

มหาวิทยาลัยมหิดล

สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว

หลักสูตรบัณฑิตศึกษาปริญญาโท วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาพัฒนาการมนุษย์ มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา

ร่วมกับศิษย์เก่าและ ปัจจุบัน จัดการประชุมวิชาการ

วันอาทิตย์ที่ 29 ธันวาคม 2562

การพัฒนาเด็กไทย จากอดีต ปัจจุบัน

สู่อนาคต ประเทศไทย 4.0

Development of Thai Children from Past,

Present to the Future of Thailand 4.0

เพื่อเป็นที่ระลึกทางวิชาการ (Festschrift)

และแสดงมุทิตาจิต ในโอกาสที่

รองศาสตราจารย์ พญ.นิตยา คชภักดี

ผู้พัฒนาและก่อตั้งสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว

สาขาวิชาการพัฒนาการเด็กและพฤติกรรม

(Developmental and Behavioral Pediatrics: DBP)

และหลักสูตรบัณฑิตศึกษาปริญญาโท วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต

สาขาพัฒนาการมนุษย์ มหาวิทยาลัย มหิดล ศาลายา

และงานวิจัยด้านการตรวจคัดกรอง

และส่งเสริมพัฒนาการเด็กในประเทศไทย

29

วันอาทิตย์

ธันวาคม

2562

ห้องประชุมราชา

และห้องประชุมทับทิม

โรงแรมรอยัล รัตนโกสินทร์

ถนนราชดำเนิน กรุงเทพมหานคร

อายุครบ 72 ปี (6 รอบนักษัตร)

ในวันอาทิตย์ที่ 29 ธันวาคม 2562

มหาวิทยาลัยมหิดล
สถาบันแห่งชาติ
เพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว

50 ปี วันพระราชทานนาม
131 ปี มหาวิทยาลัยมหิดล

การประชุมวิชาการ การพัฒนาเด็กไทย จากอดีต ปัจจุบัน สู่อนาคต ประเทศไทย 4.0 Development of Thai Children from Past, Present to the Future of Thailand 4.0

บรรณาธิการ: รศ.ดร.นัยพินิจ คชภักดี

ISBN:

พิมพ์ที่ บริษัท อมรินทร์พริ้นติ้งแอนด์พับลิชชิ่ง จำกัด (มหาชน)

กรุงเทพฯ 29 ธันวาคม 2562

มหาวิทยาลัยมหิดล
สถาบันแห่งชาติ
เพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว

การประชุมวิชาการเรื่อง การพัฒนาเด็กไทย จากอดีต ปัจจุบัน สู่อนาคต ประเทศไทย 4.0

Development of Thai Children from Past, Present to the Future of Thailand 4.0

วันอาทิตย์ที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2562

ณ ห้องประชุมราชา และห้องประชุมทับทิม โรงแรมรอยัล รัตนโกสินทร์
ถนนราชดำเนิน กรุงเทพมหานคร

จัดโดย

สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว

หลักสูตรบัณฑิตศึกษาศึกษาปริญญาโท วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขา
พัฒนาการมนุษย์ มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา ร่วมกับศิษย์เก่าและปัจจุบัน

ปล่อยว่างไว้

Leave blank

คำนำ

เนื่องในวาระที่ รองศาสตราจารย์ พญ. นิตยา คชภักดี มีอายุครบ 72 ปี (หกรอบนักษัตร) ในวันที่ 29 ธันวาคม 2562 ในฐานะที่รองศาสตราจารย์ พญ. นิตยา คชภักดี แพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านกุมารเวชศาสตร์ เป็นผู้ริเริ่มก่อตั้งให้มีหน่วยงานที่ทำการศึกษาระบาดวิทยาและวิจัยทางด้านพัฒนาการและพฤติกรรมเด็ก จนมีการอบรมกุมารแพทย์ผู้เชี่ยวชาญด้านนี้ (Developmental and Behavioral Pediatrics: DBP) ในราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย และด้านการพัฒนาการของสมอง จิตใจ และพฤติกรรม ให้กับนักศึกษาปริญญาโท และปริญญาเอก สาขาวิชาประสาทวิทยาศาสตร์ (นานาชาติ) ชั้นในมหาวิทยาลัยมหิดล ได้ทุ่มเทแรงกายแรงใจให้การศึกษาระบาดวิทยาและวิจัยด้านพัฒนาการและพฤติกรรมเด็ก มาอย่างต่อเนื่อง จนทำให้มีการสอน อบรม และพัฒนาความรู้ทางด้านนี้ไปอย่างมาก นอกจากนี้ยังได้ประสิทธิ์ประสาทความรู้ ให้แก่ลูกศิษย์ในหลายสาขาวิชาและหลายสถาบันการศึกษา อีกทั้งยังได้เป็นผู้อำนวยการพัฒนาเด็กในประเทศไทย และร่วมกับเครือข่ายการตรวจคัดกรอง และส่งเสริมพัฒนาการเด็กในอีกหลายประเทศในระดับภูมิภาค จนเกิดโครงการจัดตั้งให้มีสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัวขึ้น และทำให้มีการพัฒนาหลักสูตรบัณฑิตศึกษาปริญญาโท วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาพัฒนาการมนุษย์ (Human Development) ขึ้นในสถาบันฯ

ในการนี้ สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว คณาจารย์ และนักศึกษา ร่วมกับศิษย์เก่า และปัจจุบันของหลักสูตรบัณฑิตศึกษาปริญญาโท วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาพัฒนาการมนุษย์ (Human Development) และศูนย์วิจัยประสาทวิทยาศาสตร์ประสาทวิทยาศาสตร์ (นานาชาติ) สถาบันชีววิทยาศาสตร์โมเลกุล มหาวิทยาลัยมหิดล ร่วมกับศิษย์เก่าและปัจจุบันระดับปริญญาโท และปริญญาเอก สาขาวิชาประสาทวิทยาศาสตร์ (นานาชาติ) มหาวิทยาลัยมหิดล ได้กำหนดจัดประชุมวิชาการ เรื่อง “การพัฒนาเด็กไทย จากอดีต ปัจจุบัน สู่อนาคต ประเทศไทย 4.0” (Development of Thai Children from Past, Present to the Future of Thailand 4.0) ในวันที่ 29 ธันวาคม 2562 ณ ห้องประชุมราชา และห้องประชุมทับทิม โรงแรมรอยัลริตตันโกสินทร์ ถนนราชดำเนิน กรุงเทพมหานคร โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อเผยแพร่องค์ความรู้ด้านต่างๆของพัฒนาการและพฤติกรรมเด็ก ที่ได้จากการศึกษาวิจัยของนักวิจัยไทยและต่างประเทศ รวมทั้งแนวคิดทางการวิจัยใหม่ๆเพื่อการพัฒนาเด็ก และวิทยาศาสตร์ที่จะเกิดขึ้นในอนาคตให้แก่ บุคลากรสายวิชาการ แพทย์ นักวิทยาศาสตร์ นักศึกษา และบุคคลทั่วไป รวมทั้งเปิดโอกาสให้ผู้เข้าร่วมประชุมได้แลกเปลี่ยนความรู้และประสบการณ์ ได้เพิ่มพูนความรู้และเทคโนโลยีสมัยใหม่เกี่ยวกับพัฒนาการและพฤติกรรมเด็ก พบปะและสร้างสัมพันธภาพที่ดีต่อกันเพื่อเสริมสร้างความเข้มแข็งทางวิชาการและวิจัย อันจะนำไปสู่การพัฒนาประเทศในด้านต่างๆต่อไป

คณะกรรมการจัดงานขอขอบคุณทุกท่านที่มาร่วมงานประชุมในครั้งนี้ รวมทั้งผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายที่ได้กรุณาช่วยเหลือในงานนี้จนสำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

คณะกรรมการจัดงาน

ศูนย์วิจัยและนวัตกรรมการพัฒนาเด็กและครอบครัว

โทรศัพท์ 1406

ที่ อว 78.237/049

วันที่ 21 พฤศจิกายน 2562

เรื่อง ขออนุมัติจัดการประชุมวิชาการ

เรียน ผู้อำนวยการ

ตามที่ สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว และหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ปริญญาโท วิทยาศาสตร์ มหาบัณฑิต สาขาพัฒนาการมนุษย์ มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา ร่วมกับศิษย์เก่าและปัจจุบัน ได้กำหนดจัดประชุมวิชาการ เรื่อง “การพัฒนาเด็กไทย จากอดีต ปัจจุบัน สู่อนาคต ประเทศไทย 4.0 (Development of Thai Children from Past, Present to the Future of Thailand 4.0) ในวันที่ 29 ธันวาคม 2562 ณ ห้องประชุมราชา และห้องประชุมทับทิม โรงแรมรอยัล ริตตินโกสินทร์ ถนนราชดำเนิน กรุงเทพมหานคร โดยมีผู้เข้าร่วมประชุมประมาณ 150-200 คน ประกอบด้วยอาจารย์ ข้าราชการ แพทย์ นักวิทยาศาสตร์ ศิษย์เก่าและนักศึกษาหลักสูตรบัณฑิตศึกษา ปริญญาโท วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาพัฒนาการมนุษย์ และบุคคลทั่วไป โดยมีวัตถุประสงค์ เพื่อเป็นที่ระลึกทางวิชาการ (Festschrift) และแสดงมุทิตาจิตในโอกาสที่ รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิงนิตยา คชภักดี (ผู้พัฒนาและก่อตั้งสาขาวิชาการพัฒนาการเด็กและพฤติกรรม Developmental and Behavioral Pediatrics: DBP) สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว และหลักสูตรบัณฑิตศึกษาปริญญาโท วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาพัฒนาการมนุษย์ มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา และงานวิจัยด้านการคัดกรองและส่งเสริมพัฒนาการเด็กในประเทศไทย จะมีอายุครบ 72 ปี (6 รอบนักษัตร) ทั้งนี้ รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิงนิตยา คชภักดี เป็นผู้รับผิดชอบค่าใช้จ่ายทั้งหมด

ในการนี้ ศูนย์วิจัยและนวัตกรรมการพัฒนาเด็กและครอบครัว มีความประสงค์ขออนุมัติดังนี้

1. จัดการประชุมวิชาการ ในวันที่ 29 ธันวาคม 2562 ณ ห้องประชุมราชา และห้องประชุมทับทิม โรงแรมรอยัล ริตตินโกสินทร์ ถนนราชดำเนิน กรุงเทพมหานคร มีผู้เข้าร่วมประชุมประมาณ 150-200 คน โดยไม่เก็บค่าลงทะเบียนใดๆ
2. ให้ผู้เข้าร่วมประชุมฯ ดังกล่าว ที่ได้รับอนุมัติจากผู้บังคับบัญชาแล้วสามารถเข้าร่วมการประชุมได้ โดยไม่ถือเป็นวันลา และมีสิทธิเบิกค่าใช้จ่ายต่างๆ ได้ตามระเบียบของทางราชการ

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณา และดำเนินการต่อไปด้วย จะขอบคุณยิ่ง

(อาจารย์ ดร.นุชนาฏ รักชี)

รองผู้อำนวยการฝ่ายวิจัย

อ.น.ร.
อ.ย. →
24/11/62

(ร่าง) คำสั่ง สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว
ที่ ๐ ๖๖ / ๒๕๖๒
เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการจัดประชุมวิชาการและรณรงค์นำแสดงมูทิตาจิต

ตามที่ สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล จะจัดการประชุมวิชาการและรณรงค์นำแสดงมูทิตาจิต ในวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๖๒ นั้น

เพื่อให้การดำเนินงานจัดประชุมวิชาการเป็นไปด้วยความเรียบร้อย บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่ตั้งไว้ สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว จึงแต่งตั้งคณะกรรมการจัดประชุมวิชาการและรณรงค์นำแสดงมูทิตาจิตฝ่ายต่างๆ ดังต่อไปนี้

คณะกรรมการฝ่ายวิชาการ เอกสารประกอบการประชุมวิชาการ นิทรรศการ และประเมินผล

๑. รองศาสตราจารย์ นายแพทย์อดิศักดิ์	ผลิตผลการพิมพ์	ที่ปรึกษา
๒. อาจารย์ ดร.นุชนาฏ	รักษ์	หัวหน้าคณะกรรมการ
๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วสุนันท์	ชุ่มเชื้อ	คณะกรรมการ
๔. อาจารย์ ดร.อิวัฒน์	เจียวิวรรณกุล	คณะกรรมการ
๕. อาจารย์ ดร.นทสรวง	กสิบฝั่ง	คณะกรรมการ
๖. อาจารย์ ดร.กันนิภา	เพิ่มพูนพัฒนา	คณะกรรมการ
๗. ดร.ธีรดา	ชำนาญ	คณะกรรมการ
๘. นางอรพินท์	เลิศวิสดาตระกูล	คณะกรรมการ
๙. นางสาวกนกพร	ดอนเจดีย์	คณะกรรมการ
๑๐. นางสาวสาลินี	จันทร์เจริญ	คณะกรรมการ
๑๑. นางสาวนันทนัช	สงศิริ	คณะกรรมการและเลขานุการ
๑๒. นางสาววินันดา	ดีสวัสดิ์	คณะกรรมการและผู้ช่วยเลขานุการ

โดยมีหน้าที่

๑. ติดต่อประสานงาน ทำหนังสือเชิญวิทยากร และแขกรับเชิญพิเศษ
๒. จัดทำสรุปประเด็นการปาฐกถาและเวทีอภิปรายในห้องประชุมย่อย
๓. จัดเตรียมคำตอบแทนและของที่ระลึกสำหรับวิทยากร
๔. ป้ายตั้งโต๊ะวิทยากร
๕. บริหารจัดการ และแก้ไขปัญหาทางด้านวิชาการตลอดการประชุมวิชาการ

คณะกรรมการฝ่ายพิธีการและสถานที่ และยานพาหนะ

๑. นางสาวพัชรี	แหสมุทร	หัวหน้าคณะกรรมการ
๒. ศาสตราจารย์ ดร.บัณฑิต	เจตน์สว่าง	คณะกรรมการ
๓. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุจิรา	มุกดา	คณะกรรมการ
๔. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.สุคนธา	งามประมวญ	คณะกรรมการ

๕. นางสาวปาลิตา	ปริญญาวงศ์	คณะทำงาน
๖. นางบุษยรัตน์	ชื้อดี	คณะทำงาน
๗. นายวิเชษฐ์	ประทีป	คณะทำงาน
๘. นางสาวสิริวรรณ	ท่าไม้สุข	คณะทำงานและเลขานุการ

โดยมีหน้าที่

๑. ประสานการดำเนินรายการบนเวที กับคณะทำงานฝ่ายวิชาการ
๒. จัดทำเอกสารค่ากล่าวในพิธีเปิดและปิดงาน
๓. ต้อนรับวิทยากร และแขกรับเชิญพิเศษ
๔. จัดเตรียมคำตอบแทนและของที่ระลึกสำหรับวิทยากร
๕. ดูแลพิธีการในงานให้ดำเนินไปด้วยความเรียบร้อยตามกำหนดการ
๖. แนะนำและคอยอำนวยความสะดวกในห้องประชุม
๗. จัดเตรียมพาหนะและสถานที่
๘. ประสานกับคณะทำงานชุดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง เพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย
๙. หน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

คณะทำงานฝ่ายลงทะเบียน ประชาสัมพันธ์ โสตทัศนอุปกรณ์

๑. อาจารย์ ดร.ศรีล	ขุนวิทยา	หัวหน้าคณะทำงาน
๒. นางงามตา	รอดสนใจ	คณะทำงาน
๓. นายเอนก	มาศจรัส	คณะทำงาน
๔. นางสาวธีรรัตน์	สองเมือง	คณะทำงาน
๕. นางวรรณอนงค์	พิพัฒน์อารยกุล	คณะทำงานและเลขานุการ

โดยมีหน้าที่

๑. จัดทำการสมัคร online สำหรับผู้เข้าร่วมประชุมวิชาการ
๒. รับผิดชอบการสมัครเข้าร่วมประชุมวิชาการ
๓. กำหนดรูปแบบและวิธีการในการรับสมัคร และรวบรวมข้อมูลผู้สมัครเข้าร่วมการประชุมในทุกช่องทางที่จัดทำ
๔. จัดทำและจัดเตรียมชุดเอกสารประกอบการประชุมวิชาการสำหรับแจกผู้เข้าร่วมประชุม
๕. ประสานกับคณะทำงานชุดอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องเพื่อให้การดำเนินงานเป็นไปด้วยความเรียบร้อย
๖. หน้าที่อื่นๆ ตามที่ได้รับมอบหมาย

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไปจนกว่างานจะแล้วเสร็จ

สั่ง ณ วันที่ ๒๒ พฤศจิกายน ๒๕๖๒

(รองศาสตราจารย์ นายแพทย์อดิศักดิ์ ผลิตผลการพิมพ์)

ผู้อำนวยการ

สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว

มหาวิทยาลัยมหิดล
สถาบันแห่งชาติ
เพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว

สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว และหลักสูตรบัณฑิตศึกษาปริญญาโท วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาพัฒนาการมนุษย์ มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา ร่วมกับศิษย์เก่าและปัจจุบัน จัดการประชุมวิชาการ เรื่อง “การพัฒนาเด็กไทย จากอดีต ปัจจุบัน สู่อนาคต ประเทศไทย 4.0” **Development of Thai Children from Past, Present to the Future of Thailand 4.0** วันอาทิตย์ที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2562 ณ ห้องประชุมราชา และห้องประชุมทับทิม โรงแรมรอยัลรัตนโกสินทร์ ถนนราชดำเนิน กรุงเทพมหานคร เพื่อเป็นที่ระลึกทางวิชาการ (Festschrift) และแสดงมุทิตาจิตในโอกาสที่ รองศาสตราจารย์ พญ.นิตยา คชภักดี (ผู้พัฒนาและก่อตั้งสาขาวิชาการพัฒนาการเด็กและพฤติกรรม (Developmental and Behavioral Pediatrics: DBP) สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว และหลักสูตรบัณฑิตศึกษาปริญญาโท วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาพัฒนาการมนุษย์ มหาวิทยาลัย มหิดล ศาลายาและงานวิจัยด้านการตรวจคัดกรองและส่งเสริมพัฒนาการเด็กในประเทศไทย) จะมีอายุครบ 72 ปี (6 รอบนักษัตร) ในวันอาทิตย์ที่ 29 ธันวาคม 2562

สามารถลงทะเบียน และดาวน์โหลดเอกสารต่างๆได้โดยใช้ลิงค์
ต่อไปนี้ (bit.ly/2Ji9TGO) ทางอีเมลล์ที่ naiphinich@gmail.com; โทร 081-4836066

กำหนดการ วันอาทิตย์ที่ 29 ธันวาคม 2562

6.00 - 6.30 น. แยกผู้มีเกียรติมาถึงที่ห้องประชุมทัບทิม โรงแรมรอยัล รัตนโกสินทร์
ลงทะเบียน ชมนิทรรศการ โปสเตอร์งานวิจัย และพบปะกับผู้สนับสนุนการประชุม
และนิทรรศการอุปกรณ์ และเครื่องมือวิจัย (Exhibition)

ชมนิทรรศการ ประวัติและผลงานของ รองศาสตราจารย์ พญ. นิตยา คชภักดี

6.30 - 7.30 น. พระสงฆ์ 9 รูป เจริญพระพุทธมนต์ ถวายจตุปัจจัยไทยทาน กรวดน้ำอุทิศส่วน
กุศล รับพรจากพระ

7.30 - 8.30 น. ถวายภัตตาหารเช้า และผู้มาร่วมงานร่วมรับประทานอาหารเช้า น้ำชา กาแฟ

8.30 - 8.45 น. พิธีเปิดการประชุมและการบรรยายปาฐกถาเกียรติยศ ที่ห้องประชุมราชา

ผู้อำนวยการสถาบันฯ กล่าวรายงาน ต้อนรับวิทยากรและผู้เข้าร่วมประชุม

วิดิทัศน์โดย รศ.นพ. อติศักดิ์ ผลิตผลการพิมพ์ M.D., Dip. Board Ped. , M.PH.

ผู้อำนวยการ สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล

Video Presentation “Dr. Nittaya: Feel good with you at 72nd”

8.45 - 9.30 เริ่มการประชุมและบรรยายปาฐกถาเกียรติยศรองศาสตราจารย์ พญ. นิตยา คชภักดี
“พัฒนาการของเด็กปฐมวัยแบบบูรณาการครบถ้วนรอบด้าน มีความสำคัญมากกับ
อนาคตของสุขภาพ ศักยภาพด้านสติ เขavnปัญญา ความเป็นอยู่ที่ดี และความสุ
ของประชาชนในประเทศไทย 4.0”

โดย ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นพ. ดร. สมศักดิ์ โล่ห์เลขา M.D., Ph.D.

กุมารแพทย์อาวุโส ประธานราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย

และนายกสมาคมกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย อดีตนายกแพทยสภา

Video Presentation: “มหัศจรรย์ พันวันแรกของชีวิต”

9.30 - 10.15 น. การบรรยายปาฐกถาเกียรติยศ รองศาสตราจารย์ พญ. นิตยา คชภักดี

“การพัฒนาเด็กไทย จากอดีต ปัจจุบัน สู่อนาคต ประเทศไทย 4.0” **Development of Thai Children from Past, Present to the Future of Thailand 4.0**

โดย รองศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. สายสุรี จุติกุล Ph.D. (Ed. Psychol. & Counseling, Indiana Univ., USA)

อดีตรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี นายกสภามหาวิทยาลัยพายัพ

ที่ปรึกษาด้านสตรี เด็ก เยาวชน การศึกษาและพัฒนาสังคม สำนักงานปลัดสำนัก

นายกรัฐมนตรี คณะกรรมการก่อตั้งสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว

10.15 – 11.00 การบรรยายปาฐกถาเกียรติยศ รองศาสตราจารย์ พญ. นิตยา คชภักดี

“การฝึกทักษะเด็กปฐมวัยในศตวรรษที่ 21 (Skills training for early childhood period in 21st Century) และโครงการตรวจเฝ้าระวัง คัดกรองและส่งเสริมพัฒนาเด็กไทย (Developmental Surveillances and Promotion Manual: DSPM)

โดย นายแพทย์ วัลลภ ไทยเหนือ M.D., M.PH.

อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการ และ ปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข
ประธานโครงการตรวจเฝ้าระวัง คัดกรองและส่งเสริมพัฒนาการเด็กไทย (DSPM)

11.00 –11.30 น. Special Video or Lecture by Internet Skype from Stockholm

“54 years (1965 –2019) of Research Collaboration between Mahidol University and the University of Oslo and Future trends of child development for the 21st Century in Norway and Sweden and related research at Karolinska Institute, Stockholm, Sweden ”

By Professor Dr. Med. Ole Petter Ottersen, M.D., Ph.D.

President of Karolinska Institute, Stockholm, Sweden, Former Head of the Anatomical Institute, Director of the Center of Excellence in Molecular Biology and Neuroscience, Pro-Dean of the Faculty of Medicine, and Rector of the University of Oslo (UiO), Oslo, Norway and Chair of the Lancet-UiO Commission on Global Governance for Health (2011-2014).

11.30 – 11.45 พักรับประทาน เครื่องดื่ม น้ำชา กาแฟ อาหารว่าง

11.45 - 12.30 น. พิธีรดน้ำอวยพร แสดงมุทิตาจิตแด่ รศ.พญ.นิตยา และรศ.ดร.นัยพินิจ คชภักดี
ที่ห้องประชุมทับทิม

12.30 - 15.30 น. งานเลี้ยงอาหารกลางวัน ร้องเพลงและชมการแสดง ที่ห้องประชุมราชา

12.30 – 12.45 น. Video presentation “Dr. Nittaya at 72

12.45 – 13.00 น. VIP Special Address

13.00 – 13.30 น. เพลงโดยนักร้องกิตติมศักดิ์ และการแสดง

13.30 – 14.00 น. VIP อาจารย์ผู้อาวุโส และผู้แทนศิษย์เก่า กล่าวมุทิตาจิต

14.00 – 15.30 น. ร่วมกันจุดเทียนวันเกิด ร่วมกันร้องเพลง และชมการแสดง

15.30 น. ปิดงาน

คณะกรรมการนโยบายโครงการจัดตั้งสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัวระหว่างปี 2538-2540

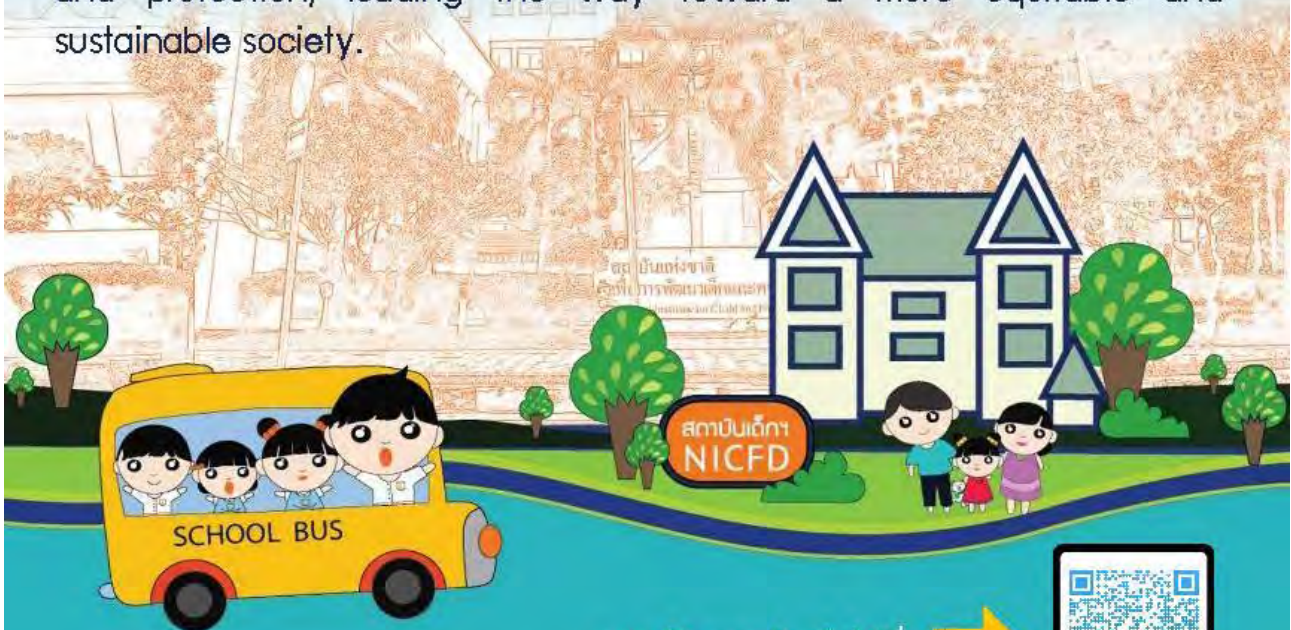

มหาวิทยาลัยมหิดล
สถาบันแห่งชาติ
เพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว

ANNUAL REPORT 2018-2019

วิสัยทัศน์ : สถาบันวิชาการระดับชาตินุ่งมั่นสร้างสรรค์นวัตกรรมและความร่วมมือในการพัฒนาและคุ้มครองเด็ก เยาวชนและครอบครัวเพื่อนำไปสู่สังคมที่เป็นธรรมและยั่งยืน

Vision : A national academic institute committed to create innovation and collaboration in the field of child, youth, and family development and protection, leading the way toward a more equitable and sustainable society.

ดาวน์โหลดฉบับเต็มได้ที่

เยี่ยมชมเว็บไซต์สถาบันฯ ได้ที่ <https://cf.mahidol.ac.th>

ประวัติศาสตร์ความเป็นมา สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว

พันธกิจ

1. สร้างงานวิจัยที่นำสู่ ผลิตภัณฑ์ รูปแบบบริการ และนโยบายสาธารณะ
2. สร้างความร่วมมือและระบบสารสนเทศระหว่างภาคีเครือข่าย
3. จัดการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิตแก่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง
4. ขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ
5. สื่อสารสาธารณะวงกว้างเพื่อนำสู่ค่านิยมสังคม

ยุทธศาสตร์

- ยุทธศาสตร์ 1** สร้างงานวิจัย นวัตกรรมที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2560-2579 และวาระการพัฒนาที่ยั่งยืนของสังคมโลก ค.ศ. 2030 เพื่อนำสู่ข้อเสนอเชิงนโยบาย
- ยุทธศาสตร์ 2** สร้างกระบวนการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิตด้านการพัฒนาและคุ้มครองเด็ก เยาวชนและครอบครัวแก่เด็ก เยาวชน ครอบครัว ผู้ปฏิบัติงาน ผู้กำหนดนโยบายทุกภาคส่วน ตามกระบวนการทัศน์การศึกษาใหม่เพื่อสังคมแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21
- ยุทธศาสตร์ 3** ขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะและขึ้นำสังคมด้านการพัฒนาเด็กและครอบครัว
- ยุทธศาสตร์ 4** เป็นองค์กรที่มีความเป็นเลิศในการบริหารจัดการ

บทสรุปผู้บริหาร (Executive Summary)

ในปี 2561-2562 ที่ผ่านมาสถาบันฯ มีแนวทางในการดำเนินการตามยุทธศาสตร์ทั้ง 4 ยุทธศาสตร์ของสถาบันฯ เพื่อบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายตามวิสัยทัศน์ที่ตั้งไว้ เพื่อเป็น “สถาบันวิชาการระดับชาติ มุ่งมั่นสร้างสรรค์นวัตกรรมและความร่วมมือในการพัฒนาและคุ้มครองเด็กเยาวชนและครอบครัวเพื่อนำไปสู่สังคมที่เป็นธรรมและยั่งยืน”

สถาบันฯ มุ่งมั่นสร้างงานวิจัยที่นำสู่ผลิตภัณธ์รูปแบบบริการ และนโยบายสาธารณะ สร้างความร่วมมือและระบบสารสนเทศระหว่างภาคีเครือข่ายจัดการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิตแก่ทุกภาคส่วนที่เกี่ยวข้อง ขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะ และสื่อสารสาธารณะวงกว้างเพื่อนำสู่ค่านิยมสังคม ซึ่งผลการดำเนินงานตามพันธกิจของสถาบันฯ จะปรากฏในรายงานประจำปีฉบับนี้

สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว เป็นส่วนงานในสังกัดมหาวิทยาลัยมหิดลโดยดำเนินงานภายใต้ยุทธศาสตร์ของสถาบันฯ มีผลการดำเนินงาน ดังนี้

ยุทธศาสตร์ 1 สร้างงานวิจัย นวัตกรรมที่สอดคล้องกับยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี พ.ศ. 2560-2579 และวาระการพัฒนาที่ยั่งยืนของสังคมโลก ค.ศ. 2030 เพื่อนำสู่ข้อเสนอเชิงนโยบาย

สถาบันฯ เน้นการสร้างและขับเคลื่อนผลงานวิจัยและนวัตกรรมสู่การขึ้นนโยบายและการเปลี่ยนแปลงของสังคมในการพัฒนาเด็กและครอบครัวในเวทีสาธารณะและเวทีวิชาการ

สถาบันฯ มีงานวิจัยที่ตีพิมพ์ทั้งระดับชาติ/นานาชาติ 31 เรื่อง และได้รับเงินทุนสนับสนุนการวิจัยประมาณ 18,254,753 บาท และ MOU ร่วมกับสถาบันวิจัยระบบสาธารณสุข (สวรส) ในการสนับสนุนทุนวิจัยใน “แผนงานวิจัยการปฏิรูปสุขภาพและการพัฒนาเด็กในศตวรรษที่ 21” สถาบันมีกลุ่ม (Cluster) งานวิจัยและนวัตกรรมเพื่อการพัฒนาและคุ้มครองเด็ก เยาวชน และครอบครัว 4 Clusters 7 มาตรการวิจัย และมีโครงการภายใต้กลุ่มมาตรการวิจัยจำนวน 25 โครงการ ดังนี้

Cluster 1 : การปฏิรูปการเรียนรู้และการดูแลเด็กปฐมวัย (Reform in early childhood education and care: RECEC) จำนวน 9 โครงการ

Cluster 2 : พัฒนาพื้นที่เรียนรู้แก่เด็กและครอบครัว (Child and Family Space: CFS) จำนวน 3 โครงการ

Cluster 3 : องค์กรรับผิดชอบต่อเด็กและครอบครัว (CCFR: Corporate child and family responsibility) จำนวน 4 โครงการ

Cluster 4 : ปกป้องสมองเด็กจากการเติบโตทางเศรษฐกิจและเทคโนโลยีที่ไม่ยั่งยืน (Child's Brain Protection from Unsustainable Economic and Technology Growth: CBPU) จำนวน 9 โครงการ

ยุทธศาสตร์ 2 สร้างกระบวนการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิตด้านการพัฒนาและคุ้มครองเด็ก เยาวชนและครอบครัวแก่เด็ก เยาวชน ครอบครัว ผู้ปฏิบัติงาน ผู้กำหนดนโยบายทุกภาคส่วน ตามกระบวนการทัศน์การศึกษาใหม่เพื่อสังคมแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21

สถาบันฯ พัฒนาปรับเปลี่ยนหลักสูตรให้เป็นกระบวนการเรียนรู้ต่อเนื่องตลอดชีวิต (Lifelong Learning) และเป็นไปตามกระบวนการทัศน์การศึกษาใหม่เพื่อสังคมแห่งการเรียนรู้ในศตวรรษที่ 21 ปัจจุบันสถาบันฯ เปิดหลักสูตรการเรียนการสอน 2 หลักสูตร คือ (1) หลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาพัฒนาการมนุษย์ (ภาคปกติและภาคพิเศษ)

และ (2) หลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาวิชาจิตวิทยาเด็ก วัยรุ่น และครอบครัว (โครงการร่วมฯ)

ในปีการศึกษา 2562 สถาบันฯ จะเปิดรายวิชา “การออกแบบชีวิต” (Life Design) ให้นักศึกษาระดับปริญญาตรี ชั้นปีที่ 1 จากทุกคณะ/สถาบัน ของมหาวิทยาลัยมหิดล ได้เรียนรู้เรื่องราวเกี่ยวกับชีวิตผ่านมุมมองและรูปแบบการเรียนการสอนที่หลากหลาย และสถาบันฯ อยู่ในช่วงยกร่างหลักสูตรปริญญาโทอีก 1 หลักสูตร คือ **หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาเทคโนโลยีและนวัตกรรมด้านการพัฒนาและคุ้มครองเด็ก** โดยจะเปิดรับลงทะเบียนเรียนภายในปีการศึกษา 2563 โดยเน้นกลุ่มผู้เรียนที่ทำงานในพื้นที่สามารถประยุกต์ใช้เนื้อหาวิชาเรียน ทำการศึกษาวิจัยในพื้นที่ของตนเอง และทุกหลักสูตรเปิดให้มีการเรียนร่วม **“การเรียนร่วมสำหรับบุคคลทั่วไปเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว”** เปิดให้ผู้สนใจเข้าเรียนร่วมกับนักศึกษาของสถาบันฯ

พัฒนาการบริการวิชาการ/ฝึกอบรม แก่เครือข่ายเด็ก เยาวชน ครอบครัว ผู้ปฏิบัติงาน ผู้กำหนดนโยบาย ทุกภาคส่วน ซึ่งที่ผ่านมา สถาบันฯ ได้มีการจัดประชุมวิชาการระดับชาติ 2561 เรื่อง “EF ทักษะสมองขั้นสูงทางรอดของเด็กไทย ในศตวรรษที่ 21 ถือว่าเป็นการบริการวิชาการสู่สังคม ที่สำคัญ ทั้งในด้านเนื้อหาที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กอย่างเป็นองค์รวมรอบด้าน ทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สังคม สติปัญญา และการช่วยเหลือตนเอง ที่เป็นองค์ความรู้ใหม่ๆ ซึ่งจะนำไปสู่วิธีการและนโยบายการแก้ไขและป้องกันปัญหาต่างๆ ในเด็กได้ทันทั่วทั้งที่ เพื่อเตรียมทักษะความพร้อมเด็กไทยเข้าสู่โลกที่กำลังเปลี่ยนแปลงในศตวรรษที่ 21 เช่น การสร้างการเรียนรู้ทักษะความปลอดภัยผ่าน “ค่ายฉลาดรู้ 10 ทักษะความปลอดภัย” และ “The Safety Hunter ภารกิจพิชิตจุดเสี่ยง” และการสร้างการเรียนรู้ของเด็กผ่านชุมชนใน “ค่ายเล่นรอบเมือง สร้างพลังการเรียนรู้”

ยุทธศาสตร์ 3 ขับเคลื่อนนโยบายสาธารณะและชั้นนำสังคมด้านการพัฒนาเด็กและครอบครัว

สถาบันฯ มีการขับเคลื่อนนโยบาย และชั้นนำสังคม ไม่ว่าจะเป็นการจัดแถลงข่าวหรือการให้สัมภาษณ์ทางสื่อต่างๆ เช่น 7 ข้อเสนอมือเพื่อควบคุม กำกับจริยธรรมผู้ประกอบการธุรกิจ กิจกรรมการแข่งขันวิดีโอเกมชิงเงินรางวัล หรือ อีสปอร์ต (e-Sport), ไม่มี “รถตัดเดิน” ใช้นานเด็กยิงเดินช้า, เครือข่ายเรื่องครอบครัว การปกป้องเด็กจากเทคโนโลยี สื่อ IT, พื้นที่การเล่นสู่การเรียนรู้, สิ่งแวดล้อม และความปลอดภัยในเด็ก เป็นต้น

สถาบันฯ เป็นคณะจัดทำคู่มือมาตรฐานสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ ปี 2562 ร่วมกับกระทรวงและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และได้รับความเห็นชอบตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 2 มกราคม 2562

ยุทธศาสตร์ 4 เป็นองค์กรที่มีความเป็นเลิศในการบริหารจัดการ

สถาบันฯ จัดให้มีการประชุม ระดมสมอง ผู้ทรงคุณวุฒิจากสถาบันวิชาการ หน่วยงานภายนอกที่เกี่ยวข้องร่วมกับบุคลากรสถาบันฯ เพื่อทบทวนวิสัยทัศน์ พันธกิจ ยุทธศาสตร์ และสมรรถนะหลักของสถาบันฯ โดยได้แผนยุทธศาสตร์ใหม่ของสถาบันฯ พ.ศ. 2562 - 2565 และทบทวนโครงสร้างการบริหารงานภายในใหม่ เพื่อให้สอดคล้องกับพันธกิจหลักและยุทธศาสตร์ของสถาบันฯ มีการกำหนดทิศทางการบริหารอัตรากำลัง และวางแผนพัฒนาขีดความสามารถของบุคลากรผ่านโครงการหรือกิจกรรมต่างๆ โดยมุ่งเน้นให้บุคลากรมีศักยภาพและทักษะการทำงานที่หลากหลาย สามารถทำงานทดแทนอัตราว่าง ผลักดันให้เป็นองค์กรแห่งการเรียนรู้ องค์กรแห่งความสุข และความปลอดภัยในการทำงาน

ในปี 2561 การบริหารงบประมาณมีค่า EBITDA เป็นบวก 3,744,620.57 บาท

8.30 – 8.45 น. พิธีเปิดการประชุมและการบรรยายปาฐกถาเกียรติยศ ที่ห้องประชุมราชา

ผู้อำนวยการสถาบันฯ กล่าวรายงาน ต้อนรับวิทยากรและผู้เข้าร่วมประชุม

วิดิทัศน์โดย รศ.นพ. อติศักดิ์ ผลิตผลการพิมพ์ M.D., Dip. Board Ped. , M.PH.

ผู้อำนวยการ สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล

Video Presentation “Dr. Nittaya: Feel good with you at 72nd”

1. การศึกษา

- Master of Public Health, Karolinska Institute, Sweden ปี 2541
- วุฒิบัตรเป็นผู้มีความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม สาขากุมารเวชศาสตร์ แพทยสภา ปี 2535
- ประกาศนียบัตรชั้นสูงทางวิทยาศาสตร์การแพทย์คลินิก สาขากุมารเวชศาสตร์ บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยมหิดล ปี 2533
- แพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล ปี 2529

2. ปัจจุบันดำรงตำแหน่ง

- ผู้อำนวยการสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล
- รองศาสตราจารย์ ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล
- หัวหน้าศูนย์ศูนย์วิจัยเพื่อสร้างเสริมความปลอดภัยและป้องกันการบาดเจ็บในเด็กคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี
- ประธานกรรมการวิชาการ มาตรฐานอุตสาหกรรมหมวกนิรภัย กระทรวงอุตสาหกรรม
- ประธานกรรมการวิชาการ มาตรฐานอุตสาหกรรมของเล่น กระทรวงอุตสาหกรรม
- กรรมการในคณะกรรมการ บริหารราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย ปี 2557
- รองประธาน คณะอนุกรรมการสร้างความเข้มแข็งชุมชนด้านป้องกันอุบัติเหตุและสาธารณสุข ใน คณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ ปี 2556
- กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ (กปอ.) ปี 2556
- อนุกรรมการประเมินและติดตามผลการคุ้มครองสวัสดิภาพเด็ก ในคณะกรรมการคุ้มครองเด็กแห่งชาติ ปี 2556
- กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิในคณะกรรมการคุ้มครองเด็กกรุงเทพมหานคร ปี 2556
- กรรมการในคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภค และทดสอบพิสูจน์สินค้า สำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค ปี 2555
- กรรมการในคณะกรรมการคุ้มครองผู้บริโภคด้านฉลาก สำนักงานคุ้มครองผู้บริโภค ปี 2557
- อนุกรรมการสวัสดิศึกษาในสถานศึกษา ใน คณะกรรมการป้องกันอุบัติเหตุแห่งชาติ
- รองประธานอนุกรรมการ คณะอนุกรรมการพิเคราะห์เหตุการณ์ตาย ในคณะกรรมการคุ้มครองเด็ก กรุงเทพมหานคร

กราบเรียนท่านอาจารย์นิตยา ท่านอาจารย์นัยพินิจ คชภักดี ท่านอาจารย์สมศักดิ์ โล่ห์เลขา ท่านอาจารย์สายสุรี จุติกุล ท่านอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิและท่านผู้มีเกียรติทุกท่านที่มาร่วมงานในวันนี้ ผม..ผู้อำนวยการสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดลและผู้ร่วมงานทุกท่านของสถาบันของเรามีความยินดีอย่างยิ่งที่ได้มีส่วนร่วมในการจัดงานวันครบรอบ 72 ปี (6 รอบของท่านอาจารย์นิตยา คชภักดี) รวมทั้งการจัดประชุมวิชาการในเรื่องของการพัฒนาเด็กไทยจากอดีต สู่ปัจจุบัน และอนาคต

สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัวได้ก่อตั้งมาตั้งแต่ปี 2540 รวมระยะเวลา 22 ปี ผู้ก่อตั้งท่านแรกที่เป็นผู้ริเริ่มและรับภารกิจนี้มาจากทางรัฐบาลไทยของเรา คือท่านอาจารย์นิตยา คชภักดี โดยที่มีท่านอาจารย์นัยพินิจ เป็นผู้ช่วยในการวางแผนและการจัดตั้งทั้งหมด ไม่น่าเชื่อว่าเป็นเวลา 22 ปีที่ผ่านมา สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว รวมทั้งวิทยาการทางด้านการพัฒนาเด็กได้ก่อให้เกิดประโยชน์อย่างสูงสุดแก่เด็กไทย ครอบครัวไทย และสังคมไทย เป็นอย่างมาก อาจารย์นิตยา คชภักดี ได้เป็นผู้ริเริ่มการประเมินพัฒนาการเด็กตั้งแต่เริ่มแรกของการก่อตั้งสถาบัน วิทยาการทางด้านนี้ได้มีความเจริญก้าวหน้าและขยายจากวงการแพทย์สู่วงการการศึกษา นับเป็นเครื่องมือที่มีความสำคัญอย่างมากในการติดตามสุขภาพของเด็กไทยและกำหนดอนาคตทรัพยากรของประเทศ ปัจจุบันนี้แม้เศรษฐกิจและสังคมของประเทศเรามีความเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง แต่ปัญหาของพัฒนาการเด็กก็ยังคงไม่ลดความสำคัญลง ปัญหาในอดีตที่เกิดจากความยากจนความเหลื่อมล้ำ การขาดสารอาหารต่างๆ ก็กลายเป็นปัจจัยใหม่ ไม่ว่าจะเป็สิ่งแวดลอมที่เป็นพิษ การเจริญเติบโตทางเทคโนโลยี ซึ่งส่งผลเสียต่อพัฒนาการเด็ก รวมทั้งความอ่อนแอของสถาบันครอบครัว จากปัญหาของการทำงานในยุคปัจจุบัน สิ่งเหล่านี้ก่อให้เกิดปัญหาพัฒนาการของเด็กจากปัจจัยใหม่ๆ ดังนั้น เครื่องมือ หรือ สิ่งประดิษฐ์ สิ่งที่เกิดขึ้นขึ้นมา โดยท่านอาจารย์นิตยา คชภักดี เมื่อ 22 ปีที่แล้ว ที่นำมาใช้ให้กับทางสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว จึงเป็นสิ่งที่ทันสมัยอยู่ตลอดเวลา และจะเป็นสิ่งที่เป็คุณประโยชน์อย่างสูงไม่ว่าจะเป็นในอดีตกาลที่ผ่านมา รวมทั้งยังเป็นเครื่องมือที่จะนำไปสู่การพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ตามแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปีในอนาคตอีกด้วย

ปัจจุบันสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล มีกำลังของอาจารย์ และบุคลากรทุกสาย รวมกันแล้ว กว่า 100 คน ทุกคนยังมีความเป็นน้ำหนึ่งใจเดียวกันในความมุ่งมั่นที่จะช่วยกันสร้าง พัฒนาเด็กไทยและครอบครัวไทยเคียงข้างกับความตั้งใจของท่านอาจารย์นิตยา และท่านอาจารย์นัยพินิจ คชภักดี เรามียุทธศาสตร์สำคัญในการปฏิบัติการดูแลและการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัยในการสร้างพื้นที่สำหรับเด็กและครอบครัวทั้งเชิงกายภาพ เชิงบุคคลและเชิงเวลาให้เพิ่มมากขึ้น สร้างวัฒนธรรมขององค์กรให้มีความรับผิดชอบต่อครอบครัว และเฝ้าระวังปกป้องการพัฒนาที่ไม่ยั่งยืน การพัฒนาที่ทำลายเด็กและครอบครัว

เนื่องในวาระครบ 6 รอบ 72 ปี ของท่านอาจารย์นิตยา คชภักดี ทางสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว ขออำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งปวงในสากลโลก จงดลบันดาลให้ท่านอาจารย์นิตยา คชภักดี มีสุขภาพกาย ใจและจิตวิญญาณที่เข้มแข็งอยู่เคียงคู่สังคมไทย ในการสร้างเด็กไทย และครอบครัวไทย ตลอดไป

ทางสถาบันแห่งชาติเพื่อพัฒนาเด็กและครอบครัว ขอพวาราณา ที่จะอยู่เคียงข้างอาจารย์และร่วมสร้างสังคมไทย ตลอดไป

ในโอกาสนี้ ผม..ในฐานะผู้อำนวยการ สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว ขอเปิดประชุมวิชาการ การพัฒนาเด็กไทย จากอดีตสู่ปัจจุบัน และอนาคต รวมทั้งเปิด ปาฐกถาเกียรติยศ สำหรับวันนี้

8.45 – 9.30 เริ่มการประชุมและบรรยายปาฐกถาเกียรติยศรองศาสตราจารย์ พญ. นิตยา คชภักดี “พัฒนาการของเด็กปฐมวัยแบบบูรณาการครบถ้วนรอบด้าน มีความสำคัญมากกับอนาคตของสุขภาพ ศักยภาพด้านสติ เชาว์ปัญญา ความเป็นอยู่ที่ดี และความสุขของประชาชนในประเทศไทย 4.0”

โดย ศาสตราจารย์เกียรติคุณ นพ. ดร. สมศักดิ์ โล่ห์เลขา M.D., Ph.D. กุมารแพทย์อาวุโส ประธานราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย และนายกสมาคมกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย อดีตนายกแพทยสภา

Video Presentation: “มหัศจรรย์ พันวันแรกของชีวิต”

ประวัติ

ศาสตราจารย์เกียรติคุณนายแพทย์สมศักดิ์ โล่ห์เลขา (Somsak Lolekha)

ประวัติการศึกษา

2507 พ.บ. (เกียรตินิยม รางวัลเหรียญทอง) คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล (ได้รับรางวัลทุนอานันทมหิดล)

2510 Certificate in Biochemistry, Tulane University, New Orleans, USA

2514 Ph.D (microbiology) University of Illinois at the Medical Center, Chicago, Illinois, USA

2517 Diploma of the American Board of Pediatrics

2518 หนังสืออนุมัติฯ สาขากุมารเวชศาสตร์

2526 Fellow, Infectious Diseases Society of America

2539 ประกาศนียบัตรความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรมสาขาโรคติดเชื้อในเด็ก

2544 หนังสืออนุมัติสาขาเวชศาสตร์ครอบครัว

2547 หนังสืออนุมัติอนุสาขาโรคติดเชื้อในเด็ก แพทยสภา

ประวัติการทำงาน

2507 แพทย์ฝึกหัด คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

2508 แพทย์ประจำบ้าน ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

2510 Teaching assistant, University of Illinois at the Medical Center, Chicago, Illinois, USA.

2511 Instructor, Department of Microbiology, University of Illinois at the Medical Center, Chicago, Illinois, USA.

2512-2513 Resident in Pediatrics, University of Illinois Hospital, Chicago, Illinois, USA.

2514 Fellow in Infectious Diseases, University of Illinois Hospital, Chicago, Illinois, USA.

2515 – 2518 อาจารย์ ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

2518-2521 ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

2521-2525 รองศาสตราจารย์ ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี

2525-2545 ศาสตราจารย์ ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

2545-ปัจจุบัน ศาสตราจารย์เกียรติคุณ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

ตำแหน่งปัจจุบัน

- กรรมการแพทยสภา (พ.ศ.2528-ปัจจุบัน)
- กรรมการบริหาร ของราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย (2533-ปัจจุบัน)
- กรรมการสร้างเสริมภูมิคุ้มกันโรค กระทรวงสาธารณสุข (2528-ปัจจุบัน)
- ประธานคณะกรรมการกลั่นกรองวิชาการของแพทยสภา (2548-2562)
- คณะกรรมการหลักประกันสุขภาพแห่งชาติ (2546-2554) คณะกรรมการควบคุมคุณภาพและมาตรฐานบริการสาธารณสุข (2554-ปัจจุบัน)
- กรรมการบริหารราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทยสมาคมกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย
- กรรมการสมาคมโรคติดเชื้อในเด็กแห่งประเทศไทย (2546- ปัจจุบัน)
- ประธานมูลนิธิโรงพยาบาลลาดพร้าว (2550-ปัจจุบัน)
- ประธานมูลนิธิเพื่อสุขภาพเด็ก (2556-ปัจจุบัน)
- รองประธานมูลนิธิธรรมภิบาลทางการแพทย์ (2559-ปัจจุบัน)
- ประธานบริษัทโรงพยาบาลลาดพร้าว (มหาชน) (2536-ปัจจุบัน)
- ประธานบริษัทลาดพร้าวการศึกษา จำกัด (พ.ศ. 2545 – ปัจจุบัน)
- ประธานบริษัท แอลพีโฮลดิ้ง จำกัด
- ประธานบริษัทศูนย์การเรียนรู้และฝึกอบรมแห่งเอเชีย
- Editorial Advisory Board- MIMs Asia (2537-ปัจจุบัน)
- ที่ปรึกษาหนังสือ Health Today Thailand (2544-ปัจจุบัน)
- เขียนบทบรรณาธิการให้วารสารวงการแพทย์ทุกฉบับ (2554-ปัจจุบัน)
- อนุกรรมการปรับปรุงหลักเกณฑ์การกำหนดข้อปริญญญา กระทรวงศึกษาธิการ (2546-2562)
- อนุกรรมการกำหนดหลักเกณฑ์การพิจารณาคุณวุฒิผู้สำเร็จการศึกษาระดับอุดมศึกษาจากต่างประเทศ (พ.ศ. 2546-ปัจจุบัน)
- ผู้จัดการนิติบุคคล อาคารโนเบิลเฮาส์ พญาไท (พ.ศ. 2545-2561)

เครื่องราชอิสริยาภรณ์

ต.ม., ต.ช., ท.ม., ท.ช., ป.ม., ป.ช., ม.ว.ม., ม.ป.ช.

ตำแหน่งในอดีต

- นายกแพทยสภา (2543-2554) (2556-2560)
- ประธานราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย (2544-2548) (2550-2559)(2562-2565)
- นายกสมาคมกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย (2537-2541) (2551-2559)(2562-2565)
- คณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน กระทรวงศึกษาธิการ (2547- 2555)
- กรรมการแพทยสมาคมแห่งประเทศไทย (2544-2560)
- ประธานที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ กรรมการสาธารณสุข สภานิติบัญญัติแห่งชาติ (2558-2562)
- ที่ปรึกษากรรมการบริหารของแพทยสภา (2554-2556, 2560-2562)
- ประธานอนุกรรมการนโยบายการแพทย์ระหว่างประเทศของแพทยสภา (2556-2562)
- ประธานอนุกรรมการวิชาการและจริยธรรมทำการวิจัยในคนด้านเซลล์ต้นกำเนิดของแพทยสภา (2553-2562)
- ประธานอนุกรรมการการประกอบวิชาชีพเวชกรรมด้านเสริมสวย (2559-2562)
- ประธานอนุกรรมการจัดทำแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับโรคเอดส์ของแพทยสภา (2550-2562)
- ประธานอนุกรรมการสรรหาแพทย์ต้นแบบ ในการฉลอง 50ปีแพทยสภา (2560-2561)
- ที่ปรึกษากิตติมศักดิ์ กรรมการสาธารณสุขของวุฒิสภา (2551-2556)
- กรรมการสภามหาวิทยาลัยมหิดล (2532-2541)
- President, World Society of Pediatric Infectious Diseases (2542-2545)
- President, Asian Society for Pediatric Infectious Diseases (2537-2545)
- Chairman, Medical Council Network, WHO Southeast Asia Region(2555-2558)
- Chairman, ASEAN Joint Co-coordinating Committee on Medical Practice and Health Service Sectorial Working Group in ASEAN Economic Co-operation 2556
- นายกสมาคมโรคติดเชื้อแห่งประเทศไทย (2534-2538)
- ประธานชมรมโรคติดเชื้อในเด็กแห่งประเทศไทย (2538-2546)
- นายกสมาคมโรคติดเชื้อในเด็กแห่งประเทศไทย (2546-2552)
- ศาสตราจารย์ หัวหน้าหน่วยโรคติดเชื้อ ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามธิบดี (2525-2545)
- ประธานสมาพันธ์สภาวิชาชีพแห่งประเทศไทย (2548-2554)
- ที่ปรึกษากรรมการสาธารณสุขของวุฒิสภา (2545-2549)
- ประธานอนุกรรมการสรรหาปูชนียแพทย์ในโอกาสครบรอบ 48 ปีแพทยสภา (2559)
- ประธานอนุกรรมการติดตามกฎหมายที่เกี่ยวกับแพทย์ของแพทยสภา (2548-2554)
- ประธานร่างเกณฑ์มาตรฐานการประกอบวิชาชีพเวชกรรม (2536, 2545, 2554)
- ประธานอนุกรรมการร่างจรรยาบรรณของแพทย์ (2548- 2558)

- ประธานจัดการสอนจริยธรรมสำหรับนักศึกษาแพทย์ (2552-2558)
- กรรมการวิสามัญพระราชบัญญัติหลักประกันสุขภาพ ของวุฒิสภา (2545-2546)
- ประธานพัฒนาหลักสูตรแพทยศาสตรบัณฑิต ของทบวงมหาวิทยาลัย (2539-2541)
- รองคณบดีฝ่ายการศึกษา คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี(พ.ศ. 2538-2541)
- รองคณบดีฝ่ายการศึกษาหลังปริญญา คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี(พ.ศ. 2529-2533)
- ประธานอนุกรรมการสอบใบประกอบวิชาชีพเวชกรรมของแพทยสภา (2531-2540)
- ประธานคณะอนุกรรมการฝึกอบรมและสอบความรู้ความชำนาญในการประกอบวิชาชีพเวชกรรม สาขากุมารเวชศาสตร์ของแพทยสภา (2540-2544)
- ประธานคณะอนุกรรมการปรับปรุงเกณฑ์มาตรฐานผู้ประกอบวิชาชีพเวชกรรมของแพทยสภา (2534-2548)
- ประธานอนุกรรมการพิจารณาหลักสูตรการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านสาขาท่อยอด ของแพทยสภา (2546-2548)
- ประธานอนุกรรมการร่างข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยการปลูกถ่ายเซลล์ต้นกำเนิด(2551-2553)
- ประธานอนุกรรมการร่างข้อบังคับแพทยสภาว่าด้วยหลักเกณฑ์ การทำศัลยกรรมแปลงเพศ (2550-2552)
- ประธานที่มีโฆษกแพทยสภา (2548-2554)
- ประธานอนุกรรมการปฏิรูปโครงสร้างแพทยสภา (2546-2548)
- ประธานคณะอนุกรรมการกำหนดเกณฑ์การประเมินสถาบันฝึกอบรมแพทย์เฉพาะทาง ของแพทยสภา (2544-2548)
- ประธานคณะอนุกรรมการจัดทำแนวทางปฏิบัติของแพทยสภาเกี่ยวกับโรคเอดส์ (2544-2546)
- กรรมการบริหารสมาคมกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย (2520-2545)
- กรรมการประจำคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี (ประเภทผู้แทนคณาจารย์) (2534-2538)
- ประธานศูนย์การศึกษาต่อเนื่องของแพทย์ (2550-2552)
- ประธานอนุกรรมการสร้างความปลอดภัยของผู้ป่วยจากการใช้ยา (2550-2553)
- ประธานศูนย์วิจัยทางการแพทย์และเกษตรแห่งเอเชีย (2547-2548)
- Executive Committee Member, Western Pacific Society of Chemotherapy (2528-2555)
- Editorial Board of the Journal of Paediatrics, Obstetrics & Gynaecology (2540-2555)
- กรรมการที่ปรึกษาสมาคมโรคติดเชื้อแห่งประเทศไทย (2540-2554)
- บรรณาธิการหนังสือ DNA (CME Plus) (2545-2554)
- ที่ปรึกษา หนังสือ CME และ Medical Times (2544-2554)
- ที่ปรึกษา หนังสือ Medical Progress (2545-2554)
- ประธานแต่งตั้งคณะอนุกรรมการของแพทยสภา (2540-2544)

- Member, Asian-Pacific Hepatitis B Public Health Strategy Board
- Member, the ASEAN Experts' Bureau on Pediatric Vaccines
- Chairman, Pediatric Advisory Board in Infectious Diseases
- President, the First Asian Congress of Pediatric Infectious Diseases, 2002
- President, 9th Western Pacific Congress of Chemotherapy and Infectious Diseases 2004
- กรรมการวิทยาลัยแพทย์เวชศาสตร์ครอบครัว (2542-2546)
- บรรณาธิการรายาธิบตีเวชสาร (2527-2533)
- บรรณาธิการวารสารกุมารเวชศาสตร์ (2525-2530, 2533-2534)
- Regional Advisor for the 10th Asian Congress of Pediatrics
- รองเลขาธิการแพทยสภา (2528-2530)
- ประธานคณะกรรมการกลั่นกรองการดำเนินงานด้านจริยธรรมของแพทยสภา (2540-2544)
- ประธานอนุกรรมการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้าน โรงพยาบาลรามารธิบตี (2523-2525, 2529-2533, 2538-2542)
- ประธานอนุกรรมการควบคุมโรคติดเชื้อของโรงพยาบาลรามารธิบตี (2519-2521, 2525-2529)
- ประธานชมรมโรคติดเชื้อทางเดินหายใจ (2543-2546)
- กรรมการที่ปรึกษาสมาคมโรคไวรัสแห่งประเทศไทย (2542-2546)
- กรรมการวิชาการเอดส์แห่งชาติ (2534-2538)
- กรรมการพัฒนาบัญชียาหลักแห่งชาติ (2536)
- ประธานวิชาการด้านโรคติดต่อ คณะกรรมการระบาดวิทยาแห่งชาติ (2530-2538)
- ประธานวิชาการของราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย (2531-2537)
- ประธานวิชาการของสมาคมโรคติดเชื้อแห่งประเทศไทย (2525-2533)
- ประธานอนุกรรมการผู้เชี่ยวชาญสาขาโรคติดเชื้อในเด็กของราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย (2534-2553)
- ประธานคณะกรรมการเพิ่มพูนทักษะแพทย์ใช้ทุนปีที่ 1 (2538-2552)
- ประธานจัดการอบรม Thailand Advance Seminar in Infectious Diseases (2539-2548)
- Advisory board และเป็นผู้บรรยายด้านวัคซีนและยาปฏิชีวนะให้แก่ Merck, GSK, Pfizer, Sanofi Pasteur, Novatis
- ประธานอนุกรรมการฝึกอบรมและสอบสาขาโรคติดเชื้อในเด็กของราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย (2542-2547) และของแพทยสภา (2548- 2552)
- ประธานวิชาการ 5th World Congress of Pediatric Infectious Diseases (2548 -2550)

ผู้ร่วมก่อตั้ง

- สมาคมโรคติดเชื้อแห่งประเทศไทย
- ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย
- สมาคมและชมรมโรคติดเชื้อในเด็กแห่งประเทศไทย

- Asian Society for Pediatric Infectious Diseases
- Western Pacific Society of Chemotherapy and Infectious Diseases

ผลงานทางวิชาการ

เขียนบทความทางวิชาการมากกว่า 200 เรื่อง บรรยายในต่างประเทศมากกว่า 60 ครั้ง

งานวิจัย

ยาด้านจุลชีพ วัคซีน โรคติดเชื้อ

เกียรติคุณที่ได้รับ

ได้รับเลือกเป็นกรรมการแพทยสภา 18 สมัย โดยได้รับคะแนนสูงสุดติดต่อกัน 14 สมัย

ได้รับเลือกเป็นนายกแพทยสภา 9 สมัย

ได้รับทุนอานันทมหิดล สาขาแพทยศาสตร์ ประจำปี พ.ศ. 2508

ได้รับรางวัลเหรียญทองจากคณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล

ได้รับเลือกเป็น President, World Society of Pediatric Infectious Diseases และ President of Asian Society for Pediatric Infectious Diseases ท่านแรก

เป็นคนต่างชาติที่ได้รับเลือกให้เป็น Fellow Infectious Disease Society of America รุ่นแรกและเป็นชาวเอเชียท่านแรก

รางวัลมหิดลทยากร พ.ศ. 2551

นักเรียนเก่าเทพศิรินทร์ดีเด่น ประจำปี พ.ศ. 2547 สาขา การแพทย์ จากสมาคมนักเรียนเก่าเทพศิรินทร์ในพระบรมราชูปถัมภ์

Outstanding Pediatrician for Asia 2003 given by The Association of Pediatric Societies of the South-East Asian Region (APSSEAR)

กุมารแพทย์ดีเด่นของสมาคมโรคติดเชื้อในเด็กของเอเชีย จาก Asian Society for Pediatric Infectious Diseases

กุมารแพทย์อาวุโสดีเด่นของราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย 2554

แพทยศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ มหาวิทยาลัยมหิดล พ.ศ. 2553

แพทยศาสตร์ดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ พ.ศ. 2554

นักเวชศาสตร์ป้องกันดีเด่นระดับชาติ จากสมาคมเวชศาสตร์ป้องกันแห่งประเทศไทย พ.ศ. 2557

รางวัลแพทย์เกียรติยศ จากแพทยสภา พ.ศ. 2559

รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิง นิตยา คชภักดี ผู้บุกเบิกด้านพัฒนาการเด็กของไทย

ผมกลับจากสหรัฐอเมริกาทำงานที่ภาควิชากุมารเวชศาสตร์โรงพยาบาลรามาริบัติในปี พ.ศ. ๒๕๑๕ เป็นปีที่ พ.ญ.นิตยา กำลังเป็นแพทย์ฝึกหัด (Intern) ที่คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาริบัติอยู่ อาจารย์นิตยาได้รับทุนจากรัฐบาลไทยให้ไปศึกษาต่อที่สหรัฐอเมริกาซึ่งนับว่าโชคดีมากที่ได้ไปเป็นลูกศิษย์ของ Professor T. Berry Brazelton ที่ Children Hospital and Harvard Medical School ซึ่งเป็นปรมาจารย์ทางด้านพัฒนาการเด็กคนสำคัญระดับโลก ในสมัยที่ผมเป็นแพทย์ประจำบ้านสาขากุมารเวชศาสตร์ที่สหรัฐอเมริกา American Academy of Pediatrics แจ้งว่าถ้าอยากรู้ว่าสถาบันฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านทางกุมารเวชศาสตร์ที่ไหนดีให้ดูคะแนนสอบทางด้านพัฒนาการเด็ก สถาบันที่ดีจะให้ความสำคัญเรื่องพัฒนาการและพฤติกรรมเด็กมาก ส่วนสถาบันฝึกอบรมทั่วไปจะเน้นแต่เรื่องการรักษาเจ็บป่วยทางกาย ตั้งแต่อาจารย์นิตยากลับมาจากสหรัฐฯ มาก่อตั้งและเป็นหัวหน้าหน่วยพัฒนาการเด็ก ที่ภาควิชากุมารเวชศาสตร์โรงพยาบาลรามาริบัติ ทำให้ทราบว่าจิตแพทย์เด็กและพัฒนาการเด็กมีบทบาทและหน้าที่แตกต่างกัน อาจารย์นิตยาได้เป็นผู้ริเริ่มจัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมกุมารแพทย์อนุสาขาพัฒนาการและพฤติกรรม ของราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย โดยอาจารย์นิตยาได้เป็นประธานฝึกอบรมและสอบด้วย ปัจจุบันยังมีความต้องการกุมารแพทย์อนุสาขาพัฒนาการเด็กอยู่มากแต่ประเทศไทยยังผลิตได้น้อยเพราะมีอาจารย์ไม่เพียงพอ อาจารย์นิตยาได้เป็นผู้ก่อตั้งและได้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาการเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล ถึงสองวาระ

อาจารย์นิตยาได้อุทิศเวลาหลังจากเรียนจบเป็นแพทย์แล้ว ทำงานในด้านพัฒนาการเด็กไทยตั้งแต่ทารกจนถึงครอบครัว ได้เขียนบทความ ทำการวิจัยและจัดอบรมหลักสูตรที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศไทยมากมาย เป็นกรรมการในราชวิทยาลัยกุมารและสมาคมกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย เมื่อผมเปิดโรงเรียนสองภาษา (Bilingual School) ขึ้นเป็นโรงเรียนแรกในประเทศไทยเมื่อปี พ.ศ. 2544 ผมได้เชิญอาจารย์นิตยา มาเป็นที่ปรึกษาซึ่งนับว่าเป็นประโยชน์อย่างมาก

ในวาระที่อาจารย์นิตยา มีอายุครบ 72 ปี ผมขอให้อาจารย์มีแต่ความสุข เป็นที่รักของลูกศิษย์ ครอบครัว ผู้ป่วยและผู้ใกล้ชิด มีสุขภาพดีและแข็งแรง ไม่เจ็บป่วย สามารถพ้นจากโรคร้ายต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว ประสบความสำเร็จในทุกด้าน มีจิตใจสงบ ไม่มีเรื่องวิตกกังวล มีเงินใช้จ่ายโดยไม่เดือดร้อน และโชคดีในทุกเรื่อง

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ สมศักดิ์ โล่ห์เลขา

9.30 – 10.15 น. การบรรยายปาฐกถาเกียรติยศ รองศาสตราจารย์ พญ. นิตยา คชภักดี

“การพัฒนาเด็กไทย จากอดีต ปัจจุบัน สู่อนาคต ประเทศไทย 4.0” **Development of Thai Children from Past, Present to the Future of Thailand 4.0**

โดย รองศาสตราจารย์กิตติคุณ ดร. สายสุรี จุติกุล Ph.D. (Ed. Psychol. & Counseling, Indiana Univ., USA)

อดีตรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี นายกสภามหาวิทยาลัยพายัพ
ที่ปรึกษาด้านสตรี เด็ก เยาวชน การศึกษาและพัฒนาสังคม สำนักงานปลัดสำนัก
นายกรัฐมนตรี คณะกรรมการก่อตั้งสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว

ประวัติ

รศ.สายสุรี จุติกุล เกิดเมื่อวันที่ 2 มีนาคม พ.ศ. 2477

สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี (Cum Laude) สาขาดนตรีและสาขาการศึกษา จาก Whitworth College, Spokane, Washington สหรัฐอเมริกา

ในระดับปริญญาโท สาขาบริหารการศึกษาจาก Indiana University สหรัฐอเมริกา และ

ระดับปริญญาเอก สาขาจิตวิทยาการศึกษาและแนะแนวจาก Indiana University สหรัฐอเมริกา และ
สำเร็จการศึกษาจาก วิทยาลัยป้องกันราชอาณาจักร รุ่นที่ 26

ด้านชีวิตครอบครัว รศ.สายสุรี สมรสกับ รองศาสตราจารย์ ดร. กวี จุติกุล อดีตคณบดีคณะเกษตรศาสตร์
มหาวิทยาลัยขอนแก่น บุตรธิดา 2 คน คือ

- นายกานต์ จุติกุล
- นางสาวสิริ จุติกุล

ตำแหน่งปัจจุบัน

- ที่ปรึกษาด้านสตรี เด็ก เยาวชน การศึกษาและพัฒนาสังคมสำนักงานปลัด สำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2535 – ปัจจุบัน
- ที่ปรึกษานายกสมาคมโซคาในประเทศไทย

ประวัติการทำงาน

- ที่ปรึกษานายกสมาคมโซคาในประเทศไทย พ.ศ.2561 – ปัจจุบัน
- นายกสมาคมโซคาในประเทศไทย พ.ศ. 2558 – 2561
- อุปนายกสมาคมโซคาในประเทศไทย พ.ศ. 2536 – 2541
- ที่ปรึกษาด้านสตรี เด็ก เยาวชน การศึกษาและพัฒนาสังคม สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี พ.ศ. 2535 – ปัจจุบัน
- รัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (คณะรัฐบาล ฯพณฯ นายอานันท์ ปันยารชุน 1 และ 2) พ.ศ. 2534 – 2535

- ผู้ตรวจราชการสำนักนายกรัฐมนตรีด้านสตรีและเด็ก เยาวชน การศึกษา และพัฒนาสังคม พ.ศ. 2532 – 2535
- เลขาธิการ สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงาน เยาวชนแห่งชาติ พ.ศ. 2526 – 2532
- รองเลขาธิการ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2523 – 2526
- รองโฆษกรัฐบาล สำนักนายกรัฐมนตรี (คณะรัฐบาล ฯพณฯ พลเอกเปรม ติณสูลานนท์ 1) พ.ศ. 2523 – 2524
- ผู้อำนวยการโครงการจัดทำนโยบายและแผนพัฒนาเด็ก ระยะยาว อายุ 0 – 14 ปี พ.ศ. 2523 – 2524
- UNIGEF Consultant ด้านวางแผนพัฒนาสังคม United Nations Asian and Pacific Development Institute, ESCAP พ.ศ. 2518 – 2521
- UN Consultant ด้านการวางแผนพัฒนาการศึกษา Trust Territory Of the Pacific Islands พ.ศ. 2519
- คณบดี คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2512 – 2518
- ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตมหาวิทยาลัยขอนแก่น พ.ศ. 2513 – 2517
- อาจารย์ ภาควิชาจิตวิทยา คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย พ.ศ. 2500-2511
- ประธานคณะกรรมการด้านครอบครัว ในคณะกรรมการ ส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ (กสส.) สำนักนายกรัฐมนตรี
- ประธาน คณะอนุกรรมการการศึกษา อาชีพ และวัฒนธรรม ในคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงาน สตรีแห่งชาติ (กสส.) สำนักนายกรัฐมนตรี
- ประธาน คณะอนุกรรมการพัฒนาเด็กและเยาวชนปัญญาเลิศ
- ประธานอนุกรรมการวางแผนการศึกษาเพื่อเด็กเร่ร่อน
- ประธานคณะอนุกรรมการวางดุริยางค์เยาวชนไทย สำนักงาน คณะกรรมการวัฒนธรรม แห่งชาติ กระทรวงศึกษาธิการ
- ประธานคณะกรรมการพัฒนาเด็กและวัยรุ่น (แต่งตั้งโดย นายกรัฐมนตรี)
- นายกสภามหาวิทยาลัยพายัพ
- กรรมการคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ (กสส.)
- กรรมการคณะกรรมการทบวงมหาวิทยาลัย
- กรรมการคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- กรรมการสภามหาวิทยาลัยขอนแก่น
- กรรมการสภาวิทยาลัยคริสเตียน
- กรรมการ Board of Governors, International Development Research Centre (IDRC : Canada)
- กรรมการ Board of Trustees, Thailand Development Research Institute (TDRI)
- กรรมการ Board of Trustees, United Board for Christian Higher Education in Asia (U.S.A.)
- กรรมการ Board of Trustees, Asian Institute of Technology (AIT)
- กรรมการ สหประชาชาติว่าด้วยสถานภาพสตรี (UN Commission of the Status of Women)
- ประธานคณะอนุกรรมการวิสามัญเกี่ยวกับการคุ้มครองครูสิทธิเด็ก สำนักงานข้าราชการ ครู กระทรวงศึกษาธิการ

ประสบการณ์ทางการเมือง

ในสมัยที่ได้รับการแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่งรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี 2 สมัย ปี พ.ศ. 2534-2535^{[1][2]} ได้ริเริ่มและผลักดันงานที่เกี่ยวกับสตรี เด็ก เยาวชน การศึกษาและพัฒนาสังคม โดย

- ริเริ่มรณรงค์และผลักดันคณะรัฐมนตรียกเลิก ปร.ฉบับที่ 337 ตลอดจนการออกพระราชบัญญัติสัญชาติ ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2535 ให้บุตรที่เกิดแก่สตรีไทยที่สมรสกับชาวต่างชาติได้รับสัญชาติไทย
- แก้ไขระเบียบว่าด้วยการลาของข้าราชการสตรี ในประเด็นการลาคลอดบุตร โดยคณะรัฐมนตรีมีมติให้ลาคลอดได้ 90 วัน (จากเดิม 60 วัน) โดยใช้วันลาอื่นมาสมทบได้ และดำเนินการต่อเนื่องจนไม่ต้องใช้วันลาอื่นมาสมทบ
- ผลักดันกระทรวงมหาดไทยให้มีการแก้ไขกฎหมายคุ้มครองแรงงานสตรีให้ขยายเวลา การลาคลอดของลูกจ้างหญิง
- รณรงค์และผลักดันเรื่องสิทธิเด็กให้รัฐบาลลงนามรับรองอนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็กของสหประชาชาติ
- รณรงค์และผลักดันให้นายกรัฐมนตรีลงนามในสัตยาบันเรื่องการพัฒนาเด็กของสหประชาชาติ
- ริเริ่มและดำเนินการให้กระทรวงศึกษาธิการ ให้เด็กไทยที่ไม่มีสิทธิบัตรและใบทะเบียนบ้านได้มีโอกาสเข้าเรียนในโรงเรียนประถมศึกษา และเด็กได้รับเอกสารหลักฐานการเรียนเพื่อให้สามารถศึกษาต่อในระดับสูงขึ้นไป
- เสนอคณะรัฐมนตรีให้ปี 2535 เป็นปีสตรีไทย และริเริ่มให้มีการจัดสรรงบประมาณแก่จังหวัดทั่วประเทศ เพื่อการพัฒนาสตรีเนื่องในโอกาสปีสตรีไทย รณรงค์ให้ยุติการเที่ยวโสเภณีกับเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 18 ปี
- รณรงค์ให้บิดาและสามี มีส่วนร่วมในการอบรมเลี้ยงดูบุตรและงานของครอบครัว รวมทั้งรณรงค์เพื่อเพิ่มความมั่นคงของครอบครัว
- รณรงค์ให้มีการแก้ไขกฎหมายปรามการค้าประเวณี โดยเฉพาะให้เพิ่มโทษแก่ผู้เที่ยว ผู้ค้า ผู้บังคับเด็ก และผู้มีส่วนเกี่ยวข้องในการค้าเด็ก

ประสบการณ์ด้านดนตรีและวัฒนธรรม

- ประธานจัดการแข่งขันเปียโนของเยาวชนหลายครั้ง รวมทั้งการแข่งขันเปียโนของสมาคมโซแปง
- ประธานจัดการฝึกอบรมและการแสดงของเยาวชน ASEAN ด้านดนตรีสากล 2 ครั้ง
- เป็รผู้เล่นเปียโนในการแสดงคอนเสิร์ตเพื่อการกุศลร่วมกับวงดุริยางค์ทหารเรือ และวงดุริยางค์ Bangkok Symphony Orchestra
- เป็นผู้แต่งเพลง “ สายทิพย์ ” ฯลฯ
- ประธานมูลนิธิผู้หญิงเพื่อการพัฒนาประชาธิปไตย
- รองประธานมูลนิธิสื่อสร้างสรรค์
- รองประธานมูลนิธิส่งเสริมดนตรีสากลเยาวชน

เกียรติคุณของสกุล "จตุกุล"

- ห้องประชุม "สายสุรี จตุกุล" คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น
- ห้องประชุม "กวี จตุกุล" คณะเกษตรศาสตร์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น

รางวัลและเกียรติยศ

- 2531 ปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์สาขาการศึกษา จากมหาวิทยาลัยขอนแก่น
- 2531 ปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์สาขา Humane Letters จาก Whitworth College, Washington ประเทศสหรัฐอเมริกา
- 2533 รางวัลหนังสือเด็กดีเด่น “ ไม่อยากเป็นควาย” กระทรวงศึกษาธิการ
- 2533 รางวัลดีเด่นการใช้ภาษาไทยอย่างถูกต้อง มหาวิทยาลัยมหิดล
- 2536 ปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ สาขาสังคมสงเคราะห์ศาสตร์ มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์
- 2537 รางวัลบุคคลที่ทำคุณประโยชน์อย่างมากให้แก่กระทรวงศึกษาธิการ ของกระทรวงศึกษาธิการ
- 2538 รางวัลนักรักศึกษาดีเด่น สมาคมศึกษาแห่งประเทศไทย
- 2538 รางวัลสตรีดีเด่น สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ สำนักงานปลัดสำนักนายกรัฐมนตรี
- 2549 Who’s Who in American Colleges and Universities
- 2555 รางวัลผู้สูงอายุแห่งชาติ ประจำปี 2555 โดยกระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

สัมภาษณ์ ดร.สายสุรี จุติกุล

วันที่ 11 ธันวาคม 2562 ณ บ้านสุขุมวิท กรุงเทพมหานคร

ในช่วง 40-50 ปีที่ผ่านมา ความเปลี่ยนแปลงเรื่องการพัฒนาเด็กมีมากหลายด้าน อันเนื่องมาจาก ประการแรกแนวปฏิบัติ หรือแนวคิด หรือแนวนะที่มาจากสากล เช่น สหประชาชาติ ประการที่สององค์ความรู้ ที่เพิ่มขึ้นโดยนักวิจัย นักวิทยาศาสตร์ ศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมที่เพิ่มพูนขึ้นมา นอกจากนั้นยังมีเรื่องที่เกี่ยวข้อง การเปลี่ยนแปลงสังคมยุคสมัย 4.0 รวมทั้งการเปลี่ยนแปลงตัวบทกฎหมายที่ใช้เกี่ยวกับเด็ก เพราะฉะนั้น เมื่อดู ภาพรวมอาจสรุปได้ว่า ช่วง 40-50 ปี ความเปลี่ยนแปลงองค์ความรู้ต่างๆ เพิ่มขึ้นมาก ทำให้เราสามารถพัฒนา เด็กได้ดีกว่าคนโบราณ แต่ในขณะเดียวกันที่เหมือนดูว่ารู้ดีขึ้น ไม่ได้หมายความว่าปัญหาที่เกี่ยวกับการ พัฒนาเด็กไม่มี มันก็คงจะมี ที่นี้ในแง่ของสหประชาชาติสิ่งหนึ่งที่ทำให้ความสำคัญมาก คือ อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิ เด็ก ซึ่งเป็นแนวปฏิบัติที่ยอมรับกว่า 200 ประเทศในโลกนี้ว่าเราควรพัฒนาเด็กอย่างไร มันก็มีหลักการในเรื่อง ของอนุสัญญา 6-7 ประการ ซึ่งเป็นที่ยอมรับของสากล และประเทศที่ลงนามไว้ ภาคยานุวัตรจะต้องปฏิบัติ และ รายงานเขาในกรณีการสหประชาชาติทุก 5 ปี นอกจากนั้นไม่ใช่เรื่องอนุสัญญาสิทธิเด็กที่เป็นเรื่องสากล ยังมีเรื่องที่เกี่ยวข้องกับการคุ้มครองเด็ก ในรูปแบบต่างๆ ในแง่ของสากลด้วย เช่น ความรุนแรงที่เกิดขึ้นกับเด็ก เด็กที่ ถูกกระทำ เป็นต้น ในแง่ขององค์ความรู้ เราก็จะเห็นผลการวิจัยทางด้าน Neurosciences ที่เกิดขึ้นใหม่ๆ เกี่ยวกับการพัฒนามนุษย์ รวมทั้งทฤษฎีใหม่ๆ การนำมาประยุกต์ใช้ทางด้านจิตวิทยา เป็นต้น ซึ่งใครที่เรียน จิตวิทยาพัฒนาการคงจะทราบดี นอกจากนั้นการวิจัยเฉพาะทาง ในแต่ละประเทศ ในแต่ละพื้นที่ ในกรณี ประเทศเราก็จะมีการวิจัยที่เกี่ยวกับเด็กไทยโดยเฉพาะ เช่น ลักษณะความรุนแรงที่เด็กถูกกระทำ การพัฒนา ตัวสมรรถนะ หรือที่เรียกว่า Children Competencies ที่ตอนนี้นำมาพัฒนาเป็น DSPM ของกระทรวง สาธารณสุข เป็นต้น มีการวิจัยที่เกี่ยวกับเรื่อง การสื่อสารกับเด็ก ซึ่งพูดกันถึงเรื่องการสื่อสารที่เป็น 2 ทาง ไม่ใช่ ให้เด็กฟังผู้ใหญ่ แต่เป็นเรื่องการสื่อสารที่เป็น interaction เช่น การมีวินัยเชิงบวก เป็นต้น การให้เด็กเสริมพลัง ตนเอง self empowerment ของเด็ก ก็ มีความรู้ใหม่ๆ เช่น ตัวอย่างของสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็ก และครอบครัว ที่ไปพัฒนาเสริมพลังเด็กในแง่การดูแลตัวเองเรื่องความปลอดภัย เป็นต้น อย่างนี้เป็นเรื่องใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น ซึ่งจะเห็นได้ชัดว่าการเสริมพลังเด็กทำให้เราเข้าใจว่าเด็กไม่ใช่อยู่เฉยๆ มีการพูดถึงความเข้าใจของผู้ที่ ไปพัฒนาเด็ก ความเข้าใจของผู้ที่ไปพัฒนาเด็ก เป็นต้น และมีทฤษฎีต่างๆ ที่เราใช้มาเป็นคู่มือในการดูแลเด็ก เช่น Erich Fromm และแม้แต่คำสอนของในหลวง ร.9 ที่เกี่ยวกับ ท่านคำว่า “เข้าใจ เข้าถึง และพัฒนา” ซึ่งจริงๆ ถ้าเราดูดีๆ เนี่ยมันไม่ได้มาใช้แค่เรื่องเศรษฐกิจพอเพียง แต่ถ้าเราเข้าใจให้ลึกซึ้งเราก็สามารถนำมา ประยุกต์ใช้ในการพัฒนาเด็กได้ด้วย ในแง่ที่ว่าอดีตมันก็มีความดีอยู่ว่า สังคมไม่ค่อยสลับซับซ้อน ปัจจุบัน อนาคตยิ่งสลับซับซ้อนมากขึ้น ยกตัวอย่าง เช่น มีการพัฒนาเด็กที่เกี่ยวข้องกับ cyber spaces การใช้สื่อ อิเลคทรอนิกส์ในรูปแบบต่างๆ ซึ่งมีทั้งผลดีและผลเสีย เราอาจจะพูดได้ว่าในแง่หนึ่งปัญหาอุปสรรคที่เกี่ยวกับการ พัฒนาเด็กบางเรื่องลดน้อยลง แต่ไม่ได้หมายความว่ามันไม่มีเลย และในขณะเดียวกันก็มีปัญหาใหม่ๆ เกิดขึ้น ซึ่งบางที่เราก็อิงหาคำตอบไม่ได้ เรายังถกเถียงกันอยู่ เป็นต้น ยิ่งไปกว่านั้นก็คือ กฎหมายซึ่งจะช่วยใน การเยียวยา หรือดูแลเด็ก หรือผู้ที่กระทำละเมิดต่อเด็กก็พัฒนาขึ้น เช่น เราไม่เคยนึกถึงเรื่องดูแลให้ความ คุ้มครองกับการอุ้มบุญ เราก็มาดูแลอุ้มบุญ เป็นเรื่องใหม่ๆ ที่เกิดขึ้น เพราะฉะนั้นจะตอบว่าองค์ความรู้เพิ่มขึ้น

แนวปฏิบัติดีขึ้น แล้วเด็กได้รับการพัฒนาดีขึ้นหรือไม่ คงจะตอบไม่ได้ เพราะที่ต้องมาดูรายละเอียดว่าเรื่องอะไร แต่ละเรื่องไม่เหมือนกัน ดังนั้นเด็กที่ยังถูกละเมิดก็ยังมีเยอะขึ้น เพราะสังคมล้าหลังซับซ้อนขึ้น พ่อแม่ยุ่งมากขึ้น ในบางเรื่องก็ดีขึ้น เช่น เด็กไปเร่ร่อนยังไม่ค่อยลง หรือหมดไป เด็กก็ยังคงทอดทิ้งอยู่จนทุกวันนี้ ในฐานะที่หลายคนก็เป็นนักพัฒนาเด็ก เป็นนักวิชาการสนใจเรื่องเด็ก เราอาจจะพูดได้ว่ายังต้องทำงานต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง และยังมีปัญหาใหญ่ๆ ในปัจจุบันที่เราบางครั้งก็ยังหาคำตอบไม่ได้ เพราะฉะนั้น เวลาที่จะพูดว่าอดีต ปัจจุบัน อนาคต สรุปได้อย่างไรคงพูดได้ยาก ต้องพูดเป็นเรื่องๆ ไป ความเข้าใจเกี่ยวกับเด็กน่าจะน้อยลง เช่น คำพูดที่ว่า “รักวัวให้ผูก รักลูกให้ตี” ใช้ไม่ได้แล้วละ มันมีความเข้าใจผิดเกิดขึ้น ก็จะต้องมาตีความว่า จริงๆ ต้องคุ้มครองวุ่นๆ ก็ต้องพูดใหม่ว่า “รักวัวให้ผูก รักลูกต้องให้กอด” เป็นต้น เพราะฉะนั้นหลายอย่างในแง่ของการตีความ (Interpretation) เราต้องระมัดระวังให้มากยิ่งขึ้น และเราจะต้องมาตรวจสอบกันเองว่าเรามีนักวิชาการ นักวิจัย ประเภทไหนกันบ้าง ในแวดวงวิชาการสภากาแฟเราคุยกันว่า มี “นักวิชาการ” มโนเยอะ “นักวิชาการดุด” ก็คือว่าไม่ครบถ้วน รู้ไม่จริง และมี “นักวิชาการกำมะลอ” เหมือนเสียกำมะลอ เป็นของปลอม ประเภทตัดแปะ แพะชนแกะ อะไรต่ออะไร เราก็ต้องระมัดระวังยิ่งขึ้น เพราะฉะนั้น ถ้าถามว่าจะสรุปยังไงคงจะสรุปได้ยาก เพียงแต่มาเล่าสู่กันฟังแนวความคิดที่หลากหลาย แนวความคิดหลากหลาย หนึ่งคนก็หนึ่งพันธุ์ เราไม่ได้เลี้ยงต้นไม้ ทุเรียนพันธุ์นู่นพันธุ์นี้ หรือเลี้ยงหมา หมาพันธุ์นี้ Breed ได้ อาจจะต้องพูดว่า “หนึ่งคนก็คือหนึ่งพันธุ์” มี variable เยอะมากที่เราต้องคำนึงถึง...ขอบคุณค่ะ

อวยพรวันคล้ายวันเกิด อาจารย์นิตยา คชภักดี

เนื่องในวันคล้ายวันเกิด อาจารย์นิตยา คชภักดี 29 ธันวาคม ครบ 6 รอบ 72 ปี และทราบว่าคุณอาจารย์นัยพินิจ คชภักดี ก็ครบ 6 รอบ ในวันที่ 9 ตุลาคมเช่นกัน ขออาราธนาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลกที่ท่านนับถือ และพระเจ้าเป็นเจ้า ให้ท่านทั้งสองผู้ซึ่งทำคุณประโยชน์มหาศาลแก่เด็กไทย ให้ท่านมีอายุยืนนานตลอดไป เป็นที่พึ่งให้ลูกศิษย์ และคนรุ่นหลัง ได้เรียนรู้ที่จะทำคุณประโยชน์แก่เด็กไทย ตามที่ท่านได้ทำมาตลอดชีวิตของท่าน และขอให้พรให้ท่านมีความสุขร่างกาย จิตใจ มี Spirit ความกล้าหาญที่จะปฏิบัติงานต่อไปไม่หยุด และมีความสุขยาวนานตลอดไป

ดร.สายสุรี จุติกุล และรศ.ดร.กวี จุติกุล

10.15 – 11.00 การบรรยายปาฐกถาเกียรติยศ รองศาสตราจารย์ พญ. นิตยา คชภักดี

“การฝึกทักษะเด็กปฐมวัยในศตวรรษที่ 21 (Skills training for early childhood period in 21st Century) และโครงการตรวจเฝ้าระวัง คัดกรองและส่งเสริมพัฒนาเด็กไทย (Developmental Surveillances and Promotion Manual: DSPM)

โดย นายแพทย์ วัลลภ ไทยเหนือ M.D., M.PH.

อดีตรัฐมนตรีช่วยว่าการ และ ปลัดกระทรวง กระทรวงสาธารณสุข
ประธานโครงการตรวจเฝ้าระวัง คัดกรองและส่งเสริมพัฒนาการเด็กไทย (DSPM)

ประวัติ

นายแพทย์วัลลภ ไทยเหนือ เกิดเมื่อวันที่ 10 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2488 ที่กรุงเทพมหานคร เป็นบุตรของนายแพทย์มะลิ ไทยเหนือ อดีตรองปลัดกระทรวงสาธารณสุข

นายแพทย์วัลลภ สมรสกับนางพวงทอง ไทยเหนือ มีบุตร 2 คน คือ นายวรพล ไทยเหนือ และ นางสาวรพฐ ไทยเหนือ

นายแพทย์วัลลภ สำเร็จการศึกษาแพทยศาสตรบัณฑิต คณะแพทยศาสตร์ศิริราชพยาบาล มหาวิทยาลัยมหิดล เมื่อปี พ.ศ. 2512 วุฒิบัตรผู้เชี่ยวชาญด้านสูติ - นรีเวช จากมหาวิทยาลัย จอร์นฮอปสกินส์ สหรัฐอเมริกา พ.ศ. 2518 และปริญญาโท ทางสาธารณสุข จากเดียวกัน ในปี พ.ศ. 2519 ต่อมาในปี พ.ศ. 2545 ได้รับปริญญาดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ ทางสาธารณสุข มหาวิทยาลัยมหิดล

การทำงาน

นายแพทย์วัลลภ ไทยเหนือ เริ่มรับราชการในสังกัดกระทรวงสาธารณสุข จนได้รับตำแหน่ง อธิบดีกรมอนามัย ในระหว่างปี พ.ศ. 2542 - พ.ศ. 2544 อธิบดีกรมควบคุมโรคติดต่อ ในปี พ.ศ. 2544 - พ.ศ. 2545 และตำแหน่งสุดท้ายคือ ปลัดกระทรวงสาธารณสุข

ต่อมาได้เข้าทำงานการเมืองกับ พรรคประชาธิปัตย์ โดยลงสมัครรับ เลือกตั้งในปี พ.ศ. 2548 แบบบัญชีรายชื่อ ต่อมาในการจัดตั้งรัฐบาลหลังการรัฐประหาร พ.ศ. 2549 จึงได้รับตำแหน่ง รัฐมนตรีช่วยว่าการกระทรวงสาธารณสุข และลาออกจากตำแหน่ง เมื่อวันที่ 6 พฤศจิกายน พ.ศ. 2550

การฝึกทักษะเด็กปฐมวัยในศตวรรษที่ 21

Skills training for early childhood period in 21st Century

ถ้าถามว่าจะช่วยกันพัฒนาประเทศได้อย่างไร คำตอบน่าจะเป็นการพัฒนาคนในชาติให้เป็นคนดีจะได้คิดดี ทำดีและพูดดี เพื่อประเทศจะได้มีสิ่งดีๆ มากๆ การพัฒนาการคนต้องเริ่มต้นที่สมองของเด็กปฐมวัย (0 - 5 ปี) แต่เนื่องจากธรรมชาติให้โอกาสสมองที่จะปรับเปลี่ยน (Plasticity) ได้ในช่วง 8 ปีแรกของชีวิต ตามปัจจัยที่สำคัญ คือ Gene พันธุกรรม Experiences ประสบการณ์ และ Relationship สัมพันธภาพ ที่เรียกว่า Epigenetics การดูแลสมองของเด็กปฐมวัย ให้ทำงานเต็มตามศักยภาพ จึงสำคัญมาก

ประสบการณ์เริ่มแรก (Early Experience) เป็นความประทับใจที่เด็กทุกคนจำได้ไม่มีวันลืม โดยเฉพาะการเลี้ยงลูกด้วยน้ำนมแม่อย่างเดียวยาวอย่างน้อย 6 เดือน Exclusive Breast Feeding ในน้ำนมแม่นอกจากจะมีฮอร์โมนที่เรียกว่า Oxytocin ทำหน้าที่เป็น Love Hormone แล้วยังมีความอบอุ่นในอ้อมกอด ของแม่ ทำให้เกิดความผูกพันที่ตอบสนองกันระหว่างแม่กับลูก Warm and Responsive Relationship อย่างดียิ่ง เป็นการสร้างความไว้วางใจ Trust และเป็นการเริ่มต้นของพัฒนาการด้านสังคม Psychosocial Development ที่ดี ที่จะทำให้เด็กเกิดความมั่นใจ เป็นตัวของตัวเอง (Autonomy) และสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ Initiative ได้ในชีวิต

การฝึกทักษะ (Skills Training) เพื่อให้ได้เด็กดีตามที่หวังไม่มีสูตรตายตัว แต่มีข้อสังเกตที่น่าสนใจ โดยเฉพาะเป้าหมายของการพัฒนาสมองเพื่อให้ได้เด็กฉลาดมี IQ สูง คงต้องเปลี่ยนไป เนื่องจากคนที่ฉลาดอย่างเดียวน่าจะไม่เป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม สังคมควรได้คนที่ฉลาดและเป็นประโยชน์แก่ส่วนรวมด้วย ทักษะชีวิตที่มีการฝึกอย่างแพร่หลายในปัจจุบันที่เรียกว่า Executive functions หรือ EF จึงเน้น การหักห้ามใจให้รู้จักรอ (Inhibitory Control) และการเก็บข้อมูล (Working Memory) เพื่อใช้ในการปรับวิธีการตามสถานการณ์ที่เปลี่ยน (Cognitive Flexibility) แต่เนื่องจาก EF มักถูกรบกวนโดยสภาวะทางอารมณ์ การฝึกการควบคุมอารมณ์โดยเฉพาะผู้นำจึงมีความจำเป็นที่จะต้องทำให้ได้ทั้งของตัวเอง และทีมงาน (Emotional Intelligence) เพื่อทำให้องค์กรที่รับผิดชอบประสบความสำเร็จให้ได้

การฝึกทักษะที่มีประสิทธิภาพ มีองค์ประกอบที่สำคัญคือ

1. การลดสาเหตุความเครียด Reduce sources of Stress ความเครียดในเด็กปฐมวัย ส่วนใหญ่ เกิดจากการถูกละทิ้ง Neglected เนื่องจากพ่อแม่ต้องออกไปทำงานนอกบ้าน ฮอร์โมน Cortisol ที่เกิดจากความเครียดรุนแรง Toxic Stress จะทำให้เกิดผลเสียต่อสุขภาพของเด็กไปจนตลอดชีวิต ชุมชนจึงควรมี การสำรวจว่าเด็กปฐมวัยในชุมชนนั้นถูกละเลยอย่างไร และมีพัฒนาการสมวัยหรือไม่ Toxic Stress สามารถบรรเทาได้ ถ้าพบได้ตั้งแต่เนิ่นๆ และมีคนดูแลเอาใจใส่เด็กที่เป็นกลุ่มเสี่ยงอย่างสม่ำเสมอ

2. การสนับสนุนสัมพันธภาพที่ตอบสนอง Support Responsive Relationship เด็กเรียนรู้จาก การเลียนแบบผู้ใหญ่ การพูดคุยกับลูกด้วยความเอาใจใส่ทุกครั้งที่มีโอกาสเป็นเรื่องจำเป็น วิธีสร้างความผูกพันที่ดีมีอยู่ 4 ประการ โดยเน้นการเรียนรู้ผ่านการเล่น Play ที่ทำให้เด็กเพลิดเพลิน (Play + Learn = เพลิน) คือ

2.1) Care การดูแลที่มีขอบเขต (Boundary)

2.2) Learn เล่านิทาน อ่านคำกลอน สอนนับเลข

2.3) Talk พูดคุยกับลูกทุกโอกาส ถามความเห็น

2.4) Play ผลัดกันเล่นทั้งของจริงและบทบาทสมมติ เล่นกลางแจ้งถ้าเป็นไปได้

3. การฝึกทักษะหลัก Strengthen Core life skills ในศตวรรษที่ 21 ที่สำคัญมีอยู่ 3 ประเด็น คือ

3.1) Critical Thinking - การวิเคราะห์และแก้ไขปัญหาด้วยเหตุผล

3.2) Creativity - การสร้างสรรค์สิ่งใหม่ๆ ที่ดีกว่า

3.3) Emotional Intelligence - ความสามารถในการควบคุมอารมณ์

สำหรับเด็กปฐมวัยไทย การสำรวจพัฒนาการเด็กปฐมวัยไทย พ.ศ.2557 และผลการสอบ O-net ของนักเรียนชั้น ป.6 และ ม.3 พ.ศ. 2558 แสดงให้เห็นว่าเด็กไทยมีพัฒนาการล่าช้าทางด้านภาษา โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ ทั้งที่ภาษาที่สอง = ความฉลาด² (second language = intelligence²) ด้วยเหตุนี้ โอกาสที่คนไทยในอนาคตจะต้องแข่งขันกับคนชาติอื่นจึงอยู่ในฐานะลำบากประกอบกับความคิดที่ว่าเชื่อผู้นำชาติพันธุ์ หรือเดินตามหลังผู้ใหญ่หมาไม่กัด ยังมีอิทธิพลในสังคมไทย การสร้างเด็กไทยรุ่นใหม่จึงต้องเน้นการฝึกทักษะหลัก 3 ประเด็นด้วยกันคือ 1) การส่งเสริมการเรียนรู้ภาษาที่สอง เช่น ภาษาอังกฤษ หรือจีน ตั้งแต่อายุสมควร (2 - 3 ปี) ในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย 2) ความคิดริเริ่ม Creativity ที่เกิดจากการคิดนอกกรอบ และ 3) ภาวะผู้นำ leadership ที่เกิดจากผลงาน Results ไม่ใช่จากการแต่งตั้ง Authority

ความสมดุลของการฝึกทักษะเหล่านี้มีอยู่ในคู่มือ Developmental Surveillance and Promotion Manual หรือ DSPM ที่คณะผู้จัดทำมีเสาหลักอย่าง รศ.พญ.นิตยา คชภักดี ผู้เสียสละทั้งเวลาและความสุขส่วนตัว ทุ่มเทให้พ่อแม่ ผู้ดูแลเด็ก มีคู่มือที่ใช้ประเมินและส่งเสริมพัฒนาการลูกของตัวเอง ให้มีพัฒนาการที่ดีพอที่จะเป็นคนดีของสังคม และประเทศชาติสืบไป

วัลลภ ไทยเหนือ

29 ธันวาคม 2562

What abilities and skills do our children need to be successful in the 21st century?

IN THE FUTURE, **SUCCESS** WILL HINGE NOT ON HOW MUCH WE KNOW, BUT ON OUR ABILITY TO **THINK AND ACT CREATIVELY**

พัฒนาการเด็กไทย - สारวจที่โรล้าข้าทุกที่

ร้อยละ ความแตกต่างของพัฒนาการเด็กปฐมวัยไทย Denver II

2557 พัฒนาการด้าน	เกิดวัย	สมวัย	ล่าช้า
สังคม-ช่วยเหลือตนเอง 0-2 ปี	1.7	88.0	10.4
3-5 ปี	0.3	91.4	8.3
กล้ามเนื้อมัดใหญ่ 0-2 ปี	2.4	89.2	8.4
3-5 ปี	2.4	90.5	7.1
กล้ามเนื้อมัดเล็ก 0-2 ปี	1.1	90.8	8.1
3-5 ปี	0.8	84.0	15.2
ภาษา 0-2 ปี	1.5	81.2	17.3
3-5 ปี	0.6	61.2	38.2
พัฒนาการรวม 0-2 ปี		78.1	21.9
3-5 ปี		66.0	34.0

สทศ สำนักงานทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ
ผลคะแนนสอบโอเน็ต ป.6 ปีการศึกษา 2558

วิชา	เข้าสอบ(คน)	คะแนนเฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด
ภาษาไทย	716,771	49.33	100	0
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	716,784	49.18	98	0
ภาษาอังกฤษ	716,780	40.31	100	0
คณิตศาสตร์	716,684	43.47	100	0
วิทยาศาสตร์	716,778	42.59	100	0

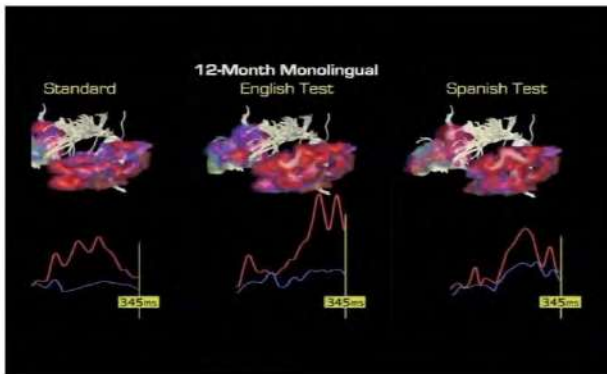
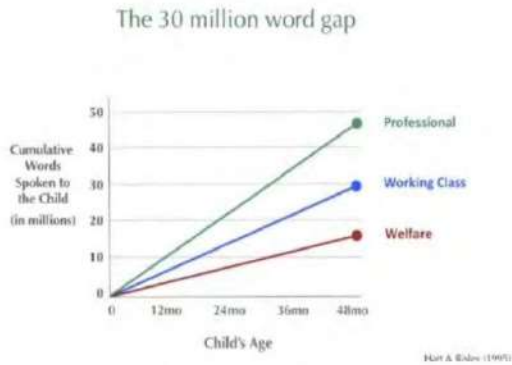
สทศ สำนักงานทดสอบทางการศึกษาแห่งชาติ
ผลคะแนนสอบโอเน็ต ม.3 ปีการศึกษา 2558

วิชา	เข้าสอบ(คน)	คะแนนเฉลี่ย	สูงสุด	ต่ำสุด
ภาษาไทย	656,817	42.64	82	0
สังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม	656,724	46.24	98	2
ภาษาอังกฤษ	656,701	30.62	96	0
คณิตศาสตร์	656,491	32.40	100	0
วิทยาศาสตร์	656,463	37.63	100	0

TO BUILD BETTER FUTURES,
WE NEED TO BUILD
BETTER BRAINS.

Neural Circuits are Wired in a Bottom-Up Sequence

Conditions and Substances that Affect the Developing Brain

Needed for Normal Brain Development	Detrimental of Toxic
Oxygen	Alcohol
Adequate protein and energy	Lead
Micronutrients, such as iron and zinc	Tobacco
Adequate gestation ★	Prenatal infections
Iodine	Polychlorinated biphenyls (PCBs)
Thyroid hormone	Ionizing radiation
Folic acid	Cocaine
Essential fatty acids	Metabolic abnormalities (excess phenylalanine, ammonia)

สาเหตุของพัฒนาการล่าช้าของเด็กไทย

- Biological Risk ความเสี่ยงทางชีวภาพ**
 - 1.1 เด็กแรกเกิดน้ำหนักน้อย < 2.5 กก. LBW - Prematurity 60% / IUGR 40%
 - 1.2 เด็กขาด O₂ ขณะคลอด Birth Asphyxia
- Social Risk ความเสี่ยงทางสังคม - Toxic Stress ความเครียดเรื้อรัง**
 - 2.1 เด็กที่พ่อแม่ไม่ได้เลี้ยงเอง และปู่ ย่า ตาย ไม่มีความรู้
 - 2.2 เด็กเลี้ยงโดย Single parent พ่อเลี้ยงมากกว่าแม่
 - 2.3 เด็กที่พ่อแม่เลี้ยงโดย TV หรือ Tablet → ออทิสติกเทียม Pseudoautism

หนังสือ คู่มือ Developmental Assessment For Intervention Manual DAIM
เล่มเขียวสำหรับเด็กกลุ่มเสี่ยงทางชีวภาพ

และคู่มือ Developmental Surveillance and Promotion DSPM
เล่มขาวสำหรับเด็กตลอดปกติแต่มีความเสี่ยงทางสังคม

The science of child development points to three core principles that can guide what society needs to do to help children and families thrive.

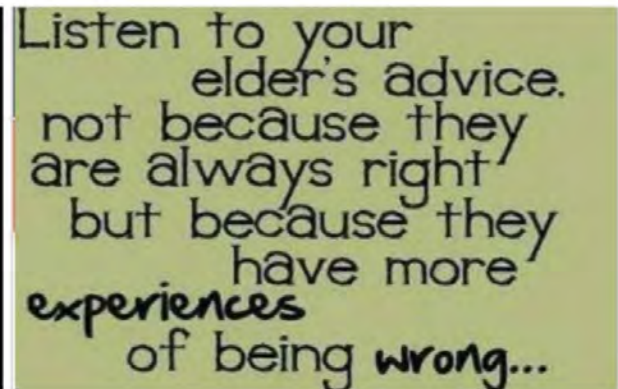

CARE

- Be warm, loving, and affectionate
- Create rituals and routines
- Set boundaries and be consistent

LEARN

- Read books, tell stories, sing songs, laugh, play word games, draw and write, talk about what you see
- Count, measure, compare, sort and group things, cook, tell the time, do puzzles, notice patterns

TALK

- Talk to your child
- Listen to your child
- Ask questions, ask for ideas, opinions

Are You Talking to Me?

คุยกับลูกทุกวัน สร้างความสัมพันธ์ในครอบครัว

PLAY

- Play with boxes, pots and pans, dress ups
- Sing songs, draw, tell stories, share jokes
- Play outside, and keep TV to a minimum

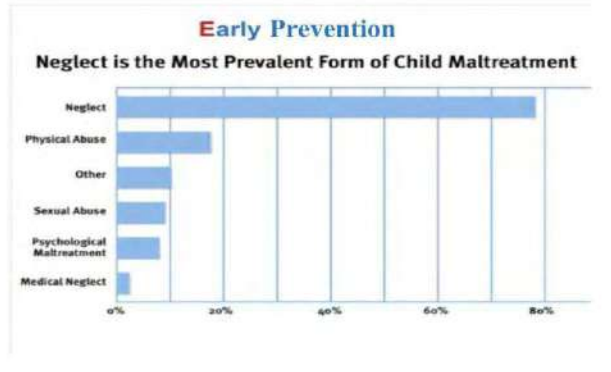

Creating a New Paradigm for Early Childhood Policy and Practice
 Early experiences affect lifelong health *and* learning

ประสบการณ์เริ่มแรกมีผลต่อสุขภาพและการเรียน

New Paradigm - Early Prevention and Promotion
แนวคิดใหม่ - การป้องกันและส่งเสริมเมื่อเริ่มต้น

Early Promotion - Executive Function
 Early Prevention - Toxic Stress

Toxic Stress

Prenatal iron deficiency
 Chaotic living conditions
 Malnutrition
 Exposure to lead
 Prenatal alcohol exposure
 Sleep deprivation
 Abuse and neglect
 Maternal depression
 Inadequate opportunities for early learning

Toxic Stress

Response
 Isolation
 Smoking
 Alcohol and Drugs
 Early sexual activities

การหลั่งฮอร์โมน
 คอร์ติซอล
 ที่ร่างกาย

การตอบสนอง
 แยกตัว
 นุหรี
 สุรา ยาเสพติด
 เพศสัมพันธ์ก่อนกำหนด

พัฒนาการเด็กปฐมวัย
ตำบลเถินบุรี อำเภอเถิน จังหวัดลำปาง
(2559-2562)

ผลการคัดกรองพัฒนาการ (คัดกรองเด็ก 0-6 ปี จำนวนเด็ก 2,559 คน - คัดกรองพัฒนาการเด็กอายุ 0-3 ปี จำนวน 2,099 คน ปี 2559)

สถานะ	จำนวน (คน)	พัฒนาการสมวัย (คน)	ร้อยละ	ผลไม่เข้าเกณฑ์ (คน)	ร้อยละ	การส่งกลับ 30 วันและระยะยาว (คน)	ร้อยละ	ไม่เข้า
ผู้ที่มีพัฒนาการสมวัย	1,497	1,282	85.64	215	14.36	212	98.60	3
ผู้ที่ไม่เข้าเกณฑ์ชาย	968	691	71.69	274	28.31	264	96.35	10
ผู้ที่มีพัฒนาการสมวัย	435	310	71.26	125	28.74	114	91.2	11
ผู้ที่มีพัฒนาการสมวัย (ญาติ)	58	38	65.52	20	34.48	19	95	1
ผู้ที่ไม่เข้า	41	21	51.22	20	48.78	19	95	1

ติดตามพัฒนาการ (จากการคัดกรองเด็ก 0-6 ปี จำนวนเด็ก 2,559 คน - คัดกรอง จำนวน 2,099 คน Sampling จำนวน 200 คน ปี 2562 รวมเด็ก 2562)

สถานะ	จำนวน (คน)	พัฒนาการสมวัย (คน)	ร้อยละ	ผลไม่เข้าเกณฑ์ (คน)	ร้อยละ	การส่งกลับ 30 วันและระยะยาว (คน)	ร้อยละ	ไม่เข้า
ผู้ที่มีพัฒนาการสมวัย	99	85	85.85	12	12.12	12	100	0
ผู้ที่ไม่เข้าเกณฑ์ชาย	65	42	64.61	23	35.39	21	91.30	2
ผู้ที่มีพัฒนาการสมวัย	29	19	65.52	10	34.48	9	90	1
ผู้ที่มีพัฒนาการสมวัย (ญาติ)	5	2	40.00	3	60.00	1	33.33	0
ผู้ที่ไม่เข้า	4	2	50	2	50	2	100	0

Executive Function Skills Include

- Goal-directed behaviors
- Organizational processes
- Self regulation
- Time Management activities
- Focusing and maintaining attention
- Strategic, critical, purposeful analysis
- Problem solving
- Flexibility and adaptability
- Self awareness

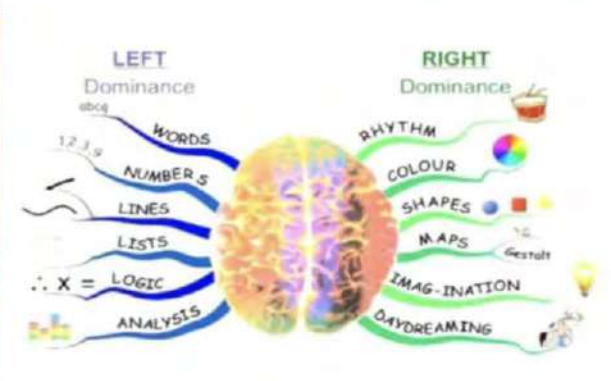
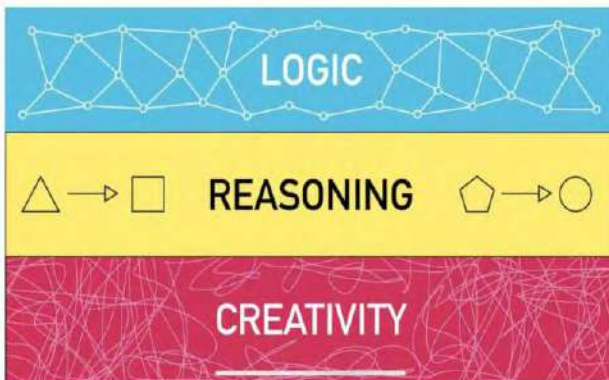
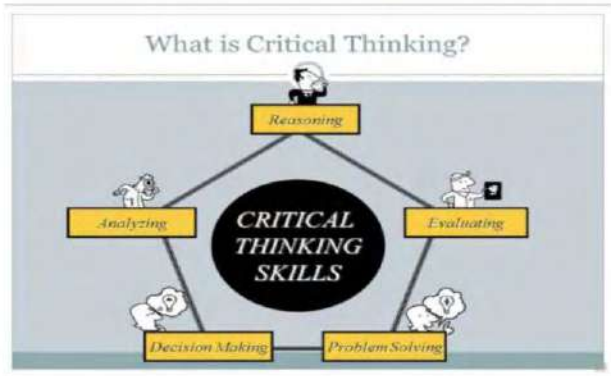

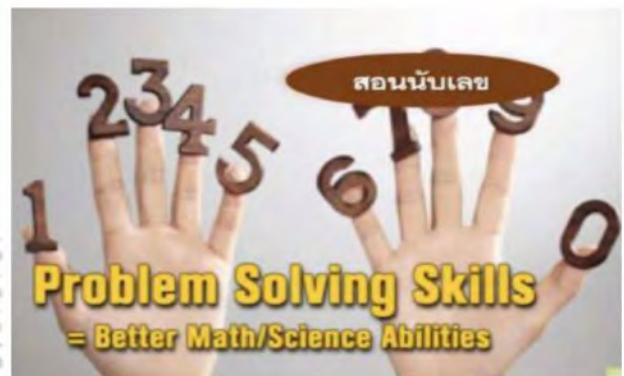
Top skills in 2020 shift to Critical Thinking, Creativity and Emotional Intelligence

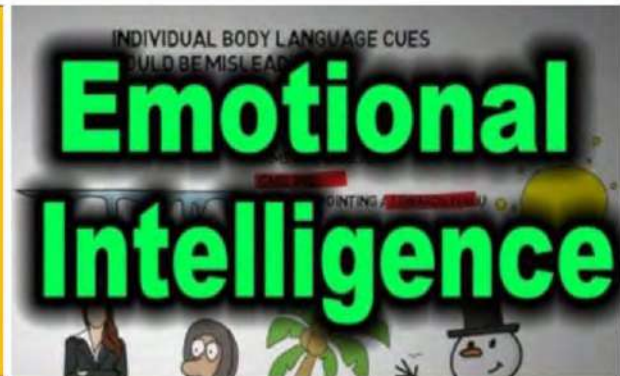
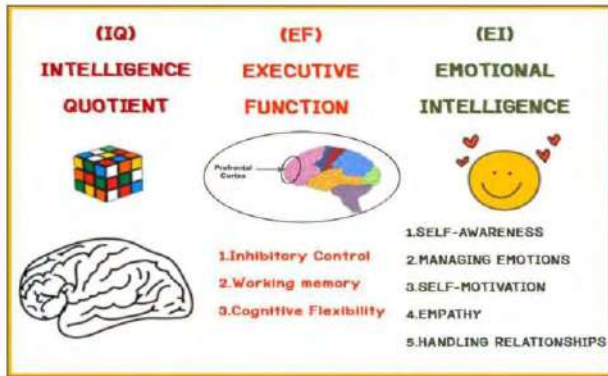
Source: Future of Jobs Report, World Economic Forum, 2016

The major barrier
acquisition isn't
intellectual...
it's **emotional**.

11.00 –11.30 น. Special Video or Lecture by Internet Skype from Stockholm

“54 years (1965 – 2019) of Research Collaboration between Mahidol University and the University of Oslo and Future trends of child development for the 21st Century in Norway and Sweden and related research at Karolinska Institute, Stockholm, Sweden ”

By Professor Dr. Med. Ole Petter Ottersen, M.D., Ph.D.

President of Karolinska Institute. Stockholm, Sweden, Former Head of the Anatomical Institute, Director of the Center of Excellence in Molecular Biology and Neuroscience, Pro-Dean of the Faculty of Medicine, and Rector of the University of Oslo (UiO). Oslo, Norway and Chair of the Lancet-UiO Commission on Global Governance for Health (2011-2014).

Education

- ▶ M.D. University of Oslo 1980
- ▶ Ph.D. (Neuroscience), University of Oslo 1982

Current position

- ▶ Vice-Chancellor (President) at Karolinska Institutet 2017-

Previous positions

- ▶ Research Fellow, Anatomical Institute, University of Oslo 1978-1983
- ▶ Associate Professor (Prosektor), Anatomical Institute, University of Oslo 1983-1992
- ▶ Professor of Medicine, Institute of Basic Medical Sciences, UiO 1992-
- ▶ Head of the Department of Anatomy, Institute of Basic Medical Sciences, University of Oslo 1997-1999
- ▶ Dean of Science, Faculty of Medicine, University of Oslo 2000-2002
- ▶ Head of EMBIO (Interfaculty Unit for Molecular Biology, Biotechnology and Bioinformatics at the University of Oslo) 2001-2002
- ▶ Chairman of the Board of FUGE (National Program for Functional Genomics in Norway) 2003-2007
- ▶ Director, Centre for Molecular Biology and Neuroscience (Center of Excellence sponsored by the Norwegian Research Council; www.cmbn.no) 2002-2009
- ▶ Coordinator, Nordic Centre of Excellence in Molecular Medicine (WIRED) 2005-2009
- ▶ Chief Editor of Neuroscience (Official Journal of the International Brain Research Organization) 2006-2009
- ▶ Rector (President) of the University of Oslo 2009-2017

Teaching experience

- ▶ Educator of medical students since 1976, taught a number of fields, including neurobiology, histology, gross anatomy and functional anatomy.
- ▶ Member of committee for planning 7th semester in “Oslo 96”
- ▶ Educator of physiotherapists and postgraduate students

EU grants/other major grants

Partner or coordinator of several current or previous EU projects including:

- ▶ Co-ordinator of EU Biomed project *Kainate and AMPA receptor trafficking* (KAR-TRAP) 2003-2005
- ▶ Co-ordinator of EU project *Glutamate Receptor Interacting Proteins as Novel Neuroprotective Targets* (GRIPANNT) 2005-2008
- ▶ Norwegian representative to European Cooperation in Scientific and Technological Research, COST 2001-2005
- ▶ Partner of EU training network CORTEX 2006-2009
- ▶ Partner of EU project NEUROIMAGE 2006-2009
- ▶ Principal investigator of numerous other national or international grants

Major grants (in addition to the EU grants) include:

- ▶ Center of Excellence (Norwegian Research Council): Coordinator/director 2002-2009
- ▶ Grant from the Nordic Council (Nordic Centre of Excellence Program in Molecular Medicine): Coordinator. 2005-2009
- ▶ Grant from the Norwegian Research Council (STORFORSK): Coordinator. 2005-2008

2007: Founding partner (together with the Biotechnology Centre) of the Norwegian node of the Nordic Partnership of the European Molecular Biology Laboratory (EMBL)

Positions of trust – international

(the list is not exhaustive)

- ▶ Board Member of Wallenberg Consortium North 2002-2006
- ▶ Member Expert Advisor Group, Brain Power, Sweden 2004-2006
- ▶ Chairman of the Scientific Advisory Board for Helsinki Neuroscience Center 2002-2007
- ▶ Panel leader, European Research Council (ERC) Advanced Grants 2008-2012
- ▶ Member of the Scientific Advisory Board of Lundbeck Foundation 2007-2013
- ▶ Chairman, Lancet – University of Oslo Commission on Global Governance 2011-2014 for Health
- ▶ Member of the board of Nordforsk 2013-2016
- ▶ Leader of the Det Nordiske Universitetssamarbeidet (NUS) 2013-2015
- ▶ Chairman of the Kavli Prize Committee (Neuroscience) 2013-2017
- ▶ Chairman, Advisory Board for Academic Monitoring Panel on Global Governance for Health 2014-2017
- ▶ Member of the Strategic Advisory Board for Biocenter Finland 2012-2015
- ▶ Chairman of the prize committees of the Olav Thon Prizes 2014- (national and international)
- ▶ Strategic Advisor for EAT 2014-2017
- ▶ Chair, Guild of Research Intensive Universities 2016-2017
- ▶ Panel leader Synergy Grants, European Research Council 2017-
- ▶ Chair Scientific Council, Helsinki Institute of Life Science HiLife 2017-

- ▶ Board member of the African Population and Research Center 2017-
- ▶ Visiting Professor at the University of Oslo 2018

Served as ad hoc expert advisor/evaluator for a number of organizations, institutions and research councils including INSERM (France), Wellcome Trust, Academy of Finland, University of Gothenburg and Royal Swedish Academy of Sciences.

Participated in several university evaluations and other onsite evaluations including:

- ▶ University of Uppsala (panel member) 2007
- ▶ University of Göttingen (panel member) 2007
- ▶ University of Oulu (panel head) 2007
- ▶ University of Kuopio (panel member) 2008, 2013
- ▶ Evaluator in the German Universities Excellence Initiative 2011-2012
- ▶ University of Turku 2015
- ▶ Biocenter Finland 2016

Positions of trust – national

(the list is not exhaustive)

- ▶ Chairman of the Jahre Prize Committee 1996-2003
- ▶ Chairman of Interim Board of CONNECT Norway 2000-2002
- ▶ Member of Senior Advisory Board for Nordic CONNECT 2000-2002
- ▶ Member of Interim Board of Norwegian Biotechnology Forum 2000-2001
- ▶ Panel leader of the EVA Project (Committee for evaluation of the University of Oslo as research institution) 2001-2002
- ▶ Member of the Advisory Board of Institute of Neuroscience, Norwegian University of Science and Technology 2006-2008
- ▶ Chairman of the board of University of Oslo 2009-2017
- ▶ Board member Universitetsforlaget 2009-2017
- ▶ Member of the board of Oslo University Hospital (OUS) 2012-2017
- ▶ Chairman of the board of The Norwegian Association of Higher Education Institutions (UHR) 2013-2015
- ▶ Member of the Business for Peace Advisory Board 2013-2017
- ▶ Member of the board of Partnership for Change 2013-2017
- ▶ Chair, Samarbeidsorganet (joint council) of the Regional Health Authority and University of Oslo (Chair alternating with the Director of the Regional Health Authority) 2014-2017
- ▶ Dr Åke Olsson Foundation, Board member 2018
- ▶ Petrus and Augusta Hedlunds Foundation, Board member 2018
- ▶ Ruth and Rickard Julins Foundation, Board member 2018

Research Council Responsibilities

- ▶ Member of Scientific Advisory Panel 1992-2000
- ▶ Research Supervisor of MEDKAP 2000-2001

- ▶ Chairman of the Board of FUGE (National Program for Functional Genomics in Norway) 2003-2007

Honors and Awards

- ▶ Anders Jahre's award for medical research to younger researchers 1990
- ▶ The University of Oslo Prize for Scientific Research (Universitetets forskningspris) 1994
- ▶ The Lundbeck Foundation Nordic Award for Outstanding Research (shared with Jon Storm-Mathisen) 2005
- ▶ Anders Jahre's award for medical research (senior prize) 2008
- ▶ Member of the Norwegian Academy of Science and Letters 1993
- ▶ Member of Deutsche Akademie der Naturforscher Leopoldina (now German Academy of Sciences) 2001
- ▶ Member of The Royal Norwegian Society of Sciences and Letters 2006
- ▶ Member of Scanbalt Academy 2006
- ▶ Honorary Doctor University of Kuopio 2010
- ▶ Honorary Doctor École Normale Supérieure, Lyon 2015
- ▶ Honorary Doctor Strömstad Academy 2017
- ▶ Member Finnish Academy of Science and Letters 2017
- ▶ Member Academia Europaea 2017
- ▶ Member Brain Prize Committee 2017

Professional memberships

- ▶ Member of the European Neuroscience Association (FENS)
- ▶ Member of the Society for Neuroscience (USA)

Editorial Board Service

- ▶ Neuroscience (Official Journal of the International Brain Research Organization)
 - Associate Editor 2002-2005
 - Chief Editor 2006-2009
- ▶ European Journal of Neuroscience 2000-2009

Member of editorial board of the following journals (prior to 2009)

- ▶ Amino Acids
- ▶ Anatomy and Embryology (Managing Editor)
- ▶ Brain Research Protocols
- ▶ Journal of Brain Research
- ▶ Journal of Chemical Neuroanatomy
- ▶ Journal of Neurocytology
- ▶ Neuroscience
- ▶ Protocols in Neuroscience
- ▶ The Cerebellum

Publications

More than 350 research papers of which 345 are listed in PubMed (November 2017). In 2002 Professor Ottersen was included in the Institute of Scientific Information list of Highly Cited scientists (<http://hcr3.isiknowledge.com/formSearch.cgi>). h factor 103 (Google Scholar, March 2019), more than 37 000 citations (Google Scholar, Nov. 2017).

Editor/co-editor of international book volumes/special Issues

- ▶ Glycine Neurotransmission (Wiley 1990)
- ▶ Understanding the Brain through the Hippocampus (Elsevier 1990)
- ▶ The Glutamate Synapse as a Therapeutical Target (Elsevier 1998)
- ▶ Glutamate (Elsevier 2000)
- ▶ Water transport in brain (Elsevier 2004, Neuroscience Special Issue)
- ▶ DNA repair and genome homeostasis in brain (Elsevier 2007, Neuroscience Special Issue)

Mahidol University October 2019

54 years (1965 – 2019) of Research Collaboration between Mahidol University and the University of Oslo in the field of Brain Research and the Global Future Trends of Neuroscience

Ole Petter Ottersen, Professor M.D., Ph.D.
President of Karolinska Institutet

Former Head of the Anatomical Institute, University of Oslo, Director of the Center of Excellence in Molecular Biology and Neuroscience, Pro-Dean of the Faculty of Medicine, and Rector of the University of Oslo (2009-2017).

Chair of the Lancet-UIO Commission on Global Governance for Health (2011-2014)

The collaboration between Thailand and Norway dates back to 1907!

King Haakon VII

King Chulalongkorn in 1881 Dressed in Western-Style Uniform

The two kings

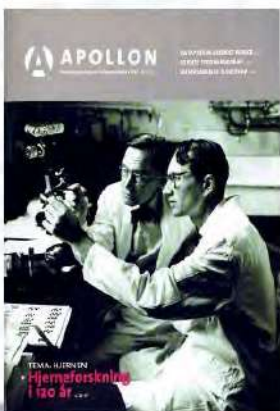
Oslo-skolen

The genealogy of Norwegian Neuroscience

Centres for the Biology of Memory (Edvard and May-Britt Moser)

...and not to forget: Eric Rinvik and Fred Walberg

APOLLON

BRODAL AND WALBERG

NORAD RESEARCH FELLOWS AT THE ANATOMICAL INSTITUTE

- Roongtam Ladpui
- Naiphinich and Nittaya Kotchabhakdi
- Amara Siddhichai
- Reon Somana
- Wanna Chindadoungtratt
- Chittin Chindadoungtratt
- Wipawan Thangnipon
- Piyarat Govitrapong
- Kanoknart Yingchareon

POST-NORAD

- Wimolrat Puwarawuttipanit
- Duangjai Banthap
- Paworn Nuntagij

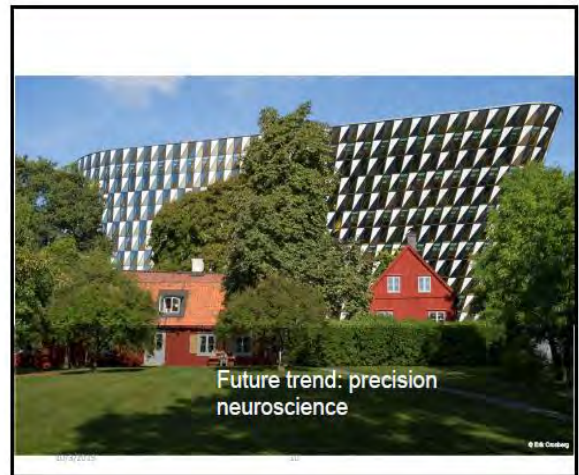
THE THAILAND-NORWAY AXIS

25 DECEMBER 2002:
MEMORANDUM OF UNDERSTANDING
SIGNED BETWEEN MAHIDOL
UNIVERSITY AND CENTRE FOR
MOLECULAR BIOLOGY AND
NEUROSCIENCE, UNIVERSITY OF
OSLO

**RENEWED ON AN INSTITUTIONAL
LEVEL, ON 29 DECEMBER, 2009**

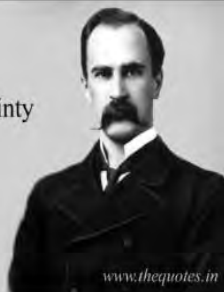

Naiphinich and Nittaya
Kotchabhakdi

Medicine is a science of uncertainty
and an art of probability.

William Osler

www.thequotes.in

Priorities

- Integrated health data systems
- Precision medicine - future treatments and cures
- Future care - integration of research, innovation and education

11

The precision medicine opportunity – what is needed?

- Engagement of all stakeholders; research, health care, industry, patients, ethical, legal and societal
- Access to health and patient data
- An integrated national program, not only isolated funding initiatives.

Stockholm-Uppsala region: a hotspot for precision medicine

Precision diagnostics – new tools

A long history in brief

- On 13 December 1810, King Karl XIII establishes an “Academy for the training of skilled army surgeons”.
- Carolinska Medico Chirurgiska institutet.
- Jöns Jacob Berzelius lays the foundation of KI’s scientific orientation
- Fierce opposition from Lund and Uppsala
- Alfred Nobel’s bequest: 1896
- Major scientific breakthroughs in 20th century
- 2010: Karolinska Institutet celebrates its second centenary

Biomedicum – the laboratory of the future

- One of Europe’s largest medical research facilities
- Experimental research in an advanced laboratory environment
- Laboratory facilities for at least 1,600 researchers and other staff
- Premises space: approx. 55,000 sq.m.
- Architects: Berg I C.F. Möller Architects

Detailed census of cell types in the CNS

Molecular Architecture of the Mouse Nervous System

Abel Janssen^{1,2}, Sarah Beckmann^{1,2}, Hans-Joachim Gruber^{1,2}, Frank Hees^{1,2}, Johannes Hübner^{1,2}, David Klapper^{1,2}, Robert Knebel^{1,2}, Christian Kölsch^{1,2}, Jan M. Müller^{1,2}, Dennis Nitsch^{1,2}, Thomas Oertel^{1,2}, Alexander Oertel^{1,2}, Patrick Pöhlmann^{1,2}, Katharina Rottmann^{1,2}, Frank Sauerwald^{1,2}, Robert Schmitt^{1,2}, Ulf Schmitt^{1,2}, and Hans-Joachim Gruber^{1,2}*

Summary

The mammalian nervous system controls complex behavior controlled by specialized, precisely generated, and distributed cell types. Here, we used DNA sequencing of total RNA from single cells to create a detailed census of cell types in the mouse nervous system. We integrated type-specific and detailed hierarchical data on transcription. Neurons were distinguished into cell types grouped by developmental molecular and by the expression of neurotransmitter and neuropeptides. Neuronal diversity was driven by gene encoding cell identity, synaptic connectivity, neurotransmission, and membrane conductance. We discovered novel distinct, targeted, neuronal subtypes that occupied the dispersed boundaries and overlapped with the spatial distribution of other glutamate and GABAergic neurotransmitters. In contrast, oligodendrocyte diversity was shaped largely by secondary diversification. The present census of cell types provides a solid foundation for understanding the molecular architecture of the mammalian nervous system and enables genetic manipulation of specific cell types.

Single-Cell RNA-seq of mouse nervous system

Cell type Atlas

Taxonomy Spatial mapping

Online resources

Cell type Wiki Expression viewer

2015-10-03 18

Dynamic imaging of disease processes at cellular level

MENU **nature**
International journal of science

Letter Published: 08 August 2018

RNA velocity of single cells

Giulia La Manno, Ruslan Soldatov, Amit Zeisel, Emelia Braun, Hannah Hochgerner, Viktor Detskhov, Katja Lüscherer, Maria E. Kasnitz, Peter Linnberg, Alessandro Furlan, Jean Fan, Lars E. Bonn, Zehua Liu, David van Bruggen, Ilmari Obo, Xiaoxing He, Roger Barkar, Erik Sundström, Gonçalo Castelo-Branco, Patrick Cramer, Igor Adameyko, Sten Linnarsson & Peter V. Kharchenko

Nature 560, 494–498 (2018) Download Citation &

2015-10-03 19

Comprehensive analysis of health

- Individuals analyzed every 3 months over 2 years
- SCAPIS, SOLifeLab, KI, Sahlgrenska, Linköping, Umeå, Uppsala, Lund
- Led by Matthias Uhlen (KI/KTH) and Göran Bergström (GU)

THE ERLING-PERSSON FAMILY FOUNDATION

2015-10-03 20

Genomics Medicine Sweden

Initiative to build a national network enabling precision genomics medicine throughout Swedish Healthcare

- Received preparatory funding 2017
- Over 170 registered participants form all over the country
- Initial focus on rare, inherited genetic disease and cancer

2015-10-03 21

Precision medicine in translation

Skyway linking Karolinska Institutet with the new hospital:

Symbolizing translational research

2015-10-03 22

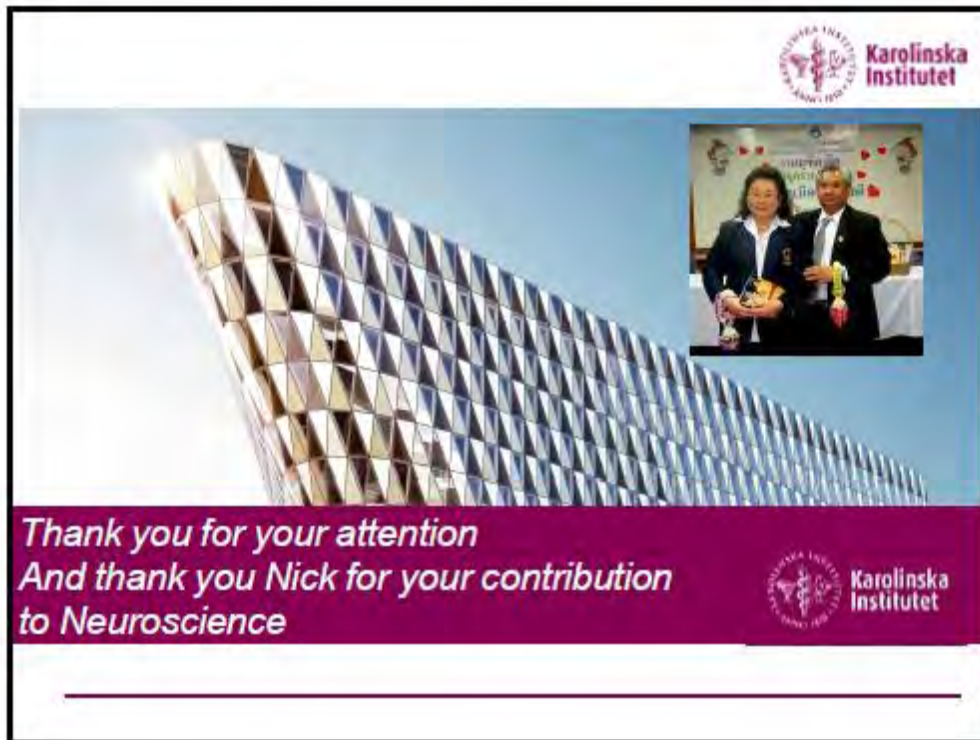
International collaboration is essential for success!

Cell types underlying schizophrenia identified

PRESS RELEASE 2018-04-25 Scientists at Karolinska Institute in Sweden and University of North Carolina, USA, have identified the cell types underlying schizophrenia in a new study published in Nature Genetics. The findings offer a roadmap for the development of new therapies to target the condition.

2015-10-03 23

ปล่อยว่างไว้

Leave blank

คำนิยม คำอวยพร มุทิตาจิต และกตัญญูเวทิตาจิต
ต่ออาจารย์ รองศาสตราจารย์ พญ. นิตยา คชถักดี
ในโอกาสมีอายุวัฒนะครบ 72 ปี (6 รอบนักษัตร)
ในวันอาทิตย์ที่ 29 ธันวาคม 2562

Contribution and Blessing to Associate
Professor Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi on
her 72nd Birthday, Sunday 29th December
2019

ที่ระลึก พญ. นิตยา คชภักดี อายุครบ 60 ปี (5 รอบ) 29 ธันวาคม 2550 Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi 60th Birthday on 29th December 2007

มุทิตาจิต แต่ หมอนิตยา คชภักดี

นิตยาเกิดเมื่อวันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ.2490 เป็นลูกสาวคนเดียวของครอบครัวเรา มีน้องชาย 5 คน คุณยาย คุณพ่อ และคุณน้ารักมาก นิตยาเป็นเด็กฉลาด น่ารัก การเรียนอยู่ในขั้นดีมาก เมื่อจบชั้นประถมศึกษาจากโรงเรียนยุพิน ฤๅษีวงศ์ แล้วได้เข้าสมัครเรียนที่ โรงเรียนเซนต์โยเซฟ คอนเวนต์ เขตสีลม

เมื่อ มาแหมร์ คุณครูใหญ่ มาดูใบรับรองจบประถมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการแล้วบอกกับดิฉันว่า “ เด็กเรียนมาจากโรงเรียนจีน จะมาเข้าเรียนชั้น ป. 5 ไม่ได้ ต้องลดชั้นให้เรียน ป.2 ก่อน” ดิฉันเรียนมาแหมร์ ว่า ได้ส่งเสริมให้ลูกเรียนพิเศษภาษาอังกฤษตั้งแต่ลูกเรียนอยู่ชั้น ป.2 ขอความกรุณาให้ลูกได้เข้าเรียนชั้น ป. 5 ให้ลองเรียนสักหนึ่งเทอมก่อน หากเรียนไม่ทันเพื่อนๆหรือเรียนไม่ไหวค่อยมาปรึกษากับท่าน เพราะไม่อยากให้ลูกต้องเสียเวลาเรียนซ้ำอีก 2 ปี มาแหมร์ท่านเห็นด้วย จึงได้รับลูกเข้าเรียนชั้น ป. 5 ดิฉันถามลูกว่า “หนูรู้เรื่องที่มาแหมร์ท่านจะให้ลดชั้นเรียนแล้วใช่ไหม? ขอให้ลูกตั้งใจเรียนดีๆ เพื่ออนาคตของตนเอง” ลูกบอกกับดิฉันว่า “จะตั้งใจเรียนให้ดีที่สุด” เมื่อสอบเสร็จเทอมแรก ลูกได้คะแนนสอบดีมากเป็นที่หนึ่งของในชั้นเรียน เป็นที่ยินดีของมาแหมร์ คุณครูใหญ่ และท่านบอกว่าถ้าเทอมหน้าได้คะแนนดีอีกจะจัดให้เรียนในห้อง เอ ของโรงเรียน จากนั้นมาลูกก็ได้เข้าเรียนในห้องเอ มาโดยตลอด

เมื่อจบชั้นมัธยมต้นได้สอบเข้าศึกษาต่อที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ต่อมาเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลายได้สมัครสอบเข้ามหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อเข้าเรียนวิชาการแพทย์ เมื่อคุณยายได้ทราบว่าคุณนิตยาจะเข้าเรียนเป็นแพทย์ ท่านพูดกับดิฉันว่า “มีลูกสาวอยู่คนเดียว ทำไมอนุญาตให้ไปสมัครสอบเรียนแพทย์ จะต้องเรียนหนักมาก และการเป็นหมอก็กว้างมาก” ดิฉันเรียนท่านว่า “ลูกนิตยามีจิตศรัทธา อยากจะเรียนเพื่อเป็นหมอ จะได้มีโอกาสช่วยประชาชนทั่วไปและทำงานเพื่อสังคมและประเทศชาติด้วย” เมื่อทราบความประสงค์ของท่านแล้วคุณยายก็ไม่คัดค้านต่อไป

เมื่อสอบเอ็นทรานส์แล้วลูกสอบได้สมใจนึก จึงได้เข้าศึกษาเตรียมแพทย์ที่มหาวิทยาลัยมหิดล และต่อมาได้เข้าเรียนวิชาการแพทย์ที่ ร.พ.รามารับดี สาขากุมารเวชศาสตร์ สมความตั้งใจ เมื่อจบแล้วก็ได้เข้ารับราชการที่โรงพยาบาลรามารับดี ลูกได้ตั้งใจปฏิบัติกรงานในหน้าที่ และมีความกรุณา ต่อลูกศิษย์ และคนไข้โดยตลอด พร้อมทั้งทำงานให้กับสังคม และเป็นผู้ดูแล รักษาคนในครอบครัว เริ่มจากคุณยาย คุณพ่อ คุณแม่ คุณน้า และน้องๆเป็นอย่างดี

เมื่อวันที่ 12 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2517 ได้แต่งงานกับเพื่อนนักศึกษารุ่นเดียวกันคือ ดร.นัยพินิจ คชภักดี ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2522 ได้ทุนไปศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัย ฮาร์วาร์ด ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อจบแล้วได้กลับมารับราชการที่ ร.พ.รามารับดี และเป็นผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาการครอบครัวและเด็กแห่งประเทศไทย และเวลาออกราชการเป็นกุมารแพทย์ที่ ร.พ.วิชัยยุทธ แต่ละวันมีภารกิจ นิตยาเป็นคนอารมณ์ดี มีความขยันหมั่นเพียร อดสาหาตั้งใจทำงานในหน้าที่การงานอย่างดีมาก

เนื่องในโอกาสที่นิตยาจะมีอายุครบ 60 ปีในวันที่ 29 ธันวาคม 2550 นี้ ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย จงดลบันดาลให้ลูกให้มีร่างกายแข็งแรง มีความสุขสบายตลอดไป

รักลูกเสมอ

สุเมธ จิราธิบุตร

สุเมธ จิราธิบุตร ๑๖/๑๒/๕๐

ที่ระลึก พญ. นิตยา คชภักดี อายุครบ 60 ปี (5 รอบ) 29 ธันวาคม 2550 Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi 60th Birthday on 29th December 2007

ขออวยพรให้แก่ หมอนิตยา คชภักดี

ผมและท่านผู้หญิงประเทือง คชภักดี พร้อมด้วยบุตรหลาน ขอแสดงความชื่นชมยินดีที่ หมอนิตยา คชภักดี มีอายุครบ 60 ปี ซึ่งถือว่าเป็น “ผู้อาวุโส” หรือ “ผู้สูงอายุ” ช่วงเวลาที่ผ่านมาหมอนิตยา คชภักดี ได้ทำประโยชน์แก่ประเทศไทยมากมายหลายประการ อาทิเช่น ผู้อำนวยการสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นกุมารแพทย์ที่มีชื่อเสียง ช่วยดูแล รักษาเด็กที่มีปัญหาในการพัฒนาต้นต่างๆ และช่วยประชาชนด้านอื่นๆ อีกหลายประการ เป็นคนสำคัญคนหนึ่งของตระกูลคชภักดี สนใจ เอาใจใส่ญาติพี่น้องทุกคน ในฐานะภรรยาของ ดร. นัยพินิจ คชภักดี รองประธานมูลนิธิปล้องคชภักดี ได้เดินทางไปบ้านป่าพะยอมอันเป็นที่กำเนิดของตระกูลคชภักดี เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามวัตถุประสงค์เสมอ และจะทำต่อไปโดยไม่หยุดยั้ง ในโอกาสอันเป็นมิ่งมงคลขออวยพรให้ หมอนิตยา คชภักดี และคู่ชีวิตคือ ดร. นัยพินิจ คชภักดี จงประสบความสำเร็จ สุขสันต์ สมหวังชั่วชีวันรันดร์

เขียน ประเทืองคชภักดี

เยื้อง - ประเทือง คชภักดี

มูลนิธิปล้องคชภักดี

รวมบรรณสารที่มอบของขวัญที่ใจดีคุณเขียน
เขียนที่กรุงเทพ สักวันที่ ๒๑/๒๑/๖๓
พฤษภาคม ๒๕๕๒ วิชาโรงเรียนคชภักดี ๑๒ หมวด
๔๕ ปี สรุปล่องคชภักดีฉบับนี้

- วัตถุประสงค์มูลนิธิ -

1. เก็บรักษาสิ่งของที่ครอบครัว และครอบครัว
และโรงเรียนคชภักดีและมูลนิธิฯ และจัดประชุม
2. จัดทำวารสาร และหนังสือพิมพ์และสิ่งพิมพ์
รายสัปดาห์ รายเดือน รายปี และสิ่งพิมพ์รายวัน
และรายสัปดาห์
3. มีแผนการศึกษาค้นคว้าวิจัยเกี่ยวกับการศึกษา
โรงเรียนคชภักดี และโรงเรียนอื่นๆ ที่เกี่ยวข้อง
4. รวบรวมสิ่งของที่บริจาคโดยผู้บริจาค
และผู้บริจาคอื่นๆ
5. จัดทำโครงการช่วยเหลือโรงเรียนและโรงเรียน
ที่ด้อยโอกาส และที่ ๑๒ ถนนประจักษ์บุรี
ตำบลทุ่งนาค อำเภอเมือง จังหวัดบุรีรัมย์
๑๓๐๐๐ โทร. ๐๖๓๒๑๕๓

**ประกาศนียบัตรมูลนิธิจังหวัดพิเศษ
ราชอาณาจักรกัมพูชา
มูลนิธิปล้องคชภักดี**

๑. อ.ส. นิตยา นิตยา	คชภักดี	ประธานมูลนิธิ
๒. ศ.ศ. ดร. นิตยา นิตยา	คชภักดี	รองประธานมูลนิธิ
๓. น.ส. วิจิตร	นิตยา นิตยา	รองประธานมูลนิธิ
๔. น.ส. อ. นิตยา	นิตยา นิตยา	รองประธานมูลนิธิ
๕. น.ส. นิตยา	นิตยา นิตยา	รองประธานมูลนิธิ
๖. น.ส. นิตยา	นิตยา นิตยา	รองประธานมูลนิธิ
๗. น.ส. นิตยา	นิตยา นิตยา	รองประธานมูลนิธิ
๘. น.ส. นิตยา	นิตยา นิตยา	รองประธานมูลนิธิ
๙. น.ส. นิตยา	นิตยา นิตยา	รองประธานมูลนิธิ
๑๐. น.ส. นิตยา	นิตยา นิตยา	รองประธานมูลนิธิ
๑๑. น.ส. นิตยา	นิตยา นิตยา	รองประธานมูลนิธิ
๑๒. น.ส. นิตยา	นิตยา นิตยา	รองประธานมูลนิธิ
๑๓. น.ส. นิตยา	นิตยา นิตยา	รองประธานมูลนิธิ
๑๔. น.ส. นิตยา	นิตยา นิตยา	รองประธานมูลนิธิ
๑๕. น.ส. นิตยา	นิตยา นิตยา	รองประธานมูลนิธิ
๑๖. น.ส. นิตยา	นิตยา นิตยา	รองประธานมูลนิธิ
๑๗. น.ส. นิตยา	นิตยา นิตยา	รองประธานมูลนิธิ
๑๘. น.ส. นิตยา	นิตยา นิตยา	รองประธานมูลนิธิ
๑๙. น.ส. นิตยา	นิตยา นิตยา	รองประธานมูลนิธิ
๒๐. น.ส. นิตยา	นิตยา นิตยา	รองประธานมูลนิธิ

กรุงเทพฯ วันที่ ๒๘ พฤษภาคม ๒๕๕๒

ทีระสิก พญ. นิตยา คชภักดี อายุครบ 60 ปี (5 รอบ) 29 ธันวาคม 2550 Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi 60th Birthday on 29th December 2007

มุทิตาจิตแด่หมอนิตยาจาก ศาสตราจารย์นายแพทย์ เสม พริ้งพวงแก้ว ประธานมูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก

ผมตั้งใจที่ได้รู้จักกับ แพทย์หญิง นิตยา คชภักดี และเป็นเกียรติอย่างยิ่ง มีความเชื่อถือแบบคนไทยว่าในการที่คนๆหนึ่ง หรือ 2 คน 3 เกิดพบปะกันแล้วก็ เกิดมีความรักดี คิดถึงซึ่งกันและกัน ไม่ได้เกิดขึ้นโดยธรรมดา มันเกิดขึ้นเพราะว่าชาติก่อนนี้ เราคงจะได้มีความสัมพันธ์กันมาก่อนอย่างแน่นอน อันนี้เป็นเรื่องแปลกประหลาดมากกว่าเรื่องของชาติก่อน มันมีจริง ซึ่งเราจะเห็นว่าพอเราเห็นหน้าบุคคลนี้ หรือเห็นหน้าบุคคลนั้น แล้วเกิดความสัมพันธ์ใกล้ชิดสนิทสนมกันอย่างมากมาย ซึ่งแสดงให้เห็นแล้วว่า เรามีความสัมพันธ์กันมาแต่เก่าแล้ว

ผมตั้งใจที่ได้ศึกษาถึงประวัติของคุณหมอนิตยา เมื่อเป็นเด็กคงจะเป็นเด็กที่ดี ว่านอนสอนง่าย ประพฤติตนที่เป็นการช่วยเหลือ เพื่อแม่ลูกหลาน พี่น้องในครอบครัว ฉะนั้นเมื่อโตขึ้นมาถึงได้รับอุปการะจากคุณธรรมที่ได้มีมา แต่กำเนิดนั้น ทำให้เป็นบุคคลผู้ที่เป็นที่รักใคร่ของคนทั้งหลาย ผู้ที่ได้พบปะเห็นเด็กคนนี้ เมื่อตอนยังเป็นเด็กอยู่ ก็เห็นว่าเด็กที่ว่านอนสอนง่าย มีคุณธรรม มีความสุภาพ มีการรู้จักใช้โอกาสเวลา ว่าสิ่งใดควรจะทำ สิ่งใดไม่ควรทำ และสิ่งใดที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม และสิ่งใดไม่เป็นประโยชน์ต่อสังคม ก็ก็เป็นสิ่งที่เราน่าชื่นชม ว่าเรามีเด็กผู้หญิงคนหนึ่ง ซึ่งมีคุณภาพในฐานะที่เป็นเด็กที่มีคุณธรรม ครั้นที่เด็กคนนี้โตขึ้นมาแล้ว ก็เป็นเด็กที่มีความประพฤติดี ประพฤติชอบ เป็นตัวอย่างที่ดี ให้พ่อแม่มีความภาคภูมิใจ ว่าตัวเราได้เกิดลูกที่เป็นเด็กที่สมพร้อมด้วยคุณธรรมที่เรา ได้สร้างสรรค์ ไว้แต่เก่าก่อนนั้น เมื่อคุณหมอนิตยา ได้โตขึ้นมาเป็นสาวก็ได้ประพฤติดน เป็นที่นับถือรักใคร่ของผู้ที่รู้จักติดต่อกันมา ในสมัยนั้นและได้มีความเมตตาต่อแม่ และมีความเอื้ออาทรต่อมนุษยชาติช่วยเหลือซึ่งกันและกันมาด้วยดี เมื่อเป็นนักเรียนนักศึกษาก็ได้ประสบความสำเร็จในการเรียน ในการมีความเสียสละ ในการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กับเพื่อนนักเรียนด้วยกันทั้งหลาย เป็นที่รักใคร่ของครูบาอาจารย์ และสังคมในสมัยนั้น ครั้นต่อมาเมื่อได้เข้าไปศึกษาในชั้นวิทยาศาสตร์ชั้นสูง ก็เป็นที่แสดงให้เห็นว่าเด็กผู้นั้นมีแววที่จะเป็นผู้นำในสาขาวิชาที่ต่อไป จะได้ทำหน้าที่รับใช้พี่น้องประชาชนเป็นอย่างดี ความรู้สึกนั้นก็ปรากฏเป็นความจริง เพราะในการศึกษา ก็ได้มีความมานะศึกษาวิจัย ค้นคว้าหาเหตุผลด้วยความมานะ พยายาม ด้วยหลักการที่พระพุทธเจ้าสอนไว้ ซึ่งเป็นหลักที่สำคัญอยู่เรียกว่า มรรค 8 มรรค 8 นี้จะเป็นแนวทางที่ทำให้เกิดความสำเร็จ หรือ ข้อ 1 ก็คือ มีความเห็นที่เป็นประโยชน์ ที่ถูกต้อง เรียกว่า สัมมาทิฐิ อันที่ 2 สัมมาสังกัปปะ เป็นความคิดที่ถูกต้อง อันที่ 3 ก็เป็น สัมมาวาจา อันที่ 4 สัมมากรรมณะ การทำที่ถูกต้อง อันที่ 5 สัมมาอาชีวะ การประพฤติดนให้เป็นที่ประโยชน์ต่อชีวิตของตนเอง และต่อมาก็มีสัมมาวายามะ มีความมานะพยายาม ซึ่งทำให้เกิดสติ และปัญญาขึ้นมา สมกับหลัก 8 ประการ ท่านก็ได้ทำหน้าที่ต่อมาได้รับใช้พี่น้องประชาชน ก็ได้ทำหน้าที่ที่สร้างความสำคัญ 5 ประการให้กับพี่น้องประชาชน คือ 1. คุณหมอนิตยา ก็ได้กลายเป็นบุคคลที่อยู่ในหัวใจของคนไข้ที่มารับการดูแลเอาใจใส่ เราเรียกกันว่าเป็น “ดาราดียกร” คือ ต่างคนก็ต่างอยู่ในหัวใจซึ่งกันและกัน 2. หมอนิตยา ก็เป็นที่รักใคร่ของคนไข้ และสังคมที่เขาร่วมทำงานอยู่ด้วย เราเรียกกันนั้นว่าเป็น “ปิยกร” และประการที่ 3. นอกจากนั้นแล้ว ยังเป็นครูที่ดี ครูที่ดีนั้นต้องฟังลูกศิษย์ด้วย ไม่ใช่จะสอนอย่างเดียว ต้องรับฟังให้ออกสาธิตใช้ได้ใช้ความรู้สึกของเขา มีความเห็นที่ตรงกับเรา หรือไม่ตรงกับเราก็แล้วแต่ เราในฐานะครูต้องมีความอดกลั้น และรับฟังให้ได้แล้วได้แสดงความคิดเห็นของเขานั้น อย่างที่เป็นประโยชน์ด้วยกันทั้งสองฝ่าย อันที่ 4. ก็คือ เป็นผู้ที่มีความเมตตาที่ดีที่เกิดขึ้นในสังคม และ ในบรรดาเจ้าหน้าที่ที่ร่วมงานอยู่ด้วย เรียกว่า “คุณากร” และอันสุดท้าย 5. ที่มีความสำคัญและรักษาไว้อย่างดีก็คือ การที่มีความเป็นอยู่ที่สร้างซึ่งความสามัคคี ที่เราเรียกว่า “เอภิกกร” วันต่อมาเมื่อ คุณหมอนิตยา

ถึงเวลาที่จะมีครอบครัวแล้วก็ได้แต่งงานกับสภาพบุรุษ ซึ่งเป็นสภาพบุรุษที่เราเรียกกันว่าเป็นผู้ที่มีความสามารถพิเศษที่ทางพุทธศาสนาเรียกว่า อาชาไนย บุรุษอาชาไนย หาได้ยาก บุรุษอาชาไนยเกิดที่ไหน ที่นั้นจะมีความเจริญรุ่งเรือง ฉะนั้นเมื่อคุณหมอนิตยาได้แต่งงานกับอันสามีที่รักแล้ว ก็ทำให้เกิดครอบครัวที่ดี และปรากฏว่ามีผลผลิตอยู่ในที่นี้ด้วย และเราก็ได้เห็น ก็ได้ชื่นชมผลผลิตอันนั้น มีกำลังกายที่ดี หน้าตาดี จิตใจดี และคงจะมีความสามารถในการรับผลงานของคุณพ่อ คุณแม่ให้ดียิ่งขึ้นให้จงได้ เพราะฉะนั้นในวารดิถีอันเป็นที่ชื่นชมนี้ กระผมขออาราธนาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย ในสากลโลกนี้ ขอให้ช่วยดลบันดาลให้ชีวิตของคุณหมอนิตยา และคุณสามี และลูกได้ประสบความสำเร็จ เป็นผลประโยชน์ต่อสังคม ซึ่งกาลนานเทอญ สาธุ

แด่นัยพินิจ – นิตยา

โดย ศ. ดร. นพ. กระแส ชนะวงศ์

ดร.นัยพินิจ คชภักดี เป็นสุภาพบุรุษนักวิชาการที่น่ารัก และน่านับถือสำหรับผมมาโดยตลอด มีความรับผิดชอบต่อหน้าที่การงาน ด้วยความซื่อสัตย์ และซื่อตรงโดยสม่ำเสมอ ผมจึงรู้สึกชื่นชม นิยมยกย่องท่านมาก

แต่ที่นำเคารพรักเป็นพิเศษก็ปีนี้ ที่ตั้งอกตั้งใจให้ความพิถีพิถันจัดงานวันคล้ายวันเกิด 60 ปีให้ศรีภรรยาอย่างงดงาม เป็นตัวอย่างของครอบครัวที่อบอุ่น สร้างสรรค์ และพิทักษ์รักษาชีวิตจิตใจของกันและกันอย่างสุดจิต-สุดใจ

แพทย์หญิงนิตยา คชภักดี เป็นสุภาพสตรีที่น่านับถือ สุภาพ เรียบร้อย นุ่มนวลแบบไทยๆ ที่ให้ความชื่นชมแก่ผู้พบเห็นทุกกาลสมัย เป็นนักวิชาการที่ช่วยทำให้วิชาชีพแพทย์ก้าวหน้า ทันสมัย และทันการเปลี่ยนแปลง ทุกครั้งที่ผมได้ไปร่วมงานที่คฤหาสน์นิตยาเป็นเจ้าภาพ จะเห็นเธอคึกคัก มีชีวิตชีวา ยิ้มแย้ม แจ่มใส ด้วยอัธยาศัยไมตรีจิตที่ทำให้แขกสะดวก และสบายใจ อยากช่วยอย่างร่วมมือด้วย

ที่สำคัญที่สุดในชีวิตครอบครัว อาจารย์หมอนิตยาเป็นศรีภรรยาที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จของอาจารย์ ดร.นัยพินิจ คชภักดีอย่างเสมอต้นเสมอปลาย ทุกระดับ ทุกขั้นตอน เสมือนว่างานของสามี ความสำเร็จของสามี คือความสำเร็จของเธอด้วยโดยแท้ – น่ารักจริงๆ

นัยพินิจ-นิตยา จึงเป็นครอบครัวตัวอย่างที่ควรยกย่องเชิดชูเกียรติ ขอให้โชคดีปีใหม่ 2551 และเป็นที่รักของญาติมิตร-ลูกศิษย์ตลอดไป

ศาสตราจารย์ นายแพทย์กระแส ชนะวงศ์ M.D., D.T.P.H., Dr.P.H.

ผู้ได้รับรางวัลรามอนแมกไซไซ ค.ศ.1973 .

อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

อดีตรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีและทบวงมหาวิทยาลัย

และผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาสาธารณสุขอาเซียน มหาวิทยาลัยมหิดล

H.E. Professor Dr. Krasae Chanawongse, M.D., D.T.P.H., Dr.P.H.

Recipient of the 1973 Ramond Magsaysay Award

Former Minister of Foreign Affair,

Former Minister attached to the Prime Minister's Office,

Former Minister for the State University Affair

Former Minister of Public Health, and

Founding Director of Asean Institute for Health Development,

Mahidol University, Salaya, Nakornpathom, Thailand

ที่ระลึก พญ. นิตยา คชภักดี อายุครบ 60 ปี (5 รอบ) 29 ธันวาคม 2550 Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi 60th Birthday on 29th December 2007

ระลึกถึงหมอนิตย

รศ.พญ.นิตยา คชภักดี เป็นศิษย์รามาริบตี รุ่น 2 ขณะนั้นการสอนทางด้านเปรีคลินิกซึ่งดำเนินการโดยคณะวิทยาศาสตร์ มีคณาจารย์จากมูลนิธิรอกกีเฟลเลอร์เป็นอาคันตุกะ (Visiting Professor) มีการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษและมีหลักสูตรที่ทันสมัยมาก นักศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกเข้ามาเรียนที่รามาริบตี รุ่นละ 64 คน เป็นนักเรียนระดับหัวกะทิ (cream) เพราะนอกจากจะมีคะแนนสูงแล้วยังต้องมีทักษะด้านภาษาอังกฤษดีเยี่ยมเพราะการเรียนการสอน การสอบใช้ภาษาอังกฤษ และตำราเรียนทั้งหมดที่ใช้ก็เป็นตำราภาษาอังกฤษ มีการอ่านวารสารวิชาการในระดับนานาชาติ และนำเสนอ รวมทั้งอภิปรายกันเป็นภาษาอังกฤษ เพราะฉะนั้นถ้าไม่แท้จริงก็จะผ่านยาก นอกจากนี้ยังมีการทำโครงการวิจัยร่วมกับคณาจารย์ในภาควิชาต่างๆ ซึ่งอาจารย์นิตยาได้เลือกทำโครงการในภาควิชาชีวเคมี ซึ่งดิฉันประจำอยู่เป็นโครงการวิจัยที่เราเรียกว่า honor project กับอาจารย์ Gordon Bailey เรื่องอะมีบา และผลของยาต่างๆ ต่อเชื้อดังกล่าว เมื่อจบแพทย์จากรามาริบตี และฝึกงานต่อก็ได้รับบรรจุเป็นอาจารย์ทุน ก.พ. ไปทำปริญญาโทที่คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด กับ Dr. Jo Wray จนได้ปริญญาโท และเข้าฝึกงานต่อที่โรงพยาบาลเด็กของฮาร์วาร์ด กับ Dr. Thomas Berry Brazelton ได้รับ Diploma ด้านการพัฒนาเด็กจึงกลับมาเป็นอาจารย์ที่คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบตีจนถึงปัจจุบัน

อาจารย์นิตยาเป็นผู้มีน้ำใจดี ช่วยเหลือผู้คนเป็นที่รักใคร่ของคนที่ได้รู้จักและสัมผัสด้วย ได้บุกเบิกจัดตั้งสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว ของมหาวิทยาลัย และมีผลงานเป็นที่ปรากฏ เนื่องจากเป็นผู้มีน้ำใจโอบอ้อมอารี จึงมีคนรู้จักมากมาย และกว้างขวางในวงวิชาการ ทั้งเป็นคน active สามารถทำงานยากให้ลุ่สว่างไปได้ และเป็นมิตรที่ดีนอกจากจะเป็นคนที่มีความสามารถแล้วยังมีพรสวรรค์ด้านการขับร้อง มีเสียงไพเราะ และร้องเพลงฝรั่งได้เพราะมาก ซึ่งดิฉันได้เคยฟังในงานเลี้ยงรับรองแขกต่างประเทศ

เนื่องจากบ้านอยู่ใกล้กันที่ศาลายา เลยได้พบปะสังสรรค์ใกล้ชิดกันเป็นพิเศษ และรู้สึกอบอุ่นใจที่อยู่ใกล้ เพราะรู้สึกว่าสามารถพึ่งพาได้ในยามคับขัน

ในวาระที่อาจารย์นิตยาจะครบรอบ 60 ปี ในวันนี้ ดิฉันขอเป็นกำลังใจให้อาจารย์ได้คงทำงานเป็นที่พึ่งพาของบรรดาศิษย์และผู้ร่วมงาน และขอให้มีความสุขพอนามัยสมบุญต่อ ห่างไกลจากโรคภัยทั้งปวง และคงรักษาความดีไว้ ดุจเกลือกษัตริย์ความดีมีจันนั้น

ด้วยความรักและหวังดี

A handwritten signature in black ink, appearing to read 'สิรินทร์ พิบูลนิม'.

ดร. สิรินทร์ พิบูลนิม

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ มหาวิทยาลัยมหิดล

อาจารย์หมอนิตยากับเด็ก ๆ

เวลาที่กล่าวถึงการพัฒนาเด็กเล็กๆ เราก็มักจะนึกถึงชื่อ “อาจารย์หมอนิตยา คชภักดี” พร้อมๆ กันไปด้วยเสมอ เพราะอาจารย์หมอนิตยานอกจากจะสอนในภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดีแล้ว ยังได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับเด็กเล็ก สอน และให้ความรู้แก่ประชาชน พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ และผู้ดูแลเด็ก ผ่านสื่อมวลชน หรือโดยบรรยายในการประชุมสัมมนา การฝึกอบรม และการประชุมวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไป

ที่ได้รู้จักอาจารย์หมอนิตยาดีขึ้นอีกก็เมื่ออาจารย์หมอได้ก่อตั้งสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัวขึ้น ในมหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งดิฉันได้มีโอกาสร่วมด้วยช่วยกันตั้งแต่สมัยอยู่ในคณะรัฐบาลของ ฯพณฯ อานันท์ ปันยารชุน อาจารย์หมอเห็นจะเป็นบุคคลประเภทอยู่เนิ่งๆ ไม่เป็น ต้องคิดค้น คิดหา “เรื่อง” ทำอะไรๆ มากมาย เพื่อส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยได้รับโอกาสพัฒนาให้เต็มศักยภาพที่สุด

ล่าสุด เราก็มาร่วมงานกันอีก เกี่ยวกับการพัฒนาพฤติกรรมบ่งชี้แสดงสมรรถนะของเด็กปฐมวัยอายุ 3-5 ปี ซึ่งเป็นโครงการของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สนับสนุนโดยองค์การยูนิเซฟและราชการไทย พฤติกรรมบ่งชี้นี้จะช่วยให้เข้าใจการพัฒนาเด็กได้ดียิ่งขึ้น และคณะผู้ทำได้จัดให้มีแนวปฏิบัติด้วยสำหรับพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ และผู้ดูแลเด็ก ผู้ซึ่งมีส่วนสำคัญในการพัฒนาเด็กเป็นอย่างยิ่ง

จะเห็นว่า อาจารย์หมอนิตยา เป็นผู้ร่วมงานเสมอ อยากจะบอกอาจารย์หมอว่าอายุ 60 ปีเป็นเพียงตัวเลขอย่างที่เข่าว่ากัน อธิษฐานขอสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลกทรงอวยพระพรให้อาจารย์หมอนิตยามีอายุยาวนาน สุขกายจิตดี และแข็งแรงมีชีวิตครอบครัวสุขสันต์ จะได้ทำงานอย่างต่อเนื่องยาวนานต่อไปเช่นกัน และสร้างบุญกุศลช่วยพัฒนาเด็กไทยของเราให้มีคุณภาพยิ่งขึ้นไป

ศาสตราจารย์ ดร. สายสุรี จุติกุล

29 ธันวาคม 2550

การประชุมวิชาการ เรื่อง “การพัฒนาเด็กไทย จากอดีต ปัจจุบัน สู่อนาคต ประเทศไทย 4.0”

ที่ระลึก พญ. นิตยา คชภักดี อายุครบ 60 ปี (5 รอบ) 29 ธันวาคม 2550 Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi 60th Birthday on 29th December 2007

ในวันอาทิตย์ที่ ๕ ธ.ค. ๕๐ นิตยา คชภักดี
ศาสตราจารย์ รศ. คชภักดี ได้รับด้วย จตุรพิธพรชัย
เมฆ มณีรัตน์ ๓๐ ธ.ค. ๕๐ และ ศ. สอนดี ชัยกุลเกษ
ในนามของ คณะผู้บริหาร

ที่ระลึก พญ. นิตยา คชภักดี อายุครบ 60 ปี (5 รอบ) 29 ธันวาคม 2550 Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi 60th Birthday on 29th December 2007

รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิง นิตยา คชภักดี เป็นศิษย์แพทย์รามธิบดีรุ่น 2 ข้าพเจ้ามีโอกาสได้สอนวิชาเคมีโภชนาการ ในช่วง Pre med ปีที่ 2 และต่อมาในช่วงวิชากุมารเวชศาสตร์ และวิชาเวชศาสตร์ชุมชน และยังได้ออกไปทำงานวิจัยในภาคสนามที่จังหวัดอุบลราชธานี ด้านโภชนศึกษาและแม่และเด็ก ด้านพัฒนาการเด็ก เช่น ทำวิทยุทัศน์ เรื่อง **“หมอนิดมาแล้ว”**

ข้าพเจ้าประทับใจหมอนิดมาก หมอนิดเป็นคนเก่ง เป็นหมอที่เรียนดี ทำงานดี ขยันขันแข็ง มีความรับผิดชอบสูง เป็นคนสนุกสนาน รื่นเริง มีความกตัญญูต่เวที เคารพเคารพต่อผู้ใหญ่ คุรบาอาจารย์สม่ำเสมอตลอดมา เป็นที่รักใคร่ของเพื่อนฝูง คุรบาอาจารย์ทั่วไป หมอนิดเป็นแพทย์ที่ดีมาก มีความสามารถสูง เป็นผู้เฝ้าและเชี่ยวชาญด้านพัฒนาการเด็กที่มีชื่อเสียง เป็นที่ยอมรับทั้งในระดับชาติ และนานาชาติ เป็นผู้ก่อตั้งหน่วยพัฒนาการเด็ก ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ รามธิบดี และ สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล ขอให้หมอนิด จงมีแต่ความสุข ความเจริญตลอดไป...

ศาสตราจารย์ พญ.สาคร ธนमितต์

สถาบันวิจัยโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล

หมอนิด มาแล้ว...

วิดีโอเรื่องนี้สร้างขึ้นเมื่อหลายสิบปีที่ผ่านมา โดยสถาบันโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล มีรองศาสตราจารย์ แพทย์หญิงนิตยา คชภักดี เป็นผู้แสดงนำ เราสร้างวิดีโอนี้ขึ้นสำหรับใช้ในงานวิจัยส่งเสริมการบริโภคอาหารที่ดีในกลุ่มเด็ก ๐ - ๕ ปีของภาคตะวันออกเฉียงเหนือ เนื่องจากพบว่า ปัญหาสำคัญปัญหาหนึ่งที่ส่งผลต่อทุกโภชนาการของเด็กกลุ่มนี้

เกิดจาก เมื่อเด็กมีอายุราวขวบกว่า มารดาหลายคน ในพื้นที่เป้าหมายมักมีบุตร/ธิดาอีกคนหนึ่งตามมา ทำให้การดูแลไม่ทั่วถึงมีผลต่อสุขภาพของทั้งแม่และเด็ก

ท่ามกลางความร้อนระอุของหมู่บ้านหนองไฮ จังหวัดอุบลราชธานี สถานที่ถ่ายทำของเรา ซึ่งในสมัยนั้นถนนเข้าหมู่บ้านยังเป็นดินแดง “ท่านหมอนิด” ตามที่ชาวบ้านที่นั่นเรียกท่าน ได้พิสูจน์ให้ทุกคนในกองถ่ายรวมทั้งชาวบ้านที่มามุงดูทั้งหลายประจักษ์อย่างชัดเจนถึงความแม่นยำในวิชาการของท่านหมอ หากท่านใดได้มีโอกาสชมวิดีโอเรื่องนี้ จะเห็นได้อย่างชัดเจนถึงประสิทธิภาพของลูกคนแรกๆที่เริ่มมีพฤติกรรมเชิงลบเพราะเข้าใจว่าแม่ละเลยเขา แนวทางที่ท่านหมอนิดช่วยแม่แก้ปัญหาที่มีประสิทธิภาพมากเพราะเราถ่ายทำเพียงครั้งเดียวนับเป็นความประทับใจอย่างยิ่ง จึงไม่แปลกเลยที่ต่อมาผลการวิจัยพบการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมที่เป็นเป้าหมายอย่างน่าพึงพอใจ วิดีโอนี้จึงได้รับการเผยแพร่อย่างกว้างขวางและเป็นประโยชน์ต่อเด็กมากมายและไม่ใช่ว่าเฉพาะในประเทศของเราเท่านั้น เนื่องจากองค์กรของสหประชาชาติหลายหน่วยงาน และผู้ดูงานจากนานาประเทศมักประทับใจและขอวิดีโอนี้กลับไปที่บ้านเมืองเขาเป็นจำนวนพอควร

“หมอนิดมาแล้ว” เราเลือกชื่อนี้เพราะท่านหมอมาร่วมกับความรักและปรารถนาดี มาพร้อมกับรอยยิ้มที่กว้างขวาง และเสียงหัวเราะดังกังวานที่ทำให้ผู้คนรอบข้างมีความสุข

ในวาระที่ “ท่านหมอนิด” ครบ ๗๒ ปี เราเชื่อมั่นว่าคุณความดีที่ท่านหมอได้ทำมาโดยตลอดจะส่งผลให้ท่านประทับใจกับความสุขในทุกสถานการณ์ เราเชื่อมั่นว่า จะได้เห็นรอยยิ้ม และเสียงหัวเราะของท่านทุกครั้งที่มีโอกาสพบกัน และนี่คือภาพของท่านหมอในใจของเราเสมอและตลอดไป

ผู้อำนวยการสร้าง ศาสตราจารย์เกียรติคุณ แพทย์หญิงคุณสาคร ธนमितต์ และ
ผู้กำกับการแสดง ดร.สุทธิลักษณ์ สมิตะสิริ

ที่ระลึก พญ. นิตยา คชภักดี อายุครบ 60 ปี (5 รอบ) 29 ธันวาคม 2550 Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi 60th Birthday on 29th December 2007

แต่...อาจารย์นิตยา ที่รักยิ่ง

ดิฉันได้รู้จักอาจารย์นิตยามาตั้งแต่เป็นนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 3 จนจบแพทยศาสตร์และเป็นอาจารย์แพทย์ อาจารย์นิตยามีลักษณะพิเศษที่เห็นได้ชัดตั้งแต่แรกคือ เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์และจริยธรรม มีน้ำใจโอบอ้อมอารี ลักษณะของความเป็นผู้นำ ยินดีช่วยงานของส่วนรวมอย่างมาก ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของความสำเร็จในอนาคต ดิฉันได้เห็นและติดตามความเจริญก้าวหน้าของอาจารย์นิตยามาจนถึงปัจจุบันนี้รวม 40 ปี อาจารย์นิตยาได้ทำหน้าที่ทุกอย่างในชีวิตอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ คือ

อกษัตริย์ ขณะเป็นนักศึกษาแพทย์ แพทย์ประจำบ้าน อาจารย์นิตยาได้ทำหน้าที่ศิษย์ที่ดี ตั้งใจเรียน เรียนดี ประพฤติดี มีสัมมาคารวะต่อครูอาจารย์และเพื่อนร่วมงาน เป็นคนที่มีปัญหา จะสังเกตและเรียนรู้สิ่งดี ๆ จากครูอาจารย์ เพื่อนร่วมงาน แล้วนำไปปฏิบัติให้เป็นประโยชน์ต่อไป

อกษัตริย์มิตร เมื่ออาจารย์นิตยาจบการศึกษา ได้รับเลือกให้เป็นอาจารย์ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ อาจารย์นิตยาเป็นที่รักของเพื่อน ยินดีเสียสละให้แก่ส่วนรวม เป็นผู้นำในหมู่เพื่อนฝูง ได้รับเลือกให้เป็นหัวหน้าชั้น หัวหน้าศิษย์เก่าแพทย์รามธิบดี และอื่นๆ เต็มใจให้คำปรึกษาแก่เพื่อนร่วมงาน ทั้งด้านวิชาการชีวิตครอบครัวและชีวิตส่วนตัว ให้คำปลอบประโลมใจกับเพื่อนทุกระดับ อาจารย์นิตยาให้ความรักความเคารพ มีความกตัญญูต่อกับครู อาจารย์และผู้มีอาวุโสเสมอ

อกษัตริย์ครู อาจารย์นิตยาทำหน้าที่ครูแพทย์เป็นอย่างดี หลังจากจบการศึกษาต่อสาขาพัฒนาการเด็กที่มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ได้กลับมาพัฒนางานด้านนี้ให้ก้าวหน้าขึ้นเป็นอย่างมาก ได้เชิญครู Prof. Bracelton มาเผยแพร่ความรู้ให้แก่กุมารแพทย์ไทยหลายครั้ง

ท่านได้ทำหน้าที่แพทย์สาขาพัฒนาการเด็ก ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญในปัจจุบันนี้ ทำได้ให้คำแนะนำ ดูแลรักษา และช่วยเหลือคลี่คลายปัญหาเด็ก ครอบครัว สังคมได้เป็นอย่างดียิ่ง ทำให้ชีวิตครอบครัวของเด็กเป็นจำนวนมากกลับมีความสุข มีอนาคตที่งดงามได้ นับว่าทำได้ทำทุกอย่างสูง

อาจารย์นิตยามีคุณลักษณะผู้นำ ครูและผู้บริหารที่ดี มีความรู้ความสามารถ จึงได้รับความไว้วางใจให้เป็นผู้ร่วมก่อตั้งและเป็นผู้ดำเนินการสถาบันเด็กและเยาวชนของมหาวิทยาลัยมหิดลเป็นท่านแรก บทบาทของสถาบันนี้มีความสำคัญต่อการพัฒนาเยาวชนในระดับชาติอันเกิดประโยชน์อย่างสูงต่อประเทศชาติ อาจารย์นิตยาได้ทุ่มเทกำลังกายกำลังใจได้จัดประชุม อบรมวิชาการและดำเนินกิจการต่างๆ เพื่อให้การพัฒนาการเด็กและเยาวชนของชาติที่รับผิดชอบได้เข้าถึงเยาวชนไทยอย่างกว้างขวางทั่วประเทศ

การมีครอบครัวที่อบอุ่นมั่นคง อาจารย์นิตยาและอาจารย์นัยพิจเป็นเนื้อคู่แท้ที่เหมาะสมกันอย่างยิ่ง อาจารย์นิตยาได้ทำหน้าที่ดูแลบิดามารดา ครอบครัวและบุตรอย่างสมบูรณ์ อาจารย์ทั้งสองเป็นคู่ที่ดิฉันชื่นชมในคุณงามความดี การดำรงตนเพื่อส่วนรวม มีความมุ่งมั่นมานะ และมีความสามารถในการริเริ่มก่อตั้งสถาบันหรือโครงการที่เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมและประเทศชาติ ทั้งสองเป็นผู้ที่กล้าคิด กล้าทำ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความกตัญญูต่อกัน มีน้ำใจต่อเพื่อนฝูง เพื่อนร่วมสถาบัน และเพื่อนร่วมงานอย่างยิ่ง

อาจารย์นิตยาและดิฉันมีความรักใคร่ผูกพันเป็นพิเศษ ตั้งแต่เป็นครูและศิษย์ เป็นเพื่อนร่วมงาน เป็นอาจารย์ เป็นปณิธานที่เข้าใจเห็นใจให้กำลังใจต่อกันเสมอ

ในวาระอันเป็นมงคลที่อาจารย์นิตยาจะมีอายุครบ 5 รอบ ขออำนาจแห่งคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก โปรดดลบันดาลให้อาจารย์นิตยาที่รักยิ่ง มีความสุข ความเจริญ มีสุขภาพพลานามัยแข็งแรง

การประชุมวิชาการ เรื่อง “การพัฒนาเด็กไทย จากอดีต ปัจจุบัน สู่อนาคต ประเทศไทย 4.0”

ที่ระลึก พญ. นิตยา คชภักดี อายุครบ 60 ปี (5 รอบ) 29 ธันวาคม 2550 Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi 60th Birthday on 29th December 2007

มีอายุยืนยาว สมปรารถนาในสิ่งที่ตั้งงามทุกประการ แม้จะเกษียณอายุราชการก็ยังคงบริบูรณ์ด้วยพลังกาย พลังใจ พลังปัญญา พลังความคิด ที่จะประกอบภารกิจให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมและครอบครัวตลอดไป

ด้วยความรักและปรารถนาดีอย่างยิ่ง

นิตยา คชภักดี พ.ศ. ๒๕๕๐

(ศาสตราจารย์เกียรติคุณ แพทย์หญิงภัทรพร อิศรางกูร ณ อยุธยา)
11 ธันวาคม 2550

สัมมนาพัฒนาอาจารย์ ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี
วันที่ 3-5 มีนาคม 2550

ที่ระลึก พญ. นิตยา ศรภักดิ์ อายุครบ 60 ปี (5 รอบ) 29 ธันวาคม 2550 Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi 60th Birthday on 29th December 2007

ระลึกถึงนิตยาศิษย์ที่รัก

ในวาระที่ รองศาสตราจารย์แพทย์หญิงนิตยา ศรภักดิ์ มีอายุ 60 ปี ดิฉันรู้สึกยินดี และปลื้มใจเป็นอย่างยิ่งที่จะเขียนคำอวยพรเป็นที่ระลึกในโอกาสสำคัญนี้

นิตยาเป็นศิษย์ รามาริบัติ รุ่น 2 เป็นนักศึกษาแพทย์ที่อาจารย์ภูมิใจในความสามารถทางวิชาการ ในการบำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม และมีความคิดเป็นผู้นำใหญ่ สมกับคุณวุฒิและวัยวุฒิ เธอมีความสนิทสนมกับดิฉันเป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นปีใหม่ สงกรานต์หรือโอกาสใดๆ นิตยาไม่เคยลืมอาจารย์ถนอมศรี ในปี พศ.2533 ในวาระที่ดิฉันเกษียณ อายุราชการจากวิทยาลัยแพทย์ศาสตร์พระมงกุฎเกล้า นิตยาและศิษย์รามาริบัติที่เคยเรียนกับดิฉันได้มาแสดงความยินดี ร้องเพลงหมู่ ชื่อ “ดอกไม้” ให้ “ครูเก่าแก่” ซึ่งยังความปลื้มปิติแก่ดิฉันเป็นอย่างยิ่ง

เมื่อสำเร็จการศึกษา นิตยาเป็นแพทย์ประจำบ้านและในที่สุดเป็นอาจารย์ประจำภาควิชากุมารฯ ที่รามาริบัติ นิตยามีความสนใจในเรื่องการพัฒนาเด็กเป็นพิเศษ และได้ทุ่มเทตัวเองให้กับงานนี้จนเป็นผู้นำในการศึกษาสาขานี้ และได้ทำงานก่อตั้งหน่วยพัฒนาการเด็กในภาควิชากุมารฯ และต่อมาสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว ซึ่งเธอเป็นกำลังสำคัญในการบุกเบิกสร้างสรรค์ให้เจริญเป็นปีกแผ่น นับว่าเป็นการทำประโยชน์อันใหญ่หลวงให้กับส่วนรวม รามาริบัติมีความภาคภูมิใจในศิษย์คนนี้อย่างยิ่ง และดิฉันในฐานะอาจารย์มีความภูมิใจที่มีศิษย์ผู้เปรียบพร้อมด้วยความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมและมีความสำนึกทำประโยชน์ต่อประเทศชาติ ซึ่งเป็นสิ่งที่ประเทศไทยต้องการเป็นอย่างยิ่ง

ทางชีวิตของนิตยาเป็นชีวิตที่สงบ แจ่มใส กับบุญกุศลที่ได้บำเพ็ญมาโดยตลอด ร่วมกับอาจารย์นัยพิณใจ ซึ่งเป็นคู่ชีวิตของเธอ ในวาระอันสำคัญนี้ ดิฉันขออัญเชิญคุณพระศรีรัตนตรัย ร่วมกับบุญบารมีจากความดีงามที่ นิตยาได้กระทำมาตลอดชีวิต ขอให้อาจารย์ นิตยาประสบความสำเร็จ สุขสบาย คิดสิ่งใดสมความปรารถนาในทุกสิ่งที่ดีงาม มีชีวิตครอบครัวที่เป็นปีกแผ่น เป็นคู่ชีวิตของอาจารย์นัยพิณใจตลอดไป

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ พญ. ถนอมศรี ศรีไชยกุล
29 ธันวาคม 2550

ขอแสดงความยินดีในวาระโอกาสครบรอบ 60 ปี ของ พญ.นิตยา คชภักดี

ในนามสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ผมขอส่งความปรารถนาดีแด่ รศ.พญ.นิตยา คชภักดี ที่ปฏิบัติหน้าที่มาด้วยดีทำให้งานพัฒนาทางการแพทย์ เด็กและระบบครอบครัวของสังคมไทยดีขึ้นจนเป็นสถาบันแห่งชาติ นับว่าเป็นผู้ที่สร้างคุณูปการต่อประเทศอย่างยิ่ง ในความเป็นนักวิชาการ ได้มีผลงานด้านการวิจัยที่เป็นที่ประจักษ์ชัดว่ามีคุณค่าต่อวิชาการด้านนี้ และก่อให้เกิดกิจกรรม ที่เป็นประโยชน์ อื่นๆ มากมาย

ผมขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยตลอดจนสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายและ พระบารมีของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ตลอดจนบันดาลให้ท่านประสบแต่สิ่งดีงามเหมือนกับที่ท่านได้ทำไว้ให้กับสังคมไทย เจริญด้วยจตุรพิธพรและมีผละกำลัง กาย ใจ จิต วิญญูญาณ ในการสร้างประโยชน์ให้กับประชาชนคนไทยและประเทศชาติ ต่อไปอีก นานเท่า นาน

ศาสตราจารย์ ดร. อานนท์ บุนยะรัตเวช
เลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
E-mail: ahnond@nrct.go.th

ที่ระลึก พญ. นิตยา คชภักดี อายุครบ 60 ปี (5 รอบ) 29 ธันวาคม 2550 Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi 60th Birthday on 29th December 2007

"หมอนิตย์เป็นตัวอย่างที่ดียิ่งของกุมารแพทย์ที่ทุ่มเทกำลังกายกำลังใจเต็มพละกำลัง เพื่อการพัฒนาการเด็ก ซึ่งผลสำเร็จของหมอนิตย์เป็นที่ประจักษ์สืบต่อมายาวนาน ขอคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่หมอนิตย์นับถือดลบันดาลให้ประสบแต่ความสุข ความเจริญ รวมทั้งครอบครัวอยู่เย็นเป็นสุขยิ่ง ๆ ขึ้นไป

ศ.เกียรติคุณ พญ.ชนิกา ตู้จินดา

ที่ระลึก พญ. นิตยา คชภักดี อายุครบ 60 ปี (5 รอบ) 29 ธันวาคม 2550 Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi 60th Birthday on 29th December 2007

อาจารย์นิตยา – ผู้บุกเบิกวิชาพัฒนาการเด็ก

ผมมีโอกาสรู้จัก อาจารย์นิตยา ตั้งแต่อาจารย์นิตยา เข้าเป็นนักศึกษาแพทย์ ของคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ในสมัยแรกๆ นักศึกษายังมีจำนวนน้อย ทำให้อาจารย์และนักศึกษา มีความใกล้ชิด และคุ้นเคยกันเป็นอย่างดี เมื่ออาจารย์นิตยาได้เข้าฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้าน ของภาควิชากุมารเวชศาสตร์ และผมได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านในสมัยนั้น จึงทำให้มีความคุ้นเคยกันมากยิ่งขึ้น ต่อมา อาจารย์นิตยา ได้มีโอกาสไปศึกษาฝึกอบรมทางด้านพัฒนาการเด็ก กับปรมาจารย์ที่มีชื่อเสียงของโลก คือ Professor T.Berry Brazelton แห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อกลับมาประเทศไทย จึงเป็นกำลังสำคัญ และเป็นผู้นำในสาขาในประเทศไทย อาจารย์นิตยาได้ก่อตั้งหน่วยพัฒนาการเด็ก ของภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี เป็นผู้ก่อตั้งและเป็นผู้ดำเนินการคนแรก ของสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นที่ปรึกษาให้กับองค์กรต่างๆทางด้านพัฒนาการเด็ก หลายแห่ง เช่น องค์การยูนิเซฟ สมาคมกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงศึกษาธิการ เป็นต้น

อาจารย์นิตยา นอกจากจะมีความรู้ ความสามารถ ทางด้านวิชาการแล้ว ยังเป็นผู้ที่มีจิตใจอ่อนโยน มีเมตตา สัมมาคารวะ พูดจาไพเราะ เป็นที่รักใคร่ของผู้ร่วมงาน เป็นตัวอย่างที่ดีของศิษย์ และเป็น “ป้าหมอนิด” ที่น่ารัก ของคนไข้ เป็นจำนวนมาก

ในโอกาสที่ รองศาสตราจารย์แพทย์หญิงนิตยา คชภักดี มีอายุครบห้ารอบ ในปีนี้ ผมขออัญเชิญ คุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ท่านเคารพนับถือ โปรดอำนวยพร ให้อาจารย์นิตยา และครอบครัว มีความสุข ความเจริญ มีสุขภาพ และพละนามัยสมบูรณ์ มีพลังที่จะประกอบภารกิจอันเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติต่อไปอีก นานเท่านาน

ศ.เกียรติคุณ น.พ.ประพุก ศิริบุญ

ที่ระลึก พญ. นิตยา คชภักดี อายุครบ 60 ปี (5 รอบ) 29 ธันวาคม 2550 Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi 60th Birthday on 29th December 2007

คุณหมอนิตยาผู้บุกเบิกเรื่องการพัฒนาการเด็กไทย

ศ.พ. สมศักดิ์ โล่ห์เลขา

นายกแพทยสภา

ประธานราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย

ผมรู้จักคุณหมอนิตยาตั้งแต่ผมกลับจากสหรัฐอเมริกา มาสอนหนังสือที่โรงพยาบาลรามารชิบตี คุณหมอนิตยาเป็นนักเรียนรามารชิบตีรุ่นที่สองขณะนั้นเป็นแพทย์ฝึกหัดอยู่ คุณหมอนิตยาเป็นแพทย์ประจำบ้านรุ่นที่หกของภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามารชิบตี ในรุ่นนั้นมีแพทย์ประจำบ้านอยู่ สี่คนคือ พญ. นิตยา คชภักดี, พญ. พรพิมล พัวประดิษฐ์, พญ. ประไพศรี ไวนิชยกุล และ พญ. วลภา เจษฎานิชกุล เมื่อได้วุฒิบัตรสาขากุมารเวชศาสตร์แล้วคุณหมอนิตยาได้รับเลือกเป็นอาจารย์ของภาควิชากุมารเวชศาสตร์โรงพยาบาลรามารชิบตี

อาจารย์นิตยาได้ไปศึกษาต่อที่สหรัฐอเมริกา ได้ไปฝึกอบรมอยู่กับ Dr. T Berry Brazelton ที่โรงพยาบาลเด็กของมหาวิทยาลัย ฮาร์วาร์ด ซึ่งได้รับยกย่องว่าเป็นโรงพยาบาลเด็กที่ดีที่สุดในโลก และสาขาที่คุณหมอนิตยาไปฝึกอบรมนั้นก็มีความสำคัญอย่างยิ่งยวดในการเป็นกุมารแพทย์ ในสมัยที่ผมไปฝึกอบรมกุมารเวชศาสตร์ที่สหรัฐฯ ผมสอบวุฒิบัตรได้คะแนนอยู่ในเปอร์เซนต์หนึ่งของผู้เข้าสอบทั้งหมด แต่ในจดหมายเขาบอกว่าสถาบันฝึกอบรมที่ดีให้ดูที่คะแนนการพัฒนาการเด็ก ซึ่งเป็นสาขาเดียวที่ผมได้คะแนนมาตรฐานไม่ถึง 600 สาขาอื่นได้เกินหกร้อยหมด ทำให้ผมเริ่มคิดว่าเราเรียนสนใจแต่ทางด้านวิทยาศาสตร์แต่เราขาดด้านสังคมและพัฒนาการที่เป็นเรื่องสำคัญของการเป็นกุมารแพทย์ คุณหมอนิตยากลับมาจากต่างประเทศพูดเรื่องการพัฒนาการเด็กและพฤติกรรมเด็กขณะนั้นเรามีแต่จิตแพทย์เด็ก เวลาเสนอชื่อผู้เชี่ยวชาญด้านจิตแพทย์เด็ก อาจารย์หลายคนบอกผมว่าคุณหมอนิตยาไม่ใช่จิตแพทย์แต่ทำทางด้านจิตวิทยาและพัฒนาการเด็กซึ่งเป็นเรื่องใหม่

เมื่อสามสิบปีก่อน ผมรู้จักอาจารย์นิตยาเมื่อเริ่มมีการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ผมได้สนใจติดต่อซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เป็น IBM compatible 2086 (ก่อนที่จะพัฒนาเป็นรุ่น 386, 486, Pentium) รุ่นแรกๆเมื่อประมาณเกือบสามสิบปีมาแล้ว อาจารย์นิตยาสนใจเรื่องเกี่ยวกับสมองซึ่งคล้ายคลึงกับการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ งานของอาจารย์นิตยาสนใจกับงานของอาจารย์นิตยาจึงเข้ากันได้เป็นอย่างดี ผมได้ติดตามงานของอาจารย์นิตยามาโดยตลอด อาจารย์นิตยาได้รับเชิญไปอภิปรายในการประชุมกุมารแพทย์ของโลกหลายครั้ง เมื่อผมเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยผมได้เป็นกรรมการสรรหา และได้สนับสนุนให้อาจารย์นิตยาได้เป็นผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาเด็กและครอบครัวแห่งชาติคนแรกและเป็นผู้ก่อตั้งสองสมัย เมื่อผมเปิดโรงเรียนสองภาษาลาดพร้าวก็ได้เชิญอาจารย์นิตยามาเป็นที่ปรึกษาของกรรมการโรงเรียน เมื่อเรามีการตั้งมูลนิธิขึ้นมาเพื่อให้ทุนเรียนฟรีแก่เด็กที่มีศักยภาพเราได้เชิญอาจารย์นิตยามาเป็นผู้ดำเนินการคัดเลือกตามหลักวิชา เมื่อผมเป็นประธานราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทยและนายกแพทยสภาผมได้เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาเด็กไทยให้ได้ศักยภาพสูงสุดจึงได้จัดให้มีการฝึกอบรมสาขาต่อยอดในเรื่องการพัฒนาการเด็กซึ่งกำลังเป็นที่นิยมของกุมารแพทย์ในปัจจุบัน ในอนาคต บิดามารดาไม่ได้พบบุตรมาหากุมารแพทย์เรื่องการเจ็บป่วยแต่จะมารับปรึกษาเรื่องพัฒนาการและปัญหาทางพฤติกรรมของเด็กและวัยรุ่น อาจารย์นิตยาเป็นบุคคลที่เป็นกำลังสำคัญในงานเหล่านี้ การเกษียณอายุราชการนั้นเป็นเพียงตัวเลขและเป็นเรื่องของลูกจ้างเท่านั้น トラบใดที่เรายังทำงานได้ชีวิตเรายังทำประโยชน์ต่อไปโดยไม่มีการเกษียณ

การประชุมวิชาการ เรื่อง “การพัฒนาเด็กไทย จากอดีต ปัจจุบัน สู่นาคต ประเทศไทย 4.0”

ที่ระลึก พญ. นิตยา คชภักดี อายุครบ 60 ปี (5 รอบ) 29 ธันวาคม 2550 Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi 60th Birthday on 29th December 2007

15 ธันวาคม 2550

เรียน อาจารย์นิตยา ที่รัก

ที่ต้องขอขอบคุณที่ให้พี่มีโอกาสเขียนคำนิยมในหนังสือครบ 5 รอบของอาจารย์ และต้องขอภัยที่ไม่มีเวลาจัดพิมพ์ให้ พี่เพิ่งเดินทางกลับจากการปฏิบัติธรรมเมื่อคืนนี้เอง และนั่งเขียนเสร็จเข้านี้ด้วยความยินดียิ่ง ได้ฝากรูปมาให้เลือกค่ะ

ที่ต้องขอภัยที่ช่วงจัดงานให้อาจารย์ที่ต้องไปปลิวเวทที่อรัญญวาส เชียงใหม่ จึงไม่สามารถมาร่วมในงานของอาจารย์ แต่เชื่อว่างานจะดำเนินไปได้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณอีกครั้งค่ะ

นิตยา

อาจารย์นิตยา ผู้เป็นที่รักยิ่งของครูและศิษย์

อาจารย์นิตยาเป็นศิษย์รุ่นแรกที่ดิฉันได้เคยสอนที่คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามารบิตี หลังจากที่ได้กลับจากต่างประเทศในปีพ.ศ. 2515 เป็นศิษย์ที่ดิฉันมีความประทับใจตั้งแต่ได้พบ เมื่อได้พบกันครั้งแรก อาจารย์นิตยาเป็นนักศึกษาแพทย์ปีที่ 6 อยู่ในกลุ่มนักศึกษาแพทย์ 8 คน ที่กำลังเรียนวิชากุมารเวชศาสตร์ที่ OPD เด็ก ในเช้าวันที่พบกัน ดิฉันได้สอนเกี่ยวกับโรคระบบหายใจในเด็ก โรคที่พบบ่อยและปัญหาที่เกิดขึ้นจากการมีเสมหะอุดตันในทางเดินหายใจและวิธีให้การแก้ไขด้วยการให้ Chest Physical Therapy และ Postural drainage 1 สัปดาห์ หลังจากนั้นขณะอยู่เวร อาจารย์นิตยาได้พบเด็กผู้หนึ่งกำลังประสพภาวะเหมือนที่ได้รับการสอนพอดี และได้นำความรู้ที่ได้รับมาปฏิบัติทันที ทำให้สามารถช่วยชีวิตเด็กได้ นับเป็นความภาคภูมิใจอย่างยิ่งของผู้เป็นครูที่ศิษย์สามารถนำเอาความรู้ที่ครูได้ตั้งใจสอนและถ่ายทอดให้กับศิษย์อย่างเต็มที่ไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ป่วยและครอบครัว สมดังที่สมเด็จพระราชาธิบดีได้ทรงรับสั่งไว้ว่า

**“True success is not the learning
but in its application to the benefit of mankind”**

ที่ระลึก พญ. นิตยา คชภักดี อายุครบ 60 ปี (5 รอบ) 29 ธันวาคม 2550 Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi 60th Birthday on 29th December 2007

ตลอดระยะเวลาที่ได้รู้จักและคุ้นเคยกับอาจารย์นิตยา อาจารย์นัยพินิจ และครอบครัว ดิฉันได้พบเห็นความงดงามที่อาจารย์ได้แสดงให้เห็นทั้งกาย วาจา และใจ อาจารย์เป็นผู้ที่งามพร้อมทั้งกายกรรม วจีกรรม และมโนกรรม เมื่อใดที่มีโอกาสที่จะให้ความช่วยเหลือผู้อื่นได้ อาจารย์ไม่เคยรังรอที่จะกระทำแม้ว่าในขณะนั้นอาจารย์มีกิจส่วนตัวที่จะต้องกระทำแต่อาจารย์จะให้ความสำคัญในการทำประโยชน์ของส่วนตนเป็นกิจที่สอง ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง อานิสงค์จากการกระทำดังกล่าวจึงส่งผลให้อาจารย์ประสบความสำเร็จก้าวหน้าในการทำงาน ได้รับเกียรติยศ ชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับนับถือในวงการแพทย์ทั้งในระดับชาติและนานาชาติโดยเฉพาะในวิชาการเวชศาสตร์ สาขาจิตวิทยาและการพัฒนาการในเด็ก นำชื่อเสียงและเกียรติยศมาสู่สถาบันและประเทศชาติเป็นอย่างยิ่ง อีกทั้งเป็นความภาคภูมิใจของชาวรามาริบัติและครูทุกคนที่มีศิษย์ที่เพียบพร้อมด้วยคุณธรรม และจริยธรรมเช่น อาจารย์นิตยา ทำให้เกิดกำลังใจที่จะทุ่มเททั้งร่างกาย และแรงใจที่จะสั่งสอนศิษย์โดยไม่เห็นแก่ความ เหน็ดเหนื่อยและย่อท้อ

นอกเหนือไปจากการเป็นศิษย์ที่ดีดังกล่าวแล้ว อาจารย์นิตยายังเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติของความเป็นครูอย่างครบถ้วนและเป็นที่เคารพรักของศิษย์รวมทั้งผู้ช่วย ญาติ และผู้ที่มีโอกาสได้พบเห็นผู้ช่วยทุกคนที่มีโอกาสที่ดีได้รับการดูแลรักษาอย่างละเอียดถี่ถ้วน และให้คำแนะนำแก่ผู้ช่วย และครอบครัวให้มีความรู้ความสามารถที่จะนำไปปฏิบัติได้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ

หลานของดิฉันเองก็มีโอกาสได้รับการดูแลรักษาจากอาจารย์เช่นกันตั้งแต่เล็ก ๆ จนถึงปัจจุบัน และมีส่วนอย่างมากที่ทำให้ประสบความสำเร็จอย่างดียิ่งในการเรียนและการปฏิบัติตนให้เป็นที่รักของผู้ที่ได้พบเห็น

นอกเหนือจากความคุ้นเคยในฐานะครูและศิษย์และเพื่อนร่วมงานแล้ว ดิฉันและครอบครัวได้มีโอกาสรู้จักและคุ้นเคยกับอาจารย์นิตยา และอาจารย์นัยพินิจ รวมทั้งคุณพ่อ คุณแม่ของอาจารย์นิตยามาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน ได้เห็นการแสดงออกซึ่งความกตัญญูตักเตือนที่อาจารย์มีต่อบิดามารดาอย่างสูงสุดยากที่จะหาผู้ใดเสมอเหมือน

หลายต่อหลายครั้งในการประชุมวิชาการของสมาคมกุมารแพทย์ฯ และราชวิทยาลัยกุมารแพทย์ฯ ที่ไปจัดในต่างจังหวัด ภาพที่ประทับใจยิ่งที่ได้พบคือภาพที่อาจารย์นิตยาขณะพาคุณพ่อคุณแม่ไปพักผ่อนด้วยในสถานที่เดียวกันและให้การปฏิบัติดูแลท่านทั้งสองอย่างดียิ่ง ซึ่งการกระทำดังกล่าวนี้ ได้แสดงให้เห็นทั้งเวลาปกติและเวลาที่ท่านเจ็บป่วย นับเป็นบุญบารมีที่อาจารย์ได้สร้างสมไว้ต่อบุพการีอย่างดีที่สุด

อาจารย์นิตยามีชีวิตครอบครัวที่เพียบพร้อม และอบอุ่น เป็นที่ชื่นชมแก่ผู้ได้พบเห็น มีคู่ชีวิตที่มีศีลเสมอกันที่คอยอยู่เคียงข้างและพร้อมที่จะให้การสนับสนุนและส่งเสริมซึ่งกันและกันตลอดเวลา และยังมีความสนใจในเรื่องเดียวกัน มีความมุ่งมั่นที่จะช่วยกันพัฒนางานต่าง ๆ ในด้านจิตวิทยาพัฒนาการเด็กและพฤติกรรมศาสตร์ให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมอารยประเทศ ซึ่งนับว่าหาได้ยากที่จะพบคู่ชีวิตใดที่มีศักยภาพทัดเทียมกัน มีความสนใจในเรื่องเดียวกัน และสามารถร่วมกันทำงานให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม สังคมและประเทศชาติได้อย่างดียิ่งเช่นนี้ รู้สึกว่าเป็นโชคดี ดิฉันและครอบครัวมีความภูมิใจอย่างยิ่งที่ได้มีโอกาสรู้จักและคุ้นเคยกับผู้ที่เปี่ยมล้นด้วยเมตตาซึ่งมีความจริงใจต่อผู้รอบรู้ทั้งเสมอมาอย่างเช่น **“อาจารย์นิตยา และ อาจารย์นัยพินิจ”**

เนื่องในโอกาสที่อาจารย์นิตยาจะมีอายุครบ 5 รอบในเดือนธันวาคมศกนี้ ดิฉันและครอบครัวมีความเชื่อมั่นว่า ด้วยกุศลผลบุญที่อาจารย์นิตยาได้ปฏิบัติและสั่งสมมาโดยตลอด โดยบริสุทธิ์ทั้งกายกรรม วจีกรรม และมโนกรรม จะส่งผลให้อาจารย์นิตยาประสบแต่ความสุข ความเจริญ มีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์แข็งแรง มีชีวิตหลังเกษียณที่

การประชุมวิชาการ เรื่อง “การพัฒนาเด็กไทย จากอดีต ปัจจุบัน สู่อนาคต ประเทศไทย 4.0”

ที่ระลึก พญ. นิตยา คชภักดี อายุครบ 60 ปี (5 รอบ) 29 ธันวาคม 2550 Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi 60th Birthday on 29th December 2007

สุข สงบ และครอบครัวอันเป็นที่รักของอาจารย์ และดำเนินตามพระปัจฉิมโอวาทของสมเด็จพระสัมมาสัมพุทธเจ้า ที่ทรงกล่าวกับพระอรหันต์ทั้งหลายและพระอริยสาวกก่อนเสด็จดับขันธปรินิพพานว่า

“ขอเธอจะเป็นผู้มีสติ สัมปชัญญะ และถึงพร้อมด้วยความไม่ประมาทเกิด”

ด้วยความรักและเคารพในธรรม

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ พญ.สุกรี และ พลต.ต. นพ.ทัศนะ สุวรรณงูฑะ และครอบครัว

ที่ระลึก พญ. นิตยา คชภักดี อายุครบ 60 ปี (5 รอบ) 29 ธันวาคม 2550 Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi 60th Birthday on 29th December 2007

Dear Nittaya

Welcome to be a member of the 60 plus club! I, as well as all your teachers, am sure to be very proud of you. You have accomplished in your field of interest -“CHILD DEVELOPMENT”- and become well known locally and internationally.

There are a couple of events to remind you of the time during your student and resident days. “Hyperbilirubin and air craft crash” - This you and your classmate only will remember. The other one “Hey Hey Paula”- when we put on a show during newyear party in the Pediatric Department one year!

Best wishes good health and happiness from now on.

Professor Dr. Anant Tejavej

11-12-07

ขอแสดงความยินดีที่ได้รับราชการมาประสบความสำเร็จในชีวิตราชการ ขอให้มีความสุขความเจริญยิ่งๆ ขึ้นไป และมีสุขภาพที่แข็งแรง เพื่อจะได้ทำงานต่อไปในอนาคต

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ บุญชอบ พงษ์พานิชย์

ที่ระลึก พญ. นิตยา คชภักดี อายุครบ 60 ปี (5 รอบ) 29 ธันวาคม 2550 Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi 60th Birthday on 29th December 2007

เนื่องในโอกาสที่ท่านอาจารย์นิตยา ที่เคารพรักยิ่งครบ 60 ปี ดิฉันในฐานะที่ได้เคยร่วมงานกับท่านอาจารย์ใน การริเริ่มพัฒนาวิชาชีพใช้วัดครอบครัวอยู่ดีมีสุข ซึ่งสำนักงานฯ ยังคงใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการวัดผลการพัฒนาครอบครัวไทยต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ดิฉันมีความประทับใจในการทำงานอย่างเข้มแข็ง มุ่งมั่น และสร้างสรรคของท่านอาจารย์หมอบเป็นอย่างยิ่ง นับว่าท่านเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าและเป็นตัวอย่างที่ดั่งงามของข้าราชการไทย ดิฉันใคร่ขอขอบพระคุณท่านอาจารย์ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือและคำแนะนำต่อการทำงานของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมาโดยตลอด และในวาระนี้ ใคร่ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย ดลบันดาลให้ท่านอาจารย์ที่เคารพ ประสบสิ่งที่ดั่งงามและมีความสุขสมบูรณ์ในชีวิตตลอดกาล

จุฬามาศ บาระมีชัย

รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

ที่ระลึก พญ. นิตยา คชภักดี อายุครบ 60 ปี (5 รอบ) 29 ธันวาคม 2550 Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi 60th Birthday on 29th December 2007

เนื่องในโอกาสที่รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิง นิตยา คชภักดี จะมีอายุครบ 60 ปี ดิฉันได้รับเกียรติให้เขียนความรู้สึกสั้นๆ เกี่ยวกับคุณหมอนี้ด้วย ดิฉันได้มีโอกาสรู้จัก รองศาสตราจารย์ ดร. นัยพินิจ คชภักดี มาก่อน เมื่อครั้งที่ท่านเป็นผู้กล่าวสรุปผลงานวิชาการในการประชุมนานาชาติครั้งหนึ่งที่มหาวิทยาลัยมหิดลจัดขึ้น จะปีใดก็ไม่ชัดเจน แต่ก็คงร่วมยี่สิบกว่าปีมาแล้ว ยังจำได้ว่ามีความชื่นชมในความสามารถของอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง แต่ขณะนั้นยังไม่มีโอกาสได้พบคุณหมอนิด เมื่อมีโอกาสได้พบและทำงานร่วมกับเธอเป็นครั้งคราว และมากขึ้นในช่วงเวลาระหว่างการจัดตั้งสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว ของมหาวิทยาลัยมหิดล จึงได้มีโอกาสมากขึ้นในการประชุมร่วมกัน พบปะพูดคุย ปรึกษาหารือกันทั้งในเรื่องทางวิชาการ และที่ไม่ใช่ทางวิชาการ กล่าวได้ว่าในช่วงเวลาที่ได้ทำงานร่วมกับคุณหมอนิด ดิฉันมีความสุข คุณหมอนเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ กว้างไกล กระตือรือร้นในการทำงานอย่างจริงจัง มีคุณสมบัติเหมาะสมต่อการรับผิดชอบดูแลสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว ให้พัฒนาไปได้ด้วยดี และมั่นคง แม้จะมีอุปสรรคมากมายแล้วแต่สถานการณ์ แต่เธอก็สามารถจัดการได้อย่างดีทุกครั้ง โดยคุณสมบัติส่วนตัวคุณหมอนเป็นสุภาพสตรีที่น่ารักยิ่ง เอื้ออาทร และมีคารวะธรรม ทำให้ผู้ร่วมงานมีความสุขสบายใจ และอบอุ่นใจ

เมื่อวาระการทำงานราชการเสร็จสิ้นลง ก็คาดหวังว่าคุณหมอนคงจะไม่หยุดการทำงานที่เข้มแข็งอย่างเดิม ด้วยพลังกายพลังใจที่มีอยู่ในตัวคุณหมอนเต็มร้อย เพื่อการพัฒนาสังคมสิ่งแวดล้อมที่ใกล้ตัวและไกลตัวต่อไป สมตามปณิธาน และความมุ่งมั่นที่คุณหมอนมีอยู่โดยตลอด

ขออาราธนาคุณพระรัตนตรัยให้ปกป้องคุ้มครองให้คุณหมอนมีแต่ความสุข ความเจริญ รักษาพลังกายพลังใจที่มีอยู่แล้วให้เต็มเปี่ยมอยู่เสมอเพื่อการสร้างสรรค์สังคม

ด้วยรักและปรารถนาดียิ่งต่อคุณหมอนตลอดไป
ศาสตราจารย์ ดร. จรรยา สุวรรณทัต

ที่ระลึก พญ. นิตยา ศภกัณฑ์ อายุครบ 60 ปี (5 รอบ) 29 ธันวาคม 2550 Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi 60th Birthday on 29th December 2007

เวลาผ่านไปเร็วอย่างไม่น่าเชื่อ โดยเฉพาะเมื่อทราบว่าคุณหมอนิตยา จะเกษียณอายุแล้ว ทั้งนี้เพราะได้รู้จักคุณหมอนิตยาครั้งแรกในการเดินทางร่วมไปกับคุณหมอสาคร เพื่อไปติดตามผลงานด้านโภชนาการเด็กในพื้นที่ภาคอีสานด้วยกัน ตั้งแต่คุณหมอยังเป็น Resident อยู่ และแล้วเราก็ทำงานด้านเด็กด้วยกันมาจนถึงทุกวันนี้

คุณหมอนิตยาเป็นที่รู้จักและชื่นชมของบรรดาทีมงานด้านเด็กทั้งหลาย ด้วยความเป็นนักวิชาการ นักวิจัย นักปฏิบัติการพร้อมในตัว มุสนิธิเพื่อการพัฒนาเด็กก็ได้รับความกรุณาจากคุณหมอเป็นกรรมการให้มายาวนาน ที่สำคัญก็คือคุณหมอนิตยายึดมั่นใน “ประโยชน์สุขของเด็ก” เป็นเป้าหมาย

หวังว่าในช่วงเวลาเกษียณอายุราชการนี้ คุณหมอควรจะได้มีอิสระ ทำงานที่ใจรักได้เต็มที่มากขึ้น จึงขอความกราบคุณพระคุณเจ้าได้อำนวยพรให้คุณหมอนิตยา และครอบครัวได้ประสบความสำเร็จและความสุข และความสำนึกในผลงานอันเป็นประโยชน์ให้ได้มากยิ่งขึ้น

ศรีสว่าง พัววงศ์แพทย์
มุสนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก

เมื่อ 20 ปีที่แล้ว เราไปรู้จักกันที่ประเทศเนปาล และเริ่มถูกอภัยด้วยกัน ยิ่งรู้จักหมอนิดก็ยิ่งประทับใจ และรู้สึกที่งอกที่หมอนิดเป็นอะไรก็ได้หลายอย่างในเวลาเดียวกัน

ด้านส่วนตัว หมอนิดเป็นลูกสาว หลานสาว พี่สาว เป็นภรรยาและแม่ที่ทำให้ครอบครัวมีความสุข

ด้านการงาน หมอนิดเป็นลูกศิษย์ เป็นหมอนิด ครูหมอนิด นักพัฒนา นักวิจัย และนักบริหารที่มีคุณภาพและประสบความสำเร็จ

ด้านสังคม หมอนิดจิตอาสา ช่วยเหลือเด็กผู้ยากไร้ ด้วยโอกาส เป็นเพื่อนร่วมงาน รุ่นพี่ รุ่นน้องอย่างเป็นกัลยาณมิตร

เมื่อเกษียณอายุราชการแล้ว ก็คงจะเป็นนักอะไรต่ออะไรอีกหลายด้าน

จึงขออำนวยพรให้หมอนิดที่รักมีแต่ความสุขกาย สุขใจ และมีกำลังใจให้ได้ทำคุณประโยชน์เพื่อเด็กไทย และสังคมไทยต่อไปอีกยาวนาน

เลขา ปิยะอัจฉริยะ

ที่ระลึก พญ. นิตยา คชภักดี อายุครบ 60 ปี (5 รอบ) 29 ธันวาคม 2550 Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi 60th Birthday on 29th December 2007

อาจารย์นิตยาที่รามาริบัติภูมิใจ

ผมประทับใจในบุคลิกของพี่นิตยาตั้งแต่ผมเป็นนักศึกษาเตรียมแพทย์ปีที่ 1 คณะวิทยาศาสตร์ส่วนอาจารย์นิตยาเป็นรุ่นพี่ปริศนิกิปีสุดท้าย เห็นพี่นิตยาเดินถือหลอดทดลองขึ้น ๆ ลง ๆ อยู่ที่ตึกปริศนิกิด้วยท่าทางกระฉับกระเฉงว่องไว พูดเสียงดังกังวานดูมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงมาก รู้สึกนิยมชมชอบอยู่ในใจ และคิดว่าถ้าอยู่ปริศนิกิแล้วได้ทำงานวิจัยแบบพี่นิตยาบ้างก็คงจะสนุกดี

ผมมาพบกับพี่นิตยาอีกครั้งเมื่อผมเป็นนักศึกษาแพทย์ปีที่ 5 พี่นิตยาเป็นแพทย์ประจำบ้านภาควิชากุมารเวชศาสตร์ พี่นิตยาได้ให้ความสนใจเอาใจใส่ ถ่ายทอดวิชาการให้แก่รุ่นน้องๆ รวมทั้งเป็นตัวอย่างของแพทย์ที่ดี พี่นิตยาจึงเป็นแพทย์ประจำบ้านที่น้องๆ ให้ความเคารพรักเป็นอย่างมาก

เมื่อเป็นอาจารย์แพทย์ ผมได้เห็นแบบอย่างการเป็นอาจารย์แพทย์ที่ดีจากพี่นิตยาอีก ท่านบุกเบิกงานวิจัยและงานสร้างเสริมสุขภาพเด็กและครอบครัวซึ่งเป็นสิ่งที่นำสมัยเป็นอย่างมากก่อนที่วงสุขภาพบ้านเราจะให้ความสำคัญกับการสร้างเสริมสุขภาพ ผมรู้สึกประทับใจมากเมื่อได้ชม วีดิทัศน์ “หมอนิตมาแล้ว” เห็นภาพพี่นิตยาถือกระเป๋าพร้อมยากระโดดขึ้นซ้อนท้ายรถมอเตอร์ไซด์ เข้าไปสอนการดูแลสุขภาพและการพัฒนาให้แก่เด็กๆ ตามหมู่บ้านในชนบทห่างไกลความเจริญ

ผมขอแสดงความยินดีกับพี่นิตยาที่ได้แสดงศักยภาพ ผ่าผลงานไว้เป็นต้นแบบแก่ชาวรามาริบัติและชาวมหิดลรุ่นหลัง คือการจัดตั้งหน่วยพัฒนาการเด็ก ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ และสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว ซึ่งนับว่าเป็นคุณูปการแก่ระบบสุขภาพของประเทศและต่อสังคมไทยเป็นอย่างมาก

นอกจากงานในหน้าที่ที่หนักเต็มที่แล้ว พี่นิตยายังปลีกเวลามาช่วยงานส่วนรวมของรามาริบัติไม่เคยขาด ในวันสำคัญของคณะฯ เช่นงานครบรอบวันเกิดคณะฯ งานปีใหม่, งานบุญการกุศล, งานไหว้ครู งานมุทิตาจิตต่างๆ พี่นิตยาจะมาร่วมงานตัวอย่างสม่ำเสมอ พี่นิตยาเป็นนายกสมาคมศิษย์เก่าแพทย์รามาริบัติที่มีประสิทธิภาพมาก เป็นนายกสมาคมที่ทำให้ทุกหน้าที่ ตั้งแต่เปิดงาน-ปิดงาน, กล่าวสุนทรพจน์ เป็นโฆษก, ร้องเพลง, เดินร้ว, วางแผนงานจัดสถานที่ งานต่างๆ เหล่านี้พี่นิตยาทำด้วยความสนุกสนานแจ่มใส มีเสียงหัวเราะอย่างอารมณ์ดีของพี่นิตยาละเล้าให้บรรยากาศที่รื่นรมย์อยู่เสมอ เป็นที่สบายใจของผู้ร่วมงาน

ผมเคยคิดว่าจะเสนอสมาคมศิษย์เก่าแพทย์รามาริบัติให้แต่งตั้งพี่นิตยาเป็นนายกสมาคมตลอดชีวิต แต่ทำไม่ได้เพราะผิดหลักประชาธิปไตย

ผมยินดีที่ได้มีโอกาสร่วมดูแลสุขภาพของพี่นิตยาอยู่บ้าง และดีใจที่พี่นิตยายังแข็งแรงดี ในโอกาสอันเป็นมงคลที่พี่นิตยาจะมีอายุครบ 60 ปี ผมขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยประทานพรให้พี่นิตยามีสุขภาพแข็งแรง ได้มีความสุขชื่นชม สุขใจเมื่อมองย้อนหลังไปถึงผลงานที่มอบให้ไว้แก่รามาริบัติ มหาวิทยาลัยและสังคมไทยและหวังว่าพี่นิตยาจะมีโอกาสทำประโยชน์ให้แก่สังคมไทยอีกนานเท่านาน

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ รัชตะ รัชตะนาวิน
คณบดี คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี
มหาวิทยาลัยมหิดล

พินิตยาที่ผมรู้จัก

ผมรู้จักกับพินิตยามา 50 ปี มีความทรงจำกับพินิตยาต่างกรรมต่างวาระกัน ทุกช่วงเวลาล้วนน่าประทับใจเมื่อได้พบทวนในห้วงความคิดคำนึง ดังนี้

- เมื่อผมเป็นนักศึกษาแพทย์ ชั้นปีที่ 1 ได้เห็นพินิตยา (และพินัยพินิจ) ในฐานะรุ่นพี่ปริศลินิก รู้สึกทึ่งในความว่องไว กระฉับกระเฉง พูดเสียงดังฟังชัด ทำวิจัยภาคฤดูร้อนใส่เสื้อกาวน ถือหลอดทดลองเดินไปมาอยู่ตามระเบียงตึกปริศลินิกดูน่าสนุก นับเป็นส่วนหนึ่งของแรงบันดาลใจที่ทำให้ผมเลือกศึกษาต่อที่คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

- ในระยะต่อมา เมื่อผมเป็นนักศึกษาแพทย์ชั้นคลินิกและแพทย์ฝึกหัด ภาพพินิตยาที่เด่นชัดในความทรงจำ คือ เป็นแพทย์ประจำบ้านที่มีความรู้และทักษะดีมาก เอาใจใส่ในการดูแลผู้ป่วยเป็นเลิศ มีความเมตตาต่อน้องๆ นักศึกษาแพทย์ และแพทย์ฝึกหัด ช่วยสอน ให้ความรู้ และให้คำปรึกษา ทำงานกับพินิตยาแล้วมีความมั่นใจ อุ่นใจว่ามีรุ่นพี่ที่มีความสามารถคอยช่วยสนับสนุนในการดูแลผู้ป่วยอย่างใกล้ชิด

- หลังจากจบการศึกษา ผมเป็นอาจารย์อยู่ที่ภาควิชาอายุรศาสตร์ ขณะที่เป็นพินิตยาเป็นอาจารย์อยู่ที่ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ ถึงแม้จะไม่ค่อยได้พบกันบ่อยนัก แต่ก็ได้เห็นผลงานของพินิตยาในการประชุมวิชาการในโอกาสต่างๆ ที่ทำให้ผมสนใจ คือ พินิตยาแสดงให้เห็นความสำคัญของการสร้างเสริมสุขภาพและการป้องกันโรค ให้ความรู้ด้านสุขภาพแก่ประชาชนในท้องถิ่นห่างไกล วิดีโอชุด “หมอนิดมาแล้ว” เป็นแรงบันดาลใจให้ผมอยากมีส่วนร่วมในงานด้านสร้างเสริมสุขภาพและป้องกันโรค นำสุขภาพไปให้ประชาชนผู้ด้อยโอกาสถึงประตูบ้าน ภาพพินิตยากระโดดขึ้นซ้อนมอเตอร์ไซด์ไปเยี่ยมผู้ป่วยในหมู่บ้านในชนบทยังแจ่มชัดอยู่ในความทรงจำ

- ผมยินดีมากที่ต่อมาพินิตยาได้มีโอกาสได้ทำงานสำคัญ คือ ผู้ร่วมก่อตั้งสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัวมหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งเป็นสถาบันที่มีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะการลงทุนกับเด็ก โดยเฉพาะในช่วงปฐมวัยจะทำให้เด็กพัฒนาเต็มศักยภาพทั้งร่างกาย สติปัญญาและจิตใจ เติบโตขึ้นเป็นพลเมืองที่มีคุณภาพ นับว่าเป็นการลงทุนที่มีความคุ้มค่าที่สุด และการที่ทำให้สถาบันครอบครัวเข้มแข็งเป็นปัจจัยสำคัญที่ทำให้สังคมไทยมีความสุขและมั่นคง ผมได้มีโอกาสรับทราบและชื่นชมในผลงานของท่านที่สถาบันแห่งนี้ชัดเจนยิ่งขึ้น เมื่อผมอยู่ในวาระอธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล และกล่าวได้ว่าพินิตยาเป็นผู้ทรงคุณวุฒิด้านการพัฒนาการเด็กของกระทรวงสาธารณสุขผลงานของท่านได้ถูกนำไปต่อยอดขยายผลไปทั่วประเทศเป็นอานิสงส์ต่อการพัฒนาเด็กไทย

- ในฐานะแพทย์ผู้เชี่ยวชาญสาขาการพัฒนารเด็ก เวลาใดที่ผมมีผู้ป่วยไม่ว่าจะเป็นลูกหลานใครก็ตามที่มีปัญหา เมื่อขอปรึกษาพินิตยาจะได้รับความช่วยเหลือ ช่วยผ่อนคลายบรรเทาความวิตกกังวลของบิดามารดา เมื่อได้พบกับพินิตยาแล้วช่วยแก้ปัญหาได้ตรงจุด และลูกหลานมีพัฒนาการดีขึ้น

- มีพินิตยาอีกมุมหนึ่ง คือ พินิตยาผู้ทำงานเพื่อส่วนรวม ผมได้มีโอกาสเป็นกรรมการสมาคมศิษย์เก่าแพทย์รามาธิบดีในยุคที่พินิตยาเป็นนายกสมาคมฯ ติดกันอยู่ 2 วาระ ผมได้เห็นว่าพินิตยาเป็นผู้มีพหุศักยภาพ มีความสามารถมากในหลายด้าน เป็นผู้นำที่ดี มีความคิดริเริ่ม เวลามีกงานเป็นพิธีกรก็ได้ พูดก็เก่ง ร้องเพลงก็ไพเราะ เดินร่าก็เก่ง ผมเคยพูดเล่นๆกับพินิตยาว่า พินิตยาน่าจะได้รับตำแหน่งนายกสมาคมฯ ไปตลอดชีพ เพราะมีฉันทะและความสามารถในด้านนี้มาก

- ผมมีความยินดีและภูมิใจที่ได้มีโอกาสช่วยดูแลสุขภาพของพินิตยาอยู่หลายปี แต่หยุดไปเมื่อผมงดตรวจผู้ป่วยเมื่อมีภาระงานบริหารมากขึ้น แต่เมื่อพบพินิตยาครั้งใดก็จะถามถึงสุขภาพของพินิตยาเสมอด้วยความห่วงใย ผมมีความยินดียิ่งเมื่อพินิตยาสามารถผ่านวิกฤตของโรคร้ายที่รุนแรงมากมาได้เมื่อปีก่อน ผมมั่นใจว่าพินิตยากลับมาแข็งแรงดังเดิมได้ด้วยปาฏิหาริย์ทางการแพทย์ ด้วยความรักความห่วงใยดูแลใส่ใจอย่างใกล้ชิด

และความอบอุ่นจากพี่น้องพินิจ และด้วยกุศลผลบุญที่สะสมมาจากผลงานที่พินิตยาได้ทำเพื่อผู้ป่วย วงการแพทย์ และสังคมไทยมาโดยตลอดชีวิต

เมื่อรำลึกถึงถึงพินิตยา ผมคิดว่าผู้ป่วยโรคดี รามาธิบดีโรคดี สังคมไทยโรคดี ที่มีแพทย์และอาจารย์แพทย์อย่างพินิตยาที่ได้มอบผลงานที่ทรงคุณค่าไว้เป็นรากฐานด้านการพัฒนาการเด็ก เป็นแบบอย่างและเป็นความภูมิใจ ในโอกาสที่พินิตยาจะมีอายุครบ 72 ปี ผมขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย โปรดคุ้มครองปกป้องรักษาให้พินิตยามีสุขภาพแข็งแรง จิตใจผ่องใสเบิกบาน เป็นต้นแบบ เป็นแรงบันดาลใจให้แก่แพทย์รุ่นหลังสืบต่อไปอีกยาวนาน

ด้วยรักและนับถือยิ่ง

ศ.เกียรติคุณ นพ.รัชตะ รัชตะนาวิน

อดีต คณบดีคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

อดีต อธิการบดีมหาวิทยาลัยมหิดล

อดีต รัฐมนตรีว่าการกระทรวงสาธารณสุข

ที่ระลึก พญ. นิตยา ตรีภักดิ์ อายุครบ 60 ปี (5 รอบ) 29 ธันวาคม 2550 Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi 60th Birthday on 29th December 2007

นิต ผู้น่ารักตลอดกาล

นิตและดิฉันรู้จักกันมาตั้งแต่เรายังเล็ก ๆ เพราะคุณพ่อของดิฉันเป็นเพื่อนนักเรียนชั้นมัธยมรุ่นเดียวกับคุณแม่ของนิต และคุณพ่อของนิตก็เป็นครูของทั้งสองท่าน นับว่านิตเป็นเพื่อนคนแรกในชีวิตของดิฉันก็ว่าได้ เพราะเราเริ่มเรียนอนุบาลโรงเรียนเดียวกันและห้องเดียวกัน ตอนถ่ายรูปหมู่ก็เ็นอยู่ติด ๆ กัน หลังจากจบอนุบาล นิตไปเรียนต่อโรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ ส่วนดิฉันไปเข้าโรงเรียนอัสสัมชัญคอนเวนต์ เราจึงแยกกันไป แต่ในระหว่างนั้น ดิฉันจะได้ยินคุณพ่อพูดถึงนิตให้ฟังอยู่เสมอ ว่าเป็นเด็กเรียนเก่ง สวยน่ารักและขี้แสบแจ่มใส เพราะคุณพ่อคุณแม่พบกันเป็นประจำในงานสังสรรค์ศิษย์เก่าของโรงเรียน แต่เนื่องจากภาระการเรียน เราจึงแทบไม่ได้พบกันเลย มาพบกันอีกครั้งก็ตอนมาเข้าเป็นนักศึกษาคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีโดยดิฉันเข้าก่อนนิตหนึ่งปี ดิฉันจึงอยู่รุ่นหนึ่งและนิตอยู่รุ่นสอง

ครอบครัวของนิตเป็นครอบครัวที่อบอุ่นมาก คุณพ่อและคุณแม่เป็นผู้ที่มีน้ำใจและอัธยาศัยไมตรีที่น่ารักมาก ๆ นิตจึงได้คุณสมบัตินี้มาจากคุณพ่อคุณแม่ ตั้งแต่แรกที่มาพบกันอีกครั้งตอนโต ดิฉันมีความประทับใจในบุคลิกที่โดดเด่นของนิต นิตเป็นคนรูปร่างสูงใหญ่สง่างามน่าเกรงขามเหมือนคุณพ่อ มีอารมณ์แจ่มใสสดชื่นอยู่ตลอดเวลา โบนัสยิ้มแย้มน่ารัก พูดจาไพเราะ มีน้ำใจที่ใสสะอาด มีความเมตตากรุณาต่อทุกคน ตั้งแต่ผู้ป่วยตลอดจนผู้ได้บังคับบัญชา ในบทบาทของการเป็นแพทย์นั้น นิตเหมาะกับการเป็นหมอมเด็กเป็นอย่างยิ่ง เพราะมีความรักเด็กเป็นชีวิตจิตใจ และเป็นอาจารย์ที่น่ารักของนักศึกษาแพทย์ทุกคน

นิตมีความสามารถพิเศษหลายอย่าง เล่นกีฬาและดนตรีได้ดี แต่ที่ถนัดและชอบมากเป็นพิเศษคือการร้องเพลง ซึ่งเป็นกิจกรรมประจำครอบครัวของนิตตั้งแต่เล็ก ๆ นิตมีเสียงที่ไพเราะเพราะพริ้งและมีพลังชวนฟังเป็นอย่างยิ่ง เป็นเสียงที่หาฟังได้ยากมาก ดิฉันมีความสุขเสมอเวลาที่ได้อินเสียงเพลงของนิตในสมัยก่อน เช่นในงานรื่นเริงปีใหม่หรืองานคืนสู่เหย้าของคณะ แต่ในระยะหลังก็ไม่ค่อยมีโอกาสได้ฟังบ่อยนัก เนื่องจากภาระหน้าที่ที่งานที่มากขึ้น ทำให้เราไม่ค่อยมีโอกาสได้สังสรรค์กัน

ในชีวิตครอบครัว รศ.พญ.นิตยาได้สมรสกับรศ.ดร.นิยพินิจซึ่งเหมาะสมกันมาก ทั้งบุคลิกลักษณะและนิสัยใจคอ นิตได้ปฏิบัติตนเป็นคู่ชีวิตที่ดีและทั้งคู่ก็ได้ช่วยกันทำงานอย่างเอาใจจ้งในด้านวิชาการและบริหาร นิตได้ทุ่มเทให้กับงานพัฒนาการเด็กและครอบครัว ซึ่งมีความสำคัญต่อความเจริญของประเทศชาติในอนาคตเป็นอย่างยิ่ง มีชื่อเสียงทั้งในระดับชาติและนานาชาติ นำความเจริญมาสู่มหาวิทยาลัยมหิดลตั้งที่ได้ปรากฏ ในระยะหลัง นิตทำงานหนักขึ้น แม้เมื่อตนเองเจ็บป่วยก็ไม่ค่อยยอมหยุด เนื่องจากคิดว่าตนเองยังไปทำได้และงานรออยู่

ในฐานะที่เป็นเพื่อนเก่าแก่และรุ่นพี่ ดิฉันมีความชื่นชมนิตเป็นอย่างยิ่งในความเป็นคนที่มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นตัวอย่างของแพทย์และอาจารย์แพทย์ที่ดีเยี่ยม สมควรที่ลูกศิษย์จะเอาเป็นแบบอย่าง

สุดท้ายนี้ ขอให้นิตมีสุขภาพแข็งแรง พักผ่อนให้มากขึ้น เพื่อทำงานที่ตนเองชอบและถนัดต่อไป ไม่ว่าจะเป็นด้านการดูแลผู้ป่วยหรืองานพัฒนาการเด็ก ซึ่งยังเป็นปัญหาที่สำคัญของสังคมเรา

ด้วยความรักยิ่ง

จาก พี่ปุ๊

รองศาสตราจารย์แพทย์หญิงวิพรรณ วิฑูรพงษ์
Rawiphan Witoonpanich, MD, FRCP
Division of Neurology, Department of Medicine
Faculty of Medicine, Ramathibodi Hospital
Rama 6 Road, Bangkok 10400, Thailand

ที่ระลึก พญ. นิตยา คชภักดี อายุครบ 60 ปี (5 รอบ) 29 ธันวาคม 2550 Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi 60th Birthday on 29th December 2007

“ความประทับใจจากแพทย์รุ่นน้องคนหนึ่ง”

ได้รู้จักกับ อ.นิตยา หรือ “พีณิต” ของน้องๆ ตั้งแต่เข้าเรียนเตรียมแพทย์ (คณะวิทยาศาสตร์ การแพทย์-SC) จำได้ว่า “พีณิต” เป็นกรรมการของรุ่น ซึ่งมีคุณหญิง ดร. มชุรส รุจิรวัดณ์ (มงคลสุข) เป็นประธาน นักศึกษาหญิงจึงได้เห็นพีณิตยืนอยู่หน้าห้องเรียนเพื่อต้อนรับ และกล่าวโอวาทแก่น้องๆ เป็นประจำ มีความประทับใจ โนบคลิกที่อ่อนหวาน เป็นผู้ใหญ่ ไบหน้าสวย และยิ้มหวานของพีณิต ทั้งที่เป็นรุ่นพี่เพียงปีเดียว แต่พีณิตเป็นใหญ่ คอยให้คำปรึกษาแก่น้องๆ เป็นประจำ และที่ประทับใจมากที่สุดซึ่งถ้าถามคนในรุ่นก็คงจะทราบ ว่า “พีณิต” ร้องเพลง เพราะหลายๆ มีเสียงหวานซึ้ง เป็นกังวาน เพื่อนบางคนร่วมวงร้องเพลง Folk song กับ “พีณิต” เป็นภาษาอังกฤษ ส่วนดิฉันก็เป็นเพียงผู้ฟัง และคอยเชียร์อยู่เสมอ ถ้าพูดถึง “พีณิต” ก็ต้องไม่ลืม “พีณิตพิณิจ” ซึ่งพีณิตสองเป็นคู่กันมา ตลอดตั้งแต่เป็นเนฟ. จนมีช่วงหนึ่งพีณิตพิณิจไปศึกษาต่อต่างประเทศ แต่พีณิตสองก็ยังคงมีความรักและผูกพันกัน ตลอดเวลา

จำได้ว่าช่วงที่ขึ้นเรียนแพทย์ชั้นปีที่ 5, 6 และแพทย์ฝึกหัด (intern) ที่คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาล รามาธิบดี เคยได้ทำงานร่วมกับพีณิตอยู่ช่วงหนึ่ง โดยดิฉันเป็น (intern) และพีณิตเป็นแพทย์ประจำบ้านเด็ก มีคิหนึ่งต้องอยู่เวร และมีเด็กมารักษาเรื่อง intussusception และเกิด arrest (จำไม่ได้ว่าด้วยสาเหตุใด) เราสองคนได้ช่วย resuscitate เด็กจนฟื้น และต่อมาก็กลับบ้านได้ นับเป็นความภูมิใจของดิฉันโดยตลอด หลังจากนั้นดิฉันก็ไม่ได้มี โอกาสร่วมงานกับพีณิตมานาน เพราะเราทำงานคนละ field กัน พีณิตเป็นกุมารแพทย์ และต่อมาได้เป็นผู้อำนวยการ สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็ก และครอบครัว ส่วนดิฉันเป็นพยาธิแพทย์ แต่ทุกครั้งที่เราพบกันเราจะทักทายกัน จົរพี่น้องเสมอ อีกอย่างหนึ่งคือคุณแม่พีณิต และคุณแม่ดิฉันก็เป็นเพื่อนกันตั้งแต่สมัยสาว ๆ แต่เราไม่เคยทราบ และไม่เคยพบกันจนเข้าเรียนแพทย์ และคุณแม่บอกมา

ในที่สุดเราได้ร่วมงาน ของสมาคมศิษย์เก่าแพทย์รามาธิบดี โดยดิฉันเป็นแหรุญฎิภคสมาคมฯ และปี ต่อมาพีณิตก็ได้รับเลือกเป็นนายกสมาคมศิษย์เก่าแพทย์รามาธิบดี ซึ่งเป็นนายกหญิงคนแรกของสมาคมฯ ช่วงนั้น เราได้ฟังเพลงเพราะๆ เสียงหวานๆ จากท่านนายกในงานคืนสู่เหย้าเป็นประจำ

ในฐานะนายกสมาคมศิษย์เก่าแพทย์รามาธิบดี ซึ่งเป็นนายกหญิงคนที่สอง ดิฉัน และคณะกรรมการ บริหารสมาคม พร้อมด้วย พี่ๆ น้องๆ และเพื่อนๆ ศิษย์เก่าแพทย์รามาธิบดีทุกคน ขอแสดงความยินดีแก่ “อ.นิตยา คชภักดี” ที่ท่านได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการในฐานะกุมารแพทย์โดยใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่จนอายุครบ 60 ปี เป็นประโยชน์สุขต่อสังคม และประเทศชาติมาโดยตลอดนำความเจริญก้าวหน้าให้แก่การพัฒนาเด็กและครอบครัว และขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยจงบันดาลให้ พีณิต และครอบครัวจงประสบแต่ความสุข มีสุขภาพพลานามัยที่ สมบูรณ์แข็งแรง คิดสิ่งใดขอให้สำเร็จสมความมุ่งหมายทุกประการ

รองศาสตราจารย์แพทย์หญิงยุวดี เลี้ยวไพรัตน์
นายกสมาคมศิษย์เก่าแพทย์รามาธิบดี

การประชุมวิชาการ เรื่อง “การพัฒนาเด็กไทย จากอดีต ปัจจุบัน สู่อนาคต ประเทศไทย 4.0”

การประชุมวิชาการ เรื่อง “การพัฒนาเด็กไทย จากอดีต ปัจจุบัน สู่อนาคต ประเทศไทย 4.0”

ที่ระลึก พญ. นิตยา คชภักดี อายุครบ 60 ปี (5 รอบ) 29 ธันวาคม 2550 Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi 60th Birthday on 29th December 2007

Brazelton Touchpoints Center

December 29, 2007

Dear Nittaya Kotchabhakdi,

Happy Birthday - from an old codger and mentor who adores you and admires you.

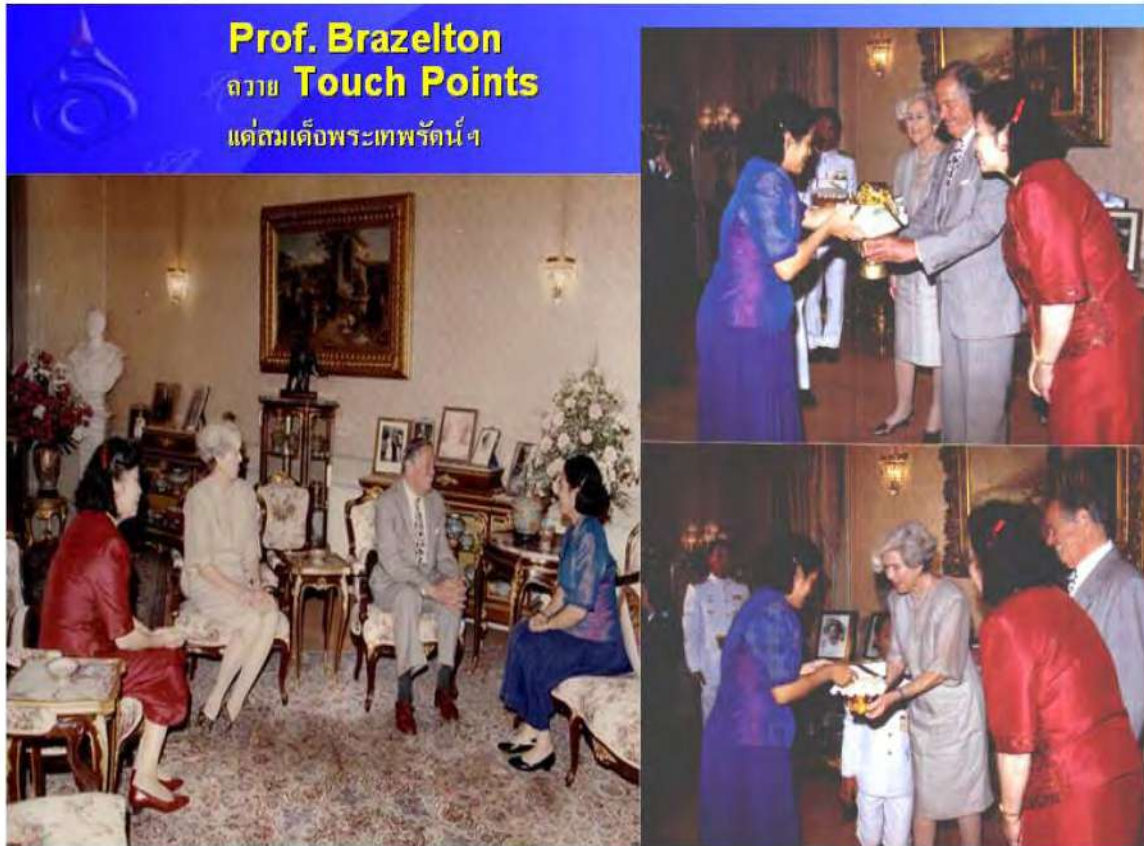
You are the jewel in my crown of teaching at the Harvard Medical School. You have taken the ideas I had about the importance of the newborn baby in giving the parents an understanding of that baby - as a boost to their own self-esteem. At each new developmental step parents can understand their own role and their baby better so by starting early (as you have in Bangkok) we not only change the parent's future and give them hope and courage but we give the small child self-esteem, enough self-esteem to have altruism (caring for others) and they will be ready and hungry to learn about their world. I am so proud of how you have carried this work to the recesses of Thailand's back country but you have stood for it in the academic world in Bangkok, and have inspired UNICEF to caring your message of hope for children all over the world. You are indeed a heroine and I am so proud of you. I wish I could be with you on your 60th birthday with you and your wonderful husband, son, mother and brothers – You are a star in all of our universes.

Keep shining.

T. Berry Brazelton, MD

Professor of Pediatrics, Emeritus Harvard Medical School
Founder, Brazelton Touchpoints Center
Creator, Neonatal Behavioral Assessment Scale (NBAS)

ที่ระลึก พญ. นิตยา คชภักดี อายุครบ 60 ปี (5 รอบ) 29 ธันวาคม 2550 Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi 60th Birthday on 29th December 2007

การประชุมวิชาการ เรื่อง “การพัฒนาเด็กไทย จากอดีต ปัจจุบัน สู่อนาคต ประเทศไทย 4.0”

ที่ระลึก พญ. นิตยา คชภักดี อายุครบ 60 ปี (5 รอบ) 29 ธันวาคม 2550 Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi 60th Birthday on 29th December 2007

DBP committee

ที่ระลึก พญ. นิตยา คชภักดี อายุครบ 60 ปี (5 รอบ) 29 ธันวาคม 2550 Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi 60th Birthday on 29th December 2007

Birthday Wishes:

You are an inspiration to all of us who work with children and families. You have reached out into the community – I still can see you on your motor scooter – to examine newborns with mothers. You changed pediatrics in Thailand and throughout Asia and trained a wonderful cohort of pediatricians and practitioners. World wide you have influenced and inspired everyone of us. You are a ‘force of nature’, a person who truly makes a difference.

I am lucky to have you as my colleague and to count you as a friend.

Happy Birthday Nittaya!

And love from Marilyn.

Ed Tronick

University Distinguished Professor
University of Massachusetts, Boston
and
Associate Professor of Society and Human Development,
Director, Child Development Unit,
Children's Hospital,
Harvard Medical School, Boston, MA, USA

Dear Nittaya,

Unfortunately, I won't be able to join you in celebrating your 60th birthday but wanted to sing your praises on this happy occasion and congratulate you.. I celebrate your warmth, your gracious elegance and your humility which combined with your extraordinary accomplishments on behalf of the children of Thailand and the entire world have made me lucky to have you as a friend and an esteemed colleague. Your research , teaching and clinical work on the importance of comprehensive health and developmental services to children and families are a model for the WHO and all of us to emulate. I feel a special bond to Thailand and you having visited several times and visiting the nursery at Mt Auburn Hospital daily where a portrait of your esteemed King graces the entry to celebrate the only birth of a living monarch in the US.

I only wish Liz and I could be there to celebrate with you but send all our love for this happy birthday.

Warm wishes,

Dr. Michael W. Yogman, M.D.

Harvard Medical

ที่ระลึก พญ. นิตยา คชภักดิ์ อายุครบ 60 ปี (5 รอบ) 29 ธันวาคม 2550 Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi 60th Birthday on 29th December 2007

A tribute to Nittaya on her 60th birthday

by

**J. Kevin Nugent,
Director, the Brazelton Institute,
Children’s Hospital, Boston,
Harvard Medical School**

I first met Nittaya almost 30 years ago when she came to Boston to study at the Harvard School of Public Health. I was her Instructor in Newborn Assessment at the Child Development Unit at the Children’s Hospital in Boston and I was immediately struck – indeed, all of us were – by her warm and vivacious personality and by her consummate enthusiasm for her work. Her openness, her curiosity, her commitment to learning was marked. However, it was a reciprocally mediated process - she in turn taught us so much. We learned much from her about the everyday practice of pediatrics, about the importance of home visits in the delivery of care and the many things we needed to do if we were to be truly committed to the needs of children and their families.

Over the years, she became a member of the Brazelton Institute International Network, which is a confederation of academics worldwide committed to giving children the best start in life. Nittaya’s ideas have contributed so much to the lives of our colleagues in countries across the world. She had added not only knowledge and wisdom but her sweet singing voice has livened up many of our scholarly meetings. We should thank the Saint Louis nuns from my home town in Ireland who taught her so many of these songs when she was in school as a young girl!

On my visits to Thailand, I could see for myself what she – ably supported by her gifted husband, Nick - has achieved in introducing behavioral pediatrics to the training of physicians in Thailand. She has taught a whole generation of Thai pediatricians and of pediatricians in other countries in Asia to carry on this work into the future. I had the privilege of offering courses with Nittaya in the Philippines, where she was universally admired. I was also very fortunate to meet not only her husband, Nick, and her very fine son, Nick Junior, but I also met her parents and I could see where her goodness and commitment came from.

I will borrow a phrase from my own native language, Irish, to pay a tribute to Nittaya: “**Ni bheidh a leitheid ann aris – we will never see her likes again**”. The phrase captures Nittaya’s unique and singular contribution as physician, teacher, researcher, advocate for children and as colleague and friend. Very few have achieved what she has achieved in her lifetime up to now and few of us can ever hope to equal it.

In conclusion, I can say that Nittaya has left an indelible mark on my life and I know that she has enriched the lives of countless others not only in Thailand but in countries across the world. Nittaya, I thank you with all my heart for all you have given to us and on this the occasion of her 60th birthday, I wish you many more years of continued happiness in a life dedicated to the health and well-being of the children and their families. Long may you continue to be Thailand’s noble ambassador!

Congratulations and Thanks!

ที่ระลึก พญ. นิตยา คชภักดี อายุครบ 60 ปี (5 รอบ) ธันวาคม 2550 Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi 60th Birthday on 29th December 2007

Dear Nittaya and Nick

**Memoir to Professor Nittaya J. Kotchabhakdi, MD,
Founding Director of the National Institute for Child and Family Development, Thailand,
on the occasion of her 60th birthday 29th December 2007**

Dear Nittaya,

We were touched to be invited to the great celebrations on the occasion of your 60th birthday.

Unfortunately, we cannot come, but send our warmest greetings.

We are impressed by your work on child and family development.

We have been enchanted by your wonderful hospitality and warmth on many occasions over the years.

Here we are sending two pictures taken in front of our home in Oslo, one in national costumes on Constitution Day 17th May 2007, and one taken today 22nd December 2007. The latter shows the ancient Norwegian custom of putting sheaves of oats out for the birds at Yule Tide as part of thanksgivings for the harvest and fertile soil, and winter solstice turn of the sun. (We saw variants of this around the world, including in southern India; maybe you have it too?)

We trust the International Conference on "Early Child Development: an Impact on the Future of Mankind" will be a wonderful success, and your Birthday Party as well.

We are wishing you the best of luck at all times in the future.

With our warmest regards

Ingebjørg Storm-Mathisen, MD
Department of Pediatrics
National Hospital, Oslo, Norway

Jon Storm-Mathisen, MD, PhD, Professor
Department of Anatomy and the CMBN
University of Oslo, Norway

ที่ระลึก พญ. นิตยา คชภักดี อายุครบ 60 ปี (5 รอบ) 29 ธันวาคม 2550 Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi 60th Birthday on 29th December 2007

Dear Nittaya and Nick

We are joining in the congratulations!
The visit in Bangkok this August was unforgettable.
Here we are inspecting the Bangkok pictures while waiting in the airport.

Froja Storm-Mathisen Per Storm-Mathisen
(granddaughter and son of Inge and Jon)

Dear Nittaya,

My warmest congratulations to your 60th birthday
Wonderful to have got to know you
Wish you the very best for the future.
From one of your great admirers
Gunnar
Professor Dr. Gunnar Grant, M.D., Ph.D.
Professor Emeritus of Neuroscience,
Karolinska Institute, Stockholm, Sweden

FROM NORWAY, WE WISH YOU A
MERRY X-MAS AND A
WONDERFUL CELEBRATION OF
NITTAYA's 60th BIRTHDAY.

ALL THE BEST FROM

Professor Dr. Ole Petter Ottersen,
MD, PhD and Dr. Reidun Torp, PhD
Center for Molecular Biology and
Neuroscience, Faculty of Medicine,
University of Oslo, Oslo, Norway

ที่ระลึก พญ. นิตยา ศุภกิติ อายุครบ 60 ปี (5 รอบ) 29 ธันวาคม 2550 Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi 60th Birthday on 29th December 2007

Dear Nittaya,

Manisha and I send our greetings and best wishes to you on your glorious birthday. A dear friend like you is rare to find and we have been fortunate to know you and have you as one of our best friends. We are very impressed by your demeanor, humility, kindness and professional achievements. Although we have known you for only a couple of years it appears that we have known each other for ages. That is the true indication of a real and everlasting friendship. Nick and you will remain our best friends for as long as we remember.

We wish you many more happy returns and good wishes for your birthday on December 29th, 2007.

Chok

Professor Dr. Sudhansu Chokroverty, M.D., FRCP

President, World Association of Sleep Medicine,
New Jersey Neuroscience Institute at JFJ,
Seton Hall University, Department of Neurology and Division of Clinical Neurophysiology
And Sleep Medicine, 65 James Street, Edison, NJ 08818 USA

ที่ระลึก พญ. นิตยา คชภักดี อายุครบ 60 ปี (5 รอบ) 29 ธันวาคม 2550 Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi 60th Birthday on 29th December 2007

A tribute for Nittaya Kotchabhakdi on completion of her fifth cycle

For almost ten years, Khun Nittaya has provided an agreeable part of my life. I have been very grateful to have the opportunity to know her and her husband, Khun Nick. While Nick is a restless fount of energy, Nittaya is a vibrant, warm and gracious presence. No less a clinical and scientist, Nittaya has been the one to provide support and structure. I admire her for her hard work and her grace under stress. As I have gotten to know her as a person, I have seen her as a dutiful daughter and also as a nurturing mother. Her open manner, brilliant smile, and frequent laughter is a sign of how she has managed to fulfill at the highest level both professional and familial roles. She is always positive and helpful. I have never heard her complain; no matter what arduous tasks have been laid upon her or what personal discomfort she has had to bear – like when an eye problem forced her to lie down in a fixed position for quite a while.

I will never forget seeing Nittaya at our recent Congresses in Bangkok (ICBM 2006, WASM 2007, and BBSM 2007) resolutely working to keep the gears oiled and the wheels moving, straightening out the inevitable glitches, and making sure that everything ended up in the right place, from money to people. Amid the whirl of activity and potential chaos, she was a solid, reliable center. I know she has played a major public health role in Thailand – responding especially to the needs of children and adolescents, rushing to help when the Tsunami devastated beach communities in 2004 – and I am sure there are many who are in her debt for all the services she has rendered. Like Nick, she has also played a major mentoring role in developing young students into accomplished professionals in health related careers.

But beyond the public forum, I have also had the chance to observe Nittaya in more private and domestic moments. I treasure the dinners I have had in her mother's dining room, where Nittaya has been the hostess for both her family – usually including at least one brother as well as Nick and son Nicky – and outside guests like myself. We have had many opportunities to have meals together both at her Salaya home, in Bangkok and in Pattaya, and abroad in many locations – the rewarding, friendly and abundant shared meal is a particular Kotchabhakdi tradition. On all occasions, Nittaya's good humor, gentle calm, and beaming face have eased tensions and brought joy. She is also willing to go the extra mile for her friends. On several occasions, she has come to my assistance when I had a medical question or other concern in Thailand. She sets an admirable example of effective caring.

And then Nittaya sings!! Indeed she can sing extremely well and when her voice reaches out, she creates warm and moving rhapsodies that reveal the poignant and rich emotions of her heart and the deep, compassionate wisdom of her soul. She pours herself into her songs, cradling a microphone tenderly and seeming to reach within for a message of beauty and truth.

Nittaya, a happy birthday and more rewarding cycles to come!

Wayne Hening, M.D., Ph.D.
Department of Neurology,
UMDNJ-RW Johnson Medical School,
New York, NY 10009 USA
December 15, 2007

ที่ระลึก พญ. นิตยา คชภักดี อายุครบ 60 ปี (5 รอบ) 29 ธันวาคม 2550 Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi 60th Birthday on 29th December 2007

Happy Birthday Nittaya and many happy returns of the day

We have many pleasant memories of our time with you and Nick and recall our first meals with you at your house on the Soi off Sukhumvit, when we visited in 1992. They were our first experiences of Thai food in a Thai household. I also remember with pleasure and gratitude your hospitality when I stayed with you and Nick at your home in Salaya and visits with you both to Hua Hin and Pattaya.

From my time as a Visiting Professor at the NBBC I have particularly fond memories of your birthday parties, held in your garden on 29 December, when you often entertained your guests with songs. We were both privileged to be with your family for Chinese New Year celebrations.

I was very impressed with your new building for the National Institute for Child and Family Development, of which you were Founding Director. It must have required great determination and drive to get the project completed and I am sure it is of great benefit to the children of Thailand. Finally, we wish to thank both you and Nick for your continued hospitality and friendship and for always making us feel at home in Thailand. If you are ever near Cambridge, please let us know.

With best wishes for the future

Bob and Eve Baldwin

ที่ระลึก พญ. นิตยา คชภักดี อายุครบ 60 ปี (5 รอบ) 29 ธันวาคม 2550 Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi 60th Birthday on 29th December 2007

Dear Nick and Nittaya,

On the occasion of Nittaya's 60th birthday celebrations, my wife, Padma and I would like to wish her a long career crowned with many more successes. As per your request, I am giving below a small write-up, and I am also sending a small photograph as attachment.

I am ending with warmest regards to you both and your charming son.

With regards and love

V. Mohan Kumar

On the occasion of Mrs. Nittaya Kotchabhakdi 's 60th birthday, I take the opportunity of wishing her a very happy birthday as well as all blessings for further achievements in a successful career. This occasion also gives me a chance to look back with pleasure to the warm hospitality that she had extended to both my wife and me during the 2nd WASM Conference at Bangkok in February 2007. Her remarkable organizational abilities were evident in the various rich scientific and cultural programs that were organized and staged for the benefit of the large international gathering at Bangkok.

We cherish the memory of one particular episode during this conference. At a cultural program staged in the beginning of the conference, Nittaya had rendered a song 'Somewhere over The Rainbow' in her melodious voice. This brought back memories of schooldays when we were taught this song during music classes.

I would like to end the message on this highly sentimental note. May God shower all His blessings on Nittaya and her family.

Prof. V. Mohan Kumar
Emeritus Scientist
Department of Neurology,
Sree Chitra Tirunal Institute for Medical Sciences and Technology,
Thiruvananthapuram, Kerala State, India

ที่ระลึก พญ. นิตยา คชภักดี อายุครบ 60 ปี (5 รอบ) 29 ธันวาคม 2550 Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi 60th Birthday on 29th December 2007

HAPPY BIRTHDAY TO MY DEAREST FRIEND, NID, MAY YOUR NEXT 60 YEARS-TO-COME BE HEALTHY, AND FULL OF GOOD CHEERS.

What better occasion can one friend gets than to express her gratitude to a dear friend such as Nid on her 60th birthday? Your kindness, high sense of humor, and sincere care have touched many thousands of people, most of all, me and my children. Although we were friends since first grade, we did not meet each other during our years in Middle School and High School except for the occasion of each other’s birthday annually. As we grew up after High School, our path grew apart, each pursuing individual education and career dream. Yet, as fate meant to be, you return into my path as our dearest Na Nid, who discovered my daughter’s allergy to Phenobarb when she was only 3 years old, who helped my eldest son through difficult period of growing up, who guided me to raise my 3 children to become successful adults, and who stands firm by my side as I went through my own marriage crisis. Nid, you are what the world call “true friend”. Your song of “Sweet Heart Tree” at my daughter’s wedding touches Pookie’s heart ‘til tears were shed. Your comfort came not only through medical expertise, but through kind words, unconditional support, and your angelic voice of songs. I can only wish you the best of the best for many more years to come. It is time for you to sit back and enjoy the return of your kind seeds sown through the past 60 years. We all truly love you! May God bless you and your family.

Aruni Mimi Kettratad, Thidarat (Pookie)/Nakorn Nimitvanich, Jes (JR)/Matana (Yai) Kettratad, Annop Michael Kettratad

To
the most admirable lady
who has a golden heart
and a beautiful soul!
We wish all the best for you
to day and every day.

HAPPY
72nd

BIRTHDAY!

Oct 29, 2019

ขอกราบอวยพรวันคล้ายวันเกิด

ครบรอบ 72 ปี แต่ มามี ขอให้ สุขกายสบายใจและมีสมองแจ่มใสจะ
ด้วยรักและเคารพ

การประชุมวิชาการ เรื่อง “การพัฒนาเด็กไทย จากอดีต ปัจจุบัน สู่นาคต ประเทศไทย 4.0”

ที่ระลึก พญ. นิตยา คชภักดี อายุครบ 60 ปี (5 รอบ) 29 ธันวาคม 2550 Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi 60th Birthday on 29th December 2007

ผมรู้สึกยินดีเป็นอย่างยิ่งในฐานะเพื่อนที่มีส่วนร่วมในการแสดงมุทิตาจิตแก่ รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิงนิตยา คชภักดี

ผมรู้จักนิตย๋ตั้งแต่สมัยเรียนที่คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์ มหาวิทยาลัยมหิดลจนจบคณะแพทยศาสตร์ รพ. รามาธิบดี นิตย๋เป็นคนเก่ง เป็นเพื่อนที่ดีน่ารัก มีน้ำใจกับเพื่อน ๆ ทุกคน นิตย๋เป็นคนสนุกสนาน ร้องเพลงเก่ง และมีความคิดสร้างสรรค์ หลังจากนั้นผมเดินทางไปศึกษาต่อที่สหรัฐอเมริกา โดยที่นิตย๋ศึกษาต่อด้านกุมารเวชศาสตร์ และไปทำปริญญาโททางด้าน Maternal and Child Health ที่ Boston, ประเทศสหรัฐอเมริกา เรามีโอกาสได้เจอกันที่ Boston เพราะอ้อยแฟนผมกำลังเรียนปริญญาโทที่นั่นเช่นกัน เราได้ไปเที่ยวสนุกสนานด้วยกันที่ White Mountain, New Hampshire ผมใช้ชีวิตอยู่ที่ New York นาน 18 ปี เมื่อตัดสินใจพาครอบครัวกลับมาอยู่เมืองไทย นิตย๋ก็ช่วยดูแลลูกสาวทั้งสองของเราเป็นอย่างดีตั้งแต่เด็กจนโต นิตย๋แต่งงานกับรองศาสตราจารย์ ดร.นัยพินิจ คชภักดี เป็นคู่ที่เป็นแฟนกันตั้งแต่ยังเรียนจนได้แต่งงานกันและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขจนปัจจุบัน เป็นคู่ที่เหมาะสมกันมาก มีคุณธรรมสูงทั้งคู่ เมื่อผมเป็นประธานทุนงวงอย่าขับ มูลนิธิรามาริบัติ ในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ รถแรงค์ให้เด็กไทยนอนหลับให้พอเพียง นิตย๋ได้มีส่วนร่วมในการรถแรงค์ครั้งนี้ด้วย นิตย๋ได้ทำคุณประโยชน์ให้กับวงการแพทย์ มีลูกศิษย์มากมาย

ผมขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก จงดลบันดาลให้ รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิงนิตยา คชภักดี และครอบครัว จงประสบความสุขความเจริญ สุขภาพแข็งแรงตลอดไป

นพ.มณูญ ลีเชวงวงศ์

เพื่อนรามาริบัติ รุ่น 2

ข้อความ มุทิตาจิต

Kay Sriv 17 December 2019

10:27 AM (9 hours ago)

ดิฉันได้รู้จัก เป็นเพื่อนกับคุณหมอนิตยามาตั้งแต่เป็นนักเรียนโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา เพราะห้องเรียนของเราอยู่ติดกันทั้งสองปี และเรามีความสนใจเพลงสากลเหมือนกัน เวลาเจอกันในห้องพักจะมีการร้องเพลงสัปดาห์ละครั้ง พอเข้ามาหาวิทยาลัย ก็ได้เป็นนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์การแพทย์ (มหิดล) ทั้งสองคน ต่อด้วยคณะแพทยศาสตร์รามาริบติ ตอนเป็นนักศึกษา เราก็ร่วมทำกิจกรรม เป็นกรรมการนักศึกษา และเป็นนักร้องวง Folk Songs ด้วยกันอีก เป็นที่ทราบกันดีว่าคุณหมอนิตยาร้องเพลงไพเราะ เธอจึงเป็นผู้ขับร้องนำ มีดิฉันเป็นเสียงประสาน

หลังจากจบแพทย์ เราก็เลือกกุมารเวชเหมือนกันอีก และคุณหมอนิตยาได้เลือกที่จะ ศึกษาดูทางด้านพัฒนาการของเด็ก ซึ่งนับว่ามีความสำคัญมากสำหรับกุมารเวช ความเป็นผู้นำการศึกษา คั้นคว้า อบรมวิชาการในด้านนี้ของเธอ เป็นสิ่งที่น่ายกย่อง ชื่นชม ซึ่งเข้าใจว่าคงมีท่านผู้อื่นกล่าวถึง อยู่แล้ว สำหรับดิฉันจะขอเอ่ยถึงเธอในแง่อื่นที่นอกเหนือไปจากวิชาการ

คุณหมอนิตยา เป็นลูกที่ดี เธอได้ดูแลคุณพ่อคุณแม่อย่างดี ในวัยที่ท่านต้องการความช่วยเหลือ

คุณหมอนิตยาเป็นแม่ที่ดี

คุณหมอนิตยาเป็นคู่ชีวิตที่ดี เธอจึงได้คู่ชีวิตที่ดี

คุณหมอนิตยาเป็นศิษย์ที่ดี ตั้งใจเรียน เคารพและกตัญญูต่อครูอาจารย์

คุณหมอนิตยาเป็นครูที่ดี ลูกศิษย์รักและเคารพเธอ

คุณหมอนิตยาเป็นหมอที่ดี ผู้ป่วยตัวเล็กตัวน้อยรัก “ป้าหมอ” ของพวกเขา

คุณหมอนิตยาเป็น “ผู้ให้” กับสังคม เธอบริจาคเพื่อสนับสนุนการศึกษาในหลายระดับ

คุณหมอนิตยาเป็นเพื่อนที่ดี นอกจากดิฉันเองแล้ว กลับบอกได้ว่าเพื่อนๆ ต้องเห็นด้วยสรุปว่าจากการคบหาเป็นเพื่อนกันมากกว่า 50 ปี “คุณหมอนิตยาเป็นคนดี”

สุขสันต์วันเกิด 72 ปี เพื่อนรัก

พญ. กุณฑล ศรีวิศาล

ศิษย์เก่าแพทย์รามาริบติฯ รุ่น 2

St. Louis, MO, USA

มุฑิตาจิตครบรอบ 72 ปี แต่..อาจารย์นิตยา คชภักดี ที่เคารพอย่างยิ่ง

เป็นเวลา 22 ปีแล้ว ที่ได้รู้จัก ได้เป็นลูกศิษย์ ได้เรียนรู้และทำงานร่วมกับอาจารย์นิตยาและอาจารย์นัยพินิจ คชภักดี อาจารย์ทั้ง 2 ท่านเปรียบเสมือนพ่อและแม่ ที่ให้ความรักความเมตตา ความอบอุ่นใจ เป็นครูที่ทุ่มเทให้ความรู้ศิษย์อย่างเต็มที่ ทั้งลึกและกว้าง จำได้ว่าอาจารย์ lecture ได้สนุก ฟังเพลิน เข้าใจเรื่องสมองและพัฒนาการเด็กที่ยากๆ ให้เข้าใจได้ง่ายๆ และให้แบบหมดเปลือกจนสมองน้อยๆของเราทำงานจน heat โดยเฉพาะเวลาสอบ สลบเหมือดแต่ทำให้เราเข้าใจอย่างลึกซึ้ง แม่น และความเชื่อมโยงทั้ง Development Mind Brain & Behavior และประยุกต์ใช้ได้ในการทำงาน การวิจัย ในการพัฒนามนุษย์ทุกช่วงวัย และเป็นหัวหน้างานที่ให้ประสบการณ์ ให้คิด ให้โอกาส ให้ความเชื่อมั่นให้เราทำงานยากๆที่ไม่เคยทำ เมื่อมีปัญหาท่านจะให้เราคิดแก้ก่อนหากไม่ได้จะชี้แนะ ท่านเหมือนแสงสว่าง หาทางออกได้แบบชีวๆทุกเรื่อง และท่านมักพูดติดตลกว่า “เป็นัยเรา หายคิ้วขมวดเลย อาจารย์ทำให้ชีวิตหนูดีขึ้นมัยจ๊ะ” ท่านทั้งสองเป็น idol ในการทำงานที่มีความมุ่งมั่นตั้งใจ กัดไม่ปล่อย และไม่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนตัว ทำอะไรต้องรู้จริง ข้อมูลต้องแม่น และปรับเปลี่ยนประยุกต์ได้ เวลาท้อใจพอนึกถึงสิ่งที่อาจารย์ทำตลอดมา ทำให้มีพลังใจที่จะลุกขึ้นสู้ แม่นในยามที่อาจารย์ป่วย อาจารย์ยังเป็นห่วงและให้กำลังใจ อาจารย์เป็นผู้ให้อย่างแท้จริง ในวาระดิถีที่อาจารย์มีอายุครบ 6 รอบ 72 ปี ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายจงปกป้องคุ้มครองให้อาจารย์นิตยา และอาจารย์นัยพินิจ จงประสบแต่ความสุข ความเจริญ สุขภาพแข็งแรง ปราศจากโรคภัยอันตรายต่างๆ คิดสิ่งใดขอให้สมปรารถนาทุกประการ และขอให้คำมั่นว่าจะนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ และประสบการณ์ที่ทำงานร่วมกับอาจารย์ทำงานมาพัฒนาเด็กและครอบครัวไทยอย่างเต็มกำลังความสามารถ

ด้วยรัก เคารพและ ศรัทธา

อาจารย์ นุชนาฏ รักชี และครอบครัว

Dear Associate Professor Dr. Nittaya Kotchabhakdi,

I have known you for a long time and you have become my role models of working hard and committing yourself to what you have a passion for. As far back as I can remember, you have always greet me with kindness and joy, you have always treat me like a child of your own, and the most important of all, you have always help me to become who I am destined to be. Your compassion and sincerity towards my mother when I was still an infant is something that I can never put into comprehensible words how much appreciation I have had towards that. You allow my mother to bring me with her to work when I was still three-months-old which is somewhat absurd even around that time, but you have made that decision because you want my mother to both work and be able to nurture me with the best of her ability at the same. I could never envision who would I become today or what would my family would be right now without that decision. Your decency and sincerity toward other people has taught me myriad things about how to become a good person for this society and how we should always treat others exactly the same way that we wish to be treated by others. You have made me feel like NICFD is always my second home and it will forever be. Thank you for everything you have helped me and my family and all other people at NICFD. Thank you.

With Love,

Passapong Ruksee (Nootchanart'Son)

ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยจงอำนวยการแก่....

อาจารย์ นัยพิมิจ-นิตยา คชภักดี เนื่องในโอกาสครบรอบ 72 ปี

20 กว่าปีที่ได้เรียนและทำงานกับอาจารย์มา อาจารย์เป็นครูที่เปี่ยมด้วยความรักและความเมตตาต่อศิษย์ สอนให้พัฒนาตนเองอยู่เสมอ และช่วยสร้างแรงบันดาลใจให้กับศิษย์ อาจารย์เป็นต้นแบบของความมุมานะ พยายาม ตั้งใจทำทุกอย่างอย่างดีที่สุด เมื่อตั้งเป้าหมายร่วมกันแล้ว อาจารย์จะเปิดโอกาสให้คิด ตัดสินใจ ลงมือทำด้วยวิธีของตัวเอง หากมีปัญหาอาจารย์จะช่วยเหลือชี้ทางสว่างหาทางออก ทางบวกให้ได้ทุกครั้ง อาจารย์มักจะยิ้มและพูดว่า “เป็นนัย ชีวีตง่ายขี้นนัย” และร่วมทุกข์ร่วมสุขด้วยกันจนงานสำเร็จ อาจารย์ไม่เคยพูดคำว่าเหนื่อยเลยสักครั้ง แม้บางครั้งที่เราที่รู้สึกท้อแท้ เหน็ดเหนื่อย เมื่อคุย ได้กอด อาจารย์ เหมือนได้ซาร์ทพลังให้ลุกขึ้นสู้ใหม่ได้อีกครั้ง แม้ในวันที่อาจารย์ป่วย อาจารย์ยังคงมีกำลังใจให้เสมอ ศิษย์คงจะไม่มีวันลืมความเป็นครูของอาจารย์ และจะอยู่ในความทรงจำของศิษย์ตลอดไป

ไก่อและครอบครัวขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย สิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายและคุณความดีที่อาจารย์ทำมาจงดลบันดาลให้อาจารย์ที่ไก่อรักและเคารพยิ่งทั้งสองท่านจงประสบแต่ความสุข ความเจริญ สุขภาพแข็งแรง เป็นหลักชัยให้ศิษย์ได้ทำงานเพื่อพัฒนาเด็กและครอบครัวตามเจตนารมณ์ของอาจารย์ต่อไป

ด้วยรักและเคารพยิ่ง

ดร.นุชนาฏ รัชสี และครอบครัว

12 กรกฎาคม 2562

คุณหมอนิตยา คชภักดี เป็นผู้ทุ่มเททำงานเพื่อการพัฒนาเด็กไทยให้มีพัฒนาการสมวัยมาอย่างยาวนาน ตลอดเวลากว่า 20 ปี นับแต่ก่อตั้งสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัวในปี 2542 จึงนับว่างานของคุณหมอนิตยามีคุณูปการต่อประเทศชาติอย่างยิ่งในการพัฒนาคนเพื่อการพัฒนาประเทศอย่างยั่งยืน

ในโอกาสที่ท่านจะมีอายุครบ 72 ปี ในวันที่ 29 ธันวาคม 2562 นี้ ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายโปรดดลบันดาลให้คุณหมอนิตยา คชภักดี มีความสุขกายสุขใจ มีสุขภาพพลานามัยแข็งแรง ปราศจากทุกข์โศกโรคร้ายทั้งปวงด้วยเทอญ

รองศาสตราจารย์ ดร. นवलจันทร์ จุฑาภักดีกุล

คำแสดงมุทิตาจิต

แต่ ท่านอาจารย์หมอนิต (รศ.พญ.นิตยา คชภักดี) ครูผู้ทุ่มเทแก่ศิษย์

นับเป็นระยะเวลาอันยาวนานตั้งแต่ปี พ.ศ.2524 ที่ได้มาเรียนและต่อมาก็ได้ทำงานที่ ร.พ.รามาริบัติ ก็ได้ยินชื่อเสียงและคำชื่นชมอาจารย์หมอนิต มาตลอด และนับเป็นโอกาสและความโชคดีที่ได้เป็นลูกศิษย์อาจารย์หมอนิตมา ตั้งแต่ชั้นปริญญาตรี โท และเอก ในรั้วรามาริบัติและมหาวิทยาลัยมหิดล อาจารย์เป็นแบบอย่างที่ดีแก่ลูกศิษย์ทั้งในด้านคุณธรรมจริยธรรม การประพฤติตนด้วยความสุจริต ความเอื้ออาทร ให้ความรัก และเอาใจใส่ลูกศิษย์เสมอมา และการครองตนที่ดีทั้งในด้านการงานและชีวิตครอบครัว อาจารย์ยังได้ทุ่มเทชีวิตทั้งร่างกายและจิตใจ ผ่านรางวัลและผลงานอันเป็นประโยชน์ให้กับวิชาชีพและประเทศชาติอย่างนับไม่ถ้วน

เนื่องในวาระที่ อาจารย์หมอนิต (รศ.พญ.นิตยา คชภักดี) จะมีอายุครบ 72 ปี ในวันที่ 29 ธันวาคม 2562 และในวาระที่ รศ.ดร.นัยพินิจ คชภักดี มีอายุครบ 72 ปี ในวันที่ 9 ตุลาคม 2562 ศิษย์ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายจงดลบันดาลให้อาจารย์ทั้งสองมีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ มีกำลังกาย กำลังใจ อยู่เป็นร่มโพธิ์ ร่มไทร ให้กับคณาจารย์ และลูกศิษย์ Neuroscience และสถาบัน ต่อไป

ศิษย์ขอกราบแสดงกตเวทิตาจิตแต่อาจารย์ที่เคารพรักทั้งสองท่านมา ณ ที่นี้

น้อมคารวะด้วยความรักและความเคารพ

ผศ.ดร.กัลยาณี มกรากิรมย์ (ศิษย์ Neuroscience รุ่นที่ 13)

ภาควิชาวิทยาศาสตร์สื่อความหมายและความผิดปกติของการสื่อความหมาย

คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล

แต่ หมอนิตยา ที่รักของพวกเรา

หมอนิตเป็นเพื่อนกันตั้งแต่อยู่โรงเรียนเตรียมอุดมฯ เรียนมหาวิทยาลัยเดียวกัน จบแล้วก็ยังทำงานอยู่ มติดลด้วยกัน ตัวเองและหมอนิตจินตินท์ทำงานอยู่คณะวิทยาศาสตร์ ช่วงหลังหมอนิตจินตินท์ไปทำงานอยู่กับอาจารย์นัยพินิจ พวกเราถึงรู้ว่า เพื่อนเราทุ่มเททั้งชีวิตจิตใจให้กับงาน เราชื่นชมความเก่ง ความรู้ความสามารถของเพื่อนทั้งสองม เพราะ เพื่อนทั้งสองมีผลงานทั้งด้านการเรียนการสอน และงานวิจัยดีเด่นมาก แม้ปัจจุบันก็ยังได้รับเชิญจากมหาวิทยาลัยหลายแห่ง หน่วยงานราชการต่างๆ ยังสอนอยู่แทบทุกวัน เป็นผู้อุทิศตนเพื่อประโยชน์ต่อสังคมมากที่สุด

หมอนิตยาทำงานอย่างเหน็ดเหนื่อย จนร่างกายทรุด ป่วยหนัก พวกเราเสียใจมากที่ไม่สามารถช่วยเหลืออะไรได้เลย ทั้งคู่ให้ความรักความสำคัญต่อกัน ไปไหนไปกัน รู้สึกว่าไม่เคยห่างกันเลย หลังป่วยยิ่งเห็นว่าอาจารย์นัยพินิจดูแลเอาใจใส่หมอนิตมากจริงๆ

บุญรักษาคนดีเสมอ หมอนิตเริ่มหายดีจนเกือบปกติแล้ว พวกเราขอพรจากองค์พระสัมมาสัมพุทธเจ้าให้นิตยาและนัยพินิจ มีสุขภาพแข็งแรง เจริญด้วยธรรมะ อายุ วรรณะ สุขะ พละ และเป็นร่มโพธิ์ร่มไทรของลูกศิษย์ต่อไปนานๆ

หมอนิตช่วยตรวจ ดูแล รักษา ลูกชาย หลานสาว ตั้งแต่เกิดจนโต เชื่อหรือไม่ว่า แค่เห็นหน้าอาหมอ ลูกชายก็หายป่วยแล้ว จนต้องขอรูปถ่ายไปไว้บ้าน ก็ไม่ป่วยกัน ต้องขอขอบคุณที่ช่วยดูแลรักษาจนมาตลอด พวกเราระลึกถึงเสมอไม่เคยลืม แม้ว่าช่วงหลังจะห่างไกลกันบ้างจากภารกิจมากมาย

ขอให้หมอนิตมีความสุขมากๆ สุขภาพแข็งแรงๆ หายเป็นปกติไวๆ

ด้วยรักและผูกพัน

จิตตินท์ - จิตาภา - ธนกร - ปนิธาน และ น้องแสน

14 ธันวาคม 2562

ครั้งหนึ่งในชีวิตที่ได้มีโอกาสเป็นทั้งศิษย์ และลูกน้องของ “ป่าหมอนิต”

ตลอดเวลาตั้งแต่ได้มีโอกาสได้เป็นลูกศิษย์ จวบจนได้เป็นบุคลากรได้บังคับบัญชาของ “ป่าหมอนิต” ดิฉันประทับใจในความสามารถทางวิชาการและ แบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติตน อาจารย์สามารถบริหารเวลาทั้งการสอน การดูแลผู้ป่วยเด็ก การดูแลวิทยานิพนธ์ การบริหารงาน และการดูแลครอบครัว

สมัยก่อนพวกเราอยู่กันใต้ถุนอาคารคณะวิทย์ ศาลายา ในขณะที่สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัวยังเป็นโครงการจัดตั้งฯ ดิฉันเป็นนักศึกษาปริญญาเอกสาขาประสาทวิทยาศาสตร์ของ รศ.ดร.นัยพินิจ ห้องพักนักศึกษาจะอยู่ตรงข้ามกับห้องโครงการฯสถาบันเด็ก ดิฉันจึงมีโอกาสพบปะ และได้รับคำแนะนำจากอาจารย์หมอนิตยาบ่อยๆ และมีกิจกรรมร่วมกับโครงการฯ จนในที่สุดเมื่อเรียนจบจึงได้มีโอกาสมาเป็นอาจารย์ประจำที่สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัวตั้งแต่ พ.ศ.2546 และได้มีโอกาสทำงานงานใกล้ชิด ได้ฝึกฝนการเป็นนักคิด ได้ฝึกฝนความรับผิดชอบในการทำงานเล็ก งานใหญ่ งานระดับประเทศ และงานประชุมนานาชาติ อาจารย์ inspire ให้เห็นความสำคัญในการพัฒนามนุษย์ เพื่อพัฒนาสังคม และประเทศชาติ จนในที่สุดดิฉันได้มีโอกาสเดินตามรอยอาจารย์ไปศึกษา ระดับ Postdoctoral in Human Development สาขา Mind Brain and Education ณ Harvard Graduate School of Education, Harvard University, USA และกลับมารับใช้มหาวิทยาลัยมหิดล จวบจนปัจจุบัน

สิ่งที่ได้รับจากอาจารย์เสมอมาคือ การสนับสนุนให้ลูกศิษย์เติบโตและมีโอกาสก้าวหน้า ให้ความเมตตา ให้การดูแล พวกเราทุกคนเหมือนลูกหลานและซึ่งสิ่งเหล่านี้ดิฉันได้นำมาเป็นแนวทางในการปฏิบัติตนกับกับนักเรียนและผู้ร่วมงานและเครือข่าย

ในโอกาสครบรอบ 72 ปี 6 รอบนักษัตรย์ของอาจารย์ หรือ “ป่าหมอนิต” ปุชนียบุคคลด้านพัฒนาการเด็กของประเทศไทย ดิฉันขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายจงประสิทธิ์ประสาทพรให้อาจารย์หมอนิตยา อาจารย์นัยพินิจ และสมาชิกในครอบครัวมีสุขภาพพลานามัยแข็งแรง มีความสุข ตลอดไป

ด้วยความเคารพอย่างสูง

ประภาพรรณ จูเจริญ P.h.D (Neuroscience),

Director,

Asia-Pacific Regional Collaboration Center of International Consortium University for Drug Demand Reduction,

ASEAN Institute for Health Development,

บทความแสดงมุขิตาจิตแด่รองศาสตราจารย์แพทย์หญิงนิตยา คชภักดี เนื่องในวาระอายุครบรอบ 72 ปี

ผมและภรรยาได้มีโอกาสเรียนเกี่ยวกับการดูแลปัญหาของเด็กและพัฒนาการเด็กจากรองศาสตราจารย์แพทย์หญิงนิตยา คชภักดี ตั้งแต่สมัยยังเป็นนักศึกษาแพทย์ของคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ม.มหิดล เมื่อราวๆ 20 ปีก่อน ซึ่งในครั้งแรกที่ได้พบกับท่านอาจารย์ ทั้งผมและภรรยาก็มีความรู้สึกเหมือนกับเพื่อนๆ นักศึกษาแพทย์อีกหลายคนที่สามารถสัมผัสได้ถึงคุณสมบัติของการเป็นกุมารแพทย์และความเป็นแม่ที่เปี่ยมล้นในตัวของท่านอาจารย์นิตยา จนสามารถส่งต่อให้คนรอบๆ ข้างรู้สึกได้ ภาพที่ได้เห็นการดูแลคนไข้เด็กและครอบครัวของท่านอาจารย์นิตยา จึงเป็นดังภาพหมอเด็กในจินตนาการของหลายๆ คน และเชื่อได้ว่าจะเป็นปัจจัยที่สำคัญไม่น้อยต่อการเลือกการเรียนแพทย์เฉพาะทางกุมารเวชศาสตร์ของนักศึกษาหลายคน ซึ่งรวมถึงตัวผมและภรรยาด้วย

เมื่อผมได้เป็นแพทย์ประจำบ้านกุมารเวชศาสตร์ของคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี และภรรยาได้มาเป็นแพทย์ประจำบ้านกุมารฯ รามาฯ เช่นกันในปีถัดมา ผมและภรรยาก็ได้มีโอกาสใกล้ชิดกับอาจารย์นิตยามากยิ่งขึ้น ทำให้พวกเราได้มีโอกาสเรียนรู้ในสิ่งต่างๆ ตามการปฏิบัติและการสอนของอาจารย์ บ่อยครั้งที่พวกเราเห็นเด็กที่ดูไม่ฟังพ่อแม่ แต่เมื่ออยู่ต่อหน้าอาจารย์ กลับกลายเป็นเด็กเรียบร้อยว่าง่าย จนทำให้พ่อแม่ประหลาดใจได้เสมอๆ รวมถึงความสามารถในการ approach เด็ก ที่ผมคิดว่าเด็กน่าจะรับรู้ได้ว่าคนที่เขาเข้าหาตัวเขาเป็นคนใจดี จึงยอมให้ตรวจร่างกายได้โดยง่าย แต่อาจารย์ก็ยังคงมีความหนักแน่นในเนื้อหาวิชาการ รวมถึงมีความสามารถในการถ่ายทอดความรู้ได้เป็นอย่างดี ทั้งกับแพทย์ประจำบ้านและครอบครัวของผู้ป่วยเด็ก ผมสามารถกล่าวได้เลยว่าท่านอาจารย์นิตยาเป็นบุคคลสำคัญในฐานะครูแพทย์ของผมและภรรยาท่านหนึ่ง ซึ่งมีส่วนอย่างมากในการสร้างและหล่อหลอมพฤติกรรมและแนวทางการดูแลคนไข้เด็กของผมและภรรยา จนสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปดูแลผู้ป่วยและถ่ายทอดให้กับแพทย์รุ่นน้องต่อไปได้

เมื่อผมได้มาทำงานกับอาจารย์นัยพินิจ ที่โครงการวิจัยชีววิทยาระบบประสาทและพฤติกรรม ม.มหิดล ศาลายา ผมก็ได้มีโอกาสพบปะกับอาจารย์นิตยาอยู่เป็นระยะๆ ทุกๆ ครั้งที่ได้พบกัน อาจารย์จะทักทายผมด้วยสีหน้ายิ้มแย้มเสมอ รวมถึงได้ให้คำแนะนำที่สำคัญในการใช้ชีวิตให้กับผมอีกด้วย และเมื่อบุตรของผมและภรรยาได้ถือกำเนิดขึ้น อาจารย์นิตยาก็มักจะคอยไต่ถาม และพวกเรา ก็จะมีคำถามเกี่ยวกับการดูแลลูกมาถามอาจารย์อยู่บ่อยๆ ซึ่งท่านอาจารย์ก็ได้มีความกรุณาในการช่วยพวกเราแก้ปัญหาของลูก อันนำไปสู่การพัฒนาตัวเองของผมและภรรยา โดยเฉพาะในฐานะของกุมารแพทย์ แต่รวมถึงในฐานะของพ่อและแม่ของลูกอีกด้วย

เนื่องในวันคล้ายวันเกิดครบรอบ 72 ปีของรองศาสตราจารย์แพทย์หญิงนิตยา คชภักดี ผมและภรรยาขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก จงบันดาลให้ท่านอาจารย์นิตยาประสบแต่ความสุข สุขภาพแข็งแรง ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ ไม่มีเรื่องทุกข์กายทุกข์ใจใดๆ และมีอายุยืนนาน อยู่เป็นร่มโพธิ์ร่มไทรแก่พวกเรา กุมารแพทย์ และครอบครัวของผู้ป่วยเด็กทุกๆ คนตลอดไป

ด้วยความเคารพอย่างสูง

ผศ.ดร.นพ.วรสิทธิ์ – ผศ.พญ.สุธิดา – ด.ช.วชิรวิชญ์ – ด.ญ.อชิรญา ศิริพรพาณิชย์

รศ.พญ.นิตยา คชภักดี “คนดีที่หนึ่งเลย”

เมื่อประมาณ ๒๐ กว่าปีที่ผ่านมา ในกลุ่มกุมารแพทย์และกลุ่มนักวิชาการด้านปฐมวัยคงแทบไม่มีใครไม่รู้จัก “หมอนิต” และครูปฐมวัยส่วนใหญ่ก็เริ่มคุ้นเคยกับ “อาจารย์หมอนิตยา” ในฐานะผู้ก่อตั้ง สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งเป็นผลพวงมาจากการประชุมสุดยอดเพื่อเด็กแห่งสหประชาชาติ ปี พ.ศ.๒๕๓๓ ซึ่งประเทศไทยในขณะนั้นมีรองศาสตราจารย์ ดร.สายสุรี จุติกุล เป็นรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรี (พ.ศ.๒๕๓๔-๒๕๓๕) ได้จัดทำแผนปฏิบัติการหลักของปฏิญญาเพื่อเด็กไทย พ.ศ.๒๕๓๕ ที่กำหนดให้มีการจัดตั้งสถาบันวิชาการระดับชาติสำหรับเด็กและครอบครัวอย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งได้รับอนุมัติหลักการตามมติคณะรัฐมนตรี ในปี พ.ศ.๒๕๓๗ อาจารย์หมอนิตยาใช้ความพยายามอย่างสูงในการจะให้มหาวิทยาลัยมหิดลเสนอตัวเป็นแกนจัดตั้งซึ่งกว่าคณะกรรมการสภา อนุมัติก็ใช้เวลาอีกเป็นปี ๆ แต่ท้ายสุดความสำเร็จก็เป็นของอาจารย์หมอนิตยา มีการประกาศในราชกิจจานุเบกษา เมื่อวันที่ ๒ ตุลาคม ๒๕๔๐ จัดตั้งสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล โดยแต่งตั้งให้รองศาสตราจารย์แพทย์หญิงนิตยา คชภักดี เป็นผู้อำนวยการก่อตั้ง พวกเราหลายคนในวงการศึกษาด็กปฐมวัยมองเห็นความพยายามอย่างต่อเนื่องซึ่งหากเป็นบางคนคงท้อถอยและวางมือไปตั้งแต่ปีแรก ๆ แล้ว จนถึงวันนี้ทุกคนคงไม่มีใครปฏิเสธว่าความพยายามของอาจารย์หมอนิตยาในครั้งนั้นถือเป็นคุณูปการที่มีต่อครูบิดามารดาของเด็กปฐมวัยและชาติบ้านเมืองอย่างใหญ่หลวง

นอกจากความเป็นคนที่แข็งแกร่งมุ่งมั่นในการทำงานในหน้าที่ทั้งทางตรงและทางอ้อมแล้ว โดยอุปนิสัยส่วนตัวอาจารย์หมอนิตยาจะเป็นคนพูดจาไพเราะอ่อนหวานหน้าตายิ้มแย้มแจ่มใสอยู่เสมอ จนเคยถามตัวเองว่าอาจารย์หมอนิตยาเธอเคยโกรธใครเป็นบ้างไหมนะเพราะไม่เคยเห็นอาจารย์หมอนิตยาโกรธใครเลยจากความใจดีมีเมตตาสูงรวมทั้งความเอื้ออาทรที่มีต่อเพื่อนมนุษย์ด้วยกันหากมีใครเจ็บไข้ได้ป่วยถ้าเอ่ยปากกับอาจารย์หมอนิตยาแล้วรับรองไม่ผิดหวังเพราะเธอจะแนะนำให้ไปหาหมอเฉพาะทางที่เก่ง ๆ บางครั้งยังช่วยประสานหาห้องให้คนป่วย หรือหากไม่ป่วยไข้แค่มียายุเพิ่มขึ้น ดูหน้าแก่ ๆ ก็จะได้รับคำแนะนำจากอาจารย์หมอนิตยาให้ไปหาหมอวัยทองทันที !! กราบขอบพระคุณอาจารย์หมอนิตยาอย่างสูงเพราะพวกเราหลายคนยังได้รับการดูแลอย่างต่อเนื่องจากอาจารย์หมอทั้งหลายอยู่จวบจนทุกวันนี้คะ

จากบุญกุศลที่อาจารย์หมอนิตยาเคยช่วยคนมามากมาย คุณูปการที่ทำให้กับประเทศชาติบ้านเมืองมาโดยตลอดจนถึงปัจจุบัน ในวาระที่อาจารย์หมอนิตยาจะมีอายุครบ ๖ รอบ ขอให้ผลบุญที่ทำมาจงเป็นปรมัตถ์ปัจจัยต่อบันดาลให้อาจารย์หมอนิตยามีอายุมั่นขวัญเย็น สุขภาพพลานามัยแข็งแรงดังเดิม อยู่เป็นร่มโพธิ์ร่มไทรให้กับลูกศิษย์ลูกหาไปอีกตราบนานเท่านานนะคะ สาธุ สาธุ สาธุ

ดร. ผ่องพรรณ เอกอาวุธ

ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาโรงเรียนคุณธรรม

น้อมรำลึกถึงพระคุณรองศาสตราจารย์แพทย์หญิงนิตยา คชภักดี ด้วยความรัก

เนื่องในโอกาสที่อาจารย์ผู้เป็นที่รักและเคารพของลูกศิษย์ รองศาสตราจารย์แพทย์หญิงนิตยา คชภักดี มีอายุครบ 72 ปี ดิฉันขอน้อมรำลึกถึงพระคุณรองศาสตราจารย์แพทย์หญิงนิตยา คชภักดี กุมารแพทย์ผู้เชี่ยวชาญทางพัฒนาการและพฤติกรรมคนแรกของประเทศไทย เป็นผู้เริ่มก่อตั้งหน่วยพัฒนาการและพฤติกรรม ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี และเป็นผู้ก่อตั้ง และดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการท่านแรกของสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล อาจารย์เป็นหลักสำคัญในการพัฒนางานทางพัฒนาการและพฤติกรรมเด็กของประเทศไทย เป็นประธานผู้ก่อตั้ง จัดทำหลักสูตรการฝึกอบรมกุมารแพทย์ อนุสาขาพัฒนาการและพฤติกรรม ร่วมกับเป็น ประธานคณะอนุกรรมการฝึกอบรมและสอบผู้เชี่ยวชาญอนุสาขากุมารเวชศาสตร์ พัฒนาการและพฤติกรรม ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย และเป็นที่ปรึกษาจนถึงปัจจุบัน อาจารย์เป็นตัวอย่างในความสามารถของการคิดดี ทำดี พุทธิ มีจิตใจดีที่เต็มเปี่ยมไปด้วยพลังในการให้ผู้อื่นอย่างแท้จริง ทั้งในด้านของการให้การดูแลรักษาเด็กและครอบครัวด้วยความเข้าใจอย่างรอบด้าน ความเป็นครูในการทุ่มเทถ่ายทอดความรู้และประสบการณ์ด้วยความมีเมตตา กรุณา รักและปรารถนาดีต่อศิษย์อย่างต่อเนื่อง การดำเนินการโครงการมากมายในระดับชาติ เพื่อประโยชน์สูงสุดในการพัฒนาศักยภาพของเด็กและเยาวชนไทย ตลอดระยะเวลาที่อาจารย์ได้ทุ่มเทให้กับงานอย่างยาวนาน อาจารย์ได้รับรางวัลเกียรติยศมากมาย และเป็นแบบอย่างให้กับลูกศิษย์ในการทำงานเพื่อเด็กและครอบครัว

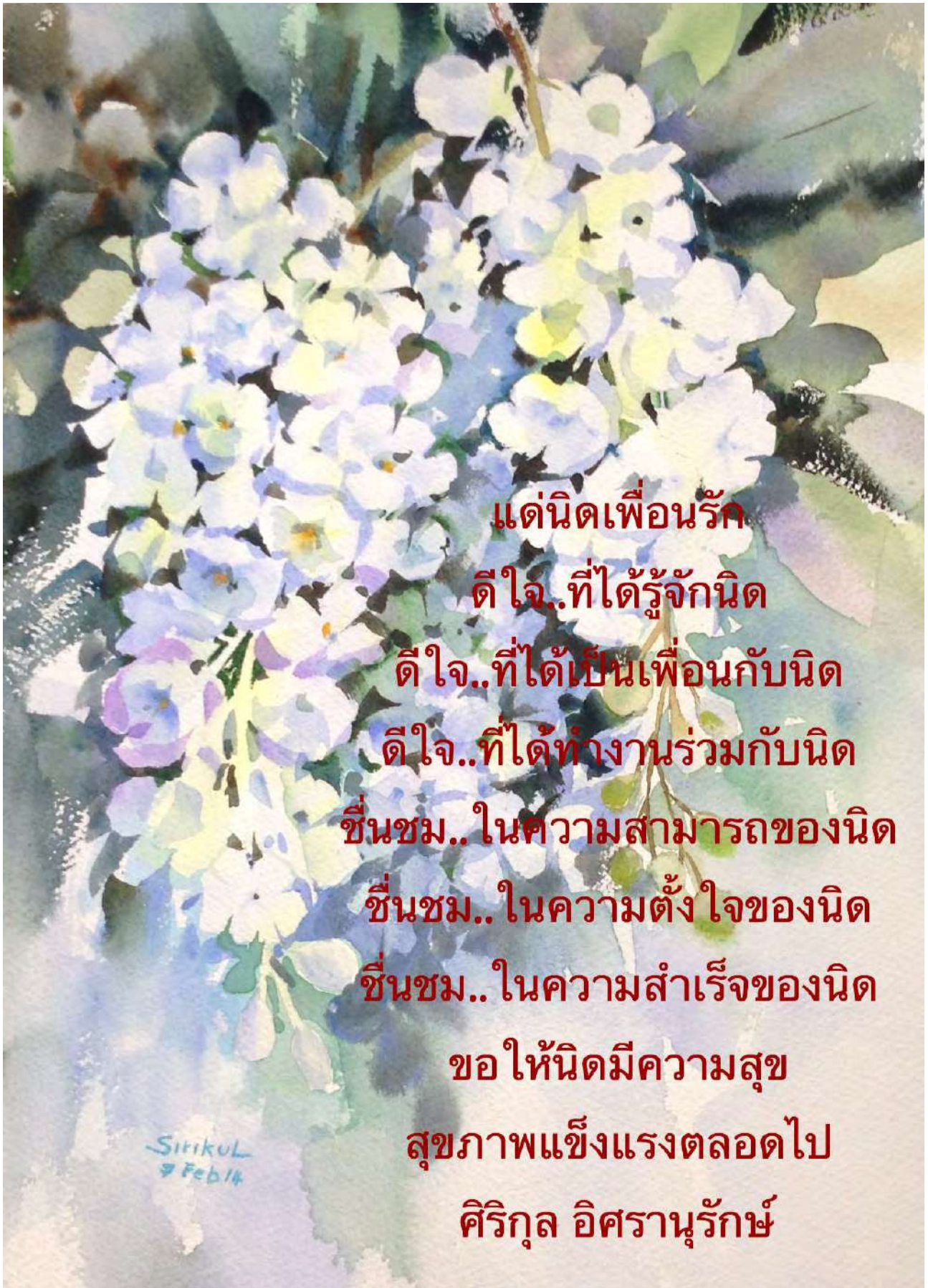
ดิฉันขอกราบขอบพระคุณรองศาสตราจารย์แพทย์หญิงนิตยา คชภักดี ที่อาจารย์กรุณาให้ความรัก ความเข้าใจ ทุกครั้งที่ได้มีโอกาสใกล้ชิดอาจารย์ แม้กระทั่งช่วงเวลาที่อาจารย์ป่วย อาจารย์ได้ให้พลังบวกแห่งความสุข ความเมตตา ความปรารถนาดีที่มีแต่การให้อย่างไม่สิ้นสุด ขอให้อาจารย์มีความสุข สุขภาพแข็งแรงเป็นมิ่งขวัญให้กับลูกศิษย์ตลอดไป

ด้วยความเคารพรัก

ผศ.พญ. รวิวรรณ รุ่งไพรวลัย

ภาควิชากุมารเวชศาสตร์

คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

แต่นิดเพื่อนรัก
ดีใจ..ที่ได้รู้จักนิด
ดีใจ..ที่ได้เป็นเพื่อนกับนิด
ดีใจ..ที่ได้ทำงานร่วมกับนิด
ชื่นชม..ในความสามารถของนิด
ชื่นชม..ในความตั้งใจของนิด
ชื่นชม..ในความสำเร็จของนิด
ขอให้นิดมีความสุข
สุขภาพแข็งแรงตลอดไป
ศิริกุล อิศรานุรักษ์

ในโอกาสครบรอบวันเกิด ขอสิ่งศักดิ์สิทธิ์ได้คุ้มครองอาจารย์นิตยาให้...

samai sirithongthaworn 1:11 AM (20 hours ago)

ในโอกาสครบรอบวันเกิด ขอสิ่งศักดิ์สิทธิ์ได้คุ้มครองอาจารย์นิตยาให้มีความสุข

ทั้งร่างกายและจิตใจ อยู่เป็นผู้นำทางให้น้องๆ ลูกๆ หลานๆ ได้มีพลังใจในอันที่จะทำความดี ให้สังคม โดยมีอาจารย์นิตยาเป็นแบบอย่างตลอดไป

ด้วยความเคารพรัก

นายแพทย์สมัย ศิริทองถาวร

รองอธิบดีกรมสุขภาพจิต

ในโอกาสที่รองศาสตราจารย์แพทย์หญิงนิตยา คชภักดี มีอายุวัฒนะ ครบรอบ 72 ปีในปีนี้ สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์ ขอแสดงความชื่นชมในคุณงามความดีของท่าน ที่ได้อุทิศตน ทุ่มเท กำลังกาย กำลังใจ และสติปัญญา ได้ปฏิบัติหน้าที่บนเส้นทางการทำงานของคุณอย่างงดงาม และมีเกียรติ ท่านได้คอยให้คำแนะนำ ให้ความช่วยเหลือในงานวิจัยเกี่ยวกับเด็ก ให้ความรู้แก่ เจ้าหน้าที่ สาธารณสุข พ่อแม่ ผู้ปกครอง ผู้ดูแลเด็ก และประชาชนทั่วไป ในการฝึกอบรม การประชุมสัมมนา ต่างๆ และได้สร้างสรรค์ประโยชน์มากมายแก่เด็กและเยาวชนจนได้รับการพัฒนาให้เป็นคนดี คนเก่ง ของสังคมและประเทศชาติ “รองศาสตราจารย์แพทย์หญิงนิตยา คชภักดี” ชื่อนี้จึงเป็นที่รู้จักของผู้คน มากมาย ทั้งในวงการพัฒนาการเด็กและวงการวิชาการ อีกทั้งท่านยังคอยสั่งสอน แนะนำ ช่วยเหลือ ด้านการทำงานเกี่ยวกับพัฒนาการ จนได้สมญานามว่า “เจ้าแม่แห่งวงการพัฒนาการเด็ก” ถึงแม้ใคร หลายคนจะเรียกท่านว่า หมอนิตยา แต่พวกเราชาวสถาบันฯ รักและเคารพ นับถือท่านเปรียบเสมือน อาจารย์ (ครู) อันเป็นที่รักยิ่ง

อาจารย์นิตยา เป็นผู้ที่มีน้ำใจดี คอยช่วยเหลือ คอยให้คำปรึกษา งานสถาบันพัฒนาการเด็กราช นครินทร์ ตั้งแต่สมัยที่ยังเป็น ศูนย์ส่งเสริมพัฒนาการเด็กภาคเหนือ ไม่ว่าจะป็นงานเล็ก หรืองานใหญ่ หากเพื่อนเอ่ย ขอความช่วยเหลือ อาจารย์นิตยาจะให้การช่วยเหลือทุกครั้งที่ท่านสามารถทำได้ ด้วย เหตุนี้ท่านจึงเป็นที่รักใคร่ของคนที่ได้รู้จักและสัมผัสด้วย สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์ พร้อมด้วย บุคลากรของสถาบันฯ ไม่เคยลืมสิ่งดีๆ เหตุการณ์ประทับใจ การช่วยเหลือ การให้กำลังใจ ของอาจารย์ นิตยา คชภักดี เลย ด้วยความดีและคำแนะนำที่ดีที่ท่านมอบให้สถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินท์มา ตลอดระยะเวลาที่ได้ทำงานร่วมกันนี้ ขอให้ความดีเหล่านั้น ตอบสนองกลับไปให้ท่าน และใคร่ขอกราบ อาราธนา คุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย โปรดดลบันดาลประทานพรให้รอง ศาสตราจารย์แพทย์หญิงนิตยา คชภักดี พร้อมครอบครัว มีอายุยืน สุขภาพแข็งแรง ปราศจากโรคร้าย มีความสุขกาย สุขใจ สมปรารถนาในกิจที่ประสงค์ทุกประการตลอดไป

จากใจ เราชาวบุคลากรสถาบันพัฒนาการเด็กราชนครินทร์ จ.เชียงใหม่

อาจารย์หมอนิตย์ที่ผมรู้จัก

ผมได้รู้จักกับท่านอาจารย์หมอนิตย์มาตั้งแต่ช่วงปี พ.ศ. 2522-23 โดยขณะนั้นผมได้รับโอกาสให้มาเป็นนักศึกษาในหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาจิตวิทยาคลินิก ซึ่งอาจารย์ นัยพินิจ ได้ตัดสินใจเป็นผู้บุกเบิกหลักสูตรนี้ที่คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล และได้เรียนเชิญอาจารย์ผู้ทรงคุณวุฒิทางจิตเวชศาสตร์ จิตวิทยาคลินิก การสาธารณสุข ประสาทวิทยาศาสตร์ กายวิภาคศาสตร์ ฯลฯ มาร่วมกันสอน และหนึ่งในประสบการณ์ในช่วงเวลานั้นคือการได้เรียนรู้เกี่ยวกับการประเมินพัฒนาการเด็กจากอาจารย์หมอนิตย์ ซึ่งผมรับทราบในขณะนั้นว่าท่านเป็นภรรยาของอาจารย์นัยพินิจ และท่านทั้งสองรักกันมากช่วยเหลือสนับสนุนกันและกันมาโดยตลอด

หลังจากสำเร็จการศึกษาในระดับปริญญาโทแล้ว ผมได้กลับไปทำงานต่อที่คณะมนุษยศาสตร์ มหาวิทยาลัย เชียงใหม่ แต่ความผูกพันในฐานะอาจารย์กับศิษย์ระหว่างอาจารย์หมอนิตย์และอาจารย์นัยพินิจกับผมยังมีอยู่เสมอ จนกระทั่งผมได้รับโอกาสสำคัญในชีวิตที่ได้กลับมาเรียนต่อในหลักสูตรดุสิตบัณฑิตในสาขาประสาทวิทยาศาสตร์เมื่อปี พ.ศ. 2535 ที่มหาวิทยาลัยมหิดล วิทยาเขตศาลายา ซึ่งอาจารย์นัยพินิจเป็นผู้อำนวยการหลักสูตรและมีคณาจารย์ชาวไทยและต่างประเทศจำนวนมากที่มาถ่ายทอดองค์ความรู้ตามทักษะของท่านเหล่านั้นอย่างไม่ปิดบัง อาจารย์หมอนิตย์ได้ทำหน้าที่ทั้งการเป็นอาจารย์ และบ่อยครั้งก็เปรียบเสมือนพี่สาวที่คอยดูแลนักศึกษาทุกคนอยู่เสมอ ทำให้มีความสุขที่ได้เรียน ได้ทำงาน และร่วมกิจกรรมต่าง ๆ ทางวิชาการมากมายกับอาจารย์นัยพินิจและอาจารย์หมอนิตย์

ผมได้เห็นความตั้งใจ ความทุ่มเท ที่อาจารย์หมอนิตย์มีให้แก่งานที่รัก ในการร่วมกิจการและจัดทำโครงการต่าง ๆ เกี่ยวกับการพัฒนาเด็กและครอบครัว จนกระทั่งจัดทำโครงการจัดตั้งสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว ซึ่งได้รับการอนุมัติให้ดำเนินโครงการตั้งแต่ปี พ.ศ. 2537 และอาคารของสถาบันก่อสร้างแล้วเสร็จในปี พ.ศ. 2542 ซึ่งสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัวก็ได้พัฒนาตนเองและเจริญรุดหน้ามาโดยตลอดจนกระทั่งปัจจุบัน

ในชีวิตครอบครัวอาจารย์หมอนิตย์เป็นศรีภรรยา เป็นสหายอดมารดาของบุตร สร้างและสานครอบครัวที่เปี่ยมล้นด้วยความรัก ความอบอุ่น เป็นตัวอย่างที่ดีของเยาวชนรุ่นหลัง ในด้านมิตรภาพ ผมก็ได้เห็นภาพความรักความผูกพันระหว่างอาจารย์หมอนิตย์กับอาจารย์ กับเพื่อน ๆ รุ่นพี่ รุ่นน้อง และยังได้ยินเสียงเพลงที่ขับร้องอย่างไพเราะจับใจเสมอมา

จากคุณงามความดีที่อาจารย์หมอนิตย์ได้กระทำมาโดยตลอด ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลกได้โปรดอภิบาลปกป้องรักษาให้อาจารย์มีสุขภาพที่ดี มีอายุยืนนาน เป็นมิ่งขวัญของครอบครัว ศิษย์ และเพื่อนร่วมงานทุกระดับชั้น ตลอดไป

ด้วยรักและเคารพ

ดร. สมชาย เตียวกุล M.Sc. (Clin.Psychol.), Ph.D. (Neuroscience)

มุทิตาจิตแด่ รศ.พญ.นิตยา คชภักดี

ผมรู้จักอาจารย์นิตยา ครั้งแรกเมื่อครั้งที่อาจารย์เป็นนักศึกษาชั้นปีที่ 1 ของคณะวิทยาศาสตร์การแพทย์ มหาวิทยาลัยมหิดล ในขณะที่ผมเป็นนักศึกษารุ่นพี่ ความประทับใจที่มีคือเป็นผู้ที่งาม น่ารัก ร้องเพลงและเล่นดนตรีเก่ง นอกจากเรียนหนังสือเก่งแล้ว ยังเป็นผู้ที่มีอัธยาศัยใจ คอดี มีเพื่อนฝูงมากมาย เมื่อผมกลับจากต่างประเทศแล้ว ได้พบอาจารย์อีกครั้งในฐานะกุมารแพทย์ และพร้อมกับ อาจารย์นัยพินิจ คชภักดี ในฐานะที่เป็นผู้สนใจการนั่งสมาธิแบบ TM (Transcendental Meditation) ด้วยกัน ต่อจากนั้นมา เรายังสนิทสนมกันเช่นเดิมตลอดมา ทั้งในหน้าที่การงานและส่วนตัว

อาจารย์นิตยา เป็นผู้ที่มีความสามารถมากในหลายด้านโดยเฉพาะในเรื่องการเรียนการสอน การทำงาน การที่อาจารย์เป็นผู้มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ทำให้อาจารย์ได้รับความร่วมมือด้วยดีจาก ผู้ร่วมงานในประเทศและต่างประเทศในเรื่องการช่วยแก้ปัญหาเรื่องพัฒนาการในเด็กของประเทศไทย ซึ่งอาจารย์เป็นผู้หนึ่งที่ได้บุกเบิกในเรื่องนี้อย่างจริงจัง นอกจากนี้ อาจารย์ยังเป็นผู้ที่มีลูกศิษย์ ลูกหา เคารพเป็นอย่างมากทั่วประเทศ

ชีวิตครอบครัวของอาจารย์ เป็นแบบอย่างที่ดีสำหรับทุกคน คู่ชีวิตของอาจารย์ รองศาสตราจารย์ ดร. นัยพินิจ คชภักดี ซึ่งเป็นผู้ที่มีนิสัยใจคอคล้ายคลึงกัน ได้ช่วยอาจารย์ทำงานในเรื่องต่างๆ ได้อย่างเต็มศักยภาพและความสามารถ ในช่วงระยะหลังนี้แม้อาจารย์นิตยาจะมีปัญหาเรื่องสุขภาพ แต่ก็ได้ผ่านพ้นไปอย่างอัศจรรย์เป็นที่น่าพอใจ จนน่าจะเชื่อได้ว่าอาจารย์คงจะได้ช่วยกลับมาช่วยกัน ทำประโยชน์และเป็นขวัญกำลังใจให้กับกุมารแพทย์ในเรื่องการพัฒนาการเด็กไทยได้ต่อไป

ศ.คลินิก นพ.สุนทร – พญ.ลัดดาวัลย์ ฮ้อเผ่าพันธ์

ในวาระปีนี้ อาจารย์นิตยา คชภักดี มีอายุครบ 72 ปี 6 รอบนักษัตร เมื่อ 12 ปีที่แล้ว ตอนอาจารย์ครบ 5 รอบปีนักษัตร หนูก็ได้เขียนมุทิตาจิตถึงอาจารย์ เวลาช่างผ่านไปรวดเร็วจริงๆ 12 ปีผ่านมา มีอะไรเปลี่ยนแปลงไปมาก แต่สิ่งหนึ่งที่ยังคงอยู่ในใจของหนูและชาวสถาบันเด็กหลายๆ คน คือ ผู้ก่อตั้งสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว อจ. ยังคงทำงานอย่างต่อเนื่อง จนกระทั่งถึงวันที่อาจารย์ป่วย ก่อนวันที่อาจารย์จะป่วย อาจารย์ก็ทำงานเพื่อสถาบันไม่เคยเปลี่ยนแปลง

มาหวนนึกดูช่วงชีวิตการทำงานของหนู ตั้งแต่แรกเริ่มที่ชุมชนคลองเตย เป็นงานฟื้นฟูเด็กพิการ ตอนเข้าไปทำงานครั้งแรก ก็ได้ยินชื่อ คุณหมอนิตยา จากหัวหน้างาน เพราะ อาจารย์มาช่วยสำรวจเด็กพิการในชุมชน นั้นเป็นครั้งแรกที่ได้ยินชื่ออาจารย์แต่ยังไม่รู้จักหน้า เวลาผ่านไป 2 ปี หลังจากนั้น เมื่อหนูเปลี่ยนงานมาทำงานที่โรงพยาบาลรามาริบัติ ก็ได้มาพบ คุณหมอนิตยา ตัวจริงเสียงจริง และนั่นคือการทำงานครั้งแรกกับอาจารย์ จนเวลาผ่านไป 20 กว่าปี หนูก็ยังทำงานกับอาจารย์ นับเป็นโชคดีของหนูที่ได้เริ่มงานกับคนเก่ง คนน่ารัก และอบอุ่น อาจารย์สอนผู้ใต้บังคับบัญชาหลายสิ่งหลายอย่าง สอนทั้งเรื่องงาน การใช้ชีวิต สอนแบบที่เราได้เห็น ได้ยิน ได้ฟัง และสัมผัส

แม้ว่าช่วงเวลานี้ อาจารย์จะป่วย แต่อาจารย์ก็ยังสอนให้พวกเราได้เห็นถึงการเป็นนักต่อสู้กับอาการป่วย อาจารย์ฟื้นตัวกลับมาไวมาก อาจารย์ยังคงเป็นเป้าหมาย หมายดี ของหนูและพวกเราหลายคน ได้พบอาจารย์ที่ไร ก็มีแต่รอยยิ้ม เสียงหัวเราะ และอ้อมกอดของความอบอุ่น หนูและเพื่อนๆ หลายคน เผื่อรอเวลาที่อาจารย์จะกลับมาแข็งแรงอีกครั้งนะคะ

อรพินท์ เลิศอวีศดาตระกูล (พิณ)

อรพินท์ เลิศอวีศดาตระกูล

นักจิตวิทยา

ศูนย์พัฒนาการเด็ก บ้านศาลายา

ให้บริการดูแลและพัฒนาเด็กที่มีปัญหาพัฒนาการและพฤติกรรม

โทร 081-8211282

<http://www.BaansalayaDevelopmentalCenter.com/>

เรียน พี่นิตยที่เคารพรัก

ในช่วงต้นของชีวิตการทำงานที่สถาบันวิจัยโภชนาการ จำได้ว่า ทีมวิจัยด้านโภชนาการในชุมชน กล่าวถึง สื่อความรู้ วิดิทัศน์ เรื่องหมอนิตมาแล้ว อย่างชื่นชม โดยส่วนตัว ได้กลายเป็นสมาชิกแฟนคลับ ที่ติดตามผลงานดีๆ ของพี่นิตอย่างประทับใจ โดยเฉพาะการก่อตั้งสถาบันแห่งชาติ เพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว ที่ส่งผลให้ เห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ จากการเชื่อมโยงองค์ความรู้สหสาขา (การแพทย์ จิตวิทยา ประสาทวิทยา โภชนาการ สาธารณสุข สังคมศาสตร์ ฯลฯ) เพื่อให้เกิดประโยชน์ต่อสังคมและประเทศอย่างต่อเนื่อง นอกจากนี้ ในฐานะผู้ทรงคุณวุฒิ พี่นิตยังมีบทบาทสำคัญในการผลักดันนโยบายที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการเด็กและครอบครัวในระดับประเทศและภูมิภาคอีกด้วย

สำหรับด้านส่วนตัว ทั้งลูกชายและลูกสาวได้รับการดูแลจากพี่นิตอย่างดียิ่ง ลูกทั้งสองคนรู้สึกซาบซึ้งและกราบขอบคุณอย่างสูงในความกรุณาของป้าหมอนิตยามา ณ ที่นี้ด้วย

ในวาระที่พี่นิตมีอายุครบ 72 ปี ขอพรสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย จงดลบันดาลให้พี่นิตและครอบครัว มีสุขภาพแข็งแรง มีความสุข และแวดล้อมด้วยความรัก ความปรารถนาดี ตลอดไป

ด้วยความเคารพรักยิ่ง

รศ ดร เอมอร อุดมเกษมาลี

สถาบันโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล

มุทิตาการวะ รองศาสตราจารย์แพทย์หญิงนิตยา คชภักดี

รองศาสตราจารย์แพทย์หญิงนิตยา คชภักดี หรือที่พวกเราศิษย์แพทย์รามาริบัติที่รู้จักกับอาจารย์เรียกกันอย่างสนิทสนมติดปากว่า “พีนิด” เป็นศิษย์เก่าแพทย์รามาริบัติ รุ่นที่ ๒ ในช่วงการทำงานพีนิดได้ดำเนินชีวิตอย่างมีคุณค่าต่อส่วนรวมมาโดยตลอด นอกจากบทบาทหน้าที่หลักในด้านการสอน การวิจัย การดูแลสุขภาพ และการบริหารจัดการต่างๆ เพื่อสู่สภาวะที่ดีของเด็กและครอบครัวแล้ว พีนิดยังมีส่วนร่วมอย่างสำคัญในงานด้านสังคมอีกหลายด้าน ซึ่งด้านหนึ่งคือ สมาคมศิษย์เก่าแพทย์รามาริบัติ พีนิดเป็นบุคคลหนึ่งที่เป็นผู้ร่วมก่อตั้งสมาคมศิษย์เก่าแพทย์รามาริบัติ เมื่อปี พ.ศ.๒๕๑๙ และดำรงตำแหน่งนายกสมาคมฯ ระหว่างปี พ.ศ. ๒๕๓๕-๒๕๔๑ ซึ่งทำให้สมาคมฯ เจริญเติบโต และมีบทบาทสำคัญในการสนับสนุนงานต่างๆ ของคณะฯ พีนิด และอาจารย์นัยพินิจ คชภักดี ศิษย์เก่าแพทย์รามาริบัติ รุ่นที่ ๒ เช่นกัน ได้เข้าร่วมกิจกรรมของสมาคมศิษย์เก่าฯ อย่างสม่ำเสมอ พวกเราจะพบอาจารย์ทั้งสองท่านเป็นประจำในงานต่างๆ ของสมาคมศิษย์เก่าฯ และคณะฯ พร้อมทั้งให้คำแนะนำในการทำงานของสมาคมฯ มาโดยตลอด

เมื่อปีที่แล้วพวกเราได้ทราบข่าวร้ายว่าพีนิดได้ประสบเหตุการณ์ด้านสุขภาพที่รุนแรง ทุกคนรู้สึกตกใจ เป็นห่วง และถามไถ่อาการกันตลอด รวมทั้งชวนกันไปเยี่ยมเยียน ให้กำลังใจ และภาวนาให้พีนิดหายจากความเจ็บป่วยโดยเร็ว ต่อมาในเวลาไม่นานพวกเราก็ได้ทราบข่าวที่น่ายินดีที่ว่าพีนิดมีการฟื้นตัวจากโรคร้ายอย่างน่าพอใจ และมีพัฒนาการที่ดีขึ้นตามลำดับ จนกลับมาร่วมกิจกรรมของสมาคมฯ และคณะฯ ได้อีกครั้ง

ในโอกาสที่พีนิดมีอายุครบ ๗๒ ปี หรือ ๖ รอบปีนักษัตร สมาคมศิษย์เก่าแพทย์รามาริบัติ ขอเป็นตัวแทนศิษย์เก่า กราบคารวะและขอบพระคุณ พีนิดและอาจารย์นัยพินิจ ที่ได้ให้ความช่วยเหลือ และเข้าร่วมกิจกรรมของสมาคมศิษย์เก่าฯ โดยตลอด เป็นการสร้างสานสัมพันธ์ระหว่างศิษย์เก่ากับคณะฯ และศิษย์ปัจจุบันให้แน่นแฟ้นยิ่งขึ้น และในโอกาสอันเป็นมงคลนี้ ขอกราบอัญวยพรให้พีนิดมีสุขภาพที่ดียิ่งขึ้นไป เป็นขวัญกำลังใจ และคอยให้คำปรึกษาแนะนำ ตลอดจนเข้าร่วมกิจกรรมของสมาคมศิษย์เก่าฯ ตราบนานเท่า

สมาคมศิษย์เก่าแพทย์รามาริบัติ

ขอน้อมกราบสักการะมุทิตาจิตที่ รศ.พญ. นิตยา คชภักดี หรือ ที่พวกเราเรียกว่า “อ.นิต หรือ หมอนิต” หรือ เด็กๆ เรียก “ป้าหมอนิต” มีอายุครบ 72 ปี อันเป็นมงคลยิ่ง คุณหมอนิตยาเป็นแบบอย่างที่ดีของชีวิตการทำงาน ทั้งการเป็น “เจ้านาย” ที่ดี และการเป็น “ผู้บริหาร” ที่ดี และเป็นแบบอย่างที่ดีของชีวิตครอบครัวที่มี “ครอบครัวที่อบอุ่น”

การเป็น “เจ้านายที่ดี” ของคุณหมอนิต ได้สอนให้หมวยได้เรียนรู้ว่า “ในชีวิตนี้คงหาเจ้านายที่ดีแบบนี้ไม่ได้อีกแล้ว” คุณหมอเป็นเจ้านายคนแรกในชีวิตรับราชการของหมวย เป็นเวลาถึง 8 ปี ที่ได้เรียนรู้วิธีการทำงาน แนวคิด องค์ความรู้ด้านการพัฒนาเด็กและครอบครัวอย่างเป็นองค์รวม คุณหมอเป็นทั้ง mentor และ coach ทั้งด้านการทำงานและด้านครอบครัว เมื่อลูกน้องทำงานผิดพลาด คุณหมอมจะไม่กล่าวโทษ หรือ หาคนผิด แต่มักจะบอกว่า “พี่ดูไม่ดีเอง” จนหมวยนึกในใจและอยากบอกว่า “หนูผิดเองนะคะ” ตอนที่ลูกไม่สบาย และหมวยบอกว่าต้องพาลูกไปหาหมอ คุณหมอก็บอกว่า “ไม่ต้องเสียเวลาไปหา รอหมอ มาพี่ตรวจเองให้” แล้วคุณหมอก็ตรวจและสั่งยาให้ บางครั้งเมื่อทำงานจนเย็นเลยเวลาเลิกงานที่ต้องคิดและคุยงานกับคุณหมอ คุณหมอก็บอกว่า “มาเดี๋ยวพี่ทำต่อเอง ไปกลับไปปรับลูกและดูแลลูก เดี่ยวตัวเล็งกองแง” และยังมีอีกหลายเหตุการณ์ที่กล่าวไม่หมดในหน้ากระดาษเดียว เพียงแต่สิ่งเหล่านี้เอง ที่หล่อหลอมการเรียนรู้การเป็นนายที่ดี และเป็นแม่ที่ดีให้หมวยได้เรียนรู้ และปฏิบัติตาม ครั้งหนึ่งที่หมวยเศร้า และท้อแท้ที่สุดในชีวิตจากการทำงาน คุณหมอนิตสอน ให้กำลังใจ และเตือนสติว่า “หมวย...หน้าที่สำคัญที่สุดในชีวิตเรา คือ การเป็นแม่ที่ดีนะ” หากไม่มีปัญหา อุปสรรค ก็คงไม่มีบทเรียน บททดสอบใจ คุณหมอนิตจึงเป็นสุดยอดโค้ชในใจหมวยตลอดกาล

เวลาผ่านมาจนล่วงเข้ามา 21 ปี ที่หมวยทำงานที่สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล ที่คุณหมอนิตเป็นผู้อำนวยการสถาบันคนแรกที่ยกตั้งสถาบันขึ้นมา ทำให้หมวยได้เห็นสถาบันตั้งแต่ยังไม่ก่อสร้าง ได้เห็นการเปลี่ยนแปลงของสถาบันในแต่ละยุคสมัย ทุกอย่างหมุนเวียนผลัดเปลี่ยนไปตามกาลเวลาที่ล่วงเลยเปลี่ยนไป แต่หลักคิดที่คุณหมอนิตสอนและเป็นแบบอย่างในการทำงาน คือ “การยึดประโยชน์ของเด็กและครอบครัวเป็นที่ตั้ง” จะไม่มีวันเปลี่ยน แม้ว่าเราจะต้องทำงานเพื่อแข่งขันกับการอยู่รอด การมี KPI ต่างๆ ที่จะมาวัดการทำงานมากมาย

ดร. ธีรตา ขำนอง

นักวิจัย

หกรอบหมอนิตย

• คุณหมอนิตย	พิศดู	คูควรรค่า
พัฒนา	การเด็ก	เล็กเติบโตใหญ่
ท่มสุดตัว	ทัวหล้า	พาเด็กไทย
โตสมวัย	กายจิต	ติดปัญญา
• เป็นอาจารย์	งานสอน	ป้อนหมอเด็ก
เป็นหญิงเหล็ก	เด็กไทย	ได้คุณค่า
เป็นชื่อเสียง	เคียงใจ	ให้ศรัทธา
เป็นหน้าตา	พาเพื่อน	เตือนใจกัน
• เจ็ดสิบสอง	ปีแล้ว	แคล้วคลาดโรค
ปลอดทุกข์โศก	โชคดี	มีสุขสันต์
พันมองภัย	ไร้ทุกข์	สุขนรินทร์
ทุกวันวาร	สราญจิต	สถิตย์เทอญ

(นพ.ธวัช สุนทรจารย์)

แด่พินิตยา..นางฟ้าของผม

ปีนี้ เป็นปีที่นางฟ้าของผมมีอายุครบ 6 รอบ ดูจากสายตาทนออกนั้นสภาพร่างกายเธอยังอ่อนกว่าวัย 72 ปีไม่น้อย ตลอดเวลา 12 ปีที่ผ่านมาหลังจากที่พวกเราได้ร่วมฉลองวาระครบรอบ 60 ปีของเธอ เธอยังคงกระฉับกระเฉงและทำงานหนักหลังจากเกษียณอายุราชการจากโรงพยาบาลรามาริมดี เธอได้ทุ่มเทตัวเองกับการทำงานที่รัก ทั้งการดูแลรักษาคนไข้ด้านพัฒนาการเด็ก การพัฒนาและทดสอบนักเรียนแพทย์ ตลอดจนงานสร้างเครือข่ายบูรณาการความร่วมมือจากหลายกระทรวงเพื่อการพัฒนาเด็กในทุกจังหวัดของประเทศไทย การทำงานอย่างหนักทำให้เธอไม่ได้พักผ่อนและรักษาร่างกายให้ดีเท่าที่ควร และในเดือนมกราคม พ.ศ. 2562 นี้เอง เธอเกิดภาวะเส้นเลือดในสมองแตก อาการหนักแทบเอาชีวิตไม่รอด แม้นู๋ยังมีที่พินิจพินิจและลูกชายมีสติดี ได้จัดการส่งตัวไปโรงพยาบาลและได้รับการผ่าตัดสมองอย่างเร่งด่วนทันที และหลังจากนั้นเธอยังได้รับดูแลรักษาจากคณะแพทย์และพยาบาลของโรงพยาบาลรามาริมดีและโรงพยาบาลวิชัยยุทธอย่างดียิ่ง ประกอบกับพลังความคิดเชิงบวกและจิตใจของนูกู้ทำให้เธอสามารถฟื้นคืนมาและรอดชีวิตได้อย่างน่าอัศจรรย์ ปัจจุบัน เธอยังอยู่ในช่วงเวลาที่ต้องทำการฟื้นฟูสมรรถนะของร่างกาย ฝึกสมองและกล้ามเนื้อส่วนที่ได้รับผลกระทบกระเทือน เพื่อให้กลับมาใช้ชีวิตที่เป็นปกติสุขอีกครั้งหนึ่ง

ในโอกาสอันเป็นมงคลนี้ ผมขอสรุปบทเรียนที่พินิตยาได้สร้างแรงบันดาลใจเกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็กให้พวกเราได้นำมาประยุกต์ใช้กับการส่งเสริมลูกหลาน เพื่อเป็นที่ระลึกถึงพระคุณท่าน ดังนี้

1. ให้ความนับถือ (Respect) เด็กทุกคน เพราะเด็กเป็นตัวของตัวเอง (ปัจเจก) ผู้ใหญ่จึงควรเคารพในสิทธิ ความคิด การกระทำ ฯลฯ ของเด็กทุกคน ในทุกระดับอายุของเขา ตั้งแต่ถือกำเนิดมาจากครรภ์มารดา เลี้ยงดูเด็กด้วยความรัก ความเข้าใจ และให้อิสระในการแสดงความคิดเห็นอย่างไม่ก้าวร้าว ส่งเสริมให้มีความคิดเชิงสร้างสรรค์ ทักษะการสื่อสาร การนำเสนอ และการแก้ปัญหาด้วยเมตตาธรรม
2. ให้ความรักที่มั่นคงเป็นพื้นฐานสำคัญในการเลี้ยงดูเด็ก พ่อแม่ต้องพัฒนาตนเองและเรียนรู้การยกระดับความสามารถให้เป็นที่พึ่งทางกาย ทางใจ และสังคม เศรษฐกิจ และเป็นแบบอย่างที่ดีให้เด็กสามารถดำเนินรอยตามได้อีกด้วย
3. พัฒนาเด็ก ด้วยการสร้างเสริมพื้นฐานชีวิตทั้งด้านร่างกายและจิตใจของเด็ก ร่วมกับสังคม ครอบครัว โรงเรียน ช่วยกันสร้างสิ่งแวดล้อมที่เอื้ออำนวยต่อการพัฒนาการของเด็กในด้านต่างๆ
4. ให้เด็กได้เรียนรู้และพัฒนาจากการเล่น เพื่อกระตุ้นระบบต่างๆของร่างกายให้เหมาะสมตามวัย ตั้งแต่เกิด เช่นการมอง การฟัง การพูด การใช้กล้ามเนื้อมัดต่างๆ การใช้ภาษา และการช่วยตัวเองตามสมควรแก่วัย
5. ให้เด็กแต่ละคนได้เรียนรู้และค้นหา ความถนัด ความชอบ และศักยภาพของตนเอง ครอบครัว และครูมีหน้าที่สังเกต ท้าการประเมินศักยภาพ และพัฒนาเด็กไปในทิศทางที่เหมาะสม
6. พัฒนาคุณธรรมและจริยธรรม มีทักษะทางอารมณ์และจิตใจ เติบโตไปตามวัยเพื่อสร้างเสริมให้เด็กมีความเจริญเติบโตอย่างปลอดภัย มีความคิดสร้างสรรค์ และมีวุฒิภาวะสมวัย สามารถแยกแยะเรื่องผิดชอบชั่วดี ปฏิบัติตนให้เหมาะสมกับ กาละ เทศะ และบุคคล
7. เสริมสร้างประสบการณ์ชีวิตเด็กด้วยการท่องเที่ยวและทัศนศึกษา เพื่อเปิดโลกทัศน์ ให้เด็กได้เห็นสิ่งแปลกใหม่ไปพร้อมกับการเพิ่มพูนทัศนคติ ความเข้าใจซึ่งกันและกันทั้งเด็กและผู้ใหญ่ ฝึกให้เด็กเรียนรู้การรอคอย การจัดการและวางแผนในการเตรียมตัวเดินทาง และได้รับรู้เรื่องอาหารการกิน ภูมิศาสตร์ ประวัติศาสตร์และวัฒนธรรมของตนและสังคมอื่นๆ
8. ส่งเสริมให้เด็กได้เรียนรู้เรื่องการขับร้อง ดนตรี นาฏศิลป์ และกีฬา ซึ่งมีประโยชน์ด้านการพัฒนากล้ามเนื้อ สายตา ความคิด และสร้างความสัมพันธ์ของสมองส่วนต่างๆ และมีสุนทรีย์ะ ทั้งยังมี

- ส่วนพัฒนาควมมีระเบียบวินัย มีเป้าหมายในการพัฒนาทักษะฝีมือตนเองและทีม เกิดการเรียนรู้ เรื่องกฎ กติกา มารยาท ในสังคม มีความขยันอดทนในการฝึกซ้อม และมีน้ำใจนักกีฬา
9. ดูแลชีวิตเด็กในแต่ละวัยในแต่ละวัยให้มีสมดุลที่ดี เน้นการให้อาหารกาย อาหารใจ การสร้างเสริมสุขนิสัย และสร้างวินัยในตนเองในช่วงปฐมวัย และเมื่อโตขึ้นควรสร้างความสมดุลระหว่างการเรียน การเล่น การทำงานฝีมือการทำงานบ้าน และกิจกรรมด้านศิลปวัฒนธรรม ศาสนา ต่างๆ ที่โรงเรียนและชุมชน เพื่อพัฒนาความคิด ความสามารถเฉพาะด้าน ความรับผิดชอบ การแก้ปัญหา และมีทักษะการทำงานร่วมกับผู้อื่น
 10. ดูแลเด็กอย่างใกล้ชิดและเหมาะสมกับวัย เพื่อป้องกันภัยจากอุบัติเหตุ เชื้อโรค คนร้าย ฯลฯ ในสังคม และเรียนรู้ที่จะดูแลตนเองและรับผิดชอบต่อความปลอดภัยของตนเองและส่วนรวม
 11. เปิดโอกาสให้เด็กพัฒนาความสามารถจากการศึกษาและมีประสบการณ์ตรงหลายๆด้าน เช่น ด้านสุขอนามัย ภาษา คณิตศาสตร์ ดนตรี กีฬา ศิลปะ วัฒนธรรม ธุรกิจ ศาสนา การดูแลและรักษาความปลอดภัยและสิ่งแวดล้อม ทั้งในส่วนบุคคลและส่วนรวม เพิ่มพูนความสามารถในการรู้จักตนเองและการปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้อย่างมีความสุข
 12. ให้รางวัลและทำโทษเด็กอย่างระมัดระวัง ไม่ใช่ความรุนแรงในการตำหนิ เข้มงวด แต่ก็ไม่ใช่ยกย่องเกินสมควร หรือใช้เงินเป็นรางวัลบ่อยๆจนกลายเป็นการแลกเปลี่ยนหรือต่อรองในการทำความคิด
 13. ร่วมกันสร้างกิจกรรมสานสัมพันธ์ในครอบครัว เพื่อเสริมสร้างความเข้าใจอันดีระหว่างผู้ใหญ่และเด็ก เกิดความรักความสามัคคี ระหว่างสมาชิกในครอบครัว พ่อแม่ที่มีลูกหลายคนต้องมีความยุติธรรม ไม่ปฏิบัติให้ลูกรู้สึกแปลกแยกแตกต่างกันมากนัก.... ทุกคนเป็น“ลูกเรา” ไม่แยกเป็น “ลูกพ่อ”หรือ“ลูกแม่”

ลูกหลานทุกคนที่เกิดมาในครอบครัว“จิราธิปไตย”ได้รับความรักความเมตตาจากพี่น้องญาติทุกคน เรียกทานว่า “หม่ามี้” เริ่มตั้งแต่ยังอยู่ในครรภ์มารดา เมื่อเกิดมาก็ได้รับการฉีดวัคซีน พ่อแม่แต่ละบ้านได้รับคำแนะนำเลี้ยงดูทั้งด้านอาหารและการพัฒนาเด็ก ช่วยดูแลรักษาเมื่อป่วยไข้ ตลอดจนสนับสนุนให้ลูกหลานได้รับการทดสอบและประเมินศักยภาพและความถนัดเพื่อให้คำแนะนำทางการศึกษาที่เหมาะสมในทุกกระดับ สำหรับลูกของเราทั้ง 3 นั้น แต่ละคนก็เจริญเติบโตขึ้นมาโดยมีร่างกายที่แข็งแรงจิตใจที่ดั่งงาม สำเร็จการศึกษาในสาขาที่ชอบ และประกอบสัมมาชีพเลี้ยงดูตนเอง และเป็นพลเมืองดีของสังคม คือ

จิราภัทร

สถาปนิก และหุ้นส่วน

Black Pencil Studio

ปรีดถกร

กรรมการผู้จัดการ

Unique Cusina Co.,Ltd

ชนากานต์

อายุรแพทย์โรคหัวใจ

รพ.สถาบันโคมุมิราชนครินทร์

ในโอกาสวันคล้ายวันเกิดครบ 72 ปีของพินิตยา พวกเราทุกคนขออวยพรจากพระรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก รวมทั้งกุศลผลบุญที่พินิตยาได้ปฏิบัติมา โปรดดลบันดาลให้พินิตยาที่รักสามารถฟื้นฟูสุขภาพกลับมาสู่ภาวะปกติ มีความสุขกับรักแท้ในชีวิต อยู่เคียงคู่กับพินัยพินิจ และเป็นขวัญใจของครอบครัวพวกเราชาว “จิราธิยุต” ไปนานๆครับ

ด้วยรักและเคารพยิ่ง

วิสุทธิ วัลลี และลูกๆ

29 ธันวาคม 2562

มุฑิตาจิตครบ 6 รอบ_พินิตยา (น้องวิชัย จิราธิยุต สมถวิล หลานพิชญ์และ แพน

ผมเป็นลูกคนที่ 3 ของครอบครัว "จิราธิยุต" ที่คุณพ่อแก๊งเอี้ยง และคุณแม่สุเมธ เลี้ยงดูพวกเราเป็นอย่างดี และ พินิตยา คชภักดี(จิราธิยุต) เป็นพี่สาวคนโตที่เป็นผู้หญิงคนเดียวในครอบครัว โดยพี่น้องที่เหลือเป็นผู้ชายทั้งหมด พินิตยาถือเสมือนหนึ่งเป็นผู้ช่วยคุณพ่อ คุณแม่ ในการดูแลพวกเราเนื่องด้วยเป็นพี่คนโต ได้รับมอบหมายหน้าที่มาตั้งแต่สมัยพวกเรายังเล็กๆอยู่ในยามเด็กๆสมัยนั้น ทุกท่านคงทราบดีว่า ครอบครัวชาวจีนจะมีขนบธรรมเนียมประเพณีที่ถือว่าลูกผู้หญิงให้ถือเป็นคนนอก พ่อแม่มักจะไม่ค่อยเอาใจใส่สัก เพราะจะต้องแต่งงานออกจากบ้านและครอบครัวไปอยู่ที่อื่น แต่สำหรับครอบครัวของเรา คุณพ่อ คุณแม่ จะถือว่าลูกทุกคนเท่าเทียมกันหมดทั้งผู้หญิงและผู้ชาย ให้ความเสมอภาคและมีความสามัคคีกันเป็นที่ตั้ง ดังจะมีการประชุมครอบครัวอยู่เนืองๆ และลูกๆทุกคนก็จะออกมาพูดคุยสิ่งต่างๆที่ได้รับมาจากโรงเรียน และเพื่อนๆ ทำให้พี่น้องกันรับรู้ถึงกิจกรรมของคนอื่นอีกด้วย ทั้งนี้พินิตยาจะเป็นคนที่เริ่มต้นการเสวนาเป็นประจำ

พินิตยา ในช่วงที่พวกเราเด็กๆ มักจะนำสิ่งต่างๆ ใหม่ๆจากโรงเรียนมานำเสนอในครอบครัวอยู่เนืองๆ เช่น เอาสูตรขนมที่เรียนมา ทำกินกันที่บ้านในช่วงวันหยุด หรือเอาเพลงมาสอนพวกเราร้องในเทศกาลคริสต์มาส และบ่อยครั้งที่ต้องสอนการบ้านผมเป็นประจำ ผมจำได้ดีว่า ผมต้องรับการสอนทำการบ้านจนถึงเกือบเที่ยงคืนบ่อยๆ ในช่วงที่ผมเรียนอยู่ชั้นมัธยมต้น

พินิตยาได้แสดงออกถึงภาวะความเป็นผู้นำในฐานะพี่คนโตหลายๆเรื่อง ทำให้พวกเราซึมซับแนวคิด และหลักการทำงานไปด้วย ทั้งนี้มีส่วนช่วยให้พวกเราสามารถนำมาใช้ในเวลาต่อมา ไม่ว่าจะเป็นที่ โรงเรียน มหาวิทยาลัยหรือที่ทำงาน

สิ่งซึ่งประทับใจผมเป็นอย่างมากก็คือ พินิตยาเป็นคนอ้วนหลานพิชญ์ ออกจากห้องคลอดที่โรงพยาบาลรามาริบัติมาให้ผมดูทันทีภายหลังจากที่คุณหมอ และพยาบาลทำคลอดเสร็จ ส่วนหลานแพนก็ได้รับความดูแลหลังคลอดเช่นกัน หลังจากนั้น พินิตยาก็คอยดูแลหลานทั้งสองเป็นอย่างดี จนกระทั่งเติบโตใหญ่เป็นบุคคลคุณภาพในสังคมอีกด้วย

.ในวาระที่พินิตยาจะมีอายุครบ 6 รอบ ผม ตึก หลานพิชญ์ และแพน ใคร่ขอคุณพระศรีรัตนตรัยได้โปรดดลบันดาลให้พินิตยาและครอบครัวจงประสบแต่ความสุขตลอดไป และให้ความเจ็บป่วยของพินิตยาได้ทุเลา และหายเป็นปกติในเร็ววัน

มุฑิตาจิตครบ 6 รอบ คุณป้านิตยา

ในฐานะหลานของบ้านจิราธิยุต ตั้งแต่จำความได้ ผมก็ได้รับความเอ็นดูจาก”หม่ามี้”ของบ้านจิราธิยุตเสมอมา ตั้งแต่เด็กจนโต ตั้งแต่จำความได้ คุณป้านิตยาก็อยู่ในส่วนหนึ่งของชีวิตของผม

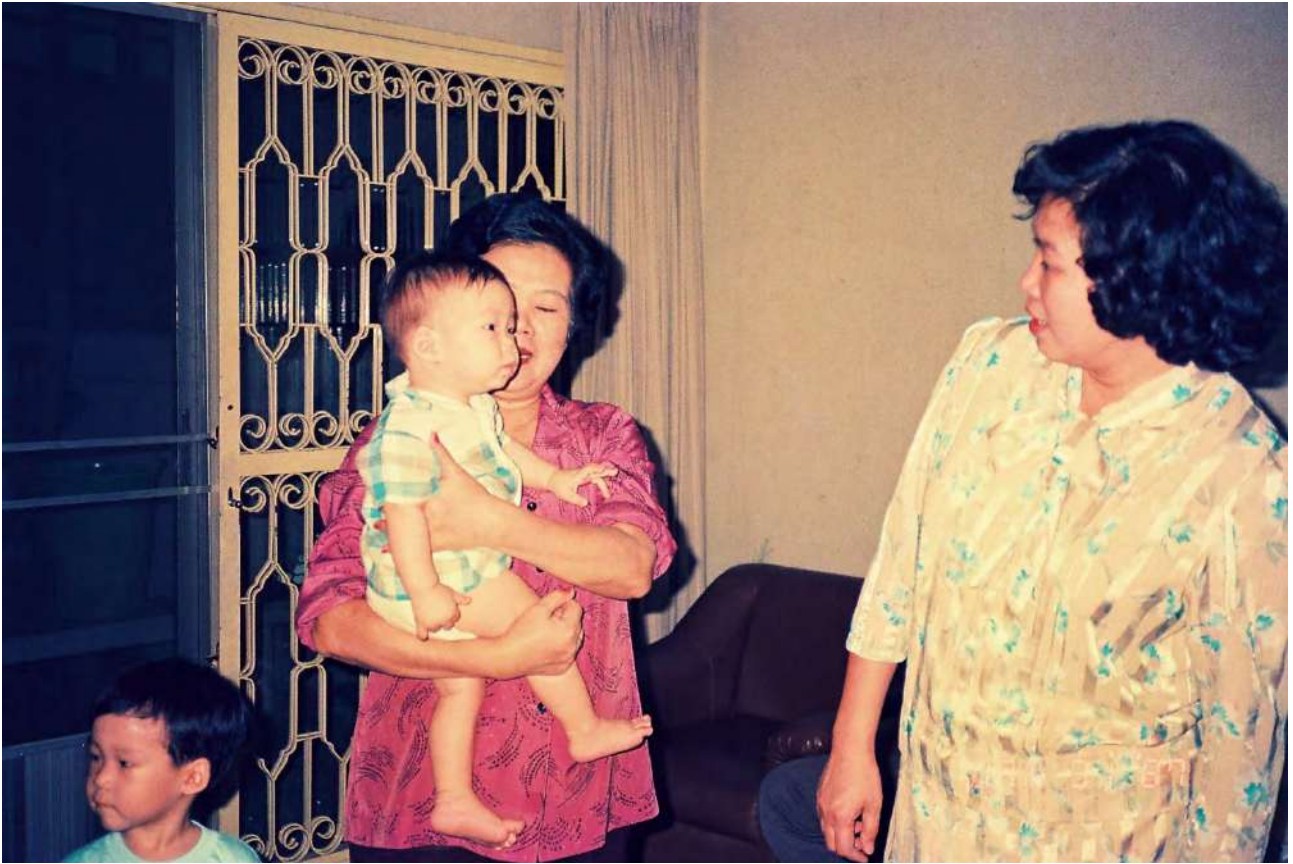
ทุกครั้งที่บ้านเราได้รวมญาติกันนั้น ทุกครั้งล้วนมีแต่ความทรงจำดีๆหลงเหลือมาเสมอ คุณป้าเป็นคนชอบร้องเพลงและร้องเพลงเก่ง และบ่อยครั้งที่พวกเราได้ร่วมเซสชั่นกันที่บ้านศาลายา ผมจะเป็นคนเล่นเปียโนและคุณป้าเป็นคนร้องเพลง การร่วมเล่นดนตรีด้วยกันนั้นล้วนเป็นช่วงเวลาแห่งความสุขและความประทับใจของผม

ช่วงวัยเด็ก ในเวลาที่ไม่สบายหนักจนต้องไปโรงพยาบาล ผมนั้นสบายใจเวลาที่ได้เจอ “ป้าหมอหม่ามี้”ถึงแม้จะมีบางครั้งที่สมัยเด็กนั้นจะยังไม่เข้าใจเวลาโดนสั่งห้ามและมีแสดงอาการต่อต้านบ้าง แต่พอมองกลับไปแล้วก็รู้สึกตลกกับตัวเองสมัยเด็กอยู่เหมือนกัน

ในวาระอายุครบ 6 รอบนี้ ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยจงคุ้มครองให้คุณป้าและครอบครัวมีแต่ความสุข ความเจริญและโชคลาภ และขอให้อาการป่วยของคุณป้าทุเลาและกลับมาเป็นปกติในเร็ววัน

หลานพิชญ์ พีริชญ์ จิราธิยุต

Virach Jirathiyut

Sat, Dec 14, 5:59 PM (15 hours ago)

กระผมในฐานะน้องชายคนที่สามของพี่หมอนิตยาในครอบครัว "จิราธิยุต" อยากขอรำลึกถึงพี่สาวที่รักและเคารพท่านนี้ ตั้งแต่เล็กจนโตมาจนถึงปัจจุบันกาล พี่เป็นบุคคลดีเด่นสมบูรณ์แบบที่เป็นตัวอย่างต้นแบบของน้องๆทุกคน ไม่ว่าจะด้านบุคลิกนิสัย ด้านความรู้ความสามารถ ความสำเร็จในตำแหน่งหน้าที่การงาน ตลอดจนการดำเนินชีวิต

จากผลลัพธ์และผลงานด้านต่างๆของพี่ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาถึงปีที่ 72 พี่ไม่เคยจะหยุดพักหยุดทำงาน ไม่ว่าจะเหนื่อยล้าหรือจะต้องเผชิญอุปสรรคยากลำบากเพียงใด ย่อมเป็นที่ประจักษ์ชัดแล้วว่า ท่านเป็นปูชนียบุคคลของสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาของเด็กและครอบครัว ซึ่งเป็นหัวใจสำคัญของการสร้างประเทศไทย

เป็นกุมารแพทย์ในหอเกียรติยศของ รพ.รามาริบัติ ซึ่งน้อยคนนักจะได้รับเกียรตินี้

พี่หมอเป็นความภูมิใจ เป็นเกียรติยศศักดิ์ศรี พี่หมอเป็นพี่สาวที่รักและเคารพยิ่งของพวกเราทุกคน ยากที่จะหาคำพรรณนาใดๆมาบรรยายได้หมดแทนใจที่มี

การประชุมวิชาการ เรื่อง “การพัฒนาเด็กไทย จากอดีต ปัจจุบัน สู่อนาคต ประเทศไทย 4.0”

กระผมมีความประทับใจเสมอมาว่า พี่หมอบ่เป็นคนอารมณ์ดี ยิ้มแย้มแจ่มใสรับมือได้ทุกสถานการณ์ ไม่ว่าจะในภาวะร้ายแรงขนาดไหน อุดทนและใจสู้ไม่ยอมแพ้ ยิ่งมาขณะที่ต้องมาประสบโรคร้ายไข้เจ็บขนาดหนัก

น้องๆทุกคนขอเป็นกำลังใจกำลังใจให้พี่ทุกอย่าง เพื่อรักษาฟื้นฟูให้หายจากโรคร้ายโดยเร็ว
เนื่องในโอกาสศุภวาระขึ้นดิถี ครบรอบวันเกิด 72 ปีของพี่หมอนิตยา ประจวบกับงานแสดงมุทิตาจิต

กระผมและครอบครัวขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย จงได้โปรดดลบันดาลให้
พี่หมอบ่ที่รักเจริญด้วย อายุ สุขะ พละ ปฏิภาณ คิดหวังสิ่งใดจงสำเร็จสมปรารถนาเทอญ

เหนือสิ่งอื่นใดคือ ให้หายฟื้นคืนจากอาการเจ็บป่วย มาเป็นร่มโพธิ์ร่มไทรของเรา กลับมารักษาผู้เจ็บไข้ได้
ป่วย มาอบรมสอนสั่งลูกศิษย์ มาสรรค์สร้างความสำเร็จความสุข และหล่อหลอมรากฐานความมั่นคงความ
เจริญก้าวหน้าของประเทศไทย และสังคมโลกอีกต่อไป

ด้วยความรักและเคารพอย่างยิ่ง

น้อง วิรัช จิราธิยุต สมใจ จิราธิยุต หลาน แคท คริสตัล

- พี่นิตยาหรืออู่เจ้า ที่พี่น้องๆพวกเราเรียกกันมาตั้งแต่เล็กๆ แม้พี่นิตยาจะผ่านเลยวัยเกษียณ 60 ปีตั้งแต่ปีพ.ศ.2550 ซึ่งโดยทั่วไปน่าจะเป็นช่วงที่คนทั่วไปจะเริ่มผ่อนคลายการทำงานลงแล้ว แต่สำหรับพี่นิตยาเท่าที่เห็นปรากฏว่าเธอยังคงทำงานอย่างต่อเนื่องมาตลอดทั้งที่โรงพยาบาลวิชัยยุทธ ก็ยังรับงานเชิญจัดงานราษฎร์งานหลวงก็มีวัน เคยได้ยินพี่นิตยาปรารภว่า เขาคงเห็นเราเกษียณแล้วน่าจะว่างจากงานหลักๆ เลยขอเชิญไปให้ช่วยบรรยาย ทั้งขอคำแนะนำ ขอคำปรึกษา ฯลฯ ดูไปงานน่าจะไม่น้อยกว่าเดิม ถึงงานภารกิจต่างๆจะยังมีมากมายแต่พี่นิตยาก็ยังทำงานด้วยใจรักและสนุกไปกับการงานต่างๆมิได้เว้นว่าง
- บ่อยครั้งที่ได้เจอพี่นิตยา สิ่งแรกที่ได้เห็นคือ “รอยยิ้มกว้างขวาง” และตามมาด้วยเสียงหัวเราะสดใส ที่ทำให้บรรยากาศรอบๆตัวพลอยสดชื่นไร้กังวลไปด้วย เก่งในการดูแลให้ทุกคนมีรอยยิ้ม มีความอบอุ่น ช่วยให้ครอบครัวพวกเรามีสายสัมพันธ์ที่แน่นแฟ้นเสมอมา
- ในช่วงต้นปี2562 แม้พี่นิตยาจะประสบปัญหาด้านสุขภาพบ้าง แต่ทุกท่านคงจะสัมผัสได้ถึงความโอบอ้อมอารีย์และปรารถนาดีต่อทุกคนของพี่นิตยา ทั้งยังกระตุ้นให้กำลังใจกับทุกๆคนให้ “สู้สู้” อีกด้วยแสดงให้เห็นถึงความร่าเริงสดใส อ่อนโยน และมีจิตใจที่เข้มแข็ง ในเบื้องลึกของพี่สาวคนนี้
- พร้อมกันนี้ ผมกับน้องเพชรรู้สึกดีใจและภูมิใจที่ได้มาเป็นน้องของพี่นิตยากับขอขอบคุณพี่นิตยาและพี่น้องพินิจที่ได้ช่วยมาเป็นตัวแทนผู้ใหญ่และประธานในงานมงคลสมรสของเราทั้งสองในเดือนกันยายนปี2562ที่ผ่านมา นี้ สุดท้ายนี้ขอให้พี่นิตยามีสุขภาพที่ดีและมีความสุขตลอดไปครับ

มุทิตาจิต พี่นิตยา 29/12/2562

ครอบครัวของเรา พี่นิตยา เป็นพี่สาวคนโต ส่วนผมเป็นน้องชาย คนสุดท้อง เรามีอายุห่างกัน 1 รอบคือ 12 ปี เกิดปีกุนเหมือนกันเป็นหมู 2 ตัวในบ้าน

ผมได้เรียนรู้สิ่งต่างๆมากมาย ได้แรงบันดาลใจหลายเรื่องจากพี่นิตยาที่เป็นตัวใจและเป็นแม่อย่างในการดำเนินชีวิต

ตอนเล็กๆ จะสอนมารยาทบนโต๊ะอาหาร แบบฝรั่ง ผมได้เรียนรู้การเล่น ไพ่ บริดจ์ ได้ฟังเจ้า เล่นเปียโนและร้องเพลง ได้อย่างไพเราะ ทำให้ผม รักในเสียงเพลงและรู้จัก เพลง เก่าๆ ทั้งไทยและสากล อย่างมากมาย จนเพลงกลายมาเป็นอาชีพของผม

เจ้าได้ดูแลป่าป่าหมาป่าพี่น้องหลานๆ,ครูอาจารย์เพื่อนๆลูกศิษย์และผู้ใต้บังคับบัญชาอย่างดีเยี่ยมมาโดยตลอด

ความคิดบวกและแนวทางการคิดเรื่องเป็นคนดีคนเก่งมีความสุข เจ้าก็เป็นผู้ปลูกฝังให้กับครอบครัวของเรา ได้ปฏิบัติกันทุกๆครอบครัว

เนื่องในวาระที่เจ้าครบรอบวันเกิด 72 ปี ผมขออาราธนา

คุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลก ดลบันดาล ให้เจ้ามีสุขภาพแข็งแรงและมีความสุขเป็นมิ่งขวัญให้ครอบครัวของเราตลอดไปครับ

ด้วยรักและเคารพ

วิชาตี จิราธิยุต (เล็ก)

11:58 modified: 15:00

บทความของเพลงและพิน

vichart J

4:22 PM (1 hour ago)

นามีเป็นเป้าหมายที่เก่งและใจดีที่สุดของหลานๆทุกคน ตั้งแต่เรายังเล็ก เมื่อมีใครไม่สบายไม่ว่าจะเป็นอะไรหรือดิ๊กแค้ไหนนามีก็จะคอยให้คำปรึกษาและคำแนะนำในการดูแลตัวเองอยู่ตลอด นามีรักเด็กๆและคนใช้ทุกๆคนและให้เวลากับคนใช้ทุกคนอย่างเต็มที่เสมอ เป็นต้นแบบความทุ่มเทในการทำงานด้วยใจรักให้กับพวกเราค่ะ พวกเราภูมิใจมากที่เป็นหลานนามี และจะพยายามทำตามต้นแบบที่ดีของครอบครัวเรานะคะ

ขอบคุณนามีมากๆนะคะที่คอยดูแลครอบครัวของเราเสมอมา เนื่องในโอกาสครบรอบวันเกิด 72 ปีในปีนี้นี้พวกเราขออาราธนาคุณพระรัตนตรัย ขอให้นามีมีสุขภาพร่างกายแข็งแรง มีความสุขมากๆในทุกๆวัน และอยู่ชื่นชมความสำเร็จทุกๆก้าวของพวกเราไปนานๆเลยนะคะ

จากเพลงและพินค่ะ

ถึง พี่สาวอันเป็นที่รักของน้องๆ และคุณป้าใจดีของหลานๆ

พินิตยาเป็นลูกสาวคนโตของคุณลุงคุณป้า ในวัยเด็กเราอยู่ด้วยกันเป็นครอบครัวใหญ่ ด้วยความสุข สนุกสนาน เต็มไปด้วยความอบอุ่น ท่ามกลางความรัก จาก คุณยาย คุณลุงคุณป้า คุณพ่อคุณแม่ และคุณน้า

ความใกล้ชิดสนิทสนมและความผูกพันยังคงดำเนินอยู่ตลอดมา จากวัยของทุกคนที่เพิ่มขึ้นและการ ขยายตัวของครอบครัว แต่ก่อนคุณพ่อคุณแม่พาพวกเราไปมาหาสู่กับคุณลุงคุณป้า มาเวลานี้เราในฐานะพ่อแม่ก็ พาลูกๆไปพบพินิตยาและครอบครัว

ในวัยเด็กในฐานะพี่สาวคนโต พินิตยาจะคอยแนะนำน้องๆในด้านการเรียน พุดคุยเล่าเรื่องราวต่างๆ และ ยังเล่นกับน้องอย่างสนุกสนาน โดยที่ไม่รู้สึกเบื่อหน่ายกับน้องเล็กๆ ที่ไม่ได้อยู่ในวัยเดียวกัน ใจดีของพี่สาว คนนี้อยู่ในความทรงจำของพวกเราเสมอมา และจะเป็นเช่นนั้นตลอดไป

ในฐานะพี่สาวและแพทย์ พินิตยาคอยดูแลห่วงใยพวกเราและลูกๆของน้องๆทุกคน กล่าวได้ว่า ลูกหลาน เติบโตและมีชีวิตที่สมบูรณ์เช่นในปัจจุบันก็ด้วยพินิตยาทั้งสิ้น เป็นพระคุณที่เราทั้งหลายรำลึกถึงอยู่โดยไม่รู้ลืม

ในโอกาสที่พินิตยามีอายุครบ 72 ปี น้องๆและหลานๆทุกคนขออาราธนาคุณพระรัตนตรัยและสิ่ง ศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย ตลอดจนบุญกุศลที่พินิตยาได้ปฏิบัติมาโดยตลอดในการรักษาคนไข้อย่างทุ่มเทและเสียสละ โปรดดลบันดาลให้พินิตยา ถึงพร้อมด้วย อายุ วรรณะ สุขะ พละ ปฏิภาณ ด้วยเทอญ

รัก

น้องๆและหลานๆทุกคน

ครอบครัวต้นชะธีระศักดิ์

มุทิตาจิตต์แต่ รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิง นิตยา คชภักดี เนื่องในโอกาสวาระมีอายุครบรอบ 72 ปี

ขอกราบขอบพระคุณ รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิง นิตยา คชภักดี เป็นอย่างสูงที่ทำให้ลูกศิษย์คนนี้รู้จักกับคำว่า “พัฒนาการเด็ก” หลังจากที่ได้เข้ามาเรียน Neuroscience ได้มีโอกาสได้เรียนเรื่องนี้กับอาจารย์ ตอนแรกไม่คิดว่าเรื่องนี้เป็นเรื่องใหญ่ พอได้ฟังเลกเชอร์ของอาจารย์ทำให้รู้ว่า ถ้าเราไม่เริ่มต้นตั้งแต่แรกแล้วมันจะทำให้มีปัญหาต่อเนื่องตามมามากมาย นอกจากนี้อาจารย์ยังได้ทำแบบทดสอบภาษาไทยที่ใช้ในการทดสอบต่างๆซึ่งในปัจจุบันเราก้ยังต้องนำแบบทดสอบของอาจารย์มาใช้กันอยู่จนทุกวันนี้ อาจารย์หมอนิต ที่เราทุกคนเรียกกันในหมู่ลูกศิษย์ของอาจารย์นัยพินิจ เป็นอาจารย์ที่มีเมตตาและกรุณามากๆ อาจารย์จะคอยสนับสนุนพวกเรา คอยให้กำลังใจอยู่เคียงข้าง อาจารย์นัยพินิจเสมอ จำได้ว่าเคยไปประชุมที่ Neuroscience society กับอาจารย์นัยพินิจและอาจารย์นิตยาที่ประเทศสหรัฐอเมริกา อาจารย์ทำแซนวิชมาฝากเราทุกเช้าเลย ทำให้จำได้ขึ้นใจว่า ถ้ามีโอกาสได้เป็นอาจารย์แล้วต้องมีใจเผื่อแผ่ให้กับนักศึกษาอย่างที่ท่านอาจารย์ได้ทำเป็นแบบอย่างด้วย ในโอกาสวาระที่อาจารย์มีอายุครบรอบ 72 ปี ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย ช่วยหนุนนำให้อาจารย์มีสุขภาพแข็งแรง มีกำลังใจเพื่อเป็นมิ่งขวัญและเป็นกำลังใจให้พวกเราได้ทำงานทาง Neuroscience ได้ต่อไป

ด้วยความเคารพรัก

ผศ.ดร.สุคนธา งามประมวญ

กล่าวมุทิตาจิตครบรอบ 72 ปี แต่หม่ามี จากนิคกี้ครับ
แต่ หม่ามีที่รักของลูก

เป็นที่ทราบกันดีครับ ว่า พญ. นิตยา คชภักดี คือ ปุชนิยมบุคคล ที่ทรงคุณค่า และมีแต่คนที่รัก, เคารพ, ชื่นชม, ศรัทธาและเป็นแบบอย่างที่ดี ในการเรียนรู้และปฏิบัติตาม เพราะ หากสมมุติว่าเราได้ยิน หรือเอ่ยถึง คุณหมอนิตยา, ป้าหมอ, อาจารย์นิตย์, พี่นิตย์, เจ้, พี่นิตยา, และ หม่ามี สิ่งทั้งตัวกระผม รวมถึงทุกๆท่านที่ได้อ่าน บทความนี้อยู่ จะนึกถึงท่าน ก็คือ ความเมตตา และความใจดีของท่าน อย่างแน่นอนครับ

เนื่องด้วย ท่านเป็นคนที่เมตตา ต่อทุกคน เป็นครูผู้ให้อย่างเต็มที่และเปี่ยมล้นแต่ลูกศิษย์ทุกคน, ท่านเป็นคุณหมอที่ได้อุทิศตน กับงานที่ท่านรัก และ เต็มที่กับเคส ยากๆ มากมายนับไม่ถ้วน และเรามีความสุขมากๆ ทุกๆครั้งเวลาที่ท่านเล่าให้กระผมฟังในแต่ละวันเกี่ยวกับเคสคนไข้ต่างๆที่ยากๆ และเหล่าบรรดาเคสยากๆ นั้นได้มีพัฒนาการที่ดีขึ้น, และเห็นผลลัพธ์ที่ดีขึ้นตามลำดับ นั่นคืออีกหนึ่งในความสุขที่กระผมและคุณแม่มีความสุขร่วมกัน

ผมรู้สึกภาคภูมิใจกับความเป็นคนที่เก่ง, อดทน, ตั้งใจ, ในการอุทิศตนต่อเคสคนไข้หลายๆเคสที่ค่อนข้างยาก ที่คุณแม่ผมทำสำเร็จ และได้ถ่ายทอดต่อผมมาตั้งแต่วัยรุ่น จนถึงปัจจุบันมานานกว่า20ปีมาแล้ว

ซึ่งที่ผมได้บรรยายมาด้านบนนั้นหาใช่เพียงแค่การถ่ายทอด หรือแค่บทสนทนาระหว่างแม่ลูกเพียงเท่านั้น หากแต่ เป็นการสอน, สอดแทรกความรู้, ข้อคิด, สิ่งเตือนใจ, และแนวทางต่างๆที่สำคัญของแก่นแท้ชีวิตมนุษย์ เข้าไปด้วยเสมอ คุณแม่ของผม ได้สอนผมเกี่ยวกับความรัก ความเมตตา, การเป็นผู้ให้ และการให้อภัย ให้แก่ กระผมผ่านการกระทำของท่านต่อครอบครัวและต่อผู้อื่นในสังคม ท่านได้สอนกระผมผ่านการกระทำ, และการดำรงชีวิตของท่านเป็นตัวอย่างให้กระผมมาตลอด ซึ่งท่านเสมือนเป็นทั้งคุณแม่ และ ครูที่ยิ่งใหญ่ที่สุดในชีวิตของกระผม อย่างหาที่เปรียบมิได้ และปรารถนาอย่างยิ่งว่า จะสามารถส่งต่อประโยชน์จาก ความรัก, ความเมตตา, และรูปแบบในการสอนของคุณแม่ของกระผม ไม่มากก็น้อยครับ

เนื่องด้วยวโรกาสวันคล้ายวันเกิดครบรอบ 72 ปี ในปีนี้ ของคุณแม่ของกระผม พญ.นิตยา คชภักดี กระผมกราบขออารณาสั่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลก ได้โปรดปกป้องรักษาคุณแม่ของกระผม ให้ท่านมีแต่ความสุขกายสบายใจ กลับมามีสุขภาพร่างกายที่สมบูรณ์แข็งแรง และอยู่เป็นร่มโพธิ์ร่มไทรให้กระผม และครอบครัวตราบนานเท่านาน
สุภักดี คชภักดี (นิคกี้)

กล่าวมุทิตาจิต 72 ปีแต่หม่ามี้ จากจอยค่ะ
แต่หม่ามี้ที่รักของหนู...

หนูได้รู้จักหม่ามี้เมื่อ 7 ปีที่แล้วผ่านคำบอกเล่าของนิกกี้ เขาเล่าให้ฟังว่าหม่ามี้เป็นคุณแม่ที่อ่อนโยนและใจดีมากๆ
แถมเป็นคุณแม่หมอบุญที่เก่งท่านได้ช่วยเหลือที่ต่างๆจนสำเร็จมาแล้วมากมาย จนหนูได้มาเจอหม่ามี้ด้วยตัวเองเมื่อวันเกิด
ท่านเมื่อธันวาคมปี 2555

หม่ามี้เป็นคนน่ารักมากจริงๆค่ะยิ้มแย้มแจ่มใสเป็นกันเอง
หลายปีผ่านไป...

จนกระทั่งหนูได้มีโอกาสได้มาเจอหม่ามี้อีกครั้ง ได้มีโอกาสมาที่บ้านได้มาอยู่ใกล้ชิดได้พูดคุยได้ทำอาหารให้หม่ามี้
ท่านได้ไปรับ-ไปส่งหม่ามี้ที่ทำงานกับนิกกี้และได้ไปนู่นมานี่ด้วยกันเป็นครอบครัว

ความรู้สึกของหนูหม่ามี้คือแม่อีกคนของหนูค่ะ

และเป็นแม่ที่ใจดีมีแต่ความเมตตาไม่มีเหตุผลมีแต่คำว่าให้อย่างแท้จริง

และอีกด้าน... หม่ามี้เป็นคนเก่งเป็นกุมารแพทย์ที่เก่งอันดับต้นๆของประเทศไทย

ช่วยเหลือผู้คนมากมายหลายเคสจนนับไม่ถ้วน

เป็นปูชนียบุคคลที่สำคัญและทำคุณประโยชน์มากมายให้แก่สังคม ส่วนรวมและประเทศชาติ...

หนูรู้สึกภาคภูมิใจในตัวหม่ามี้มากๆค่ะ และรู้สึกว่าตัวเองโชคดีมากจริงๆที่ได้มาเป็นส่วนหนึ่งของครอบครัว

ได้มาเป็นลูกสาวอีกคนของหม่ามี้ ใจที่หม่ามี้ไว้วางใจให้ช่วยทำนู่นทำนี่เช่นให้ช่วยตัดเล็บให้ท่านข

หนูสัญญาค่ะ... ว่าหนูจะคอยดูแลหม่ามี้ให้ดีที่สุดเท่าที่หนูจะทำได้ และขออาราธนาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลก

ได้โปรดจงปกป้องคุ้มครองให้หม่ามี้ของหนูมีความสุข กลับมามีสุขภาพและใจที่แข็งแรง

และอยู่เป็นร่มโพธิ์ร่มไทรให้ลูกๆตราบนานเท่านานค่ะ

ด้วยรักและเคารพอย่างสูง

ลลิตมาศ ภูน้อย (จอย)

29 ธันวาคม 2562

ชื่นชมพี่หมอนิตยา คชภักดี....สะใภ้ คนดี คนเก่ง ที่รักของครอบครัวคชภักดี

“พี่หมอนิตย์” ดวงใจของพี่นัยพินิจ ที่น้องๆครอบครัวคชภักดี ลูกคุณอาเปลื้อง-คุณอาสารภี คชภักดี รักมากชื่นชมถือเป็นแบบอย่างของผู้ใช้ชีวิตอย่างเป็นสุข มีเมตตากรุณาสูง เป็นคนหัวใจ สบาย เป็นอยู่ง่ายๆ ไม่คิดร้ายใคร อารมณ์ดี ร้องเพลงเพราะ มีภาพลักษณ์ที่งามไปทุกบทบาท ทั้งในฐานะ ลูก ภรรยา แม่ ญาติ หมอ ครู ผู้มีแต่ให้ ห่วงใย คิดทำอะไรเพื่อทุกๆคนเพื่อสังคม เพื่อชาติ ศาสน์กษัตริย์ด้วยความเต็มใจตลอดมา ครั่งสุดท้ายไปเยี่ยมพี่หมอนิตย์ที่บ้านซึ่งเริ่มพูด จำได้แล้ว ก็ยัง ห่วงใยชวนน้องๆทานข้าว

ในโอกาสครบ 72 ปี ของพี่หมอนิตย์ (29 มกราคม 2562) ขอพรพระให้พี่หมอนิตย์ มีความสุข มากๆ แข็งแรงๆ เหมือนเดิมเร็วพลันนะคะ

ด้วยรักเคารพ

น้องนิต หน้อย น้อง นุช ป้อม ปูก

6 รอบ พญ นิตยา คชภักดี

ทุกครั้งที่เราเห็นพี่หมอนิตยา พี่จะยิ้มแย้มแจ่มใส อารมณ์ดีมีความสุข และมีความเป็นกันเอง ทำให้เรายิ้ม และหัวเราะไปด้วยเสมอ คิดว่าส่วนหนึ่งอาจจะเป็นเพราะพี่หมอนิตยาเป็นหมอเด็กจึงเป็นผู้ที่มีจิตใจดี อ่อนโยน อารมณ์เย็น เข้าใจผู้อื่น และมีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี ที่เราประทับใจมากคือพี่ร้องเพลงเพราะทุกครั้งที่ยืนไม่โครโฟนให้ พี่ไม่เคยปฏิเสธที่จะร้องเพลงให้เราฟังทั้งเพลงไทย เพลงต่างประเทศ ทั้งร้องเดี่ยว และร้องคู่

แม้ว่าพี่จะอยู่ในแวดวงการดูแลสุขภาพเด็ก โดยเฉพาะการส่งเสริมพัฒนาการเด็กเช่นกัน นำเสียดายที่เราได้ทำงานวิชาการร่วมกันน้อยมาก แต่ก็ได้ติดตามงานของพี่อย่างต่อเนื่องด้วยความชื่นชม พยายามที่ได้ทำงานกับพี่ล้วนต่างยกย่องในความรู้ ความสามารถ และความเป็นครูที่พี่เป็นแบบอย่างที่ดียิ่ง และนับว่าเป็นเรื่องที่ยิ่งใหญ่แห่งปี พ.ศ. 2522 เมื่อมี ‘คชภักดี’ สองคน ได้รับทุนรัฐบาลไทยในปีเดียวกันไปศึกษาต่อที่ประเทศสหรัฐอเมริกาในสาขาเด็ก

ด้วยพี่นิตยาเป็นงานด้านสมองและประสาทวิทยา จึงทำงานคู่กับพี่หมอนิตยา เสมอ เห็นพี่หมอนิตยาทำงานประชุมไหนก็จะเห็นพี่นิตยาบรรยาย ช่วยเปิดสไลด์และสนับสนุนกันและกัน นับว่าเป็นคู่มืออย่างที่น่าเชื่อถือทั้งในชีวิตส่วนตัวและการทำงาน

กิจกรรมปลายปีที่ครอบครัวเรามาจะไปไม่ขาดตั้งแต่สมัยคุณพ่อเยื้อง และคุณแม่ระเหิงยังอยู่คือการไปร่วมฉลองวันเกิดพี่หมอนิตยา และ

ในโอกาสที่พี่หมอนิตยามี อายุ 72 ปี เราขอกราบขอบพระคุณพี่ที่ได้ทำคุณูปการในการพัฒนาเด็กไทยให้เติบโตอย่างเต็มศักยภาพ และในการสร้างบุคลากรของประเทศจำนวนมากที่จะสานต่อทางด้านนี้ และขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่พี่เคารพเนี่ยโปรดดลบันดาลให้พี่มีสุขภาพที่แข็งแรง กลับมาสร้างสรรค์งานคุณภาพ และมีความสุขท่ามกลางครอบครัว ญาติมิตร และลูกศิษย์ที่รักพี่

ด้วยความเคารพรัก

ประคิน พรเทพ สัจฉายา

วินัยตม์ เพ็ญทิพย์ ทรัพย์พัฒน์ และ อัครสุภา คชภักดี

มุกิตาจิต รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิง นิตยา คชภักดี

เมื่อนึกถึง อาจารย์นิตยา จะมีภาพผู้หญิงผิวพรรณดี รูปร่าง สูงใหญ่ใจดี ขยันทุ่มเทกับงาน คงมีบุพการีมาร่วมกับอาจารย์ จึงได้มีโอกาสเป็นลูกศิษย์คนที่ 2 ต่อจาก อาจารย์นิชรา เรื่องดารกานนท์ ช่วงต้นๆของการเป็นลูกศิษย์ รู้สึกว่าตนเองช่างมีความรู้ความสามารถห่างไกลจากการเป็นหมอพัฒนาการเด็ก เนื่องจากอาจารย์มีภารกิจมาก จึงได้มีส่วนช่วยงานอาจารย์ มีโอกาสไปประชุมกับอาจารย์ ตามหน่วยงานต่าง ๆที่มีความสำคัญต่อการพัฒนาเด็กของประเทศ ช่วยอาจารย์ทำวิจัยในต่างจังหวัด ได้เห็นอาจารย์นั่งสมาธิก่อนนอนทุกคืน เป็นแบบอย่างที่ดีของผู้ที่เรียนรู้ทั้งความรู้ภายนอกและเรียนรู้ตนเอง ซึ่งคิดเองว่าน่าจะมีส่วนให้อาจารย์ฟื้นตัวจากโรคได้เร็วมาก

เหตุการณ์หนึ่งที่ประทับใจมาก ตอนนั้นไปเป็น Fellow ที่ Royal Children’s Hospital Melbourne ซึ่งอาจารย์นิตเป็นผู้มีส่วนทำให้ได้ไปเรียนที่นั่นเพราะอาจารย์เป็นเพื่อนกับ Professor Frank Oberklaid อาจารย์นิตกับอาจารย์นัยพินิจไปประชุมที่นั่นและได้มีโอกาสดูแลอาจารย์ โดยปกติคนไทยที่ไปมักจะทำถึงที่เดียว ร้านอาหารและที่ซื้อของ แต่อาจารย์ทั้งสองท่านถามถึงห้องสมุดและพิพิธภัณฑ์

อาจารย์นิตมีลักษณะพิเศษที่ไม่กล้าเลียนแบบ สไลด์สอนของอาจารย์จะอ่านจากเตาเหมือนขนมปังและเป็นขนมปังที่อร่อยมาก อาจารย์ทำงานเพื่อเด็กในวงกว้างทั่วประเทศและแลคนไข้เด็กที่มีปัญหาพัฒนาการและพฤติกรรมด้วยความทุ่มเท ถึงแม้เกษียณอายุราชการแล้ว อาจารย์เป็นผู้มีส่วนสำคัญในการสร้าง คู่มือการเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการ DSPM และ DAIM ซึ่งเป็นคู่มือที่ช่วยให้ผู้ปกครองสามารถนำไปใช้สังเกตและส่งเสริมพัฒนาการลูกได้เพราะอ่านง่ายและมีข้อมูลที่สำคัญเพียงพอ นอกจากนี้อาจารย์ยังมีส่วนช่วยสร้าง หลักสูตรการพัฒนาเด็กปฐมวัย ซึ่งถ้าโรงเรียนต่าง ๆ ใช้แนวทางนี้ในการดูแลเด็ก การทำงานของสมอสูงชันสูงได้รับการพัฒนาเต็มที่ไม่เหมือนทุกวันนี้ที่เด็กเล็กถูกเร่งเรียนเขียนอ่าน ทำให้ความสามารถในการคิด วิเคราะห์ แก้ปัญหา และคิดสร้างสรรค์ ถูกบั่นทอนลงไป

มาวันหนึ่งได้รับข่าวร้าย อาจารย์ป่วยต้องได้รับการผ่าตัดที่ รพ วิชัยยุทธ ไปเยี่ยมอาจารย์อยู่หลายครั้ง อาจารย์ฟื้นตัวเร็วมาก วันหนึ่งไปเยี่ยมอาจารย์ช่วงบ่ายของวันเสาร์ ขณะนั้นมีอาจารย์อยู่นั้น อาจารย์ได้ยกมือขึ้นมา คงไม่ได้เพราะการนวด แต่เพราะอาจารย์คงฟื้นตัวเอง เมื่อเห็นดั่งนั้นตั้งใจที่เห็นอาจารย์ยกแขนได้พยายามไปเยี่ยมอาจารย์เท่าที่เวลาจะอำนวย มีความสุขทุกครั้งที่ได้เห็นรอยยิ้มของอาจารย์ ไม่ว่าจะร่างกายอาจารย์จะกลับมาปกติหรือไม่ก็ตาม แต่อยากให้อาจารย์มีความสุข รักเคารพและตั้งใจที่ได้เป็นลูกศิษย์อาจารย์

พันเอกหญิง ผศ. ชาศรียา ธีรเนตร

กองกุมารเวชกรรม โรงพยาบาลพระมงกุฎเกล้า

ขั้นตอนการพัฒนา

ของเด็กปฐมวัยตั้งแต่ปฏิสนธิถึง 5 ปี

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
สำนักนายกรัฐมนตรีย

ขั้นตอนการพัฒนา
ของเด็กปฐมวัย
ตั้งแต่ปฏิสนธิ - 5 ปี

โดย

รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิงนิตยา คชภักดี

สถาบันแห่งชาติเพื่อการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย
สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

มกราคม 2543

สารบัญ

	หน้า
คำนำ	
พัฒนาการของเด็ก	1
- การเจริญเติบโตและพัฒนาการ	1
- หลักการพัฒนาการของมนุษย์	3
- ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพัฒนาการของเด็ก	5
ทฤษฎีพัฒนาการของพฤติกรรมมนุษย์	19
- ทฤษฎีทางชีววิทยา	23
- การพัฒนางจรประสาทด้านต่าง ๆ ในช่วงหน้าต่างของโอกาส	27
- พัฒนาการด้านสติปัญญา	31
- พัฒนาการด้านภาษาและการสื่อความหมาย	41
- พัฒนาการด้านอารมณ์	42
- พัฒนาการด้านสังคม	43
- พัฒนาการด้านคุณธรรม หรือจิตวิญญาณ	49
- แนวคิดเชิงเอกภาพ	56
- แนวคิดเรื่องจุดปรับเปลี่ยนขั้นตอนของพัฒนาการ	58
พัฒนาการตามวัยของเด็กและการประเมิน	67

พัฒนาการของเด็ก

การเจริญเติบโตและพัฒนาการ

การเจริญเติบโต (growth)

หมายถึง การเปลี่ยนแปลงขนาดของร่างกายและอวัยวะ ซึ่งเกิดจากการเพิ่มจำนวนและขนาดของเซลล์และส่วนหล่อเลี้ยง (matrix) ทำให้รูปร่างเปลี่ยน เช่น มีขนาดใหญ่ขึ้นสูงขึ้น สัดส่วนเปลี่ยนแปลง การเพิ่มจำนวน เช่น ฟัน และการเปลี่ยนลักษณะเช่น การเข้าสู่วัยหนุ่มสาว

สามารถประเมินได้ว่าเด็กมีการเติบโตเป็นปกติหรือไม่ โดยการวัดหรือการชั่งร่างกาย แล้วนำมาเปรียบเทียบกับค่าปกติที่เป็นมาตรฐาน ได้แก่ การชั่งน้ำหนัก การวัดความยาวหรือความสูง ในทางการแพทย์และสาธารณสุขจะประเมินเพิ่มเติมโดยการวัดเส้นรอบวงศีรษะ เส้นรอบวงอก ความหนาของผิวหนัง การนับจำนวนฟัน และถ่ายภาพรังสีอายุกระดูก แล้วนำมาเปรียบเทียบกับมาตรฐานตามอายุ เป็นต้น

พัฒนาการ (development)

หมายถึง การเปลี่ยนแปลงด้านการทำหน้าที่ (function) และวุฒิภาวะ (maturation) ของอวัยวะระบบต่างๆ รวมทั้งตัวบุคคล ทำให้สามารถทำหน้าที่ได้อย่างมีประสิทธิภาพ ทำสิ่งที่ยากสลับซับซ้อนมากขึ้น ตลอดจนการเพิ่มทักษะใหม่ๆ และความสามารถในการปรับตัวต่อสภาพแวดล้อมหรือภาวะใหม่ในบริบทของครอบครัวและสังคม

การประเมินพัฒนาการนั้นสามารถทำได้จากการสังเกตหรือทดสอบความสามารถในการทำหน้าที่แล้วนำผลมาเปรียบเทียบกับเกณฑ์มาตรฐานตามวัย โดยจำแนกการประเมินออกเป็น 2 ระดับคือ การประเมินพัฒนาการทางสรีรวิทยา (physiological development) ของระบบอวัยวะ เช่น การประเมินสมรรถภาพการทำงานของระบบไหลเวียนเลือด และการประเมินพัฒนาการของมนุษย์ (human development) เป็นการประเมินความสามารถในการทำหน้าที่ด้านต่างๆ ของบุคคล โดยสังเกตจากพฤติกรรมและผลงาน เช่น การประเมินทักษะในการช่วยตัวเอง การทรงตัวและเคลื่อนไหว การใช้ภาษาและวิธีสื่อความหมาย การเขียน การแก้ปัญหา เป็นต้น

พัฒนาการของมนุษย์จำแนกเป็น 4 ด้าน ได้แก่

1. ด้านร่างกาย (physical หรือ psycho-motor development) หมายถึง ความสามารถของร่างกายในการทรงตัวในอิริยาบถต่างๆ และการเคลื่อนไหว เคลื่อนที่ไป โดยการใช้กล้ามเนื้อมัดใหญ่ (gross motor) เช่น การนั่ง ยืน เดิน วิ่ง กระโดด เป็นต้น การใช้สัมผัสรับรู้ และการใช้ตาและมือประสานกันในการทำกิจกรรมต่างๆ (fine motor-adaptive) เช่น การหยิบจับของ การขีดเขียน ปั้น ประดิษฐ์ เป็นต้น

2. ด้านสติปัญญา (cognitive development) หมายถึง ความสามารถในการเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่างๆ กับตนเอง การรับรู้ รู้จักสังเกต จดจำ วิเคราะห์ การรู้จัก รู้เหตุผล และความสามารถในการแก้ปัญหา ตลอดจนการสังเคราะห์ ซึ่งเป็นความสามารถเชิงสติปัญญาในระดับสูง ซึ่งแสดงออกด้วยการใช้ภาษาสื่อความหมายและการกระทำ ดังนั้นพัฒนาการด้านภาษา (language) และสื่อความหมาย (communication) ก็เกี่ยวข้องกับการใช้ตากับมือทำงานประสานกันเพื่อแก้ปัญหา (fine motor adaptive) จึงมีความเกี่ยวข้องกับพัฒนาการด้านสติปัญญา

3. ด้านจิตใจ-อารมณ์ (emotional development) หมายถึงความสามารถในการรู้สึกและแสดงความรู้สึก เช่น พอใจ ไม่พอใจ รัก ชอบ โกรธ เกลียด กลัว และเป็นสุข ความสามารถในการแยกแยะ ความลึกซึ้งและควบคุมการแสดงออกของอารมณ์อย่างเหมาะสมเมื่อเผชิญกับสถานการณ์ต่างๆ ตลอดจนการสร้างความรู้สึกที่ดีและนับถือต่อตนเอง (self-esteem) หรืออัตมโนทัศน์ ซึ่งเกี่ยวข้องกับพัฒนาการด้านสังคมด้วย บางครั้งจึงมีการรวมพัฒนาการทางด้านจิตใจ อารมณ์ กับทางด้านสังคมเป็นกลุ่มเดียวกัน คือ Psycho-social development

4. ด้านสังคม (social development) หมายถึง ความสามารถในการสร้างสัมพันธภาพกับผู้อื่น มีทักษะการปรับตัวในสังคม คือสามารถทำหน้าที่ตามบทบาทของตนร่วมมือกับผู้อื่น มีความรับผิดชอบ ความเป็นตัวของตัวเอง และรู้จักละทิ้งเพื่อสำหรับเด็กหมายถึงความรวมถึงความสามารถในการช่วยตัวเองในชีวิตประจำวัน (personal-social) นอกจากนั้นพัฒนาการด้านสังคมยังเกี่ยวข้องกับพัฒนาการด้านจิตวิญญาณ (spiritual development) คุณธรรม (moral) และเกี่ยวข้องกับพัฒนาการด้านสติปัญญา ทำให้รู้จักแยกแยะความรู้สึกผิดชอบชั่วดี และความสามารถในการเลือกดำเนินชีวิตในทางสร้างสรรค์ เป็นประโยชน์ต่อสังคมส่วนรวมอีกด้วย

5. ด้านจิตวิญญาณ (spiritual development) หมายถึงการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการรู้จักคุณค่าของชีวิต สิ่งแวดล้อม สุนทรียภาพ วัฒนธรรม และการมีคุณธรรม การรู้จักควบคุมตนเองให้มีความอดทนอดกลั้น มีเมตตากรุณา มีความซื่อสัตย์ เป็นต้น ซึ่งนำไปสู่เป้าหมายสูงสุดของชีวิตที่ดั่งงาม หลุดพ้นจากความทุกข์ และการมีสันติสุขในสังคม

หลักการพัฒนาการของมนุษย์

1. เป็นกระบวนการเปลี่ยนแปลงที่ต่อเนื่องตั้งแต่ปฏิสนธิ (conception) จนเป็นผู้ใหญ่ มีวุฒิภาวะ (maturity) และต่อไปจนตลอดชีวิต การเกิดจึงเป็นเพียงช่วงเวลาหนึ่งในกระบวนการนี้

ความเชื่อที่กล่าวว่า การเรียนรู้เริ่มต้นเมื่อเด็กเข้าสู่ระบบการศึกษาในโรงเรียนจึงไม่ถูกต้อง เพราะการเรียนรู้พัฒนาการของเด็กที่สำคัญเกิดขึ้นตั้งแต่ 2-3 เดือนก่อนเกิดจนถึงอายุ 3-4 ปี ก่อนที่เด็กจะเข้าโรงเรียน ดังนั้น การส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กจำเป็นต้องเริ่มต้นตั้งแต่วัยทารก วัยเตาะแตะจนถึงวัยอนุบาล โดยใช้วิธีการที่เหมาะสม

2. ลำดับขั้นตอน (sequence) ของพัฒนาการของแต่ละบุคคลจะมีลักษณะเดียวกัน แต่อัตรา (rate) และระยะเวลาในการผ่านขั้นตอนต่างๆ อาจต่างกันได้ ซึ่งพัฒนาการของเด็กจะดำเนินไปอย่างต่อเนื่อง โดยขั้นต้นเป็นพื้นฐานสำหรับขั้นตอนต่อไป

3. พัฒนาการมีมิติสัมพันธ์ระหว่างกันหลายด้าน (several inter-related dimensions) พัฒนาการทางร่างกาย สติปัญญา สังคม จิตใจ และอารมณ์ แต่ละส่วนส่งผลกระทบต่อซึ่งกันและกัน เมื่อด้านหนึ่งก้าวหน้าอีกด้านหนึ่งจะก้าวหน้าตามด้วย เช่น เมื่อเด็กเดินได้จะสำรวจสิ่งแวดล้อมได้มากขึ้น ทำให้มีโอกาสเกิดประสบการณ์เรียนรู้กว้างยิ่งขึ้น จึงส่งผลให้มีพัฒนาการทางสติปัญญาก้าวหน้า และเด็กมีความภูมิใจ สนุกที่เดินได้ ทำให้มีพัฒนาการทางด้านอารมณ์ และจิตใจก้าวหน้าขึ้นด้วย ในทำนองเดียวกันถ้าด้านหนึ่งด้านใดผิดปกติก็จะทำให้อื่นๆ ผิดปกติตามด้วย เช่น เด็กที่มีความผิดปกติในด้านการได้ยินและการสื่อความหมายมักจะมีพัฒนาการทางสติปัญญาล่าช้าไปด้วย และมีแนวโน้มที่จะมีปัญหาทางด้านอารมณ์และสังคม

กิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการอย่างเหมาะสม โดยคำนึงถึงความสนใจของเด็ก และมีความเข้าใจเด็ก บูรณาการของด้านต่างๆ อย่างสมดุลจะส่งเสริมพัฒนาการทาง สังคม อารมณ์ และจิตวิญญาณร่วมไปกับพัฒนาการทางสติปัญญา และด้านร่างกายไป พร้อมๆ กัน

4. การเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์เป็นผลของปฏิสัมพันธ์ระหว่าง ปัจจัยด้านพันธุกรรมกับปัจจัยด้านภาวะแวดล้อมในแต่ละช่วงชีวิต โดยปัจจัยทางพันธุกรรม ที่ได้รับจากบิดามารดาเป็นตัวกำหนดศักยภาพ ส่วนปัจจัยทางภาวะแวดล้อมเป็นตัวกำหนด โอกาสความเป็นไปได้ของการที่เด็กจะเติบโตและพัฒนาตามศักยภาพนั้นๆ ผลลัพธ์ของ พัฒนาการจะเป็นอย่างไรหลังจากปฏิสนธิแล้วจึงขึ้นอยู่กับสุขภาพมารดาและสภาพครอบครัว สังคม และโอกาสที่จะได้รับการดูแลและประสบการณ์การเรียนรู้

5. พฤติกรรมพัฒนาการของเด็กขึ้นอยู่กับระดับวุฒิภาวะของสมองและระบบ ประสาทโดยตรง กล่าวคือ ระบบประสาทที่ควบคุมอวัยวะหรือระบบต่างๆ จะต้องพัฒนา อย่างเต็มที่ ก่อนที่ระบบหรืออวัยวะนั้นจะทำหน้าที่ได้อย่างสมบูรณ์ ทั้งนี้ปัจจัยแวดล้อม เชิงกายภาพและสังคม (physical and social environment) ในวัยเด็กปฐมวัย มีส่วน สำคัญในการพัฒนาโครงสร้างและการทำงานของสมองและระบบประสาท นอกเหนือไป จากปัจจัยทางพันธุกรรมและอาหารที่เด็กได้รับ

6. ทิศทางของพัฒนาการเริ่มจากศีรษะไปเท้า ทารกจะชันคอได้ก่อนแล้วจึงคว่ำ นั่ง ยืน และเดินได้ ส่วนการควบคุมการทำงานของแขนขาจะมีทิศทางจากส่วนใกล้ตัวไป ส่วนปลาย คือ เด็กจะใช้ทั้งแขนมัดสิ่งของก่อนจะควบคุมข้อมือ ฝ่ามือ และนิ้วมือได้

7. พัฒนาการทางการเคลื่อนไหวจะเปลี่ยนจากปฏิกิริยาสะท้อน (reflex) มาเป็น การเคลื่อนไหวที่ควบคุมได้ (voluntary movement) เช่น ปฏิกิริยาสะท้อนที่พบใน ทารกแรกเกิดถึง 3 เดือน คือ การกำมือโดยอัตโนมัติจะต้องถูกควบคุม คือ ทารกรู้จัก คลายนิ้วมือออกก่อนที่ทารกจะใช้มือคว้าและกำของอย่างจงใจได้เมื่อประมาณอายุ 4-5 เดือน

8. พัฒนาการทางพฤติกรรมเริ่มจากการแสดงออกแบบรวมๆ ก่อนที่จะเปลี่ยน ไปเป็นพฤติกรรมที่เจาะจง เช่น ทารกอายุ 3 เดือนเมื่อเห็นของเล่นที่สนใจจะเคลื่อนไหว ทั้งตัวและแขนขา แต่เมื่ออายุ 6-7 เดือน จะเอื้อมมือเดียวไปหยิบมา หรือเด็กอายุ 1 ปี เมื่อพูดคำว่า ‘แม่-นม’ อาจหมายถึง “แม่เอานมมาให้หนู” หรือ “แม่เอาขวดนมกินไป”

หรืออาจหมายถึง เครื่องดื่มอื่นๆ ที่ไม่ใช่นมก็ได้ ต่อมาเมื่อโตขึ้นพัฒนาการด้านภาษามีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นจึงพูดอย่างจำเพาะเจาะจงได้

9. พัฒนาการของเด็กจะก้าวหน้าตามลำดับได้เมื่อเด็กมีประสบการณ์การเรียนรู้ด้วยตนเอง จากประสาทสัมผัสต่างๆ จากความคิด พูดและลงมือกระทำ ดังนั้นผู้ใหญ่ควรส่งเสริมพัฒนาการของเด็ก โดยให้เด็กมีโอกาสเรียนรู้จากการสัมผัส สำรวจ ทดลอง และค้นพบสิ่งแวดล้อม การเล่น การลงมือกระทำ การทำงานตามกำลังและการเอาใจใส่ดูแล ตอบสนองให้เด็กมีโอกาสปฏิสัมพันธ์กับผู้ใหญ่ เพื่อให้เด็กรู้ถึงการยอมรับและมีความรู้สึกมั่นคงในสภาพแวดล้อมที่เป็นมิตรที่ช่วยเสริมสร้างการเรียนรู้และพัฒนาการด้านอื่น ๆ

ปัจจัยที่มีผลกระทบต่อพัฒนาการของเด็ก

1. ปัจจัยด้านธรรมชาติของตัวบุคคล (organismic factor หรือ nature) เป็นผลโดยตรงของพันธุกรรมที่กำหนดศักยภาพ (potential) กำหนดเพศและลักษณะแตกต่างจำเพาะของแต่ละบุคคล นอกจากนี้ยังรวมถึงขั้นตอนการบรรลุมิติภาวะและระดับความอ่อนแอเมื่อบุคคลนั้นถูกกระทบโดยสิ่งแวดล้อม (degree of vulnerability) อีกด้วย

2. ปัจจัยด้านภาวะแวดล้อมที่หล่อเลี้ยง (environmental factor หรือ nurture) แบ่งเป็น 2 ด้าน คือ

ก. ชีวกายภาพ (biophysical) ได้แก่ อาหาร ภูมิประเทศ สภาพอากาศ สิ่งแวดล้อม ที่อยู่อาศัย การติดเชื้อ การเจ็บป่วย การได้รับรังสี สารเคมี และมลภาวะ เป็นต้น

ข. จิตสังคม วัฒนธรรม (psychosocial and culture) ได้แก่ การเลี้ยงดู โอกาสรับการศึกษา ลักษณะครอบครัว บิดามารดา และผู้เลี้ยงดู เศรษฐฐานะ สภาพสังคม วัฒนธรรม การเมือง ตลอดจนระบบสาธารณสุข สื่อมวลชน บริการทางสังคม การศึกษา สุขภาพและสวัสดิการที่มีอยู่ในสังคม

ปัจจัยเหล่านี้เอื้ออำนวยต่อชีวิตและการเจริญเติบโตและพัฒนาการในระดับที่แตกต่างกัน ขึ้นกับโอกาสที่เด็กจะได้รับการตอบสนองความต้องการด้านต่างๆ และประสบการณ์ที่เด็กจะมีในช่วงเวลาหนึ่งๆ ถ้าภาวะแวดล้อมเอื้ออำนวยเต็มที่ เด็กก็จะมีโอกาสเติบโต

และมีพัฒนาการสมบูรณ์ตามศักยภาพ ในทางตรงกันข้าม ถ้าปัจจัยภาวะแวดล้อมบางด้านไม่เอื้ออำนวยในช่วงวัยที่จำเป็น ความสามารถในด้านนั้นก็จะถูกกลืนหายไป เช่น ขาดสารอาหาร ธาตุเหล็ก หรือไอโอดีน ช่วงอยู่ในครรภ์และวัยทารก หรือได้ประสบการณ์เรียนรู้น้อย เช่น ขาดคนดูแลเอาใจใส่ในวัยทารก หรือได้รับสารพิษบางอย่างมากเกินไปจะทำให้เด็กคนนั้นไม่เจริญเติบโต หรือมีความสามารถไม่เต็มตามที่เขาคควรจะเป็นได้

ระยะเวลา (timing) ที่ปัจจัยต่าง ๆ กระทบต่อเด็กเป็นสิ่งสำคัญ เพราะในแต่ละช่วงการเจริญเติบโตและพัฒนาการที่แตกต่างกัน ผลที่เกิดขึ้นก็จะแตกต่างกันด้วย เช่น ระยะเวลาในครรภ์ ระยะเวลาเกิด ระยะเวลาวัยรุ่น จะมีความเสี่ยงและการปรับตัวที่แตกต่างกัน ดังแสดงในภาพที่ 1.1

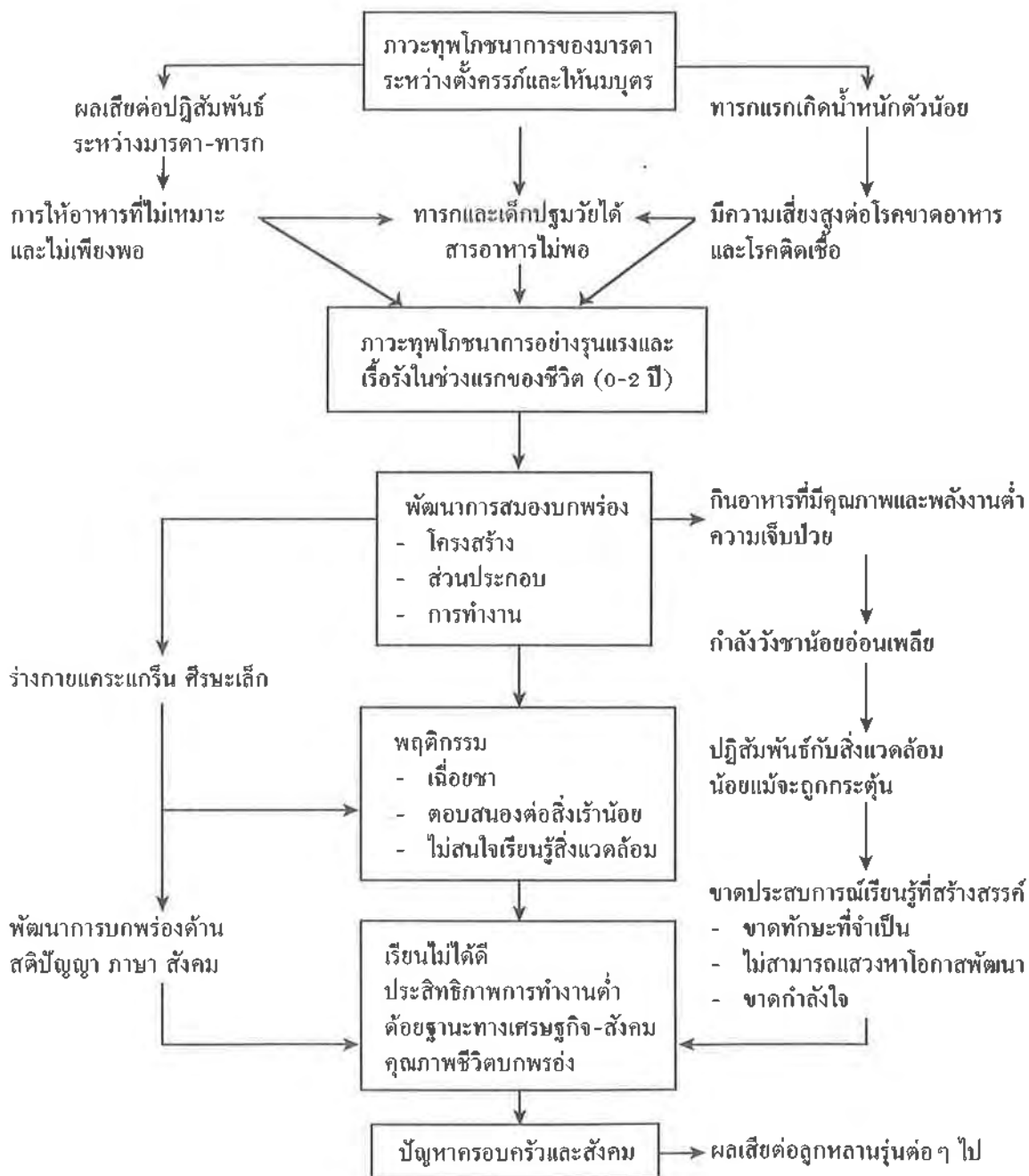
ผลลัพธ์ของการเจริญเติบโตและพัฒนาการวัยเด็ก ปัจจัยเหล่านี้ เป็นต้นว่า อาหารและสุขภาพของบิดามารดาและของเด็ก โอกาสที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดู การศึกษา การรักษาพยาบาล สามารถเอื้ออำนวยให้เด็กมีโอกาสเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่สมบูรณ์เต็มตามศักยภาพของเขา ซึ่งหมายถึงทรัพยากรมนุษย์ที่มีคุณภาพสำหรับครอบครัว ชุมชน และประเทศชาติ แต่การเจริญเติบโตและพัฒนาการจนได้ผลลัพธ์ที่มีคุณภาพเต็มที่จะเกิดขึ้นได้ยาก หากเด็กอยู่ท่ามกลางปัจจัยทางภาวะแวดล้อมที่ไม่เอื้ออำนวย ดังที่เด็กจำนวนมากทั้งในชนบทและในเขตเมืองกำลังประสบอยู่ในปัจจุบัน ซึ่งอาจจะกล่าวได้ว่าเด็กเหล่านี้ อยู่ในสภาพ “ด้อยโอกาส” ที่จะเจริญเติบโตเป็นผู้ใหญ่ที่แข็งแรงและมีคุณภาพนั่นเอง ดังแสดงในภาพที่ 1.2

ภาพที่ 1.1 ความสัมพันธ์ของปัจจัยด้านตัวบุคคลและภาวะแวดล้อมในการกำหนดการเจริญเติบโตและพัฒนาการของมนุษย์

คัดแปลงจาก : Kotchabhakdi NJ. Concepts of child development. Handbook of Asian child development and child rearing practice. Behavioral Science Research Institute, Srinakarinwirot University, Prasanmitr, 1985:57-80

ภาพที่ 1.2 ผลกระทบของภาวะทุพโภชนาการและการเลี้ยงดูบกพร่องในระยะแรกของชีวิตต่อพัฒนาการด้านร่างกาย จิตใจและสังคม

ดัดแปลงจาก : Kotchabhakdi NJ. Nutritional needs of the child. Handbook of Asian child development and child rearing practice. Behavioral Science Research Institute, Srinakarinwirot University, Prasanmitr, 1985 : 81-98.

หลังจากปฏิสนธิแล้ว ปัจจัยทางพันธุกรรมได้ถูกกำหนดเรียบร้อยแล้ว ดังนั้นผลของพัฒนาการจะเป็นอย่างไรขึ้นอยู่กับความสมดุลระหว่างปัจจัยเสี่ยงทางชีวภาพจิตใจ สังคม และวิกฤตการณ์ กับปัจจัยและกระบวนการที่เกื้อหนุนเอื้อต่อเด็ก และพิทักษ์ป้องกัน หากเด็กเผชิญกับปัจจัยเสี่ยงและเหตุการณ์ที่เป็นวิกฤตรุนแรงก็มักเกิดปัญหาอ่อนแอเสี่ยงต่อการเกิดปัญหาหรือปรับแบบคาบเส้น หากมีเหตุการณ์กระทบกระเทือนหรือช้าลงไปทางไม่ดีก็เกิดปัญหา แต่หากมีการถ่วงดุลด้วยปัจจัยที่เอื้ออำนวยและอยู่ในสิ่งแวดล้อมที่กระบวนการเกื้อหนุน เอื้อต่อเด็กและพิทักษ์ป้องกัน เด็กก็มีโอกาสที่จะปรับตัวดีขึ้นจนบางคนสามารถเอาชนะปัจจัยเสี่ยงและวิกฤติได้อย่างสร้างสรรค์เติบโตขึ้นอย่างมีคุณภาพได้ ดังแสดงในภาพที่ 1.3

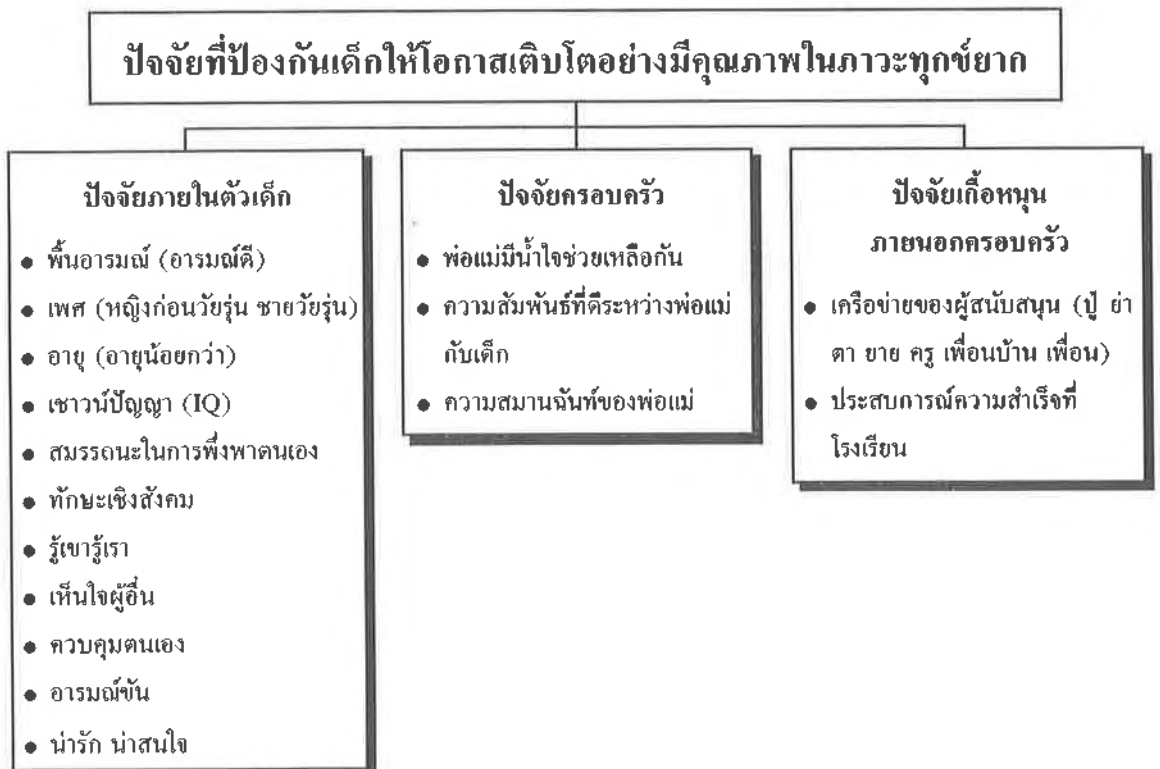
ภาพที่ 1.3 ลักษณะของบุคคลคือผลของพัฒนาการ

ผล : มีปัญหา/อ่อนแอ/ปรับตัวได้คาบเส้น/เข้มแข็งปรับตัวได้อย่างสร้างสรรค์

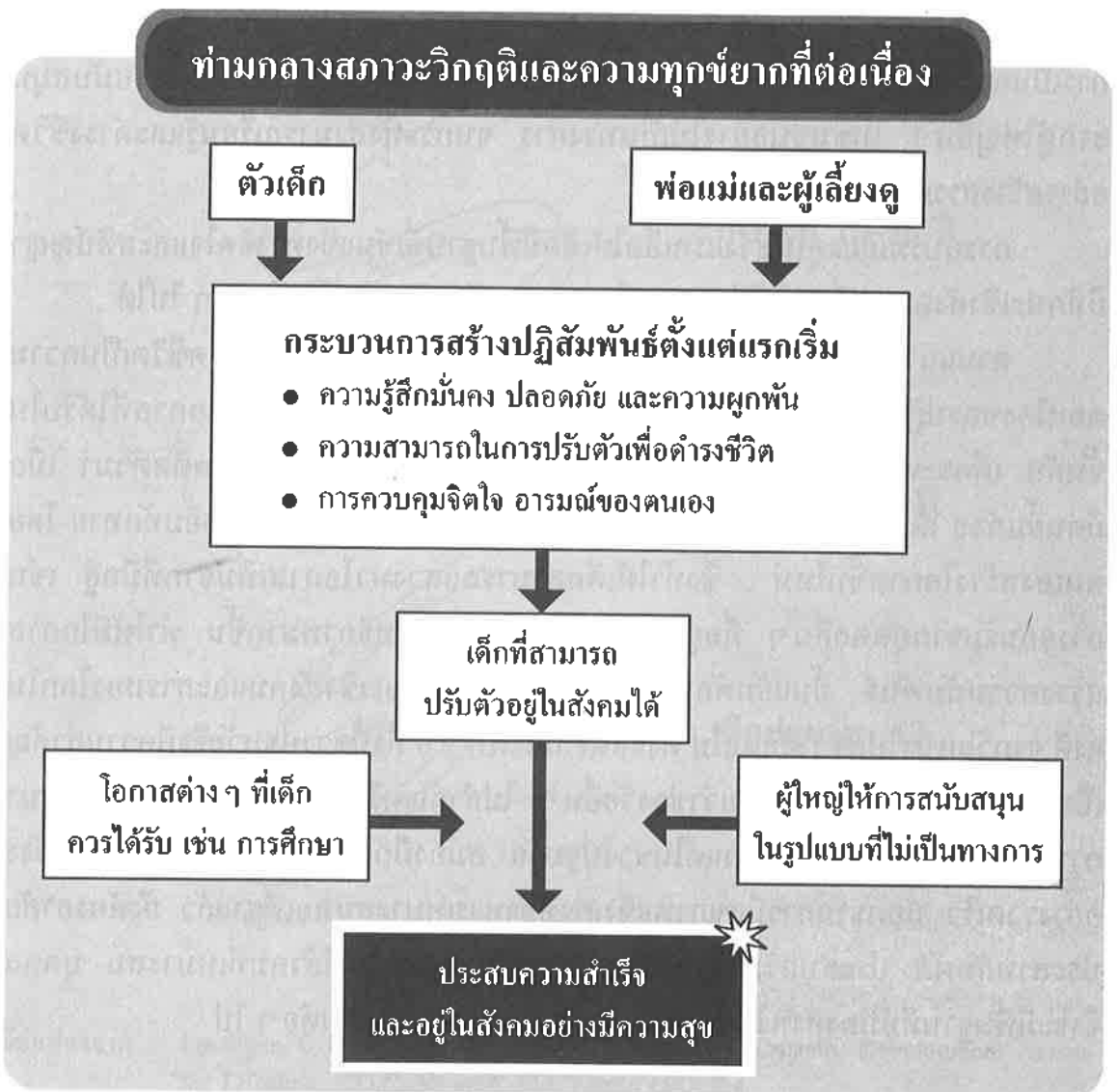
ในปัจจุบันแทนที่จะมุ่งเน้นการวิเคราะห์หาสาเหตุที่ทำให้เด็กส่วนหนึ่งเติบโตได้ไม่เต็มที่ มีปัญหาพฤติกรรมและพัฒนาการแต่เพียงด้านเดียว ที่เรียกว่าเป็นการหาต้นเหตุของปัญหา (Deficit model approach) การพัฒนามนุษย์ได้หันมาสนใจการเพิ่มปัจจัยเกื้อหนุน หรือ “ภูมิคุ้มกันด้านจิตใจและสติปัญญา” (protective factors) การสร้างความฉลาดทางอารมณ์-ปลูกฝังคุณธรรมและสร้างเสริมจิตใจให้มีความใฝ่เรียนรู้ ใฝ่ดี มีความมั่นคง ทนทาน ไม่ยอมแพ้ บากบั่นจนประสบความสำเร็จได้ แม้ในสภาพสังคมที่มีปัญหาหรือแม้เมื่อประสบความสำเร็จทุกอย่างก็เรื้อรัง ดังสำนวนไทยว่า “ตกน้ำไม่ไหลตกไฟไม่ไหม้” (Resilience) ปัจจัยเกื้อหนุนที่ป้องกันเด็กให้มีโอกาสเติบโตอย่างมีคุณภาพในภาวะทุกข์ยาก รวบรวมจากผลการวิจัยระยะยาวที่ติดตามประชากรเด็กกลุ่มด้อยโอกาสหรือที่ประสบความสำเร็จลำบากเนื่องจากวิกฤตเศรษฐกิจและปัญหาครอบครัว ประกอบด้วย ปัจจัยภายในตัวเด็ก ปัจจัยครอบครัว และปัจจัยเกื้อหนุนจากภายนอกครอบครัว ดังแสดงในภาพที่ 1.4

ภาพที่ 1.4

จากผลการวิจัยระยะยาวที่ติดตามประชากรเด็กกลุ่มตัวอย่างจนเติบโตเป็นผู้ใหญ่หลายพื้นที่ เช่น Werner และคณะ ในฮาวาย Silva และคณะ ในนิวซีแลนด์ พบว่าช่วงปฐมวัยโดยเฉพาะแรกเกิดถึงอายุ 3 ปี มีความสำคัญต่อพัฒนาการของมนุษย์มาก โดยพบว่ามีปัจจัยที่ป้องกันปัญหาและความล้มเหลวของชีวิต ทำให้เด็กเข้มแข็งสามารถดำเนินชีวิตต่อไปอย่างสร้างสรรค์ แม้จะมีเหตุการณ์ที่เป็นวิกฤติและเด็กอยู่ในสภาพทุกข์ยากเรื้อรัง ดังแสดงในภาพที่ 1.5

ภาพที่ 1.5 การปรับตัวเหตุการณ์วิกฤติในชีวิตและสภาพทุกข์ยากเรื้อรัง

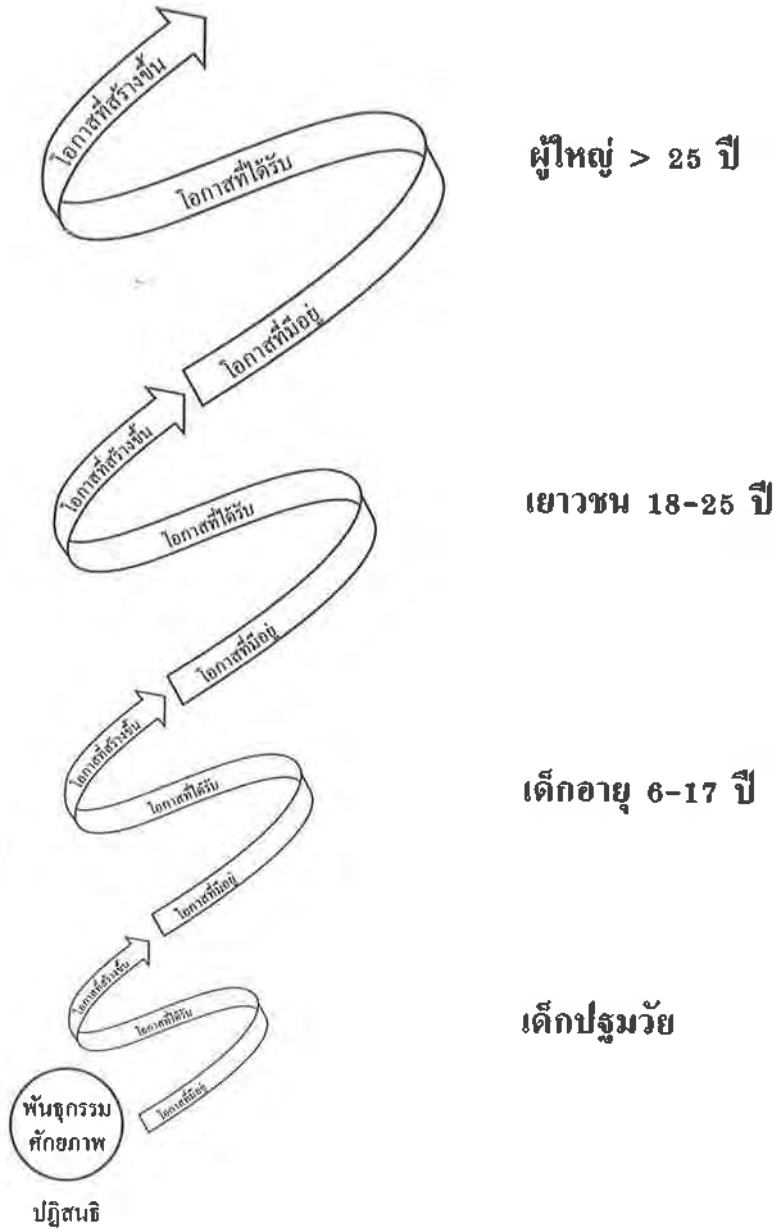

กระบวนการที่ทำให้เด็กจำนวนหนึ่งประมาณ 1 ใน 5 ที่อยู่ในภาวะด้อยโอกาส ผู้ชีวิตได้จนประสบความสำเร็จ ขึ้นอยู่กับลักษณะของตัวเด็ก และลักษณะกับวิธีการปฏิบัติของพ่อแม่ หรือผู้เลี้ยงดูที่อาจเป็นสมาชิกครอบครัว หรือผู้อื่นที่ให้ความรักเอาใจใส่ สร้างปฏิสัมพันธ์ตั้งแต่ช่วงปฐมวัย ทำให้เกิดความผูกพัน และความรู้สึกมั่นคงปลอดภัย เด็กรู้สึกมีที่พึ่งได้ การเลี้ยงดูเน้นการให้เด็กตระหนักถึงความสามารถของตนเองในการปรับตัวเพื่อดำรงชีวิต และช่วยให้เด็กรู้จักควบคุมตนเองแทนการขู่เข็ญบังคับจากภายนอก (Internal locus of control) เด็กเหล่านี้จะเติบโตขึ้น ในวัยเรียน วัยรุ่นที่มีความใฝ่เรียนรู้ ใฝ่ดี มีความหวังที่จะพัฒนาตัวเองต่อไป มีมานะพยายาม (Resilient child) เมื่อประสบโอกาสที่มีอยู่ในสังคม เช่น การฝึกงานอาชีพ การศึกษานอกโรงเรียน การเกณฑ์ทหาร การเป็นอาสาสมัคร ฯลฯ เด็กเหล่านี้จะสามารถนำมาพัฒนาตนเอง และหาความสนับสนุนจากผู้ใหญ่อื่นๆ ในชุมชนอย่างไม่เป็นทางการ จนกระทั่งสามารถเรียนรู้และดำรงชีวิตอย่างสร้างสรรค์ได้

การอบรมเลี้ยงดูในช่วงแรกเอื้อให้เด็กมีพื้นฐานที่เข้มแข็งทางจิตใจและสติปัญญา มีทักษะเชิงสังคมพอที่จะนำไปแสวงหาโอกาสและพัฒนาตนเองในขั้นต่อไป ได้

ตามแนวคิดของ Levinger การพัฒนาศักยภาพของมนุษย์ตลอดชีวิตเป็นความต่อเนื่องของปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวคนกับโอกาสที่มีอยู่ในสังคม จากโอกาสที่ได้รับในขั้นต้น เด็กจะพัฒนาตนเองไปสู่ขั้นต่อไป เช่น ทารกแรกเกิดมีศักยภาพติดตัวมา เมื่อมีคนยิ้มด้วย เด็กจะเลียนแบบยิ้มตอบ ซึ่งพัฒนาไปสู่ความสามารถในการยิ้มทักทาย โดยตนเองสร้างโอกาสขึ้นใหม่ ซึ่งทำให้เด็กสามารถแสวงหาโอกาสเพิ่มจากที่มีอยู่ เช่น การยอมรับจากบุคคลอื่นๆ ที่อยู่รอบข้างได้อย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ทำให้มีโอกาสสร้างความสัมพันธ์ ยิ้มแย้มทักทายกับผู้คนนำไปสู่ทักษะเชิงสังคมและการมองโลกในแง่ดี จากวัยหนึ่งไปสู่ช่วงวัยต่อไป ดังแสดงในภาพที่ 1.6 ทั้งนี้ช่วงปฐมวัยจึงมีความสำคัญเป็นพิเศษ แต่มิได้หมายความว่าช่วงวัยอื่นๆ ไม่สำคัญหรือไม่มีสิ่งใดที่จะเอื้อต่อพัฒนาการของบุคคลนั้นได้อีก เพียงแต่ในช่วงปฐมวัย สมองมีการเติบโตและพัฒนาโครงสร้างอย่างรวดเร็ว นอกจากการมีสุขภาพแข็งแรงมีอาหารเหมาะสมพอเพียงแล้ว ยังต้องอาศัยประสาทสัมผัส ประสบการณ์เรียนรู้กับปฏิสัมพันธ์ของอารมณ์สังคมที่เหมาะสม บุคคลจึงจะมีพื้นฐานที่มั่นคงสำหรับการเจริญเติบโตและพัฒนาการขั้นต่อไป

ภาพที่ 1.6 การพัฒนาศักยภาพของมนุษย์เป็นความต่อเนื่องของปฏิสัมพันธ์ระหว่างตัวคนกับโอกาสที่มีอยู่ในสังคม

คัดแปลงจาก : Levinger, B.1996. Critical Transitions : Human Capacity Development Across the Lifespan, E.D.C. Newton, MAO 2158 USA.P.6

ในพ.ศ. 2533 ประเทศไทยได้มีการกำหนดสถานะความต้องการพื้นฐานและบริการสำหรับเด็กและเยาวชน (สพด.) โดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี เพื่อให้หน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชน ใช้เป็นเกณฑ์ในการให้บริการแก่เด็ก และทุกฝ่ายควรถือเป็นหน้าที่ในการลดปัจจัยเสี่ยง และปัจจัยที่ขัดขวางการเจริญเติบโตกับพัฒนาการของเด็กให้เหลือน้อยที่สุด พร้อมกับเพิ่มปัจจัยที่เอื้ออำนวยต่อเด็กและครอบครัวให้มากที่สุด โดยถือเอาประโยชน์สุขของเด็กเป็นสำคัญ Donohue Colletta ได้วิเคราะห์ความแตกต่างของพัฒนาการ 3 ช่วงอายุ ซึ่งขึ้นอยู่กับสถานะความต้องการต่างๆ เมื่อนำมาเปรียบเทียบกับ สพด. ของไทยแล้ว ปรากฏดังตารางที่ 1.1 พบว่า

ตารางที่ 1.1 เปรียบเทียบความต้องการเกี่ยวกับพัฒนาการด้านสติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมตามสภาวะความต้องการพื้นฐานและบริการสำหรับเด็กและเยาวชนไทยกับสากล

ช่วงอายุ	สภาวะความต้องการพื้นฐานและบริการสำหรับเด็กและเยาวชน	
	ไทย ¹	สากล ²
0-1 ปี	<ol style="list-style-type: none"> 1. ต้องการให้พ่อแม่ ผู้เลี้ยงดูรักและเข้าใจ ให้การดูแลอย่างใกล้ชิด ค่อเนื่อง และสม่ำเสมอ โดยตอบสนองความต้องการทางร่างกาย ให้สัมผัสอ่อนโยนและมีการเสนอสนองตอบต่อกันตั้งแต่แรกเกิด (ส.,ป.) 2. ต้องการสัมผัสใกล้ชิดกับแม่ตลอด 1 ปีแรก โดยเฉพาะตั้งแต่แรกเกิดควรถูกกอดและโอบอุ้มอย่างน้อยอายุ 3 เดือน (ส.,ป.) 3. ต้องการความผูกพันกับพ่อแม่ และผู้เลี้ยงดู โดยมีการเสนอสนองตอบต่อกันด้วยการมองหน้า สบตา สีหน้า ท่าทาง การสัมผัส โอบอุ้มและพูดจา (ส.,ป.) 4. ต้องการโอกาสที่จะฝึกใช้ประสาทสัมผัสต่างๆ และเคลื่อนไหวร่างกายในสภาพแวดล้อมที่ปลอดภัยและเป็นมิตร (ป.) 5. ต้องการเรียนรู้จากการเล่นและการกระทำของตนเอง การมีปฏิสัมพันธ์กับคนและวัตถุที่อยู่รอบตัว ตลอดจนเหตุการณ์ต่างๆ และมีประสบการณ์เรียนรู้หลากหลายตามความสามารถ และความสนใจของตน (ป.) 6. ต้องการเลียนแบบพฤติกรรม ท่าทางของพ่อแม่กับคนที่อยู่รอบตัว (ส.,ป.) 7. ต้องการการอบรมเลี้ยงดูที่ใช้เหตุผลในการผ่อนปรนตามความต้องการของเด็ก เพื่อจะได้เริ่มเรียนรู้ที่จะแยกแยะสิ่งที่ควรและสิ่งที่ไม่ควร ถือเป็นารเริ่มสร้างวินัยในตน (ส.,ป.) 8. ต้องการความรัก ความคุ้มครอง การปกป้องจากอันตราย และความมั่นใจว่าตนจะไม่ถูกทอดทิ้ง (ส.) 9. ต้องการเรียนรู้ภาษาพูดจากพ่อแม่และผู้เลี้ยงดูทั้งด้านการรับรู้ ความหมายของคำพูด การเปล่งเสียงพูด และการแสดงออกซึ่งความคิด ความรู้สึกของตน (ส.,ป.) 	<ol style="list-style-type: none"> 1. การปกป้องอันตรายที่จะเกิดขึ้นทางร่างกาย 2. โภชนาการที่เหมาะสมและเพียงพอ 3. การดูแลสุขภาพ และสิ่งแวดล้อมที่ถูกต้องเหมาะสม 4. ผู้ใหญ่ที่ใกล้ชิดเด็กสร้างความผูกพันด้วย 5. ผู้ใหญ่ที่เข้าใจและตอบสนองเป็นตัวอย่างที่ดี 6. สิ่งที่มีคุณค่า สัมผัส ได้ยิน สูดดม และชิม 7. โอกาสสำรวจสิ่งรอบตัว และเคลื่อนไหวอย่างอิสระปลอดภัย 8. การกระตุ้นทางภาษาอย่างเหมาะสม

ช่วงอายุ	สภาวะความต้องการพื้นฐานและบริการสำหรับเด็กและเยาวชน	
	ไทย ¹	สากล ²
1-3 ปี	<p>10. ต้องการให้พ่อแม่และผู้เลี้ยงดูสังเกตลักษณะการ แสดงออกทุกกระเซ เพื่อตอบสนองและปรับเปลี่ยนวิธีการเลี้ยงดูให้เหมาะสมกับความสามารถและวัย (ส.,ป.)</p> <p>11. (1. ต่อ)</p> <p>12. (3. ต่อ) หักเป็นผู้รู้จักให้และรู้จักรับ เริ่มมีส่วนร่วมในกิจกรรมของครอบครัว (ส.,ป.)</p> <p>13. (4. และ 5. ต่อ) ต้องการเล่นของเล่น และของในบ้านที่ปลอดภัย ทั้งยังต้องการพื้นที่เพิ่มขึ้นสำหรับวิ่งเล่น ปีนป่าย และออกกำลังกาย เรียนรู้จากการลองผิดลองถูก และฝึกความชำนาญ (ป.)</p> <p>14. (6. ต่อ) เลียนการใช้ภาษา มารยาทและบทบาทในสังคม (ส.,ป.)</p> <p>15. (7-10 ต่อ)</p> <p>16. ต้องการหัดทักษะรับผิดชอบตนเองในกิจวัตรประจำวันคือการกินอาหาร การควบคุมการขับถ่าย การรักษาความสะอาดของร่างกาย และการแต่งกาย (ส.)</p> <p>17. ต้องการการเคลื่อนไหว สำรวจสิ่งแวดล้อม หยิบ จับ ถองเล่น ลองทำ และแสดงความเป็นตัวของตัวเองกับพ่อแม่และคนอื่น ๆ (ป.,ส.)</p> <p>18. ต้องการพูดคุย ซักถามในสิ่งที่ตนพบเห็น ต้องการคำอธิบายในเรื่องผิดถูกและฟังเรื่องราวต่างๆ อย่างง่าย ๆ (ป.)</p> <p>19. ต้องการให้พ่อแม่และผู้เลี้ยงดูสนใจในสิ่งที่คนทำ ชมเชยให้กำลังใจ เมื่อทำสิ่งที่ควร ช่วยชี้แนะเมื่อต้องการความช่วยเหลือหรือทำสิ่งที่ไม่ควร (ส.)</p>	<p>(1-8 ข้างต้น และ)</p> <p>9. สนับสนุนให้ได้พัฒนาทักษะใหม่ๆ ทาง การเคลื่อนไหว ภาษา และ การคิด</p> <p>10. โอกาสพัฒนาความเป็นอิสระเป็นของตัวเอง</p> <p>11. ช่วยให้เรียนรู้วิธีการควบคุมพฤติกรรมตนเอง</p> <p>12. โอกาสเริ่มต้นเรียนรู้การดูแล และช่วยตัวเองในกิจวัตรประจำวัน</p> <p>13. โอกาสได้เล่นสิ่งของต่างๆ อย่าง หลากหลาย</p>
3-6 ปี	<p>20. (1.ต่อ) ต้องการอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้ด้วย (ส.)</p> <p>21. (4. ต่อ) ต้องการการจำแนกเปรียบเทียบและเชื่อมโยงประสาทสัมผัส การได้ยิน การเห็น สัมผัส รส และกลิ่น การปั่น การวาด รับรู้ในระดับเบื้องต้นเกี่ยวกับวัตถุธรรมชาติ สิ่งรอบตัว ความเป็นไปในชีวิตประจำวัน เรื่องรูปร่าง ลักษณะ สี น้ำหนัก ขนาด ทิศทาง ระยะทาง เวลา จำนวน และลำดับที่ ฯลฯ (ป.)</p>	<p>(1-13 ข้างต้น และ)</p> <p>14. โอกาสพัฒนาทักษะกล้ามเนื้อเล็ก</p> <p>15. การส่งเสริมพัฒนาการด้านภาษาคำพูด การพูดคุย การอ่าน การร้องเพลง เล่นมีตานั้น</p> <p>16. การทำกิจกรรมซึ่งจะพัฒนาความรู้สึกลให้สำเร็จว่าตัวเองเป็นผู้มีความสามารถ</p>

ช่วงอายุ	สถานะความต้องการพื้นฐานและบริการสำหรับเด็กและเยาวชน	
	ไทย ¹	สากล ²
	<p>22. (7. ต่อ)</p> <p>23. (9. ต่อ) ต้องการการจงใจให้ใช้ภาษาพูดเป็นประโยชน์ได้ อธิบายตนเองหรือเหตุการณ์จนเป็นประโยชน์ได้ (เช่น ความรู้สึก ชื่อ ฯลฯ) ฟังแล้วเข้าใจ บอกหรือเล่าเรื่อง ชักถาม และแสดงความคิดเห็น (ป.)</p> <p>24. (10. ต่อ)</p> <p>25. (16.-17. ต่อ)</p> <p>26. (18. ต่อ) มีความอยากหรืออยากเห็น ต้องการพูดคุย ชักถาม พร้อมคำอธิบาย และการเป็นเหตุเป็นผลเกี่ยวกับ ประสบการณ์ โดยเฉพาะสิ่งแวดล้อมรอบตัวใหม่ๆ และในเรื่องผิดถูกอย่างง่าย ๆ และต้องการคำตอบ (โดยที่ ในวัยนี้มักมีความนึกฝันที่ยังคลาดเคลื่อนจากความ เป็นจริงอันเนื่องจากขาดประสบการณ์) (ป.,ส.)</p> <p>27. ต้องการริเริ่มกิจกรรมทำงานง่าย ๆ ด้วยตนเอง ช่วยตัวเอง ได้ พร้อมทั้งเริ่มรู้จักรักษาของของตนและส่วนรวม ต้องการเรียนรู้ว่าตนเป็นสมาชิกของครอบครัวและ ช่วยเหลือครอบครัว (ป.,ส.)</p> <p>28. ต้องการการเคลื่อนไหวด้วยการออกกำลังกายและการ เล่นกีฬาประเภทต่างๆ (ป.,ส.)</p> <p>29. ต้องการมีเพื่อนเล่น (ส.)</p> <p>30. ต้องการเลียนแบบจากตัวแบบทั้งทางด้านสังคมและ จริยธรรม (ส.)</p> <p>31. ต้องการเรียนรู้ความแตกต่างทางร่างกายเรื่องเพศ (ส.)</p> <p>32. เรียนรู้ความต้องการของผู้อื่นโดยเฉพาะของเพื่อน ผู้ที่ อายุน้อยกว่า และผู้ใหญ่ที่ตนใกล้ชิดด้วย เรียนรู้การให้ การรับ และควบคุมอารมณ์ได้บ้างแล้ว และเคารพในสิทธิ ของผู้อื่น (ส.)</p> <p>33. ต้องการเรียนรู้ในการปฏิบัติตนเบื้องต้นที่เหมาะสม สอดคล้องกับวัฒนธรรมและประเพณีไทย (ส.)</p>	<p>17. โอกาสที่เรียนรู้ความร่วมมือ การ ช่วยเหลือ และการแบ่งปัน</p> <p>18. ประสบการณ์เตรียมความพร้อม เพื่อพัฒนาการเขียนและอ่าน</p>

(จาก 1. คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจ กำหนดสถานะความต้องการพื้นฐานและบริการสำหรับเด็กและเยาวชน สำนักงาน คณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ, สถานะความต้องการพื้นฐานและบริการสำหรับเด็กและเยาวชน. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์, 2533.

2. Donohue-Colletta, N. Cross-Cultural Child Development : A Training Course for Program Staff. Richmond, VA: Christian Children's Fund, 1992.)

เอกสารประกอบ

1. คณะอนุกรรมการเฉพาะกิจ กำหนดสภาวะความต้องการพื้นฐานและบริการสำหรับเด็กและเยาวชน สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ. สภาวะความต้องการพื้นฐานและบริการสำหรับเด็กและเยาวชน. กรุงเทพฯ : อรุณการพิมพ์, 2533.
2. สำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ. แผนพัฒนาเศรษฐกิจและสังคมของประเทศไทย ฉบับที่ 8. กรุงเทพฯ : เม็ดทรายพรินต์ติ้ง, 2540.
3. สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ. อนุสัญญาว่าด้วยสิทธิเด็ก **Convention on the rights of the child**. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก (ไม่ได้ระบุปีที่พิมพ์).
4. Donohue-Colletta,N. Cross-Cutlural Child Development : A Training Course for Program Staff. Richmond, VA: Christian Children's Fund, 1992.
5. Kotchabhakdi NJ. Concepts of child development. In : Suvannathat C, Bhanthumanvin D. Bhuapirom L, Deats DM,eds. Handbook of Asian child development and child rearing practices, Bangkok : Behavioral Science Research Institute, Srinakarinwirot University, Prasanmitr,1985:57-80.
6. Kotchabhakdi NJ. Nutritional needs of the child. In : Suvannathat C, Bhanthumanvin D. Bhuapirom L, Deats DM,eds. Handbook of Asian child development and child rearing practices. Bangkok : Behavioral Science Research Institute, Srinakarinwirot University, Prasanmitr,1985:81-98.
7. Unicef. First call for children : World declaration and plan of action from the world summit for children. Convention on the rights of the child. New York : Unicef, 1990.

ทฤษฎีพัฒนาการของพฤติกรรมมนุษย์

แพทย์ นักจิตวิทยา นักวิทยาศาสตร์ นักพฤติกรรมศาสตร์ และนักปรัชญา ได้พยายามคิด ค้นคว้า ทดลองเพื่อแสวงหาทฤษฎีต่างๆ มาอธิบายพฤติกรรมของมนุษย์ในด้านต่างๆ ได้แก่ ขั้นตอนการเปลี่ยนแปลง บัจฉัยที่กำหนดให้บุคคลมีพฤติกรรมเป็นอย่างไรอย่างหนึ่ง ตลอดจนความผิดปกติของพฤติกรรมและแนวทางในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมและการบำบัดรักษา ในส่วนนี้จะกล่าวถึงทฤษฎีสำคัญๆ ที่นำมาใช้ประโยชน์ในการเข้าใจพฤติกรรมของเด็กและบุคคลในครอบครัว

พัฒนาการของมนุษย์เป็นกระบวนการต่อเนื่องที่มีลำดับขั้นตอน ดังจะเห็นได้ว่าวัยรุ่นอายุ 16 ปี มิใช่เพียงแต่จะรู้มากกว่า หากแต่ยังรู้อย่างแตกต่างจากเด็กอายุ 7 ปี เช่นเดียวกับเด็ก 7 ปี ก็มีการรับรู้ มีความรู้สึกนึกคิดและวิธีการแก้ปัญหา ตลอดจนการแสดงออกต่างไปจากเด็กอายุ 2 ปี อย่างไรก็ตามเมื่อสังเกตพฤติกรรมของมนุษย์แต่ละวันก็จะเห็นได้ว่าการเปลี่ยนแปลงเชิงคุณภาพเหล่านี้เกิดขึ้นอย่างค่อยเป็นค่อยไปและต่อเนื่อง ไม่ได้เป็นแบบก้าวกระโดด ขั้นตอนแรกๆ จะเป็นพื้นฐานให้มีพัฒนาการขั้นต่อไป ทฤษฎีสำคัญๆ ส่วนใหญ่จึงอธิบายพฤติกรรมของมนุษย์ด้วยแนวคิดแบบเป็นขั้นตอน เช่น ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ (psychoanalytic หรือ psychosexual theory) ของ Freud หรือทฤษฎีของ Erikson ที่กล่าวถึงพัฒนาการตลอดชีวิตของมนุษย์ 8 ระยะเวลา และทฤษฎีพัฒนาการสติปัญญาของ Piaget ล้วนแต่อธิบายพัฒนาการเป็นระยะทั้งสิ้น

ตารางที่ 1.2 พัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาตามวัยแรกเกิดถึง 6 ปี จำแนกตามทฤษฎีพัฒนาการ

อายุ	ประเด็นทางจิตสังคม 1 (psychosocial tasks/crises)	ระยะ psychosexual 2	แควงที่เด็ก สร้างความสัมพันธ์	คุณค่าต่อชีวิต	ลำดับขั้นของพัฒนาการ ทางสติปัญญา 3
แรกเกิด					รับรู้สัมผัส-เคลื่อนไหว (sensorimotor) จากปฏิกิริยาสะท้อน นารับรู้สัมผัส ควบคุมการเคลื่อนไหว เรียนรู้ จากสิ่งแวดล้อม และผลการกระทำของคนที่มีต่อสิ่งแวดล้อม และบุคคล
3 เดือน	ความเชื่อใจ (trust) หรือขาดความเชื่อใจ (mistrust)	การใช้ปาก หายใจสัมผัส เคลื่อนไหว (sensorikines- thetic) เน้นการกิน incorporative modes)	มารดา	ความหวัง (hope)	เริ่มรู้จักสัญลักษณ์ ง่ายๆ
6 เดือน	“ฉันเป็นอย่างที่ฉันได้รับ”				
9 เดือน					
1 ปี					
18 เดือน	การควบคุมด้วยตนเอง (autonomy) หรือสงสัย (doubt) อาย (shame) “ฉันเป็นอย่างที่ฉันอยาก”	การใช้กล้ามเนื้อ ทวารหนัก และเบาน้ำหนัก เน้นการกลืน (re- tentive) และการขับถ่าย (elimina- tive)	บิดามารดา	ความมุ่งมั่น (will)	
2 ปี					
3 ปี					คิดอย่างไม่ใช้เหตุผล (preoperation thought/prelo- gical) เริ่มสำรวจ สิ่งแวดล้อม พยายามทำความเข้าใจ และอธิบายโดยใช้ สิ่งที่ตนเองเห็น ได้ สัมผัส มีความเชื่อ หรือรู้สึก ไม่ใช่เหตุ ผลแบบเด็กโต
4 ปี	การริเริ่ม (initiative) หรือ รู้สึกผิด (guilt)	สนใจวัชระเพศ การเคลื่อนไหว (Locomotor) เน้น การบุกรุก (intru- sive) และเข้ากลุ่ม (inclusive)	ครอบครัว พื้นฐาน (บิดา มารดา ญาติ พี่น้อง)	จุดมุ่งหมาย (purpose)	
5 ปี	“ฉันเป็นอย่างที่ฉันจินตนาการว่าฉันเป็นได้”				
6 ปี					

พัฒนาการของสมอง	พฤติกรรมพัฒนาการที่สำคัญ	ขั้นตอนพัฒนาการทางจิตสังคม
น้ำหนักสมอง 350 กรัม สมองส่วนที่ทำหน้าที่หลัก : sub-cortical มี transitory reflex ได้แก่ Moro, Sucking, grasping, tonic neck เป็นต้น	จ้องมองระยะใกล้ 20-25 ซม. ยิ้มตอบ (2 เดือน) มองตามรอบ 180° (2 เดือน) ไขว่คว้า (4 เดือน)	“เสมือนอยู่กับตัวเอง (normal autism)” 0-3 เดือน เตรียมรอรับอาหาร พึ่งพาต่อกัน “ติด” (symbiosis) (4-18 เดือน)
น้ำหนักสมอง 600 กรัม Myelination ของก้านสมองเกือบสมบูรณ์ Transitory reflex หายไป	คว้า (5 เดือน) ไข่นิ้วชี้ (7 เดือน)	กลัวคนแปลกหน้า (6-10 เดือน) วิตกกังวลเมื่อแยกจากกัน (8-24 เดือน)
น้ำหนักสมอง 900 กรัม Myelination ของเส้นประสาทสมองสมบูรณ์ มี integration ของบริเวณ subcortical และ cortex Babinski reflex หายไป Myelination ของเส้นประสาทควบคุมการจับถ้าย	เดินได้เอง (10-14 เดือน) วางบล็อกซ้อน 2 ชั้น (15 เดือน) ขีดเส้นยุ่งๆ (18 เดือน) พูด 2 คำ ต่อกัน (18-24 เดือน)	แยกเป็นปัจเจกบุคคล (12-28 เดือน) ป้อนอาหารเอง แต่มักเลอะเทอะ พฤติกรรมต่อต้าน
น้ำหนักสมอง 1,000 กรัม Myelination ของไขสันหลังและซีรีเบลลัมสมบูรณ์	วลี 3 คำต่อกัน (30 เดือน) บอกอวัยวะ 6 ส่วน (30 เดือน) ชี้จักรยานสามล้อ (36 เดือน) ลอกรูป (36 เดือน) คุยเกี่ยวกับตัวเองและคนอื่น (42 เดือน) รู้จักรอตามกติกา (42 เดือน) เดินต่อเท้าเป็นเส้นตรง (42 เดือน)	สำรวจสิ่งแวดล้อม ต่างคนต่างเล่น (2 ปี) ชอบจ้องมองและชอบดูมอง (2-3 ปี) เริ่มมีความรู้สึกนึกคิดเกี่ยวกับตนเอง (2.5-3 ปี) มีความเป็นระเบียบ รู้จักเกลียด/กลัว สนใจใคร่รู้ เล่นอย่างร่วมมือ เล่นสมมติ มีเพื่อนในจินตนาการ
เริ่มชี้โดยใช้นิ้วเดียว เริ่มรู้จักขวา-ซ้าย Myelination ของสมองสมบูรณ์ สมองส่วนที่ทำหน้าที่หลัก : cortex EEG เริ่มมี 14 & 6 Hz positive burst และมี disorganization เป็นครั้งคราวทั้งคืนและหลับ	ลอกรูป โยนบอลไปข้างหน้า (48 เดือน) ลอกรูป ผูกเชือกเป็นปม	ทำงานให้สำเร็จ (6 ปี) งอแงกับบิดามารดาเพศเดียวกับตน
	เขียนชื่อตนเอง (6 ปี) แยกกลุ่มของที่ใช้งานเหมือนกัน ชี้จักรยานสองล้อ	เล่นอย่างมีกติกา (6 ปี) แก้ปัญหา ต้องการผลสำเร็จ พฤติกรรม อนามัยส่วนบุคคล

- หมายเหตุ
1. Erikson's Psychosocial Learning theory
 2. Freud's psychosexual theory
 3. Piaget's cognitive development theory

ตารางที่ 1.2 แสดงพัฒนาการทางร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญาของมนุษย์แต่ละวัย จำแนกตามทฤษฎีพัฒนาการ ช่วงปรับเปลี่ยนจากระยะหนึ่งไปสู่ขั้นตอนถัดไปเรียกได้ว่าเป็นช่วงเชื่อมต่อ (transitional period) ซึ่งเป็นเวลาที่บุคคลจะมีลักษณะเสียดุลยภาพชั่วคราว ตัวอย่างเช่น เด็กอายุ 2 ปี วัยเตาะแตะจะมีพฤติกรรมต่อต้านและปฏิเสธอย่างรุนแรง เพราะกำลังปรับตัว “รู้สึกในใจ” ระหว่างความอยากอยู่ใกล้ชีวิตมารดา ความวิตกกังวลต่อการพรากจาก (separation anxiety) กับแรงผลักดันตามธรรมชาติที่เกิดจากความต้องการเป็นตัวของตัวเอง (autonomy)

ในทางตรงกันข้าม มีบางทฤษฎีที่ไม่เน้นเรื่องขั้นตอนแต่อธิบายเฉพาะการเกิดพฤติกรรมที่สังเกตได้ว่ามีความถี่เพิ่มขึ้นหรือลดลงโดยไม่คำนึงถึงอายุและประสบการณ์เดิมของบุคคล ได้แก่ ทฤษฎีการเรียนรู้ (learning theory) ของ Skinner ซึ่งกล่าวถึงการเสริมแรงทางบวกหรือ “รางวัล” ที่ทำให้บุคคลมีพฤติกรรมหนึ่งบ่อยขึ้น กับการเสริมแรงทางลบหรือการเพิกเฉยทำให้พฤติกรรมนั้นลดน้อยลง นอกจากนั้นยังมีทฤษฎีใหม่ๆ ที่มีหลักการว่าเด็กเติบโตและพัฒนาท่ามกลางสิ่งแวดล้อมเชิงนิเวศวิทยา (ecological system) โดยเฉพาะในทางสังคมและวัฒนธรรม ได้แก่ ทฤษฎีของ Bronfenbrenner ที่กล่าวถึงสิ่งแวดล้อมระดับจุลภาคคือครอบครัว ระดับกลางคือชุมชน และมหภาคคือประเทศและโลก เมื่อนำทฤษฎีต่างๆ มาอธิบายปรากฏการณ์ทางสังคมและพฤติกรรมของมนุษย์จะพบว่าบางทฤษฎีอธิบายได้แต่บางกรณีและในบางเวลาเฉพาะบางบริบทเท่านั้น นอกจากนั้นความรู้ด้านวิทยาศาสตร์และพฤติกรรมศาสตร์ในปัจจุบัน ร่วมกับผลการศึกษาระยะยาวที่ติดตามพัฒนาการของกลุ่มบุคคลนาน 20-50 ปี ช่วยให้เกิดแนวคิดที่มีความเป็นเอกภาพมากขึ้น กล่าวคือ ปัจจัยทั้งชีววิทยา จิตวิทยาและสังคมวิทยามีปฏิสัมพันธ์กันในการกำหนดพฤติกรรมของบุคคล (bio-psycho-social model) และบุคคลกับสิ่งแวดล้อม โดยมีปฏิสัมพันธ์กันแบบเป็นเหตุและผลซึ่งกันและกันตลอดช่วงระยะพัฒนาการ (transactional developmental model)

ทฤษฎีทางชีววิทยา

ทฤษฎีทางชีววิทยา (biologic theory) อธิบายพฤติกรรมและกลไกทางจิตใจของบุคคลว่าเป็นผลสะท้อนมาจากการทำงานของสมองที่อาศัยปัจจัยพื้นฐานดังนี้

1. สภาพทางกายวิภาคและสรีระของสมอง ลักษณะโครงสร้างการทำงานและพยาธิสภาพในส่วนต่างๆ ของสมองมีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมและพัฒนาการ ขนาดศีรษะที่เล็กหรือใหญ่ผิดปกติมีความสัมพันธ์กับภาวะพัฒนาการล่าช้า ความแตกต่างของโครงสร้างและสารเคมีของสมองเพศหญิงและเพศชาย ซึ่งเกิดจากอิทธิพลของฮอร์โมนเพศช่วงอยู่ในครรภ์และปรกติกำเนิด มีส่วนสำคัญที่ทำให้เพศหญิงและเพศชายพัฒนาทักษะจนเกิดความถนัดที่แตกต่างกัน เด็กที่ใช้ตา 2 ข้างไม่สมดุลกัน หากไม่ได้รับการแก้ไขภายในอายุ 4-5 ปี สมองส่วนรับจักษุสัมผัส (visual cortex) จากตาข้างที่ใช้บ่อยจะถูกจำกัดให้ฝ่อลงและมักมีความบกพร่องถาวร เกิดภาวะ amblyopia ขึ้น นอกจากนั้นยังมีการค้นพบว่าคลื่นไฟฟ้าสมอง และระดับของสารสื่อประสาทหลายอย่างมีความเกี่ยวข้องกับอารมณ์และพฤติกรรมต่างๆ อีกด้วย

การวิจัยทางประสาทชีววิทยาและจิตวิทยาพัฒนาการในปัจจุบันยืนยันว่าในระยะแรกเริ่มโครงสร้างของสมองมนุษย์ประกอบด้วยเซลล์ประสาทและเซลล์สนับสนุนจำนวนมากซึ่งเกินความต้องการและมีการสร้างวงจรเชื่อมโยงกัน เพื่อเตรียมพร้อมสำหรับการรับรู้และการทำงาน ระยะตั้งแต่ทารกอยู่ในครรภ์จนถึงอายุ 2-3 ปี เซลล์ประสาทและวงจรกับจุดเชื่อมต่อ (synapse) ที่มีกระแสประสาทผ่านจะพัฒนาอย่างต่อเนื่อง มีการสร้างโปรตีนและจุดเชื่อมต่อเพิ่มขึ้นพร้อมไปกับการเกิดการเรียนรู้ต่างๆ แต่ส่วนที่ไม่ได้ใช้จะถูกกำจัดไปคล้ายกับการตัดแต่งกิ่งก้านต้นไม้ของชาวสวน (pruning) ทำให้ระบบประสาทจัดระเบียบให้สามารถทำงานที่ซับซ้อนเฉพาะเจาะจงได้ ดังนั้น อาหารและประสบการณ์รับรู้จากประสาทสัมผัสที่เหมาะสมจึงเป็นสิ่งจำเป็น จำนวนเซลล์ประสาทและจุดเชื่อมต่อที่พอเพียง และมีความจำเพาะเจาะจงจะมีประสิทธิภาพมากกว่า “จำนวน”

ในทารกและเด็กเล็ก สมองส่วนต่างๆ อาจปรับตัวทำงานทดแทนกันได้ (plasticity) คือ มีความเป็น ‘อเนกประสงค์’ แต่เมื่อมีอายุมากขึ้นความสามารถนี้จะลดน้อยลง เนื่องจากเซลล์ประสาทบางส่วนได้ถูกกำจัดไปแล้ว ส่วนที่เหลืออยู่จะพัฒนาต่อไปจนมี “ความจำเพาะเจาะจง” มากขึ้นและลดความเป็น “อเนกประสงค์” ลง หลักฐานเหล่านี้

สนับสนุนทฤษฎีทางชีววิทยา และแนวคิดด้านนิเวศวิทยากับปฏิสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยชีววิทยากับจิตและสังคม (biopsychosocial model of development) เพราะถ้าเด็กได้รับอาหารไม่เพียงพอในช่วงที่สมองกำลังแบ่งเซลล์และสร้างวงจร ก็จะมีผลกระทบทำให้ร่างกายไม่เติบโต และกระบวนการพัฒนาการไม่เป็นไปตามปกติ ทั้งทางด้านจิตใจสติปัญญาและสังคม เป็นเด็กเลี้ยงยาก มีปัญหาด้านการเรียนรู้และด้านสังคม

ส่วนเด็กที่ในช่วงต้นของชีวิตขาดการดูแลเอาใจใส่ ไม่ได้รับ “ประสาทสัมผัส” ที่พอเหมาะ เช่น ถูกละเลยไม่ได้รับสัมผัสและขาดโอกาสเรียนรู้ หรือเด็กที่ถูกกระตุ้นมากเกินไปหรือเร่งรัดเกินไป ก็จะมีผลเสียที่เป็นรูปธรรม คือ โครงสร้างและการทำงานของสมองผิดปกติ นอกเหนือไปจากการมีพฤติกรรมพัฒนาการล่าช้าหรือแปรปรวน

ในกรณีที่เด็กมีความผิดปกติทางสมองหรือพัฒนาการ หากได้รับการตรวจพบแต่แรกเริ่มและแก้ไขสาเหตุร่วมกับช่วยเหลือ ฝึกกระตุ้นพัฒนาการตั้งแต่วัยทารกถึง 3 ปีแรก (early intervention) จะทำให้ลดความพิการและเด็กจะสามารถพัฒนาได้ใกล้เคียงศักยภาพและจะได้ผลดีกว่ารอไว้แก้ไขตอนอายุมากกว่านี้ เนื่องจากสมองได้ผ่านช่วงเติบโตและสร้างวงจรกับจุดเชื่อมต่อได้อย่างรวดเร็วไปแล้ว

2. การไหลเวียนเลือดกับเมตาบอลิซึมของสมองส่วนต่าง ๆ มีผลต่อพฤติกรรมพัฒนาการ ถ้าการไหลเวียนเลือดไปยังสมองไม่เพียงพอ ทำให้เกิดอาการได้ตั้งแต่มีครรภ์ระง่วง ซึม หดสติ จนกระทั่งเสียชีวิต เทคโนโลยีทางวิทยาศาสตร์การแพทย์ปัจจุบันมีวิธีการตรวจการทำงานของสมองขณะที่บุคคลนั้นทำกิจกรรมต่างๆ อยู่ เช่น positron emission tomography (PET) พบว่าการไหลเวียนเลือดเพิ่มขึ้น และมีการใช้พลังงานมากเป็นพิเศษเฉพาะบางบริเวณของสมองที่ทำหน้าที่ควบคุมพฤติกรรมนั้นๆ มีการศึกษาพบว่า การใช้พลังงานในสมองของเด็กอายุ 2-4 ปี มีอัตราเป็น 2 เท่าของสมองผู้ใหญ่ (Chugani, 1992) และในการทำกิจกรรมเดียวกัน ผู้มีสติปัญญาดีหรือมีความชำนาญสามารถแก้ปัญหาได้อย่างมีประสิทธิภาพดีกว่า จะใช้พลังงานในสมองน้อยกว่าผู้มีเชาวน์ปัญญากพร่องหรือผู้ที่เพิ่งเริ่มหัดทำกิจกรรมนั้นในวัยรุ่นพบว่า การเปลี่ยนแปลงของระบบต่อมไร้ท่อและระบบประสาท (neuroendocrine system) มีอิทธิพลต่อสติปัญญา พฤติกรรมทางสังคมและทางเพศ ดังนั้นเด็กที่เข้าสู่วัยรุ่นเร็วช้าต่างกันจึงมีพัฒนาการทางสติปัญญาและสังคมในระดับที่ต่างกันด้วย

3. ขั้นตอนพัฒนาการของสมอง เนื่องจากสมองของทารกยังพัฒนาและเติบโตไม่เต็มที่ พฤติกรรมของทารกจึงเปลี่ยนไปตามวุฒิภาวะและความสามารถในการทำงานของสมองที่ค่อยเพิ่มขึ้นตามลำดับ ส่วนต่างๆ ของสมองเจริญเติบโตและเริ่มมีความสามารถในการทำหน้าที่ในช่วงเวลาต่างกัน จึงอธิบายได้ว่าการเรียนรู้ทักษะบางอย่างจะเกิดขึ้นได้ดีที่สุดเฉพาะในช่วงเวลาหนึ่งที่เรียกว่า sensitive period ตัวอย่างเช่น พัฒนาการด้านภาษา การเรียนรู้เสียงดนตรี การขี่จักรยานสองล้อ เป็นต้น ถือได้ว่าช่วงเวลานี้เป็นช่วงพิเศษที่เปิดโอกาสให้ผู้เลี้ยงดูได้ส่งเสริมพัฒนาการเฉพาะอย่าง ถือเป็นหน้าต่างของโอกาส (window of opportunity) ให้แก่เด็กได้

หน้าต่างของโอกาสในการเรียนรู้ (sensitive period หรือ window of opportunity) เป็นช่วงที่พ่อแม่ ผู้เลี้ยงดูเด็กสามารถช่วยให้เด็กเรียนรู้ และพัฒนาสิ่งนั้นๆ ได้ดีที่สุด เช่น การพูด ภาษา การเล่นดนตรี การขี่จักรยานสองล้อ การว่ายน้ำ เมื่อเวลาผ่านพ้นช่วงนี้ไปโอกาสนั้นจะไม่หวนคืนมาอีก กว่าจะฝึกได้ก็จะยากหรืออาจจะไม่สามารถทำได้เลย (ดังตารางที่ 1.3)

ตารางที่ 1.3 หน้าต่างของโอกาสการเรียนรู้

ตัวอย่างช่วงพิเศษ หรือหน้าต่างของโอกาสการเรียนรู้

1. พัฒนาการด้านการมองเห็นรับรู้ภาพ	
- สายตามองเห็นชัดเจน	ระหว่างแรกเกิด - 6 ปี
- การมองด้วยตาทั้งสองประสานกัน	
รับรู้ความเคลื่อนไหว ไกล่ ไกล และความลึก	ระหว่าง 3-6 เดือน - 3 ปี
2. พัฒนาการด้านอารมณ์	
- การควบคุมอารมณ์	ระหว่าง 2-3 เดือน - 3 ปี
- การตอบสนองต่อความเครียด	ระหว่างแรกเกิด - 2 เดือน - 3-4 ปี
- ความผูกพันที่มั่นคง	ระหว่างแรกเกิด - 3 ปี
- ความเห็นอกเห็นใจเข้าใจคนอื่น	ระหว่างอายุ 1 - 10 ปี
3. พัฒนาการด้านภาษา	
- การรับรู้ภาษาพูด	ระหว่างแรกเกิด - 5-6 ปี
- การเรียนรู้คำศัพท์	ระหว่างปลายขวบปีที่ 2 - ตลอดไป
4. พัฒนาการด้านการเคลื่อนไหว	
- การทรงตัวและทักษะการเคลื่อนไหวพื้นฐาน	ระยะในครรภ์ - แรกเกิด - 5-6 ปี
- การใช้มือและการทำงานประสานกัน	อายุ 4-6 เดือน - 10 ปี
- การใช้นิ้วเล่นดนตรี	อายุ 5-6 ปี - 10 ปี

การพัฒนางจรรยาบรรณด้านต่าง ๆ ในช่วงหน้าต่างของโอกาส

การเชื่อมโยงวงจรรยาบรรณของการมองเห็นและรับรู้ภาพ

- **สิ่งที่เกิดขึ้น :** ทารกสามารถมองเห็นตั้งแต่แรกเกิดแต่จะไม่เห็นในรายละเอียด และยังไม่มีความชำนาญในการใช้ตาทั้งสองข้างจ้องมองไปที่วัตถุสิ่งเดียว มองตามสิ่งที่เคลื่อนที่หรือสิ่งที่ซับซ้อน เช่น ความถี่นกลูกแบบ 3 มิติ และยังไม่สามารถประสานการทำงานระหว่างมือกับตา
- **สิ่งที่พ่อแม่ทำได้ :** ไม่จำเป็นต้องซื้อของเล่นที่มีสีขาว-ดำตัดกันสูงไปกระตุ้นการมองเห็นของเด็ก แต่ควรทดสอบตาอย่างสม่ำเสมอ เริ่มต้นตั้งแต่อายุ 2 สัปดาห์แรก ซึ่งสามารถตรวจพบปัญหาตาที่มองไม่ชัด หรือไม่ได้ใช้ หากไม่ได้แก้ไขทันทีจะนำไปสู่การสูญเสียการทำงานและโครงสร้างที่เชื่อมต่อไปยังสมองส่วนรับรู้ภาพ
- **หน้าต่างของการเรียนรู้ :** ระบบจักษุสัมผัสที่ได้รับการกระตุ้นทำงานตั้งแต่แรกเริ่ม จึงจะมีพัฒนาการตามปกติ

อายุ (ปี)	แรกเกิด	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10
สายตามองเห็นชัดเจน	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■
การมองด้วยสองตาประสานกัน*	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■	■

*(รับรู้ความเคลื่อนไหวและความลึก)

การเชื่อมโยงวงจรรยาบรรณของความรู้อีก

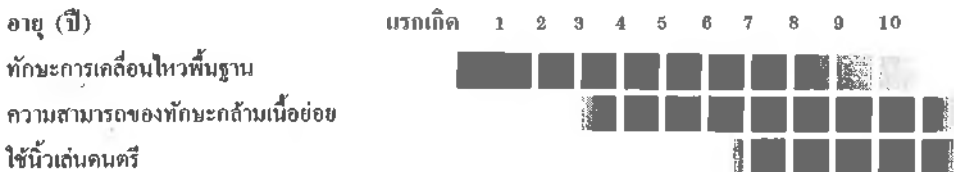
- **สิ่งที่เกิดขึ้น :** สมองส่วนควบคุมอารมณ์เกิดขึ้นตั้งแต่ช่วงแรกของชีวิต ประมาณอายุ 2 เดือน ทารกเริ่มมีความสามารถแยกแยะความรู้สึกชอบและไม่ชอบ ซึ่งต่อมาพัฒนาเป็นความรู้สึกที่สมบูรณ์ทั้งสนุกและเศร้า อิจฉาและมีอารมณ์โกรธเมื่อถูกขัดใจ ภาควิชาจิตและอายุ
- **สิ่งที่พ่อแม่ทำได้ :** ให้ความดูแลด้วยความรักเอาใจใส่ซึ่งจะช่วยให้สมองของทารกซึกขวาที่ควบคุมอารมณ์ความรู้สึกถูกกระตุ้น การละเลยไม่เอาใจใส่ทารกจะทำให้เด็กหงอยเหงา สมองส่วนที่เกี่ยวกับความรู้สึกมีความสุขนั้นไม่ได้ทำหน้าที่จึงไม่เจริญ

การเชื่อมโยงวงจรประสาทของการเคลื่อนไหว

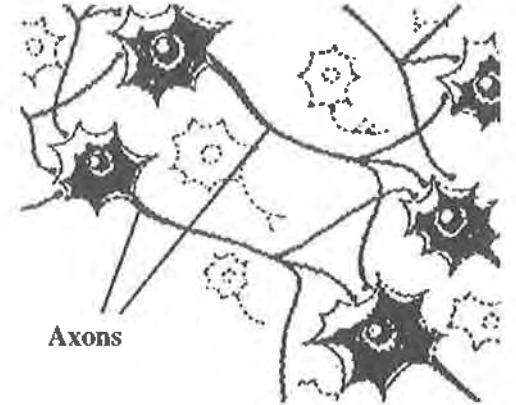
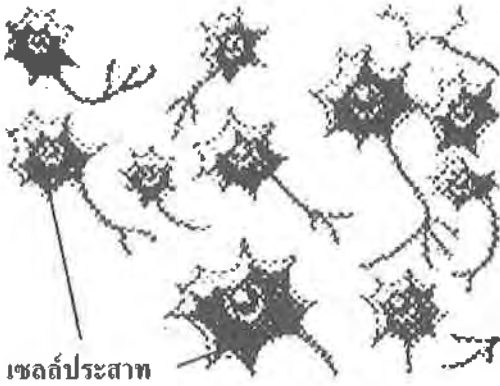
- **สิ่งที่เกิดขึ้น :** ทารกแรกเกิดสามารถเคลื่อนไหวแขนขา แต่ยังควบคุมไม่ได้ดี จึงยังไม่คล่องแคล่ว การทรงตัวและการประสานงานของการเคลื่อนไหวค่อยๆ มีประสิทธิภาพขึ้น กระทั่งสมองพัฒนาก้าวหน้าวงจรควบคุมการเอื้อม การคว้า การนั่ง การคลาน การเดิน และการวิ่ง

- **สิ่งที่พ่อแม่ทำได้ :** ให้ทารกมีอิสระได้สำรวจสิ่งต่างๆ อย่างปลอดภัย ทั้งช่วยพัฒนาการด้านการทำงานระหว่างมือกับตาให้ประสานกัน ในไม่ช้าเด็กก็มีความพร้อมทำกิจกรรมต่างๆ ได้แก่ การวาดรูป การเล่นเกม เช่น ซอ จิม ระบาย วาด โยโย และ เปียโน เป็นการสนับสนุน ส่งเสริมพัฒนาการของทักษะกล้ามเนื้อย่อยและประสานกับ โสตประสาท

- **หน้าตาของการเรียนรู้ :** การพัฒนาทักษะการเคลื่อนไหวเริ่มจากกล้ามเนื้อใหญ่ไปตั้งแต่ทารกอยู่ในครรภ์ แรกเกิด และตลอดช่วงปฐมวัย ส่วนการพัฒนาทักษะกล้ามเนื้อย่อย ซึ่งหมายถึง การใช้มือ และสายตาประสานกันในการทำสิ่งต่างๆ เริ่มตั้งแต่ขวบปีแรกจนตลอดชีวิต แต่จะเห็นชัดเมื่ออายุ 4-6 เดือน ถึง 10 ปี และการใช้นิ้วเล่นเกมพัฒนาได้ดีในช่วงอายุ 5-6 ปี ถึง 10 ปี

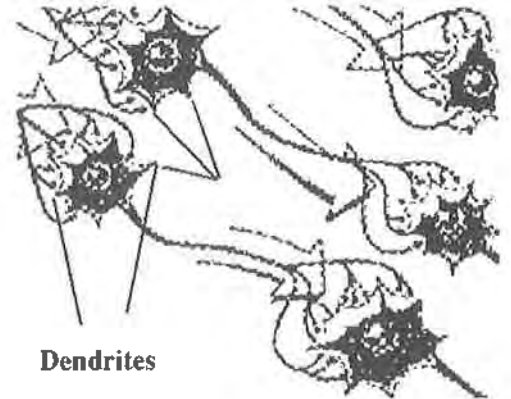
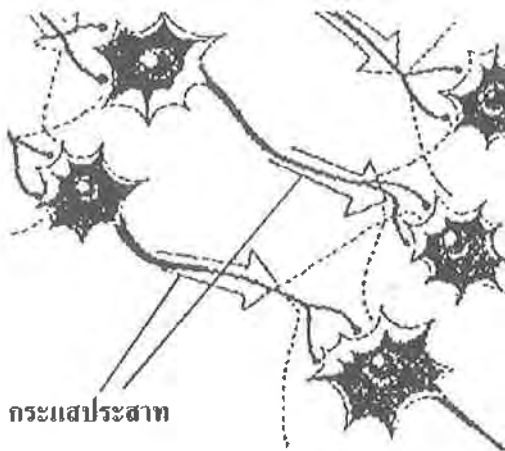

ภาพที่ 1.7 พัฒนาการระยะแรกของสมองมนุษย์ : การสร้างวงจรประสาทและปรับแต่งโครงสร้าง ซึ่งขึ้นอยู่กับประสบการณ์

ทารกในครรภ์เพิ่มเซลล์ประสาทในสมองเป็นจำนวนมากเกินกว่าความต้องการ แล้วจึงมีการกำจัดส่วนเกิน

เซลล์ประสาทที่เหลือเติบโต ขึ้นและแตกกิ่งก้าน (axon) มาเชื่อมต่อกับเซลล์ประสาทอื่น ซึ่งเป็นเซลล์เป้าหมายที่หลากหลาย

วงจรประสาทที่มีกระแสประสาทผ่านไปจะแข็งแรงและคงอยู่ในขณะที่ส่วนอื่นจะฝ่อเพราะไม่ได้รับสัญญาณ

หลังเกิด สมองของทารกเติบโตเร็ว จากกิ่งก้านของเซลล์สมองทั้งส่วนส่งสัญญาณ (axon) และส่วนรับสัญญาณ (dendrite) ขยายตัวเพิ่มจุดเชื่อมต่ออย่างมหาศาล เมื่อได้รับประสบการณ์จากประสาทสัมผัส จะมีการปรับเปลี่ยนโครงสร้างของสมอง ประสบการณ์เริ่มแรกเป็นสิ่งกำหนดว่าวงจรประสาทส่วนใดจะคงอยู่ และพัฒนาต่อไป วงจรส่วนใดจะถูกตัดและทำลายไป

พัฒนาการด้านสติปัญญา

พัฒนาการด้านสติปัญญา (cognitive development) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงความสามารถด้านความเข้าใจเกี่ยวกับสิ่งรอบตัวและความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับปรากฏการณ์และสิ่งต่างๆ ซึ่งทำให้บุคคลสามารถปรับตัว สร้างทักษะใหม่เพิ่มขึ้นจากความเข้าใจและทักษะเดิมมาใช้ในการแก้ปัญหาได้

ทิศทางของพัฒนาการ จากการเข้าใจและเรียนรู้เกี่ยวกับสิ่งที่ตนสัมผัสได้โดยตรง หรือรูปธรรม มาเป็นการเข้าใจและใช้สัญลักษณ์ (symbol) และต่อมารู้จักคิด เข้าใจ และแก้ปัญหาเชิงนามธรรมได้

จากการใช้ตนเองเป็นศูนย์กลาง (egocentrism) ในการตัดสินความสัมพันธ์ของสิ่งต่างๆ มาสู่การใช้เหตุผล การตั้งสมมติฐาน และการวิเคราะห์และสังเคราะห์จากข้อมูลต่างๆ ตลอดจนการพิสูจน์สมมติฐาน เพื่อหาวิธีการแก้ปัญหาที่เป็นไปได้ในรูปแบบต่างๆ

การประเมิน ระดับพัฒนาการด้านสติปัญญานี้ ใช้วิธีสังเกตจากพฤติกรรม การแก้ปัญหาและการปรับตัว ซึ่งเป็นการเคลื่อนไหว การใช้มือ หรือการติดต่อสื่อสารด้วยการพูด เขียน วาด อย่างเป็นขั้นตอน

ระยะของพัฒนาการ ขั้นตอนของการพัฒนาการด้านสติปัญญานี้ขึ้นอยู่กับวุฒิภาวะของสมองและโอกาสที่จะเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมด้วยการกระทำและความคิดของตนเองที่เรียกว่า scheme โดยจำแนกเป็น assimilation ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาด้วยการกระทำในรูปแบบเดิม และ accommodation ซึ่งเป็นการแก้ปัญหาโดยการปรับตัวและปรับวิธีการกระทำ

ตามทฤษฎีของ Piaget จำแนกพัฒนาการทางสติปัญญาเป็น 4 ระยะ คือ

1. ระยะ sensori-motor (แรกเกิด ถึงอายุ 18-24 เดือน) วัยทารกเป็นวัยที่มีพัฒนาการอย่างรวดเร็วในทุกๆ ด้าน การเจริญเติบโตในช่วงขวบปีแรกรวดเร็วมากและมีความสามารถเพิ่มขึ้นอย่างเห็นได้ชัด เช่น มีความสามารถทางการรับรู้ การจำ การเลียนแบบ ตลอดจนความสามารถในการเข้าใจ และแก้ปัญหาสภาพแวดล้อมรอบตัว เพื่อให้เห็นพฤติกรรมที่เปลี่ยนแปลงได้ชัดเจนขึ้น จึงจำแนกช่วงวัยทารกเป็น 6 ระยะย่อย ดังนี้

ก. ระยะแรกเกิดถึงอายุ 1 เดือน ระยะนี้เป็นระยะของการปรับตัวให้เข้ากับสภาพแวดล้อมใหม่นอกครรภ์มารดา เช่น การหายใจ การขับถ่าย การดูดนม ตลอดจนการปรับตัวต่ออุณหภูมิภายนอก ระยะนี้ทารกจะมีปฏิกิริยาสะท้อน (reflex response) ในการตอบสนองต่อสภาพแวดล้อมเพื่อความอยู่รอดของชีวิตเป็นส่วนใหญ่ เช่น เมื่อมีสิ่งมาถูกที่แก้มหรือมุมปากทารกจะใช้ปฏิกิริยาสะท้อนโดยการดูด (rooting และ sucking reflex) ทำให้ทารกสามารถดูดนมมารดาเพื่อให้ดำรงชีวิตอยู่ได้ ปฏิกิริยาเหล่านี้จะเกิดเป็นวงจรซ้ำ ๆ กัน ซึ่งจะช่วยให้ทารกเกิดการเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ รอบตัว พฤติกรรมส่วนใหญ่ในระยะนี้จะเป็นพฤติกรรมทั่วไป ไม่จำเพาะเจาะจง แม้ตาจะเริ่มมองเห็น ได้ยินเสียงและรับรู้สัมผัสต่าง ๆ ตั้งแต่แรกเกิดแล้ว แต่ยังคงควบคุมการเคลื่อนไหวไม่ได้ดีจึงแสดงออกได้ไม่ชัดเจน

ข. ระยะอายุประมาณ 1-4 เดือน เป็นระยะที่ทารกเกิดการเรียนรู้เบื้องต้น (primary circular reaction) จากการที่ปฏิกิริยาสะท้อนเกิดขึ้นซ้ำ ๆ เช่น ทารกจะดูดหลังจากถูกแตะที่แก้มหลาย ๆ ครั้ง จะจำได้และเรียนรู้ที่จะดูดหัวนมโดยไม่ต้องแตะที่แก้มหรือที่ปากอีก ซึ่งเป็นปฏิกิริยาสะท้อนเช่นเดียวกับเมื่อแรกเกิด ในระยะนี้ทารกจะสนใจบุคคลที่อยู่รอบตัว และแสดงพฤติกรรมทางสังคมได้ เช่น ยิ้ม เลียนแบบการแลบลิ้น และอ้าปากเมื่ออายุ 6 สัปดาห์

นอกจากนั้นทารกจะพยายามสื่อสารกับผู้ใหญ่ โดยการร้องไห้ หรือแสดงสีหน้า ท่าทาง เพื่อแสดงออกถึงความต้องการและความรู้สึก เช่น เมื่อหิว เมื่อปวดท้อง หรือไม่สบายตัว การร้องไห้จะมากหรือน้อยขึ้นอยู่กับพื้นอารมณ์ที่ติดตัวมาแต่กำเนิด และสภาพแวดล้อมของการเลี้ยงดู อย่างไรก็ตามการร้องไห้จะลดลงเมื่อทารกรู้จักเปล่งเสียงในลำคอมากขึ้นในระยะอายุประมาณ 3 เดือน

ในระยะเดือนที่ 3 ทารกจะสามารถรับรู้ทางสายตาอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น จึงแสดงความสนใจสภาพแวดล้อมโดยการจ้องดูหรือมองตามได้ จะแสดงการตอบสนองซ้ำ ๆ กับวัตถุที่น่าสนใจหรือแปลกใหม่ และในขณะเดียวกันก็สามารถแสดงความเบื่อหรือชินชากับสิ่งเร้าซ้ำ ๆ ที่คุ้นเคย ทารกจะมีพัฒนาการทางด้านความคิดและความเข้าใจมากขึ้น เช่น การจำ และการใช้ส่วนต่าง ๆ ของร่างกายเพื่อให้เกิดความพึงพอใจ ได้แก่ การมอง เล่นกับนิ้วมือตนเอง เป็นต้น อย่างไรก็ตาม ในระยะนี้ทารกยังไม่สามารถ

ประสานงานระหว่างอวัยวะต่าง ๆ ของร่างกายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังจะเห็นได้ว่าทารกยังไม่สามารถเอื้อมมือไขว่คว้าวัตถุได้แม่นยำ เพียงแค่ขยับแขนและมือไปมาเท่านั้น

ค. ระยะเวลาอายุ 4-9 เดือน เป็นระยะการไขว่คว้าวัตถุและการแยกแยะใบหน้ามนุษย์ เป็นระยะที่การประสานงานระหว่างมือและตาของทารกดีขึ้นอย่างเห็นได้ชัด จะเห็นได้จากการที่ทารกสามารถเอื้อมหยิบหรือจับได้อย่างแม่นยำเมื่อเห็นสิ่งของและทำให้เกิดผล เช่น เสียงดังจากการเคาะ (secondary circular reaction) ไม่ใช่เป็นเพียงการจับเพราะเป็นปฏิกิริยาสะท้อนจากการที่มีสิ่งของมาแตะที่มือแล้วทารกเหนี่ยวสิ่งนั้นไว้ (grasping reflex) ระยะเวลาทารกจะแสดงความสนใจกับสิ่งที่อยู่รอบตัวโดยพยายามสัมผัสและทำกิจกรรมกับวัตถุ เช่น เคาะ เขย่า หรือเอาเข้าปาก การไขว่คว้าสิ่งของเป็นไปในลักษณะไม่ได้ตั้งเป้าหมายไว้ก่อน คือจะคว้าเมื่อเห็นหรือพบสิ่งที่สะดุดตาโดยบังเอิญ ระยะเวลาทารกยังไม่สามารถเชื่อมระหว่างอดีต ปัจจุบันและอนาคตได้ดังกัง ดังจะเห็นได้จากทารกยังไม่สามารถติดตามมองหาวัตถุที่หายไปจากสายตา (out of sight is out of mind) แต่จะเริ่มมองตามสิ่งของที่ตกจากมือ (object permanence) ได้ในช่วงปลายระยะนี้

พัฒนาการด้านสติปัญญาจะส่งผลเกี่ยวข้องกับด้านสังคมเมื่อทารกอายุประมาณ 6-8 เดือน โดยจะมีปฏิสัมพันธ์ทางสังคมอย่างอบอุ่นกับบุคคลใกล้ชิด สามารถจำหน้าบุคคลใกล้ชิด และแสดงอาการแปลกหน้ากับคนที่ไม่คุ้นเคยได้ (stranger anxiety) ซึ่งจะได้ออกมาในพัฒนาการด้านอารมณ์และสังคม

ง. ระยะเวลาอายุ 9-12 เดือน เป็นระยะหัดยืนและเริ่มมีความคิดเชื่อมโยง ระยะเวลาทารกจะเริ่มใช้ขาในการพยุงน้ำหนักตัวได้เต็มที่ โดยเหนี่ยวตัวลุกขึ้นยืนและเกาะเดินไปตามที่ต่าง ๆ มีการผสมผสานสิ่งได้เรียนรู้ทำให้เกิดพฤติกรรมใหม่ที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น (co-ordination of secondary circular reaction) ทารกวัยนี้เริ่มเชื่อมโยงอดีต ปัจจุบันและอนาคตเข้าด้วยกัน ดังจะเห็นได้จากการรู้จักค้นหาของที่หายไปจากสายตา จึงเล่นจะเอื้อมได้สนุก สนใจมองและหยิบจับสำรวจสิ่งของรอบตัวโดยเอานิ้วจิ้ม เคาะ เขย่า โยน ดูว่าจะเกิดอะไรขึ้น ตลอดจนมีความตั้งใจก่อนจะเริ่มกระทำ ดังนั้น พฤติกรรมของทารกในระยะเวลาจึงมีเป้าหมายมากขึ้น ซึ่งแสดงให้เห็นว่า ทารกสามารถคิดถึงสิ่งต่าง ๆ ในสภาพแวดล้อม และสามารถทำตามแบบอย่างได้ในพฤติกรรมที่แสดงออกโดยทั่ว ๆ ไป และการเลียนแบบการใช้ภาษาและท่าทาง

จ. ระยะเวลา 12-18 เดือน ได้แก่ ระยะหัดเดินและสำรวจ เป็นช่วงที่เด็กประสบความสำเร็จในการใช้ขาเดินเอง ซึ่งช่วยเพิ่มความสามารถให้เด็กค้นหาสภาพแวดล้อมต่างๆ รอบตัวได้กว้างไกลขึ้น ดังนั้น เด็กจึงมีความกระตือรือร้นในการสำรวจสิ่งแวดล้อมใหม่ๆ โดยใช้ประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้แก่ การมองดู การสัมผัส การชิมรส การได้ยิน การดมกลิ่น และการเคลื่อนไหว เพื่อให้รู้ว่าวัตถุนั้นเป็นอย่างไร เด็กวัยนี้จึงเสี่ยงต่อการเกิดอุบัติเหตุและภัยอันตรายรอบตัว เช่น การกินสารพิษหรือกลืนวัสดุที่ไม่ควรกิน การพลัดตกจากที่สูง เป็นต้น

เด็กจะเริ่มทดสอบสิ่งต่างๆ ในสภาพแวดล้อม โดยพยายามดูว่าการกระทำของคนมีผลต่อสภาพแวดล้อมอย่างไร จะพยายามทำพฤติกรรมต่างๆ ซ้ำแล้วซ้ำอีกในลักษณะลองผิดลองถูกเพื่อดูผลที่เกิดขึ้น เริ่มรู้จักแก้ปัญหาโดยใช้วัตถุหรือคนอื่นเป็นเครื่องมือ (tertiary circular reaction) เช่น ใช้ไม้เขี่ยของที่อยู่อีกไกลเกินเอื้อม การโยนของให้ตกลงมา เพื่อดูว่าผู้ใหญ่จะทำอย่างไรกับของที่ตกนั้น หรือการกรีดเสียงร้องเพื่อให้ได้สิ่งที่ต้องการและเพื่อดูผลการกระทำของตน ซึ่งถ้าผลของการกระทำนั้นเป็นที่พอใจ พฤติกรรมการกรีดเสียงก็จะเกิดขึ้นได้อีกเพื่อให้ได้รับสิ่งที่ต้องการ แต่ถ้าผลของการกระทำไม่เป็นที่พอใจเด็กจะหยุดพฤติกรรมนั้น และอาจหาวิธีใหม่เพื่อให้ได้ผลที่ต้องการ จะเห็นได้ว่าระยะนี้เป็นระยะสำรวจและทดสอบสิ่งต่างๆ ในสภาพแวดล้อม หรือแม้แต่บุคคลใกล้ชิด เพื่อดูว่าตนมีอิทธิพลต่อสิ่งดังกล่าวอย่างไร มีการเล่นแบบสมมติเริ่มต้นโดยใช้ตัวเองเป็นศูนย์กลาง เช่น ทำท่าดื่มน้ำจากถ้วยของตัวเอง เป็นต้น

ในระยะนี้เด็กจะสามารถใช้ภาษาสื่อสารกับผู้ใหญ่หรือบุคคลใกล้ชิด ภาษาที่ใช้มักเป็นคำโดดๆ หรือ 2 คำติดต่อกัน (two-word sentence) โดยยังไม่เป็นรูปประโยคที่สมบูรณ์ การเรียนรู้ภาษาของมนุษย์นั้น เด็กทุกคนจะรับรู้ภาษาคือฟังเข้าใจก่อนที่จะมีความสามารถในการพูด ระยะเวลาที่เด็กเริ่มพูดจะแตกต่างกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับองค์ประกอบหลายประการ เช่น โอกาสในการพูดโต้ตอบกับคนอื่น สติปัญญา โอกาสในการได้ยินภาษา เป็นต้น เด็กส่วนใหญ่จะหัดพูดคำโดดๆ กับบุคคลใกล้ชิด โดยระยะแรกเริ่มจะเป็นไปอย่างช้าๆ เช่น จะหัดพูด 10 คำแรกโดยใช้เวลานานมาก แต่หลังจากนั้นการเรียนรู้ภาษาจะเป็นไปอย่างรวดเร็วจนสามารถพูดประโยคที่สมบูรณ์ได้ในที่สุดเมื่ออายุประมาณ 3 ปี

จ. ระยะเวลาอายุ 18-24 เดือน เป็นระยะเรียนรู้ภาษาและการวางแผน และเมื่อสิ้นสุดระยะนี้จะเป็นการสิ้นสุดวัยทารก เด็กเริ่มรู้จักคิด (beginning of thought) โดยมีการวางแผนการหรือทดลองกระทำในความคิด (mental experiment) ก่อนที่จะมีการลงมือกระทำจริงๆ ต่างกับในระยะเวลาอายุ 12-18 เดือน ซึ่งการทดลองกระทำจะเป็นการลองผิดลองถูกเพื่อหาผลการกระทำ โดยไม่ได้คิดไว้ล่วงหน้า ส่วนในระยะนี้เด็กจะมีความคิดถึงประสบการณ์เดิมและเลือกวิธีการก่อนแล้วจึงลงมือกระทำ จึงเป็นแก้ปัญหาอย่างมีแบบแผนและประสิทธิภาพมากขึ้น

เด็กในวัยนี้จะสามารถเรียนรู้ภาษาอย่างรวดเร็วและแม่นยำ และเมื่อสิ้นสุดระยะนี้ เด็กจะสามารถสื่อสารกับบุคคลในสภาพแวดล้อมได้มากขึ้น มีการประสานงานระหว่างระบบต่างๆ ของร่างกายและความคิดดีขึ้น ตลอดจนมีการควบคุมเคลื่อนไหวส่วนต่างๆ ของร่างกายดีขึ้น เนื่องจากวัยทารกเป็นวัยที่เด็กมีพัฒนาการอย่างรวดเร็วในทุกๆ ด้าน มีการเปลี่ยนแปลงทั้งในด้านสติปัญญา ร่างกาย ภาษา สังคม อารมณ์อย่างเห็นได้ชัด วัยนี้นับเป็นวัยสำคัญที่เป็นรากฐานของพัฒนาการของบุคลิกภาพต่อไป เป็นการปลูกฝังความคิดรวบยอด (concept) อันเป็นพื้นฐานที่จำเป็นต่อการดำรงชีวิต เพราะฉะนั้นวัยนี้จึงควรได้รับการเอาใจใส่และดูแลให้ถูกต้องในด้านสุขภาพ โภชนาการ การเรียนรู้ด้านภาษา การเล่น ได้ทดลองเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อมและบุคคล การฝึกสุขนิสัยต่างๆ ทั้งการกิน การนอน และการขับถ่าย และที่สำคัญที่สุด คือ การให้เด็กมีโอกาสสร้างความสัมพันธ์ที่มั่นคงจนมีความผูกพันกับบิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดู เพื่อให้เกิดความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง และการสร้างความสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ ต่อไปในอนาคต

2. ระยะการคิดอย่างไม่ใช้เหตุผลที่สมบูรณ์ (pre-operational period) ในช่วงอายุ 2-7 ปี พัฒนาการทางสติปัญญาของเด็กวัยนี้จะเป็นไปอย่างรวดเร็ว ทั้งในด้านการรับรู้ การเรียนรู้ และการแก้ปัญหา และจะเป็นลักษณะเฉพาะตัว ซึ่ง Piaget เรียกว่า ระยะแก้ปัญหาด้วยการรับรู้ และยังไม่รู้จักการใช้เหตุผลที่สมบูรณ์ (prelogical)

ในช่วงต้นของระยะนี้ (อายุ 2-4 ปี) การตัดสินใจทุกอย่างขึ้นกับการรับรู้ทางสายตาและประสาทสัมผัส เพราะฉะนั้นการตัดสินใจต่างๆ อาจคลาดเคลื่อนได้ เช่น เรียกสัตว์ 4 เท้าทุกชนิดว่า “แมว” เพราะคล้ายกับแมวที่บ้าน แต่ต่อมาเมื่อมีโอกาสเรียนรู้จากประสบการณ์ เด็กจะมีความคิดความเข้าใจในสิ่งต่างๆ ดีขึ้น ความคิดรวบยอด

ต่าง ๆ จะพัฒนามากขึ้น ความมีเหตุผลเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น สามารถแยกแยะความแตกต่างของสิ่งของต่าง ๆ ได้ สามารถจัดกลุ่มของสัตว์ ตลอดจนมีความคิดรวบยอดพื้นฐานเกี่ยวกับจำนวนและตัวเลข

ในช่วงอายุ 4-5 ปี เด็กเริ่มมีความคิดฝันและมีความจำที่แม่นยำขึ้น อย่างไรก็ตาม ลักษณะความคิดความจำของเด็กในวัยนี้ยังอยู่ในขอบเขตจำกัดและเป็นลักษณะเฉพาะตัว เช่น

ก. เด็กจะมีความเชื่อว่าทุกอย่างมีชีวิต (animism) มีความรู้สึก แม้ว่าสิ่งนั้นเป็นสิ่งไม่มีชีวิต เช่น ตุ๊กตา แก้วน้ำ เป็นต้น

ข. เชื่อว่าทุกสิ่งในโลกมีจุดมุ่งหมาย (purposivism) เด็กวัยนี้ชอบตั้งคำถามโดยใช้คำว่า “ทำไม” เช่น “ทำไมต้นไม้ถึงมีสีเขียว” ซึ่งคำถามเหล่านี้ผู้ใหญ่ควรตอบให้ถูกต้องโดยใช้ถ้อยคำง่าย ๆ เพื่อให้เด็กได้พัฒนาแนวคิดเกิดเป็นความคิดรวบยอด (concept) และยังช่วยทำให้เด็กกล้าถามอีกด้วย

ค. เชื่อมโยงปรากฏการณ์ 2 อย่างที่เกิดขึ้นพร้อมกันมาเป็นเหตุผลซึ่งกันและกัน (phenomenalistic causality) เช่น ใส่เสื้อสีเขียวแล้วหกล้ม เด็กจะคิดว่าที่หกล้มเพราะใส่เสื้อสีเขียว การคิดให้เหตุผลของเด็กวัยนี้ไม่เหมือนกับความคิดของผู้ใหญ่นั้น ผู้ใหญ่ที่อยู่ใกล้ชิดควรมีความเข้าใจความคิดของเด็กพร้อมกับสามารถจะช่วยทำให้เด็กเกิดความเข้าใจและความคิดที่ถูกต้องต่อไป

3. ระยะเวลาการคิดอย่างใช้เหตุผลเชิงรูปธรรม (concrete operation) ในช่วงอายุ 7-12 ปี เด็กเริ่มรู้จักจัดระเบียบแนวคิดได้ตามลักษณะของสิ่งที่เป็นรูปธรรม เข้าใจความคงอยู่ และเห็นความต่อเนื่องเป็นภาพรวมได้ดีขึ้น จึงพยายามใช้เหตุผลและเพิ่มความมีระบบในการปรับตัวแก้ปัญหาในชีวิตประจำวัน มีการพัฒนากรอบความคิดที่เป็นระบบมากขึ้น ช่วยให้เด็กเข้าใจความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่างๆ ในภาวะแวดล้อมเพิ่มขึ้น โดยเฉพาะทางกายภาพ ได้แก่ จำนวนมวล น้ำหนัก ปริมาตร และระยะไกล-ใกล้

อย่างไรก็ดีเด็กจะต้องลงมือกระทำหรือสัมผัสกับของจริง จึงจะเกิดการเรียนรู้อย่างแท้จริง และเมื่อมีประสบการณ์เรียนรู้หลายครั้ง จะเข้าใจแนวคิดและมีความแน่ใจได้ เช่น เมื่อรินน้ำปริมาตรเท่ากัน ไม่ว่าจะใส่แก้วทรงสูงหรือทรงกว้าง วางไว้ไกลหรือใกล้ น้ำนั้นจะมีปริมาตรเท่าเดิมและเท่ากัน เป็นต้น ในระยะนี้เด็กจึงมีความสนใจอยากเรียนรู้

เหตุและผลสิ่งใหม่ ๆ ทดสอบความคิดและความสามารถของตนประกอบกับความสามารถในการใช้ตาและมือประสานกันมีความคล่องแคล่วแม่นยำขึ้น เด็กวัยประถมศึกษาก็พัฒนาทักษะใหม่ ๆ ทั้งเรื่องการอ่าน การเขียน การวาด การประดิษฐ์ และพัฒนาความคิดเชิงวิทยาศาสตร์และศิลปะได้มากหากมีโอกาสได้ประสบการณ์เรียนรู้ฝึกการคิด แก้ปัญหา โดยมีผู้ชี้แนะและช่วยเหลือยามจำเป็น

ในช่วงกลางถึงช่วงปลายของระยะนี้ เด็กจะเริ่มคิดคำนวณในใจได้ จากง่ายไปยาก ซับซ้อนขึ้น วาดรูปภาพแบบสามมิติได้ง่าย ๆ ได้ พยายามใช้เหตุผลมาอธิบายปรากฏการณ์ และเหตุการณ์ต่างๆ ที่เกิดขึ้น แล้วสรุปเป็นหลักการทั่วไป (inductive reasoning)

4. ระยะการคิดอย่างใช้เหตุผลที่มีแบบแผนเชิงนามธรรม (formal operation) พัฒนาการด้านสติปัญญาช่วงสูงสุดคือตั้งแต่อายุ 12 ปีขึ้นไป เป็นการเปลี่ยนแปลงความสามารถด้านการคิดและการแก้ปัญหาอย่างใช้เหตุผลที่มีแบบแผนเชิงนามธรรม เพิ่มความละเอียดซับซ้อนเป็นลำดับ เด็กเติบโตเข้าสู่วัยรุ่น รู้จักคิดหาเหตุผลอย่างเป็นนามธรรม ตั้งสมมติฐาน ทดสอบมาตรฐาน และแก้ปัญหาได้ แม้จะเป็นเหตุการณ์หรือสิ่งที่ไม่ได้ปรากฏเป็นรูปธรรมอยู่ต่อหน้าของตน

ในวัยรุ่นระยะต้นอายุประมาณ 12-16 ปี จะเป็นความคิดเชิงนามธรรมอย่างพื้นฐาน เริ่มวิธีคิดใช้เหตุผลตามหลักการหรือกฎเกณฑ์มาอธิบายปรากฏการณ์ หรือเหตุการณ์ต่างๆ ได้ (deductive logic) รู้จักวิเคราะห์เริ่มมองเห็นและเข้าใจมุมมองที่แตกต่าง จากของตนเอง และคาดการณ์ถึงความเป็นไปได้แบบต่างๆ เริ่มมีความคิดเห็นที่หลากหลาย สามารถเข้าใจและใช้ภาษาได้ซับซ้อนขึ้น เช่น การอุปมาอุปไมย เปรียบเทียบผลที่อาจเกิดขึ้นจากการกระทำหรือเหตุการณ์อย่างหนึ่งอย่างใด ความสามารถด้านสติปัญญา ที่เพิ่มขึ้นนี้จะทำให้วัยรุ่นรู้จักประเมินคุณภาพความคิดและเหตุผลที่ตนใช้

พัฒนาการด้านสติปัญญาในระดับที่สูงขึ้น ทำให้วัยรุ่นตอนปลายรู้จักการใช้หลักการ ระเบียบ กฎเกณฑ์และกฎหมายอย่างเป็นเหตุเป็นผลมากยิ่งขึ้น ถึงแม้ว่าช่วงวัยรุ่นจนถึงวัยผู้ใหญ่จะยังมีลักษณะ “เข้าข้างตนเอง หรือเอาตัวเองเป็นศูนย์กลาง” อยู่เป็นบางครั้งก็ตาม ไม่เหมือนช่วงระยะที่แล้วซึ่งเรียนรู้กฎเกณฑ์อย่างผิวเผินและเชื่อฟังผู้ใหญ่แบบ “เดรตรง” โดยไม่เข้าใจข้อยกเว้นหรือหลักการที่อยู่เบื้องหลัง บุคคลจำนวนมาก

จะมีลักษณะแนวคิดแบบอุดมคติเกิดขึ้นในระยะวัยรุ่นตอนปลายและผู้ใหญ่ตอนต้นได้ แต่มีเพียงน้อยคนที่จะเริ่มพัฒนาการทางสติปัญญาสูงถึงระดับสังเคราะห์แนวคิดรวบยอดได้จากผลการวิเคราะห์ปัจจัยหลายๆ ด้านและประสบการณ์ต่างๆ ที่ซับซ้อนได้ตั้งแต่อายุ 17-18 ปี ส่วนใหญ่จะพัฒนาถึงระดับนี้ในวัยผู้ใหญ่

ความเกี่ยวเนื่องกับพัฒนาการด้านอื่นๆ พัฒนาการด้านสติปัญญานี้ มีความเกี่ยวข้องกับพัฒนาการด้านจิตใจ สังคม และคุณธรรม ดังจะเห็นได้จากพฤติกรรมของวัยรุ่นตอนต้นซึ่งใช้เหตุผลเชิงคุณธรรมในการตัดสินใจโดยอ้างว่า “คนดีหรือเด็กดีเขาทำกันอย่างนั้น” ในช่วงวัยรุ่นตอนปลายบางคนจึงใช้เหตุผลเชิงคุณธรรมเน้น “กฎเกณฑ์หรือกฎหมาย”

สำหรับพัฒนาการด้านสติปัญญาในระยะนี้จะเป็นปัจจัยนำไปสู่การเปลี่ยนแปลงทางด้านความคิดเกี่ยวกับบทบาทของตนเอง การสร้างเอกลักษณ์ของตนเองและความสัมพันธ์กับครอบครัว เพื่อน และสังคม

นอกจากนี้ยังเกี่ยวข้องกับพัฒนาการด้านความตั้งใจ (Development of Attention) หรือการมีสมาธิของเด็ก ซึ่งหมายถึงการที่เด็กสามารถพุ่งความสนใจไปสู่สิ่งเร้าเป้าหมายที่ชัดเจนเป็นระยะเวลาที่นานพอสำหรับการรับรู้และเกิดประสบการณ์เรียนรู้จากประสาทสัมผัสและตอบสนองด้วยการกระทำของตัวเอง

ความตั้งใจมีองค์ประกอบ 5 ประการคือ

1. การวางแผนทำให้คาดการณ์สิ่งที่จะเกิดตามหลักการกระทำได้
2. การเลือกสนใจเฉพาะส่วนสำคัญ
3. การควบคุมความสนใจ และการเคลื่อนไหวไม่ให้เบี่ยงเบนไปง่าย ๆ
4. ความต่อเนื่อง ทำให้กระทำสิ่งหนึ่งสิ่งใดติดต่อกันอย่างคงทนชั่วระยะหนึ่ง
5. การติดตามผลและแก้ไขความผิดพลาด มีการควบคุมคุณภาพและรู้ตัว

ในระยะแรกทารกจะตอบสนองต่อสิ่งเร้าภายในตนเอง เช่น ความหิว เป็นส่วนใหญ่ ทั้งๆ ที่มีความสามารถรับรู้สิ่งเร้าภายนอกได้จากประสาทสัมผัสทั้งรูป รส กลิ่น เสียง กายสัมผัส และอิริยาบถ ในระยะต่อมาความสามารถรับรู้จะชัดเจนและมีประสิทธิภาพพร้อมไปกับการเติบโตและพัฒนาการของสมอง

เนื่องจากสิ่งเร้าภายนอกที่มีอยู่หลากหลายในภาวะแวดล้อม จึงจำเป็นต้องพัฒนาความสามารถในการให้ความสนใจเฉพาะกับบางสิ่งที่สำคัญในแต่ละช่วงเวลากลับคือ เพิ่มความสามารถในการควบคุมตนเองให้จำกัด หรือตัดการถูกรบกวนจากสิ่งเร้าทั้งภายนอกและภายในอื่นๆ เพื่อรวบรวมความสนใจมุ่งไปเฉพาะที่สิ่งเร้าหรือกลุ่มสิ่งเร้าบางอย่างที่เลือกไว้ รับรู้และตอบสนองอย่างมีความเฉพาะเจาะจง (selective attention) จึงจะเกิดประสิทธิภาพในการเรียนรู้ได้ดีกว่าการรับรู้ทุกสิ่งทุกอย่าง และตอบสนองกับทุกสิ่งที่มีอยู่

ด้วยเหตุนี้ถ้าความสามารถในการควบคุมความสนใจของเด็กไม่พัฒนาก็จะสับสน หงุดหงิดง่าย และมีช่วงสมาธิสั้น จึงแสดงความสามารถด้านต่างๆ ออกมาได้ไม่เต็มที่ ดังนั้น แพทย์จึงควรเข้าใจพัฒนาการด้านความตั้งใจของเด็กแต่ละวัย และประยุกต์กับการตรวจ สังเกต หรือประเมินพัฒนาการของเด็ก ดังแสดงในตารางที่ 1.4

ตารางที่ 1.4 พัฒนาการด้านความตั้งใจ (attention)

ช่วยอายุโดยประมาณ	ลักษณะ	ความสำคัญทางเวชปฏิบัติ
6 เดือนแรก	สิ่งเร้าจากภายในตนเองส่งผลต่อเด็กมาก ตระหนักถึงสิ่งเร้าต่างๆ ที่อยู่ใกล้ตัว ให้ความสนใจสิ่งเร้าภายนอกที่มีความชัดเจน แต่เด็กยังอาจตอบสนองช้า	สังเกตพฤติกรรมพัฒนาการ โดยคำนึงถึงระดับของความรู้ตัว (หลับตื่น) ให้เวลาแก่เด็กที่จะตอบสนอง
7 เดือน - 1 ปี	เด็กสนใจสิ่งเร้าภายในตนเองน้อยลงหันมาสู่สิ่งเร้าภายนอกที่น่าสนใจได้รวดเร็วมากขึ้นตามวัย	ช่วงที่เหมาะสมกับการทดสอบการเบี่ยงเบนความสนใจ เช่น เสียงกระดิ่ง ลูกบอล
1 - 1 $\frac{1}{2}$ ปี	รู้จักเลือกตอบสนองต่อสิ่งเร้าภายนอก หากสิ่งนั้นไม่น่าสนใจหรือซ้ำ เด็กอาจเมินเฉย เด็กอาจให้ความสนใจได้ชั่วระยะหนึ่งในสิ่งที่ชอบ	ผู้ตรวจควรระวังหวัะที่จะเปลี่ยนสิ่งเร้าใหม่เมื่อเด็กลดความสนใจต่อสิ่งเร้าเดิม
1 $\frac{1}{2}$ - 2 $\frac{1}{2}$ ปี	เมื่อสนใจสิ่งใดมักจะมีใจจดจ่ออยู่กับสิ่งนั้น จนบางครั้งไม่ยอมรับรู้หรือปฏิเสธสิ่งเร้าอื่น พฤติกรรมเอาแต่ใจ ไม่ยืดหยุ่น และปฏิเสธต่อต้านเมื่อถูกบังคับ	ต้องการความอดทนและวิธีเบี่ยงเบนความสนใจที่นุ่มนวล ควรเลี่ยงการเผชิญหน้า ยอมรับว่าเด็กอาจมีอารมณ์ฉุนเฉียว ร้องดินเมื่อถูกขัดใจ
2 $\frac{1}{2}$ - 3 $\frac{1}{2}$ ปี	ความสนใจยังเป็นแบบจดจ่อกับสิ่งเดียว แต่ลดความเข้มข้น เริ่มควบคุมการเปลี่ยนจุดสนใจได้ด้วยตนเอง	ผู้ใหญ่อาจเบี่ยงเบนความสนใจมองเด็กได้ง่ายขึ้น โดยเฉพาะด้วยการชักชวนให้กำลังใจ
3 $\frac{1}{2}$ - 2 - 5 ปี	เริ่มมีความสนใจเปลี่ยนจุดที่ตนสนใจไปที่ละสิ่งตามลำดับ ต่อมาสามารถให้ความสนใจหลายอย่างพร้อมๆ กัน	ตอบสนองแลกเปลี่ยนกับเด็กด้วยการเล่นที่มีแนวทางและกติกาต่อสิ่งเร้าเกินกว่า 1
5 - 8 ปี	ระยะสนใจยาวนานขึ้นตามลำดับ	สอบถามประวัติและทดสอบความสามารถโดยใช้เวลานานขึ้นได้

คัดแปลงจาก Holt K.S. Child development : diagnosis and assessment. London : Butterworth-Heinemann. 1991 : 129, และ Capute AJ, Accardo PJ. Developmental Disability in Infancy and Childhood 1991 : 281.

พัฒนาการด้านภาษาและการสื่อความหมาย

พัฒนาการด้านภาษาและการสื่อสารสื่อความหมาย (language and communication development) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงของความสามารถเกี่ยวกับการติดต่อกันระหว่างบุคคลกับผู้อื่นโดยผ่านกระบวนการรับรู้ แปลความหมาย ตัดสินใจ และแสดงออก ซึ่งอาจเป็นภาษาพูด เขียน หรือท่าทางก็ได้ ความสามารถด้านนี้มีความสำคัญอย่างยิ่งต่อการดำรงชีวิต ภาษา และการสื่อความหมาย เป็นเครื่องมือช่วยให้เกิดการเรียนรู้ การแสดงออกถึงความคิด ความรู้สึกและความต้องการของตน ตลอดจนจนกรอยู่ร่วมกับผู้อื่น จึงถือได้ว่าการสื่อความหมายเป็นการแสดงออกถึงความสามารถทางสติปัญญาของบุคคล

ทิศทางของพัฒนาการ จากการวิจัยของ Werker and Desjardins พบว่าการรับรู้ภาษาของทารกอายุ 6-8 เดือนนั้น สามารถแยกแยะเสียง พยัญชนะซึ่งแตกต่างจากภาษาที่ครอบครัวพูด แต่ความสามารถนี้จะไม่ปรากฏเมื่ออายุ 10-12 เดือน ทั้งในทารกจากครอบครัวที่พูดภาษาอังกฤษ และครอบครัวที่พูดภาษาฮินดีและซาลิช ปรากฏการณ์นี้อธิบายได้ว่าช่วงเดือนแรก ๆ จะมีการสร้างจุดเชื่อมต่อ synapses ของ เซลล์ประสาทในสมองอย่างมากมายและรวดเร็ว จึงทำให้ทารกแยกแยะเสียงได้มาก ครั้นต่อมาเฉพาะวงจรประสาทที่ได้รับการกระตุ้นจากเสียงที่ได้ยินจะพัฒนาต่อไป โดยส่วนที่ไม่ได้ใช้รับสัญญาณจะถูกกำจัดออกไป (synaptic pruning)

การแสดงออกเพื่อสื่อความหมายเริ่มจากท่าทางและการเปล่งเสียงอ้อแอ้และเสียงร้องไห้ในวัยทารก มาเป็นท่าทางที่มีความหมายเฉพาะ เช่น สาธุ โบกมือลา เสียงหัวเราะ เสียงร้องไห้แบบต่าง ๆ แล้วจึงมาเป็นเสียงเลียนคำพูดและคำพูดของตนเองในที่สุด

การเข้าใจภาษาและท่าทาง และการแสดงออกของเด็กขึ้นอยู่กับต้นแบบที่เห็น ผู้ใหญ่และเด็กโตเป็นตัวอย่างและให้แรงเสริมโดยการโต้ตอบกับเด็ก และขึ้นอยู่กับสภาพร่างกายและวุฒิภาวะด้านอื่นๆ เช่น พัฒนาการด้านสติปัญญาและการควบคุมกล้ามเนื้อต่างๆ ด้วย

ขั้นตอนของพัฒนาการ คำพูดแรกที่มีความหมายมักเกิดขึ้นระหว่างอายุ 9-15 เดือน เด็กจะเรียนรู้คำศัพท์โดยเริ่มจากคำนาม คุณศัพท์ และวิเศษณ์ ตามลำดับ

จากคำเดียวในขวบปีแรกเป็น 2 คำติดกันในขวบปีที่ 2 เป็นวลีและประโยคสั้นๆ เกี่ยวกับสิ่งที่ตนประสบมาในวัย 3-4 ปี แต่เมื่ออายุ 5 ปี เด็กจะสามารถบอกความหมายและเหตุผล ตลอดจนจินตนาการของตนเองได้

ความสามารถเหล่านี้เกิดขึ้นเมื่อเด็กมีปฏิสัมพันธ์กับคน ในขณะที่สมองส่วนต่างๆ กำลังเติบโต และมี myelinization (ตารางที่ 1.2) พัฒนาการทางภาษาเป็นกระบวนการต่อเนื่องไปจนถึงวัยผู้ใหญ่ ซึ่งจะมีความสามารถในการเลือกใช้คำศัพท์ การเรียบเรียง การประพันธ์ ร้อยแก้ว ร้อยกรอง เพิ่มทักษะการพูด การเล่าเรื่อง เป็นต้นแล้วแต่โอกาสทางการศึกษาและการฝึกฝนของบุคคล

พัฒนาการด้านอารมณ์

พัฒนาการด้านอารมณ์ (emotional development) เป็นการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการเกิดอารมณ์หรือความรู้สึกในลักษณะต่างๆ การแสดงออกของอารมณ์ซึ่งเป็นท่าทาง สีหน้า พฤติกรรมอื่นๆ ตลอดจนการสื่อความหมายด้วยคำพูด การเขียน การวาด เป็นต้น การที่บุคคลจะรู้สึกอย่างไรเกี่ยวกับตนเอง (self concept) และสิ่งที่เกิดขึ้นรอบตัว ขึ้นอยู่กับพื้นอารมณ์ (temperament) ของตนเอง และระดับพัฒนาการด้านอื่นๆ ของตนด้วย ตลอดจนพฤติกรรมได้ตอบของบุคคลอื่น และความสามารถในการปรับตัวของตัวเอง

ทั้งนี้ทฤษฎีที่ถือเป็นหลักของพัฒนาการด้านอารมณ์ คือ psychoanalytical theory ของ Freud และต่อมา Erikson ได้เสนอ psycho social learning theory ซึ่งอธิบายทั้งกลไก ขั้นตอน และผลที่เกิดขึ้นใน 8 ระยะของชีวิต (ตารางที่ 1.2)

ทิศทางพัฒนาการ จากความรู้สึกผิวเผินและกว้าง เช่น ชอบ ไม่ชอบ ในวัยทารกมาเป็นความรู้สึกที่แยกแยะละเอียดลึกซึ้งขึ้น เช่น รัก มีความสุข โกรธ เกลียด เศร้า เสียใจ ในขวบปีที่ 2 และในการรู้จักอารมณ์ของตนเองและผู้อื่น ตลอดจนการรู้จักควบคุมความรู้สึกและการแสดงออกในกาลเทศะต่างกัน

ขั้นตอนของพัฒนาการ ทารกในขวบปีแรกจะเริ่มสร้างความรู้สึกไว้วางใจ (trust) ต่อผู้เลี้ยงดูและภาวะแวดล้อม แล้วกลายมาเป็นการเชื่อมั่นในตนเอง การรู้จักควบคุมด้วยตนเอง (autonomy) และแสดงออกมากขึ้นในปีที่ 2 ซึ่งเด็กปกติจะต้องปรับสมดุล

ระหว่างความมั่นคงทางใจของตน เมื่อใกล้ชิดบิดามารดา กับการแยกจากบิดามารดา เพื่อสำรวจสิ่งแวดล้อมและการริเริ่มต่างๆ (initiativity) ในปีที 3-6 จึงจะเกิดความมานะอุตสาหะในการทำสิ่งต่างๆ ให้สำเร็จ (industry) ในวัยเรียน จนกระทั่งเป็นการยอมรับเอกลักษณ์ของตัวเอง (identity) ในวัยรุ่น

การอบรมเลี้ยงดูและการแสดงของบิดามารดาต่อพฤติกรรมแสดงอารมณ์ของเด็ก จะมีส่วนกำหนดความรู้สึกและลักษณะนิสัยของเด็กต่อไป ดังนั้น พัฒนาการด้านจิตใจ อารมณ์จึงเกี่ยวข้องกันกับด้านสังคมอย่างแยกกันไม่ได้ยาก

พัฒนาการด้านสังคม

พัฒนาการด้านสังคม (personal-social development) เป็นการเปลี่ยนแปลงความสามารถในด้านการสร้างความสัมพันธ์ระหว่างตนเองกับบุคคลอื่น และการดำรงตนในสังคม พัฒนาการด้านอารมณ์และสังคมมีความเกี่ยวข้องกันอย่างใกล้ชิด โดยสังคมและวัฒนธรรมที่อยู่รอบตัวเด็กจะเป็นตัวกำหนดว่าเด็กควรจะถูกเลี้ยงดูและอบรมอย่างไร และลักษณะใดถือเป็น “ปกติ” หรือเป็นลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ของชุมชนหรือครอบครัวนั้น พัฒนาการด้านสังคมยังครอบคลุมไปถึงความสามารถในการช่วยตนเอง การรู้ผิดชอบชั่วดี คุณธรรม และการปรับตัวในสังคม

ทิศทางการพัฒนาการ ทารกแรกเกิดแสดงพฤติกรรมทางด้านสังคม โดยการสนใจ มองหน้า ฟังเสียง และเลียนท่าทางบิดามารดาและคนใกล้ชิด เมื่อมีปฏิสัมพันธ์มากขึ้น ความสัมพันธ์ก็จะเกิดแน่นแฟ้นขึ้น ถ้ามีโอกาสใกล้ชิดนานพอและมีปฏิสัมพันธ์บ่อยมากพอ ก็จะกลายเป็นความผูกพัน (attachment) อันเป็นรากฐานของพัฒนาการของบุคลิกภาพต่อไป

ขั้นตอนของพัฒนาการ ทารกจะเริ่มแยกแยะความสัมพันธ์กับผู้อื่นชัดเจน เมื่ออายุประมาณ 6-8 เดือน โดยแสดงอาการแปลกหน้าผู้ที่เขาไม่คุ้นเคย แสดงอาการติดแม่ (attachment behavior) และในที่สุดเมื่อมั่นใจพอก็จะสามารถแยกจากแม่หรือคนเลี้ยงดู (separation) เพื่อจะสำรวจสิ่งแวดล้อม เรียนรู้และสนุกกับการเล่นในวัย 3 ปีขึ้นไป แต่ก็ยังอาจมีความกังวลอยู่บ้าง โดยเฉพาะเมื่อเจ็บป่วย แผลกที่ หรือมีการแยกจากกันนาน

ทารกจะเพิ่มความสามารถในการช่วยตนเองเกี่ยวกับกิจวัตรประจำวันตามวุฒิภาวะด้านการเคลื่อนไหว ด้านปัญญา และการสนับสนุนจากผู้เลี้ยงดูและบิดามารดา และจะกลายเป็นความรู้สึกภาคภูมิใจ มีอัตมโนทัศน์ที่ดี เสริมให้มีความมุ่งมั่นใฝ่สัมฤทธิ์ (motivation for achievement) ตลอดจนความรับผิดชอบต่อตนเองและสังคมในอนาคตด้วย

ในวัยทารกการสร้างความผูกพันที่มั่นคง (secure attachment) ระหว่างเด็กกับผู้เลี้ยงดูโดยเฉพาะกับบิดามารดาเป็นพื้นฐานสำคัญสำหรับพัฒนาการด้านอื่นๆ ในระยะต่อไป Klaus และ Kennell เน้นความสำคัญของการให้มารดากับบุตรได้สัมผัสกันตั้งแต่ระยะแรกเกิดและการเลี้ยงบุตรด้วยนมแม่อย่างเดียวย และจากการวิจัยพบว่าเมื่อมีผู้ช่วยมารดาระหว่างการคลอดและหลังคลอด ภาวะแทรกซ้อนปริกำเนิดจะน้อยลงทั้งมารดากับบุตร และสามารถสร้างความผูกพันได้ดีขึ้น การสร้างสายสัมพันธ์ (bonding) เป็นกระบวนการที่เกิดจากความใกล้ชิดเอาใจใส่ของบิดามารดาต่อบุตร และเพิ่มความแน่นแฟ้นยิ่งขึ้นเมื่อมีประสบการณ์ในการดูแลบุตรที่มีความสุข มีความหมายจากการตอบสนองซึ่งกันและกันบ่อยๆ และสม่ำเสมอ

ส่วนทางฝ่ายบุตรจะเกิดความผูกพัน (attachment) กับบิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดูที่อยู่ใกล้ชิดและให้การดูแลตน เกิดความรู้สึกพึ่งพาทั้งทางด้านอารมณ์ จิตใจ และทางร่างกาย ความรู้สึกผูกพันกับผู้เลี้ยงดูเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้เด็กพัฒนาความเป็นตัวเองเป็นฐานแห่งความปลอดภัยและมั่นใจที่ทำให้เด็กสามารถออกไปสำรวจเรียนรู้สิ่งแวดล้อมและโลกภายนอก เมื่อบิดามารดาหรือผู้เลี้ยงดูรู้สึกถึงความผูกพันที่เด็กมีต่อตน การดูแลจะเปลี่ยนลักษณะไปจากการเลี้ยงให้อาหาร ทำความสะอาด ดูแลความปลอดภัยทางร่างกาย มาเป็นความเอ็นดู มีอารมณ์รู้สึกตอบสนองต่อเด็กด้วยความรักความเข้าใจร่วมด้วย จึงสามารถให้การอบรมเลี้ยงดู เอาใจใส่ ตอบสนองความต้องการของเด็กทั้งทางด้านร่างกายและจิตใจ

Bowlby พบว่าประสบการณ์การเลี้ยงดูและการพลัดพรากในวัยทารกและปฐมวัยมีส่วนสำคัญต่อการพัฒนาการด้านจิตใจ บุคลิกภาพ และสังคมของบุคคล เพราะประสบการณ์เหล่านี้จะถูกปลูกฝังอยู่ในจิตใจจนเปรียบเสมือน “พิมพ์เขียว” หรือแบบร่างของลักษณะจิตใจของเด็ก ทำให้เด็กรู้สึกว่าตนมีคุณค่าควรแก่ความรัก ความเอาใจใส่ดูแลจากบุคคลนั้น และเมื่อมีปัญหาเกิดขึ้นก็มีความหวังที่จะแก้ไขได้

ในการศึกษาทางพฤติกรรม Ainsworth พบว่าในสถานการณ์ที่แปลกใหม่ เด็กอายุ 12-18 เดือน ที่มีระดับความผูกพันกับมารดาต่างกันมีพฤติกรรมแตกต่างกันชัดเจน โดยเด็กที่มีความผูกพันมั่นคงสามารถเล่นและเรียนรู้ได้อย่างอิสระมากกว่า แม้เมื่อมีคนแปลกหน้ามาทำให้เด็กเกิดความกังวล ก็จะกลับมาหามารดาเพื่อเพิ่มความมั่นใจหรือกำลังใจก่อนที่จะสามารถควบคุมความกังวลกลับไปเล่นและเรียนรู้ได้ ส่วนเด็กที่มีความผูกพันไม่มั่นคง เด็กจะแสดงความลังเล งอแง หวาดระแวง เกาะติดกับมารดาตลอดโอกาสการสำรวจและเรียนรู้จากสิ่งแวดล้อม

ส่วน Stroufe ศึกษาพบว่าในช่วง 2 ปีแรกของชีวิต เด็กที่มีความผูกพันมั่นคง จะแสดงความกระตือรือร้นในการสำรวจและเล่นกับสิ่งต่างๆ และมีความสามารถที่จะแสวงหาและรับการปลอบใจได้จากผู้เลี้ยงดู

ถึงแม้การมีความผูกพันมั่นคงในวัยทารกจะเป็นรากฐานสำคัญที่ต่อเนื่องไปถึงการพัฒนามุขลิกภาพในเด็กโตและผู้ใหญ่ เหตุการณ์การพลัดพราก หรือประสบการณ์การเลี้ยงดูระหว่างวัยเด็กอาจจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมและความผูกพันนั้นได้ โดยเฉพาะบางช่วงที่เด็กแสดงพฤติกรรมกังวลกับการแยกจาก (separation anxiety) มากเป็นพิเศษในระหว่างอายุ 6 เดือนถึง 3 ปี และพฤติกรรมกลัวคนแปลกหน้า (stranger anxiety) ในทารกอายุ 9-12 เดือน ดังนั้น ในเด็กโดยเฉพาะปฐมวัยจึงควรหลีกเลี่ยงการพลัดพรากจากบิดามารดา หากมีเหตุจำเป็นเนื่องจากการเสียชีวิตหรือปัญหาสุขภาพ เด็กควรได้รับการดูแลทดแทนจากบุคคลที่ใกล้ชิดโดยเร็ว และมีความต่อเนื่องสม่ำเสมอ จึงจะเกิดผลเสียต่อพัฒนาการด้านจิตใจ อารมณ์น้อยที่สุด

กระบวนการสร้างสัมพันธภาพระหว่างตัวบุคคลกับบุคคลอื่นตั้งแต่วัยเด็กถึงวัยผู้ใหญ่เกิดขึ้นในแวดวงเล็กๆ รอบตัว คือเด็กกับมารดา เด็กกับมารดาและบิดา ขยายไปในครอบครัว เครือญาติ เพื่อนบ้าน ชุมชนและสังคมส่วนรวม (ตารางที่ 1.2) ทฤษฎีที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการทางด้านจิตใจและสังคม จึงมีทั้งแบบที่มองจากภายในตัวเด็กโดยให้ความสนใจต่อสิ่งแวดล้อมน้อย ได้แก่ ทฤษฎีจิตวิเคราะห์ของ Freud ซึ่งเน้นแรงผลักดันจากสัญชาตญาณธรรมชาติ แรงผลักดันทางเพศจากจิตใต้สำนึก ที่ทำให้บุคคลมีแนวโน้มแสดงพฤติกรรมตามระยะ เช่น ในระยะทารกมีการใช้ปากดูดกินเป็นศูนย์กลางที่ทำให้ทารกจะเรียนรู้และสร้างความสัมพันธ์กับมารดาหรือคนเลี้ยงดู ต่อมาเมื่อวุฒิภาวะสูงขึ้นก็เปลี่ยนศูนย์กลางของความสนใจไปที่ทวารในช่วงอายุ 2-3 ปี และที่วัยวะเพศ

ในช่วงอายุ 3-6 ปี เป็นต้น แต่ละช่วงของพัฒนาการ แรงผลักดันภายในจะขัดแย้งกับสิ่งที่สังคมต้องการให้เด็กทำ ดังนั้น เด็กที่จะเติบโตขึ้นโดยมีสุขภาพจิตที่ดี จะต้องปรับตัวให้เกิดความสมดุล โดยลดหรือแก้ไขความขัดแย้งดังกล่าวได้ จึงจะก้าวขึ้นสู่ระยะถัดไป มิฉะนั้นจะเกิดความขัดแย้งภายใน เกิดความกังวล กับข้อใจจนอาจกลายเป็นปัญหาสุขภาพจิตได้ในภายหลัง

ส่วนทฤษฎีการเรียนรู้เชิงจิตสังคม (psychosocial learning theory) ของ Erikson ขยายและปรับแนวคิดของ Freud ไปสู่พัฒนาการของบุคลิกภาพตามระยะทั้ง 8 ตลอดชั่วชีวิตจากแรกเกิดถึงวัยชรา ระบุถึงประเด็นหลักทางจิตสังคมของแต่ละระยะว่ามีวิกฤตการณ์อยู่ในเรื่องอะไร เช่น วัยทารกจะมีวิกฤตการณ์ในการสร้างความเชื่อมั่น หากประสบการณ์เชิงสังคมไม่เอื้ออำนวยต่อเด็ก เด็กจะขาดความเชื่อมั่นในตนเอง และในคนอื่น และท้ายที่สุดจะเติบโตขึ้นเป็นคนท้อแท้ไม่มีความหวัง ส่วนในวัยประถมศึกษา วิกฤตการณ์อยู่ที่การแข่งขันและความขยัน หากสภาวะแวดล้อมไม่เอื้อ เด็กจะมีความรู้สึกด้อย และต่อไปจะมีแนวโน้มที่จะขาดทักษะในการเรียนรู้การทำงานที่เป็นคุณค่าสำหรับทั้งชีวิต เป็นต้น (ตารางที่ 1.2)

อีกด้านหนึ่งของแนวคิดเกี่ยวกับพัฒนาการด้านสังคม เน้นความสำคัญของภาวะแวดล้อมโดยเฉพาะด้านสังคมและวัฒนธรรม เช่น แนวคิดเชิงนิเวศวิทยา (ecology of human development) ของ Bronfenbrenner ซึ่งกว้างขวางกว่าปฏิสัมพันธ์ระหว่างเด็กกับมารดา แต่คำนึงถึงอิทธิพลของสภาพครอบครัว ความสัมพันธ์และบทบาทหน้าที่ของสมาชิกในครอบครัว ขนบธรรมเนียมประเพณี ความเชื่อและศาสนา ตลอดจนเหตุการณ์สำคัญที่เกิดขึ้นในและนอกครอบครัวที่มีผลต่อพัฒนาการของเด็ก เช่น การเกิดของลูกคนเล็ก การเจ็บป่วย การตาย การตกงาน การย้ายถิ่น หรือที่เกิดขึ้นในสังคมส่วนรวม เช่น ภาวะสงคราม ภัยธรรมชาติ หรือการเปลี่ยนแปลงทางสภาวะเศรษฐกิจการเมืองและกฎหมาย เป็นต้น

พัฒนาการทางด้านสังคมครอบคลุมถึงการรู้จักผิดชอบชั่วดีและมีคุณธรรม ซึ่งทฤษฎีการพัฒนาเหตุผลเชิงคุณธรรม (moral reasoning theory) ของ Kohlberg ได้เชื่อมโยงพัฒนาการด้านสังคมกับด้านสติปัญญา กล่าวถึง การใช้เหตุผลมาตัดสินว่าสิ่งใดถูกหรือผิด ซึ่งเป็นขั้นตอนตามวัยและประสบการณ์ เช่น จากพฤติกรรมหลีกเลี่ยงการถูกทำโทษมาเป็นพฤติกรรมเพื่อการได้รับรางวัล พฤติกรรมต่างตอบแทนซึ่งกันและกัน

ค่านิยมของสังคม กฎหมายและระเบียบ มนุษยธรรม และหลักการ ตามลำดับถึงระดับสูงสุดที่การบรรลุสัมฤทธิ์ธรรม ซึ่งมีเพียงคนจำนวนน้อยที่จะพัฒนาไปได้ถึงระยะนี้ ดังแสดงในตารางที่ 1.5 และในตารางที่ 1.6

ตารางที่ 1.5 ทฤษฎีพัฒนาการพัฒนาเหตุผลเชิงคุณธรรมของ Kohlberg

เหตุผลทางศีลธรรม	ระยะ	เหตุผลเด่น
ระดับศีลธรรมขั้นต้น		
ให้คุณค่ากับแรงผลักดันภายนอก	ระยะ 1	หลีกเลี่ยงการลงโทษ
	ระยะ 2	สนองความต้องการของคนและผลประโยชน์
ระดับดั้งเดิม		
ให้ความสำคัญแก่ความคาดหวังและความต้องการเพื่อบำรุงรักษากฎระเบียบของสังคม	ระยะ 3	เป็นคนดีในสายตาตนเองและผู้อื่น
	ระยะ 4	หลีกเลี่ยงความเสียหายในระบบสังคม
ระดับสูง		
แสดงคุณค่าที่ร่วมใช้หลักการและมาตรฐาน	ระยะ 5	ทำตามพันธะสัญญาที่ตกลงไว้ในสังคม
	ระยะ 6	ยึดถือในหลักการคุณธรรมสากล

ตารางที่ 1.6 ทฤษฎีพัฒนาการ

	ธรรมชาติของพัฒนาการ	กระบวนการให้คำแนะนำ	เฉพาะบุคคล	รูปแบบของพัฒนาการ	จตุรวม
ทฤษฎีทางชีวภาพ (Biological theories)	ปัจจัยด้าน ตัวบุคคล (Nature)	วุฒิภาวะ (Maturation)	ทางตรง (Active)	ระยะ (stage)	สามารถเห็นความเปลี่ยนแปลงในโครงสร้างและพฤติกรรม
ทฤษฎีพลวัตทางจิต (Psychodynamic theories)	ปัจจัยด้าน ตัวบุคคล และภาวะ แวดล้อม	วุฒิภาวะ (Maturation)	ทางตรง (Active)	ระยะ (stage)	การเปลี่ยนแปลงภายในโครงสร้างเฉพาะบุคคล
ทฤษฎีเงื่อนไข (Conditioning theories)	ปัจจัยด้าน ภาวะ แวดล้อม (Nurture)	การเรียนรู้ (Learning)	ทางอ้อม (Passive)	ต่อเนื่อง (Continuous)	สามารถสังเกตเห็นความเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรม
ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมปัญญา (Cognitive social learning theories)	ปัจจัยด้าน ภาวะ แวดล้อม (Nurture)	การเรียนรู้ (Learning)	(Moderately active)	ต่อเนื่อง (Continuous)	สามารถสังเกตเห็นความเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรม
ทฤษฎีพัฒนาการทางปัญญา (Cognitive developmental theories)	ปัจจัยด้าน ตัวบุคคล และภาวะ แวดล้อม	วุฒิภาวะ (Maturation)	ทางตรง (Active)	ระยะ (stage)	การเปลี่ยนแปลงภายในโครงสร้างทางจิตใจ
ทฤษฎีการสื่อสาร (Information processing theories)	ปัจจัยด้าน ภาวะ แวดล้อม (Nurture)	การเรียนรู้ (Learning)	ทางตรง (Active)	ต่อเนื่อง (Continuous)	สามารถสังเกตเห็นความเปลี่ยนแปลงในพฤติกรรม
ทฤษฎีบริบททางสังคม (Cultural-contextual theories)	ปัจจัยด้าน ตัวบุคคล และภาวะ แวดล้อม	วุฒิภาวะและ การเรียนรู้	มีปฏิริยา ระหว่างกัน (Interactive)	เปลี่ยนแปร (Spiral)	ความสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและสังคม

ที่มา : Hoffman L, Paris S, and Hall E., *Developmental Psychology Today*. 6 rd ed. USA. : McGraw Hill, Inc., 1994.

พัฒนาการด้านคุณธรรม หรือ จิตวิญญาณ

พัฒนาการด้านจิตวิญญาณ (Spiritual Development) เป็นการเปลี่ยนแปลงความสามารถในการรู้จักคุณค่าของชีวิต สิ่งแวดล้อม สุนทรียภาพ วัฒนธรรม และคุณธรรม ซึ่งนำไปสู่เป้าหมายสูงสุดของชีวิตที่ดึงามหลุดพ้นจากความทุกข์และการมีสันติสุขในสังคม

ในทางพระพุทธศาสนานั้น การพัฒนาทางด้านจิตใจเพื่อให้สามารถดำเนินชีวิตได้อย่างสร้างสรรค์ จะอาศัยหลักไตรสิกขา คือ ศีล สมาธิ และปัญญา โดยที่ “ศีล” คือ การประพฤติตนให้เป็นคนปกติ งดเว้นจากสิ่งที่ไม่ดีทั้งหลาย เพื่อเป็นพื้นฐานในการทำจิตใจให้ผ่องใส มีความมั่นคงทางจิตใจ ตั้งมั่นแน่วแน่ในการเรียนรู้และการปฏิบัติ ซึ่งก็คือ “สมาธิ” จนกระทั่งมีความรอบรู้ รู้แจ้งเห็นจริงความเป็นไปของโลก คือ “ปัญญา” ซึ่งนำไปสู่การแก้ปัญหาอย่างสร้างสรรค์ เพื่อการมีชีวิตที่ดึงาม การหลุดพ้นจากความทุกข์ และการมีสันติสุขในสังคม

ทิศทางของพัฒนาการ จากความเห็นแก่ตัว เอาแต่ใจตัวเอง การเอาแต่ความต้องการ และความรู้สึกนึกคิดของตนเองเป็นที่ตั้งในการแสดงออกทุกอย่าง ไม่สามารถอดทนรอคอยได้ ต้องได้รับการตอบสนองความต้องการของคนอย่างจับปล้นทันทีในวัยทารก มาเป็นความสามารถในการเข้าใจ และกำกับควบคุมความต้องการ ความรู้สึกนึกคิด อารมณ์ของตนเองในบริบทของสังคม วัฒนธรรม มนุษยธรรม รู้จักเห็นอกเห็นใจผู้อื่น มีน้ำใจ เมตตากรุณา สามารถรับรู้และกลั่นกรองสถานการณ์ รู้จักยับยั้งชั่งใจ แยกแยะดีชั่ว จึงสามารถตัดสินใจกระทำสิ่งต่างๆ โดยคำนึงถึงความถูกต้อง เหมาะสม มีกาลเทศะ จึงรู้จักไตร่ตรองถึงเหตุและผล ตลอดจนผลกระทบต่อส่วนรวม เห็นคุณค่าของชีวิตตนเองและผู้อื่น ตลอดจนสิ่งแวดล้อมและสันติสุข ทำให้สามารถทำตัวเป็นประโยชน์ต่อส่วนรวม และพัฒนาตัวเองไปในทางที่ดึงาม หลุดพ้นจากสิ่งเศร้าหมองและความทุกข์

ทั้งนี้พัฒนาการด้านคุณธรรมมีความเกี่ยวข้องกับพัฒนาการของสติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคม อย่างไรก็ตาม ใดๆก็ดี พัฒนาการที่ซับซ้อนเป็นนามธรรมเหล่านี้เริ่มจากสิ่งที่เด็กเก็บเกี่ยวจากประสบการณ์เล็กๆ น้อยๆ ที่เกิดขึ้นทุกขณะ ทุกวัน ในบ้าน ในโรงเรียน ในสื่อต่างๆ และสังคมรอบตัว การที่พ่อแม่และผู้เลี้ยงดูวิ่งไปโฉบหรือหันมหันที่ทุกครั้งที่เด็กร้อง

อาจเป็นการฝึกให้เด็กเข้าใจผิด เกิดความคาดหวังว่าความต้องการของคนต้องได้รับการตอบสนองแบบทันทีทันควันเสมอ ซึ่งหากการเลี้ยงดูเป็นลักษณะตามใจโดยไร้ขอบเขต ไม่ปรับเปลี่ยนตามขั้นตอนพัฒนาการ เด็กจะเติบโตขึ้นเป็นคนเห็นแก่ตัว มีความทุกข์ง่าย สุขยาก จิตใจอ่อนแอ เปรียบบาง วิธีที่จะค่อยๆ ฝึกให้เด็กพัฒนาด้านคุณธรรม คือ ให้ผู้ใหญ่สนใจเอาใจใส่ทุกครั้งที่เด็กร้อง ส่งเกตหรือซักถามเพื่อให้เข้าใจการแสดงออกนั้น และให้เด็กมีส่วนร่วมรับรู้ และหรือร่วมทำกิจกรรมที่จะตอบสนองความต้องการนั้น เช่น อุ้มเด็กไปหีบภาชนะด้วยกัน หรือให้ช่วยถือของตามความสามารถของเด็ก

การอบรมเลี้ยงดูเด็กตามแนวทางของพระพุทธศาสนา

การพัฒนาเด็กทั้ง 4 ด้านไปพร้อมกัน ตามแนวทางพระพุทธศาสนานั้น ดังที่ระบุไว้ในหนังสือ “เติบโตใหญ่ ใกล้เคียงธรรม” และ “รักลูกให้ถูกทาง” ได้แก่

1. ด้านร่างกาย การเติบโตของร่างกายต้องอาศัยอาหารทางกาย (กวจิณฑราหาร) อาหารคือสิ่งสำคัญสำหรับการเจริญเติบโตทางด้านร่างกาย ควรประกอบด้วยอาหารเหลวและอาหารย่อยง่ายที่มีคุณค่าทางโภชนาการ

2. ด้านสัมผัส การรับรู้โดยผ่านประสาทสัมผัส (ผัสสาหาร) อาหาร คือ การรับรู้ที่เกิดจากผัสสะหรือการรับรู้โลกภายนอกทางตา หู จมูก ลิ้น ผิวกาย และการรับรู้ความรู้สึกทางใจโดยการคิด

3. ด้านอารมณ์หรือใจ ความรู้สึกนึกคิดในตัวเด็กที่เกิดจากการกระทบต่อการรับรู้ (มโนสัญเจตนาหาร) อาหารคือความรู้สึกนึกคิดที่เกิดขึ้น เป็นการตอบสนองต่อสิ่งเร้าหรือจากประสบการณ์ทางผัสสะต่างๆ ที่กล่าวมาแล้วในข้อ 2 เป็นบ่อเกิดของ “กรรม” คือการกระทำ การพูด และการคิด

4. ด้านจิตสำนึก การที่เด็กรู้จักจดจำ รู้จักคิดและแก้ปัญหาได้ (วิญญาณาหาร) อาหารคือ ความสำนึกที่เกิดจากสัมผัส หรือความเข้าใจเกี่ยวกับเรื่องของรูปทรง แสง เสียง รส กลิ่น รูปธรรมและสิ่งที่จับต้องไม่ได้ คือ นามธรรม ซึ่งเป็นความสำนึก ซึ่งเป็นขั้นสูงขึ้นไป

การอบรมเลี้ยงดูเด็กตามแนวทางศาสนาอิสลาม

การพัฒนาเด็กในศาสนาอิสลามมี 2 ด้านหลักๆ ที่สำคัญ ที่ระบุไว้ในหนังสือ “ครอบครัวมุสลิม” กล่าวถึงการพัฒนาทางด้านร่างกาย คือ การเลี้ยงดูให้เด็กมีความเจริญเติบโต ร่างกายแข็งแรง สมบูรณ์ ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บ และการพัฒนาทางด้านจิตใจ คือ การอบรมสั่งสอนให้เด็กมีศรัทธาในศาสนา มีลักษณะนิสัยและกิริยามารยาทที่ดี มีความรู้ และรู้จักคบค้าสมาคม โดยตั้งบนฐานของอิมาน

ทั้งนี้เนื่องจากหลักการที่ชาวมุสลิมยึดมั่นมี 3 ประการ คือ 1.หลักศรัทธา 2. หลักปฏิบัติหรือหลักจริยธรรม และ 3.หลักคุณธรรมหรือหลักการทำความดีด้วยความสำนึกมัน ดังนั้น ในศาสนาอิสลามจึงให้ความสำคัญกับการศึกษาเป็นอันดับแรก เพราะการศึกษาเป็นจุดเริ่มต้นของการยอมรับและความศรัทธาในพระเจ้า ตามด้วยการปฏิบัติโดยถือหลักจริยธรรม ที่ประกอบด้วย การกล่าวปฏิญาณตน การละหมาดวันละ 5 รอบ การบริจาคทานชะกาต การถือศีลอดในเดือนรอมฎอน และการประกอบพิธีฮัจญ์ สำหรับหลักการทำความดีด้วยความสำนึกมันจะเป็นหลักธรรมที่พัฒนาตนเองโดยไม่มีใครคอยบอกหรือเตือน ต้องเกิดขึ้นในจิตใจตนเอง (ฝ่ายกิจกรรมสตรีงานเมอลิดกลางแห่งประเทศไทย, 2536.)

โดยสรุปกระบวนการพัฒนาเด็กมีอยู่สองด้าน คือ การเจริญเติบโตทางด้านร่างกาย และการพัฒนาทางจิตใจที่เกิดจากวุฒิภาวะกับประสบการณ์ที่เด็กได้รับผ่านอวัยวะรับรู้หรือประสาทสัมผัสทั้ง 5 และจิตใจ การอบรมเลี้ยงดูเด็กให้มีพัฒนาการทางผัสสะ อารมณ์และสติสัมปชัญญะ ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาจิตใจและคุณธรรมโดยรวมนั้นจะผันแปรไปตามธรรมชาติของปฏิภพที่แตกต่างกันของเด็กแต่ละคน ในสังคมปัจจุบันจะต้องพิจารณาให้เหมาะกับขั้นตอนพัฒนาการและการดำรงชีวิตเด็ก จะสังเกตพัฒนาการทางจิตใจของเด็กได้จากการพูด การเล่น และการแสดงออกของเขาทุกรูปแบบ

ข้อเสนอแนะ

ทั้งนี้มีการระบุบทบาทของพ่อแม่และครู ในการสงเคราะห์ อบรม สั่งสอนเด็กอย่างชัดเจนในหลักธรรมที่ว่าด้วยทศ 6 พรหมวิหาร 4 ในพุทธศาสนา หรือในศาสนาอิสลามก็ตาม การอบรมเลี้ยงดูทางด้านจิตใจมีส่วนสำคัญมากต่อการพัฒนาการโดยรวม

ของเด็ก อาจกล่าวได้ว่าบทบาทที่พ่อแม่พึงกระทำต่อลูกต่อไปนี้ คือการสร้างบรรยากาศ และสิ่งแวดล้อมที่จะเอื้อต่อการพัฒนาทางด้านจิตใจเด็กอย่างค่อยเป็นค่อยไปจนเติบโตใหญ่ ขึ้นนอกเหนือไปจากการให้อาหาร ที่อยู่อาศัย เสื้อผ้า และการดูแลรักษายามเจ็บป่วย

- ให้ความรัก ความอบอุ่น เมตตากรุณา ปรารถนาดี
- กอดจูบ โอบอุ้มอย่างอ่อนโยนด้วยรอยยิ้ม
- พุดคุยโต้ตอบกับเด็กด้วยวาจาที่สุภาพ
- ปกป้องเด็กจากสถานการณ์รุนแรงอันตราย ให้เด็กมีความมั่นคงปลอดภัย
- ให้โอกาสในการเล่นและเรียนรู้โดยประสบการณ์จากอายคนะทั้ง 6 ที่เหมาะสม กับขั้นตอนพัฒนาการของเด็ก
- พาออกสู่โลกภายนอกอย่างค่อยเป็นค่อยไป
- สอนให้รู้จักผิด ชำนาญทางที่ถูกต้อง สอนให้ทำความดี โดยการชี้ชวนด้วย เหตุผล และแบบอย่างที่ดีด้วยการดำรงชีวิตอยู่ในศีลธรรม
- ไม่ใช่วิธีขู่ บังคับ ทำโทษรุนแรง ทั้งทางกาย วาจา และใจ

การประยุกต์แนวความคิดเชิงมนุษยนิยมมาใช้ในการจัดการศึกษา

นอกจากนี้ยังมีผู้นำแนวความคิดเชิงมนุษยนิยมมาประยุกต์ในการจัดการศึกษา เรียกว่า การศึกษาวอลดอร์ฟ (Waldorf Education) ซึ่งเป็นการศึกษาที่ช่วยให้มนุษย์ บรรลุศักยภาพสูงสุดที่ตนมี และสามารถกำหนดความมุ่งหมายและแนวทางแก่ชีวิตของตนได้อย่างอิสระตามกำลังความสามารถของตน ซึ่งรูคอล์ฟ สไตเนอร์ ได้จัดทำขึ้นใน ยุโรป เป็นการสอนที่ให้ผู้เรียนรู้จักจุดยืนที่สมดุลของตนในโลก เน้นความสำคัญของการ สร้างความสมดุลใน 3 ทางที่บุคคลสัมพันธ์กับโลก คือ ผ่านกิจกรรมทางกายผ่านอารมณ์ ความรู้สึก และผ่านการคิด รูคอล์ฟ สไตเนอร์ได้อธิบายประสบการณ์ที่ช่วยให้เด็กปฐมวัย พัฒนาความรู้สึกที่สัมพันธ์กับโลกที่เป็นจริงรอบตัวอย่างมั่นใจและเป็นสุข คือ

ความรู้สึกจากการสัมผัส	จะทำให้เด็กไม่ขลาดกลัว
ความรู้สึกแห่งชีวิต	จะทำให้เด็กรู้จักความสุข แจ่มใส
ความรู้สึกจากการเคลื่อนไหว	จะทำให้เด็กรู้สึกเป็นอิสระ
ความรู้สึกสมดุลของร่างกาย	จะทำให้เด็กรู้สึกปลอดภัยและสงบภายใน

ความรู้สึกทั้ง 4 ด้านดังกล่าว นำไปสู่การพัฒนา ความมุ่งมั่นตั้งใจ (willing) ซึ่งเป็นพัฒนาการพื้นฐานของเด็กปฐมวัย เพราะรูคอล์ฟ สไตเนอร์ เชื่อว่าเด็กวัยแรกเกิดถึง 7 ปี เรียนรู้ด้วยการกระทำ ดังนั้นการสอนต้องเน้นให้เด็ก **มุ่งมั่นตั้งใจ** กับการกระทำ **ความดี** เป็นการปลูกฝังให้เด็กใฝ่ดี

เด็กวัย 7-14 ปี เรียนรู้จาก**ความประทับใจ** ดังนั้นการสอนต้องเน้นให้เด็ก **รู้สึกถึงความงาม**

เด็กหนุ่มสาววัย 14-21 ปี เรียนรู้จาก**การคิด** ดังนั้นการสอนต้องเน้นให้ **เด็กคิด** จนเกิดปัญญาเห็นสังขารและ**ความจริง** ในโลก

แม้ว่าพัฒนาการในแต่ละช่วงวัยจะมีลักษณะเฉพาะแตกต่างกัน แต่การศึกษาทุกระดับต้องพัฒนาร่างกายและจิตวิญญาณควบคู่กัน เพื่อให้เกิดความสมดุลในการเรียนรู้ด้วยกาย (การลงมือกระทำ) หัวใจ (ความรู้สึก ความประทับใจ) และสมอง (ความคิด)

ข้อเสนอแนะสำหรับการพัฒนาเด็กปฐมวัย

เนื่องจากเด็กวัยแรกเกิดถึง 7 ปี มีลักษณะที่เรียนรู้พร้อมกันไปทั้งตัว โดยการเลียนแบบ ที่มีใจเฉพาะท่าทางภายนอก แต่เลียนแบบลึกลงไปในจิตวิญญาณ โดยที่เด็กเองไม่รู้ตัว ในวัยนี้ความดีงามของผู้ใหญ่ออบข้างจะซึมเข้าไปในตัวเอง ช่วยให้เด็กพัฒนาความมุ่งมั่นในสิ่งดีงาม ดังนั้นการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยจึงยึดหลักดังต่อไปนี้ (บุษบง ดันติวงศ์, ม.ป.ป.)

1. การทำซ้ำ (repetition) เด็กควรได้มีโอกาสทำสิ่งต่างๆ ซ้ำแล้วซ้ำเล่า จนการกระทำนั้นซึมลึกลงไปในร่างกายและจิตจนเป็นนิสัย

2. จังหวะเวลาที่สม่ำเสมอ (rhythm) กิจกรรมในโรงเรียนต้องเป็นไปตามจังหวะเวลาที่สม่ำเสมอเหมือนลมหายใจเข้าออกยามจิตใจสงบและผ่อนคลาย เด็กจะได้รู้สึกมั่นคงปลอดภัย

3. ความเคารพและการน้อมรับคุณค่าของทุกสิ่ง (appreciation) กิจกรรมและสื่อธรรมชาติที่จัดให้เด็กเคารพและเห็นคุณค่าของสิ่งต่างๆ ที่เกื้อหนุนชีวิตมนุษย์ ความเคารพ และน้อมรับคุณค่าของสิ่งต่างๆ จะเป็นแก่นของจริยธรรมตลอดชีวิตของเด็ก

การประยุกต์ใช้ในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก

การที่พ่อแม่มักถามว่า “ลูกของคุณเป็นเด็กดีไหม” ในเด็กทารกไม่สามารถแยกแยะความแตกต่างในโลกได้ เมื่อเด็กแรกเกิดคนหนึ่งร้อง เด็กคนอื่นๆ ที่ได้ยินเสียงนั้นก็จจะร้อง เป็น “ปฏิกิริยาการร้องไห้ (reflexive crying)” ซึ่งแสดงถึงความสามารถในการรับรู้และตอบสนองต่อความทุกข์ หรือความเดือดร้อนของคนอื่นตั้งแต่แรกเริ่มของชีวิต

นักวิทยาศาสตร์สังเกตพบว่า พ่อแม่ที่มีน้ำใจ เห็นอกเห็นใจผู้อื่น มักมีลูกที่มีจิตใจลักษณะเดียวกัน จากการทดลองในเด็กวัย 1-2 ปี พบว่าคู่แฝดเหมือน (ไข่ใบเดียวกัน) มีความโน้มเอียงในการที่จะช่วยเหลือคนเหมือนกันมากกว่าคู่แฝดไข่นอกใบ แสดงว่าพันธุกรรมน่าจะมีส่วนกำหนดพฤติกรรมทางคุณธรรมร่วมไปกับการอบรมเลี้ยงดู สิ่งที่พ่อแม่ปฏิบัติในการเลี้ยงดูเด็กและกิจวัตรประจำวันเป็นสิ่งสำคัญในการขัดเกลาพฤติกรรมและความรู้สึกผิดชอบชั่วดีของเด็ก ก่อนที่เด็กจะเรียนรู้ภาษาพูด หรือมีสติปัญญาที่จะเข้าใจกฎเกณฑ์ข้อบังคับที่ซับซ้อน พ่อแม่อาจไม่ตั้งใจส่งสัญญาณหรือตั้งใจตัดสินหรือปลุกฝังลักษณะเหล่านี้ตั้งแต่ต้น แต่เด็กก็ได้รับรู้และซึมซับไปแล้ว

การวิ่งเข้าไปโอบหรืออุ้มทันทีที่เด็กร้อง หรือเอาใจทุกอย่างโดยไม่คำนึงถึงเหตุผล ซึ่งเป็นสิ่งที่พ่อแม่ไม่ควรกระทำ เพราะลูกจะไม่มีโอกาสฝึกควบคุมตัวเอง ไม่รู้จักรอคอย หรือหาทางแก้ปัญหาด้วยตัวเอง ไม่เพียงแต่จะทำให้พ่อแม่เสียการควบคุมสถานการณ์ ตั้งแต่เด็กยังเป็นทารกแล้ว พ่อเด็กโตขึ้นพ่อแม่ก็จะปฏิเสธได้ยากยิ่งขึ้น เด็กเล็กที่ไม่รู้จักรับรู้และหยุดกระทำเมื่อพ่อแม่ห้าม หรือ “ไม่ฟังเสียง” “พูดไม่ฟัง” จะกลายเป็นคนหูหนวกปล้นแผ่นดิน และไม่รู้จักควบคุมความต้องการของตนเอง ดังนั้นการสื่อสารกับเด็กอย่างชัดเจนว่าสิ่งใดควรสิ่งใดไม่ควรทำตั้งแต่วัยทารกจึงเป็นเรื่องสำคัญ เพราะเด็กจะเกิดการเรียนรู้ เกิดความตระหนักด้านคุณธรรมขึ้น เด็กเล็กๆ จำเป็นต้องเรียนรู้ว่ามีบางอย่างที่ตนต้องเชื่อและปฏิบัติตามพ่อแม่และผู้ใหญ่ที่ตนมีความเชื่อถือ เคารพรักโดยไม่ต้องถามหรือสงสัย

ในการสอนศีลธรรมส่วนมากไม่ต้องวางแผนอย่างเคร่งครัด การเล่นปรบมือและจ๊ะเอ๋ ที่ดูเหมือนเป็นการเล่นที่ไร้เดียงสาของเด็กนั้น แต่ในความเป็นจริงเป็นการสื่อสารที่สมบูรณ์ให้รู้จักของการผลัดกันทำและความคาดหวังต่อกันว่าใคร ควรทำอะไร เมื่อใด การเรียนรู้ที่จะสลักกันร้อง “จ๊ะเอ๋” หรือการมองสบตาของพ่อแม่กับลูก เป็นการเตรียม

เด็กให้รู้จักการให้และการรับ ซึ่งเป็นหัวใจของการพัฒนาคุณธรรม ฝึกการให้อย่างง่าย ๆ คิดถึงอกเขาอกเรา การเล่นในชีวิตประจำวันกับลูกเหล่านี้เองจะนำไปสู่พัฒนาการเชิงคุณธรรม เด็กทารกที่ได้รับการดูแลเอาใจใส่ด้วยความเมตตาและรู้สึกถึงความอบอุ่นด้วยการกอด ได้รับการตอบสนองความต้องการแต่ไม่ใช้ตามใจตลอดเวลา จะมีอารมณ์ดี และมีแนวโน้มที่จะแสดงพฤติกรรมดูแลเอาใจใส่ผู้อื่นในภายหลัง

ทารกที่มีอารมณ์ถูกทอดทิ้ง ขาดความรัก เอาใจใส่ อาจไม่มีโครงสร้างของสมองที่ทำหน้าที่ด้านความรู้สึกเห็นอกเห็นใจ หรือสงสารคนอื่น ซึ่ง Dr. Bruce Perry ผู้เชี่ยวชาญทางจิตเวชแห่ง Baylor College of Medicine ได้ศึกษาสมองเด็กที่ถูกทะเล่เยทอดทิ้ง เขาพบว่าสมองส่วนความรับผิดชอบชั่วดี (region responsible) ที่จะให้มีอารมณ์ความรักความผูกพัน (emotional attachments) ไม่เคยได้รับการพัฒนาอย่างเหมาะสม สอดคล้องกับการศึกษาของ Perry ที่ทารกไม่มีการโต้เถียงมาก่อนเลยในชีวิต ก็อาจขาดแคลนส่วนสำคัญของการเชื่อมโยงความสัมพันธ์อย่างใกล้ชิด นอกจากนี้ นักวิจัยท่านอื่นๆ ได้สนับสนุนทฤษฎีดังกล่าว Bonnie Klimes Dougan นักจิตศาสตร์ที่ NIMH พบว่าเด็กวัยเตาะแตะที่เคยถูกกระทำทารุณชอบที่จะดีและพุดจาหยาบคาย

เหมือนทารกที่เรียนรู้การคลานและการเดิน ชอบที่จะสำรวจสิ่งของว่าใช้อย่างไร คว้าสิ่งของอยู่ที่ไหน เด็กอายุ 2 ขวบไม่สามารถอดทนในกฎระเบียบของตัวเองได้นาน จะต้องมีการฝ่าฝืนในที่สุด เด็กวัยเตาะแต่นี้อาจกลายเป็นผู้มีความรุนแรง ยกตัวอย่าง ถ้าเด็กได้บดมันฝรั่งลงบนถั่ว ขณะเดียวกันเด็กได้ลองชิม เด็กจะได้รับรสชาติที่แปลกใหม่ออกไป แต่พวกเขากลับไม่ชอบที่จะไปไหนตามลำพัง เด็กอายุ 18 เดือน จะหันกลับไปหาแม่หรือพ่อก่อนเมื่อพบสถานการณ์ที่ไม่คุ้นเคย ผู้เชี่ยวชาญเรียกปฏิกิริยานี้ว่า social referencing ในการศึกษาครั้งนี้ Emde ฝ้าดูเด็กวัยเตาะแตะชำเลื่องมองแม่ โดยมองอย่างเงิบๆ เหมือนขออนุญาตก่อนที่จะทำตัวนี้

Social referencing ช่วยเด็ก ๆ ให้มีอารมณ์คุณธรรม มีความรู้สึกภาคภูมิใจและความอับอาย ความภาคภูมิใจนี้เป็นความรู้สึกของเด็กที่รู้สึกเหมือนได้รับรางวัล เมื่อทำในสิ่งที่ถูก รอยยิ้มอย่างเปิดเผย และการส่งเสริม สำหรับความอับอายเกิดขึ้นเมื่อจินตนาการของตนเองไม่ได้รับการยอมรับจากพ่อแม่ เด็กที่อับอายจะคอยหลบสายตาจากคนอื่น และไม่กล้าสู้แสง ซึ่งนั่นมิใช่สิ่งที่เลวร้ายมากนัก เพราะเป็นส่วนหนึ่งของการก้าวสู่ขั้นการพัฒนาความรู้สึกผิดชอบ (conscience)

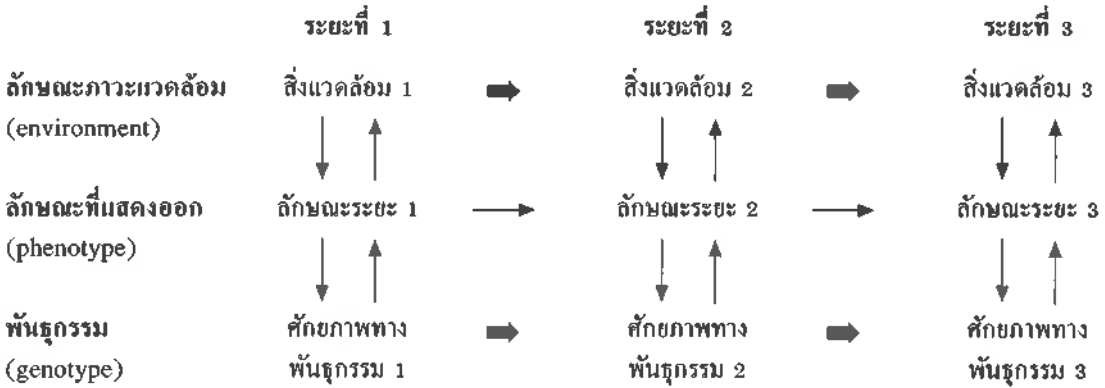
เด็กที่เรียนรู้จะพูด พ่อแม่สามารถฝึกฝนเด็ก ๆ ให้มีพฤติกรรมทางบวกให้เห็นประโยชน์ส่วนรวม และมีสมบัติผู้ดี ด้วยการพูดตามว่า ‘ขอบคุณ’ พ่อแม่ประพฤติตนเป็นตัวอย่างที่ดีเพื่อให้เด็กมีพฤติกรรมที่ดี ให้เด็กได้เข้ามาร่วมด้วยจะเกิดประสิทธิภาพมากกว่าการใช้คำสั่งโดยตรงซึ่งพ่อแม่จะช่วยบ่มเพาะความรู้สึกเป็นอันหนึ่งอันเดียวกันได้ เช่น การทดลองอันหนึ่ง Emde ได้ล้อเด็กให้เล่นของเล่นโดยที่ยังไม่ได้รับอนุญาตจากแม่ เป็นที่น่าสังเกตว่าเด็กซัดขวาง แม้ว่าแม่จะออกจากห้องไปแล้ว “คุณไม่ได้ยินที่แม่ของหนูพูดหรือทำไมให้เล่นของเล่นเหล่านั้น”

แนวคิดเชิงเอกภาพ

แนวคิดเชิงเอกภาพเชื่อมโยงปัจจัยด้านจิตสังคมกับชีววิทยา (biopsychosocial model) และปฏิสัมพันธ์ระหว่างบุคคลกับสิ่งแวดล้อมตลอดช่วงเวลาของพัฒนาการ (transactional developmental model)

ปัจจัยสำคัญทางชีววิทยา คือ พันธุกรรมที่กำหนดศักยภาพของบุคคล และกระบวนการบรรลุมิติภาวะเป็นขั้นตอน จากผลการศึกษาในระยะยาวในคู่แฝด พบว่า พันธุกรรมเป็นสิ่งกำหนดบุคลิกภาพและพฤติกรรมมากกว่าที่เคยเชื่อกันมา ซึ่งแสดงผลวัดของปฏิสัมพันธ์ระหว่างสิ่งแวดล้อมกับพันธุกรรมและลักษณะที่แสดงออกของบุคคลในช่วงระยะต่างๆ ที่เป็นเหตุและผลของปัจจัยที่เกี่ยวข้องกัน (ภาพที่ 1.8)

ภาพที่ 1.8 แนวคิดเชิงเอกภาพของพัฒนาการมนุษย์ บูรณาการปัจจัยทางพันธุกรรม ภาวะแวดล้อม และลักษณะที่แสดงออกของบุคคลเป็นเหตุและผลต่อกัน อย่างมีพลวัตต่อเนื่องจากปฏิสนธิถึงตลอดชีวิต

คัดแปลจาก Sameroff AJ. Transactional developmental model. In : Zeanah C.ed.Handbook of infant and mental health 1993.

สิ่งแวดล้อมส่งผลกระทบต่อโครงสร้างของร่างกาย สมอง และพฤติกรรม ในขณะที่ตัวเด็กมีส่วนปรับเปลี่ยนสิ่งแวดล้อมได้ โดยในแต่ละช่วงเวลาศักยภาพของเด็กได้ถูกกำหนดโดยพันธุกรรมและระดับขั้นตอนการบรรลุวุฒิภาวะ ตัวอย่างที่เห็นได้ชัดคือทารกเกิดก่อนกำหนดที่มีภาวะขาดออกซิเจนชั่วคราว ทำให้ทารกนอนหลับมากและไม่ค่อยร้อง กินนมได้ทีละน้อย ไม่ค่อยตอบสนองกับบิดามารดาด้วยการยิ้มแย้มหรือส่งเสียงร้องเช่นทารกทั่วไป ลักษณะนี้อาจทำให้ผู้เลี้ยงดูเข้าใจว่าทารก “รู้อยู่” ไม่ต้องไปดูแลเอาใจใส่ ไม่อุ้มมาให้นม หรือหยอกเย้ายิ้มแย้มเล่นด้วยดังที่กระทำในทารกปกติที่มักจะเรียกร้องความสนใจได้ดีกว่า ผลที่เกิดขึ้นคือทารกถูกละเลย เพราะผู้ใหญ่รู้สึกพอใจที่ทารก “ไม่กวน” ทำให้ทารกเกิดภาวะขาดอาหารและสมองขาดการรับประสาทสัมผัส การเจริญเติบโต พัฒนาการของโครงสร้าง และการทำหน้าที่ไม่สมบูรณ์ การสร้างความผูกพัน การเรียนรู้ ไม่เป็นไปตามที่ควร การขาดอาหารเรื้อรัง และขาดธาตุเหล็ก นำไปสู่พฤติกรรมขาดสมาธิ หุนหัน ทำให้บิดามารดาที่ไม่เข้าใจอาจทำโทษหรือรู้สึกผิดหวังในตัวเด็ก เป็นเหตุให้เด็กมีพฤติกรรมก้าวร้าวได้

ในทางตรงกันข้าม ทารกที่มีพันธุกรรมบกพร่องหรือมีภาวะแทรกซ้อนในระยะ
ปรกติกำเนิด อาจมีพัฒนาการเต็มตามศักยภาพของคนได้ หากการเลี้ยงดูให้โอกาสเต็มที่
มีผลการศึกษาระยะยาวพบว่าทารกเกิดก่อนกำหนดที่มีคลื่นไฟฟ้าสมองผิดปกติและ
มีความเสี่ยงเพิ่มขึ้นที่จะมีพัฒนาการด้านสติปัญญาล่าช้า เฉพาะเมื่อเกิดมาในครอบครัวที่
บิดามารดาและบุตรขาดปฏิสัมพันธ์ที่ดีต่อกัน ส่วนในครอบครัวที่เลี้ยงดูเอาใจใส่ดี ทารก
จะมีอัตราเสี่ยงเทียบได้กับทารกเกิดครบกำหนด แสดงว่าทารกทุกคนมีโอกาสพัฒนาได้
ถ้าสิ่งแวดล้อมเอื้ออำนวยโดยเฉพาะในช่วงที่มี “หน้าต่างของโอกาส”

ดังนั้นในกุมารเวชปฏิบัติ การประเมินพัฒนาการเด็ก การรู้จักเด็กและครอบครัว
ด้วยการประยุกต์ความรู้ด้านทฤษฎีกับภาคปฏิบัติ ได้แก่ การสังเกตพฤติกรรมและ
การสื่อความหมายที่มีประสิทธิภาพที่นำไปสู่การแนะนำการเลี้ยงดูเด็กที่เหมาะสม ตลอดจน
การค้นพบและแก้ไขปัญหาแต่แรกเริ่มจึงมีความสำคัญอย่างยิ่ง

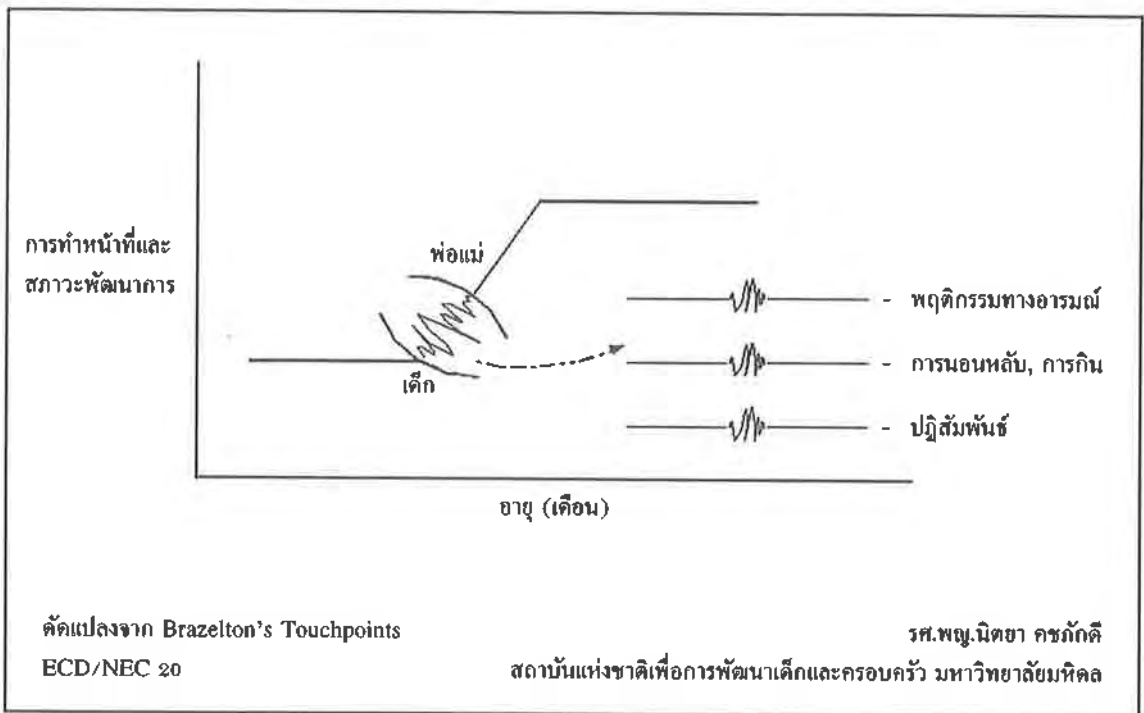
แนวคิดเรื่องจุดปรับเปลี่ยนขั้นตอนของพัฒนาการ (Touchpoints)

แนวคิดเรื่องจุดปรับเปลี่ยนขั้นตอนของพัฒนาการ (Touchpoints) ของ Brazelton
กล่าวถึงช่วงเวลาก่อนที่จะก้าวเข้าสู่พัฒนาการขั้นที่สูงขึ้นที่เด็กมักจะมีพฤติกรรมถดถอย
หงุดหงิดง่าย สืบสานจากการเสียดุลยภาพก่อนที่จะเกิดแรงขับเคลื่อนพุ่งทะยานสู่ระดับความ
สามารถที่เพิ่มสูงขึ้น ซึ่งเกิดขึ้นได้ในทุกด้านของพัฒนาการ และกระทบกระเทือนต่อชีวิต
ประจำวัน พฤติกรรมทางอารมณ์ สังคม และสัมพันธ์ภาพกับบิดามารดา ผู้เลี้ยงดูจนกว่า
จะปรับตัวได้อย่างมั่นคงในระดับถัดไปเด็กจึงจะเป็นปกติสุขได้ ทั้งนี้ในช่วงเวลาจุดปรับเปลี่ยน
เหล่านี้เป็นสิ่งที่คาดการณ์ล่วงหน้าได้ และให้โอกาสที่เด็กแสดงความเป็นปัจเจกบุคคล
แรงขับเคลื่อน จุดเข้มแข็งและอ่อนแอ ถ้าบิดามารดาให้ความสนใจจะสามารถแก้ไขปัญหาและ
ส่งเสริมพัฒนาการของลูกได้อย่างเหมาะสม แทนที่จะเกิดความสับสน วิตกกังวล และ
ปฏิบัติต่อเด็กอย่างไม่สร้างสรรค์ (ภาพที่ 1.9 และ 1.10) จุดปรับเปลี่ยนของพัฒนาการ
ด้านหนึ่งมีผลกระทบต่อพัฒนาการอีกด้านหนึ่ง หากในด้านนั้นมีความสับสนหรือถดถอย
พัฒนาการด้านอื่นๆ ก็มักจะถดถอยตามไปด้วย (ภาพที่ 1.11) Brazelton พบว่าในขวบปี
แรกมี 6 จุด โดยระบุว่าการพัฒนาความสามารถด้านจิตใจและสังคมที่สำคัญในระยะนี้คือ

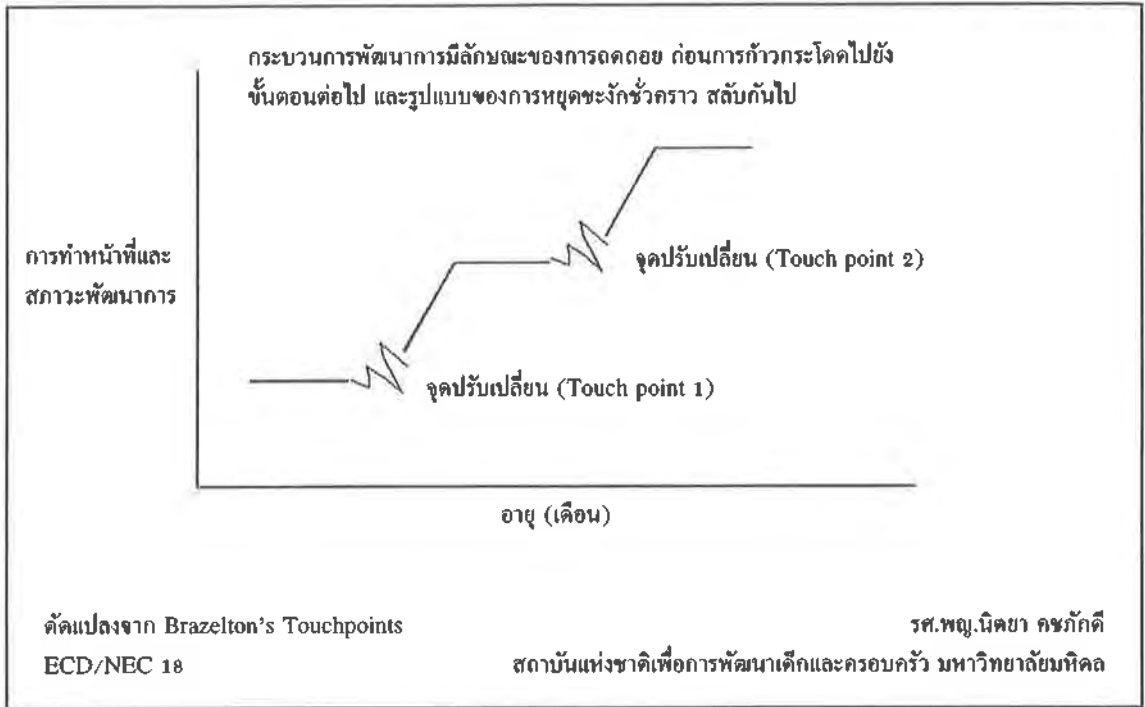
1. การสร้างอัตมโนทัศน์ที่ดี หรือ การรู้สึกดีต่อตนเอง (self esteem)
2. การมีความเห็นใจเข้าใจผู้อื่น (empathy)
3. การใฝ่เรียนรู้

ในขวบปีที่ 2 และ 3 มีปีละ 4 จุด ซึ่งนำไปสู่พัฒนาการด้านการเป็นตัวของตัวเอง การช่วยเหลือตนเอง ระเบียบวินัย การควบคุมการขับถ่าย และการแยกจากไปสู่โลกภายนอก เช่น โรงเรียนอนุบาล ในแต่ละจุดปรับเปลี่ยนเหล่านี้จะตรงกับพัฒนาการในแต่ละช่วง จุดเหล่านี้เปรียบเสมือนกับแผนที่คาดการณ์ได้ว่าแต่ละวัยจะมีจุดด่างนี้อยู่ตรงไหน ดังนั้นเป็นการง่ายที่ว่าทางครอบครัว ผู้ใหญ่ที่ดูแลเด็กทั้งหลายควรจะได้ทราบในช่วงต่างๆ เด็กเป็นอย่างไร โดยเด็กจะปรับตัวและช่วยให้เด็กเรียนรู้ได้มาก

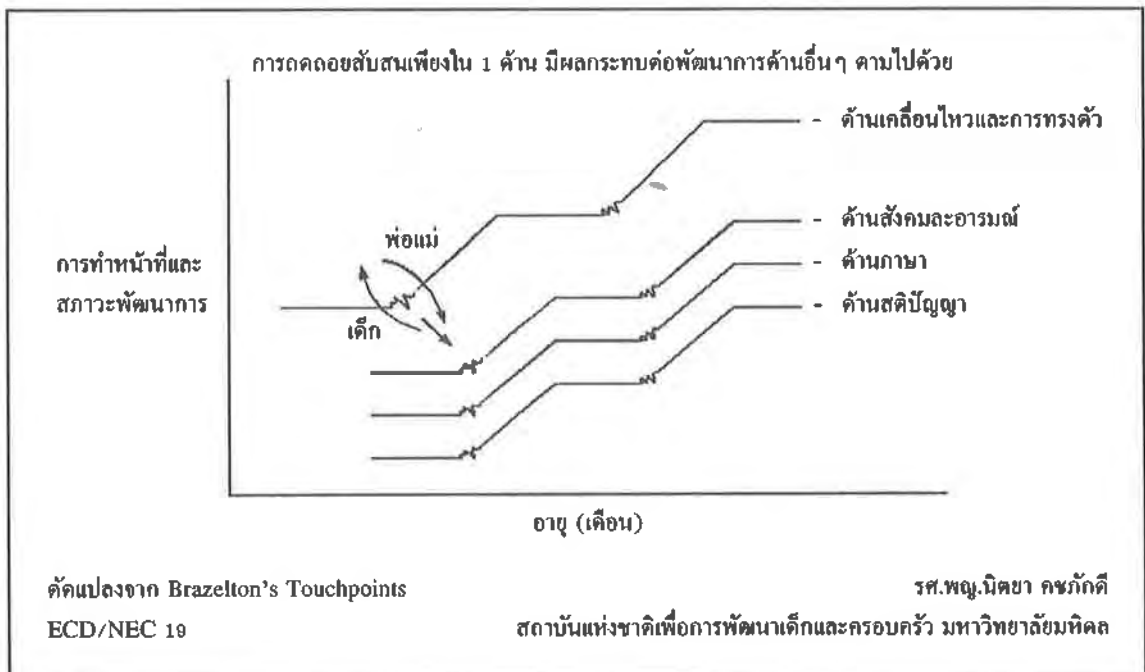
ภาพที่ 1.9 ลักษณะความสัมพันธ์ของจุดปรับเปลี่ยนกับพฤติกรรมต่างๆ

ภาพที่ 1.10 ลักษณะที่สำคัญของพัฒนาการของมนุษย์

ภาพที่ 1.11 ลักษณะความสัมพันธ์ของจุดปรับเปลี่ยนพัฒนาการด้านต่าง ๆ

จุดปรับเปลี่ยนในช่วงขวบปีแรก

จุดแรกคือช่วงตั้งครรภ์ประมาณ 7 เดือน ช่วงนี้คุณแม่ส่วนใหญ่จะมีความกังวลว่าลูกจะเป็นอย่างไร จะเหมือนพ่อแม่ตนเองที่เคยเลี้ยงตนเองมาหรือไม่ ถ้าได้รับคำแนะนำจากแพทย์และพยาบาลอธิบายสร้างความเข้าใจให้ตรงกัน จะช่วยให้พ่อแม่ลดความกังวลและแก้ปัญหาได้

จุดถัดมาคือจุดตอนคลอด ในสหรัฐอเมริกาเมื่อทารกแรกเกิดออกมานั้น แพทย์พยาบาลจะใช้เวลาประมาณ 10 นาที แนะนำบอกพ่อแม่ว่าลูกของคุณจะมีพฤติกรรมเป็นอย่างไร จะช่วยให้พ่อแม่เกิดความซาบซึ้งและจดจำไปนาน ให้พ่อแม่รู้จักการสังเกตลูก จะช่วยให้เกิดความรู้สึกที่ดีหลายอย่างสามารถช่วยให้แม่เกิดความรู้สึกรักและผูกพัน มีการให้นมลูกด้วยนมแม่เพิ่มมากขึ้น

จุดปรับเปลี่ยนต่อไป คือ 3 สัปดาห์ก่อนที่เด็กจะร้อง หรือที่เรียกกันว่า “ร้อง 3 เดือน” ซึ่งเด็กจะร้อง 3-4 ชั่วโมง ถ้าพบพ่อแม่ก่อนตั้งแต่เด็กอายุ 3 สัปดาห์ ให้อาหาร เป็นเรื่องปกติธรรมดา ขณะที่เด็กร้องเด็กจะหลับได้ดีขึ้น กินได้ดีขึ้น พ่อแม่ไม่ต้องกังวลมากเกินไป

จุดปรับเปลี่ยนช่วง 4 เดือนครึ่ง เป็นช่วงที่เด็กกำลังรับรู้และตื่นตัวมาก จะมีปัญหาการกินมากในช่วงนี้ ถ้าได้แนะนำพ่อแม่ก่อนว่าช่วงนี้ลูกจะสนใจสิ่งต่างๆ รอบตัว จะสนใจการกินน้อยลง พ่อแม่ไม่ต้องตกใจจะทำให้การป้อนอาหารเป็นไปได้ด้วยดีไม่ต้องมีการบังคับกันเกิดความกลัวออกกลัวใจ

จุดสำคัญต่อไปเกี่ยวกับเรื่องการกิน คือ ช่วง 8 เดือน ช่วงนี้เด็กสามารถใช้ 2 นิ้วหยิบสิ่งของเข้าปาก ถ้าพ่อแม่เข้าใจอนุญาตให้เด็กทำแบบนี้ปัญหาการกินจะน้อยลง การห้ามไม่ให้ลูกหยิบของในระหว่างป้อนอาหาร พ่อแม่จะป้อนอาหารอะไรไม่ได้ ทำให้เกิดปัญหาการกินอาหารในอนาคตได้ ดังนั้นควรอนุญาตให้ลูกหยิบของเข้าปากแต่ต้องดูให้ปลอดภัย

จุดถัดมาคือ อายุ 12 เดือน เป็นช่วงก่อนก้าวเข้าสู่ขวบปีที่สองที่เด็กจะเริ่มปฏิเสธอาหาร ดังนั้นพ่อแม่ควรเลือกว่าจะให้อาหารเป็นอย่างไรถึงจะพอเพียงโดยที่พ่อแม่ไม่ต้องกังวลว่าให้เด็กรับประทานให้มากๆ หรือตามตำรา จะช่วยลดการต่อต้านของเด็กกับพ่อแม่ได้มาก โดยวิธีเหล่านี้เป็นการป้องกันปัญหาที่จะเกิดขึ้นและช่วยให้เด็กมีพัฒนาการที่ก้าวหน้าขึ้น

การส่งเสริม (Boosting) อัตมโนทัศน์ตามอายุ ด้วยการเล่น การเลี้ยงดู และการเผชิญกับเด็กคนอื่น

เริ่มเล่น (Early Play)

1-4 เดือน อุ้มเด็กขึ้นให้เด็กยิ้มและส่งเสียง ขณะที่เด็กยิ้มคุณก็ยิ้มด้วย แต่ต้องรอนกว่าเขาจะยิ้มและส่งเสียง เมื่อเด็กยิ้มคุณก็ให้แรงเสริมด้วยการเลียนแบบเบาๆ ขณะที่เด็กทำตามครั้งแล้วครั้งเล่า ให้จ้องมองหน้าเด็กเพื่อจดจำพฤติกรรมและสิ่งที่เด็กทำได้ อย่าทำให้เด็กเกิดความหนักใจ

4-6 เดือน อุ้มเด็กขึ้นพาดบ่า ส่งเสียงนุ่มๆ เบาๆ รอให้เด็กได้พยายามเลียนแบบตามคุณ เมื่อเด็กทำซ้ำ ให้คุณแสดงสีหน้าพอใจ (realization) ในสิ่งที่เขาทำ

6-8 เดือน เล่นจะเอ่อกับเด็กในทันทีที่เขาเล่น จากนั้นก็เล่นตามเด็ก อย่าไปนำเด็กเล่น

การเลี้ยงดู (Feeding)

5-8 เดือน ให้เด็กถือช้อนหรือส้อมในขณะที่คุณป้อนอาหารให้

8 เดือน ให้เด็กเริ่มหยิบอาหารชิ้นเล็กๆ สองหรือสามชิ้นป้อนด้วยตัวเอง อย่ากังวลว่าเด็กจะทำหล่น

10-12 เดือน ให้เด็กได้จิบน้ำจากถ้วยหรือช้อน ให้เด็กเลือกอาหารด้วยการชี้นิ้ว ให้เด็กได้กินอาหารเล็กๆ น้อยๆ บ้าง

12 เดือน ยังคงให้เด็กกินอาหารด้วยการใช้นิ้วหยิบจับด้วยตนเอง ถือขวดและถ้วยน้ำด้วยตนเอง

16 เดือน ให้เด็กได้ใช้ช้อนส้อมจิ้มอาหาร ให้เด็กตัดสินใจว่าต้องการกินอาหารหรือไม่ แต่ไม่ให้เกิดภัย ชื่นชมในสิ่งที่เด็กทำ

เด็กคนอื่น ๆ (Other Children)

1-2 ปี ให้เด็กมีโอกาสดูเล่นเป็นคู่เพื่อนวัยเดียวกัน อย่าปล่อยให้เด็กจนกว่าเด็กจะพร้อม แต่สามารถส่งเสริมให้เขาเล่นเป็นกลุ่มโดยไม่มีคุณอยู่ด้วย ไม่ไปแทรกกระหว่างการเล่นของเด็กวัยเตาะแตะ ซึ่งอาจมีการกัด การข่วน และการดึงผมกันเป็นประจำ

เป็นโอกาสในการเรียนรู้ของเด็ก ถ้าคุณไม่ไปร่วมด้วย อย่างไรก็ตามอย่าปล่อยให้เด็กทำเช่นนี้อีก จะเป็นการสร้างความก้าวร้าว (aggressive) เด็กจะไม่เรียนรู้มากเท่ากับที่ควรรู้จากสัมพันธภาพที่สมดุล อย่าให้เด็กแบ่งปันของเล่น ให้เด็กคนอื่นได้สอนเขา

3-5 ปี ส่งเสริมให้เด็กได้เล่นอย่างอิสระกับพี่น้องหรือเพื่อน เพื่อลดวิกฤติ ให้รางวัลแก่เด็กเมื่อเด็กประสบความสำเร็จในการเรียนรู้ สนับสนุนให้เด็กได้มีเพื่อนสนิท 1-2 คน เป็นเพื่อนเล่นที่สนิท ดังนั้นเด็กสามารถบอกได้ว่าเขารู้จักใครเป็นอย่างดีบ้าง ให้ความเข้าใจและตอบรับเพื่อน ๆ ซึ่งต้องให้เด็กรู้สึกว่ามี ความสำคัญต่อบุคคลอื่น และเพื่อสอนเด็กให้รู้จักการแบ่งปันและเข้าใจความรู้สึกของผู้อื่น

เอกสารประกอบ

1. นิตยา ชชภัคดี. ช่วยกันพาลูกหลานฝ่าวิกฤติ : หลีกเลี้ยงความผิดพลาดที่เลวร้ายยิ่งกว่าที่ผ่านมา. เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาเรื่องเด็ก “ยุทธศาสตร์การลงทุนเพื่ออนาคตไทย”, 14 มกราคม 2541, 59-69.
2. บุษบง ดันติวงศ์. เอกสารประกอบการสอน เรื่อง การศึกษาออลดอร์ฟ (Waldorf Education). กรุงเทพมหานคร : คณะครุศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, (ม.ป.ป.).
3. ปัญญานันท์ภิกขุ. รักลูกให้ถูกทางเพื่ออนาคตอันแจ่มใสของลูกรัก. กทม : ชรรรมสภา, ม.ป.ป.).
4. ฝ่ายกิจกรรมสตรีงานเมอลิดกลางแห่งประเทศไทย. เอกสารประกอบการสัมมนาสตรีมุสลิม เรื่อง การพัฒนาตนเองตามหลักการอิสลามจากครอบครัวผู้ตั้งคณ หอประชุมใหญ่สวนอัมพร วันอาทิตย์ที่ 17 มกราคม 2536. กรุงเทพมหานคร : โรงพิมพ์เลียงเชียง, 2536.
5. วิชาการ, กรม และการศาสนา, กรม. พระพุทธศาสนากับการเลี้ยงดูเด็กเติบโตใหญ่ใกล้ธรรม. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพมหานคร: โรงพิมพ์คุรุสภา ลาดพร้าว, 2538.
6. วิทยาลัยอิสลามศึกษา มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ วิทยาเขตปัตตานี, สำนักงานคณะกรรมการอิสลามจังหวัดสงขลา และองค์การยูนิเซฟแห่งประเทศไทย. ครอบครัวมุสลิม. (ม.ป.ท.), (ม.ป.ป.).
7. Brazelton TB, speech, March 30, 1999.
8. Bee HL. Lifespan development. 2nd ed. New York : Addison Wesley Longman, 1997.
9. Bee HL. The developing child. 5th ed. New York : Harper & Row Publishers, 1989.

10. Boyce WT, Shonkoff JP. Developmental-behavioral pediatrics. In : Rudolph AM, Hoffman JIE, Rudolph CD, Sagan P, eds. Rudolph's pediatrics. 20th ed. Englewood Cliffs : Appleton & Lange, 1999:87 - 196.
11. Capute AJ, Accardo PJ. Developmental disabilities in infancy and childhood. Baltimore : Paul H Brookes Publishing, 1991.
12. Hoffman L, Paris S, and Hall E., Developmental Psychology Today. 6rd ed. USA.: McGraw Hill,Inc., 1994.
13. Holt Ks. Child development diagnosis and assessment. London: Butterworth-Heinemann, 1991.
14. Kessen W, Scott DT. The development of behavior. In: Levine MD, Carey WB, Crocker AC, eds. Developmental-behavioral pediatrics. 2nd ed. Philadelphia: WB Saunders, 1992:3-15.
15. Klays MH, Kennell JH, Klaus PH. Bonding. Reading Massachusetts : Addison-Weley Publishing, 1995.
16. Lemer RM. Concepts and theories of human development. 2nd ed. New York : Randon House, 1989.
17. Lewis M, Volkmar FR. Clinical aspects of child and adolescent development. An introductory synthesis of developmental concepts and clinical experience. 3rd ed. Philadelphia : Lea & Febiger, 1990.
18. Nash,M. Fetile Minds. Time. February 24, 1997 : 32-35.
19. Needlman RD, Growth and development. In : Behrman RE, Kliegman RM, Arvin AM< eds. Nelson textbook of pediatrics. 15th ed. Philadelphia : WB Saunders. 1996 : 30-58, 67-72.

20. Pollak M. Textbook of developmental paediatrics. Edinburgh : Churehill Livingstone, 1993.
21. Prugh DF. The psychosocial aspects of pediatrics. Philadelphia: Kea & Fecuger, 1983.
22. Rosenberg, D. Raising a Moral Child. Newsweek special edition Your Child From Birth to Three. Spring / Summer, 1997 : 92-93.
23. Sameroff AJ. Transactional developmental model. In: Zeanah C, ed. Handbook of infant mental health. New York : Guilford Press, 1993 : 29-41.
24. Vaughan VC, Litt IF. Child and adolescent development: clinical implications. Philadelphia: WB Saunders, 1990. 64

พัฒนาการตามวัยของเด็กและการประเมิน

พัฒนาการ (development) หมายถึง การเปลี่ยนแปลงด้านคุณภาพ หรือประสิทธิภาพของการทำหน้าที่ การเฝ้าระวังพฤติกรรมพัฒนาการของเด็กวัยต่างๆ เป็นสิ่งจำเป็น โดยเฉพาะในเด็กปฐมวัยตั้งแต่แรกเกิดถึงอายุ 6 ปี เพื่อจะได้ทราบว่าเด็กมีระดับความสามารถด้านต่างๆ เป็นอย่างไร สมวัยหรือไม่ เพื่อจะได้แนะนำบิдамารดา ผู้เลี้ยงดู ให้อบรมเลี้ยงดูและจัดสิ่งแวดล้อมอย่างเหมาะสมกับความสนใจและความสามารถของเด็ก ทำให้เกิดโอกาสเรียนรู้และพัฒนาได้ครบทุกด้านอย่างสมดุลทั้งด้านร่างกาย จิตใจ สติปัญญาและสังคม เด็กจะได้เติบโตขึ้นอย่างมีคุณภาพ ในกรณีที่พบว่าเด็กมีพัฒนาการผิดปกติ จะได้ตรวจวินิจฉัยช่วยเหลือแก้ไขแต่เริ่มแรก ซึ่งจะสามารถลดความพิการได้ ส่วนหนึ่งและในหลายกรณีป้องกันความพิการได้

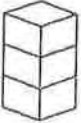
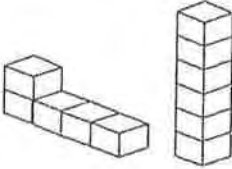

วิธีการประเมินพัฒนาการเด็กในกุมารเวชปฏิบัติทั่วไป ในการตรวจสุขภาพทั้งยามปกติและเจ็บป่วย มักจะเป็นการถามประวัติจากบิดามารดา ผู้เลี้ยงดูว่าเด็กมีพฤติกรรมที่แสดงความสามารถด้านต่างๆ ดังที่คาดหวังว่าควรทำได้ตามวัย (developmental milestone) หรือไม่ ร่วมไปกับการสังเกตพฤติกรรมของเด็กขณะตรวจร่างกาย กุมารแพทย์จึงควรมีความรู้เกี่ยวกับพฤติกรรมพัฒนาการตามวัย (ตารางที่ 1.7) มีเอกสารคู่มือเพื่ออ้างอิงหรืออย่างน้อยควรแนะนำให้บิดามารดาและเจ้าหน้าที่สาธารณสุขใช้หน้าพัฒนาการเด็กในสมุดบันทึกสุขภาพเด็กเป็นเครื่องมือในการสังเกตเด็ก

สำหรับกลุ่มเด็กที่มีความเสี่ยงต่อความผิดปกติทางพัฒนาการไม่ว่าจะเป็นจากสาเหตุทางชีวภาพ เช่น เกิดก่อนกำหนด เจ็บป่วยเรื้อรัง พิการทางสมอง หรือสาเหตุทางจิตใจและสังคม เช่น แม่เป็นวัยรุ่น เด็กถูกทอดทิ้งหรือเด็กในภาวะยากลำบากต่างๆ กุมารแพทย์ควรจะให้ความสนใจประเมินพัฒนาการอย่างเป็นระบบและเป็นระยะเพื่อคัดกรองว่าคนใดมีความผิดปกติหรือสงสัยว่าอาจจะผิดปกติ จะได้ตรวจวินิจฉัยและส่งต่อเพื่อทดสอบพัฒนาการหรือระดับเชาวน์ปัญญาโดยละเอียด เพื่อพิจารณาให้ความช่วยเหลือแก้ไขต่อไป ภาวะที่เป็นข้อบ่งชี้สำหรับการประเมินพัฒนาการเพื่อคัดกรองแสดงในตารางที่ 1.8

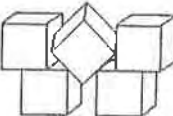
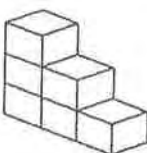
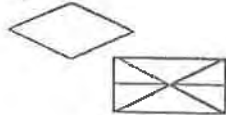
ตารางที่ 1.7 พฤติกรรมพัฒนาการปกติของเด็กวัยแรกเกิด - 6 ปี

อายุ	การทรงตัวและการเคลื่อนไหว	การใช้ตา และมือ	การสื่อความหมายและภาษา	สังคม
แรกเกิด	งอแขนขาและเคลื่อนไหวท่ากัน 2 ข้างในท่านอนคว่ำ ตรวจพบ Moro, rooting, sucking, sleeping reflexes	มองเหม่อ เห็นชัด เฉพาะระยะห่าง 6-9 นิ้ว palmar-grasping reflex	ร้องไห้ หุคฟังเสียง	มองหน้าช่วงสั้น เลียนแบบ อ้าปากแลบลิ้นได้
1 เดือน	เริ่มชันคอ ผงกศีรษะ หันหน้าซ้ายขวา ขาเริ่มเหยียดในท่าคว่ำ	กำมือแน่น จ้องมองสิ่งต่างๆ มองตามไม่เกินเส้นกึ่งกลางของตัว	ทำเสียงในคอ	มองจ้องหน้า
2 เดือน	ท่าคว่ำ ชันคอได้ 45 องศา ท่านั่ง ยกศีรษะเหยงหน้าขึ้น	มือกำหลวมๆ มองตามข้ามเส้นกึ่งกลางของตัว	ฟังเสียงคุยด้วยแล้วหันหาเสียง	สบตา ยิ้มตอบ แสดงความสนใจ
4 เดือน	ท่าคว่ำ ยกศีรษะชันสูง ชันคอได้ 90 องศา โดยใช้แขนยันยกตัวชูขึ้น (chest up) ท่านั่ง ยกศีรษะตั้งตรงได้	มองตาม 180 องศา มือ 2 ข้างมาจับกัน ตรงกลาง ขวักว้าของใกล้ตัว ใช้สองตาประสานกันได้ดี	ส่งเสียงอ้อแอ้ ได้ตอบ หัวเราะ ส่งเสียงแหลม รัว เวลาดีใจ สนุก	ยิ้มตอบและยิ้มทัก ทำท่าทางดีใจเวลาเห็นอาหารหรือคนเลี้ยงดู
6 เดือน	คว่ำและหงายได้เอง ท่าคว่ำ ใช้ข้อมือยันได้ ดึงจากท่านอนหงาย มาท่านั่งศีรษะไม่ตกไปข้างหลัง นั่งเองได้ชั่วคราว ถ้าจับยืนเริ่มลงน้ำหนักที่เท้าทั้ง 2 ได้	คว่ำของด้วยฝ่ามือ หิบบองมือเดียว และเปลี่ยนมือได้ มองเห็นทั้งใกล้และไกล ใช้ทั้ง 2 ตาได้ดี	หันหาเสียงเรียก เล่นน้ำลาย ส่งเสียงหลายเสียง	รู้จักแปลกหน้า กินอาหารกึ่งเหลว (semi-solid) ที่ป้อนด้วยช้อนได้
9 เดือน	นั่งได้มั่นคง กลานเกาะยืน	ใช้นิ้วหิบบองของได้ เริ่มหิบบองเล็กโดยใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้ได้ เปิดหาของที่ซ่อนไว้ได้ มองตามของที่ตกจากมือ	ฟังรู้ภาษา และเข้าใจ สีนหน้าท่าทางได้ เปล่งเสียงเลียนเสียงพยัญชนะ แต่ไม่มีความหมาย	เล่นจ๊ะเอ๋ได้ตามไปเก็บของที่ตกหรือร้องตามแม่เมื่อแม่จะออกไปจากห้อง หิบบองอาหารกินได้

ตารางที่ 1.7 (ต่อ) พฤติกรรมพัฒนาการปกติของเด็กวัยแรกเกิด - 6 ปี

อายุ	การทรงตัวและการเคลื่อนไหว	การใช้ตา และมือ	การสื่อความหมายและภาษา	สังคม	
12 เดือน	เกาะเดิน ยืนเองได้ชั่วคราว อาจกางแขนขาเพื่อทรงตัว	ใช้นิ้วหัวแม่มือและนิ้วชี้หยิบของเล็กๆ ถัด ถัด หยิบของใส่ถ้วยหรือกล่อง	เรียกพ่อ แม่ หรือพูด คำใดคที่มีความหมาย 1 คำ ทำท่าทางตามคำบอกที่มีท่าทางประกอบได้	ตบมือ เลียนท่าทางโบกมือ สาธุ ร่วมมือ เวลาแต่งตัว และชอบสำรวจ	
15 เดือน	เดินเองได้	วางของซ้อนกัน 2 ชั้น	 พูดเป็นคำใดคที่มีความหมาย ชี้ส่วนต่างๆ บนใบหน้าได้ตามคำบอก	ใช้ช้อนตักแต่ยังหกอยู่บ้าง กลืนลูกบอลรับส่งกับผู้ใหญ่	
18 เดือน	เดินคล่อง วิ่ง ยืน ถ้ามองเก็บของ แล้วลุกขึ้นได้โดยไม่ล้ม จูงมือเดียวขึ้นบันได	วางของซ้อนกัน 3 ชั้น จัดเขียนเป็นเส้นขยุกขยิก	 ชี้รูปภาพตามคำบอกได้ พูดเป็น เป็นคำใดคได้หลายคำ ทำตามคำบอกที่ไม่มีท่าทางประกอบได้	ถือถ้วยน้ำดื่มเอง	
2 ปี	เดินข้ามบันได ตะลูกบอลได้ กระโดด 2 เท้า	ต่อรถไฟ จัดเส้นตรงและโค้งเป็นวงๆ ได้ ตั้งซ้อนได้ 6 ชั้น เปิดหนังสือทีละหน้า	 พูด 2-3 คำต่อกัน ได้อย่างมีความหมาย บอกชื่อของที่คุ้นเคยได้ บอกชื่อตัวเองได้	เลียนแบบผู้ใหญ่ ใช้ช้อนตักอาหารกินเองได้ บอกได้เวลาจะถ่ายอุจจาระ ตบมือ จิกหัวตนเอง	
3 ปี	ขึ้นบันไดสลับเท้า ขี่สามล้อ	วาดวงกลมได้ตามแบบ	 ต่อขึ้นไป 3 ชั้นเป็นสะพานดังรูป	เล่าเรื่องที่ตนประสบมา ให้ผู้อื่นฟังเข้าใจประมาณร้อยละ 50 ถามอะไรที่ไหน	ถอดรองเท้าและใส่เสื้อได้ รู้เพศตนเอง แบ่งของให้คนอื่นได้บ้าง เล่นกับคนอื่น ควบคุมการถ่ายอุจจาระได้

ตารางที่ 1.7 (ต่อ) พฤติกรรมพัฒนาการปกติของเด็กวัยแรกเกิด - 6 ปี

อายุ	การทรงตัวและการเคลื่อนไหว	การใช้ตา และมือ	การสื่อความหมายและภาษา	สังคม
4 ปี	กระโดดเท้าเดียว เดินลงบันได สลับเท้าได้	วาดสี่เหลี่ยมได้ตามแบบ วาดคนได้ 3 ส่วน ต่อขึ้นไม้ 5 ชั้นได้ตามรูป 	ร้องเพลง พูดเป็นประโยค ถามคำถาม เล่าเรื่องให้ผู้อื่นฟังเข้าใจได้ทั้งหมด รู้จัก 4 สี	เล่นร่วมกับคนอื่นได้ คมการถ่ายปัสสาวะได้ เวลากลางวันกััดกระดูมเอง
5 ปี	กระโดดสลับเท้าได้ กระโดดข้ามสิ่งกีดขวางต่างๆ ได้ เดินต่อเท้าเป็นเส้นตรงได้ โดยไม่ล้ม (tandom guit)	จับดินสอได้ถูกต้อง วาดสามเหลี่ยมได้ตามแบบ วาดคนได้ 6 ส่วน ต่อบันได 6 ชั้น ตามรูป 	พูดฟังเข้าใจได้ ถามเกี่ยวกับความหมาย และเหตุผล จำตัวอักษรได้ นับสิ่งของได้ 5 ชั้น นับเลขได้ถึง 20	เล่นอย่างมีกติกา แต่งตัวเอง เล่นสมมติโดยใช้จินตนาการ ไม่ปัสสาวะรดที่นอนเวลากลางคืน รู้อายุ
6 ปี	เดินบนเส้นเท้า เดินต่อเท้าดอยหลังได้ ใช้ 2 มือรับลูกบอลที่โยนมา กระโดดไกลประมาณ 120 ซม.	วาดรูปสี่เหลี่ยมขนมเปียกปูนได้ และสี่เหลี่ยมที่มีเส้นทแยงมุมตามแบบ 	รู้ชื่อยาวๆ นับได้ถึง 30 อธิบายความหมายของคำได้ บอกความแตกต่างของ 2 สิ่งได้ เริ่มอ่านสะกดคำ รู้เข้าบาย เข้าใจเกี่ยวกับขนาด น้ำหนัก รูปปร่าง ระยะ	ช่วยงานบ้านได้ เล่นอย่างมีกติกา ผูกเชือก ร้องเท้าได้

- หมายเหตุ
1. ตั้งแต่อายุ 2-3 ปีขึ้นไป การประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญาใช้ IQ test ได้
 2. โดยทั่วไปพัฒนาการด้านอารมณ์และจริยธรรม มักจะไม่ได้รับการประเมิน นอกจากเป็นการศึกษาเฉพาะคน หรือในงานวิจัย
 3. พฤติกรรมพัฒนาการตามวัยในตารางนี้เป็นเพียงแนวทางการศึกษาเท่านั้น เด็กอาจมีความแตกต่างเร็วช้าได้บ้าง ถ้าช้ากว่าในตาราง ควรจะได้รับการทดสอบโดยละเอียด ด้วยเครื่องมือทดสอบทางจิตวิทยาพัฒนาการที่มาตรฐาน

ตารางที่ 1.8 ข้อบ่งชี้ทั้งด้านชีวภาพและจิตสังคมสำหรับการประเมินพัฒนาการเด็ก
 อย่างเป็นระบบเพื่อคัดกรองความผิดปกติเป็นระยะ

ปัจจัยเสี่ยงด้านชีวภาพ
<p>ระยะก่อนหรือแรกเกิด</p> <p>น้ำหนักแรกเกิดน้อยกว่า 1,500 กรัม หรือตัวเล็กกว่าอายุครรภ์ ให้การรักษาด้วยออกซิเจนติดต่อกันเกินกว่า 28 วัน Apgar score 0-3 ที่ 5 นาที Persistent pulmonary hypertension ตัวเหลืองที่รุนแรงต้องถ่ายเปลี่ยนเลือด ชัก/cystic periventricular leukomalacia การติดเชื้อในระบบทั่วไปตั้งแต่อยู่ในครรภ์หรือหลังเกิด Polycythemia รุนแรงโดยมีอาการและต้องถ่ายเปลี่ยนเลือด พิการแต่กำเนิด โดยไม่ใช่ความพิการของระบบประสาท มารดาติดเชื้อ HIV มารดาที่ใช้ยากันชัก ยารักษาเมเร็งหรือยาป้องกันการแข็งตัวของเลือด ประวัติครอบครัวที่มีหูหนวกหรือตาบอดตั้งแต่อายุน้อย ๆ ระดับน้ำตาลในเลือด 525 มก./ดล. ซึ่งต้องรักษา</p>
<p>ระยะหลังเกิด</p> <p>เชื้อหุ้มสมองอักเสบ ภัยอันตรายต่อสมองและไขสันหลัง พิษจากตะกั่ว หูน้ำหนวกเรื้อรัง โรคลมชัก หรือโรคเรื้อรังต่างๆ ถูกทารุณกรรม หรือถูกทอดทิ้ง มีความผิดปกติทางการรับรู้สัมผัส (sensory impairment)</p>
ปัจจัยเสี่ยงด้านจิตสังคมและสิ่งแวดล้อม
<p>ด้านครอบครัว</p> <p>มารดาเป็นวัยรุ่น หรือมีแต่บิดาหรือมารดา มารดามีสติปัญญาอ่อน สภาพบ้านไม่เหมาะสม (maladaptive home situation) ขาดงานหรือไม่มีบ้านเป็นหลักแหล่ง บิดามารดาเป็น AIDS เภพยาเสพติดและทำร้ายเด็ก ความสัมพันธ์ระหว่างบิดามารดาและบุตรบกพร่อง</p>
<p>ด้านเด็ก</p> <p>ไม่สนใจสิ่งแวดล้อม พัฒนาการช้าทางด้านอารมณ์ พัฒนาการช้าทาง psychomotor ภาษา และสังคม พื้นฐานอารมณ์ไม่ปกติ</p>

สำหรับการประเมินพัฒนาการเพื่อคัดกรองอย่างเป็นระบบ (developmental screening) จะต้องใช้เครื่องมือทดสอบคัดกรองพัฒนาการที่มีมาตรฐาน ผู้ประเมินจะต้องได้รับการอบรม และผ่านการรับรองว่าเข้าใจเนื้อหาสาระพัฒนาการเด็ก สามารถทดสอบและสังเกตพฤติกรรมของเด็กและแปลผลอย่างถูกต้องตามคู่มือการทดสอบที่เป็นมาตรฐาน ต้องเข้าใจถึงความแตกต่างหลากหลายของประชากรเด็กปกติ ตลอดจนข้อจำกัดของเครื่องมือทดสอบว่ามีความแม่นยำ (validity) และความเชื่อถือได้ (reliability) ตลอดจนความเหมาะสมกับวิถีชีวิตและสังคม วัฒนธรรม (sociocultural appropriateness) ของเด็กที่รับการทดสอบหรือไม่เพียงใด

ที่สำคัญคือใช้เครื่องมือให้ถูกต้องตามวัตถุประสงค์ เช่น ไม่ใช่เครื่องมือคัดกรองมาวินิจฉัยหรือทดสอบหาระดับเชาวน์ปัญญา (IQ test) แต่ใช้คัดกรองว่าเด็กคนใดในกลุ่มมีความผิดปกติหรือสงสัยว่าผิดปกติ เพื่อจะได้ส่งต่อเพื่อการวินิจฉัยโดยการทดสอบทางจิตวิทยาพัฒนาการ หรือจิตวิทยาคลินิกที่ละเอียดและแม่นยำมากขึ้น และเพื่อส่งต่อให้การช่วยเหลือบำบัดรักษาหรือกระตุ้นพัฒนาการตามแต่กรณีต่อไป

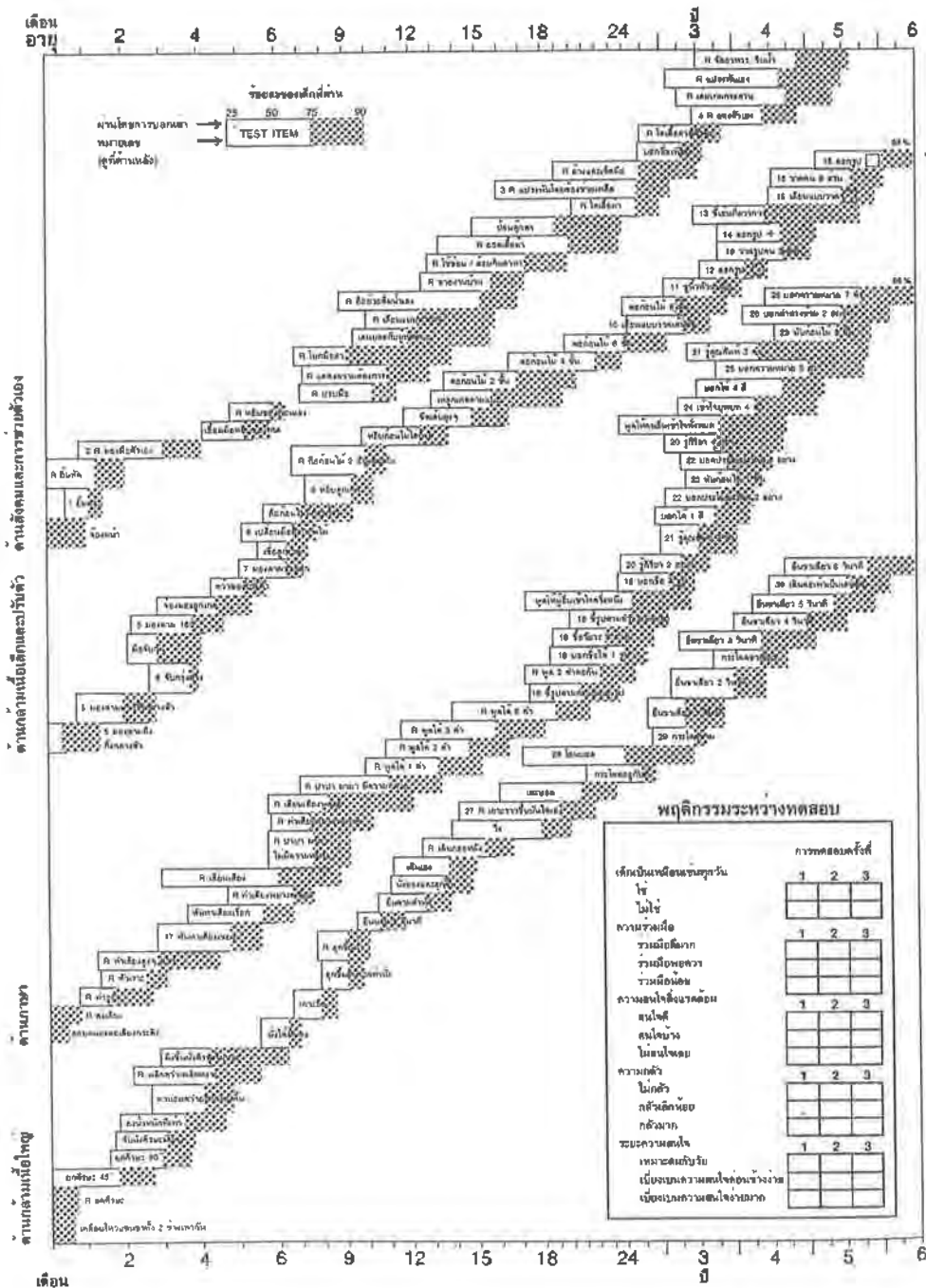
เครื่องมือทดสอบพัฒนาการเด็กเพื่อการคัดกรองที่ใช้กันอย่างแพร่หลายทั่วโลกได้แก่ Denver Developmental Screening Test (DDST) ซึ่งเหมาะสำหรับเด็กวัย 1 เดือนถึง 5 ปี ซึ่ง Frankenburg และคณะได้รวบรวมขึ้นตั้งแต่ปี พ.ศ.2510 และได้ปรับมา 2 ครั้ง เป็น DDST-R ในปีพ.ศ.2524 และเป็น Denver II ใน ปี พ.ศ. 2533 (ภาพที่ 1.12) ซึ่งได้ปรับเปลี่ยนจาก DDST มากทั้งการเพิ่มพฤติกรรมพัฒนาการด้านภาษา การสังเกตพฤติกรรมและการตอบสนองของเด็กมาใช้ในการประเมิน ตลอดจนปรับกฎเกณฑ์ การแปลผลการศึกษาความแม่นยำ การทำมาตรฐาน (standardization) และการกำหนดเกณฑ์ฝึกรอบรมผู้ทดสอบอย่างเคร่งครัด

ภาพที่ 1.12 เครื่องมือทดสอบพัฒนาการเด็กเพื่อคัดกรอง Denver II (ฉบับภาษาไทย) (หน้าแรก)

แบบทดสอบพัฒนาการ
Denver II ฉบับภาษาไทย

ผู้ทดสอบ :
วันที่ :

ชื่อ :
วันเดือนปีเกิด :
เลขที่ :

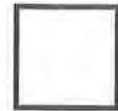
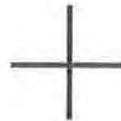

* คู่มือฉบับนี้จัดทำโดย พ.ศ. 2542 (สงวนลิขสิทธิ์)

ภาพที่ 1.12 (ต่อ) เครื่องมือทดสอบพัฒนาการเด็กเพื่อคัดกรอง Denver II (ฉบับภาษาไทย) (หน้าหลัง)

คำแนะนำการทดสอบพัฒนาการด้วย Denver II (ฉบับภาษาไทย)

1. พยายามทำให้เด็กยิ้มโดยยิ้มกับเด็ก พูดยุ้ยหรือโบกมือเล่นกับเด็ก แต่ห้ามสัมผัสตัวเด็ก
2. เด็กต้องข้อมองที่มือสักครู่หนึ่งประมาณ 3-4 วินาที
3. พ่อแม่ผู้เลี้ยงดูอาจช่วยแนะนำวิธีแปร่งฟัน และใส่ยาสีฟันให้บนแปร่ง
4. เด็กไม่จำเป็นต้องผูกเชือกรองเท้า ดัดซิปหรือกระดุมเสื้อด้านหลังได้ด้วยตนเอง
5. เคลื่อนกลุ่มใหม่พรหมอย่างช้าๆ จากด้านหนึ่งไปอีกด้านหนึ่ง เป็นเส้นโค้งระยะห่างจากหน้าเด็กประมาณ 8 นิ้ว
6. ผ่าน ถ้าเด็กจับกรังกริ่งเมื่อนำกรังกริ่งไปสัมผัสหลังมือหรือนิ้วของเด็ก
7. ผ่าน ถ้าเด็กพยายามมองหากกลุ่มใหม่พรหมที่ตกลงบนพื้น ผู้ทดสอบควรปล่อยกลุ่มใหม่พรหมอย่างรวดเร็วโดยไม่ขยับแขนในขณะที่เด็กมอง
8. เด็กต้องเปลี่ยนมือถือก่อนไม้จากมือข้างหนึ่งโดยไม่ต้องใช้ร่างกาย ปาก หรือโต๊ะช่วย
9. ผ่าน ถ้าเด็กสามารถใช้นิ้วหัวแม่มือส่วนใดก็ได้และนิ้วอื่นหยิบลูกเกด
10. เส้นตรงที่วาดต้องทำมุมไม่เกิน 30 องศา จากเส้นตัวอย่าง
11. กำมือ ชูนิ้วหัวแม่มือขึ้นพร้อมกับกระดิกนิ้วหัวแม่มือ ผ่าน ถ้าเด็กเลียนแบบและไม่ขยับนิ้วอื่น

12. ผ่าน ถ้าวาดเส้นวงกลมชนกัน ไม่ผ่านถ้าวาดเส้นวงกลมไปเรื่อยๆ

13. ถามเด็กว่า เส้นไหนยาวกว่ากัน (ไมใช่ใหญ่กว่า) หมุนกระดาษกลับหัวแล้วถามซ้ำ (ผ่านถ้าทำถูก 3 ใน 3 ครั้ง หรือ 5 ใน 6 ครั้ง)

14. ผ่าน ถ้าเส้นตรง 2 เส้นตัดกันบริเวณตรงกลางหรือใกล้เคียง

15. ให้เด็กลอกแบบก่อน ถ้าเด็กทำไม่ได้ วาดรูปให้เด็กเลียนแบบวาดตาม

ข้อทดสอบย่อยที่ 12, 14 และ 15 ไม่ต้องบอกชื่อรูปทรง และไม่ต้องทำให้ดูในข้อ 12 และ 14

16. การให้คะแนน อวัยวะที่เป็นคู่ให้นับเป็น 1 ส่วน เช่น แขน ขา เป็นต้น
17. ใส่ก้อนไม้ 1 ชิ้นในถ้วย เขย่าเบาๆ โกลัหนูเด็กโดยไม่ให้เด็กเห็น ทำเช่นเดียวกันกับหูอีกข้างหนึ่ง
18. ชี้นำภาพแล้วให้เด็กบอกชื่อ (ไม่ให้คะแนนถ้าเด็กทำแต่เสียง) ถ้าเด็กตอบถูกน้อยกว่า 4 ภาพ ให้เด็กชี้รูปภาพตามคำสั่งของผู้ทดสอบ

ภาพที่ 1.12 (ต่อ) เครื่องมือทดสอบพัฒนาการเด็กเพื่อคัดกรอง Denver II (ฉบับภาษาไทย) (หน้าหลัง)

คำแนะนำการทดสอบพัฒนาการด้วย DENVER II (ฉบับภาษาไทย)

19. ใช้ตุ๊กตาเป็นอุปกรณ์ แล้วบอกให้เด็กชี้ จมูก ตา หู ปาก มือ เท้า ท้อง ผม ผ่าน ถ้าตอบถูก 6 ใน 8 อย่าง
20. ให้เด็กดูภาพ แล้วถามว่า รูปไหนบินได้ รูปไหนร้องเหมียว รูปไหนพูดคุ้ยได้ รูปไหนเห่า รูปไหนวิ่งก๊อบ ๆ ผ่าน ถ้าตอบถูก 2 ใน 5 หรือ 4 ใน 5 รูป
21. ถามเด็กว่า จะทำอะไรถ้าหนูหนาว จะทำอะไรถ้าหนูเหนื่อย จะทำอะไรถ้าหนูหิว ผ่านถ้าตอบถูก 2 ใน 3 อย่าง หรือ 3 ใน 3 อย่าง
22. ถามเด็กว่า ด้วยเอาไว้ทำอะไร แก้อ้อเอาไว้ทำอะไร ดินสอเอาไว้ทำอะไร
23. ผ่าน ถ้าเด็กวางจำนวนถูกต้องและบอกได้ว่ามีก้อนไม้กี่ก้อนบนกระดาษ (1, 5)
24. บอกให้เด็กวางท่อนไม้บนโต๊ะ, ใต้โต๊ะ, ข้างหน้าฉัน, ข้างหลังฉัน, ผ่านถ้าทำถูก 4 ใน 4 อย่าง
25. ถามเด็กว่า ลูกบอลคืออะไร? ...ทะเล...โต๊ะ...บ้าน...กล้วย...มาน...รั้ว...เต้าน ผ่านถ้าเด็กให้ความหมายในลักษณะการใช้งาน รูปร่างท่ามาจากอะไรหรือบอกประเภท (เช่น กล้วยเป็นผลไม้ ไม่ใช่สีเหลือง) ผ่านถ้าตอบถูก 5 ใน 8 อย่าง หรือ 7 ใน 8 อย่าง
26. ถามเด็กว่าถ้าม้าตัวใหญ่ หนูตัว...ถ้าไฟร้อน น้ำแข็ง...ถ้าดวงอาทิตย์ขึ้นเวลากลางวัน ดวงจันทร์ขึ้นเวลา...ผ่านถ้าตอบถูก 2 ใน 3
27. เด็กอาจจะเกาะราวหรือเกาะกำแพงเพื่อช่วยเดินขึ้นบันได ไม่ใช่คนจูง และไม่คลานขึ้น
28. เด็กต้องขว้างบอลออกไปไกล 3 ฟุต ให้ลูกบอลอยู่ในระดับแขนเอื้อมถึง (มองผู้ทดสอบ)
29. เด็กต้องกระโดด 2 เท้า ข้ามกระดาษที่มีขนาดความกว้าง 8 1/2 นิ้ว
30. บอกให้เด็กเดินค่อเท้าไปข้างหน้าโดยให้นิ้วเท้าและส้นเท้าห่างกันประมาณ 1 นิ้ว ผู้ทดสอบอาจสาธิตให้เด็กดูก่อน (เด็กต้องเดินติดต่อกัน 4 ก้าว)
31. ในขวบปีที่ 2 เด็กปกติประมาณครึ่งหนึ่งอาจมีลักษณะไม่ค่อขร่วมมือ

ผลการสังเกตพฤติกรรมของเด็ก

นอกจากนั้นยังมีแบบทดสอบพัฒนาการแบบคัดกรองแต่ยังไม่ได้ใช้แพร่หลายในประเทศไทย เช่น Developmental Screening Inventory (DSI) โดย Knobloch และ Pasamanick ปี พ.ศ. 2517 ซึ่งดัดแปลงจาก Gesell Developmental Test ฉบับละเอียด อีกทั้ง Frankenburg และคณะได้แนะนำการใช้แบบสอบถามที่บิดามารดาหรือผู้ปกครองกรอกเอง Revised Denver Prescreening Development Questionnaire (RPDQ) เพื่อประหยัดเวลาของแพทย์และเจ้าหน้าที่สาธารณสุขในการประเมินพัฒนาการของเด็ก

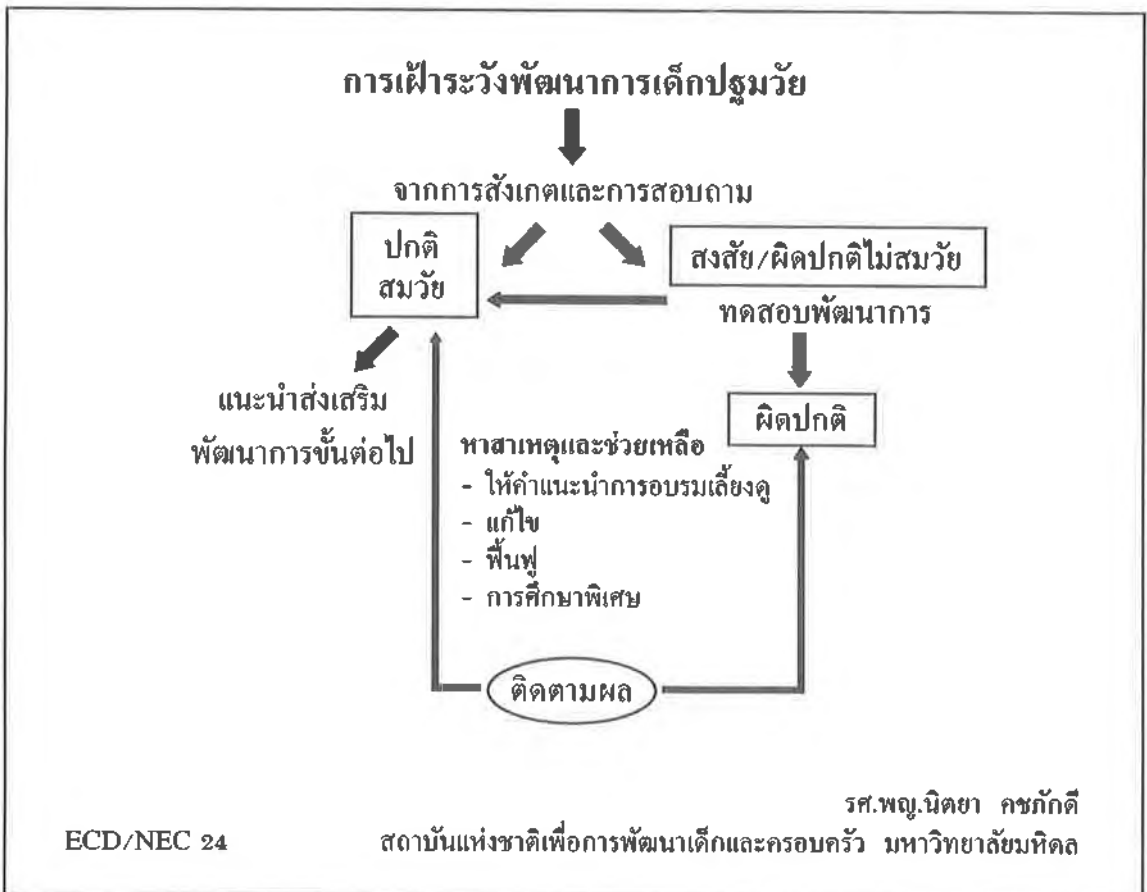
ส่วนในประเทศไทยได้มีการวิจัยเพื่อสร้างและปรับมาตรฐานเครื่องมือคัดกรอง “ดัชนีวัดพัฒนาการและเจริญเติบโตในเด็กไทยวัย 0-6 ปี” โดย อุดม ลักษณะวิจารณ์ พูลสุข สรียาภรณ์และคณะ ปี พ.ศ. 2535 ซึ่งอยู่ในระหว่างการศึกษาเพื่อปรับใช้ในงานสาธารณสุขมูลฐาน นอกจากนั้นพูลสุข สรียาภรณ์และคณะได้แปลคู่มือทดสอบ DDST ปีพ.ศ. 2510 เป็นภาษาไทยและปรับมาตรฐานสำหรับเด็กไทยในกรุงเทพฯ เมื่อ พ.ศ. 2523 สำหรับในภาคปฏิบัติ กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุขได้จัดทำสมุดบันทึกสุขภาพเด็ก ปี พ.ศ. 2534 และปรับปรุงใหม่ในปี พ.ศ. 2540 โดยมีหน้าบันทึกพฤติกรรมพัฒนาการเด็กตามวัยร่วมไปกับคำแนะนำการเลี้ยงดูเป็นส่วนหนึ่งของการพัฒนาคุณภาพการบริการในโครงการตรวจสุขภาพเด็กอย่างเบ็ดเสร็จ (comprehensive well child care) ซึ่งได้ดำเนินการเป็นโครงการนำร่องขยายไปใน 72 จังหวัด ระหว่างปี พ.ศ. 2529-2535 และกระจายจนทั่วพื้นที่ และสำนักอนามัยกรุงเทพมหานครก็ได้จัดทำสมุดสุขภาพเด็กที่มีบันทึกพัฒนาการตามวัยที่ปรับให้เหมาะสมกับสภาพชุมชนเมือง (พ.ศ. 2535) ตัวอย่างหน้าบันทึกพฤติกรรมพัฒนาการแสดงในภาพที่ 1.13

ภาพที่ 1.13 ตัวอย่างพฤติกรรมพัฒนาการเด็ก จากสมุดบันทึกสุขภาพเด็ก กรมอนามัย กระทรวงสาธารณสุข พ.ศ. 2535

พัฒนาการตามวัยของลูก	เด็กปกติทำได้ภายในอายุ	ลูกของท่านเริ่มทำได้เมื่ออายุ	วิธีการที่พ่อแม่สามารถส่งเสริมให้ลูกมีพัฒนาการตามวัย
<p>นั่งทรงตัวได้เอง เปลี่ยนสลับมือถือของได้</p> 	7 เดือน	<ul style="list-style-type: none"> - อุ้มน้อยลงให้เด็กได้คืบ และนั่งเล่นเอง โดยมีแม่คอยระวังอยู่ข้างหลัง - ให้เล่นสิ่งที่มีสีและขนาดต่างกัน เช่น ลักษณะผิวเรียบ-หยาบ อ่อน-แข็ง ให้หยิบจับสิ่งของ, เข้า-ออก จากถ้วยหรือกล่อง
<p>มองตามของตก แยกหน้าคน</p> 	8 เดือน	<ul style="list-style-type: none"> - กลิ้งของเล่นให้เด็กมองตาม - พูดและทำท่าทางเล่นกับเด็ก เช่น จ๊ะเอ๋ จับปุด่า แมงมุม จ้ำจี้ คบมือ
<p>เข้าใจเสียงห้าม เล่นจ๊ะเอ๋ คบมือ ใช้นิ้วชี้ และนิ้วหัวแม่มือหยิบของชิ้นเล็ก</p> 	9 เดือน	<ul style="list-style-type: none"> - หัดให้เกาะขึ้น เกาะเดิน - หัดให้เด็กใช้นิ้วหยิบจับของกิน ชิ้นเล็กเข้าปาก เช่น ข้าวสุก มะละกอบั่น มันต้มนั่น ฟักทองต้ม ห้ามใช้ถ้วยหรือของที่จะสำลักได้

เมื่อบิดามารดา ผู้ปกครอง หรือผู้ดูแลเด็กใช้สมุดบันทึกสุขภาพและสังเกตเด็กว่า พฤติกรรมพัฒนาการสมวัยหรือไม่ ก็จะเป็นการประหยัดเวลาอย่างยิ่งในการประเมินพัฒนาการอย่างคร่าวๆ ส่วนกุมารแพทย์และเจ้าหน้าที่สาธารณสุข สามารถใช้พฤติกรรมพัฒนาการตามวัยในตารางที่ 1.7 มาตรวจสอบในกรณีที่สงสัยหรืออาจตั้งเป็นเกณฑ์ไว้ว่า เด็กควรได้รับการประเมินพัฒนาการอย่างคร่าวๆ จากเจ้าหน้าที่สาธารณสุขเมื่ออายุ 1 เดือน 6 เดือน 1 ปี และ 2 ปี เป็นต้น ส่วนช่วงอายุอื่นให้ผู้ปกครองสังเกตหากมี ปัญหาสงสัยจึงประเมินให้เฉพาะกรณีนั้นๆ เมื่อพบว่าเด็กมีพัฒนาการล่าช้าผิดปกติจากการประเมินอย่างคร่าวๆ ควรใช้วิธีประเมินอย่างเป็นระบบที่มีมาตรฐานและตรวจละเอียดเพื่อการวินิจฉัย (ภาพที่ 1.14)

ภาพที่ 1.14 การเฝ้าระวังพัฒนาการเด็กปฐมวัย

เอกสารประกอบ

1. นิตยา กชภักดี. งานพัฒนาการเด็กในกุมารเวชปฏิบัติ Child development in pediatric practice. ใน : จันทิชาติตา พฤษยานานนท์, ประสพศรี อึ้งถาวร บรรณาธิการ. การดูแลสุขภาพเด็ก Child health supervision. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์. 2538 : 17-24.
2. Belcher HME. Developmental screening. In : Capute AJ, Accardo PJ, eds. Developmental disabilities in infancy and childhood. Volume I. 2nded. Baltimore : Paul H Brookes Publishing, 1996 : 323-40.
3. Blackman JA. Developmental screening : infants, toddlers and preschoolers. In : Levine MD, Carey WB, Crocker AC, eds. Developmental-behavioral pediatrics. 2nded. Philadelphia : WB Saunders, 1992 : 617-23.
4. Buckler JMH. A reference manual of growth and development. Oxford : Blackwell Scientific Publications, 1979 : 88-91.
5. Carey JC. The dysmorphic child. In : Parker S, Zuckerman B, eds. Behavioral and developmental pediatrics : handbook for primary care. Boston : Little, Brown and Co, 1995 : 120-5
6. Frankenburg WK, Dodds J, Archer P, et al. Denver II screening manual. Denver : Denver Developmental Materials Incorporated, 1990.
7. Frankenburg WK, Dodds J, Archer P, et al. Denver II : A major revision and standardization of the Denver Developmental Screening Test. Pediatrics 1992; 89 : 91-7
8. Frankenburg WK. Preventing developmental delays : is developmental screening sufficient? Pediatrics 1994; 93 : 586-93.

9. Greenspan SI. Clinical assessment of emotional milestones in infancy and early childhood. Development and behavior of the very young child. Pediatric Rev 1995;16:388-45.

10. Greenspan SI. Clinical assessment of emotional milestones in infancy and early childhood. Development and behavior of the very young child. Pediatric Clin North Am 1991; 38 : 1371-86.

11. Holt KS. Child development diagnosis and assessment. London : Butter worth-Heinemenn, 1991 : 31, 114-7, 129, 181-97.

12. Montgomery TR, Jones KL. The dysmorphology examination, In : Capute AJ, Accardo PJ, eds. Developmental disabilities in infancy and childhood. Volume I. 2nded. Baltimore : paul H Brookes Publishing, 1996 : 238-92.

ที่ระลึก พญ. นิตยา คชภักดี

อายุครบ 60 ปี (5 รอบ) 29 ธันวาคม 2550

Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi

60th Birthday 29th December 2007

ภาพวาดโดย ศาสตราจารย์ แพทย์หญิง สุรางค์ เจียมจรรยา แพทย์รามธิบดีรุ่น 1

อดีตหัวหน้าภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามธิบดี

**Drawing by Professor Dr, Surang Chiamchanya, Ramathibodi Alumni Class 1
Former Chair, Department of Pediatrics, Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital**

พญ. นิตยา คชภักดี
อายุครบ 60 ปี (5 รอบ) 29 ธันวาคม 2550
Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi
60th Birthday on 29th December 2007

HAPPY 60th BIRTH DAY TO YOU NITTAYA

ประวัติโดยย่อ รองศาสตราจารย์ พญ. นิตยา คชภักดี

ชื่อ – นามสกุล รองศาสตราจารย์ พญ. นิตยา คชภักดี
ตำแหน่ง หน่วยพัฒนาการเด็ก ภาควิชากุมารเวชศาสตร์
 คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

ประวัติการศึกษา

1. วท.บ. เกียรตินิยมอันดับ 2 คณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล, 2513
2. พ.บ. เกียรตินิยมอันดับ 2 คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี มหาวิทยาลัยมหิดล, 2515
3. M.S. (MCH) Harvard University โดยทุนรัฐบาลไทย, 2523
4. วุฒิบัตรสาขากุมารเวชศาสตร์ ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย และแพทยสภา, 2520
5. อนุมัติบัตรสาขากุมารเวชศาสตร์พัฒนาการและพฤติกรรม

ที่อยู่ สถานที่ปฏิบัติงาน

หน่วยพัฒนาการเด็ก ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี
มหาวิทยาลัยมหิดล เลขที่ 270 ถนนพระรามที่ 6 เขตราชเทวี กรุงเทพฯ 10400
โทรศัพท์ 02-201-1488 โทรสาร 02-201-1850 E-mail ranjk@mahidol.ac.th

ความเชี่ยวชาญพิเศษ

กุมารเวชศาสตร์ สาขาพัฒนาการและพฤติกรรม, พฤติกรรมทารกแรกเกิด, พัฒนาการเด็กปฐมวัย และการพัฒนาการมนุษย์ อนามัยแม่และเด็ก การพัฒนาครอบครัว และการพัฒนาสังคมแบบมีส่วนร่วม

ประสบการณ์ทำงาน

1. ด้านการบริหาร

- 1.1 ผู้ก่อตั้ง และหัวหน้าหน่วยพัฒนาการเด็ก ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ รพ. รามาธิบดี พ ศ 2521 - 2548
- 1.2 ผู้อำนวยการโครงการจัดตั้ง สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2538 -2540
- 1.3 ผู้อำนวยการ (ผู้ก่อตั้ง) สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล (วาระที่ 1 ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2541-2545) และ (วาระที่ 2 ตั้งแต่ ปี พ.ศ. 2545 - 2549)
- 1.4 ที่ปรึกษา สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล ปี 2549-ปัจจุบัน
- 1.5 ประธานอนุกรรมการฝึกอบรม สาขากุมารเวชศาสตร์พัฒนาการและพฤติกรรม ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 ถึงปัจจุบัน

2. ด้านการศึกษา / ฝึกอบรม

- อาจารย์สอนนักศึกษาแพทย์ แพทย์ประจำบ้าน แพทย์ผู้ช่วยอาจารย์ กุมารแพทย์
- ฝึกอบรมบุคลากรทางการแพทย์และสาธารณสุข ด้านสุขภาพและพัฒนาการเด็ก
- ประธานหลักสูตรปริญญาโท วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาพัฒนาการมนุษย์

มหาวิทยาลัยมหิดล

- ประธานอนุกรรมการฝึกอบรมฯ สาขากุมารเวชศาสตร์พัฒนาการและพฤติกรรม ราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย เริ่มตั้งแต่ปี พ.ศ. 2547 ถึงปัจจุบัน
- 3. **ด้านบริการสุขภาพแก่เด็กและครอบครัว** กุมารเวชปฏิบัติทั่วไปและเฉพาะสาขาพัฒนาการและพฤติกรรมเด็ก
- 4. **ด้านการวิจัย ด้านพัฒนาการเด็ก** และครอบครัวพฤติกรรมทารกแรกเกิด การมีส่วนร่วมของชุมชน และการสร้างเสริมพฤติกรรมสุขภาพ, การพัฒนาตัวชี้วัดและระบบฐานข้อมูลความอยู่ดีมีสุข ด้านชีวิตครอบครัวสำหรับประเทศไทย, การจัดทำมาตรฐานการส่งเสริมความเสมอภาคระหว่างหญิงชายในหน่วยงานภาครัฐและมาตรฐานครอบครัวเข้มแข็ง
- 5. **ด้านบริการวิชาการ**
 - 5.1 บรรยายพิเศษให้แก่บุคลากรด้านการแพทย์ สาธารณสุข ด้านการศึกษา พัฒนาสังคม ฯลฯ
 - 5.2 การเผยแพร่ความรู้ผ่านสื่อมวลชน และเป็นที่ปรึกษากรมอนามัย ด้านอนามัยแม่และเด็ก
 - 5.3 ร่วมเป็นกรรมการจัดทำนโยบายระดับชาติด้านการพัฒนาเด็ก สตรี และครอบครัว
 - 5.4 ที่ปรึกษา และวิทยากรในการอบรมเรื่องการพัฒนาการเรียนรู้ที่สอดคล้องกับสมองเด็กปฐมวัย สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษากระบี่ ตรัง
 - 5.5 ประธานและกรรมการจัดการประชุมระดับชาติและนานาชาติได้แก่
 - ASEAN ECCD, Child Watch International Key Institute Meeting
 - Asian Pediatric Congress, TSBM, 9th ICBM 2006,
 - 2nd WASM 2007, International Developmental Behavioural Pediatrics 2005, BBSM 2007 เป็นต้น
 - 5.6 กรรมการราชวิทยาลัย สมาคมกุมารแพทย์ และนายกสมาคมศิษย์เก่า แพทย์รามาริบัติ
 - 5.7 Advisory committee

ผลงานอื่น ๆ

◆ **สื่อการเรียนการสอน**

วิดีโอ : เรื่อง “หมอนิดมาแล้ว” เรื่อง “Foundation of Human Learning” (ภาษาไทย และ อังกฤษ)
ซีดีรอม

1. ซีดีรอมเฝ้าระวังและส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัยโดยครอบครัวและชุมชน
2. ซีดีรอมการพัฒนาด้านความอยู่ดีมีสุขด้านชีวิตครอบครัวสำหรับประเทศไทย
3. ซีดีรอม Second Regional Seminar for the ASEAN Project on Early Childhood Care and Development

◆ **หนังสือ**

1. ขั้นตอนการพัฒนาของเด็กปฐมวัยตั้งแต่ปฏิสนธิถึง 5 ปี,
สำนักงานคณะกรรมการศึกษาแห่งชาติ สำนักนายกรัฐมนตรี ปี พ.ศ. 2543
2. หนังสือความรู้เพื่อชีวิต: สารสำคัญเพื่อการปฏิบัติ (ฉบับภาษาไทย)
ปรับปรุงครั้งที่ 3 พ.ศ. 2548

◆ **ตำราและเอกสารประกอบการสอน**

1. การเติบโตและพัฒนาการเด็กและวัยรุ่น (เอกสารประกอบการสอนนักศึกษาแพทย์รามาริบัติ ชั้นปีที่ 3

2. Psychosocial Aspects and Behavioral Dimension of Health and Diseases
(เอกสารประกอบการสอนนักศึกษาแพทยรามาธิบดี ชั้นปีที่ 4)
3. Child Health Supervision (เอกสารประกอบการสอนนักศึกษาแพทยรามาธิบดี ชั้นปีที่ 5)
4. นิตยา คชภักดี (2545) Family Participation in Pediatric Intensive Care Unit
ในหนังสือเวชบำบัดวิกฤติในเด็ก ฉบับเรียบเรียงครั้งที่ 2
บรรณาธิการ สุวัฒน์ เบญจพลพิทักษ์ และคณะ
5. นิตยา คชภักดี (2541) การฝึกกระตุ้นพัฒนาการเด็กในช่วงต้นของชีวิต
ในตำรากุมารเวชศาสตร์ (ฉบับเรียบเรียงใหม่ เล่ม 3) บรรณาธิการ วันดี วราวิทย์ และคณะ
6. นิตยา คชภักดี (2542) Child Rights: Implications for Pediatric Practice
ในหนังสือ Ambulatory Pediatrics 2 บรรณาธิการ สุวรรณ เรืองกาญจนเศรษฐ์ และคณะ
7. นิตยา คชภักดี (2542) Family Focused Care ในหนังสือ Ambulatory Pediatrics 2
บรรณาธิการ สุวรรณ เรืองกาญจนเศรษฐ์ และคณะ
8. นิตยา คชภักดี (2542) Developmental Assessment ในหนังสือ Ambulatory
Pediatrics 2 บรรณาธิการ สุวรรณ เรืองกาญจนเศรษฐ์ และคณะ
9. นิตยา คชภักดี (2542) Children and Divorce ในหนังสือ Ambulatory
Pediatrics 2 บรรณาธิการ สุวรรณ เรืองกาญจนเศรษฐ์ และคณะ

Biography:

Nittaya J Kotchabhakdi, B.Sc. (Med. Science, Hon.), M.D. FRCPed, M.Sc. (MCH), Dip. Board of Developmental Behavioural Pediatrics
Division of Developmental-Behavioral Pediatrics, Faculty of Medicine, Ramathibodi Hospital, Mahidol University, Bangkok 10400 Thailand
E mail: ranjk@mahidol.ac.th

Nittaya J. Kotchabhakdi MD graduated from Mahidol University with B.Sc. (Hon) in life science and MD (Hon). Her pediatric residency training was at Faculty of Medicine, Ramathibodi Hospital. The Royal Thai Government granted her scholarship to study maternal and child health at Harvard School of Public Health. She received Developmental-Behavioral Pediatric training from the Child Development unit at the Children Hospital Medical Center in Boston. She is an associate professor in Pediatrics working for more than 25 years in the Department of Pediatrics, Faculty of Medicine, Ramathibodi Hospital, Mahidol University, where she has established the first Developmental Behavioral Pediatrics Division in Thailand. In 2004, she has become the founding chairperson for the committee on DBP fellowship training and certification, under the Royal College of Pediatricians of Thailand.

Since 1998, she has been the founding director of the National Institute for Child and Family Development, in which the Master of Science Program in Human Development was started in 2002. She finished the second term of NICFD directorship in 2006 and moved back to the medical school, but still serving as graduate program director and research project director there. She serves in a number of national policy board related to family and children's development.

Her research interest includes newborn behavior, parent child interaction, community participation in promotion of child health and development, child participation, communication for behavioral change and intervention for children and families with special needs. Her contribution in child health, child development and early childhood care and education includes chapters in textbooks, research articles, handbooks, posters, CD, Videos, and programs on broadcasting media.

She has worked extensively with multidiscipline collaborating organizations in integrated ECCD program in rural Thailand. The second National Health Examination Survey and the Family Well-being Indicators for Thailand were among her Development. Internationally, she has served as resource person and advisory committee, e.g. the Consultative Group on ECCD, Childwatch International, UNICEF staff training workshops, AAP International Health sector, Asian-US Partnership Forum and ASEAN regional seminar on ECCD. Currently she is the project director of a UNICEF supported project to develop positive parenting and community participation in sustainable social development in the Tsunami afflicted provinces.

CURRICULUM VITAE

Name: NITTAYA J. KOTCHABHAKDI

MD, MS (MCH), Diplomate Board of Pediatrics Thailand,
Diplomate Board of Developmental Behavioral Pediatrics, Thailand

Birth date: December 29, 1947 **Gender:** Female **Maiden name:** Jirathiyut

Marital status: Married **Spouse:** Naiphinich Kotchabhakdi Ph D

Present Position: 1 Associate Professor in Pediatrics,
Division of Developmental and Behavioral Pediatrics,
Department of Pediatrics, Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital,
Mahidol University 270 Rama 6 Road, Phayathai, Bangkok 10400 THAILAND
Tel (662)2011772-3, Fax (662)2011850

2. Program Director: Master of Science (Human Development),
Faculty of Graduate Study, Mahidol University

3. Advisory board member: National Institute for Child and Family
Development, Mahidol University, 999 Buddha Monthol 4 Road, Salaya,
Nakhon Pathom 73170, THAILAND
Tel (662) 4410601-8, Fax (662) 4410167

E-mail: <ranjk@mahidol.ac.th>

Academic and Professional Qualification

1970 B.Sc. (Hon.) Faculty of Science, Mahidol University. Bangkok, Thailand

1972 M.D.(Hon.) Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University,
Bangkok, Thailand.

1974 Certificate Advanced Medical Sciences (Pediatrics), Mahidol University .

1976 Diploma Thai Board of Pediatrics, Medical Council, Thailand

1980 M.Sc.(Maternal and Child Health)

Harvard School of Public Health. Harvard University, Mass., USA.

Certificate Developmental-Behavioral Pediatrics, Department of Continuing Education,
Harvard Medical School, Mass, USA

- Certificate Assessment of Infant Development and Parent Interaction, Department of Continuing Education, Harvard Medical School, MA, USA
- 1993 Fellow: Royal College of Pediatricians of Thailand
- 1995 Certificate NBAS trainer, Brazelton Center for Infants and Parents, Children's Hospital, Medical Center, Boston, MA, USA
- 2002 Recertification NBAS trainer

Professional Appointments

- 1977-1979 Instructor in Pediatrics, Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University
- 1979-1988 Assistant Professor in Pediatrics Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University
- 1980-2007 Director, Division of Developmental -Behavioral Pediatrics, Department of Pediatrics, Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University.
- 1988-present Associate Professor in Pediatrics Department of Pediatrics Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital Mahidol University
- 1992-present Director: Development Pediatrics Programme Queen Sirikit Medical Center, Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University.
- 1994-1997 Director: Founding Project: National Institute for Child and Family Development, Mahidol University at Salaya
- 1998-2006 Founding Director: National Institute for Child and Family Development, Mahidol University at Salaya

Honor, Awards and Scholarship

- 1968-1970 Rockefeller Foundation, under graduate research grant for the study of encystation of Entamoeba invadens. Department of Biochemistry, Faculty of Science, Mahidol University
- 1979-1980 Royal Thai Government Scholarship for post-graduate study. at Harvard School of Public Health, Harvard University, USA.
- 1984-1985 Research grant from Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University

- Mahidol University for the study on Parental attitude and knowledge in child health and health promotion
- 1986-1988 Research grant from "Save the Children UK" for a community survey: Handicapped children in Klong Toey Congested Area
- 1989-1990 Grant from American Medical Association and Medical Association of Thailand for the Child Survival Action Program Bangkok Project: Enhancement of Urban Private Physicians' Roles in Child Survival and Development
- 1990-1992 Research grant from Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital, Mahidol University for the study on food refusal in young children
- 1992-1994 Research grant from UNICEF for outcome evaluation research of the integrated family based early childhood development program.
- 1992 The National Youth Bureau, Annual Award for Outstanding Contribution to Children and Youth Development in Thailand
Office of the Prime Minister, Royal Thai Government
- 1993 Key Note Speaker on Child Development in Ambulatory Pediatrics. Malaysian Pediatric Association Annual Meeting in Kuala Lumpur, Malaysia
- 1993 Speaker of the 4th Rajit Buri Lecture "Promotion of Child and family development: the best investment for our society" Ramathibodi Medical Alumni Association, Faculty of Medicine, Ramathibodi Hospital, Mahidol University
- 1994 Department of Health, Ministry of Public Health Annual Award for distinguish contribution for improvement of child health in Thailand
- 1997-8 Chair person of the research group: the National Health Examination Survey: Early childhood and school age population. Ministry of Public Health and the Foundation of Public Health
- 2000-1 Mahidol University Research Grant for the Study on Salaya Community Participation for the Promotion of Child Health and Development

Professional Memberships (Recent)

1. Pediatric Society of Thailand,
 - Administrative Committee of Pediatric Society of Thailand 1990-1994.
 - Subcommittee on Child Growth and Development 1984 to 1993,
 - Subcommittee on social pediatrics 1980-1987;
 - Subcommittee on Community Service 1990-1996
2. Expert committee of Administrative Board Member, the National Youth Commission Office of the Prime Minister, Royal Thai Government 1993-1995
3. Administrative committee of the National Council for Child and Youth Development (NGO's) 1991-1997
4. Founding member of the Royal College of Pediatricians of Thailand 1993-present.
 - Administration Board Committee 1997-1999
 - Chairperson of the expert committee in Child Development 1994- present
5. Subcommittee on Public Education, Medical Council of Thailand (Representative from Royal College of Pediatricians of Thailand)
6. Consultative Group on Early Childhood Care and Development. member 1987- present. Advisory committee, 1987-1993.
7. Member Society for Research in Child Development 1989-1996
8. Advisory committee CHILDWATCH IINTERNATIONAL 1996- 2005

Publications

- A. Textbooks** Several books, chapters in textbooks, manuals and monographs on child development, child health and family in both Thai and English, including
1. Kasemsant C and **Kotchabhakdi NJ**. : The clinical approach to the pediatric patient. In Kasemsant C and Pongpanich B (eds) Textbook of Pediatrics. Bangkok : Siriraj Textbook Project, Mahidol University. 1st edition 1979 Vol1:24-29 , (in Thai)
 2. **Kotchabhakdi NJ**: Concepts of child development. In Suvannathat C, Bhanthumnavin D, Bhuapirom L and Keats D.M. (eds) Handbook of Asian Child Development and Child Rearing Practices Bangkok : Behavioral Science Research Institute, Srinakharinwirot University, Prasanmitr, 1985, 57-80.
 3. **Kotchabhakdi NJ**: Nutritional needs of the child. In Suvannathat C: Bhanthumnavin D; Development and Child Rearing Practices. Bangkok: Behavioral Science Research Institute, Srinakharinwirot University Prasanmitr, 1985, 81-98.

4. **Kotchabhakdi NJ**: Child health and learning. In the committee on child health (eds) Child Health. Bangkok : Sukothai Thamathiraj University Press, 1985, 839-908 (in Thai)
5. Anadalakshmy s, Corpuz A, **Kotchabhakdi NJ**, Pelle Y, Ratnaike J and Sylva K. Approaches to Programming for Early Childhood Development. Bangkok : UNICEF EAPRRO. 1985.
6. **Kotchabhakdi, Nittaya J.** CUIDADOS DA SAUDE PRIMARIOS - EDUCACAO E CULTURA. NOVAS SOLUCOES PARA O SEC. XXI , FUNDACAO CALOUSTE GULBENKIAN, SERVICIO DE EDUCACAO, BEBE XXI CRIANCA E FAMILIA NA VIARGEM DO SECULO, FUNDACAO CALOUSTE GULBENKIAN, Av. de Berna l Liaboia 1995. (in Portugese).
7. **Kotchabhakdi NJ** et al (eds) Trainer's Manual: Family Development Project. Community Development Department Ministry of Interior and National Institute for Child and Family Development, Mahidol University. Bangkok: Bangkok Block ,1996 (in Thai)
8. **Kotchabhakdi NJ** et al (eds) Village Family Development Volunteer's Manual: Family Development Project. Community Development Department Ministry of Interior and National Institute for Child and Family Development, Mahidol University. Bangkok: Bangkok Block ,1996 (in Thai)
9. **Kotchabhakdi NJ** Health status and health problems in Thai children and youth. (in Thai) in Varavithya W, Siribunya P and Chiamchanya S (eds) Textbook of Pediatrics 2nd Edition. Bangkok: Holistic Publishing,1997 Vol 1: 19-29
10. Kasemsant C and **Kotchabhakdi NJ**: The clinical approach to the pediatric patient. In Kasemsant C and Pongpanich B (eds) Textbook of Pediatrics, (in Thai), Bangkok : Siriraj Textbook Project, Mahidol University. 1st edition 1979, 2nd edition 1997
11. **Kotchabhakdi NJ** Child development and developmental disability (in Thai) in Varavithya W, Siribunya P and Chiamchanya S (eds) Textbook of Pediatrics 2nd Edition. Bangkok: Holistic Publishing,1998 Vol 3: 1-53
12. **Kotchabhakdi NJ** Child Rights: Implications for Pediatric Practice. In Ruengkanchanasetr S. et al (eds) Ambulatory Pediatrics 2. Bangkok: Dept.Pediatrics, Ramathibodi Hospital, 1999. 12-15 (in Thai)
13. **Kotchabhakdi NJ** Family Focused Care. In Ruengkanchanasetr S. et al (eds) Ambulatory Pediatrics 2. Bangkok: Dept.Pediatrics, Ramathibodi Hospital,1999:16-19 (in Thai)
14. **Kotchabhakdi NJ** Developmental Assessment. In Ruengkanchanasetr S. et al (eds) Ambulatory Pediatrics 2. Bangkok: Dept.Pediatrics, Ramathibodi Hospital, 1999. 61-70 (in Thai)
15. **Kotchabhakdi NJ** and Ruengkanchanasetr S. Child Health Supervision 2000. In Ruengkanchanasetr S. et al (eds) Ambulatory Pediatrics 2. Bangkok: Dept. Pediatrics, Ramathibodi Hospital, 1999. 43-60 (in Thai)

B. Original Articles and Abstracts

1. **Kotchabhakdi NJ** Varavithya W, Lolekha S, Ratanabanagkoon K, and Jayanetra P :
Diarrhoea in Pediatric Patients. In Reynolds DC. (ed). Proceedings of the 15th
SEAMEO-TROPMED SEMINAR : Tropical Pediatrics : Problems in Southeast asia.
Bangkok : SEAMEO-TROPMED PROJECT, 1976.
2. **Kotchabhakdi NJ** Varavithya W, Lolekha S, Ratanbangkook K, and Jayanetra P.
Diarrhoea 1976. J. Ped. Soc. Thailand 1978 : 14; 1-9 (in Thai).
3. **Kotchabhakdi NJ** and Junnanonda C. Probable congenital tuberculosis : A case
successfully treated with Rifampicin J. Med. Ass. Thai. 1978, 61-8.
4. Tanphaichitr, P, Mekanandha V and **Kotchabhakdi NJ** A case of Rubinstein Taybi
Syndrome associated with nephrotic syndrome J.Med. Ass. Thai. 1979, 62 : 1 43-45.
5. **Kotchabhakdi NJ** Pipatveravat S, Tapanya P, Kotchabhakdi N and Pornpathkul S,
Improvement of intelligence, learning ability and moral judgement through the practice
of Transcendental Meditation technique. In Sukontasarp P, Yongsiri Ng, Intasuwan P,
Jotiban N and Suvannathat C (eds) Proceedings of Second Asian Workshop on Child
and Adolescent Development Bangkok : Burapasilpa Press, 1982; 92-104.
6. Dhanamitta S, Winichagoon P, **Kotchabhakdi NJ** Smitasiri S and Valyasevi A
A communications for behavioral change: radio VS video van. In Tanphaichitra V,
Dahlan W, Suphakarn V and Valyasevi A (eds) Human Nutrition: Better Nutrition :
Better Life Proceedings of the Fourth Asian Congress of Nutrition Bangkok: Aksornsmai
Press 1984; 124-128.
6. **Kotchabhakdi NJ**, Winichagoon P, Smitasiri S, Dhanamitta S and Valyasevi A "The Integration
of Psychosocial Components in Nutrition Education in Northeastern
Thai Villages" Asia-Pacific J. of Public Health 1987; 2 : 16-25.
7. Khanjanasthiti P, Junnanond C, Wathanakasetr S, **Kotchabhakdi N**, and Srivatanakul K.
Adolescent growth. J Med. Ass Thai. 70 No. 4 1987; 4 : 187-97.
8. Hathirat P and **Kotchabhakdi NJ**. "Iron Deficiency and Cognitive Function"
in Proceeding of Fifth Asian Congress of Nutrition edited by Department of Nutrition and
Physiological Chemistry. Osaka University Medical School. Osaka, Japan : 1987.
9. Pollitt E, Hathirat P, **Kotchabhakdi NJ**, Missell L, and Valyasevi A. Iron deficiency and
educational achievement in Thailand. Am J Clin Nutr 1989; 5 : 50 : 687-97.
10. Ruangdarakanon N, **Kotchabhakdi N**, Mekanandha V. Double Aneuploidy: 46, X, +21 a
Combination of Down syndrome and Turner syndrome J. Med Assoc Thai 1993; 76 suppl 2:215-7

11. **Kotchabhakdi, Nittaya J.** Mother and Child Health in Thailand and the collaboration with Japan. . Mother and Child Well-being Around the World Vol 38/1995:18-24. (in Japanese Translation)
12. **Kotchabhakdi, Nittaya J.** Child Development Curriculum: Spreading the Teaching to Pediatricians. Abstract of the symposium on Pediatric Education in XXI International Congress of Pediatrics Cairo. Egypt, 1995.
13. **Kotchabhakdi, Nittaya J.** CUIDADOS DA SAUDE PRIMARIOS - EDUCACAO E CULTURA. NOVAS SOLUCOES PARA O SEC. XXI , FUNDACAO CALOUSTE GULBENKIAN, SERVICIO DE EDUCACAO, BEBE XXI CRIANCA E FAMILIA NA VIARGEM DO SECULO, FUNDACAO CALOUSTE GULBENKIAN Av. de Berna I Liaboa 1995.
14. **Kotchabhakdi, Nittaya J.** Holistic Paradigm: Health, Nutrition and Early Childhood Development in An Ecological Context. Regional Conference Towards Excellence in Early Childhood Education: Policies and Practices in the 21st Century. Kuala Lumpur Malaysia, 1996.
15. **Kotchabhakdi, Nittaya J.** Neonatal Behavioral Assessment Scale in Clinical Practice. Synopsis of a symposium in the 9th Asian Congress of Pediatrics, Hongkong, March, 1997.
16. **Kotchabhakdi, Nittaya J.** Mother-Infant Interaction and attachment: Implication for Pediatric Nursing. Synopsis of the symposium on Mother- Infants Interaction and Attachment for Optimal Outcomes in the First Pediatric Nursing Conference, Bangkok, Thailand. April 1997.
17. **Kotchabhakdi, Nittaya J.** Enhancement of Mother- Infant Interaction: Clinical Application for Pediatricians. Synopsis for the symposium on Mother- Infants Interaction_and Attachment for Optimal Outcomes. The Annual Scientific Meeting of the Pediatric Society of Thailand and the Royal College of Pediatricians of Thailand, Phuket, April, 1997.
18. **Kotchabhakdi, Nittaya J.** Bio-Psycho-Social Aspects of Early Childhood Development. In the Regional ECD Institute on Young Children, Family and the Community: An Integrated Approach to Early Childhood Care and Development. Organized jointly by Unicef EAPRO, RTRC, Consultative Group on ECCD, University of Victoria , Canada and National Institute for Child and Family Development Thailand, Mahidol University. Singapore, November, 1997.
19. **Kotchabhakdi, Nittaya J.** Impact of Community Based Program on Early Childhood Development. Abstract, the XXII International Congress of Pediatrics, Amsterdam, The Netherland, August 1998.
20. Ruangdaraganon N, **Kotchabhakdi N**, Mekanandha V. Double Aneuploidy: 46, X, +21 a Combination of Down syndrome and Turner syndrome. J. Med Assoc Thai 1993; 76 suppl 2:215-7

21. Ruangdaraganon N, Tocharoentanaphol C, **Kotchabhakdi N**, Khowsathit P.
Williams syndrome and the elastin gene in Thai patients. J Med Assoc Thai 1999; 82 (Suppl 1) : 174-8.
22. Ruangdaraganon N, Limprasert P, Sura T, Sombuntham T, Sriwongpanich N, **Kotchabhakdi N**.
Prevalence and clinical characteristics of fragile X syndrome at child development clinic,
Ramathibodi Hospital. J Med Assoc Thai 2000; 83, 69-76.
23. **Kotchabhakdi NJ** Children's Rights Around the World. Abstract. des Assises Internationales du Bebe.
2-5 June. 1999. Marseille, France
24. **Kotchabhakdi NJ** Community Development Approach for Early Childhood Care in Thailand. Abstract
and Panel Discussion at the International Conference on Early Childhood Care for Survival, Growth
and Development, New Delhi, India. October 2000
25. **Kotchabhakdi NJ** Sleep in children: What are the concerns? Abstract and presentation at the 3rd Asian
Sleep Research Conference, Bangkok, Thailand, December 2000
26. **Kotchabhakdi NJ**, Chainorit N, Jivasomboonkul J, Laosuwannapong O, Plengsa-ard A **Kotchabhakdi**
N. Characteristics of sleep in children: A community based study in Salaya, Nakhon Pathom, Thailand
Abstract and presentation at the 3rd Asian Sleep Research Conference, Bangkok, Thailand, December
2000
27. **Kotchabhakdi NJ**, Jivasomboonkul J, Rodpairin M, and **Kotchabhakdi N**. Sleep Latency and Duration
in Young Children Listening to Classical Music Abstract and poster presentation at the 3rd Asian
Sleep Research Conference, Bangkok, Thailand, December 2000
28. **Kotchabhakdi NJ** Behavioural aspect of health in children and adolescents. Abstract and presentation
at the 1st International Conference on Behavioural Medicine. Bangkok, Thailand. April-May 2001
29. Ruangdaraganon N, **Kotchabhakdi N**, Udomsubpayakul U, Kunanusont C, Suriyawongpaisal P. The
Association between Television Viewing and Childhood Obesity: A National Survey in Thailand. J Med
Assoc Thai 2002; 85 suppl 4: 1075-80.
30. Hansakunachai T, Ruangdaraganon N, Udomsubpayakul U, Sombuntham T, **Kotchabhakdi N**.
Epidemiology of enuresis among school-age children in Thailand. J Dev Beh Pediatric 2005; 26: 356-
60.

1. นพวรรณ ศรีวงศ์พานิช, สุธีรา รัตนานโ, นิชรา เรืองदारกานนท์, **นิตยา คชภักดี**. การประเมินระดับพัฒนาการเด็ก
นำหน้าตัวแรกเกิดน้อยมากโดยมารดาเปรียบเทียบกับการใช้แบบประเมินคัดกรองมาตรฐาน. วารสารกุมารเวช
ศาสตร์ 2542; 38: 255-62.

C. Other professional contributions :-

1. VDO program for parent education
 - 1.1 Beloved Child 30 min. (Thai)
 - 1.2 Dr. Nid is coming 30 min (Thai)
Developed with and produced by the Institute of Nutrition, Mahidol University 1983.
 - 1.3 Growing well in the first year (Thai) produced with collaboration of Plan Publishing.
2. Academic consultant in the production of the VDO program
"Early Childhood Development in Rural Thailand" (Thai and English) for the Community Development
Department, Ministry of Interior, RTG Supported by UNICEF Thailand. 1988.
3. Script writer and editor of the VDO program "Foundation of Human Learning " supported
by the Consultative Group on Early Childhood Care and Development presented at the
World Conference Education for All, Jomtien, Thailand 1990. (English)
4. Television Broadcasting Parent Education Program "Duang Chai Por Mae" Weekly
program (TV Channel 5) and 1993-1999
5. Radio Broadcasting Script for the National Youth Bureau Office of the
Prime Minister, Royal Government of Thailand on Child rearing and Family
life Issues 10 x 5 minutes sessions. 1989-1990.
6. Chief Editor Parent's Handbook based on the basic needs of children and youth in Thailand. National
Youth Bureau, Office of the Prime Minister, 1992. (in Thai)

Consultant, Resource Person and Organization of Scientific Conferences.

1. Resource person for the training session on Early Childhood Development
at the UNICEF 1986 Interregional Staff Meeting in Asia (ROSCA-EAPRO)
Katmandu, Nepal. February 23-28, 1986.
2. Resource person for IDRC/UNICEF/UNESCO Regional Workshop on "Learning
Environments of Early Childhood: Regional Office for Education in Asia and the Pacific,
Bangkok, Thailand. December 1-5, 1986.
3. Secretary general of the organizing committee and resource person.
in the Pediatric Round Table on the Implementation of Early Childhood Development in Thailand. Co-
hosted by the Pediatric Society of Thailand and the Johnson and Johnson Baby Product Company. May
20-26, 1988 at Rose Garden Nakorn Pathom and Bangkok Thailand.

4. Co-coordinator and resource person for the training session on "Pregnancy, motherhood and Newborn" at the UNICEF 1988 Interregional Staff Meeting in Asia (EAPRO-ROSCA), Cholburi, Thailand , May 30 - June 2, 1988.
5. Resource person for the first National Health Assembly on "Promotion of Child Health and development in Thailand" organized by the Ministry of Public Health, Royal Thai Government. September 12-15, 1988.
6. Consultant in the Integrated Well Child Care project of the Family Health Division, Ministry of Public Health, RTG 1988-1993
7. Consultant for organization and resource person for Asia regional staff training session, Redd Barna (Save the Children Norway) on Asian seminar : Child Development in Rural Area, Katmandu, Nepal, February 15-18, 1989.
8. Resource person in the UNICEF global seminar on Early Childhood Development at the International Child Development Center, Innocenti, Florence, Italy, June 12-16, 1989.
9. Consultant and reviewer in the 1st Thai edition of "Facts for Life", Ministry of Education RGT 1989-1990. Co-chairperson of the revision committee for the 2nd edition in 1996.
10. Resource person and panelist in "Learning for All : Bridging Domestic and International Education " US coalition for Education for All, Washington DC, USA 1991.
11. Resource person and technical consultant of the Asian regional staff training workshop on Early Childhood Development for Christian Children's Fund, Chiangmai ,Thailand 1992.
12. Chairperson of the Organizing Committee IPA / WHO / Unicef Pre-Congress Workshop "Community Based Child Development Program" organized by The Royal College of Pediatricians of Thailand, The Pediatric Society of Thailand and National Institute for Child and Family Development, Mahidol University. Nakhon Pathom, Thailand October, 1997
13. Resource person NEONATAL BEHAVIORAL ASSESSMENT SCALE Training Workshop Manila, The Society of Pediatricians, Philippines, July 14-16, 1998
14. Regional Experts Meeting on Developmental Assessment in Early Childhood Care and Development. Manila at the UNICEF-Manila Office, 21-24 September 1998, Manila, Philippines.

Reflection of my life at 60

แพทย์หญิงนิตยา คชภักดี

ในยามเช้าตรู่ที่สดชื่นวันหนึ่ง ดิฉันมีโอกาสทบทวนความเป็นมาของชีวิตที่ได้ดำเนินมาจนใกล้ ๖๐ ปี ช่วงนี้อัจฉริยะที่เหตุการณ์มากมายขนาดนั้นจะยังแจ่มชัดอยู่ในความทรงจำ หากแต่ว่าคราวนี้ดิฉันมองจากมุมมองของผู้ที่อยู่นอกเหตุการณ์ เสมือนเป็น “ผู้ชม” ที่เห็นทั้งเวที เห็นที่มาและที่ไป รับรู้และมีความเข้าใจในปัจจัยที่เกี่ยวข้องมากกว่าเดิม จึงตอบคำถามในใจได้หลายประการ โดยเฉพาะ “อะไรเป็นสิ่งสำคัญที่สุดในชีวิต” ดิฉันตอบได้โดยไม่ลังเลใจแม้แต่น้อยว่า คือ ความสัมพันธ์ที่เกิดขึ้นระหว่าง ตัวดิฉันกับคนที่อยู่รอบตัวที่เข้ามาสู่ชีวิต ในต่างกรรม ต่างวาระ ตั้งแต่ที่อยู่ใกล้ชิดจนถึงอยู่ไกลคนละซีกโลก คุณค่าของความสัมพันธ์เกิดขึ้นทั้งในยามยากลำบาก เจ็บป่วย ยามสุขสบาย สนุกสนานเบิกบาน ยามมูมานะ ยามท้อแท้ ผิดความคาดหวัง และยามที่พบเห็นสิ่งดีงามที่เกิดขึ้นเกินความคาดหมาย ดิฉันรู้สึกว้า ๖๐ ปีที่ผ่านมาให้บทเรียนสำคัญหลายอย่างที่บางอย่างอาจจะเป็นประโยชน์กับ “เพื่อนร่วมทาง” บางคนในบางเวลา ดิฉันจึงตัดสินใจที่จะแบ่งปันประสบการณ์ มุมมอง และความคิดที่เกิดขึ้น ทั้งดิฉันเองก็มีความปิติสุขที่ได้ย้อนอดีต มองปัจจุบัน และอนาคตในโอกาสนี้

วัยเด็ก ทศวรรษแรก ๒๔๙๐-๒๕๐๐

ดิฉันเกิดมาเป็นลูกคนโตของคุณพ่อเก่งเอี้ยง แซ่จิ่ง (ภาษาจีนแต่จิวจะเรียกว่า จิ่งเก่งเอี้ยง) และคุณแม่สุเมธ (หรือจำปา) แซ่กวย ทั้งสองท่านอพยพมาจากเมืองจีนเมื่ออายุ ๑๖ ปีและอายุ ๕ ปีตามลำดับ มาพบกันที่โรงเรียนอาตัง โดยป้าป้าเป็นครูพละ หม่าม้าเป็นนักเรียนมัธยม และต่อมาเป็นครูสอนภาษาไทย แล้วมาแต่งงานหลังสงครามโลกครั้งที่สองยุติลง ท่านทั้งสองเล่าให้ฟัง และชี้ชวนให้ลูกๆ ดูรูปภาพที่ท่านเข้าพิธีสมรสที่สมาคมจีนใกล้โรงเรียนผยอง พร้อมกับคู่สมรสอีกนับสิบ โดยมีท่านเอกอัครราชทูตจีนเป็นประธาน เมื่อวันที่ ๑ มกราคม พ.ศ. ๒๔๙๐ (ทำให้ครอบครัวของเราฉลองวันครบรอบแต่งงานของป้าป้า หม่าม้า พร้อมกับปีใหม่เสมอมาตั้งแต่จำความได้ จนป้าป้าจากไปเมื่อปลายปี พ.ศ. ๒๕๔๘) ท่านทั้งสองพร้อมกับคุณยาย คุณน้าน้อยและคุณน้าเล็กมาอยู่ที่บ้านซอยพระยาพิพัฒน์ ตอนนั้นท่านทั้งสองทำงานสำนักงานสื่อข่าวจีน ที่ตึกไทยนิคมผ่านฟ้า ที่ต้องขึ้นบันไดเกือบร้อยชั้น วันละสองรอบ ระหว่าง ดิฉันเป็นทารกอยู่ในครรภ์ แล้วดิฉันก็เกิดมาปลายปีนั้น ๒๙ ธันวาคม ๒๔๙๐ ที่โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์ โดยสูติแพทย์ คือ คุณหลวงพรหมทัตเวที (คุณพ่อของอาจารย์นายแพทย์วัชรวิชัย ซึ่งเป็นอาจารย์ภาควิชาศัลยศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ซึ่งดิฉันมาเรียนด้วยตอนหลัง) คุณยายเล่าว่าปีนั้นหนาวมาก ต้องเอาเตาถ่านไปติดไฟต้มน้ำหน้าห้องพัก หม่าม้าเล่าว่า ตอนดิฉันเกิดเป็นเวลาากลางคืน ไฟฟ้าดับ ทำให้คลอดรกไม่หมด มีอาการตกเลือดต้องชูดมดลูกภายหลัง ทำให้ช่วงแรกไม่ค่อยมีน้ำนม ดิฉันเกิดมามีน้ำหนักแรกคลอด ๒,๗๐๐ กรัม เท่านั้นเอง ตัวนิดเดียว แต่ร้องดังดีและก็ดูดนมแม่เก่ง หม่าม้าลาออกจากงานมาเลี้ยงดิฉัน แล้วต่อมาจึงไปทำงานฝ่ายบัญชีที่ธนาคารแห่งประเทศไทย

เมื่อดิฉันอายุประมาณ ๑ ปี ครอบครัวของเราย้ายมาอยู่ที่บ้านสุริวงค์ซอยหลังโรงแรมทรอคคาเดโร และทะเล่ ออกตรอกยายโตะไปหัวถนนสีลม และเดินไปตลาดบางรักได้ หลังบ้านติดกับสวนผลไม้และมีคลองเล็กๆ ดิฉันเป็นเด็กคนเดียวในบ้านจนถึงอายุ ๔ ปีในครอบครัวที่มีผู้ใหญ่ใจดีคอยดูแลถึง ๕ คน และมีหลานชายหญิงวัยรุ่นของหม่าม้าอีก ๒ คน สัตว์ส่วนผู้ดูแลเด็ก ถึง ๗ ต่อ ๑ เพลงกล่อมนอน มีตั้งแต่เพลงละครยุคจันทร์เจ้าขา เพลง

สุนทรภรณ์ เพลงจีนสากล เพลงแต่ใจของคุณยาย เพลงสากลจากคุณน้า จนถึงเพลง Classic ที่จำแม่น คือ Lullaby ของ Brahms ที่ฟังแล้วหลับสบายทุกที

ช่วงไปโรงเรียนอนุบาลเสริมมิตรดิฉันมีอายุราว ๓ ปี ยังต้องให้คุณน้าเล็กที่สอนอยู่ที่นั่น อุ้มไปโรงเรียนเป็นประจำ มีคุณครูใหญ่ชื่ออังชินแซก่อนที่ท่านจะย้ายไปตั้งอนุบาลวิถันวัย ปัจจุบันท่านอายุ ๙๐ กว่าแล้ว ยังแข็งแรงมาร่วมงานของครอบครัว เช่น งานวันเกิดหม่าม้า ๘๔ ปี เมื่อกันยายนที่ผ่านมา และท่านยังคิดถึงเด็กๆบ้านเราเสมอ และชวนไปทานเลี้ยงวันเกิดท่านทุกปี ปรากฏว่า พี่สุรงค์ กับ พี่ระวีพรรณ แพทย์รามารุ่น ๑ ก็เป็นลูกศิษย์อังชินแซเหมือนกัน พอดิฉันมาเรียนด้านพัฒนาการเด็กจึงเข้าใจว่า คุณครูอนุบาลของดิฉัน และน้องชายทั้งหมดสอนแบบบูรณาการ ให้เด็กเรียนรู้แบบ active learning ประยุกต์แนว Montessori และเน้นการให้เด็กมีการร้องรำทำเพลง มีส่วนร่วมแสดงออกมาทุกคน แสดงว่าท่านทัน และล้ำสมัยมากๆ น้องชายคนโตที่ห่างจากดิฉัน ๔ ปี ชื่อวิสุทธิ์เคยเป็นพิธีกรบนเวทีโรงเรียนอนุบาล และไปออกอากาศทางวิทยุตั้งแต่อายุ ๔ ขวบ ภายหลังจึงทราบว่า ท่านเรียนด้านอนุบาลศึกษาจากเชียงใหม่ ช่วงปฐมวัยดิฉันจำรายละเอียดไม่ค่อยได้รู้แต่ว่ามีความสุขมากได้รับความรักเอาใจใส่ พุดคุยเล่านิทาน พาไปเที่ยว (ดูจากรูปภาพและผู้ใหญ่เล่าให้ฟัง) ที่จำแม่นๆ คือเคยตกบันไดวนๆที่รร.อนุบาลเสริมมิตร ช่วงตื่นนอนตอนบ่ายแล้วหาคุณน้าไม่พบ จำไม่ได้ว่าเจ็บมากน้อยเพียงใด จำได้แต่ว่า ครูเกือบทั้งโรงเรียนวิ่งมาช่วยปลอบ ให้ขนมกิน ชวนเล่นจนเลิกร้องไห้ (ตอนโตขึ้นมาจะไม่ชอบขึ้นบันไดที่มีลักษณะวน ที่ลูกบันไดเล็กข้างใหญ่ข้าง หากจำเป็นต้องขึ้นจะเกาะราวทุกที หรือ เดินขึ้นทางด้านกว้างที่สุดเสมอ) ต่อมาเข้าเรียนชั้นเตรียมประถม จนถึงป.๔ ที่รร.ยุพินกงสวย (สมาคมจีนใหญ่) ที่ถนนสุรวงศ์ ทุกเช้าป่าป่า หรือผู้ใหญ่คนใดคนหนึ่งจะมาส่งและรับกลับบ้านจนถึงชั้นป.๓ ป.๔ ดิฉันเริ่มเล่นบาสเก็ตบอล แต่มักหกล้มเข้าแตก หม่าม้าต้องทำแผลให้ตอนกลางคืนทุกที ดิฉันตัวสูงเร็ว และมีผลการเรียนใช้ได้ ครูมักให้ช่วยกิจกรรมต่างๆ จำได้ว่า คุณครูใหญ่สิริเดช ทำทางเข้มงวดแต่ตั้งใจสอน และมักมีโจทย์เลขที่ทำทลายความสามารถ ครูสอนภาษาจีนเคยดูและเรียกชื่อดิฉันเป็น “นิตยาย” เพราะจับได้ว่าแอบอ่านนิยาย ขณะที่ครูสอนบ่อยๆ ช่วง ป.๔ เริ่มมีหนุ่มน้อยๆทั้งที่โรงเรียนเดียวกัน และรุ่นที่ต่างโรงเรียนคอยตามแซว บางคนถึงขั้นส่งจดหมายหวานแหวว ดิฉันจึงฉีกทิ้งถึงขยะ คุณน้ากับคุณแม่ไปเก็บมาปะอ่านดู แล้วซักถามเป็นการใหญ่ และสอนให้เพิ่มความระมัดระวังเวลาไปไหนมาไหน ไม่ให้ไปคนเดียว ต้องมีน้องชายเป็น “มีอี่ปุ่นคุ้มกัน”

หม่าม้าจัดให้ไปเรียนพิเศษภาษาอังกฤษกับ คุณครูณฤมลที่รร.อัสสัมคอนแวนต์ ช่วงหลังเลิกเรียนสัปดาห์ละ ๒-๓ วัน เพราะที่โรงเรียนยุพินฯไม่สอนภาษาอังกฤษ เพื่อนหม่าม้าชื่อจิงซิงแซ กับจือลั้งอี่มีลูก ๒ คน ไพรัช อายุเท่ากับดิฉัน และน้องสาว วรณี มีบ้านอยู่ไม่ไกลกันจึงนัดให้ลูกๆไปเรียนพิเศษบ้าง เล่นกันบ้าง ทั้งมีอาโก้ น้าชายของไพรัชที่เอ็นดู และช่วยสอนความรู้รอบตัวให้เด็กๆโดยทำเป็นช่องคำถามแบบรายการทีวีช่อง ๔ ของคุณจ้านง รังสิกุล เราจะได้ ๑ สลึงถ้าตอบถูก ดิฉันเลยมีสตางค์หยอดกระปุกเสมอๆ ทั้งสองครอบครัวเตรียมให้ไปสอบเข้าสาธิตจุฬาฯ ซึ่งไก่อ่มากสำหรับ ม.๑ แต่ดิฉันป่วยเป็น Typhoid จนต้องเข้ารับการรักษาที่โรงพยาบาลเด็ก พอถึงเวลาสอบไล่ ป.๔ ของกระทรวงศึกษาฯ ป่าป่าต้องไปรับจากโรงพยาบาลพาไปสอบที่โรงเรียนสุรศักดิ์ จึงไม่ได้ไปสอบคัดเลือกเข้าสาธิตจุฬาฯ หม่าม้าเดือดร้อนต้องวิ่งหาใครๆเพื่อหาทางให้ลูกสาวได้เรียนในโรงเรียนดีๆที่น่าเชื่อถือที่สุดท้ายต้อง “วิ่งเต้น ตีลังกาขอลง” ให้ลูกไปเข้า ม.๑ (เทียบเท่า ป.5 ปัจจุบัน) ที่โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนแวนต์ ช่วงปิดเทอมฤดูร้อนก่อนไป หม่าม้าส่งไปเรียนพิเศษที่โรงเรียนสหพานิชย์ กับมาสเตอร์มานิจ เพราะเกรงว่าพื้นฐานภาษาอังกฤษจะต่อไม่ติด

ระหว่างอายุ ๔ ถึง ๑๐ ปี ดิฉันมีน้องชายเกิดตามมาถึง ๔ คน คือวิสุทธิ์(อ๋อ) วิชัย(ชัย) วิรัช(เพ็ง) และวิชิต(ตี) สมใจคุณยายที่มีแต่ลูกสาว ๓ คน และมามีหลานสาวอีกหนึ่งคือดิฉัน ท่านจึงไปไหว้พระไหว้เจ้าขอให้มีหลานชายคราวนี้มากันจนคุณยายต้องหาคนช่วยเลี้ยง เพราะคุณน้าน้อยแต่งงานกับคุณน้าอูบอ แล้วก็มีลูกชายต่อกัน ๓ คนเลย

คือวิวัฒน์(เด็ก) วิโรจน์(ซิง) และพงษ์ศักดิ์(มั่ง) ซึ่งนำแปลกที่ทั้ง ๓ คู่จะเกิดไล่เรียงกัน ห่างประมาณ ๓ -๔ เดือน โดยน้องชายลูกคุณหน้าน้อยจะเกิดก่อนน้องชายดิฉัน เราอยู่ด้วยกันเป็นครอบครัวใหญ่ที่บ้านสุริวงษ์ มีดิฉันเป็นหลานสาวคนเดียว และเป็นพี่ใหญ่ของน้องชายอีก ๔ + ๓ ก็คงไม่ยากที่จะวาดภาพว่าจะชื่นชมกันอย่างไร ดิฉันอยู่ในท่ามกลางผู้ใหญ่ที่ช่วยเหลือกัน อาหารห่วงใย เอาใจใส่ (จริงๆจังๆแบบเป็นรูปธรรม) แบ่งปันทั้งเวลาทรัพยากร และแรงงาน เช่น ผลัดกันดูแลลูกหลาน เวลาอีกฝ่ายไม่สบาย ไปคลอดลูกหรือแม้แต่ไปดูหนัง นำอุปถัมภ์ได้ดีจะมี “ของเล่น” ใหม่ๆมาแบ่งปันโดยเฉพาะพวกเครื่องเสียง เครื่องไฟฟ้า เช่น แกรมมาโฟน เครื่องเล่นแผ่นเสียง กับแผ่นเสียง มีรูปสุนัขหน้าลำโพง เปิดฟังเพลงกันสนุกๆใครเห็นขนมหรืออาหารอร่อยก็ซื้อฝากกัน เราจะรู้กันดีว่าใครชอบหรือไม่ชอบอะไร ทุกคน “เอาใจ” และ “เกรงใจ” ซึ่งกันและกัน ทั้งเด็กทั้งผู้ใหญ่ บางทีเด็กๆก็มีเถียงกัน แย่งของกัน แย่งกีฬาอยู่คนละสี แย่งกันเรียนเพราะอยู่ชั้นเดียวกันเป็นคู่ๆ ยกเว้นดิฉันกับวิสุทธิ ที่ไม่มีคู่กับน้องบ้านคุณหน้าน้อย แต่เรามักจะตกลงกันได้ โดยไม่มีความรุนแรง หรือความบาดหมางใจต่อกัน (เรียกว่า มี Buffer หรือ absorber ที่มีประสิทธิภาพในการทำ Conflict resolution และมีช่วงดี ๆ กันที่ทำให้แต่ละคนไม่ยากแยกตัวออกไปนาน พอ”หายยี้วะ”ก็จะ “หยวน” ยอมยืดหยุ่นไม่ต้องเอาชนะคะคานกันจนเกินไป) เรามีคุณยาย(อาม่า)เป็นศูนย์กลางความเคารพรัก ท่านใจดี มีความยุติธรรมไม่ว่าจะเป็นใครทำอะไรดี จะได้คำชมการกอด ลูบหัว ใครทำไม่ถูกจะถูกดุ และสอนให้ทำใหม่ให้ดี ใครเสียใจร้องไห้หรือมีความทุกข์จะได้รับการปลอบโยน และชวนไปทำอะไร กินอะไร หรือให้อีกคนสองคนไปช่วยดูแล คุณยายเป็นผู้หญิงจีนที่อ่านหนังสือออกไม่ถูกมัดเท้าเพราะมาจากครอบครัวขุนนางที่ทันสมัย คุณยายมีศรัทธาแก่กล้าในพุทธศาสนา ท่านพาลูกหลานสวดมนตร์ไหว้พระไหว้เจ้า กินเจ ขอพรให้พระช่วยคุ้มครองทุกคน ดิฉันคิดว่าลักษณะการอยู่ร่วมกันแบบนี้ทำให้คนเรารู้สึกว่า “ไม่ว่าอะไรจะเกิดขึ้นเรามีพลัง มีคนที่ไว้ใจได้” จริงใจ และรักเรา และเรามีหวังจะแก้ไขปัญหาได้” ที่บ้านสุริวงษ์พวกเราทำกิจกรรมในบ้านที่สนุกๆทำกันตลอดทั้งปี เกือบทุกสุดสัปดาห์ มีรายการพากันไปดูหนัง ไปกินข้าวแบบปิคนิก ที่สวนลุมพินี ไปงานเกษตรแฟร์ ไปสวนสัตว์ ไปดูละครสัตว์ ฯลฯ วันตรุษจีน สาร์ทจีน ไหว้พระจันทร์ ทำขนมอี๋ (บัวลอย) ที่สำคัญเกือบทุกเดือนจะต้องมีวันเกิดใครสักคน ก็จะมีการทำการ์ด ทำของกินเล่นหรือให้ของขวัญเล็ก ๆ น้อย ๆ ร้องรำทำเพลงกัน

ข้อดีก็คือ รู้จัก รู้ใจ และทำกิจกรรมร่วมกัน มีความผูกพันที่เหนียวแน่นยั่งยืน ข้อเสียหรือสิ่งที่เราต้อง “จ่าย” คือ “เวลา” “ความเป็นส่วนตัว” และ “ความคาดหวังไม่ได้” เช่นคนหนึ่งอาจตั้งใจจะใช้เวลาช่วงนั้นทำงาน อ่านหนังสือ หรือมีนัดกับเพื่อน แต่มี “เหตุ” ที่ต้องดูแลคนในครอบครัวก่อน จึงอาจผัดนัดหรือไม่ได้ทำสิ่งที่ตั้งใจไว้ ซึ่งสำหรับยุคนี้หรือในวัยที่มีสังคมของตนเองนอกครอบครัวมากกว่าแต่ก่อน จะต้องปรับให้เกิดความสมดุล และยืดหยุ่นมากกว่ายุคก่อน เพราะ “เวลา” เป็นทรัพยากรที่มีค่า และมีจำกัด ในขณะที่ต้องใช้เวลาเพิ่มขึ้นกับการเดินทาง กับการทำงานโดยเฉพาะ Computer อีกสิ่งหนึ่งที่เป็นอันตรายต่อความสัมพันธ์และการทำกิจกรรมร่วมกันก็คือ การดูโทรทัศน์ การใช้โทรศัพท์ที่ละนานๆ การเล่นเกมส้อมที่ไม่มีขอบเขต ครอบครัวจึงน่าจะช่วยการวางแผนแบ่งเวลาให้แต่ละคนมีเวลาอิสระส่วนตัวบ้าง และมีเวลาที่แน่นอนกันไว้สำหรับพบปะทำกิจกรรมที่สร้างสรรค์ร่วมกันในครอบครัว เพิ่มสัมพันธ์ที่ได้อย่างสม่ำเสมอ

วัยเรียน วัยรุ่น ทศวรรษที่ ๒ (๒๕๑๑ - ๒๕๒๐)

มาแมร์ที่โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์กับหม่ามามีข้อตกลงกันว่าให้โอกาส ดิฉันทดลองเรียนดูสักหน่อยดูว่า จะ “ไหว” ไหม โชคดีที่ดิฉันมีหม่าม๊าที่มีวิสัยทัศน์ วางแผนและดำเนินการแบบมุ่งเป้าชัดเจน ส่งลูกไปเรียนพิเศษภาษาอังกฤษที่ไม่ได้มีการเรียนการสอนในโรงเรียนยูนิเม็กซ์ กล้าที่จะใช้เหตุผลมาขอมาแมร์ให้โอกาสลูก ให้มี “evidence based” ก่อนที่จะลดชั้นให้ไปเรียน ป๒, ป๓ ใหม่ อันเนื่องมาจาก หนูเขาเรียนจบมาจากโรงเรียนจีน แล้วด้วยคะแนนในใบสุทธิ ป. ๔ ก็ไม่สู้จะดีเพราะได้เพียง 73% เท่านั้น (ก็หนูป่วยหนักจับไข้ไทฟอยด์จนผมร่วงแล้ว

ถอดสายน้ำเกลือออกมาสบจนระกะ) มองย้อนหลังไปดิฉันเห็นใจ และเข้าใจคุณมากขึ้นที่ไม่อยากให้เด็กที่ยังขาดทักษะ “ไม่พร้อม” มาถูกกดดันให้เครียด และอาจเบียดเบียน เรียน น่าจะให้ทำในสิ่งที่ทำได้ง่าย ๆ ก่อน จะได้ปรับตัวได้สบาย หน่อย ดิฉันขอบคุณมาแมร์และคุณครูที่ใจกว้าง มองเห็นเหตุผลที่หม่อมมาเรียนให้ทราบ ดิฉันรู้สึกขอบคุณ และประทับใจเพื่อนชั้น ม. ๑ ง ที่ชื่อเพ็ญศรี (น้อย) ผิวสองสี ถักผมเปีย ทำทางทะเลมัดทะเลแมง ที่ช่วยเหลือเด็กใหม่ ต่อตัวคนนี้ ด้วยน้ำใจที่งดงาม ชวนไปกินข้าว พาไปดูว่าห้องน้ำ ห้องสมุดอยู่ตรงไหน เดินบาแดงขัดพื้นทำอย่างไร เธอผู้นี้เป็น “Buddy” ที่น่ารัก และเป็นส่วนสำคัญที่ช่วยให้ดิฉันมีชีวิตรอด ในดินแดนต่างวัฒนธรรมจาก โรงเรียนยุพินฯ หม่อมมา สนับสนุนด้วยการให้เรียนพิเศษกับคุณครู ตอนหลังเลิกเรียน รับส่งอยู่ประมาณ ๑ สัปดาห์ แล้วให้ดิฉันไปกลับรถจากหัวถนนสีลม มาโรงเรียนที่ถนนคอนแวนต์ ดิฉันก็ยังหลงทางกลับบ้านไม่ถูกจนได้ ตอน นั้น ตี (น้องชายคนที่ ๔) เพิ่งอายุครบเดียว และหม่อมมาทำงานธนาคาร และสอนหนังสือพิเศษด้วยเพื่อหารายได้เพิ่ม มาส่งลูกไปโรงเรียนตีๆ และค่อนข้างแพงเมื่อเทียบกับรายได้ และค่าใช้จ่ายต่างๆ ป้าป้าทำงานเป็นหัวหน้าฝ่าย โฆษณาของหนังสือพิมพ์เงินยอตนนิยมในช่วงนั้นคือ ชินเสียนเยอะเป่า มีรายได้สามสี่หมื่นพอสมควร แต่ต้องแบ่งส่วน หนึ่งส่งไปเมืองจีนให้คุณย่า และพี่น้องทางโน้น ทั้งป้าป้ามีคนรู้จักมาก เป็นคนใจดี เห็นอกเห็นใจ เวลาใครมีความ ล่าบากก็มักช่วยไปก่อน จึงเป็นผู้ให้ “ภาษีสังคม” อย่างสม่ำเสมอโดยหลายครั้งก็ไม่ได้เป็นเงินตราคืนมาสู่ครอบครัว เท่าที่ควร แต่ป้าป้าจะรวยเพื่อนมีเครือข่าย รวยข่าวสาร มีโอกาสพบผู้คน และได้รับสินค้าตัวอย่างแบบใหม่ๆ พวกเรา จึงเห็นแบบอย่างของผู้สนใจข่าวสารบ้านเมืองทั้งในเมืองไทย เมืองจีน และโลกกว้าง ป้าป้าจะได้รับเชิญไปในงาน ต่างๆและการแสดงต่างๆมากมายทั้งปี ลูกที่โตพอพาออกแขกได้อย่างดิฉัน และต่อมาก็คือวิสุทธิ์ (ที่เป็นมือปืน คุ่มครองพี่สาว) จึงมีโอกาสติดตามป้าป้าไปด้วย เช่น การถ่ายทอดออกอากาศ TV ในห้องส่งยุคแรกๆ งาน รัฐธรรมนูญ งานนิทรรศการ ต่อมาหม่อมมากับป้าป้าจึงตัดสินใจมาเปิดร้านขายเครื่องเขียน ตั้งชื่อ ร้าน ส.สีลมสโตร์ ตรงข้ามสถานทูต กับบริษัทเสริมสุข (Pepsi) ที่เดี๋ยวนี้เป็นสีลม plaza พวกเราต้องปรับตัวกันยกใหญ่ จากครอบครัว ขยาย มาเป็นครอบครัวเดี่ยว หม่อมมากำลังตั้งครรภ์ที่ 6 คือน้องคนเล็กสุด (วิชาติ) วันเปิดร้าน ดิฉันอยู่ชั้น ม.๑เทอม ๒ สบายใจขึ้นหน่อย ตอนนั้นบ้านใกล้โรงเรียน และดิฉันสอบได้ผลเป็นที่ ๑ ของชั้นจึงไม่ต้องถูกลดชั้น แต่การที่ร้าน อยู่ริมคลองข้างถนน ไม่มีบริเวณ และมีรถเสียงดังทั้งวันและคืน ที่สำคัญ คือไม่ได้อยู่กับคุณยาย คุณน้า และน้องๆ บ้านคุณน้าน้อย ที่ตอนนั้นยังอยู่บ้านสุริวงษ์ ต่อมาย้ายไปอยู่ที่ร้านคุณน้าอุปอข้างวัดไตรมิตร ส่วนคุณน้าเล็กก็ แต่งงานกับคุณน้าประสิทธิ์ แล้วก็พาคุณยายย้ายไปอยู่บ้านแถวเย็นอากาศ ก่อนจะไปอยู่ที่บ้านซอยเสนานิคม ตอน นั้นเป็นช่วงที่ดิฉันเรียนที่เตรียมอุดมศึกษา พญาไทแล้ว

ที่โรงเรียนเซนต์โยเซฟฯ ดิฉันค่อยๆปรับตัวเรียนตามได้ทันกับ Class work book I ของ ม.๑ และเริ่มรู้จัก ขนบธรรมเนียม ข้อบังคับ กับวิถีชีวิตของชาวเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ ที่มีมาแมร์ มาเซอร์ คุณครูเฉพาะวิชา และ นักเรียนตั้งแต่ชั้นอนุบาล ถึง ม.8 ร่วมพันคน ส่วนใหญ่มีฐานะดี และมีความหลากหลายแตกต่างจากเพื่อนนักเรียน จากโรงเรียนยุพินกสงสวย มีตั้งแต่ คนเก่งอังกฤษ ฝรั่งเศส บัลเลต์ เปียนโน งานศิลป์ การฝีมือปักแบบ cut work ถักแฮต ทำSmock ถักไหมพรม ด้านคหกรรม อาจารย์ให้หัดแบ่งงาน วางแผนทำอาหาร ตั้งแต่ไปจ่ายตลาด ปรุงอาหาร ทำขนม แกะสลักผักผลไม้ จัดโต๊ะพับผ้าเช็ดปาก จัดดอกไม้ เสริฟอาหาร เป็นแคชเชียร์ และทำบัญชี นับเป็น การเรียนรู้แบบบูรณาการ และนำไปใช้ในชีวิตจริงได้ หลายครั้งดิฉันนำสูตรกลับไปลองทำให้ครอบครัวชิมอาหาร และ ขนมนแปลกๆใหม่ๆ ช่วง มศ. ๒ และ มศ. ๓ มีคุณครูยูดีเพิ่งกลับจากอังกฤษมาสอนให้นักเรียนร้องเพลงเสียง ประสาน ต้องมาซ้อมกันบ่อยๆ ทั้งเพลงโรงเรียน เพลงโบสถ์ เพลง Christmas ต่างๆ ดิฉันจำได้ดีว่ายืนข้าง มรว. กัลยา จิตรพงศ์ ดิงศะภักย์ ซึ่งต่อมาเป็นอาจารย์ด้านอักษรศาสตร์ และเป็นคณบดีคณะอักษรศาสตร์ และคณบดี บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย ดิฉันเล่น Net ball, Basketball กับสุภาณี ตัณฑุ์ไพโรจน์ ต่อมาเป็น อาจารย์ คณะทันตแพทย์ มหาวิทยาลัยมหิดล คนเก่งที่สุดในชั้นคือสมศรี ยังมีกลุ่มที่สนิทกันคือ รัตนวรรณ อุ่นใจ และ

สุมาลี ดิฉันชอบวิชาวาดเขียน ชอบวาดรูปผู้หญิง แล้วทำเสื้อผ้าชุดต่างๆ บนกระดาษ จนครั้งหนึ่งเพื่อนคุณแม่มาเห็น และแนะนำว่าท่านจะไปทำงานที่ Paris น่าส่งหนูไปด้วยไปเรียนออกแบบ Fashion !! เมื่อคุณครูศิลปะให้วาดรูปสีน้ำ ดิฉันกำลังติดใจนิยายเรื่อง Telma ที่นางเอกเป็นสาวชาวนอร์เวย์ จึงวาดภาพวิวมิถุเขาที่มีหิมะปกคลุมสะท้อนแสงจันทร์ มีลำธาร และกระท่อมเล็กๆในป่าสน มันเป็นภาพที่ดิฉันรักมาก และได้รับคัดเลือกให้จัดแสดงในงานโรงเรียน ตอนนั้นคุณแม่พอใจ และใส่กรอบไม้ให้ (ทีหลังภาพนี้พร้อมกรอบ ก็กลายเป็นของขวัญชิ้นแรกที่ดิฉันมอบให้นัยพินิจ ตอนที่เราเริ่มรักกันช่วงเป็นนักศึกษาแพทย์ปี ๓) หม่าม้าได้ส่งดิฉันไปเรียนเปียโน กับคุณครูลี นาเคียว ที่เคยเป็นครูอนุบาลของดิฉันแล้ว หม่าม้าก็ตัดสินใจซื้อเปียโน ซึ่งนำเข้ามาจากอังกฤษให้ลูกสาวฝึกซ้อมที่ชั้น 2 ของร้าน ส.สีลมสโตร์ ทุกคนก็เลยได้ทดลองหัดเล่น ป่าป้า หม่าม้าก็เล่นเพลงเก่าๆ เช่น กล้วยไม้ เลือดสุพรรณ Home sweet home เพลงจีน หม่าม้าชอบเพลง Come Back to Sorrento และ Serenade (Dream and memory) เป็นพิเศษ ลูกๆช่วยดูแลกัน และช่วยขายของหน้าร้าน ดิฉันได้หัดผูกโบว์ 3M แบบต่างๆ ที่ฟูๆสวยๆจนคล่อง และได้ช่วยห่อของขวัญปีละประมาณ ๒๐๐ กลอง ป่าป้า หม่าม้า จัดให้พวกเรามีกิจกรรมสนุกๆเกือบทุกเย็นวันเสาร์ มีขนม มีการเล่นดนตรี ร้องเพลง เล่นเรื่องต่างๆสู้กันฟัง ใครมีเกมส์ใหม่ๆจากโรงเรียน ก็มาหัดให้พี่น้องเล่นกัน ผลัดกันเล่นนิทาน/เรื่องตลก บอกกันว่าชอบ และไม่ชอบอะไรที่เกิดขึ้นที่โรงเรียน และที่บ้าน ช่วยกันหาทางปรับปรุงช่วยเหลือกัน ปรับความเข้าใจกัน เด็กๆในครอบครัวของเราจึงรักกันสนิทสนมกันมาก แม้บางครั้ง ดิฉันในฐานะพี่ใหญ่ตัวแทน หม่าม้า ป่าป้า ก็ต้องจัดการหย่าศึก คลีคลายข้อขัดแย้ง และสอนการบ้านน้องชายทั้ง ๕ บ้าง พวกเราลูกๆทั้ง ๖ คนมีแรงจูงใจให้ตั้งใจเรียน และเห็นตัวอย่างความมุมานะ “เรียนรู้อะไรชีวิต” ของหม่าม้าที่เรียนภาษาอังกฤษที่ AUA ตั้งแต่ ๖ โมงเช้า สัปดาห์ละ ๒-๓ วัน และทำให้ได้ส่งเครื่องเขียนให้กับ American Women 's Club ป่าป้าจะสนใจข่าวสาร และความรู้รอบตัว ท่านมักตัดข่าวและบทความดีๆ รูปสำคัญต่างๆมาเก็บไว้ดู และนำมาพูดคุย ถามลูกๆให้หัด “มองต่างมุม” และเปิดหูเปิดตาด้วยการติดตามสารคดี และหนังสือภาพจากประเทศต่างๆ คุณพ่อคุณแม่ทุ่มเทแรงกายใจเพื่อลูกๆ ประหยัดเงินเรื่องค่าใช้จ่ายของตัวเองแต่ดูแลการกินการอยู่ การเรียนของลูกอย่างดีที่สุด

ในช่วงที่เรียนชั้น ม.๑ ถึง มศ. 3 เทียบเป็น ป. 5 ถึง ม. 4 ในยุคนั้นที่โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ ดิฉันได้เรียนจากคุณครูอาจารย์ และมาเซอร์ที่เอาใจใส่ ตั้งใจสอนให้ลูกศิษย์เรียนรู้ ชยัน อดทนและให้ความรักปรารถนาดี ต้องการเตรียมให้พวกเราเป็นสุภาพสตรีที่อ่อนโยนและเข้มแข็ง ทนคนทนโลก มีศรัทธาในการทำความดีและเสียสละเพื่อนที่เป็นคาทอลิกจะไปเรียนคำสอนในขณะที่นักเรียนที่เหลือเรียนวิชา Moral ที่มีลักษณะเป็น case study ตามด้วยการอภิปราย จบด้วย การสรุป **thoughts to think** และ **things to do** ซึ่งกล่อมเกล่าให้พวกเราหัดพินิจพิเคราะห์ หาเหตุผลและแนวทางปฏิบัติที่ชอบที่ควร แถมเป็นการเรียนภาษาอังกฤษไปด้วยในตัว ดิฉันโชคดีที่ได้เรียนภาษาไทยกับอาจารย์วิมล “ทมยันตี” จำได้ว่าพวกเราจะคอยถามอาจารย์ว่า ตอนต่อไปของ “ในฝัน” กับ “ร่มฉัตร” เป็นอย่างไร อีกท่านหนึ่งคือ อาจารย์ธนา ซึ่งดงงาม อ่อนหวานมากตอนนั้นมาเป็นอาจารย์ฝึกสอน (ต่อมาท่านได้รับริเริ่มงานฝึกพูดหรืออรรถบำบัด และหลักสูตรบัณฑิตศึกษาปริญญาโททางอรรถบำบัด ที่คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี) ดิฉันได้พบพี่พิมพ์ประไพรุ่นพี่ ๓ รุ่น ซึ่งมารับหน้าที่แต่งตัวเป็น Santa Claus เสมอๆ และพบน้องพิสมัย(อ้วน) ที่เรียนอยู่ชั้นที่อ่อนกว่าดิฉัน 1 ปี บางทีมีการจัดกิจกรรมแข่งกีฬา ร้องเพลงประสานเสียง และการแสดงด้วยกัน แต่ไม่ได้สนิทกันนัก (ใครจะไปรู้ว่าเธอทั้งสองเป็นพี่สาว และน้องสาวแท้ๆของ นัยพินิจ ผู้ต่อมาได้มาพบกันในโรงเรียนแพทย์ สนิทกัน จนรักกันและแต่งงานกันนับได้ถึงตอนนี้นะก็ 33 ปีกว่าแล้ว)

ในช่วงชีวิตตอนนี้ ดิฉันมีหลักในการดำเนินชีวิตที่นำมาใช้ได้ผลดีมาถึงทุกวันนี้ หลักแรกได้จากคุณแม่ เมื่อดิฉันไปเล่าว่ามีคนแกล้ง เอาเปรียบ หรือใส่ความแล้วดิฉันโกรธเสียใจมาก ร้องไห้ อยากจะต่อว่าเขา ไม่อยากไปโรงเรียน หม่าม้าจะเตือนสติว่าลูกไม่ชอบที่เขาทำกับลูกใช่ไหม แล้วทำไมลูกถึงจะไปทำตัวเหมือนเขาล่ะ ลูกควรจะอดทน อดกลั้น ตั้งใจทำดี พุดดีมากที่สุด เผื่อว่าอีกฝ่ายจะได้รู้ตัว และได้เห็นแบบอย่างของคนที่มีความคิดเป็นคนดี

เขาเป็นกันได้อย่างไร นี่เป็นคุณสมบัติของ “ผู้ดี” ที่สามารถควบคุมตัวเองได้ ไม่ใช่เป็นคนแหยมแฉ่น ยอมแพ้เขา ไม่ใช่เกิดการ “สติแตก” ที่ต้องการ “เอาคืน” อย่างหยาบคาย ก้าวร้าว แบบเขาไปได้ โดยไม่เกิดประโยชน์หากลูกคิดว่า จะยังต้องการคบคนนั้นอีก ควรคอยให้ใจเย็นลงแล้วค่อยพูดจาทำความเข้าใจกัน (แรกๆดิฉันรู้สึกทำได้ยากเสียจริงๆ เพราะตนเองเป็นคนรู้สึกไวต่อท่าที และคำพูด “ใจน้อย” โต้ตอบเร็ว และเป็นคนสู้ไม่ถอยหากรู้ว่าไม่เป็นคนผิด แต่ต่อมาเมื่อมีชั่วโมงบินมากขึ้น ก็ช่วยให้มองเห็นเหตุปัจจัยที่เกี่ยวข้องและ “ทำใจ” ตั้งสติได้ดีขึ้น และได้เห็นผลดีที่เกิดขึ้นกับตนเอง และการตอบสนองของคนรอบข้างที่เกี่ยวข้อง)

การตัดสินใจเซ็นชื่อลาออกจากโรงเรียนเซนต์โยเซฟเพื่อไปสอบเข้าโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา เกิดขึ้นอย่างฉับพลัน หลังจากลี้ใจด้วยความรักโรงเรียน เพื่อนและผูกพันกับมาแมร์ และคุณครู ที่ต่อสู้กับความสนใจเรียนด้านวิทยาศาสตร์ที่ทางโรงเรียนเซนต์โยเซฟ ยังมีข้อจำกัดทั้งด้านอาจารย์และ Lab ในยุคนั้น และความท้าทายของการแข่งขันเข้าโรงเรียนเตรียมฯ ที่มีสถิติเข้ามหาวิทยาลัยสาขาแพทย์ และวิทยาศาสตร์สูงที่สุดในประเทศ ฟางเส้นสุดท้ายที่ทำให้ดิฉันลุกขึ้นไปเซ็นชื่อลาเป็นคนแรกคือ คำกล่าวของมาเซอร์ที่บอกว่า “พวกนักเรียนที่เรียนดีแล้วคิดจะไปเรียนต่อที่โรงเรียนอื่นถือว่าเป็นพวก “ทรยศ” เพราะไม่อยู่ทำชื่อเสียงให้โรงเรียน แล้วถ้าสอบเข้าไม่ได้ อย่าหวังว่าจะรับกลับมาอีก” ดิฉันจำได้ดีว่ารู้สึกเสียใจผิดหวังมากที่ท่านรักลูกศิษย์แบบเป็นเจ้าของไม่ได้เห็นแก่นาคของศิษย์ พอเซ็นชื่อลาออกแล้วก็ใจไม่ตีว่าจะไปแจ้งข่าวนี้แก่หม่าม่ายอย่างไร ท่านจะมีปฏิกิริยาอย่างไร เชื่อไหมคะว่าหม่าม่ายแก่มากแต่ถอนใจ และบอกว่าลูกตัดสินใจแล้วต้องทำให้ดีที่สุด เหมือนพระเจ้าตากที่ทูปหม้อข้าวก่อนเข้าตีเมืองจันทบุรี ลูกต้องรับผิดชอบในการตัดสินใจนี้แหละ แต่ถ้าเข้าโรงเรียนเตรียมฯ ไม่ได้ก็ยังมีโรงเรียนอื่นๆเป็นอันดับสองลงไป และแล้วโชคที่ดิฉันสอบเข้าโรงเรียนเตรียมอุดมได้เป็นรุ่น ๒๗ มศ. ๔ ห้อง ๓๙ ตึก ๑ ที่นี้เป็นการเปลี่ยนบรรยากาศการเรียน และสังคมเพราะรวม “ยอดคนเก่ง” มาจากโรงเรียนและภูมิภาคที่หลากหลาย มีการแข่งขันสูง และอาจารย์มีความคาดหวังต่อนักเรียนสูงมากๆ ก่อนเปิดเทอม มศ.๔ ดิฉันรู้ว่าจะเป็น “summer ”สุดท้าย”ที่มีเวลาทำอะไรเล่นก่อนเข้าสนามแข่งขันสอบ Entrance เข้ามหาวิทยาลัย จึงเรียนปรึกษาอาจารย์สมบุรณ์ อาจารย์ประจำชั้นว่า “ในครอบครัวดิฉันยังไม่เคยมีใครเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยมาก่อน และดิฉันเป็นคนจดงานซ้ำๆว่าฟัง Lecture และจะจดไม่ทัน เลยไม่ทราบว่าจะต้องไปเรียนชวเลข ไว้จะดีไหม เมื่อเทียบกับการไปเรียนตัดเย็บเสื้อผ้าหลักเซนติเมตรแบบฝรั่งเศสที่ดิฉันสนใจ และน่าเป็นประโยชน์ต่อชีวิตอย่างน้อยได้ช่วยเย็บเสื้อผ้าให้คุณแม่บ้างๆ และตัวเอง” อาจารย์ยิ้มด้วยความเมตตาและสอนว่าในมหาวิทยาลัย หนูไม่ต้องจดทุกคำ ต้องตั้งใจฟัง อ่านและค้นคว้า การจดคำบรรยายต้องเพิ่มเติมโดยการอ่านตำราก่อน และหลังการบรรยาย ไม่เห็นจะต้องจดชวเลข ซึ่งมักจะใช้ในงานเลขานุการและผู้สื่อข่าวที่ต้องจดทุกคำพูด “ดิฉันตั้งใจจะไปเรียนตัดเย็บเสื้อผ้า และมีผลผลิตเป็นเสื้อสวยๆหลายชุด ให้คุณแม่ ให้ตัวเอง ตัดเย็บชุดนอนให้น้องชายด้วย ในเวลาต่อมา แล้วยังได้ตัดเย็บผ้ากันเปื้อนให้คุณน้าน้อย คุณน้าเล็กผู้ที่เคยตัดเย็บชุดสวยให้ดิฉันตอนอยู่ชั้นประถมศึกษาอีกด้วย แต่ไม่ได้ไปเรียนพิมพ์ติดกับชวเลข อาจารย์ที่โรงเรียนเตรียมอุดมฯ สอนสนุก เนื้อหาแน่นและมีโจทย์ที่ทำทลายความสามารถ เพื่อนทั้งหญิงชายต่างขยันทัน และตั้งใจเรียน มีบางคนที่มีน้ำใจดี มีหนังสือหรือบทความดีๆจะแบ่งปันและนำมาถกกัน พอปี มศ.5 ดิฉันได้มาเรียนในห้อง 125 ตึก 2 มีอาจารย์ภรณ์ กาญจนชรัติ เป็นอาจารย์ประจำชั้น (ต่อมาจึงพบว่า ท่านเป็นน้องสาวของ อาจารย์หมอเพ็ญศรี กาญจนชรัติ ที่สอนเรื่อง Growth and Development ที่ภาควิชากุมารเวชศาสตร์) ที่โรงเรียนเตรียมฯ เราไม่ได้เรียนอย่างเดียว ยังมีการเล่นกีฬา ดิฉันเป็นนักกอล์ฟและเล่น Net ball ด้วย ร้องเพลงหมู่เชียร์กีฬาโรงเรียน และจัดงานศิลปะ หัตถกรรมนักเรียน สมัยนั้น นักเรียนหญิง และชายจะคุมเชิงกันมาก พูดจาทำงานร่วมกันแบบสุภาพ หลังอาหารกลางวัน พวกเด็กผู้หญิงจะเข้าไปอยู่ในห้องเดียวกันจึงสนิทกันทั้งห้อง ๒๘ ๒๙ ๓๘ และ ๓๙ และใน มศ. ๕ เพิ่มห้อง ๑๒๕ ๑๒๖ ๑๓๕ และ ๑๓๖ หลายคนได้มาเป็นเพื่อนกันต่อในมหาวิทยาลัย ดิฉันเองเรียนได้คะแนนดีในวิชาฟิสิกส์ แม่เหล็กไฟฟ้า จนอาจารย์ถามว่าจะเรียนวิทยาศาสตร์ หรือวิศวะ แต่ตัวเองสนใจอยากเรียนแพทย์ (คิดย้อนหลังว่าคง

เกิดจากความประทับใจในคุณหมอ คุณพยาบาลที่เคยช่วยดูแลดิฉัน และน้องๆ และเห็นถึงความลำบากเดือดร้อนของครอบครัว เวลาใครเจ็บป่วย ไม่ว่าจะเป็นอย่างไหน น้องบางคนก็ชักเวลาที่มีไข้สูง คุณพ่อเคยเป็นนี่ที่กรวยไต เป็นต้น) ปีพ.ศ. ๒๕๐๘ ห้อง ๑๒๕ สอบติดบอร์ด ๑ ใน ๕๐ คนแรกของประเทศไทยเกือบครึ่งห้อง ดิฉันได้ที่ ๓๕ ซึ่งเกินความคาดหมายของตนเองทำให้ได้ไปลองสอบทุนเล่าเรียนหลวง (ทุน King) แต่สอบไม่ได้ และในปีนั้น ทางทบวงมหาวิทยาลัยให้ทุกมหาวิทยาลัยเปิดสอบรับนักศึกษาโดยตรง นักเรียนต้องไปสมัครสอบแยกสถาบัน แยกการสอบ ดิฉันสมัครสอบทั้งมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย และมหาวิทยาลัยเชียงใหม่ เรียกว่าวิ่งสอบกันทั้งเดือน พอประกาศผลก็ต้องไปสัมภาษณ์ทุกแห่ง นับเป็นจุดหักเหในชีวิตเมื่อ “หักใจ” จากการเข้าเรียนแพทย์ที่จุฬาฯ ที่ตนเองรักมากตั้งแต่เป็น “พระเกี้ยวน้อย” ว่าที่จริงหาข้อมูลเกี่ยวกับจุฬาฯ มาก ร้องเพลงจุฬาได้ทุกเพลง ตามไปดูฟุตบอลประเพณีหลายครั้ง แต่ “มิกซ์ไป” เพราะกลัวใจตัวเองที่ชอบทำกิจกรรมมากเกรงจะไปเรียนไม่จบ ซึ่งคงจะทำให้พ่อแม่เสียใจ และเป็นตัวแบบอย่างที่ดีให้น้องไม่ได้ ทั้งนี้เพราะเห็นพี่ๆที่คณะ สถาปัตยกรรมศาสตร์ มากทุกวัน จากตึก ๑ และตึก ๒

ในที่สุดจึงได้เข้าเรียนที่คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์ มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ (ชื่อในขณะนั้น) ซึ่งตอนอาจารย์ นต. ดร. กำจร มนูญิจู มาบรรยายแนะนำให้นักเรียนเตรียมขลุ่ยจัก ทำนบอกรว่าที่นี่ต้องการนักศึกษาที่ตั้งใจเรียน ไม่ใช่มาเรียนแบบเล่น ๆ เพราะเรียนหนักครูเอาจริง จะได้มีบัณฑิตที่มีความรู้ ความสามารถมารับใช้ชาติ พวกเราเป็นรุ่นเตรียมแพทย์ SC 7 อยู่ในคณะที่มีอีก 6 สาขา ได้แก่ PP เตรียมเภสัช PD เตรียมทันต, MT เทคนิคการแพทย์, PH สาธารณสุข, PT กายภาพบำบัด และ PN พยาบาล ซึ่งเรียนด้วยกัน 2 ปี ก่อนแยกย้ายไปเรียนคณะของตนเอง มีวิชาหลักบางอย่างเรียนด้วยกัน มีกีฬา บันทึกร่วมกันทำให้ออกกำลังกายกัน และเมื่อเติบโตก็ได้ทำงานร่วมกัน ที่นี่มีชื่อเรียกกันเล่นๆว่า “โรงเรียนอาจารย์สตางค์” ตั้งอยู่ตรงข้ามโรงเรียนอานวยศิลป์ มีเพียงสนามหญ้าแคบๆหน้าตึก กับสนามเตะตะกร้ออยู่ข้างตึก ดิฉันอยู่ในกลุ่มเพื่อน ๆ ที่มาจากโรงเรียนเตรียมอุดมฯ กลุ่มที่สนิทกันในปี ๑ มีคุณพล จงคติกิจ, มธุรส มงคลสุข, สะออน ปุทรมหาภิบาล ที่เรียน เล่น และร้องเพลงด้วยกัน ตอนเรียนถึงปลายปี 2 สมัยนั้นมีทางเลือก 3 ทาง คือข้ามฟากไปศิริราช สถาบันเก่าแก่มีระบบอาวุโสที่เข้มแข็งมีรุ่นพี่เยอะ หรือไปเรียนต่อที่จุฬาฯก็ได้ แต่ตอนนั้นกลุ่มเราไม่คุ้นเคยนักทั้งที่เคยไปหาเพื่อน เคยไปใช้สนามฟุตบอล และมีโรงเรียนแพทย์ใหม่ คือรามาริบัติ ที่ทำหายมาก อาจารย์จะมาจากสหรัฐอเมริกาเกือบยกทีม และเรียนเป็นภาษาอังกฤษ นำทำหาย และมีโอกาสทำ Lab และค้นคว้ามากรุ่นพี่ก็มีเพียงรุ่นเดียวคงจะไม่ค่อย “ว้าก” นัยพินิจและดิฉันที่รวมกับเพื่อนๆ ๖๔ คนเลือกและรับการคัดเลือกให้เข้าเรียนในคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาริบัติ ที่กำลังก่อสร้างอยู่นอกกองขยะ และย้ายไปเรียนที่คณะวิทยาศาสตร์ที่มีตึกงานบิน พวกเราได้รับการติวเข้มภาษาอังกฤษจาก Mrs. Shank และคณะก่อนเปิดเรียนปี ๓ ทำให้พวกเราต้องพูดคุยภาษาอังกฤษ ฟัง ฟัง อ่านเขียน ร้องเพลงโต้ว่าทีซซๆ ที่ให้พวกเราสนุกสนานกันมาก ร้องเพลง American Folk Song หลายเพลง แม้จะหวาดหวั่นอยู่บ้างว่าพอเรียน Pre-Clinic จะเป็นอย่างไร เห็นตำราแต่ละวิชาหนาจังเลย ภาษาเป็นศัพท์ทางเทคนิคทั้งนั้น แต่เราต้องสู้ๆ เพราะโอกาสที่จะเรียนเหมือนนักศึกษาเมืองนอกทันสมัยเปี่ยม โดยไม่ต้องไปต่างประเทศ พ่อแม่ไม่ต้องเสียค่าใช้จ่ายมหาศาล เห็นที่จะต้องลองดู

จากนักศึกษาแพทย์ฟุตบอลไฟ เป็นอาจารย์ ทศวรรษที่ ๓ (๒๕๑๑ - ๒๕๒๐)

เมื่อเป็นนักศึกษาแพทย์ปี ๓ พวกเราต้องปรับตัวกับการเรียนครั้งยิ่งใหญ่ เพราะมีคณะอาจารย์อเมริกัน ที่ส่งมาโดยมูลนิธิร็อกกี้เฟลเลอร์ เรียนเป็นภาษาอังกฤษทั้งหมด Lecture วันละ 2 ชั่วโมง ทำ Lab ค้นคว้า และมีการอภิปราย กันทุกวัน ตำราเป็นภาษาอังกฤษ + วารสารวิชาการที่ทันสมัย ขนาดได้รับการติวเข้มภาษาอังกฤษ แล้วพวกเรา 64 คนก็ต้องชวนช่วยกันอัดเทปคำบรรยายด้วยเครื่องบันทึกเทปที่กระเป๋าคอมพิวเตอร์แบบม้วน 5 นิ้ว แบ่งกันถอด

เทพแล้วใช้กระดาษก๊อปปี้ ซ้อนกัน ๕ ชั้น ต้องใช้เวลาแกะราว 5 ชั่วโมง โดยต้องเปิดตำรา ตรวจสอบศัพท์ และเนื้อหาไปด้วย เพื่อนนักศึกษา ๖๔ คน แบ่งออกเป็น ๑๖ บล็อกๆละ ๔ คน ดิฉันและนัยพินิจ อยู่ในบล็อกเดียวกันกับ ช่างและ นิรมล ไครสนใจถนัดเรื่องใด จะช่วยติวเพื่อนๆ นัยพินิจ เป็นผู้ติว Neuroanatomy, Physiology และ Cell Biology และต่อมาก็ติว Pharmacology ด้วย ช่วงใกล้สอบอยู่ทำงาน ทบทวน และติวกันจนค่ำ บางทีโรงอาหารปิดแล้วต้องตมั่วเขี้ยวกันกันใน Multi-disciplinary Lab (MDL) อาจารย์จะให้ assignment reading ล่วงหน้า และหลัง lecture ด้วย เวลาสอบจะครอบคลุมเนื้อหาทั้งใน lecture ใน text book และใน journal ทำให้พวกเราต้องตื่นตัวค้นคว้า และนำสิ่งที่พบเห็นมาพูดคุย ถกกันบ่อยๆ บางครั้งพวกเราเตรียมจะสอบอีกวิชาหนึ่ง ก็มีบางคน “โดดร่ม” วิชา Anatomy จำได้ดีว่าอาจารย์ Dr. Holland ผิดหวังพวกเรามาก ท่านเรียกมาเทศนา ว่าการที่เราได้มีโอกาสมาเรียนด้วยการลงทุนจากภาษีอากรของราษฎร และครูตั้งใจมาสอนข้ามน้ำข้ามทะเลมา หากเราไม่ตั้งใจเรียน ก็ควรไปแลกที่กับเด็กที่ขาดโอกาส เช่น พวกที่กำลัง “riding buffalo” ทำให้พวกเรารู้สึกสำนึกตัว ท่านอาจารย์ทุกคนทั้งไทยและเทศคงจะต้องพยายามมากในการวางแผนการเรียนการสอน หาอุปกรณ์ และทุ่มเทเวลาให้กับพวกเรา มาก มีทั้งปลอบและทำทนายให้นักศึกษาที่เคยได้แต่ฟัง ได้จดตามครูสอน มากลายพันธุ์เป็นผู้หัดค้นคว้า หัดคิดเอง และประมวลผลจากการทดลอง นำมาวิเคราะห์ และฝึกหัดสังเคราะห์ มองย้อนหลังไปดิฉันรู้สึกว่าเป็นตัวเอง และเพื่อนๆ โชคดีมาก และรู้สึกขอบพระคุณอาจารย์ทุกท่านที่มีส่วนช่วยให้เกิดการเรียนการสอนระบบนี้ และรู้สึกเสียดายแทนน้องๆ รุ่นหลังที่ไม่มีโอกาสเรียนแบบพวกเรา อย่างไรก็ตามพวกเราหลายคนได้นำแนวทางเหล่านี้มาใช้สอนลูกศิษย์ต่อไป ในตอนนั้นพวกเราได้รวมตัวกันแสดงความขอบคุณอาจารย์ชาวต่างประเทศที่จากบ้านมาสอนพวกเราโดยร่วมกันจัดงาน Christmas Party และเชิญอาจารย์กับครอบครัวมาร่วมงาน ดิฉันทำเนื้อร้อง และเทพเพลง Christmas มาให้เพื่อนๆ ซ้อม เพลงหนึ่งที่ยืดมากคือ Twelve days of Christmas มี Woody (ธีรวุฒิ) กับประพันธ์ เล่นกีตาร์ พรเทพ กุณศลรัตนาศรีประภา และนัยพินิจ กับ ดิฉัน เป็นต้นเสียง พวกเราไปจัดงานกัน ที่ร้าน Swiss Inn ของคุณพ่อ Woody ซึ่งขึ้นชื่อในเรื่องไส้กรอก ปรากฏว่าทั้งอาจารย์กับครอบครัว และพวกนักศึกษา สนุกกันมาก ทางฝ่ายอาจารย์ก็ผลัดกันเลี้ยงกลุ่มนักศึกษาที่บ้านของท่านทำให้เราหัดสนทนาภาษาอังกฤษ และเรียนรู้ประเพณีของชาวอเมริกัน

ดิฉันกับ นัยพินิจ สนุกกันมากขึ้น ช่วยกันเรียน ช่วยกันทำงาน ทั้งด้านวิชาการ และด้านส่วนรวม เราเอาใจใส่ดูแลกันและกัน และเริ่มวางแผนชีวิตร่วมกัน เราพากันไปกราบคุณพ่อคุณแม่ทั้งสองฝ่าย ไปร่วมกิจกรรมกับทั้งสองครอบครัว ดิฉันได้รับการต้อนรับอย่างอบอุ่นจากคุณพ่อ คุณแม่ และพี่น้องของนัยพินิจ โดยมาทราบว่าคุณหญิงทุกคน เรียนโรงเรียนเซนโยเซฟ คุณแม่พยอม คชภักดี ชวนให้ดิฉันช่วยเวลาทำอาหาร พลากร้องเพลง South Pacific ด้วยกัน ส่วนนัยพินิจ ก็เข้ากันได้ดีกับครอบครัวของดิฉัน บ่อยครั้งที่ชวนไปเล่นบาสเก็ตบอล (คุณพ่อของดิฉันเป็นนักบาสฯเก่า น้องชายทั้งหลายก็ชอบเล่นบาสฯ ช่างนัยพินิจก็เป็นประธานบาสฯ ชาย ดิฉันเป็นประธานบาสฯ หญิง ของ Sc) บางครั้งนัยพินิจกับดิฉันช่วยขับรถไปส่งของให้กับที่ร้าน ส.สีลมสโตร์ หม่าม้า ทำกับข้าวเลี้ยงครอบครัวแล้วก็ชวนนัยพินิจ และเพื่อนของลูกๆ รับประทานอาหารด้วยกันเสมอ ในร้านเล็กๆของเรา ดิฉันยังรู้สึกขี้ไม่หายเมื่อคิดถึงครั้งแรกที่เราสองคนได้ไปดูหนังด้วยกัน นัยพินิจทำอะไรก็ไม่รู้ จึงสามารถทำให้คุณพ่อคุณแม่ กับน้องๆของเขา มาชวนป่าป่า หม่าม้า และน้องๆของดิฉัน 2-3 คนไปดูหนัง เรื่อง แปดสิบวันรอบโลก (80 Days Around the World) ด้วยกัน คล้ายกับไปดูหนังทั้งสองทีม ไปกันสิบกว่าคน

ในช่วงที่เราพ้นวัยรุ่นสู่วัยผู้ใหญ่เป็นศึกษาแพทย์ปี 3 ขึ้นไป การมีคนที่จริงใจให้กำลังใจแก่กัน ช่วยกันฝัน และทำความฝันให้เป็นเป็นจริง เรียนรู้โลกไปพร้อมๆกัน ชื่นชมกันสิ่งดีงามรอบตัวด้วยกัน เวลาเกิดปัญหาาก็ปรึกษาหาทางออก โดยให้เกียรติ และนับถือซึ่งกันและกัน มองย้อนหลังแล้วดิฉันรู้สึกว่าความรักจริง หวังแต่งงานในระหว่างนักศึกษาที่มีความรับผิดชอบเป็นความมั่งคั่งของชีวิต ดิฉันกับนัยพินิจ โชคดีที่ได้มาพบกันเรียนรู้และรักกันจากวันนั้นถึงวันนี้รวม 40 กว่าปี ผ่านความสุข ความทุกข์ หนาวและร้อนมาร่วมกันเคยทั้งอยู่ใกล้ชิดกัน และเคยจากกันอยู่

คนละซีกโลกที่ละนานๆหลายๆครั้ง เราทั้งสองพยายามช่วยกันประทับใจประทับใจ และสายสัมพันธ์ไม่ให้จืดจางหายหรือหลุดลอยไป ช่วงปี 4 เราเริ่มเรียน วิชาที่เข้าใกล้วิชาแพทย์เพิ่มขึ้น คือพยาธิวิทยา และ Pharmacology ซึ่ง Dr. Kuperman สอนให้สิ่งที่ยากกลายเป็นสิ่งที่น่าสนใจ และมีความสำคัญต่อการเป็นแพทย์อย่างยิ่ง อีกวิชาหนึ่งที่พวกเราตื่นเต้นมากคือ Correlated Neuroanatomy ที่พวกเราได้เรียน กับอาจารย์ที่เป็นนักวิทยาศาสตร์ร่วมกับอาจารย์แพทย์ ได้แก่ อาจารย์อรรถสิทธิ์, อาจารย์รัชชะ, อาจารย์สิระ นำผู้ช่วยมาให้เรียน อธิบายอาการ และพยาธิสภาพตาม Neuroanatomy physiology และยืนยันด้วย Radiology ซึ่งสมัยนั้นมีเพียง Angiogram ยังไม่มี CT หรือ MRI ซึ่งทำให้พวกเราคล้ายเป็นนักสืบ ที่ต้องใช้ประวัติ อาการ และผลการตรวจร่างกาย เป็นข้อมูลสำคัญ อีกวิชาหนึ่งที่ทำให้พวกเราเห็นความเชื่อมโยงระหว่างวิชา Pre-Clinic กับวิชาการแพทย์ คือ Clinical Pathology ที่มีอาจารย์แพทย์ จากระามาธิบดี ได้แก่ อาจารย์ณัฐ, อาจารย์วิจิตร, อาจารย์เบญจะ จากภาควิชาพยาธิสอนร่วมกับ อาจารย์ถนอมศรี จากภาควิชาอายุรศาสตร์ และ อาจารย์ภัทรพร จากภาควิชากุมารฯที่สอนเคียงบ่าเคียงไหล่ ดิฉันรู้สึกประทับใจใน “ความเนียบ”, ความละเอียดละออ “ความเนียบ” และความสง่างาม ทำให้เวลาเรียนบทนำทางคลินิก น่าสนใจขึ้น เพราะทำให้ได้ไปเรียนกับอาจารย์ ที่โรงพยาบาล รู้สึกใกล้ความเป็นแพทย์อีกขั้นหนึ่ง

ช่วงปี 3 ต่อกับปี 4 นี้ ดิฉันได้รับเลือกให้ทำ Honor Student Project เป็นการศึกษาวิจัยเรื่อง Encystations of Entamoeba viridan โดยมี Dr. Gordon Bailey ภาควิชาชีวเคมีเป็นอาจารย์ที่ปรึกษา ส่วนน้อยพินิจ ร่วมทำ Lab กับ Dr. Root ตั้งแต่ก่อนขึ้นปี 3 ได้ทำวิจัยต่อ ด้าน Physiology กับ Dr. Gordon J. Leitch เกี่ยวกับ Ion Transport ใน Turtle Urinary Bladder Epithelium โครงการวิจัยเหล่านี้เปิดโอกาสให้นักศึกษาแพทย์เรียนรู้ทักษะ และมีวินัยในการทำวิจัย ทำงานร่วมกับอาจารย์ และพี่ๆ ปรียญาโท และ เอก ได้เขียนรายงานการวิจัยเพื่อนำเสนอและตีพิมพ์ในวารสารวิชาการ นับว่าเป็นนักวิจัยน้อย ท่ามกลางบรรยากาศนักวิชาการที่เข้มข้นกว่านักเรียนแพทย์ในโรงเรียนอื่น

วันที่ 2 พฤษภาคม 2512 พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวเสด็จพระราชดำเนินมาเปิด คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี พวกเราเป็นนักศึกษาแพทย์รามาธิบดี รุ่น 2 ได้มีโอกาสเข้าแถวรับเสด็จ ต่อมาในงานปีใหม่ของรามาธิบดีพวกเราได้รับเชิญให้จัดการแสดงไปร่วม แต่พอถึงเวลาจริงกลับถูกเบียดจนไม่ได้เล่นหลังจากนั้น กลุ่มเราตั้งปณิธานว่าถ้าเราได้เป็นคนจัดงาน เราจะระมัดระวังไม่ให้เกิดการเสียความรู้สึกแบบนั้น ไม่ว่าจะไปกับกลุ่มเด็กหรือผู้ใหญ่ ดังนั้นเมื่อเราเป็นที่รุ่นโตขึ้นจะพยายามทำให้น้องเตรียมขแพทย์ pre-clinic ปี 3-4 ที่เรียนอยู่ที่คณะวิทยาศาสตร์ มีความรู้สึกเป็นส่วนหนึ่งของรามาธิบดีด้วย (ต่อมาเมื่อดิฉันเป็นเลขานุการสโมสรนักศึกษาแพทย์ ชมรมแพทย์ฝึกหัด และแพทย์ประจำบ้าน และนายกสมาคมศิษย์เก่าแพทย์รามาธิบดีตามลำดับ จึงเชิญน้องๆมาร่วมงาน ไม่ว่าจะป็นหน้าหอแพทย์ หรือบางปีบนดาดฟ้าหอแพทย์ และงานศิษย์เก่าคืนสู่เหย้าเท่าที่จะทำได้) มีครั้งหนึ่งดิฉันได้ร่วมเล่นลิเกกับรุ่นน้องด้วยโดยเล่นเป็นพระมารดาของพระจันทโครพ (สมพล พงษ์ไทย รุ่น ๓) และต่อมาคณะของเราที่มีระบบลูกศิษย์รหัส กับอาจารย์รหัส ของดิฉันเป็นรหัส ๒๘ ที่ดูแล นักศึกษาแพทย์ตั้งแต่ปี ๑ – ๖ รุ่นละคน

การข้ามมาเรียนเป็นนักศึกษาแพทย์ปี ๕ และ ๖ เปลี่ยนหลายอย่างในการดำรงชีวิต พวกเราแบ่งเป็น ๘ กลุ่มๆละ ๘ คนในภาควิชาต่างๆ และตอนบ่ายมาเรียน Core – lecture ที่ห้องบรรยายรวม ต้องขึ้นมาดูคนไข้ตั้งแต่ ๗ นาฬิกา Round กับพี่ intern พี่ resident และอาจารย์ ชักประวัติ ตรวจร่างกายคนไข้ เขียนรายงาน ทำ Lab อุตสุด ทั้งวัน แคมอยู่เเวรทุก ๒-๓ วัน แล้วต้องย้ายมาอยู่หอพักแพทย์ กลับบ้านได้เฉพาะวันเสาร์บ่าย หลังจาก Round รอบเช้าแล้ว ดิฉัน อยู่ห้องพักเดียวกับ บุปผา และอยู่ห้องพักติดกับ ศรีประภา และอุไรวรรณ นัยพินิจมาเรียนปี ๕ ได้ ๒ กอง medicine และ surgery แล้วก็ได้รับทุน Rockefeller Foundation Scholarship ที่เป็นทุนสร้างอาจารย์ที่ University of Illinois, Urbana-Champaign, Illinois สหรัฐอเมริกา ออกเดินทางเมื่อวันที่ ๒๒ สิงหาคม ๒๕๑๓ คิดย้อนหลังยังจำได้ดี ว่าคิดว่าดิฉันจะปรับตัวได้ ก็ใช้เวลาที่เดียว ได้ยินเพลง Dear Heart กับ Leaving on a jet plane ก็อดน้ำตาไหลไม่ได้เลย ผ่านไปที่ๆเคยไปด้วยกันก็จะคิดถึงมาก ช่วงนั้นเรียนอยู่แผนกตาถูกอาจารย์ จีร์เมธ

ล้อเอาบ่อยๆ นัยพินิจจะขอหมั้นไว้ก่อน ดิฉันบอกว่าไม่ยอมให้กลับมาหาเพราะแหวนหมั้น อย่างไรก็ตาม นัยพินิจได้พา คุณพ่อแปลก คุณแม่พยอม มาพบคุยถึงอนาคตทั้งสองกับ ปาป้า หม่าม๊า และอาม๊า ก่อนเดินทางไปศึกษาต่อที่สหรัฐ เพื่อให้ดิฉันและครอบครัวมีความมั่นใจว่าผู้ใหญ่รับทราบ และเห็นชอบกับความรักของเราทั้ง 2 ทั้งมุ่งหมายว่าจะให้เป็นคู่ชีวิตกันหลังสำเร็จการศึกษา ความเชื่อมั่นศรัทธาในกันและกัน ความฝันที่สร้างร่วมกันตลอดจนความสม่ำเสมอในการติดต่อกัน โดยจดหมายรวมกันกว่า ๖๕๐ ฉบับ การ์ดต่างๆที่ส่งถึงกันทั้งที่ทำเองและซื้อมา เทปคาสเซต ที่บันทึกเสียงที่ส่งให้กันนับ ๑๐ ตลับที่ส่งให้กันนั้นเกิดจากรักความคิดถึง และความพยายามที่จะรู้ความเป็นไป แบ่งปันทุกข์สุข และให้กำลังใจต่อกัน ทำให้เวลา ๓ปี ๔ เดือน กับ ๗ วัน ที่เราอยู่ห่างกันคนละซีกโลก ผ่านไปได้ โดยเราทั้งสอง ต่างสามารถเรียน และทำงานได้ผลดี ระหว่างนั้น ทางบ้านของนัยพินิจ โดยเฉพาะคุณแม่ และน้องเป๋ามารับดิฉันไปทานข้าวที่บ้านพญาไทอยู่บ่อยๆ ทางครอบครัวของดิฉัน ก็คอยถามไถ่บ่อยๆถึงนัยพินิจ และคอยให้กำลังใจกันบ่อยๆ เราจะมีกิจกรรมอยู่บ่อยๆเสมอๆ ทุกๆเดือนจะต้องมีวันเกิดของใครซักคนบางทีก็เป็นฉลองตรุษจีน วันสารทจีน คริสมาส ปีใหม่ สงกรานต์ ทำบุญด้วยกัน ทั้งเฉพาะครอบครัวจิราธิยุต และ บางทีก็เป็นรายการพบกันหมด ซึ่งหมายถึง ๓ ครอบครัว กับคุณยายที่มีหลานรวม ๑๓ คน

พวกเราเป็นแพทย์รุ่นที่ ๒ ที่จะต้องทำงานในโรงพยาบาลต่างจังหวัดที่ห่างไกล “ใช้ทุนหลังเรียนจบแพทย์ซึ่งเป็นประกาศบังคับโดยไม่ได้ตกลงไว้ก่อนตอนเข้าเรียน และรัฐไม่ได้ให้ทุนเพิ่มเติมแต่อย่างใด” พวกเราจึงชวนชวายุที่จะทำความรู้จักกับนโยบาย และระบบสาธารณสุขของประเทศไทย และแนวทางใหม่ๆ ในการทำงาน นอกโรงเรียนแพทย์เพื่อจะได้เตรียมตัวไว้ก่อน ยงยศ ศรีประภา และดิฉัน อาสาขอนัดพบและสัมภาษณ์ ปลัดกระทรวงสาธารณสุขขณะนั้นคือนายแพทย์โกมล เพ็งสีทอง และได้เชิญ อ. หมอ กระแส ชนะวงษ์ ผู้เพิ่งได้รับรางวัลแพทย์ชนบท และกลับมาจาก East -West Center ที่ Hawaii มาบรรยายให้นักศึกษาแพทย์ ทราบเกี่ยวกับบทบาทของแพทย์ในชนบท และ Health Care System มองย้อนหลังก็เห็นว่าพวกเราที่เรียนมาแบบ American ก็มีความรับผิดชอบต่อมวลชน และตั้งใจจะเป็นคุณหมอที่ดีของประชาชนด้วย

วันมหิดล ๒๔ กันยายน ๒๕๑๓ เป็นวันที่ ปาป้า หม่าม๊า คุณยาย คุณน้า ตื่นเต้นดีใจ ไม่น้อยกว่าตัวดิฉัน ที่เป็นคนแรกของครอบครัว ที่ได้เข้ารับพระราชทานปริญญาบัตร วิทยาศาสตร์บัณฑิต สาขาวิทยาศาสตร์การแพทย์ วันต่อมาพวกเราจัดงานฉลองปริญญาที่ โรงแรม Sheraton ถนนสุริวงค์ (ตอนนี้เป็นโรงแรมตะวันนา รามาดา) มีการเต้นรำ กันอย่างสนุกสนาน น้องชายคนโต คือ วิสุทธิ์ ตอนนั้นเข้าเรียน วิศวกรรม จุฬาฯ แล้วได้มาชวนดิฉันเต้นรำแล้วถามว่า “พี่นัยพินิจต้องไปเรียนนานเท่าไรถึงจะกลับมา?” น้องชายที่น่ารัก คงจะสังเกตเห็นเพื่อน ๆ ของดิฉันเต้นรำเป็นคู่ๆอย่างมีความสุข และคงจะรู้สึกสนใจดิฉันนั่นเอง รามาริบัติรุ่น 2 นับว่าเป็นแชมป์ ในเรื่องที่มีเพื่อนรุ่นเดียวกัน รักกัน แล้วแต่งงานกันมาเป็นคู่ชีวิตที่ยาวนานกันถึง 7 คู่

ดิฉันรู้สึกประทับใจ ในอาจารย์แพทย์หลายๆท่านที่สอนพวกเรา อาจารย์มีความเสียสละและ เก่งอย่างน่าอัศจรรย์ใจ เข้าวันเสาร์ มีอาจารย์มาสอนพิเศษ ให้กับนักศึกษาแพทย์ได้แก่ทีม อาจารย์อรรถสิทธิ์ และ อาจารย์สิระสอน Neuro และนำผู้ป่วยมาสาธิตด้วย ส่วนอาจารย์ดิเรก อาจารย์ธำรงรัตน์ และ อาจารย์อรัญ มาสอน ศัลยกรรมกระดูก Orthopedics หลังท่านทำการผ่าตัดแต่เช้ามีด นับว่าอาจารย์ได้เสียสละเวลาส่วนตัวมาสอนด้วยความหวังดีต่อลูกศิษย์ ฝ่ายผู้เรียนก็ตั้งใจมา เพื่อการเรียนรู้จริงๆ ทั้งนี้การเรียนการสอนพิเศษไม่ได้อยู่ในหลักสูตร ไม่มีหน่วยกิต และอาจารย์ไม่ได้รับค่าตอบแทนที่มาสอน แต่ทั้งสองฝ่ายมีความสุข และลูกศิษย์มีความซาบซึ้งในพระคุณของอาจารย์มากที่สุด ประสบการณ์เรียนรู้ที่ดีน่าจะเป็นแบบนี้ไม่ใช่หรือ

ตอนเรียนนิชากุมารฯ ดิฉัน กับจันทราภา โชคดีที่ได้ อาจารย์ จันทรนิวัทธ์ (ศาสตราจารย์ เกียรติคุณ มรว. จันนิวัทธ์ เกษมสันต์ ซึ่งต่อมาดิฉันนับถือเป็น Academic Mother) เป็น Preceptor ท่านตรวจรายงานผู้ป่วยเด็กอย่าง

ละเอียด ทำให้เราเรียนรู้ที่จะทำงานอย่างรอบคอบ มุ่งสู่การไม่มีที่ผิด (flawless) และนำเอาความรู้ จาก Pre Clinic มาประยุกต์ใช้ในการดูแลผู้ป่วย และวิเคราะห์ผล Lab เมื่อเราเขียนผิด อาจารย์จะกำชับให้เราแก้ไขให้ถูกต้อง ส่วน อาจารย์สุกรี เพิ่งกลับมาจากสหรัฐ ทำางดงามกระฉับกระเฉง สอนสนุกทั้งทฤษฎี และปฏิบัติ เกี่ยวกับโรคปอดในเด็ก ในตอนที่ดิฉันเรียนอยู่ปี ๖ ซึ่งในค่านั้นดิฉันอยู่เวร ที่ Ward เด็ก ๑ ได้ใช้สิ่งที่อาจารย์สอนตอนเข้ามาช่วยเด็กที่ หายใจไม่ออก ให้หลอดลมหายอุดตัน ช่วงเรียนจิตเวช อาจารย์ศรีธรรม ธนภูมิ ทำให้ดิฉันเปิดตาเปิดใจหัดสังเกต พฤติกรรม และประเมินสภาพจิตของเด็กกับพ่อแม่ของเขา อาจารย์มักให้เราซักประวัติ ประเมินเด็กและพ่อแม่ โดยท่านสังเกตดูแล้ว ให้นำเสนอ ท่านชี้ให้เห็นปฏิกิริยาและความน่าจะเป็น การวิเคราะห์แยกโรค และการปรึกษา ให้คำปรึกษาแนะนำ อาจารย์ถนอมศรีสอนพวกเราให้แยกแยะเม็ดโลหิต ไชกระดูก เรียนรู้การเฝ้าระวังผู้ป่วย DIC อาจารย์สมพันธ์ไม่ต้องดูด้วยวาจา เพียงแต่มองแบบยิ้มๆ เวลา Round คนไข้ ลูกศิษย์ที่ไม่ได้เตรียมตัวมาให้ดีก็เขิน วาบไปถึงสันหลัง ยังมีอาจารย์ และพี่ๆแพทย์ประจำบ้านอีกหลายท่านที่ช่วยสั่งสอน ช่วยดูแล และเลี้ยงพวกเรา ดิฉัน คิดว่าการเรียนแพทย์เป็นประสบการณ์พิเศษสุดสำหรับการเรียนรู้เชิงวิชาการที่หลากหลาย เรียนรู้ชีวิต และทำให้เรารู้ ซึ่งถึงคุณค่า และความหมายในตัวเอง และคนอื่นตลอดจนเห็นสังขารของชีวิต นอกเหนือไปจากการส่งต่อความรู้ ฝึกทักษะวิทยายุทธ ความปรารถนาดีจากครูศิษย์ จากพี่สู่น้อง ผู้ที่โชคดีเคยได้รับการดูแลอบรมสั่งสอน ไม่ตรีจิต จึงมีหน้าที่สืบทอดให้กับน้องรุ่นต่อไป นี่เป็นหลักที่ดิฉันและนัยพินิจถือปฏิบัติอย่างเต็มใจ ภูมิใจและมีความสุขที่ได้ ทำเสมอมา

แล้วพวกเรา ก็เรียนสำเร็จเป็นแพทย์ศาสตร์บัณฑิตสมความฝันในปี ๒๕๑๕ คุณหมอมใหม่สาว ๆ รามาธิบดีรุ่น ๒ พวกเข็นเครื่องบินไปเที่ยวภูเก็ตด้วยกัน ก่อนกลับมาลุยงานเป็น intern ซึ่งต้องแยกย้ายกันไปหลายโรงพยาบาล จำได้ว่าตอนนั้นได้เงินเดือนๆแรก ๑,๘๐๐ บาท นำไปกราบหม่อมมา ป๊าป๊า รู้สึกภูมิใจมาก ดิฉันได้รับเลือกเป็น เลขานุการ ชมรมแพทย์ฝึกหัดและแพทย์ประจำบ้าน รามาธิบดี สุรรัตน์ ไชยวิรุณรักษ์ (อดีตหัวหน้าภาควิชาญญู และ ประธานราชวิทยาลัยวิสัญญี) เพื่อนรักเป็นเหรียญ และพี่สุชาติ อารีมิตร resident ศัลย์ (อดีตคนบตี คณะแพทย์ มหาวิทยาลัยขอนแก่น) เป็นประธานในยุคที่เริ่มก่อตั้ง พวกเราเป็นตัวแทน intern resident ในการปรึกษาหารือ กับ อาจารย์ ผู้บริหาร โรงพยาบาล ให้ช่วยดูแลสวัสดิการ การอยู่เวร การศึกษาต่อเนื่อง และกิจกรรมที่ทำกับสังคมด้วย ที่ จำได้ก็คืองานทำบุญหอพัก การปลูกต้นไม้ ทำลานบึงบาร์บีคิว ทำบ่อปลาที่หน้าหอแพทย์ ก่อนสร้างหอแพทย์ปัจจุบัน ต้นสนเป็นแนวระหว่างหอพักแพทย์กับสถาบันมะเร็งฯ สูงจนเกินหอแพทย์ มองที่ไรก็ดีใจที่ได้ช่วยกันปลูก ดิฉันได้รับการ ฝึกอบรมเป็นแพทย์ประจำบ้านภาควิชากุมารเวชศาสตร์ อีกสามปี

วันที่รอคอยมาถึงในวันที่ ๒๙ ธันวาคม ๒๕๑๖ ก่อนนั้นประมาณ ๔-๕ วัน ได้รับโทรเลขจากนัยพินิจว่าจะ มาถึงกรุงเทพฯ โดย "Pan Am flight 1 1 am Dec 29, 1973" ตอนนั้นมี curfew เพราะเพิ่งผ่าน ๑๔ ตุลาคม มาไม่นาน ดิฉันนัดกับป๊าป๊า ว่าไปรับนัยพินิจกันที่ดอนเมือง ตอน 11 น. และตอนเช้าเตรียมใส่บาตรทำบุญวันเกิด 26 ปี ปรากฏว่าเช้าก่อน ๖ น. มีเสียงออดหน้าร้านที่อยู่ใกล้โรงแรมนารายณ์ ป๊าป๊าลงไปดู จึงพบนัยพินิจยืนถือกุหลาบสีแดงอยู่ หน้าร้าน นับเป็นของขวัญวันเกิดที่วิเศษที่สุดในโลก เขากล่าวว่า Pan Am Flight 1 เข้าเวลาตี 1 ซึ่งดิฉันอ่านแล้ว เข้าใจผิดว่าเขาจะมา ๑๑ น. ไร้อะไร !! เขาอุตส่าห์บุกฝ่าหิมะมา นั่งเครื่องบินมาหลายชั่วโมง ถึงดอนเมืองในช่วงตี 1 เป็น curfew ไม่พบใครเลย !! วันนั้นเราได้ทำบุญตักบาตรด้วยกัน จากนั้นอีก ๒ เดือน เราหมั่นกันแล้วก็แต่งงานกัน ในวันที่ ๑๒ พฤษภาคม ๒๕๑๗ โดยนัยพินิจมารับเจ้าสาวพร้อมกับคุณพ่อและน้องชาย ตั้งแต่เช้ามีดี มีพิธีสงฆ์และรด น้ำสังข์ที่บ้านคุณตาคุณยายของนัยพินิจที่ซอยอโศก แล้วมาเลี้ยงโต๊ะจีนที่คณะวิทยาศาสตร์ งานฉลองมงคลสมรสของ เรากล้ายกับงานปีใหม่เพราะมีอาจารย์ทั้งสองคณะ พี่น้องเพื่อน และญาติพี่น้อง โชคดีที่ทางคณะวิทยาศาสตร์มี apartment ให้อาจารย์ใหม่อยู่ทำให้เราย้ายมาอยู่ที่ห้อง R ๔๐๑ ห้อง lab นัยพินิจ อยู่ที่ชั้น ๒ ดิฉันเพียงแค่อินซันไป ทำงานได้ภายใน ๑๐ นาที ทำให้การปรับตัวจากแพทย์ประจำบ้านกุมารฯสาวโสดที่อยู่หอแพทย์ เพิ่มบทบาทเป็น

ภรรยา ไม่อยากจนเกินไป เรา ๒ คนช่วยกันทำอาหารเลี้ยงเพื่อนทั้งไทย และเทศที่ Re๑๑ บ่อยๆ รวมทั้งน้องๆ intern resident กุมารฯด้วย มีช่วงหนึ่งที่ดิฉันรู้สึกเจ็บเหงามาก เพราะนัยพินิจทำ lab แล้วติดลมบน ไม่กลับมา จนถึงตี ๒ เดิมดิฉันชินกับการอยู่หอแพทย์มีเพื่อนคุยกัน บางทีก็ดู TV อ่านหนังสือ ปรีกษาหรือกันบ้าง แต่งงานแล้วกลับต้องอยู่คนเดียว แล้วต้องไป round ตั้งแต่ ๗ น. กลับมาก็ราว ๖ โมงเย็นถ้าไม่อยู่เวร บางวันก็ต้องกลับไปอยู่เวรถึงเช้า ดิฉันเคยผลอยหลับไปขณะทำกับข้าว เลยเป็น “แม่ครัวสละหม้อ” ต่อมาหาอะไรๆมาทำให้เพลิน เช่น เอาจักรมาเย็บผ้า ไปหัดทำขนมที่เสิร์ฟเด็ก ๆ ที่ ward กับชาวกุมารฯเลยเป็น “หนูทดลอง” ซิมขนมบ่อยๆ สมัยนั้นเวลาอยู่เวรต้องคุม ER เด็ก ๔ คอยรับทารกแรกเกิดจากห้องคลอด resident อีกคนคุม Ward เด็ก ๑ เด็ก ๒ เด็ก ๕ เข้าชั้น ต้องนำคนไข้ที่รับมาใหม่ไปรายงานใน Morning Report งานหนักมากแต่สนุกถึงลูกถึงคน เวลามีคนไข้หนัก ปรีกษาพี่และอาจารย์ได้ บางครั้งอาจารย์ก็มา round รอบดึก พร้อมกับนำของว่าง ขนมหรือ ก๋วยเตี๋ยวมาฝาก

ระหว่างการศึกษาเป็นแพทย์ประจำบ้าน สาขากุมารฯ 3 ปี ดิฉันได้เรียนรู้จากเด็ก ๆ กับครอบครัว จากครูอาจารย์ จากเพื่อน และผู้ร่วมงานทุกฝ่ายอย่างมากมาย พวกเราทำงานหนัก รับผิดชอบสูง และตอนนำเสนอ อาจารย์ทั้งหลายต่างมีความรู้ ชยันตคุณไข ชยันสอน “เคียว” ให้พวกเราเป็นหมอเด็กที่ดี วิจัยได้ และให้โอกาสเรียนรู้จากการปฏิบัติและการร่วมประชุมวิชาการ ดิฉันได้ไปปฏิบัติงานที่รพ.สรรพสิทธิ์ประสงค์ ที่อุบลฯ ที่นี้มี case diphtheria หลายรายแต่มี antiserum เหลือเพียงหลอดเดียว ดิฉันจึงได้มีโอกาสไปเยี่ยมศูนย์วิจัยโภชนา มีอาจารย์สาคร ไปทำวิจัยภาคสนาม และไปช่วยอาจารย์ในวันเสาร์ อาทิตย์ ดิฉันจำได้ถึงการเป็นตัวแทน resident ที่อาจารย์จันทร์ฯ พาไปร่วมประชุม Pediatric Residency Training ของ WHO. และได้พบกับ Dr. Mahler ทำให้รู้ว่าครูทั้งหลาย “ทุ่มเทเวลาและความพยายาม” แะไหนในการสร้างหลักสูตร ฝึกให้พวกเราเป็นหมอเด็กที่ดี สำหรับตอบสนองความต้องการของสังคมได้ ดิฉันได้ทำวิจัยด้านสุขภาพเด็กครั้งแรก เป็น Case Study เกี่ยวกับ Tuberculosis โดยรายงานร่วมกับอาจารย์ฉวีวัฒน์ที่เกี่ที่สุด ที่ตื่นเต้นเป็นพิเศษคือการนำเสนอผลการวิจัย เกี่ยวกับ Diarrhea ที่อาจารย์วันดีเป็นที่ปรึกษา ใน SEMIO-troped ซึ่งเป็น Regional Meeting อาจารย์จันทร์ฯ อาจารย์วันดี และอาจารย์สมศักดิ์ ได้กรุณาให้ดิฉันซ้อม present เป็นภาษาอังกฤษ และแนะนำให้คำปรึกษา แก่ไข ทำให้ดิฉันกล้านำเสนอต่อที่ประชุมนานาชาติ และดิฉันรู้สึกซาบซึ้งในพระคุณไม่รู้ลืม ดิฉันตั้งใจจะตอบแทนพระคุณของท่านโดยจะพยายามปฏิบัติตามรอยที่ท่านได้ให้โอกาสแก่ดิฉัน โดยตั้งใจจะส่งเสริมสนับสนุน รุ่นน้องๆ ช่วยแนะนำ และให้กำลังใจอย่างที่ดิฉันเคยได้รับ ในด้านการดูแลเด็กป่วยอย่างครบวงจรคำนึงถึงความรู้สึกนึกคิดและการปรับตัว ตลอดจนการให้ความรู้ และความเห็นใจแก่ครอบครัวของเด็กๆ ดิฉันได้เห็นแบบอย่างที่ดีที่จริงใจในความทรงจำจากอาจารย์ภัทรพร ใน Case Hemophilia และ Thalassemia อาจารย์พงษ์จักร์ ในการดูแลเด็กที่เป็นมะเร็งกับครอบครัว และอาจารย์บุญชอบ ที่อธิบายให้เด็กู้เกี่ยวกับหัวใจที่ต้องรับการผ่าตัด และการปฏิบัติตัวก่อนและภายหลังการผ่าตัด ท่านปฏิบัติต่อเด็กโดยคำนึงถึงความรู้สึกนึกคิดของเด็ก ซึ่งดิฉันนำมาประยุกต์ในการทำงาน และการสอนในเวลาต่อมา

นัยพินิจได้รับทุน NORAD ไปทำ Post-doctoral research ที่ University of Oslo, Norway ในปี 2519 ดิฉันสอบวุฒิปริญญาตรีได้แล้ว อาจารย์ จันทร์นิวัตร กรุณาได้รับให้เป็นแพทย์ผู้ช่วยอาจารย์ general pediatrics และให้ไปทำงานและเรียนรู้จากจิตแพทย์เด็ก เพราะ ดิฉันสนใจด้านพัฒนาการเด็ก แต่ไม่มีอาจารย์ผู้เชี่ยวชาญสาขานี้ ซึ่งดิฉันได้รับความกรุณาจาก อาจารย์ศรีธรรม ธนะภูมิที่รามาริบัติ อาจารย์พยอม อิงคตานุวัตกับอาจารย์วาสนา ศรีมณีที่จุฬา และอาจารย์วันเพ็ญ บุญประกอบที่ศิริราชเป็นอย่างดี เมื่อนัยพินิจชวนดิฉันไปด้วย ดิฉันมีความใฝ่ฝันที่อยากเห็นนอร์เวย์มาตั้งแต่อ่านนิยายเรื่อง เตลมา (Telma) สมัยเรียนอยู่เซนต์โยเซฟอยู่แล้ว จึงตามเธอไปด้วย เป็นการไปต่างประเทศครั้งแรก ที่ดิฉันต้องปรับตัว 360 องศา ในฐานะภรรยาผู้ติดตามสามีนักวิจัย ช่วงแรกที่อยู่ที่ห้อง guest room ของ Anatomy Institute ของ University of Oslo. Professor Fred Walberg และ Mrs. Lise Walberg มีเมตตานำเอาตะกร้าใส่กะทะสามเหลี่ยมเล็กๆกับตะหลิวไม้ 1 อัน ช้อนส้อม ถ้วยชาม แก้วน้ำอย่างละ 2-3 ชิ้นที่

ลวดลายแตกต่างกัน และผ้าเช็ดขาม 1 ผืนมาให้เราใช้แก้ขัด ตอนแรกดิฉันรู้สึกแปลกๆ เพราะคิดว่าถ้าเป็นที่บ้านเราของที่นำมาให้ลูกศิษย์ใหม่คงจะเป็น “Scandia” ชุดสวยงามที่เราเคยเดินดูแถวถนนเกษรที่กรุงเทพฯ เพราะตนเองเคยซื้อมาใช้ คิดในใจว่ามาถึง Scandinavia แล้วจะซื้อมาใช้ให้ละเอียด แต่พอไปดูตามร้านค้าจึงรู้ว่าของแพงสุดหัวใจเลย และมาซาบซึ่งในน้ำใจที่เอื้อเฟื้อของครอบครัว Walberg เมื่อทราบข่าวของหลายชิ้นที่นำมาให้ใช้นั้นเป็นของขวัญแต่งงานของท่าน และท่านทั้งสองเอ็นดูเรายังแปลกที่แปลกเวลามาก เพราะสว่างทั้งวันทั้งคืน แถมยังได้ค่าใช้จ่ายที่พอสำหรับอยู่คนเดียวในประเทศที่ค่าครองชีพแพงที่สุด

ที่ Oslo Professor Walberg กรุณาฝากดิฉันให้ได้มีโอกาสไปพบหัวหน้าแผนกกุมารของ medical school ที่ Uleval Sykhus คือ Professor Dr. Svare Halverson ได้ ไป round กับเข้า seminar หลายครั้ง และได้ไปงานระบบสาธารณสุขรัฐสวัสดิการ ตาม Health Station ที่ทำงานแบบ Primary Care ตามไปดู ANC Parent Education Program รวมทั้ง home visit รวมเวลา 3 เดือน ใน Oslo เป็นช่วงที่ดิฉันกับนัยพินิจมีเวลาอยู่ด้วยกัน ทำงาน และเที่ยวเล่นพักผ่อนมากกว่าช่วงอื่นๆในชีวิต ต่อมาทางภาควิชากุมารฯ โดยอาจารย์จันทร์นิวัตร์ ได้กรุณาเขียนจดหมายไปชวนให้กลับมาเป็นอาจารย์ ดิฉันเลยไม่ได้ไปเห็น Norway ในช่วงฤดูหนาว นัยพินิจพามา Copenhagen ทางเรือแล้วส่งขึ้นเครื่องบินกลับมาเมืองไทยคนเดียว โดยนัยพินิจใช้เวลาต่อไปอีกประมาณ 18 เดือนที่ Oslo โดยได้ไป-กลับระหว่าง BKK-Oslo ๒-๓ ครั้ง แล้วหลังจากนั้นโครงการแลกเปลี่ยนด้าน Neuroscience กับ Team Oslo, (Professor Fred Walberg, Eric Rinvik , Ole Petter Ottersen และคนอื่นๆ) ต่อมาขยายไป Bergen (Professor Holger Ursin และ Hege Eriksen) มีการร่วมมือทำวิจัยแลกเปลี่ยนครู-นักศึกษา ประชุมวิชาการร่วมกันต่อเนื่องกันมาจนถึงทุกวันนี้

อาจารย์ในโรงเรียนแพทย์ ที่กลับเป็นนักศึกษา ทศวรรษที่ 4 (2520 – 2530)

ชีวิตอาจารย์โรงเรียนแพทย์เต็มไปด้วยความท้าทาย มีการเข้ารับการอบรมแพทยศาสตรศึกษา การสร้างแรงจูงใจให้นักศึกษาแพทย์สนใจเรียน โชคดีที่ภาควิชากุมารฯมีอาจารย์ที่สนใจพัฒนาอาจารย์ใหม่ๆ ให้กำลังใจ feed back สม่ำเสมอ และสนับสนุน ให้มีความก้าวหน้า โดยเฉพาะ อาจารย์ จันทร์นิวัตร์ ผู้มองการณ์ไกล ได้ตั้งเรื่องขอกุณ กพ. ด้านพัฒนาการเด็ก อาจารย์ภัทรพร แนะนำการทำงานให้มีประสิทธิภาพ และตรวจสอบว่าได้ทำครบถ้วนหรือไม่ ด้วยการจดโน้ตเล่มเล็กๆ การบริหารงานและคน อาจารย์แนะนำให้รู้จักคุณ ดวงใจ ตั้งสง่า หลานของท่านที่ทำงานกับ Holt สหทัยมูลนิธิ แล้วสนับสนุนให้ดิฉันจัดทำโครงการนันทนาการผู้ป่วยเด็ก โดยร่วมกับทาง Holt สหทัยมูลนิธิ ที่ส่งครูมาช่วย และค่อยๆสร้างทีมพยาบาลมาทำงาน ด้านนี้ (Child Life Program) จนในปัจจุบันนี้เป็นโครงการถาวรของภาควิชากุมารฯร่วมกับ การพยาบาลกุมารฯที่ขยายงานจนครบทุก Ward ทำให้ผู้ป่วยเด็กปรับตัวได้ดีขึ้น มีบางช่วงเวลาที่ได้เล่นและมีความสุขได้บ้าง

ดิฉันได้สอบทุนรัฐบาล (กพ.) เพื่อไปศึกษาต่อ ในสาขาพัฒนาการเด็กในประเทศสหรัฐอเมริกา ซึ่งในขณะนั้นสงครามเวียดนามเพิ่งยุติลง หมอไทยไปรับการฝึกอบรมที่สหรัฐอเมริกาได้ยากมาก จึงสมัครไปเรียนที่ Harvard School of Public Health ทั้งนี้ท่านอาจารย์อารี ได้กรุณาไปหาหารือกับ Dr. Joe D. Wray (อดีตอาจารย์ community Medicine ที่รามธิบดีซึ่งไปสอน International Health อยู่ที่นี่) Dr. Nevin Scrimshaw ที่สอนอยู่ที่ MIT และ United Nation University และต่อมา Dr. T. Berry Brazelton ซึ่งเป็นกุมารแพทย์ หัวหน้า Child Development Unit (CDU), Children Hospital Medical Center of Boston ในขณะนั้น เมื่อดิฉันสอบได้ทุนรัฐบาลไทยจึงสามารถไปเรียนสาขา Maternal and Child Health ที่ Harvard School of Public Health และวิชาที่เกี่ยวข้องกับ Child Development Social Policy ที่ Graduate School of Education และ Inducing Social Change และวิชาบังคับอื่นๆ และเวลาเดียวกันได้มีโอกาสเรียนกับ Dr. Brazelton ทางด้าน Developmental Behavioral Pediatrics และได้เรียน และสอบ Brazelton Neonatal Behavioral Assessment Scale (B.N.B.A.S.) ร่วม round และศึกษาผู้ป่วยต่างๆ

นับเป็นอีกครั้งหนึ่งที่ดิฉันติดตามนัยพิณใจไป Oslo แล้วเราส่งดิฉันขึ้นเครื่องบินตามลำพังในปี พศ 2522 ซึ่งเป็น International Year Of The Child พอดี ในเวลาประมาณหนึ่งปีในสหรัฐ ดิฉันมีโอกาสที่ได้ทุ่มเทเวลาเรียนรู้และพัฒนาตนเอง ให้สมกับที่ต้องจากครอบครัวมาเสียไกล ดิฉันพยายามไขว่คว้าหาความรู้ทุกรูปแบบเป็นการเปิดหูเปิดตา ขยายมุมมองจาก Hospital Based Practice และ Bio-medical Model สู่ Community Based Advocacy และเพิ่มมิติด้าน Psycho – Social – Cultural Perspective ได้รู้จักและเรียนร่วมกับเพื่อนจาก 40 กว่าประเทศ รวมทั้ง Dr. Lee Nah Hsu ที่ภายหลังมาเป็น Project Director ด้าน HIV อยู่ที่ UNDP Regional Office และได้ร่วมกับดิฉันจัดการฝึกอบรมระดับภูมิภาคเรื่อง Early Warning Rapid Response System ในปี 2004 และได้พบกับนายแพทย์สมอาจ วงศ์ชมทอง ที่จบแพทย์มาจากประเทศญี่ปุ่น (ต่อมาได้ดำรงตำแหน่งผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาสาธารณสุขอาเซียน มหาวิทยาลัยมหิดลที่ศาลายา และปัจจุบันเป็นรองผู้อำนวยการของโรงพยาบาลกรุงเทพ)

Dr. T. Berry Brazelton เป็นผู้ที่มีความเมตตาสูง และให้โอกาสดิฉันเรียนรู้ และฝึกปฏิบัติ ใน Child Development Unit ทั่วทั้งที่ทำงานเป็นคนสำคัญ เป็นที่ปรึกษาประธานาธิบดี ทำรายการ Cable TV “What Every Baby Knows” มีงานวิจัย งานบริการ และงานสอนมากมาย ส่วนดิฉันเป็นเพียง “กะเหรี่ยง” ผู้ไม่ค่อยกล้าแม่แต่จะโทรศัพท์ไปขอนัดพบ และขอโอกาสเรียนในหน่วยของท่าน นอกจากให้มาเรียนใน CDU ท่านอนุญาตให้ Dr. Kevin Nugent สอน Neonatal Behavioral Assessment Scale (NBAS) และหลังจากดิฉันได้ทำการประเมินพฤติกรรมทารกแรกเกิดในโรงพยาบาลรวม ๒๕ รายแล้ว ก็ให้สอบเป็น NBAS examiner ต่อมาภายหลังได้ผ่านการฝึกอบรมเป็น Trainer และได้ Recertify ในปี คศ 1995 และ 2002 ตามลำดับ NBAS ทำให้ดิฉันทั้งมากที่สุดที่เราสามารถสังเกตพฤติกรรมและการตอบสนองของทารกแรกเกิด ซึ่งนำมาใช้ประโยชน์ในการแนะนำแก่พ่อแม่ได้เป็นอย่างดี

หลังสำเร็จการศึกษาเป็นเวลาก่อนรับปริญญา ดิฉันได้เดินทางไปหา บุปผาและกำธร ที่เมือง Normal รัฐ Illinois และได้ร่วมงานสังสรรค์กับเพื่อนๆ แพทย์รามธิบดีรุ่น ๒ ที่ไปทำงาน สหรัฐ (รุ่นของเราจบเป็นแพทย์ ๖๐ คน ทำงานอยู่ในอเมริกา 20 คน อยู่ใน รร. แพทย์ต่างๆ 20 คน และอยู่ในโรงพยาบาลปฐมภูมิประมาณ 20 คน) นัยพิณใจไปรับดิฉันที่ Boston วันชาติสหรัฐ 4th of July พอดี วันต่อมาได้ไปเที่ยว Woods Hole และ Cape Cod และยังได้ไปเยี่ยม Professor Prosser ครูของเขาที่ Urbana เรากลับเมืองไทยทางยุโรป ที่อังกฤษ ดิฉันได้เยี่ยมชม Institute of Child Health, London โดย ความกรุณา Professor Kenneth Holt ปรมาจารย์ทาง Child Development อีกท่านหนึ่ง

ต่อมาดิฉันได้มีโอกาสใช้ความรู้ และประสบการณ์ที่รับมาเมื่ออาจารย์อารีชวนให้ไปดูงานที่ท่านทำร่วมกับอาจารย์สาคร และ ดร. สุทธิลักษณ์ เรื่องลูกรัก ที่เปรียบเทียบเด็กชายอายุ ๑๕ เดือน ๒ คน แสดงอย่างชัดเจนว่าเด็กที่ขาดอาหารมีพฤติกรรมพัฒนาการที่ล่าช้า หลังจากนั้นดิฉันกับ ดร. พัทธณี ได้ออกไปใช้เวลาประมาณ 1 สัปดาห์ ในหมู่บ้านที่จังหวัดอุบลราชธานี เพื่อที่จะหาทางปรับปรุงการเลี้ยงดูทารกในชนบททางไกล เพื่อจะได้ลดความรุนแรงของภาวะทุพโภชนาการ ส่งเสริมการเลี้ยงลูกด้วยนมแม่และพัฒนาการของเด็ก กระบวนการนี้นำมาสู่การจัดทำวิดีโอเรื่อง “หมอนิตมาแล้ว” และดิฉันได้ทำการศึกษาวิจัยผลกระทบของการใช้สื่อต่อการเลี้ยงดูการให้นมแม่ อาหารเสริมและพัฒนาการของเด็ก ในจังหวัดศรีสะเกษ และอุบลราชธานี ซึ่งพบว่าการใช้วิดีโอ ให้ผลดีมากกว่า กลุ่มควบคุมและกลุ่มที่ใช้แต่สื่อวิทยุอย่างชัดเจน ต่อมาทางสถาบันวิจัยโภชนาฯ จึงได้เผยแพร่วิดีโอชุดนี้ไปทั่วประเทศ โดยฉายที่สถานีอนามัย โรงพยาบาลชุมชน และได้นำเสนอออกอากาศทางโทรทัศน์อีกด้วย

ในการทำงานนอกโรงพยาบาลเหล่านี้บางครั้งสร้างปัญหาให้แก่ดิฉัน หลายครั้งจะมีคำถามที่ต้องตั้งสติดีๆ ก่อนตอบ เช่น ขนาดได้รับคำเชิญจากคุณบดีขณะนั้นให้ออกไปทำงานวิจัยที่อุบลราชธานี ซึ่งต้องทำงานตั้งแต่ตี 5 จนหลังเที่ยงคืน เมื่อกลับมาถึงภาควิทยากุมารฯ ก็มีผู้ใหญ่ที่ไม่เข้าใจในงานนี้ให้ดิฉันไปทำใบลากิจส่วนตัวสำหรับเวลาที่เข้าไปในภาคสนามในช่วงที่ทำวิจัยเหล่านั้น เป็นต้น หรืองานดูแลคนไข้งานสอนยังไม่พออีกหรือ จึงไปจัดมุมเล่นกับเด็กอีก เมื่อจัดการเรียนการสอนให้นักศึกษาแพทย์ให้ติดตามดูแลเด็กในสถานสงเคราะห์เด็กอ่อนพญาไท โดยมี

อาจารย์ผลักดันไปดูแล และสอนซึ่งทำให้นักศึกษาได้เรียนรู้โดยลงมือทำและมีความรู้สึกรักษาป้องกันและแก้ไขปัญหา การทอดทิ้งเด็ก แต่เมื่อมีการให้ความเห็นจากอาจารย์บางท่าน โครงการนี้ก็เลยถูกยกเลิกไปด้วยเหตุผลว่าใช้เวลา อาจารย์มากเกินไป (แต่เป็นที่น่ายินดีที่เดี๋ยวนี้เราพยายามจะทำให้คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี เป็น Humanistic, (Humanized) Medicine ซึ่งจะครอบคลุมการดูแลสุขภาพอย่างรอบด้านในฐานะมนุษย์ต่อมนุษย์ จึงต้องมีมิติด้านจิตใจสังคม วัฒนธรรมและการสื่อสารมากขึ้น) พอดีช่วงนั้นดิฉันทำงานจนครบระยะเวลาการชดใช้ทุนรัฐบาล ทั้งยังได้รับการเชิญชวนไปทำที่ รพ. เอกชน ที่จริงดิฉันได้ไปขอใบลาออกมาเขียนแล้ว ครั้นคุยปรึกษากับนายพิณิจ ปาป้า และหม่อมมา สรุปรว่าเราควรได้ใคร่ครวญดูให้ดีกว่า ดิฉันจึงได้คิดว่าทำไมเราจะต้องยอมแพ้ให้ความเข้าใจผิดของคนอื่น และวาทะที่เสียดแทง หรือการกระทำของใครบางคน มาทำให้เราต้องหันเหไปจากเป้าหมายชีวิตที่ได้ตั้งใจไว้ ดิฉันจึงค่อยๆ ไปกราบเรียนให้ผู้ใหญ่ทราบที่กำลังทำอะไร เมื่อวันที่ต้องรีบออกจากห้องตรวจเวลา ๑๑ โมงครึ่ง (เพราะเจ้าหน้าที่จากกรมพัฒนาชุมชนมารับให้ไปบรรยายเรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัยในชุมชนให้กับอธิบดี หัวหน้ากอง และผู้บริหารระดับสูงของกรมการพัฒนาชุมชนที่มาจากทั่วประเทศ ในเวลาเที่ยงตรงถึงบ่ายโมง โดยหวังว่าจะทำให้ท่านเหล่านั้นพิจารณาจัดทำศูนย์พัฒนาเด็กเล็กที่มีคุณภาพ) ดิฉันเลยได้มีโอกาสทำงานอยู่ต่อมาจนเกษียณอายุราชการ

ชีวิตครอบครัวกับลูกชายที่รัก

สิ่งดีที่่สุดอีกสิ่งหนึ่งที่เกิดกับดิฉันคือลูก Nicky ได้เข้ามาสู่วิตชีวิตของเราในปี พศ 2524 เราจึงย้ายบ้านไปอยู่ที่ สุขุมวิท 44/1 เพื่อให้ลูกมีบริเวณได้เล่น ดิฉันได้นำเพลง ของใช้ ของเล่น หนังสือภาพที่ซื้อเตรียมไว้ตั้งแต่ตอนอยู่ Boston มาใช้เลี้ยงลูก ลูกจะชอบให้ร้องเพลงกล่อมจนหลับทุกคืน เราโชคดีที่มีพี่เลี้ยงที่เคยทำงานอยู่ที่รามาริบัติตามมาดูแลลูก Nicky ระหว่างที่พ่อแม่ไปทำงาน Nicky เป็นเด็กที่เลี้ยงง่ายยิ้มแย้มแจ่มใส และมีพัฒนาการค่อนข้างเร็วกว่าวัย เป็นที่รักของทุกคนทั้งฝ่ายครอบครัวนายพิณิจ และครอบครัวของดิฉัน นับเป็นหลานคนแรกของคุณตาคุณยาย และเป็นหลานคนแรกของอาแม่ เราสามคนพ่อแม่ลูกได้ไปทำบุญกันที่วัดธาตุทองบ่อยๆ ดิฉันได้บันทึกเสียงเมื่อลูกเริ่มหัวเราะพูดคุย และเมื่อดิฉันเล่านิทานให้ลูกฟัง พอตอนโตๆ มาเปิดฟังด้วยกันก็สนุกดี มีครั้งหนึ่ง ที่ลูกคลานไปถูกกาน้ำร้อนที่เตรียมไว้ข้างห้องน้ำ ซึ่งปกติกุ๊กจะต้องอยู่ในเตียงที่มีที่กั้นอยู่ ลูกจึงถูกน้ำร้อนลวกที่ขา ดิฉันรู้สึกเสียใจและเจ็บแทนลูกจนต้องร้องให้ รีบปฐมพยาบาลและพาลูกไปโรงพยาบาลเร็วที่สุด ที่ห้องฉุกเฉินหมอและพยาบาล Scrub แผล ดิฉันก็จะร้องให้ไปด้วย พร้อมทั้งรู้สึกโทษตัวเองว่าดูแลลูกไม่ดีพอ ขนาดเป็นหมอมเด็กเองลูกยังประสบอุบัติเหตุได้ จึงเป็นสิ่งที่เตือนใจให้ดิฉันไม่ประมาทในทุกสถานการณ์ที่เกี่ยวกับลูก และเหตุการณ์นี้ทำให้ดิฉันเกิดความเข้าใจและเห็นใจ ทั้งเด็กและครอบครัว เวลาประสบอุบัติเหตุหรือบาดเจ็บ กล่าวคือดิฉันได้มีโอกาสมองจากทั้งสองด้าน ในฐานะแพทย์ และในฐานะแม่ ดิฉันและนายพิณิจ เรียนรู้จากลูกมากมาย ลูกมีอะไรใหม่ๆ เกิดขึ้นทุกวัน เราพยายามให้โอกาสการพัฒนาอย่างรอบด้านแก่ลูกตามที่เรารู้มา และลูกก็ตอบสนองอย่างน่ารัก แม้ในช่วงที่เขาทำหายเราในวัยปฏิสนธิ เราก็ช่วยให้เขาเรียนรู้ที่จะทำอะไรได้ด้วยตัวเอง Nicky ไม่เคยมีปัญหาเรื่องการกินผัก เรื่องการตกข้าวกินเอง การนอนและการขับถ่ายในวัยเด็ก เมื่อ Nicky อายุประมาณ 4 ขวบ ดิฉันก็เริ่มมีงานที่ต้องจากบ้านไปทำภาคสนามบ้าง คุณหน้าเล็กเป็นผู้ที่ช่วยดูแลยามที่ดิฉันไม่อยู่ ซึ่งส่วนมากจะไปภายใน 3-5 วัน หลังจากที่นั่งวิสุทธิ และวัลลีสมีลูก และอยู่กับคุณยายด้วย ช่วงสุดสัปดาห์หรือปิดเทอมบางครั้ง Nicky ก็จะไปเที่ยวกับบ้านของวิสุทธิ เพื่อสร้างความใกล้ชิดกันเป็นสิ่งที่ดิฉันตั้งใจให้เกิดขึ้นเพื่อทดแทนการที่ Nicky เป็นลูกคนเดียว ครอบครัวของดิฉันและน้องๆ มักจะทำกิจกรรมร่วมกันอยู่เสมอๆ และเราทุกคนตั้งใจที่จะให้ลูกหลานของพวกเราได้มีความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันคล้ายกับพวกเราในวัยเด็ก ดิฉันพา Nicky มาที่ศูนย์สุขวิทยาจิตซึ่งมีโครงการดูแลเด็กกลางวัน เพื่อเราจะได้มีเวลาอยู่ด้วยกันทั้งขาไป และขากลับ เมื่อดิฉันมีรายได้พิเศษจากการเขียนหนังสืออ่านประกอบของกระทรวงศึกษาธิการเรื่องพี่รักน้อง จึงได้พาป้าป้าหม่อมมา และ Nicky ไปเที่ยวภูเก็ท พังงา และยังมีน้องวิรัช ตามไปด้วย เป็นการขึ้นเครื่องบิน

ครั้งแรกของNicky ด้วย ตั้งแต่อายุ 3-4 ปี หลังจากนั้น ดิฉันได้สืบเสาะว่าใกล้กับบ้านมี รร. อนุบาลพิบูลเวศน์เทียบเหมือน รร สาธิต ของ สปช จึงพาลูกไปสมัครเข้า และเรียนจนถึง ป. 6 ด้วยความเมตตาของอาจารย์คุณหญิง เบญจมาแสงมะลิ ทำให้ลูกไม่ต้องเดินทางไกลๆ ต่อมา นัยพินิจย้าย lab และสถานที่ทำงานมาที่วิทยาลัยเขตศาลายา เราจึงตัดสินใจมาอยู่ที่ศาลายา ช่วงนั้น Nicky ใกล้จะจบ ป. 6 แล้ว และก็เป็นอีกครั้งหนึ่งที่ต้องหาโรงเรียนที่มีคุณภาพสำหรับลูกดิฉันและนัยพินิจปรึกษาหารือกันมาก ก่อนที่จะนำลูกเข้าไปเรียนที่ รร. ภาปร ราชวิทยาลัย โดยหวังว่าการได้อยู่กับเพื่อนและอาจารย์ในระบบราชวิทยาลัย ใน รร. ประจำที่มีคุณภาพ หรือ King 's College จะช่วยให้ลูกได้เติบโตขึ้นอย่างมีระเบียบวินัย สามารถดูแลตัวเองได้ และมีเพื่อนที่สนิทกันเล่นกีฬาด้วยกัน ต่อมาในช่วง ม 4 - 6 ก็พามาเรียนที่โรงเรียนมหิดลวิทยานุสรณ์ ซึ่งถือว่าเป็นโรงเรียนที่มีคุณภาพ แล้วเด็กก็มีโอกาสที่จะได้เรียนรู้อีกในสาขาวิทยาศาสตร์ เมื่อมองย้อนหลังไปดิฉันไม่แน่ใจว่าการให้ลูกเรียนโดยไม่ได้อาจารย์ดูแลอย่างจริงจัง จะเป็นสิ่งที่ดีที่สุดสำหรับลูกหรือเปล่า หรือสำหรับเด็ก ม. 3 จะขึ้น ม. 4 อาจจะเป็นการเร็วเกินไปที่จะให้เขาเลือกสายวิทย์ หรือ สายศิลป์ โดยเด็ดขาด บางทีการเรียนให้มีความรู้ที่เพิ่มทักษะชีวิต มากกว่าเน้นเนื้อหาสาระวิชา ในช่วง ม. 3-4 ที่เด็กเข้าวัยรุ่นตอนกลาง อาจจะเป็นประโยชน์สำหรับเด็กมากกว่าระบบปัจจุบัน เมื่อหลังจากจบ ม. 6 Nicky ตกอยู่ในภาวะค้นหาตัวตนยังไม่พบอยู่นานพอสมควร ได้ลองเรียนในหลายสาขาวิชาและหลายแห่ง ในฐานะแม่ดิฉันต้องยอมรับว่ามีความกังวลใจและเป็นห่วงลูกมาก พยายามที่จะทำความเข้าใจกับใจของลูก และหวังว่าด้วยความรักและปรารถนาดีที่เรามีให้กันอย่างเต็มเปี่ยมจะช่วยลูก มีภูมิคุ้มกัน และตระหนักคุณค่าของตนเอง ซึ่งในที่สุด Nicky ก็ขอลูกกลับมาเรียนใน สาขา วิชาบริหารธุรกิจ ภาคพิเศษที่รามคำแหง ซึ่งคาดว่าจะจบภายในเดือน ตุลาคมปีหน้า เมื่อผ่านพ้นช่วงวัยรุ่นวัยอลวนแล้ว Nicky ได้มาขอจะไปบวชเป็นเวลาประมาณ 1 เดือนเพื่อทดแทนบุญคุณ ทำให้ดิฉัน และนัยพินิจรู้สึกดีใจที่ลูกรู้จักคิดที่จะพัฒนาตนเอง และญาติมิตรทุกคนก็ดีใจที่มาร่วมงาน ลูกก็หันกลับมาช่วยเหลือดูแลแม่ ประจวบกับเวลาที่ดิฉันมีปัญหาสุขภาพ แล้วก็ยังมีปัญหาในด้านการมองเห็นทำให้ขับรถไม่สะดวก Nicky ถือเป็นหน้าที่ขับรถให้ดิฉันไปไหนมาไหนซึ่งทำให้ดิฉันรู้สึกดีใจ ที่ลูกมีน้ำใจ และมีความกตัญญู การที่ Nicky เป็นหลานคนโตก็ได้มีโอกาส ดูแลคุณตา คุณยาย อยู่เสมอๆ แม้ในวันสุดท้ายของชีวิตคุณตา(อาทง) Nicky ก็เป็นคนจูงคุณตากลับไปบ้านหลังรับประทานอาหารที่บ้านของเรา ดิฉันสอนลูกอยู่เสมอว่า เราต้องเคยทำบุญมาด้วย ถึงได้มาเป็นพ่อแม่อีกคน ขอให้เราทำบุญทำคุณงามความดีร่วมกันต่อไป ดิฉันได้รับบทเรียนที่สำคัญ จากการเป็นแม่อิงที่ คาลิล ยิบร่าล เคยกล่าวว่า “ลูกมาจากพ่อแม่ แต่ไม่ใช่เป็นของพ่อแม่” กล่าวคือ เค้ามีตัวตน มีชีวิตความคิด และวิญญานของตัวเอง ดิฉันกับนัยพินิจตั้งใจที่จะให้ความรักปรารถนาดี ช่วยเหลือลูกได้เป็นตัวของเค้าที่ดีที่สุดเท่าที่เราสามารถจะให้เป็นได้

งานพัฒนาเด็กไทยและนานาชาติ ที่ทำกับ UNICEF

การทำงานของดิฉันที่เกี่ยวข้องกับ UNICEF เริ่มในช่วงปี 2529 โดยอาจารย์อารีได้ให้ชื่อของดิฉันแก่ East Asia Pacific Regional Office EAPRO ที่จัด Bi-regional Staff Meeting ร่วมกับ Regional Office Of South And Central Asia ROSCA ซึ่งเป็นเจ้าภาพ ณ เมือง Katmandu, Nepal ในหัวข้อ Early Childhood Development เป็นครั้งแรกที่ดิฉันต้องบรรยายให้ผู้บริหารระดับสูงที่มาจาก 40 กว่าประเทศร่วมกับวิทยากรจากประเทศอื่น และผู้แทน UNESCO ดิฉันได้นำ วิดีโอ “หมอนิตมาแล้ว” ประกอบคำบรรยายทำให้ผู้เข้าร่วมประชุมซึ่งเป็นผู้แทนเจ้าหน้าที่ระดับสูงขององค์การ UNICEF ในภูมิภาคนี้มีความสนใจเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยเพิ่มเติมจากการให้วัคซีน กินน้ำต้ม คนสำคัญที่ได้พบในครั้งนั้นที่ต่อมาได้ทำงานร่วมกันอีกหลายปี ดร. เลขา ปิยอัฉริยา ที่รับผิดชอบงาน UNICEF ประจำประเทศไทยด้านเด็กปฐมวัย

ในปีเดียวกันนั้นดิฉันได้มีโอกาสไปร่วมประชุมวิชาการ International Congress of Pediatrics ที่ Honolulu ได้เข้า work shop ด้าน Developmental Behavioral Pediatrics ที่จัดโดยDr. Mel Levine ทำให้ได้เรียนรู้เกี่ยวกับเด็ก

สมาธิสั้น และเด็กที่มีปัญหาเกี่ยวกับการเรียนรู้ Learning Disorder ซึ่งเป็นประโยชน์นำมาใช้ดูแลผู้ป่วยและการเรียนการสอน ที่หน่วยพัฒนาการเด็ก

อาจารย์แพทย์ กับงานพัฒนาเด็กทั้งในและนอกโรงพยาบาล ทศวรรษที่ 5 (๒๕๓๐ - ๒๕๔๐)

หลังจากดิฉันกับ ดร.เลขาพบบที่ Katmandu ก็ได้ปรึกษาหารือกัน ก็เกิดเป็นโครงการพัฒนาเด็กโดยครอบครัวที่ UNICEF สนับสนุนให้ 12 หน่วยงานร่วมกันพัฒนาเด็ก ต่อมาอีก 10 ปี รวมทั้งการที่ดิฉันได้ไปร่วมทำงานกับหัวหน้าผู้ประสานงานอิสลาม 5 จังหวัด ภาคใต้ กับทำโครงการนาร่องใน 16 จังหวัดในพื้นที่ยากจนทำให้หน่วยงานหลักอันได้แก่กรมอนามัย กรมการพัฒนาชุมชน สำนักงานการประถมศึกษาแห่งชาติ กรมการศึกษาเอกชน ได้มาวางแผนและทำงานร่วมกัน ในการติดตามประเมินผลอย่างเป็นระบบดิฉันได้มีโอกาสนำกุมารแพทย์ นักจิตวิทยาคลินิกและ พยาบาล ออกไปทำงานในพื้นที่ชนบทร่วมกับอาจารย์เลขา อาจารย์ผ่องพรรณ (เดิมอยู่ที่สพข. ช่วยกันทำหลักสูตร พี่เลี้ยงน้อง) อาจารย์วิศนี (กศน. เกี่ยวกับการศึกษาผู้ใหญ่) คุณสุขจริง จาก กรมอนามัย คุณหมอบ ศิริกุล (จาก กรมอนามัย ต่อมาเป็นหัวหน้าภาคอนามัยครอบครัว คณะสาธารณสุข และมาเป็นผู้อำนวยการ สถาบันพัฒนาสาธารณสุขอาเซียน) คุณเดือนเพ็ญ คุณจิตติภักดิ์ และคุณอภิวัฒน์ จากกรมการพัฒนาชุมชน กระทรวงมหาดไทย

ในปี พศ ๒๕๓๑ มีการจัดประชุม Regional Staff Meeting and Training ของ EAPRO และ ROSCA ที่พัทยาในครั้งนั้นดิฉันได้รับเกียรติให้เป็นวิทยากรหลัก และเป็นผู้จัดทำหนดการฝึกอบรมและติดต่อเชิญวิทยากร ดิฉันเชิญ Dr. Brazelton มาเป็นวิทยากรร่วมกัน และมีวิทยากรจากฟิลิปปินส์และอินโดนีเซียมาร่วมด้วย ในครั้งนั้น Dr. Brazelton ได้พบกับรองผู้อำนวยการสำนักงานใหญ่ UNICEF จาก New York หลังจากนั้น Dr. Brazelton และดิฉันได้รับเชิญจาก Mr. James P. Grant ให้ไปบรรยายที่ New York เรื่องการพัฒนาเด็กปฐมวัยตั้งแต่ทารกแรกเกิดตั้งแต่วัยแรกเกิดถึงอายุ ๖ ปี ดิฉันได้รับเชิญจาก Robert Myers ให้ร่วมเป็นกรรมการที่ปรึกษาของกลุ่ม Consultative Group for Early Childhood Care and Development

ในช่วงทศวรรษนี้ที่หน่วยพัฒนาการเด็กมีการจัดการเรียนการสอนทั้ง นักศึกษาแพทย์ และแพทย์ประจำบ้าน กุมารฯ Elective และที่ OPD กับ Well Baby ทั้ง Developmental Behavioral Clinic เพิ่มเป็น สองครั้งวันกับมีการบริการส่งเสริมพัฒนาการเด็ก Early Intervention และการประเมินด้านจิตวิทยาคลินิก แล้วเราก็เปลี่ยนนามมีแพทย์ผู้ช่วยอาจารย์ Fellow คนแรกคือ นิชรา เรืองดารกานนท์ ที่มาทำงานด้วยกัน ๒ ปี ก่อนที่จะได้รับเป็นอาจารย์คนที่สองของหน่วยนี้ โชคดีของดิฉันที่นิชราเป็นผู้มีความรับผิดชอบสูงและเอาจริงเอาจัง เรียนรู้ได้เร็วจากการทำงานด้วยกัน และมีความเป็นอิสระ เราจึงเรียนรู้และทำงานไปด้วยกันอย่างสนุกสนาน ต่อมาได้ส่งเสริมให้ไปรับการอบรมต่อที่ Children Hospital Medical Center of Boston กับ Professor Judy Palfrey, Chief of Ambulatory Pediatrics และ Professor of Pediatrics Harvard Medical School ผู้ที่ต่อมาได้รับเกียรติให้เป็น Brazelton Professorial Chair และเคยรับเชิญมาบรรยายที่กรุงเทพด้วย เมื่อนิชราประสบความสำเร็จทั้งผ่านการอบรม และได้พบคุณสวัสดิ์ ที่น่ารักและต่อมาเป็นผู้ชีวิตของเธอ แล้วนิชรา ก็กลับมาช่วยเป็นกำลังสำคัญของหน่วยพัฒนาการเด็ก ของภาควิชา ได้รักษาการหัวหน้าหน่วย ต่อมาเป็นหัวหน้าหน่วย และช่วยกันผลักดันให้มี อนุกรรมการฝึกอบรมและสอบ (อฝส.) อนุมัติบัตรกุมารเวชศาสตร์ สาขาพัฒนาการเด็ก และ พฤติกรรม (Developmental-Behavioral Pediatrics) ในเวลาต่อมา

ในปี ๒๕๓๓ องค์การสหประชาชาติได้จัด World Summit for Children สำหรับประเทศไทยที่เตรียมการนี้ อาจารย์ดร. สายสุรี จุติกุล อดีตเลขาธิการ สยช และ รัฐมนตรีสำนักนายกรัฐมนตรีด้านสังคม เป็นประธานในการจัดทำ สพด. (สภาวะความต้องการพื้นฐานของเด็กและเยาวชน) โดยระดมผู้เชี่ยวชาญและผู้เกี่ยวข้อง ดิฉันได้เป็นคณะทำงานและต่อมาได้เป็นกรรมการในการจัดทำแผนปฏิบัติการหลักเพื่อปฏิญญาเด็ก เพื่อประเทศไทย ซึ่งหนึ่งในเป้าหมายคือการ

จัดตั้งสถาบันเพื่อการพัฒนาเด็ก ต่อมาโครงการพัฒนาเด็กโดยครอบครัว และโครงการจัดตั้งสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว ได้รับการพิจารณาโดยสภาแพทยฯ ให้เป็น ๒ ใน ๑๔ โครงการเร่งด่วนในการพัฒนาสังคม ซึ่งได้รับอนุมัติตามมติ ครม. ในวันที่ 7 มิถุนายน 2537 ในรัฐบาลที่มีนายกรัฐมนตรีคือคุณ ชวน หลีกภัย บุคคลสำคัญที่เป็นแรงผลักดันกระบวนการก่อตั้ง สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว คือ อาจารย์ ดร. สายสุรี จุติกุล, ศาสตราจารย์นายแพทย์ ประดิษฐ์ เจริญไทยทวี และ Professor Brazelton ซึ่งได้มีโอกาสปรึกษาหารือถึงความจำเป็นของการก่อตั้งสถาบันดังกล่าวตั้งแต่ปี พศ ๒๕๓๑ โดยมีอาจารย์นัยพินิจ และดิฉันร่วมกันร่างโครงการส่งให้ทางมหาวิทยาลัย หลังจากนั้นก็ได้รับการสนับสนุนจากนักวิชาการทั้งใน และนอกมหาวิทยาลัยมหิดล จากผู้บริหารในสภาแพทยฯ หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และที่สำคัญคือคณบดีคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี คือ ศาสตราจารย์ อรรถสิทธิ์ เวชชาชีวะ และหัวหน้าภาควิชากุมารเวชศาสตร์ขณะนั้นคือ ศาสตราจารย์ บุญชอบ พงษ์พานิชย์ เมื่อเกิดโครงการจัดตั้ง สถาบันฯ ขึ้น ภายใต้ สำนักงานอธิการบดี ในปี ๒๕๓๗ ดิฉันจึงได้รับแต่งตั้งให้เป็นผู้อำนวยการโครงการจัดตั้ง ซึ่งได้รับความอนุเคราะห์จากอาจารย์นัยพินิจให้ใช้สถานที่ของโครงการวิจัยชีววิทยา ระบบประสาทและพฤติกรรมอยู่ 4 - 5 ปีจนย้ายไปยังอาคารสถาบันฯเมื่อมีนาคม ๒๕๔๒

ดิฉันได้มีโอกาสได้ทำงานร่วมกับ International Pediatric Association (IPA) โดยผ่าน Prof. John Kennell และ Prof. Robert Haggerty ในการส่งเสริมการฝึกอบรมกุมารแพทย์ด้านพัฒนาการเด็ก และการมีส่วนร่วมในสังคม ได้ไปร่วมอภิปรายใน International Congress of Pediatrics ที่อียิปต์ ทำให้มีเครือข่ายกับสถาบันในต่างประเทศเพิ่มขึ้น รวมทั้ง Child Watch International Global Research Network และ การจัดทำ VDO เรื่อง Foundation for Human Learning ประกอบการอภิปราย ใน United Nation Education for All ที่จอมเทียน ส่วนในระดับประเทศดิฉันได้ทำ National Health Examination Survey: Early childhood and school age children. ในปี 2539-40 ซึ่งนิชรา กลับมาในช่วงนั้นพอดีได้ช่วยกัน ทำให้เกิดความตื่นตัวเรื่องพัฒนาการที่ยังไม่น่าพอใจของเด็กไทยจำนวนมาก โดยเฉพาะในชนบท และเป็นปัจจัยส่วนหนึ่งที่ทำให้เกิดการวิจัยอีกหลายเรื่องตามมา

สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว และ กุมารเวชศาสตร์สาขา Developmental Behavioral Pediatrics (DBP) ของประเทศไทย ทศวรรษที่ 6 (๒๕๔๑-๒๕๕๐)

ในวันที่ 2 ตุลาคม 2540 ได้มีการประกาศตั้ง สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว ในราชกิจจานุเบกษา รศ. วิจิตร พงษ์ลัดดาได้รับแต่งตั้งให้รักษาการผู้อำนวยการ ในเดือนเมษายน พศ 2541 ดิฉันได้รับการสรรหาและแต่งตั้งให้ดำรงตำแหน่ง ผู้อำนวยการ สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว วิทยาเขต ศาลายา เป็นที่น่ายินดีเกินความคาดหมายที่ Dr. Brazelton ได้มาในงานทำบุญเปิดอาคารสถาบันฯ และให้เกียรติบรรยายวิชาการประเดิมเป็นครั้งแรก ในวันนั้นยังมีท่านอาจารย์ ศ.นต.ดร. กำจร และ อาจารย์ วิชาวรรณ มนูญปิจุ เรียกได้ว่าต้องเคยทำบุญมาด้วยกันมาก่อน และยังได้มาทำบุญด้วยกันอีกหลายต่อหลายครั้ง

ทั้งนี้ดิฉันได้รับความไว้วางใจให้เป็นผู้ำนวยการ 2 วาระ ตั้งแต่ปี 2541 -2545 และ 2545 - 2549 ดังรายละเอียดในบทความเรื่องความเป็นมาและการดำเนินงานของสถาบันฯ ตลอดระยะเวลาดังกล่าวดิฉันได้ไปสอนนักศึกษาที่รามาธิบดี และแพทย์ประจำบ้านที่สถาบันฯ และบางครั้งที่รามาธิบดี พร้อมกับนักศึกษาปริญญาโทสาขาพัฒนาการมนุษย์ที่ดิฉันจัดทำขึ้น และเป็นประธานหลักสูตรตั้งแต่พศ 2545-2550

งานสำคัญอีกด้านหนึ่งคือการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านต่อยอดสาขากุมารเวชศาสตร์ พัฒนาการและพฤติกรรมในประเทศไทยนับตั้งแต่ดิฉันได้เริ่มก่อตั้งหน่วยพัฒนาการเด็กใน พศ 2523 เป็นต้นมาได้เริ่มรับแพทย์ประจำบ้านต่อยอดคนแรกคือ อาจารย์ นิชรา เรืองดารกานนท์ เป็นคนแรก ปี พศ 2534 และรับฝึกอบรมเพิ่มเติมมาเป็นอันดับ นอกจากนั้นในสถาบันอื่นๆก็เริ่มมีการบริการผู้ป่วย และบางแห่งก็การจัดการฝึกอบรม เมื่อกลุ่มอาจารย์ที่

ทำด้านนี้ได้รวมตัวกันได้เสนอต่อราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย และแพทยสภาได้พิจารณาหลักสูตรการฝึกอบรม และความจำเป็นที่ต้องมีผู้เชี่ยวชาญสาขากุมารแพทย์และพฤติกรรมนี้ จึงเป็นที่น่ายินดีที่แพทยสภาและราชวิทยาลัยฯ ได้อนุมัติให้มีการฝึกอบรมและสอบเพื่อวุฒิบัตร ผู้เชี่ยวชาญสาขากุมารเวชศาสตร์อย่างเป็นทางการใน พศ 2547 และมีสถาบันการฝึกอบรมที่ได้รับการรับรอง 7 แห่งทั้งนี้คณะอนุกรรมการเพื่อการฝึกอบรมและสอบได้จัดการสอบครั้งแรกเมื่อวันที่ 11-12 มิถุนายน 2550 ที่ผ่านมาทำให้มีการผลิตบุคลากรผู้เชี่ยวชาญสาขา กุมารเวชศาสตร์ พัฒนาการและพฤติกรรมที่เป็นที่ยอมรับเป็นทางการ เพื่อตอบสนองความต้องการของสังคมในการพัฒนาเด็กไทยให้มีศักยภาพต่อไป

ดิฉันหวังว่าการท่องเที่ยวบนถนนแห่งความทรงจำ (memory lane) ไปกับดิฉันคงจะทำให้ท่านมีอะไรบางอย่างติดไม้ติดมือไปบ้าง อย่างน้อยท่านอาจจะได้เกิดความเข้าใจ หรือมองเห็นความเกี่ยวเนื่องเชื่อมโยงของปัจจัยต่างๆในช่วงชีวิต 60 ปีของคนคนหนึ่ง ดิฉันเองเต็มเปี่ยมไปด้วยความซาบซึ้งในพระคุณของท่านทั้งหลายที่มีส่วนแต่งแต้มให้ชีวิตมีสีสันและความหมาย ในต่างกรรมต่างวาระ ทำให้ดิฉันได้มีโอกาสเป็นทั้งผู้รับและผู้ให้ หากจะวิพากษ์ตนเองก็เห็นในจุดอ่อน ที่ไม่แม่นยำในเรื่องเวลาและระยะทาง จุดเข้มแข็งอาจจะเป็นความใส่ใจในเพื่อนมนุษย์ แม้ดิฉันจะต้องการให้การดูแล พยายามทำให้ “เพื่อนร่วมทาง” มีความสุขพ้นจากความทุกข์โดยใช้สติปัญญาเท่าที่มีอยู่ มากเพียงไรก็ตาม ดิฉันก็ตระหนักดีว่า ตนเองมีข้อจำกัดอยู่จึงอาจทำให้บางท่านผิดหวัง เกิดความไม่สะดวกหรือรอนานเกินไป ในบางครั้ง ซึ่งจะต้องขออภัยในที่นี้ หากดิฉันมีโอกาสเลือกใหม่อีกดิฉันก็ยังคงเลือกเดินทางแบบนี้ที่มีพ่อแม่พี่น้อง คู่ชีวิต ญาติมิตรและลูก ร่วมทางในชีวิต ขณะเดียวกัน ดิฉันเองได้ถึง “ บางอ้อ” ในบางเรื่องที่สามารถนำมาแบ่งปันได้คือ

- คนที่สำคัญที่สุดคือใคร.....คือผู้ที่อยู่ต่อหน้า
- ในชีวิตที่แห่งไหนมีความสำคัญที่สุด.....คือที่เราอยู่ในปัจจุบันนี้
- เวลาใดสำคัญที่สุดสำหรับตัวเรา.....คือเดี๋ยวนี้

ท้ายนี้ดิฉันขอกราบขอบพระคุณ ขอบคุณและขอบใจในมุทิตาจิต ของทุกท่าน และขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย และผลแห่งบุญกุศลได้ดลบันดาลให้ท่านได้พบสิ่งดีงาม เจริญด้วยจตุรพิรพรัชัย สามารถสร้างและรักษาความสัมพันธ์ที่ดี ช่วยกันสร้างสันติสุขต่อกันไป

รูปภาพประทับใจจากอดีต สู่ปัจจุบัน

๑ มกราคม ๒๕๕๐

Papa Mama เจ้ากิมเค่งมาน
แบบตบตะหงั่ว ที่ศาลาธรรมเสี้ยว
ทำนวมณีธรรมาทุศลินีเมืองระยอง

บ้านชอชพระยาพิพัฒน์
ที่ครอบครัวของเราเริ่มตั้งหลัก

คุณแม่ตลอดลูกที่ โรงพยาบาลจุฬาลงกรณ์
คุณพ่อคุณแม่ช่วยกัน อบรมเลี้ยงลูกๆ ที่บ้านสุริวงศ์

คุณพ่อส่งรูปลูกสาวกับคุณแม่ ไปให้
คุณย่าคุณยายที่เมืองจีน

วัยเด็กที่บ้าน สุริวงค์

ทศ 2495

นิตยา นักร้องอนุบาลเสริมมิตร

นิตยากับคุณครู อัง ชิงแซ พ.ศ. 2550

อดีตคุณครูอนุบาลเสริมมิตรกับศิษย์เก่าโรงเรียนเสริมมิตรและวัดมณเฑียร พ.ศ. 2550

ทศ 25 13
หนังสือ คติธรรม
บ้านเลขที่ 60/8 ถนน

The Five Brothers

คุณพ่อคุณแม่กับลูกทั้งหมด
วิฑาดี วิฑิต วิฑช วิฑย วิฑุทธิ์ นิตยาจิราธิยศ

แม่ คุณ นิตยา คชภักดี ๒๙.๐๗

← คุณแม่ นิตยา คชภักดี → ๒๙.๐๗

ตึกเก่า คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย สร้างเมื่อปี พ.ศ. ๒๕๐๐

ศาสตราจารย์ ดร. สดากค์ มงคตสุข

ศาสตราจารย์ ดร. กงษ มนญปิฎ

อาจารย์วิท วัฒนสุ

อาจารย์วิท วัฒนสุ

อาจารย์วเรณี บูมป่วนิจ

อาจารย์วเรณี บูมป่วนิจ

อาจารย์วเรณี บูมป่วนิจ

อาจารย์วเรณี บูมป่วนิจ

อาจารย์วเรณี บูมป่วนิจ

อาจารย์วเรณี บูมป่วนิจ

อาจารย์วเรณี บูมป่วนิจ

อาจารย์วเรณี บูมป่วนิจ

อาจารย์วเรณี บูมป่วนิจ

อาจารย์วเรณี บูมป่วนิจ

วงโฟล์คก่นักศึกษาแพทย์ปี๑

Folk Song Band from SC 7 on New Year Eve 1966

พจ. นิตยา จิราธิบุตร

นาย นัยทีป คชภักดี

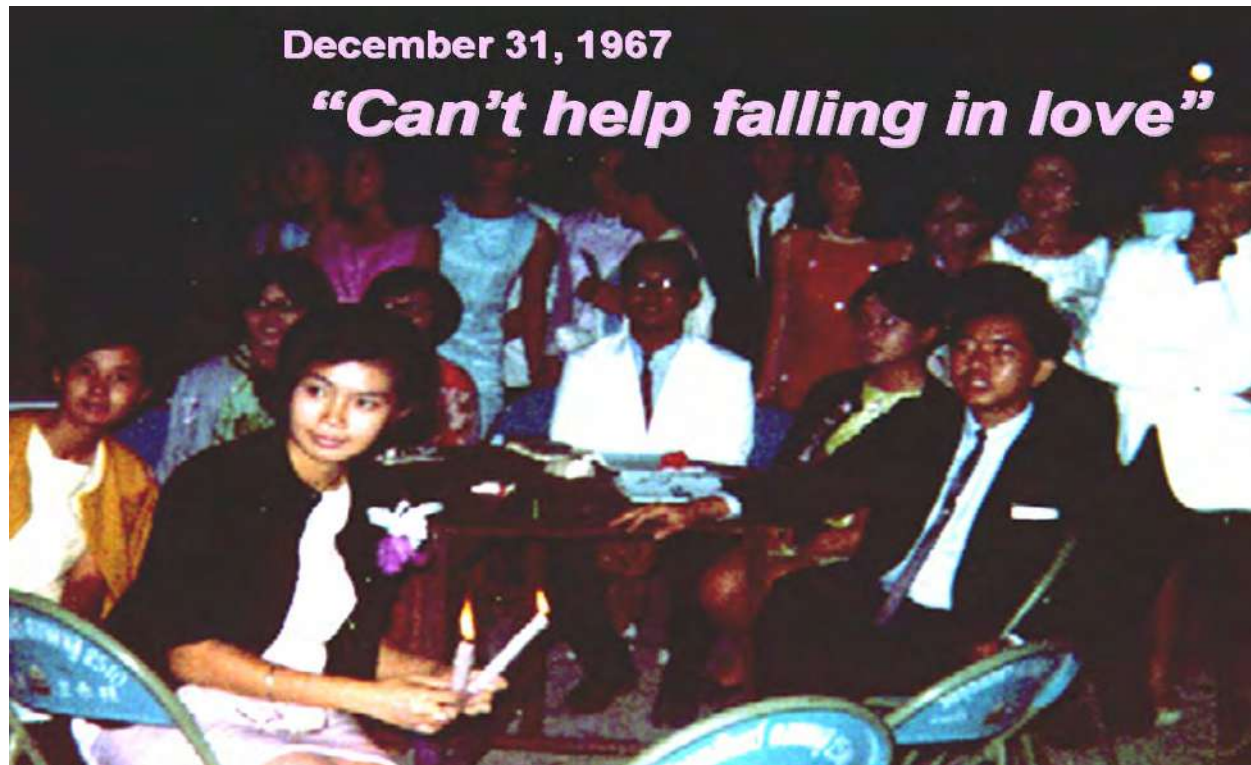
**Professor Dr. Stang Mongkolsuk with
Professor Dr. James S. Dinning and
Rockefeller Foundation's Staff
Professors Jack Bryant, Gordon Bailey, Robert Holland,
Schaffer, James Allen Olson**

**Dr. Gordon J. Leitch
with 3rd Year Preclinic**

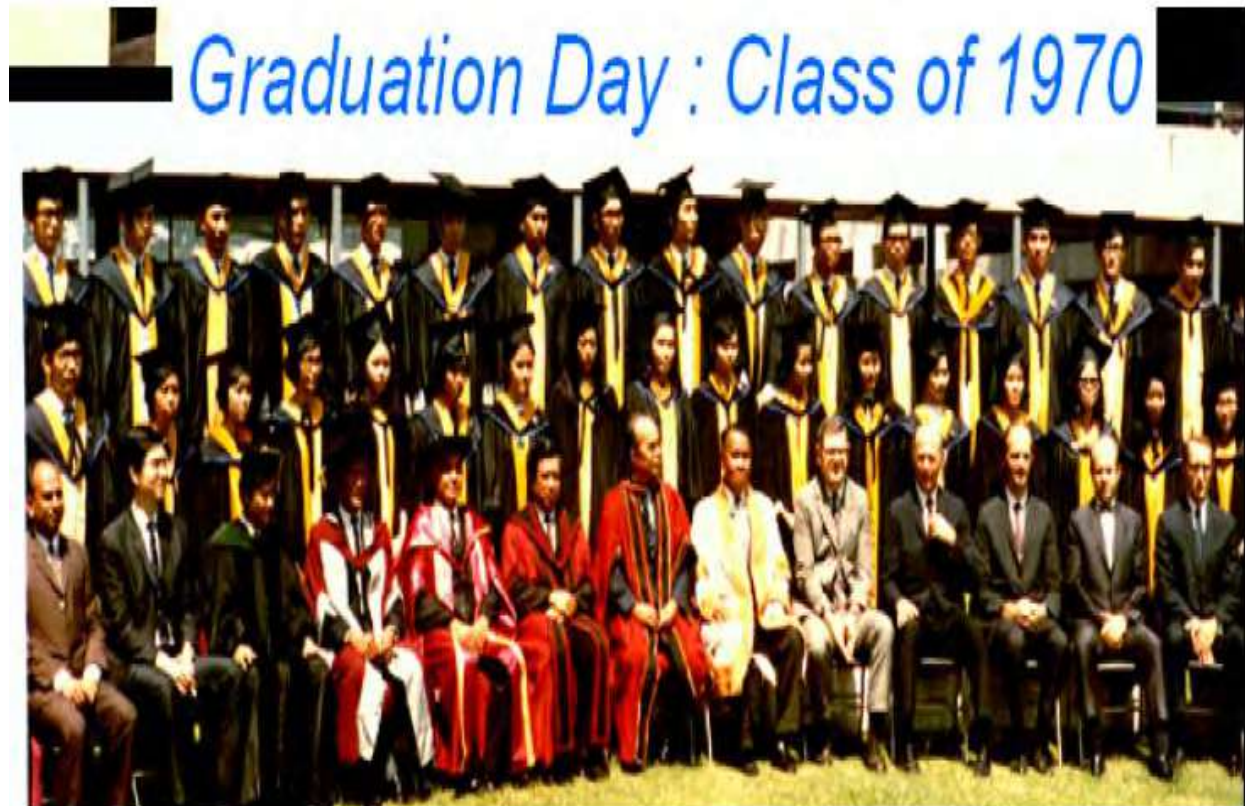
Nittaya and Naiphinich in Physiology Lab

December 31, 1967

“Can't help falling in love”

Department of Pediatrics Faculty of Medicine Ramathibodi Hospital

**Master of Science (Human Development)
National Institute for Child and
Family Development
Mahidol University**

Asia US Partnership, Honolulu

คณะกรรมการนโยบายโครงการจัดตั้งสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัวระหว่างปี 2538-2540

Duang Jai Pho Mae Television Program

เตรียมสร้างสายสัมพันธ์ในครอบครัว

มุทิตาจิต แต่ หมอนิตยา คชภักดี

นิตยาเกิดเมื่อวันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ.2490 เป็นลูกสาวคนเดียวของครอบครัวเรา มีน้องชาย 5 คน คุณยาย คุณพ่อ และคุณน้ารักมาก นิตยาเป็นเด็กฉลาด น่ารัก การเรียนอยู่ในขั้นดีมาก เมื่อจบชั้นประถมศึกษาจากโรงเรียนยุพิน ญ.สุวิวงศ์ แล้วได้เข้าสมัครเรียนที่ โรงเรียนเซนต์โยเซฟ คอนเวนต์ เขตสีลม

เมื่อ มาแมร์ คุณครูใหญ่ มาดูใบรับรองจบประถมศึกษาของกระทรวงศึกษาธิการแล้วบอกกับดิฉันว่า “ เด็กเรียนมาจากโรงเรียนจีน จะมาเข้าเรียนชั้น ป. 5 ไม่ได้ ต้องลดชั้นให้เรียน ป.2 ก่อน” ดิฉันเรียนมาแมร์ ว่า ได้ส่งเสริมให้ลูกเรียนพิเศษภาษาอังกฤษตั้งแต่ลูกเรียนอยู่ชั้น ป .2 ขอความกรุณาให้ลูกได้เข้าเรียนชั้น ป. 5 ให้ลองเรียนสักหนึ่งเทอมก่อน หากเรียนไม่ทันเพื่อนๆหรือเรียนไม่ไหวค่อยมาปรึกษากับท่าน เพราะไม่อยากจะให้ลูกต้องเสียเวลาเรียนซ้ำอีก 2 ปี มาแมร์ท่านเห็นด้วย จึงได้รับลูกเข้าเรียนชั้น ป. 5 ดิฉันถามลูกว่า “หนูรู้เรื่องที่มาแมร์ท่านจะให้ลดชั้นเรียนแล้วใช่ไหม? ขอให้ลูกตั้งใจเรียนดีๆ เพื่ออนาคตของตนเอง” ลูกบอกกับดิฉันว่า “จะตั้งใจเรียนให้ดีที่สุด” เมื่อสอบเสร็จเทอมแรก ลูกได้คะแนนสอบดีมากเป็นที่หนึ่งของในชั้นเรียน เป็นที่ยินดีของมาแมร์ คุณครูใหญ่ และท่านบอกว่าถ้าเทอมหน้าได้คะแนนดีอีกจะจัดให้เรียนในห้อง เอ ของโรงเรียน จากนั้นมาลูกก็ได้เข้าเรียนในห้องเอ มาโดยตลอด

เมื่อจบชั้นมัธยมต้นได้สอบเข้าศึกษาต่อที่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ต่อมาเมื่อจบชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ได้สมัครสอบเข้ามหาวิทยาลัยมหิดล เพื่อเข้าเรียนวิชาการแพทย์ เมื่อคุณยายได้ทราบที่นิตยาจะเข้าเรียนเป็นแพทย์ ท่านพูดกับดิฉันว่า “มีลูกสาวอยู่คนเดียว ทำไมอนุญาตให้ไปสมัครสอบเรียนแพทย์ จะต้องเรียนหนักมาก และการเป็นหมอก็ค่อนข้างมาก” ดิฉันเรียนท่านว่า “ลูกนิตยามีจิตศรัทธา อยากจะเรียนเพื่อเป็นหมอ จะได้มีโอกาสช่วยประชาชนทั่วไปและทำงานเพื่อสังคมและประเทศชาติด้วย” เมื่อทราบความประสงค์ของหลานแล้วคุณยายก็ไม่คัดค้านต่อไป

เมื่อสอบเอ็นทรานส์แล้วลูกสอบได้สมใจนึก จึงได้เข้าศึกษาเตรียมแพทย์ที่มหาวิทยาลัยมหิดล และต่อมาได้เข้าเรียนวิชาการแพทย์ที่ ร.พ.รามาริบัติ สาขากุมารเวชศาสตร์ สมความตั้งใจ เมื่อจบแล้วก็ได้เข้ารับราชการที่โรงพยาบาลรามาริบัติ ลูกได้ตั้งใจปฏิบัติงานในหน้าที่ และมีความกรุณา ต่อลูกศิษย์ และคนไข้โดยตลอด พร้อมทั้งทำงานให้กับสังคม และเป็นผู้ดูแล รักษาคนในครอบครัว เริ่มจากคุณยาย คุณพ่อ คุณแม่ คุณน้า และน้องๆเป็นอย่างดี

เมื่อวันที่ 12 เดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2517 ได้แต่งงานกับเพื่อนนักศึกษารุ่นเดียวกันคือ ดร.นัยพินิจ คชภักดี ต่อมาเมื่อปี พ.ศ. 2522 ได้ทุนไปศึกษาต่อที่มหาวิทยาลัย ฮาร์วาร์ด ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อจบแล้วได้กลับมารับราชการที่ ร.พ.รามาริบัติ และเป็นผู้ชำนาญการสถาบันพัฒนาการครอบครัวและเด็กแห่งประเทศไทย และเวลาออกราชการเป็นกุมารแพทย์ที่ ร.พ.วิชัยยุทธ แต่ละวันมีภารกิจ นิตยาเป็นคนอารมณ์ดี มีความขยันหมั่นเพียร อุทิศหาตั้งใจทำงานในหน้าที่การงานอย่างดีมาก

เนื่องในโอกาสที่นิตยาจะมีอายุครบ 60 ปีในวันที่ 29 ธันวาคม 2550 นี้ ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย จงดุ่มครองลูกให้มีร่างกายแข็งแรง มีความสุขสบายตลอดไป

รักลูกเสมอ

สุเมธ จิราธิยุต

สุเมธ จิราธิยุต

ขออวยพรให้แก่ หมอนิตยา คชภักดี

ผมและท่านผู้หญิงประเทือง คชภักดี พร้อมด้วยบุตรหลาน ขอแสดงความชื่นชมยินดีที่ หมอนิตยา คชภักดี มีอายุครบ 60 ปี ซึ่งถือว่าเป็น "ผู้อาวุโส" หรือ "ผู้สูงอายุ" ช่วงเวลาที่ผ่านมานั้น หมอนิตยา คชภักดี ได้ทำประโยชน์แก่ประเทศชาติมากมายหลายประการ อาทิเช่น ผู้อำนวยการสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นกุมารแพทย์ที่มีชื่อเสียง ช่วยดูแล รักษาเด็กที่มีปัญหาในการพัฒนาดันต่างๆ และช่วยประชาชนด้านอื่นๆ อีกหลายประการ เป็นคนสำคัญคนหนึ่งของตระกูลคชภักดี สนใจ เอาใจใส่ญาติพี่น้องทุกคน ในฐานะภรรยาของ ดร. นัยพินิจ คชภักดี รองประธานมูลนิธิสืบนาคะเสถียรคชภักดี ได้เดินทางไปบ้านป่าพะยอมอันเป็นที่กำเนิดของตระกูลคชภักดี เพื่อปฏิบัติหน้าที่ตามวัตถุประสงค์เสมอ และจะทำต่อไปโดยไม่หยุดยั้ง ในโอกาสอันเป็นมิ่งมงคลขออวยพรให้ หมอนิตยา คชภักดี และคู่ชีวิตคือ ดร. นัยพินิจ คชภักดี จงประสบความสุข สดชื่น สมหวังชั่ววันรันดร์

เขียน ประเทืองคชภักดี

เยื้อง - ประเทือง คชภักดี

มูลนิธิสืบสืบนาคะเสถียร

ประกาศของทะเบียนมูลนิธิ จังหวัดพิษณุโลก
รายนามคณะกรรมการ
มูลนิธิสืบสืบนาคะเสถียร

1. ช.ส. นิตยา นัยพินิจ	คชภักดี	ประธานกรรมการมูลนิธิ
2. ศ.ศ. นัยพินิจ	คชภักดี	รองประธานกรรมการมูลนิธิ
3. น.ส. วิจิตรา	ชัชวาลย์	รองประธานกรรมการมูลนิธิ
4. น.ส. ส. นริศ	นัยพินิจ	รองประธานกรรมการมูลนิธิ
5. นายสมบุญ	ชูวิชัย	กรรมการ
6. นายบุญธรรม	วิระเนษฐ์	กรรมการ
7. นายประจักษ์	บุญรัตน์	กรรมการ
8. นายนิทัศน์	ทองเกษม	กรรมการ
9. น.ส.ศ. น.ส. นิตยา	ตงสีทอง	กรรมการ
10. นายสมพงษ์	ชูวิชัย	กรรมการ
11. นายสมชาย	สตีเฟน	กรรมการ
12. นายวิโรจน์	สุรเกียรติ์	กรรมการและผู้จัดการ
13. นายชัชวาลย์	นิตยา	กรรมการและผู้จัดการ
14. นายวิมล	คชภักดี	กรรมการและผู้จัดการ
15. นายปิ่น	นิตยา	กรรมการและผู้จัดการ
16. นายชัชวาลย์	นิตยา	กรรมการและผู้จัดการ

จดทะเบียน ณ วันที่ 28 พฤษภาคม 2545

มุทิตาจิตแด่หมอนิตยาจาก ศาสตราจารย์นายแพทย์ เสมอ พริงพวงแก้ว ประธานมูลนิธิเพื่อการพัฒนาเด็ก

ผมดีใจที่ได้รู้จักกับ แพทย์หญิง นิตยา คชภักดี และเป็นเกียรติอย่างยิ่ง มีความเชื่อถือแบบคนไทยว่าในการที่คนๆหนึ่ง หรือ 2 คน 3 เกิดพบปะกันแล้วก็ เกิดมีความรักดี คิดถึงซึ่งกันและกัน ไม่ได้เกิดขึ้นโดยธรรมดา มันเกิดขึ้นเพราะว่าชาติก่อนนี้ เราคงจะได้มีความสัมพันธ์กันมาก่อนอย่างแน่นอน อันนี้เป็นเรื่องแปลกประหลาดมากกว่าเรื่องของชาติก่อน มันมีจริง ซึ่งเราจะเห็นว่าพอเราเห็นหน้าบุคคลนี้ หรือเห็นหน้าบุคคลนั้น แล้วเกิดมีความสัมพันธ์ใกล้ชิดสนิทสนมกันอย่างมากมาย ซึ่งแสดงให้เห็นเลยว่า เรามีความสัมพันธ์กันมาแต่เก่าแล้ว

ผมดีใจที่ได้ศึกษาถึงประวัติของคุณหมอนิตยา เมื่อเป็นเด็กคงจะเป็นเด็กที่ดี ว่านอนสอนง่าย ประพฤติตนที่เป็นการช่วยเหลือ เผื่อแผ่ลูกหลาน พี่น้องในครอบครัว ฉะนั้นเมื่อโตขึ้นมาถึงได้รับอุปการะจากคุณธรรมที่ได้มีมา แต่กำเนิดนั้น ทำให้เป็นบุคคลผู้ที่เป็นที่รักใคร่ของคนทั้งหลาย ผู้ที่ได้พบปะเห็นเด็กคนนี้ เมื่อตอนยังเป็นเด็กอยู่ ก็เห็นว่าเป็นเด็กที่ว่านอนสอนง่าย มีคุณธรรม มีความสุภาพ มีการรู้จักใช้โอกาสเวลา ว่าสิ่งใดควรจะทำ สิ่งใดไม่ควรทำ และสิ่งใดที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม และสิ่งใดไม่เป็นประโยชน์ต่อสังคม นี่ก็เป็นสิ่งที่เราน่าชื่นชม ว่าเรามีเด็กผู้หญิงคนหนึ่ง ซึ่งมีคุณภาพในฐานะที่เป็นเด็กที่มีคุณธรรม ครั้นที่เด็กคนนี้โตขึ้นมาแล้ว ก็เป็นเด็กที่มีความประพฤติดี ประพฤติชอบ เป็นตัวอย่างที่ดี ให้พ่อแม่มีความภาคภูมิใจ ว่าตัวเราได้เกิดลูกที่เป็นเด็กที่สมพร้อมด้วยคุณธรรมที่เรา ได้สร้างสรรค์ ไว้แต่เก่าก่อนนั้น เมื่อคุณหมอนิตยา ได้โตขึ้นมาเป็นสาวก็ได้ประพฤติตน เป็นที่นับถือรักใคร่ของผู้ที่รู้จักติดต่อกันมา ในสมัยนั้นและได้มีความเมตตาเผื่อแผ่ และมีความเอื้ออาทรต่อมนุษยชาติช่วยเหลือซึ่งกันและกันมาด้วยดี เมื่อเป็นนักเรียนนักศึกษาก็ได้ประสบความสำเร็จในการเรียน ในการมีความเสียสละ ในการเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่กับเพื่อนนักเรียนด้วยกันทั้งหลาย เป็นที่รักใคร่ของครูบาอาจารย์ และสังคมในสมัยนั้น ครั้นต่อมาเมื่อได้เข้าไปศึกษาในชั้นวิทยาศาสตร์ชั้นสูง ก็เป็นที่แสดงให้เห็นว่าเด็กผู้นั้นมีแววที่จะเป็นผู้นำในสาขาวิชาที่ต่อไป จะได้ทำหน้าที่รับใช้พี่น้องประชาชนเป็นอย่างดี ความรู้สึกนั้นก็ปรากฏเป็นความจริง เพราะในการศึกษาได้มีความมานะศึกษาวิจัย ค้นคว้าหาเหตุผลด้วยความมานะ พยายาม ด้วยหลักการที่พระพุทธเจ้าสอนไว้ ซึ่งเป็นหลักที่สำคัญอยู่เรียกว่า มรรค 8 มรรค 8 นี้จะเป็นแนวทางที่ทำให้เกิดความสำเร็จ หรือ ข้อ 1 ก็คือ มีความเห็นที่เป็นประโยชน์ ที่ถูกต้อง เรียกว่า สัมมาทิฐิ อันที่ 2 สัมมาสังกัปปะ เป็นความคิดที่ถูกต้อง อันที่ 3 ก็คือ สัมมาวาจา อันที่ 4 สัมมากัมมันตะ การทำที่ถูกต้อง อันที่ 5 สัมมาอาชีวะ การประพฤติตนให้เป็นประโยชน์ต่อชีวิตของตนเอง และต่อมาก็มีสัมมาวายามะ มีความมานะพยายาม ซึ่งทำให้เกิดสติ และปัญญาขึ้นมา สมกับหลัก 8 ประการ ท่านก็ได้ทำหน้าที่ต่อมาได้รับใช้พี่น้องประชาชน ก็ได้ทำหน้าที่ที่สร้างความสำคัญ 5 ประการให้กับพี่น้องประชาชน คือ 1. คุณหมอนิตยา ก็ได้กลายเป็นบุคคลที่อยู่ในหัวใจของคนไข้ที่มารับการดูแลเอาใจใส่ เราเรียกกันว่าเป็น “ดารานีเยกร” คือ ต่างคนก็ต่างอยู่ในหัวใจซึ่งกันและกัน 2. หมอนิตยา ก็เป็นที่รักใคร่ของคนไข้ และสังคมที่เธอร่วมทำงานอยู่ด้วย เราเรียกวันนั้นว่าเป็น “ปิยกร” และประการที่ 3. นอกจากนั้นแล้ว ยังเป็นครูที่ดี ครูที่ดีนั้นต้องฟังลูกศิษย์ด้วย ไม่ใช่จะสอนอย่างเดียว ต้องรับฟังให้ออกาสศิษย์ได้ใช้ความรู้สึกของเขา มีความเห็นที่ตรงกับเรา หรือไม่ตรงกับเราก็แล้วแต่ เราในฐานะครูต้องมีความอดกลั้น และรับฟังให้เค้าได้แสดงความคิดเห็นของเขานั้น อย่างที่เป็นประโยชน์ด้วยกันทั้งสองฝ่าย อันที่ 4. ก็คือ เป็นผู้ที่มีความงามความดี ที่เกิดขึ้นในสังคม และ ในบรรดาเจ้าหน้าที่ที่ร่วมงานอยู่ด้วย เรียกว่า “คุณากร” และอันสุดท้าย 5. ที่มีความสำคัญและรักษาไว้อย่างดีก็คือ การที่มีความเป็นอยู่ที่สร้างซึ่งความสามัคคี ที่เราเรียกว่า “เอภิกกร” วันต่อมาเมื่อ คุณหมอนิตยา

ถึงเวลาที่จะมีครอบครัวแล้วก็ได้แต่งงานกับสภาพบุรุษ ซึ่งเป็นสภาพบุรุษที่เราเรียกกันว่าเป็นผู้ที่มีความสามารถพิเศษที่ทางพุทธศาสนาเรียกว่า อาชาไนย บุรุษอาชาไนย หาได้ยาก บุรุษอาชาไนยเกิดที่ไหน ที่นั้นจะมีความเจริญรุ่งเรือง ฉะนั้นเมื่อคุณหมอได้แต่งงานกับอันสามีที่รักแล้ว ก็ทำให้เกิดครอบครัวที่ดี และปรากฏว่ามีผลผลิตอยู่ในที่นี้ด้วย และเราก็ได้เห็น ก็ได้ชื่นชมผลผลิตอันนั้น มีกำลังกายที่ดี หน้าตาดี จิตใจดี และคงจะมีความสามารถในการรับผลงานของคุณพ่อ คุณแม่ให้ดียิ่งขึ้นให้จงได้ เพราะฉะนั้นในวารดิถีอันเป็นที่ชื่นชมนี้ กระผมขออาราธนาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย ในสากลโลกนี้ ขอให้ช่วยดลบันดาลให้ชีวิตของคุณหมอนิตยา และคุณสามี และลูกได้ประสบความสำเร็จ เป็นผลประโยชน์ต่อสังคม ซึ่งกาลนานเทอญ สาธุ

แด่นัยพินิจ – นิตยา

โดย ศ. ดร. นพ. กระแส ชนะวงค์

ดร.นัยพินิจ คชภักดี เป็นสุภาพบุรุษนักวิชาการที่น่ารัก และน่านับถือสำหรับผมมาโดยตลอด มีความรับผิดชอบต่องานที่ทำงาน ด้วยความซื่อสัตย์ และซื่อตรงโดยสม่ำเสมอ ผมจึงรู้สึกชื่นชม นิยมยกย่องท่านมาก

แต่ที่นำเคารพรักเป็นพิเศษปีนี้ ที่ตั้งอกตั้งใจให้ความมีเกียรติงานวันคล้ายวันเกิด 60 ปีให้ศรัทธาอย่างงดงาม เป็นตัวอย่างของครอบครัวที่อบอุ่น สร้างสรรค์ และพิทักษ์รักษาชีวิตจิตใจของกันและกันอย่างสุดจิต-สุดใจ

แพทย์หญิงนิตยา คชภักดี เป็นสุภาพสตรีที่น่านับถือ สุภาพ เรียบร้อย นุ่มนวลแบบไทยๆ ที่ให้ความชื่นชมแก่ผู้พบเห็นทุกกาลสมัย เป็นนักวิชาการที่ช่วยทำให้วิชาชีพแพทย์ก้าวหน้า ทันสมัย และทันการเปลี่ยนแปลง ทุกครั้งที่ผมได้ไปร่วมงานที่คุณหมอนิตยาเป็นเจ้าภาพ จะเห็นเรอคึกคัก มีชีวิตชีวา ยิ้มแย้ม แจ่มใส ด้วยอัธยาศัยไมตรีจิตที่ทำให้แขกสะดวก และสบายใจ อยากช่วยอย่างร่วมมือด้วย

ที่สำคัญที่สุดในชีวิตครอบครัว อาจารย์หมอนิตยาเป็นศรัทธาที่อยู่เบื้องหลังความสำเร็จของอาจารย์ ดร.นัยพินิจ คชภักดีอย่างเสมอต้นเสมอปลาย ทุกระดับ ทุกขั้นตอน เสมือนนางงามของสามี ความสำเร็จของสามี คือความรับผิดชอบของเธอด้วยโดยแท้ – น่ารักจริงๆ

นัยพินิจ-นิตยา จึงเป็นครอบครัวตัวอย่างที่ควรยกย่องเชิดชูเกียรติ ขอให้โชคดีปีใหม่ 2551 และเป็นที่ยรักของญาติมิตร-ลูกศิษย์ตลอดไป

ศาสตราจารย์ นายแพทย์กระแส ชนะวงค์ M.D., D.T.P.H., Dr.P.H.

ผู้ได้รับรางวัลรามอนแมกไซไซ ค.ศ.1973 .

อดีตรัฐมนตรีว่าการกระทรวงการต่างประเทศ

อดีตรัฐมนตรีประจำสำนักนายกรัฐมนตรีและทบวงมหาวิทยาลัย

และผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาสาธารณสุขอาเซียน มหาวิทยาลัยมหิดล

H.E. Professor Dr. Krasae Chanawongse, M.D., D.T.P.H., Dr.P.H.

Recipient of the 1973 Ramond Magsaysay Award

Former Minister of Foreign Affair,

Former Minister attached to the Prime Minister's Office,

Former Minister for the State University Affair

Former Minister of Public Health, and

Founding Director of Asean Institute for Health Development,
Mahidol University, Salaya, Nakornpathom, Thailand

ระลึกถึงหมอนิตย

รศ.พญ.นิตยา คชภักดี เป็นศิษย์รามาริบัติ รุ่น 2 ขณะนั้นการสอนทางด้านปริคณิกซึ่งดำเนินการโดยคณะวิทยาศาสตร์ มีคณาจารย์จากมูลนิธิรอกกีเฟลเลอร์เป็นอาคันตุกะ (Visiting Professor) มีการเรียนการสอนเป็นภาษาอังกฤษและมีหลักสูตรที่ทันสมัยมาก นักศึกษาที่ได้รับการคัดเลือกเข้ามาเรียนที่รามาริบัติ รุ่นละ 64 คน เป็นนักเรียนระดับหัวกะทิ (cream) เพราะนอกจากจะมีคะแนนสูงแล้วยังต้องมีทักษะด้านภาษาอังกฤษดีเยี่ยมเพราะการเรียนการสอน การสอบใช้ภาษาอังกฤษ และตำราเรียนทั้งหมดที่ใช้ก็เป็นตำราภาษาอังกฤษ มีการอ่านวารสารวิชาการในระดับนานาชาติ และนำเสนอ รวมทั้งอภิปรายกันเป็นภาษาอังกฤษ เพราะฉะนั้นถ้าไม่แท้จริงก็จะผ่านยาก นอกจากนี้ยังมีการทำโครงการวิจัยร่วมกับคณาจารย์ในภาควิชาต่างๆ ซึ่งอาจารย์นิตยาได้เลือกทำโครงการในภาควิชาชีวเคมี ซึ่งดิฉันประจำอยู่เป็นโครงการวิจัยที่เราเรียกว่า honor project กับอาจารย์ Gordon Bailey เรื่องอะมิบา และผลของยาต่างๆ ต่อเชื้อดังกล่าว เมื่อจบแพทย์จากรามาริบัติ และฝึกงานต่อก็ได้รับบรรจุเป็นอาจารย์ทุน ก.พ. ไปทำปริญญาโทที่คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด กับ Dr. Jo Wray จนได้ปริญญาโท และเข้าฝึกงานต่อที่โรงพยาบาลเด็กของฮาร์วาร์ด กับ Dr. Thomas Berry Brazelton ได้รับ Diploma ด้านการพัฒนาเด็กจึงกลับมาเป็นอาจารย์ที่คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติจนถึงปัจจุบัน

อาจารย์นิตยาเป็นผู้มีน้ำใจดี ช่วยเหลือผู้คนที่รักใคร่ของคนที่ได้รู้จักและสัมผัสด้วย ได้บุกเบิกจัดตั้งสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว ของมหาวิทยาลัย และมีผลงานเป็นที่ปรากฏ เนื่องจากเป็นผู้มีน้ำใจโอบอ้อมอารี จึงมีคนรู้จักมากมาย และกว้างขวางในวงวิชาการ ทั้งเป็นคน active สามารถทำงานยากให้ลุล่วงไปได้ และเป็นมิตรที่ดีนอกจากจะเป็นคนที่มีความสามารถแล้วยังมีพรสวรรค์ด้านการขับร้อง มีเสียงไพเราะ และร้องเพลงฝรั่งได้เพราะมาก ซึ่งดิฉันได้เคยฟังในงานเลี้ยงรับรองแขกต่างประเทศ

เนื่องจากบ้านอยู่ใกล้กันที่ศาลายา เลยได้พบปะสังสรรค์ใกล้ชิดกันเป็นพิเศษ และรู้สึกอบอุ่นใจที่อยู่ใกล้ เพราะรู้สึกว่าสามารถพึ่งพาได้ในยามคับขัน

ในวาระที่อาจารย์นิตยาจะครบรอบ 60 ปี ในปีนี้ ดิฉันขอเป็นกำลังใจให้อาจารย์ได้คงทำงานเป็นที่พึ่งพาของบรรดาศิษย์และผู้ร่วมงาน และขอให้มีความสุขพอนามัยสมบุญรณ ห่างไกลจากโรคภัยทั้งปวง และคงรักษาความดีไว้ ดุจเกลือรักษาความเค็มฉันนั้น

ด้วยความรักและหวังดี

ดร. สิรินทร์ พิบูลนิยม

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ มหาวิทยาลัยมหิดล

อาจารย์หมอนิตยากับเด็ก ๆ

เวลาที่กล่าวถึงการพัฒนาเด็กเล็กๆ เราก็มักจะนึกถึงชื่อ “อาจารย์หมอนิตยา คชภักดี” พร้อมๆ กันไปด้วยเสมอ เพราะอาจารย์หมอนิตยานอกจากจะสอนในภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดีแล้ว ยังได้ทำการวิจัยเกี่ยวกับเด็กเล็ก สอน และให้ความรู้แก่ประชาชน พ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ และผู้ดูแลเด็กผ่านสื่อมวลชน หรือโดยบรรยายในการประชุมสัมมนา การฝึกอบรม และการประชุมวิชาการทั้งในประเทศและต่างประเทศเป็นที่รู้จักกันโดยทั่วไป

ที่ได้รู้จักอาจารย์หมอนิตยาดีขึ้นอีกก็เมื่ออาจารย์หมอได้ก่อตั้งสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัวขึ้น ในมหาวิทยาลัยมหิดล ซึ่งดิฉันได้มีโอกาสร่วมด้วยช่วยกันตั้งแต่สมัยอยู่ในคณะรัฐบาลของ ฯพณฯ อานันท์ ปันยารชุน อาจารย์หมอเห็นจะเป็นบุคคลประเภทอยู่หนึ่งๆ ไม่เป็น ต้องคิดค้น คิดหา “เรื่อง” ทำอะไรๆ มากมาย เพื่อส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยได้รับโอกาสพัฒนาให้เต็มศักยภาพที่สุด

ล่าสุด เราก็มาร่วมงานกันอีก เกี่ยวกับการพัฒนาพฤติกรรมบ่งชี้แสดงสมรรถนะของเด็กปฐมวัยอายุ 3-5 ปี ซึ่งเป็นโครงการของสำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา สนับสนุนโดยองค์การยูนิเซฟและราชการไทย พฤติกรรมบ่งชี้นี้จะช่วยให้เข้าใจการพัฒนาเด็กได้ดียิ่งขึ้น และคณะผู้ทำได้จัดให้มีแนวปฏิบัติด้วยสำหรับพ่อแม่ ผู้ปกครอง ครู อาจารย์ และผู้ดูแลเด็ก ผู้ซึ่งมีส่วนสำคัญในการพัฒนาเด็กเป็นอย่างยิ่ง

จะเห็นว่า อาจารย์หมอนิตยา เป็นผู้รุกรานเสมอ อยากจะบอกอาจารย์หมอมว่าอายุ 60 ปีเป็นเพียงตัวเลขอย่างที่เขาวากัน อธิษฐานขอสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลกทรงอวยพระพรให้อาจารย์หมอนิตยามีอายุยาวนาน สุขกายจิตดี และแข็งแรงมีชีวิตครอบครัวสุขสันต์ จะได้ทำงานอย่างต่อเนื่องยาวนานต่อไปเช่นกัน และสร้างบุญกุศลช่วยพัฒนาเด็กไทยของเราให้มีคุณภาพยิ่งๆ ขึ้นไป

ศาสตราจารย์ ดร. สายสุรี จุติกุล

29 ธันวาคม 2550

ขอแสดงความยินดีในวาระโอกาสครบรอบ 60 ปี ของ พญ.นิตยา คชภักดี

ในนามสำนักงานคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ ผมขอส่งความปรารถนาดีแด่ รศ.พญ.นิตยา คชภักดี ที่ปฏิบัติหน้าที่มาด้วยดีทำให้งานพัฒนาทางการแพทย์ เด็กและระบบครอบครัวของสังคมไทยดีขึ้นจนเป็นสถาบันแห่งชาติ นับว่าเป็นผู้ที่สร้างคุณูปการต่อประเทศอย่างยิ่ง ในความเป็นนักวิชาการ ได้มีผลงานด้านการวิจัยที่เป็นที่ประจักษ์ชัดว่ามีคุณค่าต่อวิชาการด้านนี้ และก่อกำเนิดกิจกรรม ที่เป็นประโยชน์ อื่นๆ มากมาย

ผมขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยตลอดจนสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายและ พระบารมีของ พระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวและสมเด็จพระนางเจ้าพระบรมราชินีนาถ ดลบันดาลให้ท่านประสบแต่สิ่งดีงามเหมือนกับที่ท่านได้ทำไว้ให้กับสังคมไทย เจริญด้วยจตุรพิรพรและมีผละกำลัง กาย ใจ จิต วิญญาณ ในการสร้างประโยชน์ให้กับประชาชนคนไทยและประเทศชาติ ต่อไปอีก นานเท่านาน

ศาสตราจารย์ ดร. อานนท์ บุญยะรัตเวช
เลขาธิการคณะกรรมการวิจัยแห่งชาติ
E-mail: ahnond@nrct.go.th

ให้เกียรติครบ 5 รอบ รอนัดดา สิมสัทธิ
ศาสตราจารย์ รอนัดดา สิมสัทธิ
เมื่อนัดดา สิมสัทธิ อายุครบ 60 ปี
(นิตยา คชภักดี)

รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิง นิตยา คชภักดี เป็นศิษย์แพทย์รามธิบดีรุ่น 2 ข้าพเจ้ามีโอกาสได้สอนชีวเคมีโภชนาการ ในช่วง Pre med ปีที่ 2 และต่อมาในช่วงวิชาการเวชศาสตร์ และวิชาเวชศาสตร์ชุมชน และยังได้ออกไปทำงานวิจัยในภาคสนามที่จังหวัดอุบลราชธานี ด้านโภชนศึกษาและแม่และเด็ก ด้านพัฒนาการเด็ก เช่น ทำวิทยุทัศน์ เรื่อง **“หมอนิตมาแล้ว”**

ข้าพเจ้าประทับใจในหมอนิตมาก หมอนิตเป็นคนเก่ง เป็นหมอนิตที่เรียนดี ทำงานดี ขยันขันแข็ง มีความรับผิดชอบสูง เป็นคนสนุกสนาน รื่นเริง มีความกตัญญูกตเวที เคารพการระต่อผู้ใหญ่ ครูปาอาจารย์สม่ำเสมอ ตลอดมา เป็นที่รักใคร่ของเพื่อนฝูง ครูปาอาจารย์ทั่วไป หมอนิตเป็นแพทย์ที่ดีมาก มีความสามารถสูง เป็นผู้นำ และเชี่ยวชาญด้านพัฒนาการเด็กที่มีชื่อเสียง เป็นที่ยอมรับทั้งในระดับชาติ และนานาชาติ เป็นผู้ก่อตั้งหน่วยพัฒนาการเด็ก ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ รามธิบดี และ สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล ขอให้หมอนิต จงมีแต่ความสุข ความเจริญตลอดไป...

ศาสตราจารย์ พญ.สาคร ธนमितต์
สถาบันวิจัยโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล

แต่...อาจารย์นิตยา ที่รักยิ่ง

ดิฉันได้รู้จักอาจารย์นิตยามาตั้งแต่เป็นนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 3 จนจบแพทยศาสตร์และเป็นอาจารย์แพทย์ อาจารย์นิตยามีลักษณะพิเศษที่เห็นได้ชัดตั้งแต่แรกคือ เป็นผู้ที่มีความซื่อสัตย์และจริยธรรม มีน้ำใจโอบอ้อมอารี ลักษณะของความเป็นผู้นำ ยินดีช่วยงานของส่วนรวมอย่างมาก ซึ่งเป็นพื้นฐานสำคัญของความสำเร็จในอนาคต ดิฉันได้เห็นและติดตามความเจริญก้าวหน้าของอาจารย์นิตยามาจนถึงปัจจุบันนี้รวม 40 ปี อาจารย์นิตยาได้ทำหน้าที่ทุกอย่างในชีวิตอย่างครบถ้วนสมบูรณ์ คือ

อภิชาติศิษย์ ขณะเป็นนักศึกษาแพทย์ แพทย์ประจำบ้าน อาจารย์นิตยาได้ทำหน้าที่ศิษย์ที่ดี ตั้งใจเรียน เรียนดี ประพฤติดี มีสัมมาคารวะต่อครูอาจารย์และเพื่อนร่วมงาน เป็นคนที่มีปัญญา จะสังเกตและเรียนรู้สิ่งดีๆ จากครูอาจารย์ เพื่อนร่วมงาน แล้วนำไปปฏิบัติให้เป็นประโยชน์ต่อไป

อภิชาติมิตร เมื่ออาจารย์นิตยาจบการศึกษา ได้รับเลือกให้เป็นอาจารย์ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ อาจารย์นิตยาเป็นที่รักของเพื่อน ยินดีเสียสละให้แก่ส่วนรวม เป็นผู้นำในหมู่เพื่อนฝูง ได้รับเลือกให้เป็นหัวหน้าชั้น หัวหน้าศิษย์เก่าแพทย์รามารบิตี และอื่นๆ เต็มใจให้คำปรึกษาแก่เพื่อนร่วมงาน ทั้งด้านวิชาการชีวิตครอบครัวและชีวิตส่วนตัว ให้คำปลอบประโลมใจกับเพื่อนทุกระดับ อาจารย์นิตยาให้ความรักความเคารพ มีความกตัญญูทวนเวทที่ต่อครูอาจารย์และผู้มีอาวุโสเสมอ

อภิชาติครู อาจารย์นิตยาทำหน้าที่ครูแพทย์เป็นอย่างดี หลังจากจบการศึกษาต่อสาขาพัฒนาการเด็กที่มหาวิทยาลัยฮาวาร์ด ได้กลับมาพัฒนางานด้านนี้ให้ก้าวหน้าขึ้นเป็นอย่างมาก ได้เชิญครู Prof. Bracelton มาเผยแพร่ความรู้ให้แก่กุมารแพทย์ไทยหลายครั้ง

ท่านได้ทำหน้าที่แพทย์สาขาพัฒนาการเด็ก ซึ่งเป็นปัญหาสำคัญในปัจจุบันนี้ ทำให้ได้คำแนะนำ ดูแลรักษา และช่วยเหลือคลี่คลายปัญหาเด็ก ครอบครัว สังคมได้เป็นอย่างดียิ่ง ทำให้ชีวิตครอบครัวของเด็กเป็นจำนวนมากกลับมีความสุข มีอนาคตที่ติงามได้ นับว่าได้ทำกุศลอย่างสูง

อาจารย์นิตยามีคุณลักษณะผู้นำ ครูและผู้บริหารที่ดี มีความรู้ความสามารถ จึงได้รับความไว้วางใจให้เป็นผู้ร่วมก่อตั้งและเป็นผู้อำนวยการสถาบันเด็กและเยาวชนของมหาวิทยาลัยมหิดลเป็นท่านแรก บทบาทของสถาบันนี้มีความสำคัญต่อการพัฒนาเยาวชนในระดับชาติอันเกิดประโยชน์อย่างสูงต่อประเทศชาติ อาจารย์นิตยาได้ทุ่มเทกำลังกายกำลังใจได้จัดประชุม อบรมวิชาการและดำเนินการต่างๆ เพื่อให้การพัฒนาการเด็กและเยาวชนของชาติที่รับผิดชอบได้เข้าถึงเยาวชนไทยอย่างกว้างขวางทั่วประเทศ

การมีครอบครัวที่อบอุ่นมั่นคง อาจารย์นิตยาและอาจารย์นัยพินิจเป็นเนื้อคู่แท้ที่เหมาะสมกันอย่างยิ่ง อาจารย์นิตยาได้ทำหน้าที่ดูแลบิดามารดา ครอบครัวและบุตรอย่างสมบูรณ์ อาจารย์ทั้งสองเป็นคู่ที่ดีฉันชื่นชมในคุณงามความดี การดำรงตนเพื่อส่วนรวม มีความมุ่งมั่นมานะ และมีความสามารถในการริเริ่มก่อตั้งสถาบันหรือโครงการที่เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมและประเทศชาติ ทั้งสองเป็นผู้ที่กล้าคิด กล้าทำ มีคุณธรรมจริยธรรม มีความกตัญญูทวนเวท มีน้ำใจต่อเพื่อนฝูง เพื่อนร่วมสถาบัน และเพื่อนร่วมงานอย่างดียิ่ง

อาจารย์นิตยาและดิฉันมีความรักใคร่ผูกพันเป็นพิเศษ ตั้งแต่เป็นครูและศิษย์ เป็นเพื่อนร่วมงาน เป็นอาจารย์ เป็นปียมิตรที่เข้าใจเห็นใจให้กำลังใจต่อกันเสมอ

ในวาระอันเป็นมงคลที่อาจารย์นิตยาจะมีอายุครบ 5 รอบ ขออำนาจแห่งคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก โปรดดลบันดาลให้อาจารย์นิตยาที่รักยิ่ง มีความสุข ความเจริญ มีสุขภาพพลานามัยแข็งแรง

มีอายุยืนยาว สมปรารถนาในสิ่งที่ตั้งามทุกประการ แม้จะเกษียณอายุราชการก็ยังคงบริบูรณ์ด้วยพลังกาย พลังใจ พลังปัญญา พลังความคิด ที่จะประกอบภารกิจให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวมและครอบครัวตลอดไป

ด้วยความรักและปรารถนาดีอย่างยิ่ง

(ศาสตราจารย์เกียรติคุณ แพทย์หญิงภัทรพร อิศรางกูร ณ อยุธยา)

11 ธันวาคม 2550

สัมมนาพัฒนาอาจารย์ ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี
วันที่ 3-5 มีนาคม 2550

ระลึกถึงนิตยาศิษย์ที่รัก

ในวาระที่ รองศาสตราจารย์แพทย์หญิงนิตยา คชภักดี มีอายุ 60 ปี ดิฉันรู้สึกยินดี และปลาบปลื้มใจเป็นอย่างยิ่งที่จะเขียนคำอวยพรเป็นที่ระลึกในโอกาสสำคัญนี้

นิตยาเป็นศิษย์ รามาธิบดี รุ่น 2 เป็นนักศึกษาแพทย์ที่อาจารย์ภูมิใจในความสามารถทางวิชาการ ในการบำเพ็ญประโยชน์ต่อส่วนรวม และมีความคิดเป็นผู้ใหญ่ สมกับคุณวุฒิและวัยวุฒิ เธอมีความสนิทสนมกับดิฉันเป็นอย่างดี ไม่ว่าจะเป็นปีใหม่ สงกรานต์หรือโอกาส ใดๆ นิตยาไม่เคยลืมอาจารย์ถนอมศรี ในปี พศ.2533 ในวาระที่ดิฉันเกษียณ อายุราชการจากวิทยาลัยแพทยศาสตร์พระมงกุฎเกล้า นิตยาและศิษย์รามาธิบดีที่เคยเรียนกับดิฉันได้มาแสดงความยินดี ร้องเพลงหมู่ ชื่อ “ดอกไม้” ให้ “ครูเก่าแก่” ซึ่งยังความปลื้มปิติแก่ดิฉันเป็นอย่างยิ่ง

เมื่อสำเร็จการศึกษานิตยาเป็นแพทย์ประจำบ้านและในที่สุดเป็นอาจารย์ประจำภาควิชากุมารฯ ที่รามาธิบดี นิตยามีความสนใจในเรื่องการพัฒนาเด็กเป็นพิเศษ และได้ทุ่มเทตัวเองให้กับงานนี้จนเป็นผู้นำในการศึกษาสาขานี้ และได้ทำงานก่อตั้งหน่วยพัฒนาการเด็กในภาควิชากุมารฯ และต่อมาสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว ซึ่งเธอเป็นกำลังสำคัญในการบุกเบิกสร้างสรรค์ให้เจริญเป็นปีกแผ่น นับว่าเป็นการทำประโยชน์อันใหญ่หลวงให้กับส่วนรวม รามาธิบดีมีความภาคภูมิใจในศิษย์คนนี้อย่างยิ่ง และดิฉันในฐานะอาจารย์มีความภูมิใจที่มีศิษย์ผู้เปรียบพร้อมด้วยความรู้ความสามารถ มีคุณธรรมและมีความสำนึกทำประโยชน์ต่อประเทศชาติ ซึ่งเป็นสิ่งที่ประเทศไทยต้องการเป็นอย่างยิ่ง

ทางชีวิตของนิตยาเป็นชีวิตที่สงบ แจ่มใส กับบุญกุศลที่ได้บำเพ็ญมาโดยตลอด ร่วมกับอาจารย์นัยพินิจ ซึ่งเป็นคู่ชีวิตของเธอ ในวาระอันสำคัญนี้ ดิฉันขออัญเชิญคุณพระศรีรัตนตรัย ร่วมกับบุญบารมีจากความดีงามที่ นิตยาได้กระทำมาตลอดชีวิต ขอให้อาจารย์ นิตยาประสบความสำเร็จ สุขกาย สบายใจ คิดสิ่งใดสมความปรารถนาในทุกสิ่งที่ดีงาม มีชีวิตครอบครัวที่เป็นปีกแผ่น เป็นคู่ชีวิตของอาจารย์นัยพินิจตลอดไป

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ พญ. ถนอมศรี ศรีไชยกุล
29 ธันวาคม 2550

"หมอนิตย์เป็นตัวอย่างที่ดียิ่งของกุมารแพทย์ที่ทุ่มเทกำลังกายกำลังใจเต็มพละกำลัง เพื่อการพัฒนาการเด็ก ซึ่งผลสำเร็จของหมอนิตย์เป็นที่ประจักษ์สืบต่อมายาวนาน ขอคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่หมอนิตย์นับถือดลบันดาลให้ประสบความสำเร็จ สุข ความเจริญ รวมทั้งครอบครัวอยู่เย็นเป็นสุขยิ่ง ๆ ขึ้นไป

ศ.เกียรติคุณ พญ.ชนิกา ตูจันดา

อาจารย์นิตยา – ผู้บุกเบิกวิชาพัฒนาการเด็ก

ผมมีโอกาสรู้จัก อาจารย์นิตยา ตั้งแต่อาจารย์นิตยา เข้าเป็นนักศึกษาแพทย์ ของคณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ในสมัยแรกๆ นักศึกษายังมีจำนวนน้อย ทำให้อาจารย์และนักศึกษา มีความใกล้ชิด และคุ้นเคยกันเป็นอย่างดี เมื่ออาจารย์นิตยาได้เข้าฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้าน ของภาควิชากุมารเวชศาสตร์ และผมได้รับมอบหมายให้รับผิดชอบการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านในสมัยนั้น จึงทำให้มีความคุ้นเคยกันมากยิ่งขึ้น ต่อมา อาจารย์นิตยา ได้มีโอกาสไปศึกษาฝึกอบรมทางด้านพัฒนาการเด็ก กับปรมาจารย์ที่มีชื่อเสียงของโลก คือ Professor T. Berry Brazelton แห่งมหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด ประเทศสหรัฐอเมริกา เมื่อกลับมาประเทศไทย จึงเป็นกำลังสำคัญ และเป็นผู้นำในสาขานี้ในประเทศไทย อาจารย์นิตยาได้ก่อตั้งหน่วยพัฒนาการเด็ก ของภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี เป็นผู้ก่อตั้งและเป็นผู้ดำเนินการคนแรก ของสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล เป็นที่ปรึกษาให้กับองค์กรต่างๆทางด้านพัฒนาการเด็ก หลายแห่ง เช่น องค์การยูนิเซฟ สมาคมกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย กระทรวงสาธารณสุข และกระทรวงศึกษาธิการ เป็นต้น

อาจารย์นิตยา นอกจากจะมีความรู้ ความสามารถ ทางด้านวิชาการแล้ว ยังเป็นผู้ที่มีจิตใจอ่อนโยน มีเมตตา สัมมาคารวะ พุดจาไพเราะ เป็นที่รักใคร่ของผู้ร่วมงาน เป็นตัวอย่างที่ดีของศิษย์ และเป็น “ป้าหมอนิด” ที่น่ารัก ของคนไข้ เป็นจำนวนมาก

ในโอกาสที่ รองศาสตราจารย์แพทย์หญิงนิตยา คชภักดี มีอายุครบห้ารอบ ในปีนี้ ผมขออัญเชิญ คุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่ท่านเคารพนับถือ โปรดอำนวยพร ให้อาจารย์นิตยา และครอบครัว มีความสุข ความเจริญ มีสุขภาพ และพลานามัยสมบูรณ์ มีพลังที่จะประกอบภารกิจอันเป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติต่อไปอีก นานเท่านาน

ศ.เกียรติคุณ น.พ.ประพุทธ ศิริบุญย์

อาจารย์นิตยาที่รามาริบัติภูมิใจ

ผมประทับใจในบุคลิกของพื่อนิตยาตั้งแต่ผมเป็นนักศึกษาเตรียมแพทย์ปีที่ 1 คณะวิทยาศาสตร์ส่วนอาจารย์นิตยาเป็นรุ่นพี่ปริคลินิกปีสุดท้าย เห็นพื่อนิตยาเดินถือหลอดทดลองขึ้นลงๆอยู่ที่ตึกปริคลินิกด้วยท่าทางกระฉับกระเฉงว่องไว พูดเสียงดังกังวานดูมีความเชื่อมั่นในตนเองสูงมาก รู้สึกนิยมชมชอบอยู่ในใจ และคิดว่าถ้าอยู่ปริคลินิกแล้วได้ทำงานวิจัยแบบพื่อนิตยาบ้างก็คงจะสนุกดี

ผมมาพบกับพื่อนิตยาอีกครั้งเมื่อผมเป็นนักศึกษาแพทย์ปีที่ 5 พื่อนิตยาเป็นแพทย์ประจำบ้านภาควิชากุมารเวชศาสตร์ พื่อนิตยาได้ให้ความสนใจเอาใจใส่ ถ่ายทอดวิชาการให้แก่รุ่นน้องๆ รวมทั้งเป็นตัวอย่างของแพทย์ที่ดี พื่อนิตยาจึงเป็นแพทย์ประจำบ้านที่น้องๆ ให้ความเคารพรักเป็นอย่างมาก

เมื่อเป็นอาจารย์แพทย์ ผมได้เห็นแบบอย่างการเป็นอาจารย์แพทย์ที่ดีจากพื่อนิตยาอีก ท่านบุกเบิกงานวิจัยและงานสร้างเสริมสุขภาพเด็กและครอบครัวซึ่งเป็นสิ่งที่น่าสมัยเป็นอย่างมากก่อนที่วงการสุขภาพบ้านเราจะให้ความสำคัญกับการสร้างเสริมสุขภาพ ผมรู้สึกประทับใจมากเมื่อได้ชม วีดิทัศน์ “หมอนิดมาแล้ว” เห็นภาพพื่อนิตยาถือกระเป๋าร่วมยกกระโดดขึ้นชั้นรถมอเตอร์ไซด์ เข้าไปสอนการดูแลสุขภาพและการพัฒนาให้แก่เด็กๆ ตามหมู่บ้านในชนบทห่างไกลความเจริญ

ผมขอแสดงความยินดีกับพื่อนิตยาที่ได้แสดงศักยภาพ ผ่าผลงานไว้เป็นต้นแบบแก่ชาวรามาริบัติและชาวมหิดลรุ่นหลัง คือการจัดตั้งหน่วยพัฒนาการเด็ก ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ และสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว ซึ่งนับว่าเป็นคุณูปการแก่ระบบสุขภาพของประเทศและต่อสังคมไทยเป็นอย่างมาก

นอกจากงานในหน้าที่ที่หนักเต็มที่แล้ว พื่อนิตยายังปลื้มเวลามาช่วยงานส่วนรวมของรามาริบัติไม่เคยขาด ในวันสำคัญของคณะฯ เช่นงานครบรอบวันเกิดคณะฯ งานปีใหม่, งานบุญการกุศล, งานไหว้ครู งานมุทิตาจิตต่างๆ พื่อนิตยาจะมาร่วมงานด้วยอย่างสม่ำเสมอ พื่อนิตยาเป็นนายกสมาคมศิษย์เก่าแพทย์รามาริบัติที่มีประสิทธิภาพมาก เป็นนายกสมาคมที่ทำให้ได้ทุกหน้าที่ ตั้งแต่เปิดงาน-ปิดงาน, กล่าวสุนทรพจน์ เป็นโฆษก, ร้องเพลง, เดินร่า, วางแผนงาน จัดสถานที่ งานต่างๆ เหล่านี้พื่อนิตยาทำด้วยความสนุกสนานแจ่มใส มีเสียงหัวเราะอย่างอารมณ์ดีของพื่อนิตยาละเล้าให้บรรยากาศรื่นรมย์อยู่เสมอ เป็นที่สบายใจของผู้ร่วมงาน

ผมเคยคิดว่าจะเสนอสมาคมศิษย์เก่าแพทย์รามาริบัติให้แต่งตั้งพื่อนิตยาเป็นนายกสมาคมตลอดชีวิต แต่ทำไม่ได้เพราะผิดหลักประชาธิปไตย

ผมยินดีที่ได้มีโอกาสร่วมดูแลสุขภาพของพื่อนิตยาอยู่บ้าง และดีใจที่พื่อนิตยายังแข็งแรงดี ในโอกาสอันเป็นมงคลที่พื่อนิตยาจะมีอายุครบ 60 ปี ผมขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยประทานพรให้พื่อนิตยามีสุขภาพแข็งแรง ได้มีความสุขชื่นชม สุขใจเมื่อมองย้อนหลังไปถึงผลงานที่มอบให้ไว้แก่รามาริบัติ มหาวิทยาลัยและสังคมไทยและหวังว่าพื่อนิตยาจะมีโอกาสทำประโยชน์ให้แก่สังคมไทยอีกนานเท่านาน

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ รัชตะ รัชตะนาวิน
คณบดี คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาริบัติ
มหาวิทยาลัยมหิดล

คุณหมอนิตยาผู้บุกเบิกเรื่องการพัฒนาการเด็กไทย

ศ.นพ. สมศักดิ์ โล่ห์เลขา

นายกแพทยสภา

ประธานราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทย

ผมรู้จักคุณหมอนิตยาตั้งแต่ผมกลับจากสหรัฐอเมริกา มาสอนหนังสือที่โรงพยาบาลรามาริบัติ คุณหมอนิตยาเป็นนักเรียนรามาริบัติรุ่นที่สองขณะนั้นเป็นแพทย์ฝึกหัดอยู่ คุณหมอนิตยาเป็นแพทย์ประจำบ้านรุ่นที่หกของภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาริบัติ ในรุ่นนั้นมีแพทย์ประจำบ้านอยู่สี่คนคือ พญ. นิตยา คชภักดี, พญ. พรพิมล พัวประดิษฐ์, พญ. ประไพศรี ไวนิชยกุล และ พญ. วัลภา เจษฎานิชกุล เมื่อได้วุฒิบัตรสาขากุมารเวชศาสตร์แล้วคุณหมอนิตยาได้รับเลือกเป็นอาจารย์ของภาควิชากุมารเวชศาสตร์โรงพยาบาลรามาริบัติ

อาจารย์นิตยาได้ไปศึกษาต่อที่สหรัฐอเมริกา ได้ไปฝึกอบรมอยู่กับ Dr. T Berry Brazelton ที่โรงพยาบาลเด็กของมหาวิทยาลัย ฮาร์วาร์ด ซึ่งได้รับยกย่องว่าเป็นโรงพยาบาลเด็กที่ดีที่สุดในโลก และสาขาที่คุณหมอนิตยาไปฝึกอบรมนั้นก็มีความสำคัญอย่างยิ่งยวดในการเป็นกุมารแพทย์ ในสมัยที่ผมไปฝึกอบรมกุมารเวชศาสตร์ที่สหรัฐฯ ผมสอบวุฒิบัตรได้คะแนนอยู่ในเปอร์เซ็นต์หนึ่งของผู้เข้าสอบทั้งหมด แต่ในจดหมายเขาบอกว่าสถาบันฝึกอบรมที่ดีให้ดูที่คะแนนการพัฒนาการเด็ก ซึ่งเป็นสาขาเดียวที่ผมได้คะแนนมาตรฐานไม่ถึง 600 สาขาอื่นได้เกินหกร้อยหมด ทำให้ผมเริ่มคิดว่าเราเรียนสนใจแต่ทางด้านวิทยาศาสตร์แต่เราขาดด้านสังคมและพัฒนาการที่เป็นเรื่องสำคัญของการเป็นกุมารแพทย์ คุณหมอนิตยากลับมาจากต่างประเทศพูดเรื่องการพัฒนาการเด็กและพฤติกรรมเด็กขณะนั้นเรามีแต่จิตแพทย์เด็ก เวลาเสนอชื่อผู้เชี่ยวชาญด้านจิตแพทย์เด็ก อาจารย์หลายคนบอกผมว่าคุณหมอนิตยาไม่ใช่จิตแพทย์แต่ทำทางด้านจิตวิทยาและพัฒนาการเด็กซึ่งเป็นเรื่องใหม่

เมื่อสามสิบปีก่อน ผมรู้จักอาจารย์นัยพินิจเมื่อเริ่มมีการใช้เครื่องคอมพิวเตอร์ผมได้สนใจติดต่อซื้อเครื่องคอมพิวเตอร์ที่เป็น IBM compatible 2086 (ก่อนที่จะพัฒนาเป็นรุ่น 386, 486, Pentium) รุ่นแรกๆเมื่อประมาณเกือบสามสิบปีมาแล้ว อาจารย์นัยพินิจสนใจเรื่องเกี่ยวกับสมองซึ่งคล้ายคลึงกับการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ งานของอาจารย์นัยพินิจกับงานของอาจารย์นิตยาจึงเข้ากันได้เป็นอย่างดี ผมได้ติดตามงานของอาจารย์นิตยามาโดยตลอด อาจารย์นิตยาได้รับเชิญไปอภิปรายในการประชุมกุมารแพทย์ของโลกหลายครั้ง เมื่อผมเป็นกรรมการสภามหาวิทยาลัยผมได้เป็นกรรมการสรรหา และได้สนับสนุนให้อาจารย์นิตยาได้เป็นผู้อำนวยการสถาบันพัฒนาเด็กและครอบครัวแห่งชาติคนแรกและเป็นอยู่ถึงสองสมัย เมื่อผมเปิดโรงเรียนสองภาษาลาดพร้าวก็ได้เชิญอาจารย์นิตยามาเป็นที่ปรึกษาของกรรมการโรงเรียน เมื่อเรามีการตั้งมูลนิธิขึ้นมาเพื่อให้ทุนเรียนฟรีแก่เด็กที่มีศักยภาพเราได้เชิญอาจารย์นิตยามาเป็นผู้ดำเนินการคัดเลือกตามหลักวิชา เมื่อผมเป็นประธานราชวิทยาลัยกุมารแพทย์แห่งประเทศไทยและนายกแพทยสภาผมได้เล็งเห็นความสำคัญของการพัฒนาเด็กไทยให้ได้ศักยภาพสูงสุดจึงได้จัดให้มีการฝึกอบรมสาขาต่อยอดในเรื่องการพัฒนาการเด็กซึ่งกำลังเป็นที่นิยมของกุมารแพทย์ในปัจจุบัน ในอนาคต บิดามารดาไม่ได้พาบุตรมาหากุมารแพทย์เรื่องเจ็บป่วยแต่จะมาปรึกษาเรื่องพัฒนาการและปัญหาทางพฤติกรรมของเด็กและวัยรุ่น อาจารย์นิตยาเป็นบุคคลที่เป็นกำลังสำคัญในงานเหล่านี้ การเกษียณอายุราชการนั้นเป็นเพียงตัวเลขและเป็นเรื่องของลูกจ้างเท่านั้น ตราบใดที่เรายังทำงานได้ชีวิตเรายังทำประโยชน์ต่อไปโดยไม่มีการเกษียณ

นิต ผู้น่ารักตลอดกาล

นิตและดิฉันรู้จักกันมาตั้งแต่เรายังเล็ก ๆ เพราะคุณพ่อของดิฉันเป็นเพื่อนนักเรียนชั้นมัธยมรุ่นเดียวกับคุณแม่ของนิต และคุณพ่อของนิตก็เป็นครูของทั้งสองท่าน นับว่านิตเป็นเพื่อนคนแรกในชีวิตของดิฉันก็ว่าได้ เพราะเราเริ่มเรียนอนุบาลโรงเรียนเดียวกันและห้องเดียวกัน ตอนถ่ายรูปหมู่ก็นั่งอยู่ติดๆกัน หลังจากจบอนุบาล นิตไปเรียนต่อโรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ ส่วนดิฉันไปเข้าโรงเรียนอัสสัมชัญคอนเวนต์ เราจึงแยกกันไป แต่ในระหว่างนั้น ดิฉันจะได้ยินคุณพ่อพูดถึงนิตให้ฟังอยู่เสมอ ว่าเป็นเด็กเรียนเก่ง สวยน่ารักและร่าเริงแจ่มใส เพราะคุณพ่อคุณแม่พบกันเป็นประจำในงานสังสรรค์ศิษย์เก่าของโรงเรียน แต่เนื่องจากภาระการเรียน เราจึงแทบไม่ได้พบกันเลย มาพบกันอีกครั้งก็ตอนมาเข้าเป็นนักศึกษาคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีโดยดิฉันเข้าก่อนนิตหนึ่งปี ดิฉันจึงอยู่รุ่นหนึ่งและนิตอยู่รุ่นสอง

ครอบครัวของนิตเป็นครอบครัวที่อบอุ่นมาก คุณพ่อและคุณแม่เป็นผู้ที่มีน้ำใจและอัธยาศัยไมตรีที่น่ารักมากๆ นิตจึงได้คุณสมบัตินี้มาจากคุณพ่อคุณแม่ ตั้งแต่แรกที่มาพบกันอีกครั้งตอนโต ดิฉันมีความประทับใจในบุคลิกที่โดดเด่นของนิต นิตเป็นคนรูปร่างสูงใหญ่สง่างามน่าเกรงขามเหมือนคุณพ่อ มีอารมณ์แจ่มใสสดชื่นอยู่ตลอดเวลา ไบหน้ายิ้มแย้มน่ารัก พูดจาไพเราะ มีน้ำใจที่ใสสะอาด มีความเมตตากรุณาต่อทุกคน ตั้งแต่ผู้ช่วยตลอดจนผู้ใต้บังคับบัญชา ในบทบาทของการเป็นแพทย์นั้น นิตเหมาะกับการเป็นหมอดูเด็กเป็นอย่างดี เพราะมีความรักเด็กเป็นชีวิตจิตใจ และเป็นอาจารย์ที่น่ารักของนักศึกษาแพทย์ทุกคน

นิตมีความสามารถพิเศษหลายอย่าง เล่นกีฬาและดนตรีได้ดี แต่ที่ถนัดและชอบมากเป็นพิเศษคือการร้องเพลง ซึ่งเป็นกิจกรรมประจำครอบครัวของนิตตั้งแต่เล็ก ๆ นิตมีเสียงที่ไพเราะเพราะพริ้งและมีพลังชวนฟังเป็นอย่างยิ่ง เป็นเสียงที่หาฟังได้ยากมาก ดิฉันมีความสุขเสมอเวลาที่ได้ยินเสียงเพลงของนิตในสมัยก่อน เช่นในงานรื่นเริงปีใหม่หรืองานคืนสู่เหย้าของคณะ แต่ในระยะหลังก็ไม่ค่อยมีโอกาสดังกล่าวบ่อยนัก เนื่องจากภาระหน้าที่การงานที่มากขึ้น ทำให้เราไม่ค่อยมีโอกาสดังกล่าว

ในชีวิตครอบครัว รศ.พญ.นิตยาได้สมรสกับรศ.ดร.นัยพินิจซึ่งเหมาะสมกันมาก ทั้งบุคลิกลักษณะและนิสัยใจคอ นิตได้ปฏิบัติตนเป็นคู่ชีวิตที่ดีและทั้งคู่ก็ได้ช่วยกันทำงานอย่างเอาใจจริงเอาใจในตำแหน่งวิชาการและบริหาร นิตได้ทุ่มเทให้กับงานพัฒนาการเด็กและครอบครัว ซึ่งมีความสำคัญต่อความเจริญของประเทศชาติในอนาคตเป็นอย่างยิ่ง มีชื่อเสียงทั้งในระดับชาติและนานาชาติ นำความเจริญมาสู่มหาวิทยาลัยมหิดลดังที่ได้ปรากฏ ในระยะหลัง นิตทำงานหนักขึ้น แม้เมื่อตนเองเจ็บป่วยก็ไม่ค่อยยอมหยุด เนื่องจากคิดว่าตนเองยังไปทำได้และงานรออยู่

ในฐานะที่เป็นเพื่อนเก่าแก่และรุ่นพี่ ดิฉันมีความชื่นชมนิตเป็นอย่างยิ่งในความเป็นคนที่มีคุณธรรมจริยธรรม เป็นตัวอย่างของแพทย์และอาจารย์แพทย์ที่ดีเยี่ยม สมควรที่ลูกศิษย์จะเอาเป็นแบบอย่าง

สุดท้ายนี้ ขอให้นิตมีสุขภาพแข็งแรง พักผ่อนให้มากขึ้น เพื่อทำงานที่ตนเองชอบและถนัดต่อไป ไม่ว่าจะป็นด้านการดูแลผู้ป่วยหรืองานพัฒนาการเด็ก ซึ่งยังเป็นปัญหาที่สำคัญของสังคมเรา

ด้วยความรักยิ่ง

จาก พี่ป๊าย

รองศาสตราจารย์แพทย์หญิงรวิพรรณ วิฑูรพันธ์
Rawiphan Witoonpanich, MD, FRCP
Division of Neurology, Department of Medicine
Faculty of Medicine, Ramathibodi Hospital
Rama 6 Road, Bangkok 10400, Thailand

มุทิตาจิต ต่ออาจารย์นิตยาที่เคารพรัก

ผมยังจำได้ติดตามถึงความสดใส ร่าเริง เมื่อแรกพบอาจารย์นิตยา เมื่อ 30 ปีที่แล้ว ขณะที่ผมเป็นนักเรียนแพทย์ และอาจารย์นิตยาเข้ามาสอนในชั่วโมง “Core Lecture” ที่ห้องบรรยาย 1 โดยอาจารย์นิตยาได้แนะนำตัวเองว่า อาจารย์ ชื่อ นิตยา คชภักดี เป็นภรรยาของอาจารย์นัยพินิจ ช้างกับช้างเจอกัน” ซึ่งก็ทำให้นักเรียนฮากันได้ทั้งห้องตั้งแต่ต้นชั่วโมง เวลาผ่านไปไวเหมือนโกหก 30 ปีผ่านไป ผมมีโอกาสดูรู้จักอาจารย์นิตยามากขึ้นเรื่อยๆ จากฐานะลูกศิษย์ เมื่อผมเป็นนักศึกษาแพทย์และแพทย์ประจำบ้านภาควิชากุมารเวชศาสตร์ มาเป็นอาจารย์แพทย์รุ่นน้อง หลังจากนั้นมาอย่างยาวนาน จึงเห็นอาจารย์นิตยาเป็นต้นแบบของครูแพทย์ที่ดีในหลายๆ เรื่อง

อาจารย์นิตยาเป็นครูแพทย์ที่มีความรู้ ความเชี่ยวชาญ รวมทั้งทักษะ ในการดูแลผู้ป่วยในสาขาพัฒนาการเด็ก อย่างหาตัวจับได้ยาก เป็นที่เลื่อมใสศรัทธาของพ่อแม่เด็กที่อาจารย์ได้ดูแล ทำให้อาจารย์มีความรู้ที่จะถ่ายทอดให้แก่ศิษย์ได้อย่างมากมายมหาศาล ร่วมกับคุณลักษณะของอาจารย์ที่เป็นผู้มีวุฒิภาวะสูง อารมณ์เย็น เยี่ยมด้วยความเมตตากรุณาทำให้ศิษย์กล้าที่จะใกล้ชิดสนิทสนม และให้ความเคารพรักเป็นทุนเดิม เมื่อผนวกกันเข้าก็เป็นปัจจัยเสริมซึ่งกันและกัน เปรียบเสมือนมี pipeline ขนาดใหญ่ถ่ายทอดความรู้จากอาจารย์สู่ศิษย์ได้อย่างไม่มีขีดจำกัด จึงนับว่าอาจารย์นิตยามีคุณลักษณะของแพทย์และครูแพทย์อันประเสริฐ

นอกจากระดับจุลภาคที่กล่าวไปแล้ว อาจารย์ยังมีความมุ่งมั่นและมีความสามารถในการทำประโยชน์ในระดับมหภาคเช่นกัน เห็นจากได้จากที่อาจารย์เป็นผู้ก่อตั้งสถาบันเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว โดยมุ่งหวังจะสร้างองค์ความรู้ในบริบทของสังคมไทยเพื่อพัฒนาเด็กทั้งทางร่างกาย จิตใจและสังคม ซึ่งเป็นรากฐานที่สำคัญของสังคมในอนาคตอีกด้วย อาจารย์นิตยาจึงนับว่าเป็นอาจารย์ไม่กี่ท่านที่สามารถสร้างผลงานดีๆ ให้กับสังคมได้ในทุกระดับ

ในวาระที่อาจารย์นิตยามีอายุครบ 5 รอบนี้ ผมจึงขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก โปรดดลบันดาลให้อาจารย์นิตยามีสุขภาพแข็งแรง มีความสุขในการทำประโยชน์ให้แก่สังคมสืบไป

ด้วยรักและเคารพ

รองศาสตราจารย์พงษ์ศักดิ์ โค้วสถิตย์

หัวหน้าภาควิชากุมารเวชศาสตร์

ศิษย์ ช่าง

จาก งาน ๖๐ ปี "หิมะสีน้ำเงิน" พบว่า

ศิษย์ และ หิมะสีน้ำเงิน เวทีล้นด้วยผู้คนที่
ที่ มองหา หิมะสีน้ำเงิน ... จะ มี สีน้ำเงิน
อยู่ ซ้ำกัน

รักและ เคารพ หิมะสีน้ำเงิน เสมอ
Dr. Chalerat Direkwattanachai
๑๓ ธันวาคม ๒๕๕๐

Asso.Prof. Chalerat Direkwattanachai, MD.
Head division of Pediatric Allergy and Immunology
Department of Pediatric
Faculty of Ramathibodi Hospital,
Mahidol University,
Bangkok 10400, Thailand

พี่น้องของดิฉัน.....

..... เป็นพี่ที่น่ารัก และรักน้อง เสมอมา ไม่ว่าเมื่อพี่นิตยังเป็นคู่หู และขนาดเท่ากันกับพี่บุปผา โถปัญญา (เผ่า สวัสดิ์) ในขณะที่เป็นนักศึกษาแพทย์ปีแรกๆ จนกระทั่งเป็นคู่ร่วมชีวิต และขนาดเท่าๆ กับพี่นัยพินิจ คชภักดี ต่อมา.

..... เป็นศิษย์ที่รักสถาบันและครูบาอาจารย์ ซึ่งพี่นิตแสดงให้เห็นเป็นแบบอย่างเสมอมา พี่นิตอาสาทำงานและได้รับเลือกให้เป็น นายกสมาคมศิษย์เก่าแพทย์รามาริบดี ถึงสองวาระ และยังเป็นนายก ฯ หญิงคนแรกอีกด้วย

..... เป็นอาจารย์กุมารแพทย์ที่ดิฉันประทับใจมากในความเอาใจใส่ผู้ป่วยทั้งใจและกาย และในการสอนศิษย์ที่ดีที่สุด คือการเป็นแบบอย่างที่ดีเยี่ยม

..... เป็นเพื่อนรุ่นพี่ ที่ดิฉันรู้สึกขาดหายและคิดถึงมาก เมื่อพี่นิตไปเป็นผู้ก่อตั้งและผู้อำนวยการสถาบันแห่งชาติ เพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว เราเคยมีความเห็นและความรู้สึกที่สอดคล้องกันมาก ๆ ในประเด็นต่าง ๆ

..... และ พี่นิตยังเป็นอาจารย์ที่ร้องเพลงได้เพราะที่สุดของภาควิชา ฯ เป็น entertainer ให้พวกเราเสมอ ๆ

ในวันที่พี่นิตอายุครบ 5 รอบ ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์ทั้งหลาย โปรดคุ้มครองให้พี่นิตมีสุขภาพดี ที่สุด ตลอดอายุขัย

ศาสตราจารย์ แพทย์หญิง สยมพร ศิรินาวิณ

(Sc 8, Rama 3)

อาจารย์นิตยา คชภักดี.....ผู้บุกเบิกงานพัฒนาการเด็ก และครอบครัว

ดิฉันได้ยินชื่อเสียงและรับรู้ผลงานของอจ.นิตย หรือ พี่ นิตย ของพวกน้องๆ มาเป็นเวลานานมาก ตั้งแต่ดิฉันจบเป็นแพทย์ประจำบ้าน และตัวดิฉันเองสนใจงานด้านพัฒนาการและพฤติกรรมเด็ก ทำให้ทราบว่าอาจารย์ซึ่งได้รับการอบรมด้านพัฒนาการและพฤติกรรมเด็กจากปรมาจารย์ด้านนี้คือ Prof. T Brazelton เมื่ออาจารย์กลับมาประเทศไทย อาจารย์ได้ทุ่มเทพลังกายพลังใจเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว ตลอดจนมุ่งมั่นทำงานหนักเพื่อให้ชุมชนมีความเข้าใจในบทบาท และความสำคัญของการพัฒนาเด็กและครอบครัวควบคู่กันไป อาจารย์เปรียบเหมือนเสาหลักของกลุ่มกุมารแพทย์ที่ทำหน้าที่ด้านพัฒนาการและพฤติกรรมเด็ก ทั้งนี้เพราะอาจารย์ได้พัฒนาองค์ความรู้ด้านนี้อย่างเชี่ยวชาญด้วยการทำวิจัยและมีผลงานนำมาเพื่อการพัฒนาเด็ก ครอบครัว และชุมชน อาจารย์มีเครือข่ายการทำงานทั้งในประเทศและนอกประเทศที่เข้มแข็ง และมีการผลักดันในเชิงนโยบายให้งานพัฒนาเด็กกระจายไปในระดับประเทศ โดยประสานเชื่อมโยงกับงานของกรมอนามัย ทำให้งานด้านนี้เป็นที่รู้จักกันดี โดยเมื่อเอ่ยถึงการพัฒนาเด็กก็ต้องนึกถึง อจ.นิตย คู่กันไป

ด้านการเรียนการสอนอาจารย์ได้ทุ่มเทในการถ่ายทอดความรู้แก่รุ่นน้อง และลูกศิษย์อย่างต่อเนื่องยาวนาน และอาจารย์ได้พยายามผลักดันให้เกิดหลักสูตรกุมารเวชศาสตร์อนุสาขาพัฒนาการและพฤติกรรม และประสบความสำเร็จโดยได้รับการรับรองจากแพทยสภาปีพ.ศ. 2547 ปัจจุบันอาจารย์เป็นประธานอนุกรรมการฝึกอบรมและสอบ กุมารเวชศาสตร์ อนุสาขาพัฒนาการและพฤติกรรม ซึ่งเป็นอนุสาขากุมารเวชศาสตร์ที่มีผู้สนใจมาฝึกอบรมเป็นจำนวนมากและได้ผลิตบุคลากรออกไปช่วยเหลือเด็กที่มีปัญหาพัฒนาการและพฤติกรรมได้อย่างมีคุณภาพ นอกจากนี้อาจารย์ยังเป็นประธานกิตติมศักดิ์ของชมรมพัฒนาการเด็กที่ก่อตั้งขึ้นในปี พ.ศ. 2548 ซึ่งชมรมนี้ทำหน้าที่ในการพัฒนาและการอบรมบุคลากร ตลอดจนประสานเชื่อมโยงผู้ที่ทำงานเกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กและครอบครัวให้ไปในทิศทางเดียวกัน

ในวาระที่อาจารย์นิตยา คชภักดี มีอายุครบ 60 ปี ดิฉันขออำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายจงโปรดอำนวยการให้อาจารย์มีสุขภาพแข็งแรง มีพลังกาย พลังใจ ในการทำงานที่มีประโยชน์ต่อประเทศชาติและสังคมและเป็นที่ยิ่งของพวกเราชาวกุมารแพทย์และเด็กไทยตลอดไป

ด้วยรัก...และเคารพ

แพทย์หญิงรัตโนทัย พลับรูการ

สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี

ด้วยรักและเคารพ

รศ.พญ.นิตยา คชภักดี เป็นอาจารย์ที่ดิฉันชื่นชมและนับถือมาก ตลอดระยะเวลาที่ได้รู้จักกับอาจารย์ ท่านเป็นแพทย์ที่น่านับถือที่สุดท่านหนึ่ง ด้วยตลอดระยะเวลาอันยาวนานในชีวิตราชการ ท่านได้อุทิศตนทำงานด้วยความมุ่งมั่น วิริยะ อุตสาหะ เสียสละและมีความรับผิดชอบอย่างยิ่ง เพื่อส่งเสริมศักยภาพด้านต่างๆ ของเด็กปฐมวัย ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา สังคม และคุณภาพ โดยอาศัยความรู้ทางวิชาการและเชิงปฏิบัติที่ทันสมัยในสากล ทั้งเชิงวิทยาศาสตร์และจิตวิทยาการศึกษา ท่านจึงเปรียบประหนึ่งกุมารแพทย์ ที่เชี่ยวชาญด้านพัฒนาการเด็กอย่างยิ่ง

ตลอดเวลาที่ผ่านมาไม่ว่าจะเป็นบทบาทอะไรท่านก็ทำได้ดีไม่มีบกพร่อง ทั้งการเป็นผู้บริหารที่เก่งและมาก ด้วยความสามารถ เป็นผู้เชี่ยวชาญชั้นแนวหน้าของเมืองไทย เป็นอาจารย์ที่รักของเด็กๆ เป็นหัวหน้าที่รักและห่วงใยของลูกน้อง เป็นเพื่อนที่ดี ๆ ที่สำคัญท่านเป็นภรรยาที่น่ารัก ที่ปรนนิบัติสามีได้ดีไม่ขาดตกบกพร่องแม้จะต้องทำงานนอกบ้านก็ตาม

ในวาระที่อาจารย์จะต้องเกษียณอายุราชการนั้น แทบไม่น่าเชื่อเลยว่าท่านจะมีอายุครบ 60 ปีบริบูรณ์ ดังจะสังเกตได้จากผิวพรรณ และหน้าตาที่สดใส รวมถึงยังแข็งแรงกว่าสาว ๆ บางคน อย่างไรก็ดีตาม แม่หมอนิตย์จะเกษียณอายุราชการแล้ว แต่ท่านก็คงไม่ได้หยุดจากงานเสียทีเดียว ดิฉันเชื่อว่าท่านคงยินดีที่จะคอยเป็นพี่ใหญ่ที่พร้อมให้คำแนะนำและเป็นทีปรึกษาที่คอยช่วยเหลือน้อง ๆ ทุกคน ของศูนย์พัฒนาเด็กปฐมวัย สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล พร้อมทั้งให้การสนับสนุนกิจกรรมต่างๆ ของมหาวิทยาลัยเหมือนดังเช่นที่ท่านได้ปฏิบัติมาโดยตลอด การยุติบทบาททางราชการอย่างสง่างามในโอกาสนี้ เป็นเพียงแค่การที่ท่านจะได้มีเวลาในการพักผ่อนมากขึ้น และมีความสุขกับการใช้ชีวิตส่วนตัวและมีเวลาให้กับครอบครัวเพิ่มมากขึ้น

ท้ายนี้ ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลก โปรดดลบันดาลความสุขกาย สุขใจ สุขภาพดี แต่ รศ.พญ.นิตยา คชภักดี และครอบครัวตลอดไป

Dr. Lackana Leelayouthayotin, Ph.D.
EVP & CEO South East Asia
Cerebos (Thailand) Ltd.

เนื่องในโอกาสที่ท่านอาจารย์นิตยา ที่เคารพรักยิ่งครบ 60 ปี ดิฉันในฐานะที่ได้เคยร่วมงานกับท่านอาจารย์ใน การริเริ่มพัฒนาดัชนีชีวิตครอบครัวอยู่ดีมีสุข ซึ่งสำนักงานฯ ยังคงใช้เป็นเครื่องมือสำคัญในการวัดผลการพัฒนาครอบครัวไทยต่อเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ดิฉันมีความประทับใจในการทำงานอย่างเข้มแข็ง มุ่งมั่น และสร้างสรรค์ของท่านอาจารย์หมอบเป็นอย่างยิ่ง นับว่าท่านเป็นทรัพยากรบุคคลที่มีคุณค่าและเป็นตัวอย่างที่ดั่งงามของข้าราชการไทย ดิฉันใคร่ขอขอบพระคุณท่านอาจารย์ที่ได้กรุณาให้ความร่วมมือและคำแนะนำต่อการทำงานของสำนักงานคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติมาโดยตลอด และในวาระนี้ ใคร่ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย ดลบันดาลให้ท่านอาจารย์ที่เคารพ ประสบสิ่งที่ดั่งงามและมีความสุขสมบูรณ์ในชีวิตตลอดกาล

จุฬามาศ บารมีชัย

รองเลขาธิการคณะกรรมการพัฒนาการเศรษฐกิจและสังคมแห่งชาติ

มุทิตาจิต คุณหมอนิตยา คชภักดี

รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิงนิตยา คชภักดี หรือที่พวกเราเรียกอย่างคุ้นเคยว่า “คุณหมอนิตยา” หรือ “หมอนิตย์” เป็นชื่อลำดับต้น ๆ ที่พวกเรา คนที่ทำงานด้านการพัฒนาสถาบันครอบครัวจะนึกถึงอยู่เสมอ เวลาที่กำลังมองหาผู้ทรงคุณวุฒิที่เชี่ยวชาญด้านการส่งเสริมสถาบัน ครอบครัว เพื่อขอความกรุณาให้เป็นกรรมการ อนุกรรมการ คณะทำงานชุดต่าง ๆ รวมไปถึงการเป็น ที่ปรึกษาโครงการ การเป็นวิทยากร ในกิจกรรมต่าง ๆ ซึ่งก็มักจะไม่ผิดหวัง เพราะคุณหมอมักจะเมตตา สละเวลาที่มีอยู่น้อยนิดให้กับพวกเราทุกครั้งที่เอ่ยปากขอ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง ถ้าบอกคุณหมอว่าเป็นเรื่องเกี่ยวกับสถาบันครอบครัว

คนที่ทำงานอยู่ในสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานสตรีแห่งชาติ หรือ กสส. และต่อมาหลังปรับโครงสร้างหน่วยงานราชการ ได้กลายมาเป็นสำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ล้วนแต่รู้จักคุณหมอเป็นอย่างดี ผมเองก็คุ้นเคยกับคุณหมอมาเป็นเวลานานมาก ร่วมงานหลายลักษณะ ทั้งในส่วนกลางและออกไปติดตามงานในต่างจังหวัด บุคลิกของคุณหมอ ความเป็นคนอารมณ์ดี เสมอต้นเสมอปลาย ไม่เคยถือตัว และไม่เคยเห็นคุณหมอดูใคร ทำให้ทุกคนในสำนักงานฯ แม้จะเป็นเด็กที่เข้ามาทำงานใหม่ ก็รู้สึกสบายใจที่จะเข้าหา เพื่อปรึกษาหารือทั้งเรื่องงานและเรื่องส่วนตัว ทำให้มีเสียงแสดงความชื่นชมในตัวคุณหมอให้ได้ยินอยู่เสมอ

ข้อคิดเห็น คำแนะนำของคุณหมอ รวมทั้งงานที่คุณหมอกรุณาช่วยพวกเราทำมานาน นับเป็นคุณูปการอย่างสำคัญ ส่งผลต่อการส่งเสริมสถาบันครอบครัวของชาติมาโดยตลอด และคุณหมอ ก็คือบุคคลต้นแบบที่หลายคนคงยึดถือไว้ในใจ ซึ่งถ้ามีคนดีมีความสามารถเกิดขึ้นจากต้นแบบที่ดี เช่นคุณหมออีกหลาย ๆ คน สังคมไทย โดยเฉพาะสถาบันครอบครัว คงจะมีความอบอุ่นมั่นคงมากขึ้นเรื่อย ๆ ตามที่คุณหมอปรารถนา

แม้คุณหมอจะเกษียณอายุราชการแล้ว แต่ผมเชื่อว่าคุณหมอคงไม่หยุดทำงานที่ คุณหมอรักอย่างแน่นอน ผมจึงขอเป็นกำลังใจให้และขอให้คุณพระศรีรัตนตรัยดลบันดาลให้คุณหมอ มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง จิตใจแจ่มใสและมีผละกำลังในการทำงานเพื่อครอบครัวไทยตลอดไป

นายสุจิตต์ ไตรพิทักษ์

รองผู้อำนวยการ สำนักพัฒนาครอบครัวฯ

กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์

เวลาผ่านไปเร็วอย่างไม่น่าเชื่อ โดยเฉพาะเมื่อทราบว่าคุณหมอนิตยา จะเกษียณอายุแล้ว ทั้งนี้เพราะได้รู้จักคุณหมอนิตยาครั้งแรกในการเดินทางร่วมไปกับคุณหมอสาคร เพื่อไปติดตามผลงานด้านโภชนาการเด็กในพื้นที่ภาคอีสานด้วยกัน ตั้งแต่คุณหมอยังเป็น Resident อยู่ และแล้วเราก็กงานด้านเด็กด้วยกันมาจนถึงทุกวันนี้

คุณหมอนิตยาเป็นที่รู้จักและชื่นชมของบรรดาทีมงานด้านเด็กทั้งหลาย ด้วยความเป็นนักวิชาการ นักวิจัย นักปฏิบัติการพร้อมในตัว มุลินธิเพื่อการพัฒนาเด็กก็ได้รับความกรุณาจากคุณหมอเป็นกรรมการให้มายาวนาน ที่สำคัญก็คือคุณหมอนิตยาก็ได้ทุ่มเทใน “ประโยชน์สุขของเด็ก” เป็นเป้าหมาย

หวังว่าในช่วงเวลาเกษียณอายุราชการนี้ คุณหมอควรจะได้มีอิสระ ทำงานที่ใจรักได้เต็มที่มากขึ้น จึงขอความกราบคุณพระคุณเจ้าได้อำนวยพรให้คุณหมอนิตยา และครอบครัวได้ประสบความสำเร็จและความสุข และความสำเร็จในผลงานอันเป็นประโยชน์ให้ได้มากยิ่งขึ้น

ศรีสว่าง พ่วงศ์แพทย์
มุลินธิเพื่อการพัฒนาเด็ก

เมื่อ 20 ปีที่แล้ว เราไปรู้จักกันที่ประเทศเนปาล และเริ่มถูกอธยาศัยกัน ยิ่งรู้จักหมอนิตก็ยิ่งประทับใจ และรู้สึกทึ่งมากที่หมอนิตเป็นอะไรก็ได้หลายอย่างในเวลาเดียวกัน

ด้านส่วนตัว หมอนิตเป็นลูกสาว หลานสาว พี่สาว เป็นภรรยาและแม่ที่ทำให้ครอบครัวมีความสุข

ด้านการทำงาน หมอนิตเป็นลูกศิษย์ เป็นหมอนิตเด็ก ครูหมอ นักพัฒนา นักวิจัย และนักบริหารที่มีคุณภาพและประสบความสำเร็จ

ด้านสังคม หมอนิตมีจิตอาสา ช่วยเหลือเด็กผู้ยากไร้ ด้อยโอกาส เป็นเพื่อนร่วมงาน รุ่นพี่ รุ่นน้องอย่างเป็นกัลยาณมิตร

เมื่อเกษียณอายุราชการแล้ว ก็คงจะเป็นนักอะไรต่ออะไรอีกหลายด้าน

จึงขออำนวยการให้หมอนิตที่รักมีแต่ความสุขกาย สุขใจ และมีกำลังใจให้ได้ทำคุณประโยชน์เพื่อเด็กไทย และสังคมไทยต่อไปอีกยาวนาน

เลขา ปิยะอัจฉริยะ

ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย ประสาทพรให้คุณหมอนิตยามีสุขภาพแข็งแรง มีอายุวรรณะ

สุขะ พละ และปฏิภาณ ธนสารสมบัติ

จาก พิภพ – สุนันทา เหล่าพัดจิ้น

หกสิบปี	หมอนิตย์	สถิตีย์แล้ว
ชอคลาดแคล้ว	โกยภัย	ได้สุขศรี
กาลเวลา	ผ่านผัน	วันเดือนปี
ให้โชคดี	สุขสันต์	นिरันดร

ทพญ.ดวงพร-นพ.ธวัช สุนทรอาจารย์

เนื่องในโอกาสที่รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิง นิตยา คชภักดี จะมีอายุครบ 60 ปี ดิฉันได้รับเกียรติให้เขียนความรู้สึกสั้นๆ เกี่ยวกับคุณหมอนี้ด้วย ดิฉันได้มีโอกาสรู้จัก รองศาสตราจารย์ ดร. นัยพินิจ คชภักดี มาก่อน เมื่อครั้งที่ท่านเป็นผู้กล่าวสรุปผลงานวิชาการในการประชุมนานาชาติครั้งหนึ่งที่มหาวิทยาลัยมหิดลจัดขึ้น จะปีใดก็จำได้ไม่ชัดเจน แต่ก็คงร่วมสมัยสิบกว่าปีมาแล้ว ยังจำได้ว่ามีความชื่นชมในความสามารถของอาจารย์เป็นอย่างมาก ยิ่ง แต่ขณะนั้นยังไม่มีโอกาสได้พบคุณหมอนิด เมื่อมีโอกาสได้พบและทำงานร่วมกับเธอเป็นครั้งคราว และมากขึ้นในช่วงเวลาระหว่างการจัดตั้งสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว ของมหาวิทยาลัยมหิดล จึงได้มีโอกาสมากขึ้นในการประชุมร่วมกัน พบปะพูดคุย ปรีกษาหารือกันทั้งในเรื่องทางวิชาการ และที่ไม่ใช่ทางวิชาการ กล่าวได้ว่าในช่วงเวลาที่ได้ทำงานร่วมกับคุณหมอนิด ดิฉันมีความสุข คุณหมอเป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์กว้างไกล กระตือรือร้นในการทำงานอย่างจริงจัง มีคุณสมบัติเหมาะสมต่อการรับผิดชอบดูแลสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว ให้พัฒนาไปได้ด้วยดี และมั่นคง แม้จะมีอุปสรรคมากมายแล้วแต่สถานการณ์ แต่เธอก็สามารถจัดการได้อย่างดีทุกครั้ง โดยคุณสมบัติส่วนตัวคุณหมอเป็นสุภาพสตรีที่น่ารักยิ่ง เอื้ออาทร และมีคารวะธรรม ทำให้ผู้ร่วมงานมีความสุขสบายใจ และอบอุ่นใจ

เมื่อวาระการทำงานราชการเสร็จสิ้นลง ก็คาดหวังว่าคุณหมอกคงจะไม่หยุดการทำงานที่เข้มแข็งอย่างเดิม ด้วยพลังกายพลังใจที่มีอยู่ในตัวคุณหมอเต็มร้อย เพื่อการพัฒนาสังคมสิ่งแวดล้อมที่ใกล้ตัวและไกลตัวต่อไป สมตามปณิธาน และความมุ่งมั่นที่คุณหมอมืออยู่โดยตลอด

ขออาราธนาคุณพระรัตนตรัยให้ปกป้องคุ้มครองให้คุณหมอมีแต่ความสุข ความเจริญ รักษาพลังกายพลังใจที่มีอยู่แล้วให้เต็มเปี่ยมอยู่เสมอเพื่อการสร้างสรรค์สังคม

ด้วยรักและปรารถนาดียิ่งต่อคุณหมอตลอดไป
ศาสตราจารย์ ดร. จรรจา สุวรรณทัต

ขอแสดงความชื่นชมยินดีในความสำเร็จ ความเป็นผู้ให้ และขอขอบคุณในน้ำใจไมตรีที่อาจารย์มอบให้ตลอดมา ขอให้อาจารย์นิตยา มีสุขภาพแข็งแรง จิตใจเปี่ยมสุข และอยู่ท่ามกลางความรัก และความดีงาม ตลอดชีวิต

ด้วยความเคารพรักยิ่ง

รองศาสตราจารย์ ดร.เอมอร วสันตวิสุทธิ
สถาบันวิจัยโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล

ผมได้รู้จักคุณหมอนิตครั้งแรกเมื่อประมาณ 20 ปีที่แล้ว โดยได้ร่วมปฏิบัติงานด้วยกันที่ จังหวัดอุบลราชธานี รู้สึกประทับใจในไมตรีจิตที่คุณหมอมิให้ และการปฏิบัติที่คุณหมอทำให้กับเด็ก ๆ ในหมู่บ้าน หลังจากที่ได้ศึกษาต่อกลับมาก็ได้เห็นความทุ่มเทที่คุณหมอมิให้กับงานเด็กและครอบครัวจนเป็นที่ประจักษ์ในระดับชาติอย่างต่อเนื่อง

ในโอกาสครบ 60 ปี ของคุณหมอนิต ผมขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและ สิ่งศักดิ์สิทธิ์ร่วมถึงคุณความดีต่าง ๆ ที่คุณหมอได้กระทำมา จงช่วยให้คุณหมอประสบแต่ความสุข มีสุขภาพแข็งแรงสมบูรณ์ ประกอบด้วย กำลังกาย กำลังใจในการปฏิบัติงานอันเป็นประโยชน์ต่อไป

ด้วยความเคารพนับถือ

รองศาสตราจารย์วิสิฐ จะวะสิต
สถาบันวิจัยโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล

ดิฉันไม่เคยร่วมงานกับอาจารย์นิตยาโดยตรง แต่ได้เห็นและรับทราบงานที่อาจารย์นิตยาร่วมกับทาง สถาบันวิจัยโภชนาการในช่วงแรก ๆ ที่จังหวัดอุบลราชธานี จนจำได้ว่าเด็ก ๆ เรียก “ป้าหมอนิต” หรือ “ป้านิตใจดี” ซึ่งเป็นบุคลิกที่ดิฉันรู้สึกได้เช่นเดียวกัน ในทุกครั้งที่ได้พบอาจารย์ดูโลกสว่างและเต็มไปด้วยรอยยิ้มกับความแข็งขันของอาจารย์ใครได้อยู่ใกล้ ๆ หรือเป็นลูกศิษย์ตลอดจนเพื่อนร่วมงานก็น่าจะเห็นเป็นเช่นเดียวกัน

ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมศรี เจริญเกียรติกุล
สถาบันวิจัยโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล

อาจารย์หมอนิต ... ที่เคารพรัก

ดิฉันรู้จัก รองศาสตราจารย์แพทย์หญิงนิตยา คชภักดี มาตั้งแต่ยังเป็นนักศึกษาพยาบาล ในสมัยที่พี่สาว (ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. กนกวรรณ ติลกสกุลชัย) ซึ่งเป็นลูกศิษย์ของ รองศาสตราจารย์ ดร. นัยพินิจ คชภักดี ได้รบกวนให้ “อาจารย์หมอนิต” มาช่วยตรวจคุณแม่ซึ่งป่วยกะทันหันที่บ้าน เป็นความประทับใจในความเมตตาของอาจารย์เป็นครั้งแรก . แต่มารู้จักเป็นส่วนตัวในระหว่างที่ศึกษาอยู่ต่างประเทศ และทำวิทยานิพนธ์ปริญญาเอก ได้ขอความกรุณาให้อาจารย์เป็นที่ปรึกษาในการเก็บข้อมูลในประเทศไทย อาจารย์รีบปากให้ความช่วยเหลือโดยยังไม่ได้มาพบด้วยตัวเอง เป็นความประทับใจในความเมตตาของอาจารย์อีกครั้งหนึ่ง นับแต่นั้นมามีโอกาสได้ร่วมทำงานและพบกับอาจารย์เป็นครั้งคราว ทุกครั้งที่พบก็ชื่นชมในความสามารถของอาจารย์และสิ่งที่อาจารย์ทุ่มเทให้กับงานพัฒนาการเด็ก ในความรู้อิสระส่วนตัวมีแต่ความประทับใจและซาบซึ้งในความเมตตา ความเอื้ออาทร ที่อาจารย์มีให้กับลูกศิษย์คนนี้อย่างต่อเนื่อง

ในโอกาสที่อาจารย์หมอนิต มีอายุครบรอบ 60 ปี ดิฉันขอกราบอาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่อาจารย์เคารพบูชา ได้โปรดอภิบาลคุ้มครองให้อาจารย์มีความสุขมากๆ มีสุขภาพแข็งแรง มีพลังกาย พลังใจที่เข้มแข็ง ได้ทำในสิ่งที่อยากทำ เป็นที่พึ่งของเด็กๆ และลูกศิษย์ตลอดไป ...

ด้วยความเคารพรัก

รองศาสตราจารย์ ดร. ฟองคำ ติลกสกุลชัย
คณบดีคณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

จากชีวิตเมื่อดิฉันเป็นนักศึกษาแพทย์คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีรุ่นที่20 ได้มีโอกาสเป็นลูกศิษย์ของอาจารย์ รศ.พญ.นิตยา คชภักดี หรืออาจารย์นิตของพวกเรา อาจารย์เป็นต้นแบบของกุมารแพทย์ อบอุ่น ใจดี มีความเมตตา เด็กๆที่เจ็บป่วยได้เจอป่าหมอบใจดี เข้าใจเด็ก ป้าหมอบอกอะไรก็อยากทำตาม อยากหายเจ็บป่วยเป็นเด็กแข็งแรงเร็วๆ ทำให้ดิฉันรู้สึกประทับใจ จนเมื่อจบการศึกษาได้มารับราชการที่ รพ.ภูมิพลอดุลยเดช ผ่านการศึกษาต่อจนได้เป็นกุมารแพทย์และได้รับโอกาสดีในการเข้ารับการอบรมเป็นกุมารแพทย์ต่อยอดด้านพัฒนาการเด็กและพฤติกรรมทำให้มีโอกาสได้รับความรู้ และแนวคิดดีๆ จากอาจารย์มากมาย ถึงแม้จะมีงานยุ่งตลอดอาจารย์ก็มีรอยยิ้มเสมอ ในยามอาจารย์ป่วยเมื่อลูกศิษย์ไปเยี่ยมก็ได้พบว่าอาจารย์นิตของเราไม่เคยท้อ อาจารย์มีกำลังใจดีเยี่ยมและแผ่แผ่กำลังใจดีดีให้พวกเราและครอบครัว ทำให้รู้สึกว่ามีปัญหาใดที่แก้ไม่ได้ ในการทำงานของเรา ก็ได้ดูต้นแบบจากอาจารย์ในการให้กำลังใจ ให้ความหวัง ไม่ทอดยให้เด็กๆและครอบครัวของเด็กๆที่เราดูแลต่อไป

อาจารย์เป็นผู้บุกเบิกงานด้านพัฒนาการเด็กของประเทศไทย ด้วยความเสียสละ ทุ่มเทและมองการณ์ไกลของอาจารย์ทำให้ปัจจุบันมีกุมารแพทย์ด้านพัฒนาการเด็กและพฤติกรรมเพิ่มขึ้นมากมายและดิฉันเชื่อว่าทุกคนพร้อมที่จะสานต่อเจตนารมณ์ดี ๆ ของอาจารย์ในการช่วยกันดูแลและพัฒนาเด็กไทยต่อไป

ยังคิดถึงอ้อมแขนอันอบอุ่นของอาจารย์อยู่เสมอ

ด้วยความเคารพและรำลึกถึง

น.อ.หญิง ศิริจันทร์ญา เทพักษ์

โรงพยาบาลภูมิพลอดุลยเดช พอ.บหนอ.

“คุณพ่อคุณแม่ให้ชีวิต อาจารย์นิตย์ให้กำเนิด”

เมื่อได้พบอาจารย์ครั้งแรก รู้สึกได้ถึง คุณครูร่างใหญ่ใจดี เปี่ยมด้วยความเมตตา หลังจากได้สัมผัสอาจารย์อย่างใกล้ชิด ก็ได้เห็นถึงความปรารถนาดี ความขยันขันแข็ง ความเสียสละทั้งร่างกายแรงใจในการทุ่มเทเพื่อดูแลเด็ก อย่างไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย ทุกสิ่งทุกอย่างที่ได้สัมผัสและเรียนรู้จากอาจารย์ ยิ่งทำให้เกิดความประทับใจเพิ่มขึ้นเรื่อยๆ ก่อให้เกิดแรงบันดาลใจ ความมุ่งมั่น ความตั้งใจที่จะทุ่มเทในการดูแลเด็กต่อไป การได้มีโอกาสเป็นลูกศิษย์คนที่สองของอาจารย์ถือเป็นบุญกุศลอย่างยิ่ง ในฐานะกุมารแพทย์พัฒนาการและพฤติกรรมจะพยายามทำหน้าที่ให้สุดความสามารถสานต่อเจตนารมณ์ในการดูแลเด็กสมดังปณิธานของอาจารย์

พอ.หญิงผศ. ซาคริยา (กัญจน) อีร์เนตร

เนื่องในโอกาสครบ 60 ปี ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย ดลบันดาลให้อาจารย์ มีความสุข ทั้งกาย ใจ และจิตวิญญาณ มีความแข็งแรงดังหลายสิบปีที่ผ่านมา เพื่อสร้างสรรค์ สิ่งที่ดีงามแก่วงการกุมารแพทย์และสังคมไทย เพื่อเป็นร่มโพธิ์ ร่มไทรแก่เด็กไทยทุกคนต่อไปนานแสนนาน

อาจารย์ได้ทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจ พัฒนางานด้านพัฒนาการและพฤติกรรมเด็ก ก่อเกิดประโยชน์มหาศาล แก่การพัฒนาศักยภาพประชากรไทย กระผมเอง และเชื่อว่า น้อง ๆ กุมารแพทย์ทั่วประเทศจะได้ตระหนักในความพยายาม ความเสียสละของอาจารย์ และจะได้ร่วมกันสืบสานใ้งานที่อาจารย์ริเริ่มได้ดำรงอยู่และพัฒนาต่อเนื่องต่อไปให้สังคมไทย เพื่อประโยชน์ของเด็กไทย

นายแพทย์อดิศักดิ์ ผลิตผลการพิมพ์

หัวหน้าศูนย์วิจัยเพื่อสร้างเสริมความปลอดภัยและป้องกันการ
บาดเจ็บในเด็ก ภาควิชากุมารเวชศาสตร์
คณะแพทยศาสตร์ รพ.รามาธิบดี

ในวาระที่พินิตยาผู้เป็นภักยาณมิตรมีอายุครบ 5 รอบ ดิฉันขอร่วมแสดงความชื่นชมยินดีกับความสำเร็จและผลงานอันทรงคุณค่าทางด้านพัฒนาการเด็กและครอบครัว ซึ่งพินิตยาได้บุกเบิกและพัฒนาอย่างต่อเนื่องจนได้สร้างชื่อเสียงให้กับประเทศไทยในระดับนานาชาติ ตลอดระยะเวลา 30 ปี ที่รู้จักกันมา ดิฉันมีเรื่องราวที่น่าประทับใจเกี่ยวกับพินิตยามากมาย นับได้ว่าพินิตยามีส่วนสำคัญที่ทำให้ความทรงจำเรื่องราวดี ๆ ในชีวิตที่ผ่านมาของหลายๆ คนรวมทั้งดิฉันมีสีสันสดใสสวยงาม ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยและคุณความดีที่พินิตยาได้ปฏิบัติมาโดยตลอด โปรดคุ้มครองและดลบันดาลให้พินิตยาที่รักมีความสุข สุขภาพแข็งแรง และก้าวหน้าในชีวิต เป็นแบบฉบับอันงดงามของพวกเราตลอดไป

ศ. พญ. อุมารณ์ สุทัศน์วรุฒิ

หน่วยโภชนาการภาควิชากุมารเวชศาสตร์
คณะแพทยศาสตร์ รพ.รามาธิบดี

Gratitude

ดิฉันมีโอกาสพบและรู้จักอาจารย์นิตยาครั้งแรกในฐานะลูกศิษย์ขณะเป็นนักศึกษาแพทย์ หลังจากนั้นก็มาเป็นลูกศิษย์อีกเมื่อมาฝึกอบรมเป็นแพทย์ประจำบ้านและแพทย์ประจำบ้านต่อยอดกุมารเวชศาสตร์ด้านพัฒนาการและพฤติกรรมที่ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี จนในที่สุด ได้รับการเลื่อนฐานะให้เป็นผู้ร่วมงานที่หน่วยพัฒนาการเด็ก โรงพยาบาลรามาธิบดี

ตลอดเวลาเกือบ 10 ปี ที่ได้ทำงานใกล้ชิดบ้าง ห่างกันไปบ้าง (โดยเฉพาะในช่วงที่อาจารย์ไปเป็นผู้อำนวยการสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาการเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล) ดิฉันได้เห็นแบบอย่างที่น่าประทับใจหลายอย่าง ได้แก่

- การเป็นครูผู้ตั้งใจอบรมสั่งสอนศิษย์ อาจารย์มีความปรารถนาดีให้แก่ศิษย์ทุก ๆ คนอย่างทั่วถึง ไม่ว่าจะเป็นลูกศิษย์โดยตรงหรือแวะเวียนผ่านมาเรียนด้วยเป็นครั้งคราว
- ความมุ่งมั่นและตั้งใจที่จะมีส่วนร่วมในการช่วยพัฒนาเด็ก ๆ ในสังคมไทยมาอย่างต่อเนื่องยาวนาน ตลอดเวลาหลายสิบปีในชีวิตการทำงานของอาจารย์จวบจนถึงปัจจุบัน
- การเป็นผู้บุกเบิกในวงการพัฒนาการเด็ก อาจถือได้ว่าอาจารย์นิตยาเป็นหมอพัฒนาการเด็กคนแรก ๆ ของประเทศไทย ที่มีส่วนสำคัญในการบุกเบิกและฟันฝ่าอุปสรรคต่าง ๆ งานด้านพัฒนาการเด็กเป็นที่ยอมรับในวงการแพทย์และสังคมโดยทั่วไป ทั้งระดับประเทศและนานาชาติ
- การให้โอกาสแก่คนรอบข้าง อาจารย์เป็นแบบอย่างในเรื่องความตั้งใจและการให้โอกาสทุก ๆ คนที่อยู่รอบข้าง ทั้งเด็ก ๆ ที่เป็นคนไข้ ลูกศิษย์ เพื่อนร่วมงาน และผู้คนทั่วไป ดิฉันเป็นผู้หนึ่งที่ได้รับโอกาสครั้งสำคัญในชีวิต ทำให้ได้เรียนรู้และพัฒนาตนเองจนได้เป็นผู้เชี่ยวชาญด้านพัฒนาการเด็กดังเช่นในปัจจุบัน

ดิฉันมั่นใจว่าอาจารย์ยังเป็นแบบอย่างอีกหลายด้านสำหรับคนรุ่นหลัง ซึ่งเกินกว่าจะกล่าวถึงได้ทั้งหมดในที่นี้ ในโอกาสที่ท่านอาจารย์นิตยา คชภักดี มีอายุครบ 5 รอบในปีนี้ ดิฉันและศิษย์อีกหลายคน (ที่ไม่มีโอกาสเขียนแสดงมุทิตาจิต) ขอโน้มรำลึกถึงพระคุณอาจารย์ด้วยบทกลอนภาษาอังกฤษที่ว่า

Gratitude is when memory is stored in the heart, not in the mind

รศ.พญ. นิตยา เรืองดารกานนท์
หน่วยพัฒนาการเด็ก ภาควิชากุมารเวชศาสตร์
คณะแพทยศาสตร์ รพ.รามาธิบดี

แต่ อ. นิตยา ที่ผมเคารพรัก

ผมเริ่มรู้จัก อ.นิตยา ครั้งแรกเมื่อผมเป็นนักศึกษาแพทย์ชั้นปีที่ 3 และได้มาเรียน course Introduction to Pediatrics ซึ่งเป็นการเตรียมตัวนักศึกษาแพทย์ชั้น pre-clinic ซึ่งไม่เคยได้สัมผัสคนไข้เลย ให้ได้มารู้ความเป็นไปบน ward ที่มีคนไข้และครอบครัวจริงๆบ้าง ผมรู้สึกประทับใจในตัวอาจารย์ภาควิชากุมารฯหลายท่านที่ได้แสดงออกซึ่งความเอาใจใส่แก่คนไข้เด็กอย่างจริงจัง ไม่ใช่แต่เพียงต่อโรคของเด็กๆเท่านั้น แต่ยังเป็นทั้งด้านสังคมและครอบครัวของเด็กเหล่านั้นด้วย อาจารย์ดีๆเหล่านั้นคือต้นแบบของ “แพทย์” และ “ครูแพทย์” ที่แท้จริงซึ่งผมพยายามเอาเยี่ยงอย่าง และ อ.นิตยาก็เป็นหนึ่งในต้นแบบที่ผมประทับใจตั้งแต่นั้นมา

ผมโชคดีที่ได้กลับมา train ที่ภาควิชากุมารเวชศาสตร์ รพ.รามาธิบดีอีก ผมได้มีโอกาสทำงานใกล้ชิดกับอาจารย์มากขึ้นทั้งใน ward และเมื่อมา elective ที่หน่วยฯ ความประทับใจในตัวอาจารย์และในสาขาวิชาพัฒนาการเด็กนั้นก็เพิ่มมากขึ้นตามลำดับ จนผมมีความสนใจที่จะศึกษาต่อในด้านนี้ และก็เป็น อ.นิตยา นี่อีกเช่นกันที่ได้กรุณา recommend ผมอย่างดีเยี่ยมจนผมได้ไปเรียนต่อที่ Harvard University และได้ไปเป็น fellow ที่ Boston's Children Hospital ซึ่งนับเป็นโอกาสดีสูงสุดครั้งหนึ่งของชีวิตผมซึ่งผมไม่เคยได้คาดหวังมาก่อนเลย เมื่อกลับมาเมืองไทย ชีวิตผมก็ผกผันอีกเพราะไม่สามารถมาทำงานเต็มเวลาที่รามายดังที่เคยวางแผนไว้ได้ และก็ด้วยความเมตตาของ อ.นิตยา และภาควิชาฯอีกเช่นเคยที่ได้กรุณารับผมไว้เป็นอาจารย์พิเศษซึ่งนับเป็น track ใหม่มากในขณะนั้น ผมจึงสามารถสรุปได้อย่างเต็มปากว่า อ.นิตยา เป็นผู้มีพระคุณยิ่งต่อชีวิตผม ผมเป็นตั้งทุกวันนี้ก็ด้วยความเมตตา กรุณาและการให้โอกาสจากอาจารย์

เมื่อผมได้มาอยู่ที่หน่วยฯแล้ว ผมก็ยังได้รู้จัก อ.นิตยามากขึ้นอีก แม้บางช่วง อาจารย์จะมีภารกิจมากมาย แต่อาจารย์ก็ยังมีความเอาใจใส่มอบให้พวกเราตลอดเวลา สิ่งนี้ไม่ได้เกิดขึ้นกับเฉพาะแพทย์เท่านั้น แต่เกิดกับผู้ใต้บังคับบัญชาทุกระดับของอาจารย์ และที่แน่นอนที่สุด นั่นก็คือบรรดาคนไข้และครอบครัวของเด็กๆเหล่านั้นด้วย จนทำให้ผมตระหนักด้วยตนเองว่า แม้ชีวิตผมยังเปลี่ยนแปลงได้เพราะ อ.นิตยา ขนาดนี้ ยังมีชีวิตอื่น ครอบครัวอื่นอีกนับไม่ถ้วนที่ได้รับผลกรรมดีจากการช่วยเหลือและจิตกุศลของ อ.นิตยา

อ.นิตยาจึงเป็นผู้ที่ก่อให้เกิด impact อย่างมากมายในสังคม ทั้งด้านนโยบายด้านกว้างระดับประเทศ ด้านกิจวัตรประจำวันส่วนตัวและด้านการดูแลคนไข้เป็นคนต่อคนของอาจารย์เอง หากนำกรรมดีเหล่านี้มาหลอมรวมกันเป็นมวลสาร ผมแน่ใจว่ามันจะต้องเป็นมวลสารที่มีน้ำหนักมากมายเหลือคณานับ ยิ่งถ้านำความซาบซึ้งในดวงใจของผู้ที่ได้รับกรรมดีจากอาจารย์เหล่านั้นมารวมกันอีก มันจะยิ่งมีมวลเพิ่มมากขึ้นอีกเป็นร้อยเป็นพันเท่า ผมมั่นใจว่าด้วยกุศลกรรมดีทั้งหลายเหล่านี้จะส่งผลให้ อ.นิตยาและครอบครัว เป็นผู้มีมีความสุขความเจริญตลอดชั่วกาลนาน

นพ. ทศนวัต สมบุญธรรม

หน่วยพัฒนาการเด็ก ภาควิชากุมารเวชศาสตร์
คณะแพทยศาสตร์ รพ.รามาธิบดี

มุทิตาจิต ต่อ รศ.พญ.นิตยา คชภักดี อายุครบ 60 ปี

รศ.พญ.นิตยา คชภักดี เป็นผู้ริเริ่มงานกุมารเวชศาสตร์ พัฒนาการและพฤติกรรม โดยเป็นกุมารแพทย์ผู้เชี่ยวชาญสาขานี้เป็นคนแรกของประเทศไทย และได้เป็นผู้บุกเบิกก่อตั้งให้เกิดการทำงานในสาขากุมารเวชศาสตร์ พัฒนาการและพฤติกรรมจนมีผลงานเป็นที่แพร่หลาย ตลอดจนก่อให้เกิดการฝึกอบรมแพทย์ผู้เชี่ยวชาญในสาขานี้มาอย่างต่อเนื่อง โดย รศ.พญ.นิตยา คชภักดี ดำรงตำแหน่งประธานการฝึกอบรมและสอบกุมารเวชศาสตร์ สาขา พัฒนาการและพฤติกรรม ราชวิทยาลัยกุมารเวชศาสตร์แห่งประเทศไทย ตั้งแต่เริ่มต้นจนถึงปัจจุบัน ดิฉันในฐานะลูกศิษย์ของ รศ.พญ.นิตยา คชภักดี ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ที่ได้ประสิทธิ์ประสาทวิชาความรู้ และประสบการณ์ ทำให้สามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้จากอาจารย์ มาใช้ในการทำงานเพื่อเด็กและครอบครัว นอกจากนี้อาจารย์เป็นผู้ที่มีความปรารถนาดีอย่างจริงใจต่อลูกศิษย์และร่วมงานรวมทั้งดิฉันที่ได้รับความเมตตาจากอาจารย์ ให้คำปรึกษาแนะนำที่สามารถนำไปปฏิบัติอย่างได้ผลทั้งในด้านชีวิตส่วนตัว ครอบครัว และหน้าที่การงาน ตลอดมา

เนื่องในวาระพิเศษที่ท่านอาจารย์นิตยามีอายุครบหกสิบปี ดิฉันขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย และอำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายจงดลบันดาลให้อาจารย์นิตยาและครอบครัว จงมีแต่ความสุข สุขภาพพลานามัยสมบูรณ์แข็งแรง ประสบความสำเร็จในทุกสิ่งที่ยปรารถนายิ่งๆ ขึ้นไป

ผศ.พญ.รวีวรรณ รุ่งไพรวลัย
อาจารย์หน่วยพัฒนาการเด็ก

มุทิตาจิต อาจารย์นิตยา

ก่อนหน้าที่จะมาเรียนพัฒนาการเด็ก เคยได้มีโอกาสอ่านตำราที่อาจารย์นิตยาเคยเขียน และเห็นอาจารย์ตามสื่อต่างๆ มีความรู้สึกที่อาจารย์ท่านนี้เป็นเหมือนเด็กที่ดูอบอุ่นและมีวิธีการถ่ายทอดความรู้ที่ดี สามารถทำเรื่องพัฒนาการและพฤติกรรมเด็กที่ดูเป็นเรื่องยากให้เข้าใจได้ง่ายๆ อาจารย์นิตยาเป็นหนึ่งในแรงบันดาลใจที่ทำให้ข้าพเจ้าอยากเป็นหมอพัฒนาการเด็ก ทั้งๆที่ขณะนั้นสาขานี้ยังไม่เป็นที่รู้จักของคนทั่วไปเท่าไร ตอนที่จะมาสมัครเป็นแพทย์ผู้ช่วยอาจารย์สาขาพัฒนาการเด็กที่ โรงพยาบาลรามารับดี ได้มีโอกาสพบอาจารย์กึ่งสัมภาษณ์แบบไม่เป็นทางการ อาจารย์บอกว่า “ที่นี่ train คนแบบ tailor made ไม่ได้ผลิตให้ลูกศิษย์ทุกคนจบมาแล้วมีคุณลักษณะเหมือนกัน หนูต้องรู้ว่ามาเรียนเพื่อที่จะจบออกไปทำอะไรให้ต้นสังกัด และมีเป้าหมายอย่างไร ก็ต้องฝึกฝนตนเอง การเป็นหมอพัฒนาการต้องช่างสังเกต เอาใจเขามาใส่ใจเรา.....” (และอีกมากมาย ไม่สามารถบรรยายได้หมด) ยิ่งทำให้รู้สึกว่า เลือกรเรียนมาถูกที่ถูกทางแล้วเรา อย่างน้อยเราก็มีครู (อ.นิตยา) ที่เป็น Role Model ของหมอพัฒนาการเด็กให้เรา ระหว่างที่เรียนเคยมีโอกาสได้เข้าไปสังเกตการณ์ (จริงๆนะคืออาจารย์นิต-ที่รามามาใครๆก็เรียกอาจารย์นิตยาว่า อ.นิต-เรียกไปเรียนนั่นเอง) คนไข้คนนั้นเป็นหลานชายของอาจารย์ผู้ใหญ่อ่านหนึ่ง ซึ่งเขาคงจะไม่อยากให้หมออื่นนอกจาก อ.นิต เข้าไปในห้องตรวจด้วย แต่ด้วยวิญญานความเป็นครูของ อ.นิต ท่านมีเมตตาที่จะให้ศิษย์ได้เรียนรู้ (หรือท่านอาจจะเห็นว่าลูกศิษย์คนนั้นยังดูไม่ค่อยเข้าใจที่เท่าไร ต้องเรียกมาสอนซะหน่อย ก็ไม่ทราบนะคะ) ท่านให้ข้าพเจ้าได้เข้าไปในห้องตรวจด้วยแล้วสามารถอธิบายให้ญาติคนไข้เข้าใจว่าทำไมจึงมีหมออื่นเข้ามาด้วย ทำให้ข้าพเจ้ารู้สึกดีมากๆ ที่อาจารย์ให้ความสำคัญกับศิษย์เสมอไม่ว่าเวลาไหน สถานการณ์อย่างไร ขณะตรวจอาจารย์ยังหันมาสอนเป็นระยะๆ เวลาผ่านไป 2 ชั่วโมงอย่างรวดเร็ว โดยรู้สึกประทับใจ ทั้งบุคลิกท่าทาง วิธีการเล่นกับเด็ก การสังเกตพฤติกรรมเด็กและญาติ รวมถึงการ integrate ทฤษฎีต่างๆ ที่อธิบายพัฒนาการและพฤติกรรม ของอาจารย์ที่ศิษย์คนนี้จะยังจำได้ตลอดเวลา หลายๆ ครั้งที่ พบกับอาจารย์จะทักทายอย่างเป็นกันเองเรียกลูกศิษย์ว่า “ลูก” และเข้ามากอด อาจารย์ให้ความสำคัญกับคนทุกคน ทุกระดับ และจะมีวิธีการ feedback คนแบบวิธี “บัวไม่ให้ช้ำ น้ำไม่ให้ขุ่น” ทำให้รู้สึกอบอุ่นมากค่ะ ขอบคุณมากค่ะที่อาจารย์รับหนูเป็นศิษย์และรับเข้าเรียนเป็นแพทย์ผู้ช่วยอาจารย์สาขาพัฒนาการเด็ก หนูจึงมีความสุขกับการทำงานอย่างทุกวันนี้ภูมิใจในครูท่านนี้มากค่ะ ครบรอบอายุ 60 ปี ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย คຸ້ມครองให้อาจารย์นิตยา มีสุขภาพที่สมบูรณ์แข็งแรง อยู่เป็น “หมอนิต” ของคนไข้ และ “อาจารย์นิต” ของพวกเราตลอดไปนะคะ

เคารพรักเสมอค่ะ

ทิพวรรณ หารรรษคุณาชัย

ดิฉันรู้สึกว่าคุณเองโชคดีที่ได้มีโอกาสมาเป็นลูกศิษย์ของอาจารย์นิตยา และได้เข้ามาทำงานในหน่วยงานที่อาจารย์เป็นผู้บุกเบิกและก่อตั้ง อาจารย์เป็นอาจารย์ที่ดี และเป็นผู้ใหญ่ที่น่าเคารพ เป็นต้นแบบที่ดีแก่ศิษย์ในทุกด้าน ทุกครั้งที่ได้ร่วมดูผู้ป่วยกับอาจารย์ จะรู้สึกว่าไม่มีอะไรเป็นเรื่องยาก เพราะอาจารย์จะทำให้เห็นว่าปัญหาทุกอย่างแก้ไขได้ ไม่ว่าจะครบครันนั้น ๆ จะเผชิญกับข้อจำกัดใดใด คนที่มีความทุกข์หรือท้อแท้ ถ้าได้คำแนะนำจากอาจารย์นิตยาก็จะคลายทุกข์และมองเห็นทางแก้ไขที่ได้ อาจารย์ให้ความสำคัญกับตนเองและความเมตตาแก่คนทุกระดับ

เนื่องในโอกาสพิเศษนี้ ดิฉันขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลก อำนวยพรให้อาจารย์นิตยาผู้เป็นที่เคารพรักของลูกศิษย์ มีสุขภาพแข็งแรง เป็นร่มโพธิ์ที่พึ่งแก่ศิษย์ตลอดไปค่ะ

แพทย์หญิงอัมพร สันติงามกุล

หน่วยพัฒนาการเด็ก รพ.รามาริบัติ

เนื่องในโอกาสวันคล้ายวันเกิดครบรอบ 60 ปี ของอาจารย์ ขออำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์จงดลบันดาลให้อาจารย์นิตยา ประสบแต่ความสุข มีสุขภาพแข็งแรง เพื่อเป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นที่ยรักของลูกศิษย์อย่างนี้ตลอดไป...

แพทย์หญิงอิสราภา ชื่นสุวรรณ

หน่วยพัฒนาการเด็ก รพ.รามาริบัติ

เมื่อมองย้อนไปอดีต ไปสมัยเป็นนักศึกษาแพทย์ปีที่ 4 รู้สึกซึ้งซาบซึ้งใจที่ดิฉันมีโอกาสได้เป็นลูกศิษย์ของอาจารย์ ได้เห็นต้นแบบที่ดีของกุมารแพทย์และซาบซึ้งถึงความหวังดีต่อลูกศิษย์ จนเป็นแรงบันดาลใจให้มาเป็นกุมารแพทย์พัฒนาการเด็กในวันนี้

จึงขออาราธนาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ โปรดคุ้มครองให้อาจารย์แข็งแรง อายุมั่นขวัญยืน เป็นเสาหลักของเหล่าลูกศิษย์ตลอดไปค่ะ

แพทย์หญิงปราณี อมรชัยชาญ

หน่วยพัฒนาการเด็ก รพ.รามาริบัติ

อาจารย์นิตของพวกเรา

นึกถึงเมื่อครั้งยังเป็น นศพ. ขึ้น ward เด็ก ได้เรียน well child care กับอาจารย์นิตยา ชอบมองหน้าอาจารย์ เพราะเห็นแววตาที่สดใสภายใต้ผิวพรรณที่เนียนสวย รู้สึกว่าอาจารย์สอนสนุก ใจดี อีกทั้งอาจารย์ในภาควิชากุมารฯ อีกหลายๆท่านก็ใจดี ทำให้ชอบ ward เด็ก แม้ในเวลานั้นจะไม่ค่อยรักเด็กแบบป่วยหรือนางสาวไทยคนอื่นๆ ...

จนกระทั่งจบไปใช้ทุนและจะกลับมาเป็นแพทย์ประจำบ้าน ภาควิชากุมารฯก็เป็นจุดเด่นที่แพทย์หลายๆคนอยากมาเรียนรู้เพิ่มเติม แม้เวลาจะผ่านไป 10 กว่าปีแล้วก็ยังจำได้ว่า “อาจารย์นิต” ที่พวกเราชอบเรียกกันก็ยังสอนเราในเรื่องเดิม แต่คราวนี้จะเข้มข้นขึ้นเพราะเราเป็นแพทย์ประจำบ้านแล้ว อาจารย์จี๊พวกเรามากกว่าระดับ นศพ. ก็แน่ละ ... จะเป็นหมอเด็กแล้วไม่รู้เรื่องนี้ได้อย่างไร ...

เมื่อใกล้เสร็จสิ้นการฝึกอบรมแพทย์ประจำบ้านในปีที่ 3 ก็มาถึงจุดสำคัญอีกครั้งของชีวิต คือการสมัครเข้าฝึกอบรมเป็นแพทย์ผู้ช่วยอาจารย์หรือแพทย์สาขาต่อ ยอดด้านพัฒนาการเด็ก ที่พวกเราเรียกกันว่า “child dev...elopment” (แต่คนอื่นอาจฟัง เป็น child def ที่ต่อด้วย... iciency) ซึ่งเมื่อได้เรียนให้อาจารย์ทราบ อาจารย์ก็รีบและพูดกับเราอีกหลายประโยคทำให้เรารู้สึกตื่นตันใจมาจนถึงทุกวันนี้

จากนั้นมา...ได้เห็นการทำงาน การเรียน การสอน ถ่ายทอดองค์ความรู้ของปรมาจารย์ด้านพัฒนาการเด็ก ไม่ใช่ของเฉพาะประเทศไทย แต่ไปถึงระดับนานาชาติ ก็รู้สึกทึ่งเพราะอาจารย์ active มาก...มาก จนสงสัยว่าอาจารย์ไม่รู้สึกเหน็ดเหนื่อยหรือเครียดบ้างหรือไม่ และได้พบคำตอบว่าอาจารย์มีความสุขกับการทำงานที่พวกเราควรยึดเป็นแบบอย่าง งานของอาจารย์มีมากมายหลายชิ้นมาก ตัวอย่างที่คลาสสิกอันหนึ่ง คือ วิดีทัศน์เรื่อง “หมอนิดมาแล้ว” เชื่อว่าหลายๆคนที่ได้ดูคงรู้ว่าคลาสสิกอย่างไร

ระหว่างการฝึกอบรม อาจารย์จะเป็นห่วงว่าเราจะไม่รู้ในสิ่งที่ต้องรู้ (must know) หรือควรรู้ (ought to know) เพราะหน้าตาอาจจะดูไม่ค่อยรู้เรื่องจริงๆ... อาจารย์ก็จะนัดสอนรวมทั้งดูแลทุกข์สุขของพวกเราด้วย นับว่าโชคดีมากที่ได้เรียนกับอาจารย์ อาจารย์จะถามพวกเราว่าอ่านหนังสือจบหรือยัง ถ้าตอบว่าอ่านจบแล้ว (จริงๆยังไม่ได้อ่านเลย)

อาจารย์จะถามว่าอ่านกี่จบ อาจารย์บอกว่า ถ้าอ่านจบเดี่ยวให้อ่านหลายๆจบ เพราะการอ่านแต่ละจบจะได้อะไรที่ไม่เหมือนกัน คือได้เรียนรู้เพิ่มขึ้น ตอนนั้นก็นึกคำอาจารย์อยู่ว่า ไม่จริง หนังสือก็เขียนเหมือนเดิม อ่านก็รอบก็จบเหมือนๆเดิม แต่พอทำอย่างที่อาจารย์บอกก็ประจักษ์เองว่าจริง... ยกตัวอย่าง เช่น Denver II ที่เราและรุ่นน้องๆเคยคุยกัน

แม้เมื่อจบการฝึกอบรมมาแล้ว อาจารย์ก็ยังมีเมตตากับลูกศิษย์ทุกคน มีการติดต่อเพื่อให้อาจารย์ช่วยกันทำงาน (เพื่อชาติ) มีโอกาสพัฒนาตนเองเมื่อมีการบรรยายหรือฝึกอบรมโดยเฉพาะเมื่อมีวิทยากรจากต่างประเทศ ซึ่งมีผลพลอยได้ในทุกๆครั้ง คือ อาหารการกินที่อร่อย อเฮีย ! ไม่ใช่ เป็นการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับลูกศิษย์ และระหว่างลูกศิษย์กับลูกศิษย์ รุ่นพี่..รุ่นน้อง.. รุ่นแล้ว..รุ่นเล่า... ทำให้สังคมของแพทย์ด้านพัฒนาการเด็กมีสมาชิกเพิ่มขึ้นเรื่อยๆโดยไม่มีใครรู้สึกว่าหลงผิด

อาจารย์จะเรียกชื่อเล่นของพวกเราหรือเรียกพวกเราว่า “ลูก” เมื่อเจอกันบางครั้งก็เข้ามากอด ทำให้พวกเรา รู้สึกอบอุ่นที่อาจารย์ไม่รังเกียจพวกเรา (ว่าตัวเหม็น) คำพูดของอาจารย์ที่ว่า “ลูกศิษย์แต่ละคน อาจารย์จะตีตึก ตีตรางให้ดังงามกันไปคนละแบบ” นั้นบอกถึงว่าอาจารย์ใช้ IEP (Individualized Educational Plan) กับพวกเรา (คงจะเป็น child deficiency จริงๆ)

สิ่งที่ได้รับจากอาจารย์นั้นมากมายและประทับใจในใจ.... ยากที่จะพรรณนาออกมาให้ทุกคนรับรู้ได้หมดในหน้ากระดาษอันน้อยนิดนี้... เชื่อว่าสิ่งที่พวกเราทุกคนได้ช่วยกันเขียนถึงอาจารย์นิตยาที่เคารพรักของพวกเรานั้น จะช่วยต่อ jigsaw ร้อยเรียง...ให้เห็นถึงความรักและความเมตตาที่พวกเราได้รับจากอาจารย์ชัดเจนยิ่งขึ้น ให้คนที่อ่านหลายๆรอบตามที่อาจารย์เคยสอนพวกเรานั้น อ่านแล้วรับรู้และสัมผัสได้ถึงสิ่งดีๆที่พวกเราได้รับจากอาจารย์

ในโอกาสสำคัญ... การเกษียณอายุราชการของอาจารย์นี้ ศิษย์ขอกราบขอพระคุณและแสดงมุทิตาจิตแด่อาจารย์ ด้วยความซาบซึ้งใจในความเมตตาที่มีต่อศิษย์มีรูปร่าง และขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยช่วยดลบันดาลให้อาจารย์และครอบครัวประสบแต่ความสุขแบบองค์รวมและมีสุขภาพที่แข็งแรงสมบูรณ์ในทุกมิติตลอดไป...

พญ.นพวรรณ ศรีวงศ์พานิช (หมวย)

เป็นเพื่อนเซนตโยเซฟคอนเวนต์ กับหมอนิตยา มาตั้งแต่สมัยม. 1 (เทียบเท่า ป.5 ปัจจุบัน)

เคยเห็นนิตยาเก่งมาตลอด และก็ยังเก่งเหมือนเดิม เพื่อน ๆ ภูมิใจในความสามารถ ความสำเร็จ และการทำประโยชน์ให้สังคมของหมอนิตยามากค่ะ

ผู้ช่วยศาสตราจารย์อุ๋นใจ ลิ้มตระกูล

ทพญ. สุภาณี ตันท์ไพโรจน์

คณะทันตแพทยศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

อาจารย์นิตยา เป็นผู้ที่มีความเป็นครู และความเป็นผู้นำที่ดี รู้สึกประทับใจ ในความเมตตาที่อาจารย์มีให้เสมอมา...

เหมียว

ทันตแพทย์หญิงนฤมล ทวีเศรษฐ์

งานทันตกรรม โรงพยาบาลรามารบิต

นิตที่รัก

วัน-เวลา ผ่านไปอย่างรวดเร็ว เรารู้จักกันและเป็นเพื่อนกันมานานถึง 40 ปี ซึ่งชมการทำงานของคุณมาตลอด มิตรภาพของเราคงเกินกว่าที่จะร้อยเรียงออกมาทั้งหมด ขอมอบกลอน (ที่กระท่อน กระแท่น เพราะเป็นมือสมัครเล่น) มาแทนคำที่อยากบอก

๔๐ ปีที่รู้จัก

คุณความดีของมิ่งมิตร

เชี่ยวชาญด้านพัฒนาการ

เป็นต้นแบบครูที่ดี

สู้...ทุ่มเทการทำงาน

ผลงานเกินเรียงร้อย

ขอคุณพระรัตนตรัย

มีความสุขใจเปรมปรีดิ์

ตระหนักในไมตรีจิต

นิตยา คชภักดี

จนเล่าขานไปทุกที่

ให้ศิษย์นี้เจริญรอย

บริหารไม่ทอดถอย

เพื่อเด็กน้อย สุข เก่ง ดี

บันดาลให้ นิต โชคทวี

สุขภาพ(กาย-ใจ)ดี ตลอดกาล

รองศาสตราจารย์ พญ. ศิริกุล อิศรานุรักษ์

ผู้อำนวยการ, สถาบันพัฒนาการสาธารณสุขอาเซียน มหาวิทยาลัยมหิดล

Dear Nittaya

You are a tired less gardener, who combines the technical knowledge, actual experience in practice and compassion, to transform the lives of children with difficulties into blossoming, productive citizens of Thailand.

A born leader, you always finds good qualities in every person and mentored patiently your colleagues professionally and provides guidance to them personally. The National Institute for Child and Family Development is like a child, being guided and developed by you.

The richest person in life is to be able to have a true friend that one can trust and rely upon, particularly in times of difficulties. My journey in this life has been enriched by having you as a friend and family.

Nittaya, on the celebration of your 60th birthday, I thank you for being you; and I thank your parents for having you, which made the world a better place for all who are fortunate to come in contact with you.

Happy birthday, Nittaya and many happy returns.

Your friend and sister,

Lee-Nah Hsu

From Tirana, Albania with love

คำสอนของอาจารย์ ที่ว่า “ต้องสอนพ่อแม่นะ เวลาให้เด็กนอนในเปลผ้าขาวม้า ระวังอย่าใช้ผ้าขาวม้าคลุมปิดมิด เด็กจะไม่เห็นอะไร ก็เลยไม่ได้เรียนรู้ เสียโอกาสพัฒนาการ” ทำให้ ดิฉันที่ที่อาจารย์เป็นอาจารย์โรงเรียนแพทย์แต่ เข้าใจวิถีชาวบ้านเป็นอย่างดี ในระยะเวลากว่า 25 ปี ที่ติดตามผลงานอาจารย์ ฟังอาจารย์เลคเชอร์ ก็พบว่าอาจารย์มีประเด็น มีเรื่องที่น่าฟังแล้ว รู้สึกใช่เลย เรื่อยอยากได้อาจารย์แบบนี้สอนนักเรียน มุมมองอาจารย์กว้างและใช้พ่อแม่เป็นจุดศูนย์กลาง ต่อมาได้ทำงานใกล้ชิดอาจารย์มากขึ้น ในฐานะอาจารย์เป็นที่ปรึกษาของโครงการการพัฒนาสื่อ PCU กทม 2-3 ปีที่ผ่านมา ก็ได้ประจักษ์ ความสามารถของอาจารย์ ขอเปรียบว่า คมและเฉียบ ถึงแม้ตัวเองไม่ได้เป็นศิษย์เก่ารามา แต่ก็สามารถสื่อได้ว่าอาจารย์เป็นที่เคารพรักของลูกศิษย์ อาจารย์ ไม่เห็นเคยโกรธใคร น้ำเสียงพูด หัวเราะ ทำที่ในการปรายตามองคนอื่น ที่แฝงความเอื้อเอ็นดู ให้กำลังใจ เป็นเอกลักษณ์ของอาจารย์ อาจารย์ใส่ใจความรู้สึกของคนอื่น ตลอดเวลา และที่น่าอิจฉาเป็นอย่างยิ่ง คือ อาจารย์และอาจารย์นัยพินิจ เป็นตัวอย่างคู่สมรส ที่แบบ เสมอต้น เสมอปลาย ดูแลกัน ให้เกียรติกันแบบสัมผัสได้ อ้อ! สิ่งที่น่าประทับใจเกี่ยวกับอาจารย์อีกอย่างคือ อาจารย์ร้องเพลงเพราะ ที่ได้ยินคือเพลง **Around the World**

ในวันเกษียณอายุราชการ ก็คงเป็นเพียงช่วงเวลาที่ทำให้มีเวลาพักผ่อนสักหน่อยว่า 60 ปีแล้วนะ เชื่อว่า ไม่สามารถหยุดยั้ง ความรู้สึกอยากทำงานเพื่องานพัฒนาการเด็กไทย ของอาจารย์ได้ เด็กไทยและพวกเราก็คงไม่มีใครอยากให้อาจารย์หยุด ค่ะ อย่างไรก็ตามดิฉันขอกราบอาราธนาคุณพระฯ ได้ประทานพร ให้อาจารย์มีสุขภาพที่ดีและพลังใจ ที่เข้มแข็ง เคียงข้างอาจารย์นัยพินิจ ตราบเท่านาน เคารพรัก อาจารย์ค่ะ

แพทย์หญิง ศิราภรณ์ สวัสดิ์วิตร

รองผู้อำนวยการสถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี

โดยส่วนตัวแล้ว สิ่งที่น่าประทับใจมากที่สุดเกี่ยวกับ คุณหมอม นิตยา คชภักดี คือ การได้พบกัน ครั้งแรกเพื่อสัมภาษณ์งาน ในครั้งนั้นจำได้ว่า คุณหมอมเป็นผู้บุคลิกที่อบอุ่น และความเป็นกันเอง จนเหมือนไม่เป็นการสัมภาษณ์งาน แต่เป็นการพูดคุย เล่าเรื่องต่าง ๆ ให้ฟังมากกว่า โดยหนึ่งในคำถามที่คุณหมอมคุยด้วย คือ ให้วิเคราะห์ว่าตนเองมีจุดอ่อนที่ตรงไหนบ้าง ซึ่งได้ตอบไปว่า ตนเองมีจุดอ่อนที่ภาษาอังกฤษ (ซึ่งในตอนนั้นก็ไม่ได้คิดอะไรมากมายกับคำถามนั้น) แต่เมื่อได้มาร่วมงานกัน คุณหมอมได้พยายามให้งานที่ต้องใช้ภาษาอังกฤษเรื่อย ๆ จนตัวเองเคยพูดคุยกับเพื่อน ๆ ว่า สงสัยวันนั้นตนเองได้ฟังคำถามผิดหรือเปล่า แต่ตอนนี้เข้าใจแล้วว่าอาจารย์พยายามช่วย “กำจัดจุดอ่อน” ให้โดยค่อย ๆ สอน ค่อย ๆ เติมเต็มจุดอ่อนต่าง ๆ ให้ ไม่เพียงแต่ภาษาอังกฤษ แม้แต่ภาษาไทยที่บ่อยครั้งตนเองใช้ผิด คุณหมอมก็ยังช่วยเติมให้ด้วย นอกจากเรื่องวิชาการแล้ว คุณหมอมก็ยังเป็นแบบอย่างที่ดีในด้านการทำงาน และการดำเนินชีวิต ยังจำได้ว่าเมื่อจะต้องมาทำงานเป็นอาจารย์นั้น ตนเองมีความกังวลอยู่มาก จนเพื่อนคนหนึ่งได้บอกว่า “จะกลัวไปทำไม ในเมื่อมีแบบอย่างการเป็นอาจารย์ที่ดีอยู่ใกล้ตัว เอามาเป็นแบบอย่างซิ” แม้ตนเองจะไม่สามารถทำได้ดีเท่าปลายเล็บของคุณหมอม แต่อย่างน้อยก็มีแนวทางการทำงานที่ดีเป็นตัวตั้งที่เป็นรูปธรรมให้ปฏิบัติได้อย่างมีทิศทางมากขึ้น ได้รู้ว่าถ้าอยากเป็นอาจารย์ที่ดีต้องทำอะไร ในวันที่ต้องไปลาคุณหมอม เพื่อมาทำงานในที่ใหม่ คุณหมอมยังสอนข้อคิดดี ๆ เพื่อไปใช้ในการทำงานในที่ใหม่ ทำให้ในวันนี้เวลาเจอปัญหาหนัก ๆ ก็จะนึกถึงข้อคิดต่าง ๆ ที่คุณหมอมได้สอนมา และผ่านไปได้ด้วยดีเสมอมา อย่างไรก็ตามยังมีสิ่งที่ยากขอจากคุณหมอม คือ อยากให้คุณหมอมระวังและรักษาสุขภาพมาก ๆ ไม่ใช่เพราะคุณหมอมไม่แข็งแรง แต่คุณหมอมมักทุ่มเทร่างกายแรงใจในการทำงาน จนหลายครั้งต้องอดหลับอดนอนติดต่อกันหลายวัน จนหลายครั้งอดคิดไม่ได้ว่า คุณหมอมเอาเรี่ยวแรงที่ไหนมาทำงาน

ในโอกาสที่ คุณหมอม นิตยา มีอายุครบ 60 ปี ขอคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์ทั้งหลาย อำนวยพรให้ คุณหมอม นิตยา คชภักดี มีความสุข สุขภาพแข็งแรง ตลอดไปคะ

อาจารย์ณัฐหารี เอมยงค์

อาจารย์ประจำภาควิชาชีวสถิติ

คณะสาธารณสุขศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

เรียน อ.นิตยา

หากจะนับเวลาที่หนูได้รู้จัก เรียนรู้ และทำงานร่วมกับอาจารย์คงเป็นเวลาที่ยาวนานกว่า 15 ปี ซึ่งก็พอๆ กับอายุการทำงานของหนูเลยก็ว่าได้ แรกเริ่มการทำงานแม้ว่าหนูจะทำงานที่ Save The Children (UK) ที่คลองเตย แต่ในความเป็นจริงก็เปรียบเสมือนสถานที่ที่อาจารย์ทำให้ เพราะอาจารย์เป็นคนที่ลงเก็บข้อมูลพื้นฐานความพิการของเด็กในชุมชนคลองเตยก่อนที่ Save จะลงพื้นที่ หลังจากนั้นอีก 2 ปี หนูก็ได้มาร่วมงานกับอาจารย์จริงๆ ที่หน่วยพัฒนาการเด็ก รพ.รามาย จนถึงปี 38 หนูก็ขอไปเรียนต่อปริญญาโท แต่ระหว่างเรียนก็ยังติดต่อและมีงานที่ต้องทำร่วมกับอาจารย์เป็นระยะ เมื่อเรียนจบในปี 41 หนูก็ยังคงกลับมาทำงานกับอาจารย์ที่ สถาบันฯ อีก คงจะเคยทำบุญร่วมกันมาในชาติปางก่อน งานที่ทำจึงเกี่ยวข้องกับอาจารย์เสมอ

ระหว่างที่ทำงานร่วมกันนั้น ไม่ว่าจะที่ รามาย หรือที่สถาบันฯ หนูได้เรียนรู้จากอาจารย์มากมาย แม้ว่าหนูจะไม่ใช่วิชาชีพอาจารย์โดยตรง แต่หนูก็ได้รับความรู้ แนวคิด ประสบการณ์ชีวิต ประสบการณ์ทำงานจากอาจารย์ ซึ่งหนูสามารถบอกหรือพูดได้เต็มปากว่า แนวคิดการทำงาน การใช้ชีวิตส่วนตัวหรือชีวิตครอบครัว ส่วนหนึ่งนั้นหนูได้รับมาจากอาจารย์ หนูจำได้ว่าเมื่อมาเริ่มงานที่สถาบันฯ นั้น ขณะนั้นเหมือนเป็นยุคบุกเบิก เรายังไม่มีตึกใหญ่โตเหมือนทุกวันนี้ยังได้ไปอาศัยอยู่กับ อ.นัยพินิจ ที่โครงการชีวิวิทยาฯ แล้วเมื่อมีตึกสถาบัน งานแรกที่ได้ทำที่ตึกนี้คือการจัดอบรม Denver ต่อมาก็เป็นศูนย์พัฒนาเด็ก ปีแรกเรามีเด็กมาใช้บริการเพียง 8 คน แต่เป็นเด็ก 8 คนที่มีคุณภาพ ซึ่งทุกวันนี้ก็ยังเป็นความภูมิใจเล็กๆ ของหนูที่ได้ดูแลพัฒนาเด็กกลุ่มนี้

พวกเราหลายคนในยุคนั้น ได้ก่อร่างสร้างครอบครัวเมื่อตอนมาทำงานกับอาจารย์ ไม่ว่าจะเป็นตัวพินเอง ไข่ หมวย หน้อย ซึ่งตอนนั้นแต่ละคนก็มีหน่อเนื้อเกิดมาแล้วทั้งนั้น ความจริงอาจารย์ก็เหมือนเป็นคุณยายของเด็กๆ ลูกๆ พวกเรา ลูกเราแต่ละคน อาจารย์ก็ได้เห็นความเปลี่ยนแปลงความเป็นไป สำหรับตัวหนูเองได้ใช้สิ่งที่ได้จากการเรียนรู้ในการทำงานพัฒนาเด็กมาใช้กับลูกจนถึงทุกวันนี้ ซึ่งนับว่าเป็นโอกาสที่ดีของตัวเอง ที่มีลูกในช่วงเวลาที่เราร่วมงานกับอาจารย์ เราได้ทั้งทฤษฎีและปฏิบัติจริง กล้าพูดกล้าผู้ปกครองคนอื่นได้เต็มปากเรื่องการดูแลพัฒนาเด็ก เพราะเราได้ทำจริง และเห็นผลกับลูกของเราจริงๆ ซึ่งสิ่งนี้เป็นผลพวงจากการทำงานกับอาจารย์ แม้เมื่อมีการเปลี่ยนแปลงในสถาบัน บางช่วงที่รู้สึกไม่สบายใจ หรือมีปัญหาหนักอก ก็ยังได้อาจารย์เป็นที่ปรึกษาเป็นที่พึ่ง ช่วยแก้ไขปัญหามากมาย ได้เบาบางและคลี่คลาย ถึงบางครั้งอาจจะไม่สามารถปฏิบัติตามได้ แต่ก็ยังมีอาจารย์เป็นที่พึ่ง และเป็นกำลังใจให้เดินหน้าได้ต่อไป

ในวันคล้ายวันเกิดปีที่ 60 ของอาจารย์ หนูและครอบครัวขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยคุ้มครองให้อาจารย์มีสุขภาพที่แข็งแรง มีจิตใจที่เบิกบาน มีผลกำลังใจทั้งกำลังใจและกำลังใจในการพัฒนาเด็ก ๆ ต่อไปยาวนาน รักษาสุขภาพด้วยนะคะ

พิน+จิว+ไบเฟิร์น

ครั้งแรกเมื่อได้รับทราบจากเพื่อนๆ ว่าให้เขียนความรู้สึกถึงอาจารย์นิต ในฐานะที่เราเป็นบุคลากรสถาบันฯ เคยทำงานกับอาจารย์นิตมา หมวยมีความรู้สึกว่ามีสิ่งที่ยากจะบอกกล่าวถึงอาจารย์ตั้งมากมาย เพราะหมวยทำงานมากับอาจารย์เกือบสิบปี พร้อมๆ กับเพื่อนๆ อีกหลายคนที่ต้องอาศัยใต้ถุนคณะวิทยาศาสตร์ ของโครงการชีววิทยาระบบประสาทและพฤติกรรม เป็นศูนย์บัญชาการ เพราะอาคารสถาบันยังสร้างไม่เสร็จ ครั้งแรกที่หมวยได้รู้จักอาจารย์นิตคงจะเป็นวันแรกที่ได้พบอาจารย์ที่ห้องสัมภาษณ์ ตึกสำนักงานอธิการบดีสมัยที่ยังอยู่ตรงสะพานพระปิ่นเกล้า วันนั้นเมื่อได้พบและพูดคุยกับอาจารย์ พร้อมกับเจ้าหน้าที่จากกองการเจ้าหน้าที่ของมหาวิทยาลัยมหิดล หมวยใช้เวลาในการสัมภาษณ์พอควร สิ่งที่สัมผัสได้ในขณะที่พบกันเป็นครั้งแรก คือ รอยยิ้ม **ความเป็นมิตร และความอบอุ่น** ที่มาพร้อมกับคำพูด และน้ำเสียงของอาจารย์ที่สื่อสารมากับเด็กที่เพิ่งจบปริญญาโทมาหมาดๆ มีความรู้แต่ขาดประสบการณ์การทำงาน หากจะมีประสบการณ์สมัยเรียนที่เคยช่วยงานวิจัยอาจารย์ที่ปรึกษา คือ ศ. ดร. สมหวัง พิธิยานุวัฒน์ มาบ้าง อาจารย์นิตได้ให้อาจารย์รับเข้ามาทำงานรับใช้ประเทศชาติด้วยการทำงานวิชาการด้านเด็กและครอบครัว ชีวิตการทำงานของหมวยจึงเริ่มต้นพร้อมๆ กับการเกิดขึ้นของสถาบันฯ

ในระหว่างที่ทำงานอยู่กับอาจารย์มาตลอดระยะเวลา 8 ปี ที่อาจารย์ดำรงตำแหน่งเป็นผู้อำนวยการสถาบันฯ อาจารย์ให้ทั้งความรู้ ประสบการณ์ แนวคิดต่างๆ อาจารย์เต็มเต็มมองค้ความรู้ด้านการพัฒนาเด็กและครอบครัวให้อย่างสมดุลรอบด้าน หลายต่อหลายครั้งที่อาจารย์มักจะส่งไปเข้าร่วมประชุม และสัมมนาที่ต่างๆ เพื่อให้เกิดการเรียนรู้ เกิดเครือข่ายการทำงาน เมื่อต้องนำมาใช้จริงกับงานของสถาบันฯ ทำให้มองภาพการทำงานออก สิ่งสำคัญที่อาจารย์มักมีให้ลูกน้องเสมอ คือ **โอกาส การพัฒนา การให้อภัย และการสะท้อนผล** ทำให้เกิดการเรียนรู้ และนำเอาสิ่งที่ดีงามมาปฏิบัติยึดเป็นแนวทางการดำเนินชีวิต

ความเอื้ออาทรของอาจารย์นิต ที่มีต่อหมวย ไม่ได้หยุดเฉพาะที่หมวย แต่อาจารย์จะห่วงใยความเป็นอยู่สารทุกข์สุกดิบของคนในครอบครัวด้วย เมื่อครั้งที่หมวยยังไม่แต่งงาน เรามีบทบาทหน้าที่เป็นลูกต้องดูแลแม่ อาจารย์ก็มักถามถึงสุขภาพคุณแม่เสมอ พอเริ่มสร้างครอบครัวของตัวเอง อาจารย์นิต พร้อมอาจารย์นัยพินิจ ก็มาอวยพรงานแต่งงานให้ด้วย พอเริ่มตั้งครุฑอาจารย์ก็จะให้เราทำงานน้อยลง ดูแลสุขภาพคุณแม่ตั้งครุฑ คอยถามไถ่อาการตลอดระยะการตั้งครุฑ หาเพลงเพราะๆ ให้ฟัง หาหนังสือดีๆ ให้อ่าน อาจารย์ทะนุถนอมครุฑของเรา เสมือนเป็นสมาชิกในครอบครัวคนหนึ่ง ทำให้หมวยซึ่งเป็นคุณแม่มีสุขภาพจิตดี อารมณ์ดี เพื่อลูกที่ออกมาจะได้อารมณ์ดีตามไปด้วย พอคลอดลูกมาแล้วอาจารย์ยังช่วยดูแลถามไถ่ ตรวจสอบสุขภาพเด็กเมื่อเจ็บป่วยเป็นไข้หวัด เพียงเพราะไม่อยากให้แม่ต้องเดินทางพาลูกเข้าเมืองไปหาหมอเป็นวันๆ อาจารย์จึงตรวจและสั่งยาให้ ทั้งๆ ที่อาจารย์ก็มีงานยุ่งมากมาย ขอเล่าเรื่องท้องๆ อีกนิดหนึ่งค่ะ เรื่องท้องๆ ยังไม่จบแค่นี้ ท้องแรกของหมวยนี่แหละ ที่เป็นปีที่เจ้าหน้าที่สถาบันฯ ท้องพร้อมกัน 3 คน คือ หมวย พี่พิณ และพี่ไก่อ เวลาเราเดินไปไหนพร้อมกัน 3 คน ก็จะมีคนทักทายตลอดทาง นั่งรถตู้สถาบันฯ ก็จะมีคนเบาะหน้า ไปพร้อมกันทั้ง 6 ชีวิต ซึ่งอาจารย์ก็มีแต่ความยินดี และ บางคนที่ไม่เคยมีลูกนานเกือบสิบปี ก็จะมีลูกที่สถาบันฯ และทุกปีต้องมีการส่งต่อการท้องให้กันและกัน เหมือนจับไม่วิ่งเปี้ยวเลยคะ สถาบันฯ จึงมีเจ้าหน้าที่ที่มาทำงานและสร้างครอบครัวที่นี้หลายครอบครัวทีเดียว

หมวยมีความรู้สึกอบอุ่นใจ มีความสุขในการทำงานที่สามารถนำครอบครัวมามีส่วนร่วมในงานได้อย่างกลมกลืน ไม่ต้องมีความรู้สึกว่ามีเมื่อต้องมาทำงานแล้ว บทบาทหน้าที่ของความเป็นแม่จะลดลง เพราะอาจารย์มีความเข้าใจและยืดหยุ่นด้วยวิธีการต่างๆ ที่สามารถทำได้ เช่น อนุญาตให้นำลูกอ่อนมาเลี้ยงที่ทำงานได้ เวลาจัด

กิจกรรมต่างๆ ก็มักจะให้พามาทั้งครอบครัวชวนสามี และลูกมามีส่วนร่วม ให้ทำความรู้จักมักคุ้นกัน เป็นเครือข่ายกัน จะได้ช่วยเหลือกันและกัน ต่อไปได้

ท้ายที่สุด ในวาระที่อาจารย์นิตจะมีอายุครบรอบ 60 ปี จึงเป็นโอกาสอันดีที่อาจารย์จะได้รับทราบว่าคุณค่า ประสพการณ์ และ คุณงามความดี ที่อาจารย์ได้ปลูกต้นกล้าความรักและความอบอุ่นให้กับหมวย เพื่อให้หมวยและครอบครัวได้ยึดถือ และปฏิบัติสิ่งดีงามเหล่านั้น มันซึมซับเป็นน้ำหล่อเลี้ยงหัวใจให้ระลึกถึงอยู่เสมอว่า ยังมีครอบครัวดี ๆ ที่มีความรักความอบอุ่น และเผื่อแผ่ความรัก ความอบอุ่นให้มาنانเป็นอย่างไร และครอบครัวเราจะเผื่อแผ่ความรู้สึกดี ๆ นั้นไปได้ได้อย่างไร ขอความรักและความปรารถนาดีที่อาจารย์มีต่อพวกเรา และเพื่อนมนุษย์ ได้โปรดช่วยดูแลและคุ้มครองให้อาจารย์มีความสุข มีสุขภาพร่างกายแข็งแรง คิดสิ่งใดสมดังหวังทุกประการ ให้อาจารย์มีกำลังใจที่จะทำงานเพื่อเด็ก ๆ และครอบครัวตลอดไป

จิรพันธ์ ข่านอง และครอบครัว

กราบเรียน อาจารย์นิตยาที่เคารพ

ไก่อเรียก “อาจารย์นิต” ตลอดระยะเวลา เกือบ 10 ปี ที่ได้ทำงานร่วมกับอาจารย์มา เพราะอาจารย์ไม่ได้เป็นเพียงหัวหน้าหรือผู้บังคับบัญชา แต่อาจารย์เปรียบเสมือนครูที่ได้สอน และเปิดโอกาสให้คิดเอง ทำเอง และอาจารย์มักจะมีคำแนะนำดี ๆ ทำให้ได้เรียนรู้ประสบการณ์ที่มีคุณค่าโดยผ่านการทำงานกับอาจารย์อย่างมากมาย ทำให้ไก่อรู้จักคิดรอบด้าน รอบคอบ และมีมุมมองที่กว้างไกลขึ้น เวลามีปัญหาอาจารย์ก็ช่วยแก้ไขได้ทุกเรื่องด้วยคำแนะนำดี ๆ ที่เราคาดไม่ถึง (อาจารย์มักพูดว่า “อาจารย์ช่วยให้ชีวิตหนูง่ายขึ้นมัย”) รู้สึกทั้งในความเก่งของอาจารย์ (อาจารย์มักพูดว่า “อาจารย์มีชั่วโมงบินมากกว่าเยอะ”) และอาจารย์ยังเป็นต้นแบบของความขยัน อุตุน ทุ่มเท และขอใช้คำว่าอึดมาก ๆ มีครั้งหนึ่งทำงานกับอาจารย์เกือบ 5 ทุ่ม เราอายุน้อยกว่าอาจารย์เกือบ 20 ปีหมดแรงแล้วแต่อาจารย์ยังสนุกกับการทำงานคิดว่ากำลัง 1 ทุ่ม เคยมองย้อนกลับไปถ้าไม่ได้ทำงานร่วมกับอาจารย์ ตนเองคงไม่เติบโตทางความคิดถึงเพียงนี้ อาจารย์จึงเป็นครูในดวงใจคนหนึ่งที่จะอยู่ในความทรงจำตลอดไป นอกจากนั้นอาจารย์ยังเปรียบเสมือนแม่ที่ได้ให้ความรัก ความเอาใจใส่ แนะนำการใช้ชีวิตทั้งชีวิตส่วนตัวและชีวิตคู่ และยังเมตตามาถึงครอบครัวและลูก ๆ ของไก่อเสมอมา ไก่อรู้สึกปลอดภัยและอบอุ่นใจเสมอเวลาที่นึกถึงอาจารย์

ขออาราธนาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายจงดลบันดาลให้อาจารย์ และครอบครัวประสบแต่ความสุข ความเจริญ มีสุขภาพแข็งแรงปราศจากโรคร้าย ภัยอันตรายต่างๆ ตลอดไป

ด้วยความเคารพ รัก อย่างสูง

ครอบครัวรักษ์ (ไก่อ, เบิ้ม, น้องภู, น้องแพรวา)

คำกล่าวมุทิตาจิต
แด่ รศ. พญ. นิตยา คชภักดี

นับแต่วันที่เราได้มาเป็นศิษย์ของอาจารย์ ด้วยการเป็นนักศึกษา รุ่นที่ 1 สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล ในหลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาพัฒนาการมนุษย์ ที่อาจารย์ได้เป็นผู้ริเริ่มเปิดหลักสูตรนี้ขึ้นนั้น เราทุกคนต่างได้รับความรู้และการพัฒนาจากอาจารย์เป็นอย่างมาก ความสำเร็จของพวกเราในวันนี้มีอาจารย์เป็นผู้มีส่วนสำคัญในการผลักดัน และสรรค์สร้างขึ้นทั้งสิ้น อาจารย์เป็นครูที่ให้ความเมตตา กรุณา ต่อศิษย์เป็นอย่างยิ่งอาจารย์พยายามผลักดันและให้ความช่วยเหลือ เพื่อให้ศิษย์ได้สำเร็จการศึกษาโดยไม่เลือกว่าจะเป็นนักศึกษาในความดูแลของอาจารย์หรือไม่ พระคุณของอาจารย์ทั้งที่กล่าวมาและที่ไม่สามารถกล่าวถึงได้หมดนั้น ยังคงจารึกอยู่ในใจของเราทุกคนอยู่เสมอมา

ในโอกาสที่อาจารย์จะมีอายุครบ ๖๐ ปีนั้น ในนามของศิษย์ทุกคนขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก โปรดดลบันดาลให้อาจารย์ และครอบครัว มีความสุข สุขภาพแข็งแรง และประสบแต่สิ่งที่ดีงามตลอดไป

ด้วยความเคารพอย่างสูง
ศิษย์หลักสูตรวิทยาศาสตรมหาบัณฑิต
สาขาพัฒนาการมนุษย์ รุ่นที่ ๑

ถึงอาจารย์ นิตยา ที่เคารพ

ในปีนี้วันเกิดของอาจารย์จะแปลกกว่าทุกปี เพราะจะเป็นปีที่อาจารย์ครบรอบหกสิบปี งานวันเกิดปีนี้จะยิ่งใหญ่กว่าทุกปีที่แดงเคยไปร่วมงาน

แม้ว่าอาจารย์จะไม่ได้เป็นอาจารย์ในโครงการโดยตรงแต่แดงก็ได้มีโอกาสร่วมงานกับอาจารย์หลาย ๆ ครั้งและได้เรียนรู้จากอาจารย์มากมายทั้งในเชิงวิชาการและการจัดการ จึงนับว่าเป็นโชคสองชั้นที่ได้มีโอกาสเรียนโดยตรงกับป้าและอาจารย์ ความเมตตาที่ป้าให้กับลูกศิษย์ในโครงการฉันใด ความเมตตานั้นก็ให้หลังไหลจากอาจารย์ให้กับลูกศิษย์ในโครงการด้วยเช่นกัน

ในโอกาสที่เป็นมงคลนี้จึงขออารทษาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย ในพื้นพิภพ จงบันดาลให้อาจารย์ และป้า รวมทั้งครอบครัวจะมีแต่ความสุขสมหวัง เกิดพลังที่จะทำงานให้กับมหาวิทยาลัยมหิดลต่อไปอย่างไม่หยุดยั้ง

ด้วยความเคารพรัก
แดง
วิมลรัตน์ ภู่วราวุฒิพานิช

15 ธันวาคม 2550

เรียน อาจารย์นิตยา ที่รัก

พี่ต้องขอขอบคุณที่ให้พี่มีโอกาสเขียนคำนิยมในหนังสือครบ 5 รอบของอาจารย์ และต้องขออภัยที่ไม่มีเวลาจัดพิมพ์ให้ พี่เพิ่งเดินทางกลับจากการปฏิบัติธรรมเมื่อคืนนี้เอง และนั่งเขียนเสร็จเช้านี้ด้วยความยินดียิ่ง ได้ฝากรูปมาให้เลือกค่ะ

พี่ต้องขออภัยที่ช่วงจัดงานให้อาจารย์พี่ต้องไปปฐมนิเทศที่อรัญญาวาส เชียงใหม่ จึงไม่สามารถมาร่วมในงานของอาจารย์ แต่เชื่อว่างานจะดำเนินไปได้เป็นอย่างดี

ขอขอบคุณอีกครั้งค่ะ

อาจารย์นิตยา ผู้เป็นที่รักยิ่งของครูและศิษย์

อาจารย์นิตยาเป็นศิษย์รุ่นแรกที่ดิฉันได้เคยสอนที่คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี หลังจากที่ได้กลับจากต่างประเทศในปีพ.ศ. 2515 เป็นศิษย์ที่ดิฉันมีความประทับใจตั้งแต่ได้พบ เมื่อได้พบกันครั้งแรก อาจารย์นิตยาเป็นนักศึกษาแพทย์ปีที่ 6 อยู่ในกลุ่มนักศึกษาแพทย์ 8 คนที่กำลังเรียนวิชากุมารเวชศาสตร์ที่ OPD เด็ก ในเช้าวันที่พบกัน ดิฉันได้สอนเกี่ยวกับโรคระบบหายใจในเด็ก โรคที่พบบ่อยและปัญหาที่เกิดขึ้นจากการมีเสมหะอุดกั้นในทางเดินหายใจและวิธีให้การแก้ไขด้วยการให้ Chest Physical Therapy และ Postural drainage 1 สัปดาห์ หลังจากนั้นขณะอยู่เวร อาจารย์นิตยาได้พบเด็กผู้หญิงที่กำลังประสพภาวะเหมือนที่ได้รับการสอนพอดี และได้นำความรู้ที่ได้รับมาปฏิบัติทันที ทำให้สามารถช่วยชีวิตเด็กได้ นับเป็นความภาคภูมิใจอย่างยิ่งของผู้เป็นครูที่ศิษย์สามารถนำเอาความรู้ที่ครูได้ตั้งใจสอนและถ่ายทอดให้กับศิษย์อย่างเต็มที่ไปปฏิบัติให้เกิดประโยชน์สูงสุดแก่ผู้ป่วยและครอบครัว สมดังที่สมเด็จพระราชาธิบดีได้ทรงรับสั่งไว้ว่า

“True success is not the learning
but in its application to the benefit of mankind”

ตลอดระยะเวลาที่ได้รู้จักและคุ้นเคยกับอาจารย์นิตยา อาจารย์นัยพินิจ และครอบครัว ดิฉันได้พบเห็นความงดงามที่อาจารย์ได้แสดงให้เห็นทั้งกาย วาจา และใจ อาจารย์เป็นผู้ที่งามพร้อมทั้งกายกรรม วจีกรรม และมนโกรรม เมื่อใดที่มีโอกาสที่จะให้ความช่วยเหลือผู้อื่นได้ อาจารย์ไม่เคยรังเกียจที่จะกระทำแม้ว่าในขณะนั้นอาจารย์มีกิจส่วนตัวที่จะต้องกระทำแต่อาจารย์จะให้ความสำคัญในการทำประโยชน์ของส่วนตนเป็นกิจที่สอง ประโยชน์ของเพื่อนมนุษย์เป็นกิจที่หนึ่ง อาณิสร์จากการกระทำดังกล่าวจึงส่งผลให้อาจารย์ประสบความสำเร็จก้าวหน้าในการงาน ได้รับเกียรติยศ ชื่อเสียงเป็นที่ยอมรับนับถือในวงการแพทย์ทั้งในระดับชาติและนานาชาติโดยเฉพาะในวิชากุมารเวชศาสตร์ สาขาจิตวิทยาและการพัฒนาการในเด็ก นำชื่อเสียงและเกียรติยศมาสู่สถาบันและประเทศชาติเป็นอย่างยิ่ง อีกทั้งเป็นความภาคภูมิใจของชาวรามาริบัติและครูทุกคนที่มีศิษย์ที่เพียบพร้อมด้วยคุณธรรม และจริยธรรมเช่น อาจารย์นิตยา ทำให้เกิดกำลังใจที่จะทุ่มเททั้งร่างกาย และแรงใจที่จะสั่งสอนศิษย์โดยไม่เห็นแก่ความเหน็ดเหนื่อยและย่อท้อ

นอกเหนือไปจากการเป็นศิษย์ที่ดีดังกล่าวแล้ว อาจารย์นิตยายังเป็นผู้ที่มีคุณสมบัติของความเป็นครูอย่างครบถ้วนและเป็นทีเคารพรักของศิษย์รวมทั้งผู้ช่วย ญาติ และผู้ที่มีโอกาสได้พบเห็นผู้ช่วยทุกคนที่มีโอกาสดีที่ได้รับ การดูแลรักษาอย่างละเอียดถี่ถ้วน และให้คำแนะนำแก่ผู้ช่วย และครอบครัวให้มีความรู้ความสามารถที่จะนำไปปฏิบัติ ได้ด้วยตนเองอย่างมีประสิทธิภาพ

หลานของดิฉันเองก็มีโอกาสได้รับการดูแลรักษาจากอาจารย์เช่นกันตั้งแต่เล็ก ๆ จนถึงปัจจุบัน และมีส่วนอย่างมากที่ทำให้ประสบความสำเร็จอย่างยิ่งในการเรียนและการปฏิบัติตนให้เป็นที่รักของผู้ที่ได้พบเห็น

นอกเหนือจากความคุ้นเคยในฐานะครูและศิษย์และเพื่อนร่วมงานแล้ว ดิฉันและครอบครัวได้มีโอกาสรู้จักและคุ้นเคยกับอาจารย์นิตยา และอาจารย์นัยพินิจ รวมทั้งคุณพ่อ คุณแม่ของอาจารย์นิตยามาเป็นระยะเวลาอันยาวนาน ได้เห็นการแสดงออกซึ่งความกตัญญูกตเวทิตาที่อาจารย์มีต่อบิดามารดาอย่างสูงสุดยากที่จะหาผู้ใดเสมอเหมือน

หลายต่อหลายครั้งในการประชุมวิชาการของสมาคมกุมารแพทย์ฯ และราชวิทยาลัยกุมารแพทย์ฯ ที่ไปจัดในต่างจังหวัด ภาพที่ประทับใจยิ่งที่ได้พบคือภาพที่อาจารย์นิตยาขณะพาคุณพ่อคุณแม่ไปพักผ่อนด้วยในสถานที่เดียวกันและให้การปฏิบัติดูแลท่านทั้งสองอย่างยิ่ง ซึ่งการกระทำดังกล่าวนี้ ได้แสดงให้เห็นทั้งเวลาปกติและเวลาที่ท่านเจ็บป่วย นับเป็นบุญบารมีที่อาจารย์ได้สร้างสมไว้ต่อบุพการีอย่างดีที่สุด

อาจารย์นิตยามีชีวิตครอบครัวที่เพียบพร้อม และอบอุ่น เป็นที่ชื่นชมแก่ผู้ที่ได้พบเห็น มีคู่ชีวิตที่มีศีลเสมอกันที่คอยอยู่เคียงข้างและพร้อมที่จะให้การสนับสนุนและส่งเสริมซึ่งกันและกันตลอดเวลา และยังมี ความสนใจในเรื่องเดียวกัน มีความมุ่งมั่นที่จะช่วยกันพัฒนางานต่าง ๆ ในด้านจิตวิทยาพัฒนาการเด็กและพฤติกรรมศาสตร์ให้เจริญก้าวหน้าทัดเทียมอารยประเทศ ซึ่งนับว่าหาได้ยากที่จะพบคู่ชีวิตใดที่มีศักยภาพทัดเทียมกัน มีความสนใจในเรื่องเดียวกัน และสามารถร่วมกันทำงานให้เกิดประโยชน์ต่อส่วนรวม สังคมและประเทศชาติได้อย่างดีเยี่ยมเช่นนี้ รู้สึกว่าเป็นโชคดี ดิฉันและครอบครัวมีความภูมิใจอย่างยิ่งที่ได้มีโอกาสรู้จักและคุ้นเคยกับผู้ที่เป็นกัลยาณมิตรซึ่งมีความจริงใจต่อผู้อยู่รอบทั้งเสมอมาอย่างเช่น **“อาจารย์นิตยา และ อาจารย์นัยพินิจ”**

เนื่องในโอกาสที่อาจารย์นิตยาจะมีอายุครบ 5 รอบในเดือนธันวาคมศกนี้ ดิฉันและครอบครัวมีความเชื่อมั่นว่า ด้วยกุศลผลบุญที่อาจารย์นิตยาได้ปฏิบัติและสั่งสมมาโดยตลอด โดยบริสุทธิ์ทั้งกายกรรม วจีกรรม และมนโกรรม จะส่งผลให้อาจารย์นิตยาประสบแต่ความสุข ความเจริญ มีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์แข็งแรง มีชีวิตหลังเกษียณที่

ที่ระลึก พญ. นิตยา คชภักดี อายุครบ 60 ปี (5 รอบ) 29 ธันวาคม 2550 Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi 60th Birthday on 29th December 2007

สุข สงบ และครอบครัวอันเป็นที่รักของอาจารย์ และดำเนินตามพระปัจฉิมโอวาทของสมเด็จพระสังฆราชเจ้า ที่ทรงกล่าวกับพระอรหันต์ทั้งหลายและพระอริยสาวกก่อนเสด็จดับขันธปรินิพพานว่า

“ขอเธอจะเป็นผู้มีสติ สัมปชัญญะ และถึงพร้อมด้วยความไม่ประมาทเกิด”

ด้วยความรักและเคารพในธรรม

ศาสตราจารย์เกียรติคุณ พญ.สุภรี และ พลต.ต. นพ.ทัศนะ สุวรรณจูทะ และครอบครัว

วันที่ 29 ธันวาคม เมื่อหกสิบปีที่แล้ว โลกใบนี้ได้ต้อนรับอาจารย์นิตยา คชภักดี ผู้ที่เปรียบเสมือนต้นไม้ใหญ่เขียวชอุ่ม แผ่กิ่งก้านและผลิดอกออกผลงดงาม แม้ว่าวิชาชีพของท่านคือกุมารแพทย์ก็ตามที แต่อาจารย์นิตยาหรือป้าหมอนิตที่ครูมีนและเด็กๆ ได้รู้จักนั้นเปรียบเสมือนครู ผู้ยิ่งใหญ่และเป็นแบบอย่างทีประเสริฐยิ่ง ความมุ่งมั่นตั้งใจ ไตร่ตรอง ทุ่มเทและรักในงานที่ทำ อาจารย์ได้สอนให้ครูมีนของเด็กๆ เรียนรู้ว่าความสุขใจ ตั้งใจและทุ่มเทนั้นสำคัญต่อการทำหน้าที่ของความเป็นครูที่สำคัญนี้มากเพียงใด ความพยายามไม่ย่อท้อต่อการกระทำอย่างสุดความสามารถ แม้ว่างานของอาจารย์จะหนักเพียงไรแต่เมื่ออาจารย์ได้พบเด็กๆ ไม่เคยเลยสักครั้งที่จะไม่เห็นรอยยิ้มที่อบอุ่นพร้อมที่จะต้อนรับเด็กๆ ทุกคนและพร้อมจะช่วยเหลือเสมอ เห็นสิ่งอื่นใดนั้นอาจารย์เป็นแบบอย่างให้ครูมีนของเด็กๆ ได้เรียนรู้ที่จะเป็นครูที่ซื่อสัตย์ต่อความปรารถนาดีต่อเด็กและต่องานที่ทำ มีเมตตา ตัวมีนเองก็เฝ้ามองชื่นชมและยึดถือเป็นแนวปฏิบัติเรื่อยมา

ขอขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูงค่ะสำหรับทุกๆ โอกาส ในวาระครบรอบ 60 ปีนี้ ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยอำนวยการให้อาจารย์นิตยาอันเป็นที่รักของครูมีนและเด็กๆ ทุกคน มีสุขภาพกายใจที่แข็งแรงเต็มเปี่ยมด้วยพลังรังสรรค์คุณงามความดีต่อไปค่ะ

มีนา โรจน์ไพรินทร์

หัวหน้านักพัฒนาการเด็ก

สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว

มหาวิทยาลัยมหิดล

ขอให้ท่านอาจารย์มีความสุข มีโอกาสได้ฟังวิชาการที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการเด็กจากอาจารย์ จึงขอเป็นกำลังใจให้อาจารย์ได้ทำงานเพื่อเด็กไทย และประเทศไทย ให้พัฒนาและเจริญก้าวหน้าสืบไป ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์จงดลบันดาลให้อาจารย์มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงสุขภาพใจสดชื่น มีความสุขมากๆ นะคะ

ศิริพร นีราพันธ์

หอผู้ป่วยเด็ก 4 คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามธิบดี

ขอแสดงความยินดีที่ได้รับราชการมาประสบความสำเร็จในชีวิตราชการ ขอให้มีความสุขความเจริญยิ่งขึ้นไป และมีสุขภาพที่แข็งแรง เพื่อจะได้ทำงานต่อไปในอนาคต

ศาสตราจารย์ นายแพทย์ บุญชอบ พงษ์พานิชย์

Dear Nittaya

Welcome to be a member of the 60 plus club! I, as well as all your teachers, am sure to be very proud of you. You have accomplished in your field of interest -"CHILD DEVELOPMENT"- and become well known locally and internationally.

There are a couple of events to remind you of the time during your student and resident days. "Hyperbilirubin and air craft crash" - This you and your classmate only will remember. The other one "Hey Hey Paula"- when we put on a show during newyear party in the Pediatric Department one year!

Best wishes good health and happiness from now on.

Professor Dr. Anant Tejavej

11-12-07

แต่ รองศาสตราจารย์ พญ.นิตยา คชภักดี

ดิฉันได้มีโอกาสเป็นลูกศิษย์ของอาจารย์นิตยาตั้งแต่ดิฉันเป็น นศ.พ.ปีที่ 5 ดิฉันรู้สึกโชคดีมากที่ได้เป็นศิษย์ของอาจารย์ อาจารย์เป็นครูที่ดี ที่ดิฉันเคารพรัก อาจารย์ให้ความรู้และความเมตตาแก่ลูกศิษย์ทุกคน และอาจารย์ยังเป็นคุณแม่ป้าหม่อที่รักของเด็ก ๆ อาจารย์เป็นผู้บุกเบิกงานพัฒนาการเด็กในประเทศไทย อาจารย์ทำให้คุณพ่อ คุณแม่ของเด็ก ๆ ได้เห็นศักยภาพของลูกและเข้าใจลูกของตัวเองได้อย่างแท้จริง อาจารย์ยังได้ทุ่มเททั้งกำลังกายและกำลังใจเพื่อการพัฒนาเด็กไทยและครอบครัวโดยก่อตั้งสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว

เนื่องในโอกาสพิเศษนี้ ดิฉันขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย ดลบันดาลให้อาจารย์สุขภาพแข็งแรง เป็นร่วมโพธิ์ร่วมไทรแก่ลูกศิษย์ชาวพัฒนาการเด็กตลอดไป และสมปรารถนาทุกประการ

แพทย์หญิงวิลาวัณย์ เชิดเกียรติกำจาย
หน่วยพัฒนาการเด็ก รพ.รามาริบัติ

เนื่องในโอกาสครบรอบ 60 ปี วันคล้ายวันเกิดของอาจารย์ในวันที่ 29 ธันวาคม นี้ ขอให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ดลบันดาลให้อาจารย์นิตยา มีสุขภาพแข็งแรงเป็นที่รักของลูกศิษย์อย่างนี้ตลอดไป....

แพทย์หญิงสินดี จำเริญนุสิต
หน่วยพัฒนาการเด็ก รพ.รามาริบัติ

มุทิตาจิต แต่ รศ. พญ. นิตยา คชภักดี

ได้มีโอกาสคุ้นเคยกับอาจารย์เมื่อออกภาคสนามทำงานวิจัยที่จ.อุบลราชธานี เมื่อราวๆ พศ. ๒๕๒๕ เพื่อศึกษาการส่งเสริมให้แม่ในชนบทใช้สิ่งแวดลอมรอบตัวสำหรับกระตุ้นพัฒนาการเด็กร่วมกับการส่งเสริมโภชนาการ พบว่าสายสัมพันธ์แม่ลูก ผู้คนรอบตัวเด็ก และสิ่งของที่มีอยู่ในชุมชน เป็นส่วนสำคัญยิ่งถ้ารู้จักใช้โดยไม่ต้องลงทุนหาของเล่นราคาแพง และทำให้เด็กกินอาหารได้ดีด้วย จึงได้เห็นกับตาว่าโภชนาการ และการกระตุ้นพัฒนาการเสริมกันจริงๆ อาจารย์นิตยาก็กลายเป็น ‘หมอนิต’ ในวิถีทัศน์ของเราโดยไม่ต้องไปหาผู้แสดงเป็นหมอนอีก

รองศาสตราจารย์พัทธนี วินิจจะกุล
สถาบันวิจัยโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดล

น้อมอวยพรวันเกิด แต่ รศ.พญ.นิตยา ดชภักดี

สุขสันต์	ไตรรัตน์พร้อม	อำนวยการ
วันเกิด	สรรพสุขบวร	เด่นฟ้า
พญ.นิตยา	นามจร	เกริกเกียรติ สวัสดิ์ไอย
ดชภักดี	จรัสล้ำ	สุขสร้างเกษมตามนต์

โรงเรียนสองภาษาลาดพร้าว
๒๙ ธันวาคม ๒๕๕๐
อาภรณ์ ปรีดาเกษมสุข

มุทิตาจิตแด่ “คุณหมอนิด” ผู้ใจดีและสุดน่ารักของเด็ก ๆ

ไม่แน่ว่า วันเวลาจะหมุนผ่านไปถึงกว่า 20 ปีอย่างรวดเร็ว นับแต่ที่ได้รู้จักกับอาจารย์หมอนิตยาเป็นครั้งแรก และได้ชมวีรกรรมของคุณหมอนิด ในบทบาทของ “หมอนิดมาแล้ว” ในวิดีโอที่สถาบันวิจัยโภชนาการ มหาวิทยาลัยมหิดลถ่ายทำ และองค์การ ยูนิเซฟขอไปเผยแพร่เกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็กที่ถูกต้อง เพื่อให้เด็กมีพัฒนาการที่ดีและสมวัย ในวิดีโอหนึ่ง คุณหมอนิดสวมบทบาทคุณหมอสาว กล่าวหาญ นั่งซ้อนท้ายมอเตอร์ไซด์ ขับไปตามเส้นทางขรุขระ เข้าไปสู่หมู่บ้านที่ห่างไกล ไปพบไปคุยกับแม่ ๆ ทั้งหลายที่นั่งไกวเปลกล่อมลูกอยู่ใต้ถุนบ้าน ไปสอนและแนะนำแม่ ๆ ว่าอย่าให้เปลขวาม้าห่อลูกเสียมิดชิดจนไม่เห็นเดือนเห็นตะวัน ให้ใช้ไม้ค้ำถ่าง ผ้าเอาไว้ลูกจะได้เห็นโลก สิ่งแวดล้อมและหายใจได้สะดวก คุณหมอสอนให้แม่ ๆ เข้าใจเรื่องการส่งเสริมพัฒนาการของลูกในวัยต่างๆ ไปด้วย คุณหมอนิดนับได้ว่าเป็น “ผู้บุกเบิก” ในการรณรงค์ส่งเสริมครอบครัวด้านการเลี้ยงดูและพัฒนา การเด็กเล็กของเมืองไทย เป็นกุมารแพทย์คนแรก ๆ ที่องค์การยูนิเซฟเชิญบรรยายในการประชุมต่างๆ ทั้งที่เป็นการประชุมภายในเจ้าหน้าที่ยูนิเซฟเอง และการประชุมระดับนานาชาติ คุณหมอนิดได้ชื่อว่า เป็น กุมารแพทย์ที่บรรยายโดยใช้ “มัลติมีเดีย” โดยใช้สไลด์ภาพประกอบบ้าง ภาพการ์ตูนสีสันบ้าง ซึ่งเมื่อ 20 ปีก่อนยังไม่มีเพาเวอร์พอยท์เหมือนอย่างปัจจุบัน นับเป็นกลวิธีที่ทำให้เรื่องที่ซับซ้อนกลายเป็นเรื่องที่ เข้าใจง่าย แถมยังดูได้อย่างเพลิดเพลิน ทุกครั้งที่คุณหมอบรรยายจบ จะมีคนมาห้อมล้อมขอคุยด้วยและซัก ชวนไปบรรยายที่อื่นๆ มากมาย ดิฉันรู้จักคุณหมอนิดผ่านด้านหน้าที่การงานมานาน

ในด้านส่วนตัวก็ให้บังเอิญว่า หลานสาวตัวเล็ก มาอยู่ในความดูแลของคุณหมอด้วย กลายเป็นว่าทุกคนที่บ้าน เมื่อเอ่ยถึงคุณหมอ ก็จะเป็น “ป้าหมอนิด” ไปโดยปริยาย

เมื่อดิฉันไปทำงานโครงการฟื้นฟูขององค์การยูนิเซฟในพื้นที่ประสบภัยสึนามิ ก็ได้มีโอกาสร่วมงาน อย่างใกล้ชิดกับคุณหมอ เราทำงานด้วยกันในโครงการวิจัยพฤติกรรมกรรมการเลี้ยงดูเด็กที่เหมาะสมในครอบครัวและชุมชนในพื้นที่ที่ประสบภัยสึนามิ จากโครงการนี้ทำให้รู้อีกอย่างว่า ชื่อเสียงของคุณหมอนิดนั้น เป็นเครื่องรับประกันได้ว่า โครงการไหนที่หมอนิดทำ จะมีคนอยากมาร่วมด้วยช่วยทำมากมาย ประการหนึ่งเป็นเพราะความเก่งกาจเชี่ยวชาญที่เป็นที่ยอมรับ และอีกประการเป็นเพราะคุณหมอมีลูกศิษย์ลูกหาอยู่มากมายกระจายอยู่ทั่วประเทศไทย แต่ยังมีอีกประการหนึ่งที่ใครก็ตามที่ได้พบรู้จักและอยู่ใกล้คุณหมอนิด จะบอกได้ก็คือ จะรู้สึกอบอุ่นสบายใจ และมีความสุขที่จะทำงานด้วย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะ คุณหมอไม่เคยพูดในเรื่องที่ไม่ดีหรือเสียหาย ไม่ว่าร้ายใคร มีแต่จะพูดในทางที่ดีทางบวก ให้กำลังใจแก่คนรอบข้างเสมอ นับว่าโชคดีที่คุณหมอนิดมาช่วยทำโครงการวิจัยพฤติกรรมกรรมการเลี้ยงดูเด็กที่เหมาะสมในครอบครัวและชุมชนในพื้นที่ที่ประสบภัยสึนามิ หวังว่าผลที่ได้จากวิจัยนี้จะเป็นประโยชน์แก่ผู้ร่วมงานวิจัย และสำคัญที่สุดแก่เด็ก ครอบครัวและชุมชน ซึ่งจะไม่เพียงแต่พื้นที่ประสบภัยสึนามิเท่านั้น แต่ถึงเด็ก ครอบครัวและชุมชนในพื้นที่อื่น ๆ ด้วย

ในโอกาสที่คุณหมอนิดฉลองอายุครบรอบ 60 ปี ขอคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายโปรดอำนวยการที่เลิศด้วยอายุ วรรณะ สุขะ และพละแด่คุณหมอนิดผู้ใจดี และน่ารักของเด็ก และครอบครัวนะคะ

ด้วยความเคารพยิ่ง
อุไร สิงห์ไพบุลย์พร
องค์การยูนิเซฟ ประเทศไทย
17 ธันวาคม 2550

ขอบคุณงาม ความดีที่ท่านได้สร้างสรรค์ทั้งหลายนี้ จงดลบันดาลให้ท่านและครอบครัว จงมีความสุข ความเจริญเทอญ...

นางสาวเอี่ยมโฉม ตั้งธรรม
นางสาวคมเพชร พารีสอน
นางสาวเสาวลักษณ์ พูนพิพัฒนชัย
บริษัท รักลูก ดิสคัฟเวอรี่ เลิร์นนิ่ง จำกัด

เมื่อวานวันที่ "รศ. พญ. นิตยา คชภักดี หรือที่เราเรียกว่า อาจารย์นิตยา ผู้ให้ความรู้ทางด้านการทำงาน ในหน้าที่ แนะแนว และ ให้คำปรึกษา"

สิ่งที่พวกเราได้รับจากอาจารย์ ไม่ได้จากฐานะผู้อำนวยการเพียงเท่านั้น แต่สิ่งที่เราได้รับคือ ความรัก ความเมตตา และความเข้าใจแห่งความเป็นมนุษย์...

“ภูมิใจ” ทุกวันนี้พวกเราภูมิใจที่ 10 ปีที่ผ่านมาได้เป็นผู้ใต้บังคับบัญชาของอาจารย์นิตยา คชภักดี เรามีความรู้สึกว่าอาจารย์ของพวกเราเก่งในทุก ๆ ด้าน

“อบอุ่น” ทุกวันนี้เมื่อได้มีโอกาสพบหน้าเวลาอาจารย์เข้ามาที่สถาบัน รู้สึกดีใจ อบอุ่น และเกิดพลังในการดำเนินชีวิต...ต่อๆ.....ไป

แต่พวกเราเชื่อว่า อาจารย์ยังมีกำลังแข็งแรง ความสามารถที่เต็มเปี่ยม และมีจิตใจที่มุ่งมั่นในการทำงาน และการบำเพ็ญประโยชน์อันเป็นกำลังในการพัฒนาสังคมและประเทศชาติต่อไปอีก ซึ่งพวกเราขอกล่าววยกย่องและชื่นชมอาจารย์นิตยามากคะ

ขอให้อาจารย์นิตยา คชภักดี มีสุขภาพกายที่แข็งแรงตลอดไป รักและเคารพอาจารย์เสมอ

นางสาวสัณห์จุฑา ศรีสุพรรณ
นางอ้อมรักษ์ ผ่านภพ
นางสาวสุรีย์ โกรินทร์
สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล

ผมรู้สึกยินดีเป็นอย่างยิ่งในฐานะเพื่อนที่มีส่วนร่วมในการแสดงมุทิตาจิตแก่ รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิงนิตยา คชภักดี

ผมรู้จักนิตยตั้งแต่สมัยเรียนที่คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์ มหาวิทยาลัยมหิดลจนจบคณะแพทยศาสตร์ รพ. รามาธิบดี นิตยเป็นคนเก่ง เป็นเพื่อนที่ดีน่ารัก มีน้ำใจกับเพื่อน ๆ ทุกคน นิตยเป็นคนสนุกสนาน ร้องเพลงเก่ง และมีความคิดสร้างสรรค์ หลังจากนั้นผมเดินทางไปศึกษาต่อที่สหรัฐอเมริกา โดยที่นิตยศึกษาต่อด้านกุมารเวชศาสตร์ และไปทำปริญญาโททางด้าน Maternal and Child Health ที่ Boston, ประเทศสหรัฐอเมริกา เรามีโอกาสได้เจอกันที่ Boston เพราะอ้อยแฟนผมกำลังเรียนปริญญาโทที่นั่นเช่นกัน เราได้ไปเที่ยวสนุกสนานด้วยกันที่ White Mountain, New Hampshire ผมใช้ชีวิตอยู่ที่ New York นาน 18 ปี เมื่อตัดสินใจพาครอบครัวกลับมาอยู่เมืองไทย นิตยก็ช่วยดูแลลูกสาวทั้งสองของเราเป็นอย่างดีตั้งแต่เด็กจนโต นิตยแต่งงานกับรองศาสตราจารย์ ดร.นัยพินิจ คชภักดี เป็นคู่ที่เป็นแฟนกันตั้งแต่ยังเรียนจนได้แต่งงานกันและอยู่ร่วมกันอย่างมีความสุขจนปัจจุบัน เป็นคู่ที่เหมาะสมกันมาก มีคุณธรรมสูงทั้งคู่ เมื่อผมเป็นประธานทุนง่วงอย่าขับ มูลนิธิรามาริบัติ ในพระอุปถัมภ์สมเด็จพระเจ้าพี่นางเธอ เจ้าฟ้ากัลยาณิวัฒนา กรมหลวงนราธิวาสราชนครินทร์ ธรรงค์ให้เด็กไทยนอนหลับให้พอเพียง นิตยได้มีส่วนร่วมในการรณรงค์ครั้งนี้ด้วย นิตยได้ทำคุณประโยชน์ให้กับวงการแพทย์ มีลูกศิษย์มากมาย

ผมขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก จงดลบันดาลให้ รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิงนิตยา คชภักดี และครอบครัว จงประสบความสุขความเจริญ สุขภาพแข็งแรงตลอดไป

นพ.มัญญ ลีเชวงวงศ์

เพื่อนรามาริบัติ รุ่น 2

รองศาสตราจารย์ พญ. นิตยา คชภักดี หมอผู้แสนสวยและดียิ่งสำหรับผม ซึ่งได้เป็นเพื่อนตั้งแต่ครั้งอยู่โรงเรียนเตรียมอุดมศึกษา ความจริงแล้วผมเองเคยได้แอบรู้จักตั้งแต่คุณหมอนิตยาคนสวยอยู่ โรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ และเป็นดาวเด่นของโรงเรียน พวกเรา 4 คน มีความสนิทกันมาก เมื่อครั้งเป็น Partner Lab ในระดับชั้นปริคณีก (นักศึกษาแพทย์ปีที่ 3-4) ซึ่งประกอบด้วย รองศาสตราจารย์ ดร. นัยพินิจ คชภักดี รองศาสตราจารย์ ดร. นิตยา คชภักดี พญ. นิรมล สวาราช และตัวผม ไม่ว่าจะเป็นการช่วยเหลือกันในการเรียน หรือการทำงาน คุณหมอนิตยา เธอเป็นคนน่ารัก และช่วยเหลือเพื่อนเสมอ นอกจากนี้ เมื่อเวลาพวกเราเหนื่อย หรือเครียดจากการงานการเรียน คุณหมอนิตยาผู้มีเสียงอันเพราะพริ้งดังนกในดิงเกล ก็มักจะร้องเพลงให้พวกเราฟังเสมอ ทำให้ผมนึกถึงวันคืนเก่า ๆ สมัยเป็นนักศึกษาแพทย์ ร่วมกัน ถ้าไปหาที่การงานของกุมารแพทย์ ที่คณะแพทยรพ. รามาฯ พวกก็ยังมีโอกาสร่วมกันเสมอๆ มา คุณหมอนิตยา มีแต่ให้การช่วยเหลือ ให้การสนับสนุนเพื่อนไม่ว่าจะเป็นผู้ใดที่เป็นเพื่อน รวมถึงเป็นแพทย์ประจำตัวของลูกทั้ง 2 คน ของผมเมื่อครั้งทั้ง 2 เป็นเด็ก ผมขอแสดงความยินดีและชื่นชมรองศาสตราจารย์ พญ. นิตยา คชภักดี เพื่อนที่แสนดีของผมตลอดไป

รองศาสตราจารย์นายแพทย์ธีรารัง จิรจรียาเวช

นิตยภัตในความทรงจำของคุณ่ม

1. นิตยภัต แจ่มใสและร่าเริงอยู่เสมอ
2. เสียงหัวเราะของนิตยภัตคือเอกลักษณ์อย่างหนึ่งของเธอ
3. หลายๆ ครั้งที่เสียงของนิตยภัตมาก่อนตัว
4. นิตยภัตและเงาของเธอ (อ้วน) คือ Hallmark ของ Sc. รุ่น 7

คุณ่ม

รศ.นพ.วิวัฒน์วงศ์ อิศรางกูร ณ อยุธยา

ดิฉันรู้จักกับ รศ.พญ.นิตยา คชภักดี ตั้งแต่ดิฉันเข้าทำงานในหน่วยงานที่ รศ.ดร.นัยพินิจ คชภักดี จัดตั้งขึ้น ซึ่งก็เป็นเวลาเกือบ 30 ปีแล้ว พวกเราจะรู้จักและคุ้นเคยกับการเรียกว่าอาจารย์นิตยาว่าหมอนิด หมอนิดของพวกเรา มีจุดเด่นหลายๆ อย่าง ที่จะเขียนได้ทันที คือ หมอนิดจะเป็นหมอนที่ใจดีโดยเฉพาะกับเด็ก ๆ ยินดีที่จะรับฟังปัญหาต่างๆ โดยเฉพาะทางปัญหาสุขภาพของเด็ก ๆ และจุดเด่นอีกข้อที่ใคร ๆ ก็รู้จักกันเป็นอย่างดีคือ หมอจะเป็นคนที่ร้องเพลงเพราะมาก โดยเฉพาะเพลงฝรั่ง และเพลง Classic ต่าง ๆ พวกเราจะฟังกันเพลินเพลินมาก ซึ่งนักร้องอาชีพยังสู้ไม่ได้

ดิฉันมีโอกาสใกล้ชิดกับอาจารย์นิตยาเป็นช่วง ๆ บางช่วงเป็นช่วงที่ร่วมทำกิจกรรมต่างๆ จนกระทั่งดิฉันถูกเชิญให้เป็นรองผู้อำนวยการของสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว ซึ่งเป็นสถาบันที่อาจารย์นิตยา และด้วยการสนับสนุนของทางมหาวิทยาลัย ทำให้อาจารย์เป็นผู้สร้างสถาบันแห่งนี้ขึ้นภายในมหาวิทยาลัยมหิดลของพวกเรา ตลอดเวลาที่เห็นอาจารย์ทำงานแล้วน่ายกย่องมากๆ อาจารย์สร้างสถาบันนี้ขึ้น เริ่มจากยังไม่มีอะไรเลย จนเป็นสถาบันที่เป็นปีกแผ่นใหญ่โต อาจารย์ทำทุกอย่างทุกวันตลอดเวลา เพื่อให้สถาบันแห่งนี้เกิดขึ้น และดำเนินงานต่างๆ ได้ อาจารย์ทุ่มเททั้งกายและใจทำงานจนบางครั้งลืมนึกถึงสุขภาพตัวเอง จนหลายๆ ครั้งที่อาจารย์ป่วยอย่างกระชั้นชิด ทำให้ดิฉันรู้สึกว้าวุ่นใจว่าถ้าคนไทยทุกคนทำงานเช่นอาจารย์ ประเทศก็คงจะเจริญก้าวหน้ามากกว่านี้ วันเวลาผ่านไปอย่างรวดเร็วอาจารย์ก็ครบวาระของการเป็นผู้อำนวยการสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัวที่อาจารย์เป็นผู้สร้างขึ้นมา และเวลาก็ผ่านไปรวดเร็ว อาจารย์จะครบเกษียณอายุ ขอให้อาจารย์ยังคงอยู่ทำงานให้กับมหาวิทยาลัยมหิดล เพราะอาจารย์ทำงานเก่งมาก และหาผู้ที่เทียบได้ยาก และขอให้อาจารย์มีสุขภาพพลานามัยที่ดี และทำงานในสิ่งที่อาจารย์รักต่อไป

ขอแสดงความนับถือ

ศาสตราจารย์ปิยะรัตน์ โกวิททรงพงศ์

มอบแด่
รองศาสตราจารย์ แพทย์หญิงนิตยา คชภักดี

ท่านแม่พิมพ์ พิมพ์ละไม ไม่เกรี้ยวกราด
ท่านเป็รื่องปราด พัฒนาการมนุษย์ สุดสรรหา
ท่านเป็นหมอ และเป็นครู ผู้เมตตา
พระรักษา สุขเกษมจิต แต่ “หมอนิตยา”

จาก
ผศ.ดร.ชลพัณณ์ ษตอร

เมื่อทุกคนได้อ่านประวัติชีวิตครอบครัวและประสบการณ์ทำงานตลอด 60 ปีของท่านอาจารย์นิตยา หรือ “ป้าหมอนิต” ของเด็กๆ ผมว่าเหมือนตำราหนึ่งเล่มที่ควรค่าแห่งการอ่าน ศึกษา เก็บไว้ในความทรงจำ และนำไปปรับใช้กับชีวิตครอบครัว ชีวิตการศึกษาและชีวิตการทำงาน ท่านอาจารย์นิตยาเป็นทั้งครู และผู้บังคับบัญชาของผม ท่านให้ความรัก ความอบอุ่นกับลูกศิษย์ และผู้ใต้บังคับบัญชาทุกคน และที่สำคัญท่านถือว่าเป็นผู้บุกเบิกองค์ความรู้ด้านพัฒนาการเด็กของเมืองไทย และเป็นผู้ก่อตั้งสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว ขณะนี้ก็ก้าวเข้าสู่ปีที่ 11 แล้ว

ท้ายที่สุดในวาระโอกาสครบ 60 ปีของท่านอาจารย์นิตยา ขออาราธนาสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลก และที่ท่านอาจารย์เคารพนับถือ โปรดประทานพรอันประเสริฐแด่ท่านอาจารย์นิตยาและครอบครัวตลอดไป

อาจารย์อริวัฒน์ เปล่งสอาด

ข้อความแสดงมุทิตาจิต เนื่องในโอกาสครบ ๖๐ ปี พญ. นิตยา คชภักดี

เนื่องในโอกาสอายุครบ ๕ รอบของ รองศาสตราจารย์ พญ.นิตยา คชภักดี ทางกลุ่มน้องๆ จากโครงการนันทนาการผู้ป่วยเด็ก ขอแสดงมุทิตาจิต มาด้วยความเคารพรัก หากย้อนหลังไปในเวลาที่ผ่านมา ได้มีโอกาสร่วมงานกับท่านอาจารย์มาด้วยความชื่นมื่น อาจารย์เป็นผู้ที่มีความรู้และมีความรักที่มากมาย ทำให้มีความสุขในทุกๆครั้ง รอยยิ้มและเสียงหัวเราะของท่านอาจารย์ทำให้โลกดูสดใส และไม่เคยทำให้ใครไร้ความหวัง เห็นความตั้งใจในการทำงานของท่านอาจารย์ทำให้รู้สึกว่าคุณอาจารย์เป็นผู้ที่มีความรู้ในด้านพัฒนาการอย่างกว้างขวางทั้งในระดับประเทศ และนานาชาติ และอดดีใจไม่ได้ที่เห็นอาจารย์ในแต่ละครั้งที่ยืนอยู่ท่ามกลางในที่ประชุมต่างๆ แอบบอกคนอื่นในใจว่าคุณอาจารย์ของเราเองแหละ แต่วันเวลาที่ใกล้จะครบวาระทำให้รู้สึกว่าคุณอาจารย์ยังอยู่ในใจของน้องๆนันทนาการอยู่เสมอด้วยความเคารพรักอย่างสูง

เชาวณี ดิยะบุตร (จิต) อัญชลี สมโสภณ (อุ๊) นงเยาว์ บุญโสม (แจ้ว) บุญเอี่ยม ขุมแร่ (เอี่ยม) สุมาลี กฤตลักษณ์ (สุ) งามตา รอดสนใจ

เรียน อ.นิตยา ที่เคารพรัก

ขอบคุณครับอาจารย์ ที่อาจารย์ได้มอบสิ่งดีๆ ให้กับผม ช่วงเวลาที่ผ่านมาไม่กี่ปี ที่ผมได้ทำงานกับอาจารย์ ผมรู้สึกสบายใจมากครับ อาจารย์ได้สอนได้บอกอะไรหลายๆ อย่าง เป็นสิ่งที่มีคุณค่ามากในการใช้ชีวิตของผม ขอให้อาจารย์มีความสุขมากๆ นะครับ

ณัฐกาญจน์ เนตรน้อย

เรียน รศ.พญ.นิตยา คชภักดี ที่เคารพรัก

เหนื่อยประทับใจ อาจารย์นิตยา คชภักดี ตั้งแต่ครั้งแรกที่พบกันค่ะ ขอบพระคุณอาจารย์อย่างสุดซึ้งที่อาจารย์ได้มอบโอกาสในการทำงาน ณ สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว และตลอดระยะเวลาที่ผ่านมาที่ได้ทำงานร่วมกับอาจารย์ ทำให้เหนื่อยมีโอกาสทำงานสำคัญๆ ระดับชาติ หลายงานที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม นับเป็นประสบการณ์ที่มีค่าที่สุดค่ะ เหนื่อยได้เรียนรู้วิธีการคิด การทำงาน ได้เห็นว่า อ.นิตยา คชภักดี เป็นผู้รอบรู้ในศาสตร์ต่างๆ และเป็นแบบอย่างของ "ผู้ให้" อย่างแท้จริงค่ะ เพราะอาจารย์ใจดี มีเมตตา ให้เกียรติคนทุกคนทำให้ทุกคนมองเห็นคุณค่าของตนเอง และที่สำคัญที่สุด อาจารย์พร้อมที่จะให้โอกาสผู้อื่นเสมอค่ะ

ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูงค่ะ ที่ได้ให้ความไว้วางใจ และมอบสิ่งดีๆ ให้เหนื่อยเสมอมา และขออาราธนาสิ่งศักดิ์สิทธิ์อันเป็นที่เคารพสักการะของพวกเรา บันดาลให้ อาจารย์และครอบครัว จงมีแต่ความสุขกาย สุขใจ สุขภาพแข็งแรง เป็นที่รักของพวกเรา เช่นนี้ตลอดไปค่ะ

ด้วยความเคารพรักอย่างสูง

หันทนา อินทะใจ (เหนื่อย)

ขอคุณพระรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในโลกนี้ ค้ำครองอาจารย์นิตยา และครอบครัว อันเป็นที่รักของทุกๆ คน ขอให้อาจารย์แข็งแรง สุขภาพดีค่ะ

เพลินพิศ แสงเหลา

ดิฉัน ได้รู้จัก เป็นลูกศิษย์ เป็นเพื่อนร่วมงาน(ต่างโครงการ) กับท่านอาจารย์นัยพินิจมานาน การที่ท่านอาจารย์นัยพินิจจะทำงานได้อย่างเต็มที่ สมบูรณ์แบบ ทั้งการทุ่มเทกำลังกาย กำลังใจ และเวลาได้อย่างนี้ ดิฉันเชื่อว่าส่วนหนึ่งนั้น ท่านอาจารย์หมอนิตยาต้องมีส่วนอย่างมากด้วย ดิฉันได้มีส่วนเกี่ยวข้องกับอาจารย์หมอนิตยาไม่มากนัก เมื่อดิฉันเป็นอุปนายกสมาคมครูและผู้ปกครองโรงเรียนราชินี เมื่อราวๆ ๑๐ ปีที่ผ่านมา ดิฉันได้รับความกรุณาจากอาจารย์ที่รับเป็นวิทยากรบรรยายในงานประชุมใหญ่สามัญประจำปีของสมาคมฯ ในครั้งนั้น พระเจ้าวรวงศ์เธอ พระองค์เจ้าโสมสวลี พระวรราชทินนิตตามาตุ ทรงเสด็จมาเป็นองค์ประธานที่ประชุม ท่านอาจารย์หมอนิตยาได้ให้การบรรยายเกี่ยวกับการเลี้ยงดูลูกที่เริ่มจากการพัฒนาสมอง ได้อย่างน่าประทับใจ และอีกหลายครั้งที่ท่านจัดการประชุมวิชาการ นอกจากนั้นเมื่อได้พบอาจารย์ในงานเลี้ยงวันเกิดที่บ้าน (ศาลายา) อีก ๒-๓ ครั้ง ทุกครั้งที่ได้พบได้ใกล้ชิด จะเห็นลักษณะพิเศษของอาจารย์หมอนิตยาที่อ่อนโยน อารมณ์ดี น่ารัก เป็นกันเอง ให้เกียรติ พุดคุยสนุกสนาน และร้องเพลงไพเราะจับใจ

ในวาระที่อาจารย์หมอนิตยามีอายุครบ ๕ รอบ(๖๐ ปี ทอง) ดิฉันใคร่ขอให้อำนาจของคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลก จงดลบันดาลให้อาจารย์มีความสุขแข็งแรง มีความสุข มีชีวิตครอบครัวที่อบอุ่นตลอดไป ด้วยความรักและเคารพยิ่ง

สมศรี ดาวฉาย''

พี่สาวคนดี...

พีนิตย เป็นหลานคนแรกของครอบครัวเรา ซึ่งคุณแม่ รัก และ ใ่ว่างใจมาก นับแต่พวกเราจำความได้ ชื่อ “หมอนิตย” จะติดปาก คุณพ่อ- คุณแม่ อยู่เสมอ ท่านทั้งสองจะกล่าวชื่นชมถึง ความน่ารัก อ่อนหวาน สดใส และ การเป็นที่รักของญาติผู้ใหญ่ทุกท่าน ตลอดจนความสามารถในการเรียน และการทำงาน และเป็น “พี่สาวใหญ่” ที่เป็นแบบอย่างของน้องๆทุกคน และมีความปรารถนาดีต่อทุกคน คุณแม่มักจะกล่าวบ่อยๆ ว่า ไม่ว่า “หมอนิตย” อยู่ที่ใด ก็จะเป็นศูนย์กลางของความรักความอบอุ่นที่ญาติพี่น้องทั้งหลายจะมารวมตัวกัน ญาติผู้ใหญ่ก็จะได้พบปะสังสรรค์ด้วยความชื่นบาน โดยมีพีนัยพินิจเคียงข้างต้อนรับด้วยความเป็นกันเอง พีนิตยมักจะจดจำเพลงโปรดของคุณแม่ คุณน้า คุณป้า และร่วมร้องเพลงกันอย่างมีความสุข ส่วนเด็กๆ ก็จะเต็มไปด้วยความสนุกสนาน

น้องๆทุกคนได้เข้าใจแจ่มแจ้งในคำกล่าวของ คุณพ่อ- คุณแม่ เมื่อพวกเราเติบโตขึ้นมาตามลำดับ และได้ประสบด้วยตัวเอง โดยเฉพาะอย่างยิ่งด้วยการที่พีนิตยเป็นคุณหมอ ซึ่งเราได้ฟังพาในเรื่องความเจ็บป่วยกันถ้วนหน้า โดยเฉพาะคุณแม่ ท่านจะใ่ว่างใจและเชื่อมั่นในการให้คำแนะนำจากหลานรักของท่านเสมอ ไม่เพียงเท่านี้ ลูกๆของเราทุกคนได้รับการดูแลประคบประหงมมาตั้งแต่เกิดจนกำลังจะเติบโตเป็นผู้ใหญ่ในอีกไม่นาน พีนิตยไม่ได้ดูแลเพียงสุขภาพกายเท่านั้น หากยังคอยให้กำลังใจ ตลอดจนการอบรมปณิธานอีกด้วย

ในมุมมองของผู้ป่วย ตลอดจนญาติของผู้ป่วย “หมอนิตย” ทุ่มเทให้การรักษาดูแลอย่างเต็มที่ บ่อยครั้งน้องๆ จะพบว่าพีนิตย ยังไม่กลับบ้านจนตึกตื่นด้วยติดดูแลคนไข้จนไม่สบายกลายเป็นคนไข้เสียเอง ในหลายๆครั้งไม่เพียงเท่านั้นพีนิตยยังได้แผ่แผ่ความเอื้ออาทรออกไปในวงกว้างโดยเล็งเห็นถึงความสำคัญของการพัฒนาเด็กและสถาบันครอบครัวในระดับชาติโดยได้รับความร่วมมือจากองค์กรทั้งภายในและต่างประเทศ โดยมีพีนัยพินิจเคียงข้างให้การสนับสนุน ซึ่งน้องๆได้แต่คอยชื่นชมความสำเร็จอยู่เบื้องหลัง และพลอยได้รับอานิสงส์ขององค์ความรู้เหล่านั้น

ด้วยความที่พีนิตยเป็นผู้ที่เห็นแก่ประโยชน์ส่วนรวมเป็นที่ตั้ง ผู้ที่ชื่นชมพีนิตยจึงไม่ได้มีแต่เฉพาะในหมู่ญาติพี่น้องเท่านั้น จะพบว่างานเลี้ยงฉลองพีนิตย จะมีผู้มาร่วมงานเป็นจำนวนมาก ทุกคนให้ความสนิทสนมและให้ความชื่นชมเป็นอย่างยิ่ง ทำให้น้องๆพลอยยินดีไปด้วย

ในวาระที่พีนิตยจะมีอายุครบ 60 ปี ในวันที่ 29 ธันวาคม พ.ศ. 2550 นี้ ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย โปรดดลบันดาลให้ พีนิตย –พีนัยพินิจ และ ครอบครัว มีสุขภาพพลานามัยแข็งแรง ประสบความสุข ความสำเร็จ สมปรารถนาในสิ่งที่มุ่งหวังจงทุกประการ น้องๆและหลานๆขอขอบพระคุณพีนิตยเป็นอย่างยิ่งในความเมตตาที่มีให้ครอบครัวเราเสมอมา

ด้วยความรักยิ่ง

น้องห้อง และ หลานหลาน ครอบครัว ตัณพระธีระศักดิ์

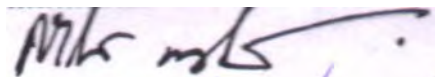

สุขสันต์วันมงคล ครบ 5 รอบ

แพทย์หญิงนิตยา คชภักดี

ใครๆที่รู้จักมักคุ้นกับแพทย์หญิงนิตยา คชภักดี จะต้องยอมรับว่า แพทย์หญิงนิตยา เป็นสุภาพสตรีที่
งดงาม มั่งคั่ง มีความสามารถ และเป็นคนดี ซึ่งคุณสมบัติครบถ้วนเช่นนี้ หาได้ยากยิ่งที่จะรวมอยู่ในคนเดียว

ในโอกาสอันเป็นศิริมงคลนี้ ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก จงดุ่มครอง
ให้แพทย์หญิงนิตยา คชภักดี มีอายุยืนยาว มีความสุขสมหวังในสิ่งที่ปรารถนาตลอดไป
รักและเคารพยิ่ง

นายสาโรจน์ กันโอภาส

ผู้อำนวยการโรงเรียนวัดศาลาวัน

ขอให้มีความสุข มีความรุ่งเรือง และเจริญก้าวหน้าหน้าที่สมดังที่หมายปรองไว้ รุ่งเรืองทางการเงิน มี
ความประสงค์อย่างใดขอให้ได้ในสิ่งที่ประสงค์ ขอให้มีความสุขแข็งแรงไม่มีทุกข์ภัยไข้เจ็บ และขอให้ประสบ
ความสำเร็จทุกอย่าง

นางทองหล่อ ภิรมย์ทอง

“ ร้อยรัก ร้อยใจ ร้อยความดี ”

ร้อยความทรงจำที่ดีไว้ในใจ

อำนาจ เหมือนวงศ์ธรรม

นายยกองค์การบริหารส่วนตำบลศาลา

ป่าได้รู้จักกับคุณหมอนิตมาทีประมาณสักว่าปีได้ หมอนิตเป็นคนที่มีจิตใจดี มีความน่ารัก มีความเมตตา
กรุณาต่อคนในชุมชนศาลา โดยเฉพาเด็กๆ หมอนิตจัดกิจกรรมที่มีประโยชน์กับเด็กและครอบครัวได้เป็นอย่างดี
ป่ามีความประทับใจที่หมอนิตทำอะไรดี ๆ ให้กับคนในชุมชนศาลา ซึ่งทำให้เด็กๆ ได้มีโอกาสที่ดีไม่ว่าจะเป็นเรื่อง
กีฬา เรื่องกิจกรรมที่ทำให้เด็กออกความคิดกล้าแสดงออกในสิ่งที่ดี และยังเป็นประโยชน์ต่อสังคมในอนาคตและเรื่อง
ความรู้ในการดูแลและพัฒนาเด็กๆ พ่อแม่ก็เข้าใจและใส่ใจในการดูแลเด็กมากขึ้น

ในโอกาสที่หมอนิตครบรอบ 5 ปี ป่าขอให้หมอนิตและครอบครัวจงมีแต่ความสุขและความเจริญยิ่งๆ ขึ้นไป
และขอให้คุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายจงดุ่มครองให้หมอนิตมีอายุยืนนาน ให้มีความสุขที่แข็งแรง
ปราศจากโรคภัยต่างๆ และทำกิจการอันใดก็จงประสบผลสำเร็จ ขอให้รวยๆ ให้มีความสุขเจริญยิ่งๆ ขึ้นไป

ป่าหวี

เรียน อาจารย์นัยพินิจ

เด็กชาย ธนัฐม์ เมฆสุด (มুম) เป็นคนไข้ของป้าหมอนิตยาที่โรงพยาบาลวิชัยยุทธ วันนี้ ไปพบอาจารย์ตามนัด ได้มีการพูดคุยกันเรื่อง ความสามารถ ได้เล่าให้อาจารย์ฟังว่า กำลังวาดรูป และรูปที่วาดครูสอนศิลปะนำไปพิมพ์เสื้อจำหน่าย ป้าหมอนิตย เล่าว่า อาจารย์กำลังทำหนังสือ ให้ป้าหมอนิต สำหรับวันเกิด วันที่ ๒๙ ธ.ค. ที่ จะถึงนี้ หากพอมีเวลาให้แสกนภาพส่งไปให้ เผื่อพอมีที่จะได้ลงหนังสือ ดิจัน เลย์ใช้เมลล์ของคุณพอมุม ส่งมาให้ อาจารย์เผื่อจะใช้ลงหนังสือนะคะ

แม่ห้องมูม

Artist: Juli, age 6

Brazelton Touchpoints Center

December 29, 2007

Dear Nittaya Kotchabhakdi,

Happy Birthday - from an old codger and mentor who adores you and admires you.

You are the jewel in my crown of teaching at the Harvard Medical School. You have taken the ideas I had about the importance of the newborn baby in giving the parents an understanding of that baby - as a boost to their own self-esteem. At each new developmental step parents can understand their own role and their baby better so by starting early (as you have in Bangkok) we not only change the parent's future and give them hope and courage but we give the small child self-esteem, enough self-esteem to have altruism (caring for others) and they will be ready and hungry to learn about their world. I am so proud of how you have carried this work to the recesses of Thailand's back country but you have stood for it in the academic world in Bangkok, and have inspired UNICEF to caring your message of hope for children all over the world. You are indeed a heroine and I am so proud of you. I wish I could be with you on your 60th birthday with you and your wonderful husband, son, mother and brothers – You are a star in all of our universes.

Keep shining.

T. Berry Brazelton, MD

Professor of Pediatrics, Emeritus Harvard Medical School
Founder, Brazelton Touchpoints Center
Creator, Neonatal Behavioral Assessment Scale (NBAS)

A tribute to Nittaya on her 60th birthday

by

**J. Kevin Nugent,
Director, the Brazelton Institute,
Children's Hospital, Boston,
Harvard Medical School**

I first met Nittaya almost 30 years ago when she came to Boston to study at the Harvard School of Public Health. I was her Instructor in Newborn Assessment at the Child Development Unit at the Children's Hospital in Boston and I was immediately struck – indeed, all of us were – by her warm and vivacious personality and by her consummate enthusiasm for her work. Her openness, her curiosity, her commitment to learning was marked. However, it was a reciprocally mediated process - she in turn taught us so much. We learned much from her about the everyday practice of pediatrics, about the importance of home visits in the delivery of care and the many things we needed to do if we were to be truly committed to the needs of children and their families.

Over the years, she became a member of the Brazelton Institute International Network, which is a confederation of academics worldwide committed to giving children the best start in life. Nittaya's ideas have contributed so much to the lives of our colleagues in countries across the world. She had added not only knowledge and wisdom but her sweet singing voice has livened up many of our scholarly meetings. We should thank the Saint Louis nuns from my home town in Ireland who taught her so many of these songs when she was in school as a young girl!

On my visits to Thailand, I could see for myself what she – ably supported by her gifted husband, Nick - has achieved in introducing behavioral pediatrics to the training of physicians in Thailand. She has taught a whole generation of Thai pediatricians and of pediatricians in other countries in Asia to carry on this work into the future. I had the privilege of offering courses with Nittaya in the Philippines, where she was universally admired. I was also very fortunate to meet not only her husband, Nick, and her very fine son, Nick Junior, but I also met her parents and I could see where her goodness and commitment came from.

I will borrow a phrase from my own native language, Irish, to pay a tribute to Nittaya: **“Ni bheidh a leitheid ann arís – we will never see her likes again”**. The phrase captures Nittaya's unique and singular contribution as physician, teacher, researcher, advocate for children and as colleague and friend. Very few have achieved what she has achieved in her lifetime up to now and few of us can ever hope to equal it.

In conclusion, I can say that Nittaya has left an indelible mark on my life and I know that she has enriched the lives of countless others not only in Thailand but in countries across the world. Nittaya, I thank you with all my heart for all you have given to us and on this the occasion of her 60th birthday, I wish you many more years of continued happiness in a life dedicated to the health and well-being of the children and their families. Long may you continue to be Thailand's noble ambassador!

Congratulations and Thanks!

Birthday Wishes:

You are an inspiration to all of us who work with children and families. You have reached out into the community – I still can see you on your motor scooter – to examine newborns with mothers. You changed pediatrics in Thailand and throughout Asia and trained a wonderful cohort of pediatricians and practitioners. World wide you have influenced and inspired everyone of us. You are a “force of nature”, a person who truly makes a difference.

I am lucky to have you as my colleague and to count you as a friend.

Happy Birthday Nittaya!

And love from Marilyn.

Ed Tronick

University Distinguished Professor
University of Massachusetts, Boston
and
Associate Professor of Society and Human Development,
Director, Child Development Unit,
Children's Hospital,
Harvard Medical School, Boston, MA, USA

Dear Nittaya,

Unfortunately, I won't be able to join you in celebrating your 60th birthday but wanted to sing your praises on this happy occasion and congratulate you.. I celebrate your warmth, your gracious elegance and your humility which combined with your extraordinary accomplishments on behalf of the children of Thailand and the entire world have made me lucky to have you as a friend and an esteemed colleague. Your research , teaching and clinical work on the importance of comprehensive health and developmental services to children and families are a model for the WHO and all of us to emulate. I feel a special bond to Thailand and you having visited several times and visiting the nursery at Mt Auburn Hospital daily where a portrait of your esteemed King graces the entry to celebrate the only birth of a living monarch in the US.

I only wish Liz and I could be there to celebrate with you but send all our love for this happy birthday.

Warm wishes,

Dr. Michael W. Yogman, M.D.

Harvard Medical

Dear Nittaya and Nick

**Memoir to Professor Nittaya J. Kotchabhakdi, MD,
Founding Director of the National Institute for Child and Family Development, Thailand,
on the occasion of her 60th birthday 29th December 2007**

Dear Nittaya,

We were touched to be invited to the great celebrations on the occasion of your 60th birthday.

Unfortunately, we cannot come, but send our warmest greetings.

We are impressed by your work on child and family development.

We have been enchanted by your wonderful hospitality and warmth on many occasions over the years.

Here we are sending two pictures taken in front of our home in Oslo, one in national costumes on Constitution Day 17th May 2007, and one taken today 22nd December 2007. The latter shows the ancient Norwegian custom of putting sheaves of oats out for the birds at Yule Tide as part of thanksgivings for the harvest and fertile soil, and winter solstice turn of the sun. (We saw variants of this around the world, including in southern India; maybe you have it too?)

We trust the International Conference on "Early Child Development: an Impact on the Future of Mankind" will be a wonderful success, and your Birthday Party as well.

We are wishing you the best of luck at all times in the future.

With our warmest regards

Ingebjørg Storm-Mathisen

Ingebjørg Storm-Mathisen, MD
Department of Pediatrics
National Hospital, Oslo, Norway

Jon Storm-Mathisen

Jon Storm-Mathisen, MD, PhD, Professor
Department of Anatomy and the CMBN
University of Oslo, Norway

Dear Nittaya and Nick

We are joining in the congratulations!
The visit in Bangkok this August was unforgettable.
Here we are inspecting the Bangkok pictures while waiting in the airport.

Froja Storm-Mathisen Per Storm-Mathisen
(granddaughter and son of Inge and Jon)

Dear Nittaya,

My warmest congratulations to your 60th birthday
Wonderful to have got to know you
Wish you the very best for the future.
From one of your great admirers
Gunnar

Professor Dr. Gunnar Grant, M.D., Ph.D.
Professor Emeritus of Neuroscience,
Karolinska Institute, Stockholm, Sweden

FROM NORWAY, WE WISH YOU A
MERRY X-MAS AND A
WONDERFUL CELEBRATION OF
NITTAYA's 60th BIRTHDAY.

ALL THE BEST FROM

Professor Dr. Ole Petter Ottersen,
MD, PhD and Dr. Reidun Torp, PhD
Center for Molecular Biology and
Neuroscience, Faculty of Medicine,
University of Oslo, Oslo, Norway

Dear Nittaya,

Manisha and I send our greetings and best wishes to you on your glorious birthday. A dear friend like you is rare to find and we have been fortunate to know you and have you as one of our best friends. We are very impressed by your demeanor, humility, kindness and professional achievements. Although we have known you for only a couple of years it appears that we have known each other for ages. That is the true indication of a real and everlasting friendship. Nick and you will remain our best friends for as long as we remember.

We wish you many more happy returns and good wishes for your birthday on December 29th, 2007.

Chok

Professor Dr. Sudhansu Chokroverty, M.D., FRCP

President, World Association of Sleep Medicine,
New Jersey Neuroscience Institute at JFJ,
Seton Hall University, Department of Neurology and Division of Clinical Neurophysiology
And Sleep Medicine, 65 James Street, Edison, NJ 08818 USA

A tribute for Nittaya Kotchabhakdi on completion of her fifth cycle

For almost ten years, Khun Nittaya has provided an agreeable part of my life. I have been very grateful to have the opportunity to know her and her husband, Khun Nick. While Nick is a restless fount of energy, Nittaya is a vibrant, warm and gracious presence. No less a clinical and scientist, Nittaya has been the one to provide support and structure. I admire her for her hard work and her grace under stress. As I have gotten to know her as a person, I have seen her as a dutiful daughter and also as a nurturing mother. Her open manner, brilliant smile, and frequent laughter is a sign of how she has managed to fulfill at the highest level both professional and familial roles. She is always positive and helpful. I have never heard her complain; no matter what arduous tasks have been laid upon her or what personal discomfort she has had to bear – like when an eye problem forced her to lie down in a fixed position for quite a while.

I will never forget seeing Nittaya at our recent Congresses in Bangkok (ICBM 2006, WASM 2007, and BBSM 2007) resolutely working to keep the gears oiled and the wheels moving, straightening out the inevitable glitches, and making sure that everything ended up in the right place, from money to people. Amid the whirl of activity and potential chaos, she was a solid, reliable center. I know she has played a major public health role in Thailand – responding especially to the needs of children and adolescents, rushing to help when the Tsunami devastated beach communities in 2004 – and I am sure there are many who are in her debt for all the services she has rendered. Like Nick, she has also played a major mentoring role in developing young students into accomplished professionals in health related careers.

But beyond the public forum, I have also had the chance to observe Nittaya in more private and domestic moments. I treasure the dinners I have had in her mother's dining room, where Nittaya has been the hostess for both her family – usually including at least one brother as well as Nick and son Nicky – and outside guests like myself. We have had many opportunities to have meals together both at her Salaya home, in Bangkok and in Pattaya, and abroad in many locations – the rewarding, friendly and abundant shared meal is a particular Kotchabhakdi tradition. On all occasions, Nittaya's good humor, gentle calm, and beaming face have eased tensions and brought joy. She is also willing to go the extra mile for her friends. On several occasions, she has come to my assistance when I had a medical question or other concern in Thailand. She sets an admirable example of effective caring.

And then Nittaya sings!! Indeed she can sing extremely well and when her voice reaches out, she creates warm and moving rhapsodies that reveal the poignant and rich emotions of her heart and the deep, compassionate wisdom of her soul. She pours herself into her songs, cradling a microphone tenderly and seeming to reach within for a message of beauty and truth.

Nittaya, a happy birthday and more rewarding cycles to come!

Wayne Hening, M.D., Ph.D.
Department of Neurology,
UMDNJ-RW Johnson Medical School,
New York, NY 10009 USA
December 15, 2007

Dear Nick and Nittaya,

On the occasion of Nittaya's 60th birthday celebrations, my wife, Padma and I would like to wish her a long career crowned with many more successes. As per your request, I am giving below a small write-up, and I am also sending a small photograph as attachment.

I am ending with warmest regards to you both and your charming son.

With regards and love

V. Mohan Kumar

On the occasion of Mrs. Nittaya Kotchabhakdi 's 60th birthday, I take the opportunity of wishing her a very happy birthday as well as all blessings for further achievements in a successful career. This occasion also gives me a chance to look back with pleasure to the warm hospitality that she had extended to both my wife and me during the 2nd WASM Conference at Bangkok in February 2007. Her remarkable organizational abilities were evident in the various rich scientific and cultural programs that were organized and staged for the benefit of the large international gathering at Bangkok.

We cherish the memory of one particular episode during this conference. At a cultural program staged in the beginning of the conference, Nittaya had rendered a song 'Somewhere over The Rainbow' in her melodious voice. This brought back memories of schooldays when we were taught this song during music classes.

I would like to end the message on this highly sentimental note. May God shower all His blessings on Nittaya and her family.

Prof. V. Mohan Kumar
Emeritus Scientist
Department of Neurology,
Sree Chitra Tirunal Institute for Medical Sciences and Technology,
Thiruvananthapuram, Kerala State, India

Happy Birthday Nittaya and many happy returns of the day

We have many pleasant memories of our time with you and Nick and recall our first meals with you at your house on the Soi off Sukhumvit, when we visited in 1992. They were our first experiences of Thai food in a Thai household. I also remember with pleasure and gratitude your hospitality when I stayed with you and Nick at your home in Salaya and visits with you both to Hua Hin and Pattaya.

From my time as a Visiting Professor at the NBBC I have particularly fond memories of your birthday parties, held in your garden on 29 December, when you often entertained your guests with songs. We were both privileged to be with your family for Chinese New Year celebrations.

I was very impressed with your new building for the National Institute for Child and Family Development, of which you were Founding Director. It must have required great determination and drive to get the project completed and I am sure it is of great benefit to the children of Thailand. Finally, we wish to thank both you and Nick for your continued hospitality and friendship and for always making us feel at home in Thailand. If you are ever near Cambridge, please let us know.

With best wishes for the future

Bob and Eve Baldwin

HAPPY BIRTHDAY TO MY DEAREST FRIEND, NID, MAY YOUR NEXT 60 YEARS-TO-COME BE HEALTHY, AND FULL OF GOOD CHEERS.

What better occasion can one friend gets than to express her gratitude to a dear friend such as Nid on her 60th birthday? Your kindness, high sense of humor, and sincere care have touched many thousands of people, most of all, me and my children. Although we were friends since first grade, we did not meet each other during our years in Middle School and High School except for the occasion of each other's birthday annually. As we grew up after High School, our path grew apart, each pursuing individual education and career dream. Yet, as fate meant to be, you return into my path as our dearest Na Nid, who discovered my daughter's allergy to Phenobarb when she was only 3 years old, who helped my eldest son through difficult period of growing up, who guided me to raise my 3 children to become successful adults, and who stands firm by my side as I went through my own marriage crisis. Nid, you are what the world call "true friend". Your song of "Sweet Heart Tree" at my daughter's wedding touches Pookie's heart 'til tears were shed. Your comfort came not only through medical expertise, but through kind words, unconditional support, and your angelic voice of songs. I can only wish you the best of the best for many more years to come. It is time for you to sit back and enjoy the return of your kind seeds sown through the past 60 years. We all truly love you! May God bless you and your family.

Aruni Mimi Kettratad, Thidarat (Pookie)/Nakorn Nimitvanich, Jes (JR)/Matana (Yai) Kettratad, Annop Michael Kettratad

2062 Omea Place

Honolulu, HI 96821

Dear Nittaya,

We are so happy to be part of this wonderful and joyous occasion in a dear friend's life.

Now you have reached another milestone and well deserved golden years lie ahead.

May these golden years be filled with Love, Joy, Good Health and Peace.

Congratulation and Happy Birthday.

Your Friends always

Ratana + Praphan

Ratana & Praphan

Nittaya and Nick,

Have great holiday season! Congratulations on Nittaya's 60th birthday celebration, it looks wonderful. The conference looks great also.

Wish I could be there!!!

By the way if you still remember Lori Zanck who spoke on her work as a disability management specialist, then with CIGNA Insurance, she happens to be sitting in my home and wishes you similar heartfelt greetings.

Also I understand that the Kotchabhakdi name means "works the Royal elephants" [I believe]. Well my name is associated with Peter the Rabbit, and my dear departed brother was named for Harvey the pookah in the famous film with James Stewart- so I thought it was an really appropriate and cute greeting card!

I will soon have my photos together from our ten week tour to the East Coast including NYC and north most New England and once assembled I will send them to you- I promise.

Nick I would really love to see a brochure on the events at the Mahidol which both of you have produced as that will make me feel like I was still a part of things- if you have please send.

Again, have a great Xmas and a Happy New Year.

Peter and Somkhit

Happy 60th. Birthday to Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi

Can't view this greeting? [Download Flash Player!](#)

Happy birthday to Nitaya we wish you and your families have
the best in the world ,fullfil with good Health ,
Wealthy ,good Families Future ,Porperous, and Longivity
forever

With warm best regards

Happy birthday to Nitaya we wish you and your families have
the best in the world ,fullfil with good Health ,
Wealthy ,good Families Future ,Porperous, and Longivity
forever

With warm best regards

Dr.Pairoj & Mrs. Piyaon ,
Ann ,Edd and Amy Ruktanonchai

แต่เธอ.....นางฟ้าของฉัน

ผมมีโอกาสใกล้ชิดที่นิตยามากกว่าน้องคนอื่น ๆ ในฐานะคนคลานติดตามกันมาจากท้องคุณแม่สุเมธ แม้จะเว้นระยะห่างกันหลายปี และผมไม่อาจเปรียบเทียบกับเธอในด้านความรู้ ความสามารถ และความงามทางจิต (ความงามทางกายต้องยกให้เป็นคนสวยที่สุดอยู่แล้วเพราะเป็นลูกสาวคนเดียวของคุณพ่อคุณแม่ ส่วนความหล่อ....) ผมก็ยังได้รับสิ่งดี ๆ ในฐานะ "ลูกสมุนคนสนิท" ของพี่นิตยตั้งแต่เด็กจนเป็นผู้ใหญ่ในทุก ๆ เรื่อง ทั้งขนมมมเนย เครื่องเขียน แบบเรียน การเล่นเกม ขั้วร้อง ดนตรี ความเข้าใจคนและการเข้าสังคม กิจกรรมท่องเที่ยว และจิตสาธารณะเพื่อสังคม ฯ พี่นิตยจึงเป็นนางฟ้าคนงามประจำตัวผม ที่ผมสามารถขอพร ขอคำแนะนำและขอปรึกษาหารือได้ทุกเรื่องทั้งเรื่องเล็กเรื่องใหญ่ เรื่องดี ๆ หรือเรื่องไม่ดี เรื่องส่วนตัวหรือเรื่องการทำงาน ฯ ตั้งแต่เด็กจนใกล้จะแก่ นอกจากนี้พี่นิตยยังเป็นพี่ใหญ่ในรุ่นของเราผู้สืบทอดเจตนารมณ์ของคุณยายผู้เป็นต้นแบบ และเป็นผู้สร้างต้นตอแห่งสายใยที่แน่นแฟ้นในครอบครัวของเราซึ่งผูกพันกันไว้ด้วยความรักความหวังดีต่อกันอย่างเต็มที่ทุกคนตลอดมา

ในโอกาสที่พี่นิตยที่รักจะมีอายุครบ 60 ปี (เท่านั้นเอง) ในปีนี้ จึงเป็นโอกาสดีที่จะผมจะได้บอกกล่าวกันอีกครั้งว่า ผมโชคดีเพียงใดที่ได้เกิดมาเป็นน้องชายของพี่สาวที่แสนประเสริฐคนนี้

บ้านสุรวงศ์

พี่นิตยเป็นพี่สาวคนโต ของพวกเราห้าพี่น้องที่เป็นลูกชายของคุณพ่อแก๊งเอี้ยง และคุณแม่สุเมธ ชื่อภาษาจีน (แต่จิว) ของพี่นิตยคือ "จิงซิวหุย" ความที่เธอเป็นพี่สาวพี่คนโตและพี่สาวคนเดียวของครอบครัวคุณแม่สุเมธซึ่งเป็นลูกสาวคนโตของคุณยายฮ่องเจิ้ง ทำให้พี่นิตยเป็นขวัญใจ(ฝ่ายหญิง)ของคุณยาย คุณพ่อคุณแม่ คุณน้าและคุณน้าเขยทุก ๆ ท่าน ตั้งแต่ถือกำเนิดมาเป็นหลานคนโตของครอบครัว (ส่วนผมเป็นหลานชายคนโตของคุณยายก็ต้องรับขวัญฝ่ายชาย..... แน่นนอนอยู่แล้ว)

เมื่อเราเกิดมา คุณพ่อคุณแม่อาศัยอยู่ในบ้านเช่าซึ่งเป็นบ้านหลังใหญ่ ตั้งอยู่ในซอยทรอคคาเตโร ถนนสุรวงศ์ มีที่ทางพอจะปลูกพืชผักสวนครัว รวมทั้งต้นกล้วย มะม่วง มะพร้าว และเรือนกล้วยไม้ของคุณพ่อแก๊งเอี้ยง และมีบ้านหลังเล็กเป็นบ้านคุณน้าสุธีราและน้าอุปตั้งอยู่บนสระน้ำ พี่นิตยเกิดในปีแรกที่คุณแม่แต่งงานกันคือ พ.ศ. 2490 เกิดก่อนผมซึ่งเป็นน้องคนที่สองถึง 4 ปีเศษ ทำให้พี่นิตยเป็นพี่ใหญ่ที่มีวุฒิภาวะและหน้าที่ต้องคอยดูแล แนะนำสั่งสอนน้อง ๆ ที่ทยอยเกิดตามกันมาจากท้องคุณแม่และ จากครอบครัวของคุณน้าน้อย(สุธีรา) ตั้งแต่ ผม (2495) วิชัย-วิวัฒน์ (2496) วิรัช วิโรจน์ (2498) วิชิต-พงษ์ศักดิ์ (2510) เธอจึงต้องเป็นผู้นำในกิจการทุกเรื่องของครอบครัวในรุ่นของพวกเราทั้งเรื่องการเรียนการเล่น การกินอยู่ การทำงานบ้าน การเลี้ยงสัตว์ การปลูกต้นไม้ ฯลฯ จนกระทั่งครอบครัวเราย้ายมาอยู่ที่ถนนสีลม เมื่อคุณแม่เริ่มตั้งกิจการร้านเครื่องเขียนในย่านศาลาแดงหน้าโรงเรียนสหะพาณิชย์ แผนกสามัญในชื่อ "สีลมสตรี" และมีน้องวิชาติเกิดตามมาอีกคนหนึ่งในปี พ.ศ. 2512 ในขณะที่คุณน้าสุธีราและน้าอุปย้ายไปอยู่ใกล้วัดไตรมิตร และมีน้องวิภาพรรณ (2512) วิภาพร ต่อมา ส่วนน้าเล็ก (สุนิสา) นั้นได้ย้ายไปอยู่บริเวณถนนเสนานิคมหลังแต่งงานกับคุณน้าประสิทธิ์ และมีน้องปริญญาและภัทริรา เกิดมาภายหลังอีกหลายปี

พี่นิตยเรียนหนังสือที่โรงเรียนยุพิงกงสวย เป็นโรงเรียนจีนใกล้ถนนสุรวงศ์ ในช่วงนั้นผมยังไม่ค่อยรู้เรื่องราวอะไรมากนัก นอกจากผมไปเรียนชั้นอนุบาลที่โรงเรียน"อนุบาลวัฒนัย"ของคุณครูอั้งและไปกลับด้วยรถโรงเรียน กินเล่นสนุกไปวันวันท่ามกลางความรักความอบอุ่นในครอบครัว

บ้านสีลม

พินิตย์เข้าเรียนชั้นมัธยมปีที่หนึ่ง (สมัยนั้นมัธยมศึกษามี 8 ปี)ที่โรงเรียนเซนต์โยเซฟ คอนเวนต์ซึ่งอยู่ใกล้บ้านมากเดินไปนิดเดียวก็ถึง ส่วนผมและน้องๆเรียนชั้นประถมที่โรงเรียนโกศลวิทยาใกล้วัดดอนกุศล พินิตย์เป็นนักเรียนที่มีผลการเรียนดีโดยตลอดมา แต่เวลาเรียนพินิตย์เรียนแบบสบายๆไม่ค่อยต้องดูหนังสือมากนัก แต่สอบได้คะแนนดี ๆทุกที คุณแม่ส่งเสริมให้พินิตย์เรียนเปียโนและพินิตย์ก็เล่นได้ดีทั้งยังเข้าร่วมเป็นนักร้อง ในคณะนักร้องประสานเสียงของโรงเรียน ทำให้เราได้ยินได้ฟัง และบางครั้งได้หัดร้องเพลงพระราชนิพนธ์ เพลงคลาสสิกพื้นฐาน เพลงคริสต์มาส เลยนำมาสอนร้องเพลงต่อกันทั้งครอบครัวมาจนทุกวันนี้ พินิตย์เป็นคนร่าเริง มีน้ำใจอยู่เสมอจึงมีเพื่อนมาก ผมก็เลยได้รู้จักเพื่อนๆของพินิตย์หลายคนในช่วงนั้น ในระยะนั้น เรามีกิจกรรมพิเศษตอนเย็นที่ทำด้วยกันเป็นประจำคือการเดินไปเรียนภาษาจีนหลังอาหารเย็นที่บ้านครูจิ่งในซอยพิพัฒน์สัปดาห์ละหลายวัน พินิตย์เป็นคนเรียนรู็เร็วและจำแม่น ก็เลยเรียนล้าหน้าผมไปอย่างรวดเร็ว แม้ผมจะเบื่อบ้าง โยเยบ้าง พินิตย์ก็เตือนให้รู้หน้าที่อยู่เสมอ แต่ผมก็เรียนไม่ได้ดีสักที จึงได้แต่เดินไปเป็น"มือปืน"พินิตย์และน้องเรียนเป็นเพื่อนไปกลับไปในชั้นเรียนภาษาจีนอยู่หลายปี

ความที่เราชอบอะไรๆคล้ายๆกันหลายอย่าง ผมเลยแย่งอะไรๆจากพินิตย์เป็นประจำตั้งแต่เด็กจนเป็นวัยรุ่น(เดี๋ยวนี้สำนึกดีขึ้นแล้วครับ..... ก็ด้วยบารมีพินิตย์อีกนั่นแหละ) ทั้งของกิน ของเล่น ดูหนัง ฟังเพลง(ภาษาฝรั่ง) และหนังสือสารพัด ซึ่งพินิตย์ก็ไม่เคยใจร้ายกับผมสักที เมื่อพินิตย์เป็นสาวสวยขนาดเพื่อนคุณแม่ขอมยืมตัวไปดาราถ่ายภาพ (ประกอบวิว ...) ก็สอบเข้าเรียนโรงเรียนเตรียมอุดมในชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 ผมยังอยู่โรงเรียนสหพาณิชย์ ผมนอนบนพื้นห้องเดียวกันกับพินิตย์ซึ่งนอนบนเตียงมีขาตั้ง เราอ่านหนังสือกันหนักมาก ทั้งนิตยสารรายสัปดาห์ หนังสือนิทานไทยและฝรั่ง หนังสือนิยายไทย หนังสือแปลกำลังภายในหรือนิยายฝรั่ง หนังสือสืบสวนและวิทยาศาสตร์ฯ ได้เตียงพินิตย์เป็นที่เก็บหนังสือที่เราลงทุนไปเดินหาซื้อด้วยเงินเก็บค่าขนม สมัยนั้นหาซื้อกันที่ ผ่านฟ้า สนามหลวงและวังบูรพาเป็นส่วนใหญ่ หนังสือที่เราซื้ออ่านเองมีเป็นร้อยๆเล่ม เวลาจะสอบไล่คุณพ่อคุณแม่ก็จะมาตรวจตราให้ลูกตั้งใจดูหนังสือเตรียมสอบซึ่งเราก็ตั้งใจกันพอสมควร (แต่ต้องอ่านนิยายให้จบก่อน !!!!)

เมื่อขึ้นชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 (ม. 8) ผมต้อง งง...งง มากเมื่อพินิตย์บอกว่าได้เรียนห้อง 125 เป็นห้องคิงของโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาในปีนั้น พินิตย์ขยันขึ้นชั้นนิดหน่อย และมีทิศทางว่าอยากเรียนแพทย์ เธอจบจากโรงเรียนเตรียมอุดมศึกษาด้วยการติดบอร์ดที่ 35 ใน 50 อันดับแรกของประเทศไทย และเมื่อพินิตย์ไปวิ่งรอกสอบคัดเลือกเข้ามหาวิทยาลัย (สมัยนั้นจะเข้าที่ไหนต้องสอบที่นั่น นับว่าเป็นการสอบตรงทุกแห่ง) ก็สอบได้ทุกแห่งที่สมัคร (เอ้อ ! ... นิยายหมดไปหลายเรื่อง)และสุดท้ายก็เลือกเข้าเรียนที่คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์มหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ อันเป็นสถานศึกษาที่ทำให้พบเนื้อคู่คือ รศ.ดร.นัยพินิจ คชภักดี ที่เรียนแข่งแบ่งบารมีกันมาตั้งแต่ปีหนึ่ง ผมก็เริ่มมีโอกาสเยื้องกรายไปเล่นบาสเก็ตบอลกับรุ่นพี่ระดับมหาวิทยาลัย และทาบรัศมีนักศึกษาแพทย์ตั้งแต่อยู่ชั้น ม.ศ. 2 โรงเรียนอัสสัมชัญ บางรัก(สมัยนั้นประถมศึกษาปรับเป็น 7 ปี มัธยมศึกษาเปลี่ยนเป็น 5 ปี) พินิตย์สนุกกับชีวิตนักศึกษาคณะวิทยาศาสตร์การแพทย์มากมีเพื่อนๆและรุ่นพี่ของพินิตย์ที่ผมได้รู้จักทั้งหญิงชายหลายท่าน และทุกท่านให้ความกรุณาต่อครอบครัวของเรา และสนับสนุนให้ความเอ็นดูผมมาจนทุกวันนี้ เช่นพี่สุริย์รัตน์ พี่บุปผา พี่นรรัตน์ พี่วีพรรณ พี่ศรีประภา พี่นัยพินิจ พี่โกวิท(ถึงแก่กรรมแล้ว) พี่กำธร พี่กฤษณะ ฯลฯ ผมได้มีโอกาสร่วมกิจกรรมสารพัดทั้งตามพินิตย์ไปตีแบดมินตันที่สนามของสรรพาวุธทหารบก ได้เล่นบาสเก็ตบอลที่คณะวิทยาศาสตร์ ตามไปเที่ยววังตะไคร้ และตามไปภูกระดึงในฐานะ"ลูกหาบ"ด้วยบารมีพินิตย์ (คุณพ่อคุณแม่ไม่ให้ไปถ้าไม่เอาผมไปด้วย ...ฮาๆ) ได้เดินรอบภูจนขาฉิ่ง ร้องเพลงแคมป์ไฟเป็นโพล์คของภาษาฝรั่ง ดูหมอดูลายเท้าเป็นครั้งแรกและครั้งสุดท้ายของชีวิต

ฯลฯ (สุดแสนประทับใจจนผมต้องไปรำลึกความหลังที่ภูกระดึงอีก 2 ครั้งในเวลาต่อมา) รวมทั้งตั้งก๊วนเล่นไปบิวดิจิทัลที่ๆกันทั้ง 6 พี่น้อง(น้องวิชาติดตอนนั้นอยู่แค่ชั้นประถม 4) แต่ที่สำคัญที่สุด พี่นิตย์เป็นผู้นำหนังสือ “เชิงผาหิมพานต์” ของท่านสุชีพบุญญาภพมาให้อ่าน นับเป็นหนังสือนิยายเชิงธรรมะเล่มแรกที่ผมได้อ่านและทำให้เกิดความสนใจในการอ่านหนังสือและศึกษาปฏิบัติตามแนวทางในพุทธศาสนาและเสวนาแลกเปลี่ยนความเห็นกันเนื่องๆตั้งแต่นั้นมา

พี่นิตย์เริ่มไม่ค่อยมีเวลาหลังจากเข้าเรียนในมหาวิทยาลัยปีท้ายๆ เพราะต้องอ่านหนังสือวิชาการมากขึ้น (เล่มบะเอ็่ม) และหลังจากพี่นิตย์“ข้ามฟาก” เข้าพักที่หอพักนักศึกษาแพทย์ คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดีเราก็ไม่ค่อยมีเวลาพบกันบ่อยเช่นแต่ก่อน แต่ผมมักได้เดินทางติดตามคุณพ่อคุณแม่ก็ไปรับส่งพี่นิตย์จากบ้านกลับเข้าหอพักแพทย์อยู่เสมอ ทั้งยังได้เป็น“พนักงานส่งเสบียงและสัมภาระ”ในยามที่พี่นิตย์และสหายทำกิจกรรมต่างๆนาๆที่คณะแพทย์ฯ อีกด้วย พี่นิตย์เลือกเรียนหมอเด็กซึ่งเหมาะกับความมีเมตตา ใจดี น่ารัก และร่าเริง ซึ่งเป็นจุดเด่นของพี่นิตย์ตลอดมาตั้งแต่เด็ก และในเวลาต่อมาพี่นิตย์ก็ได้พิสูจน์ตนเองด้วยการสร้างฝันให้เป็นจริงโดยมีผลการเรียนที่ดี มีความสามารถ มีความประพฤติที่ดี มีความเป็นผู้นำ เป็นทั้งพิธีกร นักร้องประจำรุ่น ความที่เป็นผู้มองโลกในแง่ดีมีความสุข เป็นผู้ที่ได้รับความรักใคร่เอ็นดูและการยอมรับจากครูอาจารย์ทำให้พี่นิตย์ได้บรรจุเป็นแพทย์ และอาจารย์แพทย์ในภาควิชากุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาธิบดี ตามลำดับ

เมื่อพี่นิตย์แต่งงานกับพี่นัยพินิจซึ่งก็สนิทกับน้องชายทุกคนมานาน เราก็มีครอบครัวขยายที่ทวีความสนุกสนานในการทำกิจกรรมร่วมกันทั้งการท่องเที่ยว การสังสรรค์ การจัดงานของครอบครัวในวาระต่างๆด้วยกัน พี่นิตย์มักเป็นผู้ริเริ่มและเป็นแกนนำในการจัดกิจกรรมทุกประเภทของครอบครัวอยู่เสมอ

ในส่วนของอาชีพ พี่นิตย์ได้มีส่วนในการยกระดับความรู้ด้านการแพทย์ การสาธารณสุขด้วยการทำงานวิจัย การเรียนการสอนและการฝึกอบรมด้านพัฒนาการเด็ก เยาวชนและครอบครัว ร่วมกับภาคการศึกษา ภาครัฐและภาคเอกชนทั้งในประเทศและต่างประเทศทั่วโลก ตลอดจนได้มีบทบาทสำคัญในการสร้างสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล จากฐานความคิดวิธานิพนธ์เมื่อครั้งไปศึกษาระดับบัณฑิตศึกษาด้านพัฒนาการเด็กที่มหาวิทยาลัยฮาร์วาร์ด พี่นิตย์ได้นำ รอยยิ้มที่แจ่มใสแบบไทยๆ ความมีเมตตา ความมีน้ำใจที่งดงาม เป็นสื่อ นำมิตรภาพและความร่วมมือ ความช่วยเหลือจากนานาชาติมาสู่ประเทศไทย และขยายผลกลับไปสู่ประเทศด้อยพัฒนา อื่นๆที่อยู่ใกล้เคียงจนมีเครือข่ายครูอาจารย์ ผู้เชี่ยวชาญ และนิสิตนักศึกษาที่สนับสนุนกันและกันในด้านต่างๆอยู่เป็นจำนวนมาก

บ้านศาลายา

พี่นิตย์และพี่นัยพินิจย้ายบ้านมาหลายครั้ง ตั้งแต่หอพักในคณะวิทยาศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล ไปสู่บ้านสุขุมวิท ซอย 44/1 และในที่สุดพี่ทั้งสองก็มาสร้างบ้านเรือนที่บริเวณศาลายา ตรงข้ามมหาวิทยาลัยมหิดล และชวนให้คุณพ่อคุณแม่มาสร้างบ้านอยู่ติดกันเพื่อพี่นิตย์จะได้ดูแลเรื่องสุขภาพให้ได้ ครอบครัวพวกเราทุกคนก็ได้รับอานิสงฆ์จากความรู้ความสามารถของพี่นิตย์โดยเฉพาะการให้ความรู้เกี่ยวกับการเลี้ยงดูเด็ก การป้องกันและดูแลรักษาโรครวมทั้งได้รับความกรุณาจาก คณาจารย์ พี่ๆและเพื่อนๆของพี่นิตย์ที่อยู่ในวงการแพทย์ในยามป่วยไข้อยู่เสมอ

พี่นิตย์ได้ดูแลคุณพ่อและคุณแม่ในวัยชราให้มีคุณภาพชีวิตที่ดีที่สุดเท่าที่จะทำได้ด้วยความกตัญญูทเวทที่สูงสุด ไม่ว่าจะมั่งงานยุ่งมากเพียงใด ไม่ว่าจะสุขภาพตนเองจะทรุดโทรมลงจากการกรำงานหนักมากเพียงไหน หากคุณพ่อคุณแม่มีอาการหนักเบาประการใด พี่นิตย์จะเร่งรีบดูแลรักษาอย่างรอบคอบทุกครั้ง หลายๆครั้งที่ต้องไปนอนโรงพยาบาลเป็น

ที่ระลึก พญ. นิตยา คชภักดี อายุครบ 60 ปี (5 รอบ) 29 ธันวาคม 2550 Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi 60th Birthday on 29th December 2007

เพื่อนคุณพ่อคุณแม่เพื่อดูแลด้วยตนเอง หลายๆครั้งที่อดข้าวอดน้ำอดนอนจากการทำงาน ก็ยังต้องไปดูไปตามเรื่องการดูแลรักษาคุณแม่ให้เรียบร้อยเสียก่อนทั้งที่สุขภาพของพีนิตย์เองก็ไม่สู้ดี และเลเวลงานต้องรักษาตัวในโรงพยาบาลอยู่หลายครั้ง พวกเราที่เป็นน้องๆเองก็ไม่สามารถช่วยอะไรได้มากนักในยามเธอป่วยไข้

พีนิตย์เป็นแกนหลักในการเชิญชวนพวกเราและเครือญาติให้มีโอกาสทำอะไรๆร่วมกันทั้งงานบุญ งานรื่นเริงในลักษณะครอบครัวใหญ่ที่อยู่ด้วยกันด้วยความรักสามัคคี และช่วยกันสร้างคุณค่าสำคัญที่ทำให้ทุกคนทุกวัยผูกพันรักใคร่ เป็นห่วงใยและคอยช่วยเหลือเกื้อหนุนกันทั้งยามทุกข์ยามสุข งานสำคัญของพวกเราทุกสิ้นปีก็คืองานเลี้ยงวันคล้ายวันเกิดของพีนิตย์ในวันที่ 29 ธันวาคมทุกปี ซึ่งในระยะหลังจะจัดที่บ้านศาลายา และมีเพื่อนๆของพีนิตย์และพีนัยพินิจ ครอบครัวของพวกเรา ทั้งสองฝ่าย และพี่น้องผองเพื่อน ผู้ร่วมงานชาวมหาวิทยาลัยมหิดลที่พี่ทั้งสองทำงานอยู่มาร่วมงานอย่างสนุกสนาน และอำนวยความสะดวกกันเป็นประจำ

จากวันนี้ถึงนรินทร์

อยากบอกว่าภูมิใจที่ได้เกิดมาเป็นน้องของพีนิตย์ และจะรักและเทิดทูนพีนิตย์ ผู้เป็นนางฟ้าประจำใจของผมตลอดไปวันนี้...แม้นางฟ้าคนนี้จะมีกาลังกายลดน้อยถอยลงตามวัย แต่กำลังใจกลับเข้มแข็งและมีความงามที่เฉิดฉายยิ่งกว่าเดิม ด้วยบุญบารมีจากกุศลกรรมที่ได้ทำไว้ต่อบุพการี ครูบาอาจารย์ ครอบครัว แผ่นดินไทย และขยายผลไปสู่ชาวโลก ขอให้พีนิตย์มีความสุข มีสุขภาพแข็งแรง มีวันเวลาที่ได้พักผ่อนสบายๆบ้าง และเป็นพี่ใหญ่ผู้นำพวกเราในการสร้างความดีงามให้เกิดแก่ครอบครัว และสังคมไทยต่อไปนานเท่านาน และขอกราบเรียนว่า แรงบันดาลใจที่นางฟ้าคนนี้ได้สร้างให้แก่ลูกหลาน ได้เกิดดอกออกผลให้น้องส้มโอ (นส.ชนากานต์ จิราธิยุต) มุ่งมั่นตั้งใจที่จะเดินตามรอยคุณป้าด้วยการเข้าเรียนในคณะแพทยศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย มีปณิธานที่จะสร้างกุศลกรรมให้ได้ แม้เพียงเสี้ยวน้อยของ”หมามี่”ผู้เป็นที่รักและเคารพ..... คุณหมอ ที่น้องส้มโอเคยตั้งข้อสังเกตว่า “ทำไมเด็กตัวเล็กๆที่ยังพูดไม่รู้ความนึก เรียกร้องพ่อแม่ให้พาเข้าไปหาหมอที่อยู่ในห้องตรวจ แทนที่จะกลัวหมอ”

มีบุญหนักได้เกิดมาในชาตินี้
เธอเป็นหมอนามว่า “นิตยา”
ทำคุณงามความดีทั้งชีวิต
อันตัวน้องขอกล่าวสุดดี

นาย วิสุทธิ์ จิราธิยุต
ประธานคณะกรรมการบริหาร
บริษัท สยามสติลซินติเกต จำกัด

น้องมีพี่ผู้เลิศเลอดั่งนางฟ้า
เป็นพรพานำครอบครัวสวัสดิ
ด้วยดวงจิตกุศลกรรมเป็นศักดิ์ศรี
แลรักพี่ยืนยงตราบนรินทร์

แต่ พี่นิตย์

หมอนิตย์ หรือ พี่นิตย์ ในความทรงจำของผมเมื่อครั้งที่ผมยังเป็นน้องเล็กนั้น (คนที่สองต่อจากพี่วิสุทธิ์) ยังจำได้ว่า พี่นิตย์ เป็นพี่ใหญ่ จะคอยช่วยคุณพ่อคุณแม่ดูแลน้องสองคนทำการบ้านอยู่เนืองๆ พอโตขึ้นหน่อยก็จะเล่าให้ฟังเกี่ยวกับเรื่องราวต่างๆ ของกิจกรรมที่โรงเรียนของพี่นิตย์ ทำให้พวกเรามีความรู้เกี่ยวกับสังคมโรงเรียนที่พี่นิตย์เรียนอยู่ และยังพาพวกเราไปเที่ยวที่งานโรงเรียนด้วย

พี่นิตย์ เป็นนักกิจกรรมตัวยงของโรงเรียน ทำให้พวกเราซึมซับการรู้จักการทำงานเป็นทีม และสนใจกิจกรรมต่างๆ นอกเหนือจากการเรียนหนังสือ พอถึงวันสำคัญต่างๆ ของครอบครัว พี่นิตย์ก็จะเป็นแกนนำในการจัดกิจกรรมร่วมกันของครอบครัว ทำให้พวกเราทุกคนในครอบครัว ไม่ว่าจะ พี่น้องหรือลูกหลาน ตลอดจนญาติผู้ใหญ่ มีความสนิทสนมเป็นกันเอง

พี่นิตย์เป็นหมอเด็กที่มีชื่อเสียงและมีคนไข้มาก แต่พี่นิตย์ก็ยังมีเวลา ให้แก่หลานๆ ในครอบครัวของเราทุกคน พี่นิตย์ทำงานแทบจะตลอดเวลา ดูเหมือนไม่รู้จักเหน็ดเหนื่อย ครั้งหนึ่งผมจำได้ว่า ลูกไม่สบาย พี่นิตย์ทำคลินิคอยู่ ตอนนั้นช่วงหัวค่ำ พี่นิตย์บอกให้พาเด็กๆ ไปให้ตรวจเลย ผมพาลูกๆ ไปรอจนเป็นคนสุดท้าย กว่าจะตรวจเสร็จก็เกือบจะเป็นเวลา 5 ทุ่ม (23.00 น.) แล้ว ทั้งๆ ที่เวลาปิดทำการของคลินิคประมาณ 2-3 ทุ่มเท่านั้น

ผมมีความภูมิใจที่มีพี่นิตย์ เป็นแบบอย่างที่ดีของ การดำเนินชีวิตตลอดจนเวลามีแขกต่างประเทศของพี่นิตย์มา ครอบครัวเรามักจะได้เข้าร่วม เสวนาในฐานะเจ้าบ้านของประเทศไทย และ แขกเหล่านี้ก็มักจะมารับประทานอาหารค่ำและสนุกรื่นเริงที่บ้านของเราอีกด้วย

เนื่องในวาระครบรอบ 60 ปีของพี่นิตย์ ผมและครอบครัวขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย ได้โปรดดลบันดาลให้พี่นิตย์ และครอบครัว จงประสบแต่ความสุขความเจริญ และมีสุขภาพแข็งแรงปราศจากโรคภัยไข้เจ็บตลอดไป

น้องวิชัย - สมถวิล จิราธิบุตร

หลานพีชัญญ์ และ แพน

6 ธ.ค. 2550

นับเป็นความปลื้มใจและภาคภูมิใจอย่างยิ่ง ที่พวกเราที่มีพี่น้องเป็นพี่ใหญ่ของครอบครัว “จิราธิยุต” พี่นิตยา เป็นต้นแบบที่สมบูรณ์แบบ เป็นบุคคลตัวอย่างที่ยอดเยี่ยม จนยากยิ่งที่น้องๆ จะเจริญรอยตามให้ได้ดีเหมือนหรือเทียบเท่า ไม่ว่าจะเป็นความสำเร็จด้านการศึกษา วิชาชีพการงาน เกียรติยศชื่อเสียง หรือวิถีชีวิตในการดำเนินชีวิต

ท่านมีตำแหน่งเป็น รองศาสตราจารย์, แพทย์หญิง, ผู้อำนวยการสถาบัน, เป็นผู้เชี่ยวชาญ, เป็นอาจารย์ หมอ, เป็นข้าราชการระดับเครื่องราชฯ, เป็นผู้ทรงคุณวุฒิ, เป็นภรรยา ดร. (นัยพินิจ), เป็นกรรมการ, ประธาน, เป็นหัวเรือใหญ่, เป็นแม่งาน, เป็นแม่มีผู้เปรียบเสมือนแม่หม่อมแม่พระของหลานๆ ทุกคน และอื่นๆ ฯลฯ

นึกถึงเวลาในอดีตที่ผ่านมา มีสิ่งประทับใจมีรูปลิ่มตั้งแต่เล็ก พี่นิตยาก็มีความรู้และประสบการณ์ที่ดีมา ถ่ายทอดให้น้องๆ ได้รับทราบและทำตามอยู่เสมอๆ เช่น มีตำราวิชาการเล่มไหนที่ดี หรือหนังสือหรือนิยาย นิทาน ที่ดีอ่านแล้วได้ประโยชน์มีสาระความรู้และสนุกสนาน ตลอดจนเล่านิทานให้ฟังอยู่เสมอๆ

- การออกกำลังกายควรออกทำกายบริหารท่าไหน ทำอย่างไร ท่าไหนมีประโยชน์อย่างไร
- ให้มีสันทนาการสอนให้น้องๆ รู้จักเกมส์การเล่นต่างๆ ทั้งไทยและเทศที่แปลกใหม่เพลิดเพลิน สนุกสนาน เพื่อพัฒนาการที่ดีแก่น้องๆ และส่งเสริมความรักใคร่ สามัคคีในหมู่พี่น้อง ให้ใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์
- แนะนำงานด้านศิลปะและประดิษฐ์สิ่งของใช้ ของเล่นง่ายๆ เพื่อใช้กันเองอย่างประหยัด
- แนะนำและสอนให้รู้จักดนตรี ร้องเพลงโดยเฉพาะเพลงสากล ส่วนนี้เป็นจุดเริ่มต้นที่ทำให้น้องทุกคนได้ ดัดด้านภาษา และรักในศิลปะดนตรีที่ได้ขัดเกลานิสัยและอารมณ์
- เมื่อมีเวลาว่าง พี่มักจะทำอาหาร ของว่าง และขนมที่อร่อยๆ ให้เราทานกันอยู่เสมอ โดยเฉพาะต้องมี โภชนาการสูง เพื่อความเจริญเติบโตสมบูรณ์แข็งแรงของน้องๆ สมกับอนาคตที่พี่ได้เป็นหม่อมเด็กจริงๆ สมความปรารถนา

เรื่องราวต่างๆ เหล่านี้เป็นสิ่งที่น้องทุกคนประทับใจ ซาบซึ้งใจ เป็นความทรงจำ เป็นสิ่งที่ทรงคุณค่ามหาศาล ที่น้องจะยึดถือเป็นแบบอย่างเป็นหลักปฏิบัติ เพื่อใช้ถ่ายทอดคุณงามความดีเช่นนี้ส่งต่อไปให้กับลูกหลานสืบต่อไป

ในโอกาสครบ 5 รอบวันเกิด 60 ปี และวันเกษียณอายุราชการของพี่นิตยา ผมขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย จงดลบันดาลให้พี่และครอบครัว จงมีแต่ความสุขความสำเร็จสมปรารถนา สุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง เป็นต้นแบบที่สมบูรณ์แบบ เป็นเสาหลัก เป็นกำลังสำคัญของการพัฒนาการของครอบครัว สังคม และประเทศชาติตลอดไป

ด้วยความเคารพรัก
น้องวิรัช - สมใจ จิราธิยุต
หลานแคท และ หลานคริสตัล

พวกเราพี่น้องรวม 6 คนมีพี่น้องเป็นพี่คนโต แม้อายุจะห่างกับผมประมาณ 10 ปีแต่ก็ไม่รู้สึกว่าจะห่างเห็นกันแต่อย่างไร อาจเป็นเพราะครอบครัวเรา มักจะมีการพบปะสังสรรค์ ทำกิจกรรมร่วมกันอยู่ประจำ ทำให้พวกเราต่างทราบถึงทุกข์สุขของพี่น้องกันเป็นอย่างดี เมื่อครั้งที่ผมเพิ่งจะเริ่มเข้าไปทำงานหลังจบการศึกษาในปี พ.ศ.2527 ผมได้เดินทางไปร่วมงานสังสรรค์ศิษย์เก่าที่สถาบันการศึกษาเดิม ปรากฏว่าเกิดอุบัติเหตุขณะลงเล่นบาสเกตบอล กระชับมิตรกับศิษย์ปัจจุบันขณะนั้น ตอนกระโดดแย่งลูกบอลกันโดนหนุ่นเบียด เนื่องจากไม่เจียมสังขารและข้อสำคัญคือนึกว่าตัวเองยังฟิตอยู่ ลอยดีลังกาแล้วเอา แขนซ้ายไปยันพื้นเข้าให้ ผลก็คือข้อศอกเคลื่อน แขนยกไม่ขึ้น พรรคพวก น้องๆ และอาจารย์พาไปโรงพยาบาลที่เมืองชลบุรี เวลาขณะนั้นก็เริ่มจะค่ำซักประมาณ 19:00 น.แล้ว ขณะเดียวกันให้เพื่อนๆช่วยโทรหาพี่นิตย๋บอกอาการให้ทราบ พอพี่นิตย๋ทราบเรื่องด้วยความเป็นห่วงคั้นนั้น พร้อมกับพี่วิชัยช่วยกันรีบขับรถยนต์ออกจากกรุงเทพฯ มุ่งหน้ามาที่โรงพยาบาล เมืองชลบุรีทันที (หมายเหตุ:สมัยนั้นยังไม่มีโทรศัพท์มือถือเหมือนปัจจุบัน)

พอพี่นิตย๋ไปถึง ทาง ร.พ. แจ้งว่าผมกลับไปกับเพื่อนๆแล้ว บังเอิญสวนทางกัน เนื่องจากยังโชคดียังอยู่บ้าง แขนไม่หัก อาการไม่บอบช้ำมากนัก คุณหมอมือที่โรงพยาบาลช่วยรักษาดีให้แขน/ข้อศอกเข้าที่พร้อมกับเข้าเฝือกให้ และอนุญาตให้กลับบ้านได้ เลยคลาดกันแบบหวุดหวิด พอกลับไป กทม.แล้ววันรุ่งขึ้นพี่นิตย๋ก็ยังไม่วางใจรีบพาผมไปตรวจอย่างละเอียดอีกครั้งหนึ่งจนมั่นใจว่าข้อศอกเข้าที่แล้ว.....เป็นเรื่องหนึ่งที่ประทับใจตลอดไปไม่รู้ลืม

ในวันคล้ายวันเกิดครบรอบ 60 ปีในวันที่ 29 ธ.ค. พ.ศ.2550 นี้ ขออธิษฐานให้บรรดาลสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งปวง จงดลบันดาลให้พี่น้องของพวกเราน้องๆจงมีความสุข กายและใจ ตลอดไป.....

รักและเคารพเสมอ

วิชิต จิราธิยุต

ผมเป็นคนโชคดีที่สุด ที่ได้เกิดเป็นน้องคนสุดท้องของครอบครัว ที่มีพี่นิตยาเป็นพี่สาวคนโต ตั้งแต่เด็กพี่นิตยาจะคอยสอนให้พวกเราพี่น้องรักกัน ช่วยเหลือซึ่งกันและกัน รู้จักมารยาท สอนให้พวกเราคิดในแง่บวกต่อตัวเองและผู้อื่น พี่นิตยาเป็นคนร่าเริง แจ่มใส เล่นเปียโนได้ไพเราะ เป็นแรงบันดาลใจให้น้องๆ หลานๆ ได้เล่นดนตรี พี่นิตยายังร้องเพลงได้ไพเราะไม่ว่าจะเป็นเพลงไทย จีน หรือสากล ถ้าไม่ได้เป็นคุณหมอก็คงเป็นนักร้องดังไปแล้ว เมื่อพี่นิตยาเป็นแพทย์ก็ได้ทุ่มเทแรงกายแรงใจทำงานเพื่อสังคม รักษาคนไข้ และเป็นอาจารย์สอนนักศึกษาแพทย์ ดูแลสุขภาพคุณพ่อ คุณแม่ และทุกๆ คนในครอบครัวเรา ญาติพี่น้องรวมถึงเป็นแม่หรือป้าหมอมของหลายๆ ตั้งแต่แรกเกิดทีเดียว พี่นิตยาจึงเป็นแรงบันดาลใจให้น้องๆ และหลานๆ เป็นคนดี มีความสุขและประสบความสำเร็จในชีวิต

ในวาระที่พี่นิตยาจะมีอายุครบ 60 ปี และจะเกษียณจากราชการในปีนี้ ผมขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย ดลบันดาลให้พี่นิตยา มีสุขภาพแข็งแรง ประสบความสำเร็จในสิ่งที่ประสงค์และมีความสุขความเจริญยิ่งๆ ขึ้นไป

ด้วยความรักและเคารพยิ่ง
น้องวิชาติ แว หลานเพลง พิณ

Dear Nittaya,

Thanks to your warm presence, medical skills, prompt acts and initiative, I sit here today alive and well. Perhaps I will get the chance to make the circle round by passing on the noble favour you did to me to another in need, so allowing for more love, hopes and dreams in this world.

I wish you all the best from the bottom of my heart, and an enriching life for the years to come. Happy 60th birthday, dear Nittaya!

Yours, forever grateful

Laura - Laura Halttunen (laura.halttunen@gmail.com)

Dear Nittaya,

My warmest congratulations to you and your significant others on your 60th birthday!

You are a special, kind, attentive and warm person. I am grateful for the hospitality, help and support you have given to me and my daughter. I also want to thank you for the collaboration within the International Society of Behavioral Medicine, Education & Training Committee, and for the help in the connection of the ICBM in Bangkok in 2006.

Lots of warm greetings,

Arja - Arja R Aro (araro@health.sdu.dk)

ขอแสดงความยินดีกับ พี่นิตยา ที่มาถึงครึ่งทางชีวิต ขอนำพรให้ชีวิตหลังเกษียร
มีความสุขสนุกสนาน และมีสุขภาพที่แข็งแรง

รักและเคารพอย่างสูง

รองศาสตราจารย์ ดร. กัลยา กิจบุญชู

สถาบันวิจัยโภชนา มหาวิทยาลัยมหิดล

นิตย์เพื่อนรัก

นิตย์เป็นเพื่อนรักที่คบกันยาวนาน ตั้งแต่เรียนด้วยกันที่เตรียมอุดมศึกษา นิตย์เป็นคนที่มีความเป็นกันเอง โอบ
อ้อมอารี มีน้ำใจให้ทุกคนที่ได้ร่วมงานกับนิตย์ ทุกปีวันที่ ๒๙ ธันวาคม จะเป็นวันรวมญาติ เพื่อนๆและผู้ร่วมงาน
ปีนี้เป็นปีที่นิตย์มีอายุ ๖๐ ปี เราขออาราธนาคุณพระรัตนตรัย คุ่มครองให้นิตย์และครอบครัว ประสบแต่ความสุข
ความเจริญก้าวหน้า สมปรารถนาในทุกสิ่ง มีสุขภาพแข็งแรง และเราจะเป็เพื่อนรักกันตลอดไป

เพื่อนรักคนหนึ่ง

รองศาสตราจารย์ พญ. สุรวิรัตน์ ศรีสวัสดิ์

ภาควิชาวิสัญญีวิทยา คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

“หมอนิต..... มาแล้ว....”

ภาพคุณหมอนิตใจดียิ้ม มีเด็ก ๆ อยู่รอบตัว นั่นคือประสบการณ์ครั้งแรกที่ทิพย์ได้มีโอกาสรู้จักคุณหมอนิตยา
คชภักดี และหลังจากนั้น งานที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็ก เราก็มักจะคิดถึงคุณหมอนิตยาก่อน ความทุ่มเทที่คุณ
หมอนิตได้มีให้กับการพัฒนาเด็กของประเทศไทยกว่า 40 ปี คงเป็นเครื่องยืนยันถึงความมุ่งมั่นในการเป็นผู้นำด้านการ
พัฒนาเด็กของประเทศไทย ดีใจคะที่ได้มีโอกาสทำงานร่วมกับคุณหมอนิตยา

นางทิพย์สุดา สุเมธเสนีย์ สภาการศึกษาฯ

อาจารย์หมอนิต... ที่ดิฉันรู้จัก

อาจารย์หมอนิต เป็นครูคนหนึ่งที่ดีฉันเคารพและนับถือ อาจารย์ได้อบรมสั่งสอนดิฉันมาตั้งแต่เมื่อครั้งยังอยู่
ในรั้วรามาธิบดี เพราะความเก่งและความมีชื่อเสียงของอาจารย์ ทำให้ดิฉันรู้จักและเป็นลูกศิษย์ของท่านมาตั้งแต่สมัย
เรียนในระดับปริญญาตรี(พยาบาลรามาธิบดี) ระดับปริญญาโท(ผดปกติทางการสื่อความหมาย) จนกระทั่งถึงระดับ
ปริญญาเอก(ประสาทวิทยาศาสตร์) นับว่าเป็นโชคดีของดิฉันเป็นอย่างมากที่ได้มาเป็นลูกศิษย์ของท่าน และด้วยชื่อ
“ป้าหมอนิต” ไม่มีใครไม่รู้จัก เพราะอาจารย์เป็นที่รักของเด็ก ๆ และให้การดูแลรักษาเด็กทั้งหลายทั้งเด็กดีและเด็ก
ป่วยมาตลอดชีวิตราชการของท่าน อาจารย์เป็นผู้ที่มีความรู้ ความชำนาญเป็นอย่างมากเกี่ยวกับพัฒนาการเด็ก ดังจะ
พบได้จากตำรา วารสาร รายการวิทยุ และโทรทัศน์ที่หลากหลาย และด้วยใบหน้าที่อวบไปด้วยรอยยิ้ม เมื่อเราได้อยู่
ใกล้ท่านเราจะรู้สึกสบายใจเพราะท่านมีอารมณ์ดี มีความเมตตากรุณา มีความเป็นกันเองต่อผู้ร่วมงานและศิษย์ทุกคน

ในวาระครบ 60 ปี(5 รอบ) ดิฉันขออำนาจสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายจงคุ้มครองอาจารย์ ให้ประสบแต่ความสุข
ความเจริญ และสุขภาพแข็งแรง ตลอดไป

กัลยาณี มกรกริรมย์

คลินิกฝึกพูด โรงพยาบาลเซียงรายประชาชนุเคราะห์

มุทิตาจิตในวาระสิริอายุครบรอบ 60 ปี แต่ ท่านอาจารย์หมอนิตยา คชภักดี

ดิฉันได้มีโอกาสรู้จักท่านอาจารย์หมอนิตยา คชภักดี เมื่อทำหน้าที่เป็นบรรณาธิการนิตยสาร “รักลูก” ราว ยี่สิบกว่าปีก่อน ตอนนั้นไปพบท่านที่คณะแพทยศาสตร์รามธิบดี เพื่อขอให้ท่านกรุณาเขียนต้นฉบับประจำใน “รัก ลูก” ก่อนเข้าไป ทราบมาว่าคุณหมอนี้เพิ่งกลับมาจากฮาร์วาร์ด ก็รู้สึกตื่นเต้น ทั้งในความเป็นผู้หญิงเก่ง แต่ ก็เกร็งๆ เกรงว่าท่านจะถือตัว แต่เมื่อได้พบตัวจริงกลับรู้สึกว่า ... หมออะไรน่ารักจริงๆ..เสียงดังฟังชัด หัวเราะฮา ฮ่า ฮ่า.. แบบมีเอกลักษณ์อย่างยิ่ง ...แล้วก็มีไอเดียพัฒนางานด้านเด็กอยู่ในใจเยอะเยอะไปหมด ยิ่งคุยกันยิ่งมันส์ ยิ่งได้เห็นวิดีโอ “หมอนิตมาแล้ว”ซึ่งรณรงค์เรื่องโภชนาการในเด็กชนบท มีหมอนิตเป็นนางเอกตัวโต ช้อนทำย มอเตอร์ไซค์โยกเขยกไปบนถนนลูกรัง

ก็ได้แต่บอกกันเองว่า.....อาจารย์หมอนี้น่ารักจริงๆ

กว่าสองทศวรรษที่รู้จักกับท่าน ความรู้สึกอย่างนั้นก็ไม่เคยเสื่อมคลาย พวกเรารู้สึกเสมอว่าท่านเป็นครูนอก ระบบโรงเรียนของชาว “รักลูก” และเป็นพี่สาวคนเก่ง อาจารย์หมอนิตเมตตาพวกเรา ทั้งด้วยการเขียนต้นฉบับ ทั้ง เป็นวิทยากรบรรยายให้ความรู้พ่อแม่ในงานอบรมปีละหลายครั้ง ไม่ว่าจะในกรุงเทพหรือต่างจังหวัด นอกจากนี้ ยังช่วย เปิดมุมมองให้พวกเราในเรื่องเด็กและครอบครัวเป็นนิจ ไม่ว่าจะพบกันที่ไหน ในการประชุมใด

ช่วงยาวๆช่วงหนึ่ง ท่านอาจารย์ ดร.นัยพินิต “คู่ขวัญ”ของท่าน ก็ได้เมตตามาร่วมบรรยายเรื่องการพัฒนา สมองเด็กให้พ่อแม่หลายจังหวัดในงานที่ “รักลูก”จัดขึ้นด้วย

ประเด็นที่อาจารย์ย้ำหนักย้ำหนามาตั้งแต่ต้นและตลอดมา จนน่าจะกล่าวได้ว่า ท่านเป็นหนึ่งในหมอบุญคุณ แรกๆที่ให้ความสำคัญกับการดูแลพัฒนาการเด็กอย่างรอบด้าน ไม่ใช่เพียงการรักษาความเจ็บไข้ได้ป่วยเท่านั้น อาจารย์หมอนิตจะชวนพวกเราไปดูงานที่หน่วยพัฒนาการของท่าน ไม่ว่าจะที่ โรงพยาบาลรามามา หรือที่ มหิตล- ศาลาฯ อยู่เสมอ

ไม่เพียงแต่ความรู้ในการทำงานที่ได้เรียนรู้จากท่าน ความเป็นกัลยาณมิตรของอาจารย์หมอนิต ทำให้ทีม “รัก ลูก”ได้รับคำชี้แนะ และข้อคิดใหม่ๆ อยู่เนืองๆ เจอท่านที่ไหนเป็นได้เรื่องใหม่ๆสะกิดความคิดมาทุกครั้ง “เฮ้..นี่ยาย ตัง..เธอรู้มั๊ย.....พี่กำลังทำ.....”ท่านจะเริ่มแบบนี้ทุกครั้ง

ครั้งหนึ่ง เมื่อท่านเรียนเชิญอาจารย์ของท่าน - ดร.บราเซลตัน มาบรรยายเพื่อเพิ่มพูนโอกาสเรียนรู้ของ บุคลากรทางกุมารเวชของเมืองไทย ท่านก็ได้กรุณาแนะนำให้ “รักลูก”ได้เข้ามีส่วนร่วมในการจัดงานครั้งนั้นด้วย ซึ่ง ถือว่าเป็นเกียรติอย่างสูงของพวกเรา

อาจารย์หมอนิต เป็นกุมารแพทย์ที่ไม่เพียงแต่เก่งเรื่องวิชาการทางการแพทย์ ตื่นตัวค้นคว้า ทำวิจัย และ ทันสมัยต่อความรู้ใหม่ๆ เสมอๆ ท่านยังมีความเป็นครูที่ชำนาญในการสื่อสารกับสังคมอย่างสูงเช่นกัน ท่านอธิบาย บรรยายอะไรๆกับพ่อแม่ก็เป็นอันเข้าใจได้ง่าย และน่าฟัง น่าสนใจไปหมด ที่สำคัญ ท่านใส่ใจกับความเป็นไปของ สังคมอย่างสูง และตระหนักว่า งานการรักษาความเจ็บไข้ได้ป่วยเป็นงานปลายน้ำ หากจะให้เด็กมีสุขภาพดีต้อง เริ่มต้นที่ต้นน้ำ นั่นคือการให้การศึกษากับพ่อแม่และครอบครัวนั่นเอง

เสียดายที่ช่วงหลังท่านมีงานล้นมือ ท่านจึงต้องห่างจากงานสื่อกับ “รักลูก”ไปบ้าง ยังโชคดีที่ทุกปี ดิฉันและ ทีมงาน “รักลูก”จะได้เข้าไปกราบขอพรปีใหม่และขอโอวาท ขอแนวทางในการทำงานจาก “พี่สาว”ของเราเสมอ ซึ่งก็ ช่วยอัปเดตความคิด มุมมองของทีม ให้พร้อมจะรับหน้าที่สื่อสารสร้างสรรค์สำหรับครอบครัวตั้งปณิธานที่ตั้งไว้ต่อไป

อย่างไรก็ตาม ไม่เฉพาะการทำงานที่ดิฉันได้มีโอกาสสัมพันธ์กับท่าน แต่โดยส่วนตัวแล้ว ลูกทั้งสองคน บัน กับ แปง ก็อยู่ในความดูแลของท่านมาตั้งแต่แรกเกิด ติดตามพัฒนาการ หรือเจ็บไข้ได้ป่วย ซึมูกโป่งทุกครั้งก็จะ“ไป

หาป่าหมอนิด”ที่โรงพยาบาลวิชัยยุทธ จนลูกทั้งสองแก่เกินกว่าจะไปหาหมอนิดแล้ว จึงได้ห่างจากการไปพบท่าน บ้าง

สิ่งที่ครอบครัวเราประทับใจท่านมากในฐานะคนไข้ไปหาหมอนิดก็คือ แม้ว่าเราจะนั่งรอนานมากกก...เพราะ คนไข้ท่านเยอะ แต่เมื่อเข้าไปหาท่านแล้ว เราก็มั่นใจว่าทำไมเราต้องรอนาน เพราะ “ป่าหมอนิด”ตรวจทุกคนอย่างละเอียดพิถีพิถัน ให้คำแนะนำอย่างประณีต อธิบายที่ไปที่มา สาเหตุ อาการ และวิธีดูแลที่ทำให้เราพ่อแม่สบายใจ และ มั่นใจมากกว่า เราจะกลับไปดูแลลูกได้อย่างดี นอกจากความเจ็บไข้ได้ป่วยทางร่างกายแล้ว ท่านจะสนใจสนใจการพัฒนาทุกด้านของเด็กๆ ช่วงนี้ให้ดูแลเรื่องนี้ ให้สนใจเรื่องนั้น ให้สังเกตตรงนี้

บ่อยครั้ง กว่าท่านจะได้ออกจากโรงพยาบาลก็เกินสองทุ่มไปแล้ว ทั้งๆที่เวลากลับของท่านคือหนึ่งทุ่ม

ดิฉันเชื่อว่า คนไข้และครอบครัวทุกคนที่ไปหาท่าน ก็จะมีรู้สึกเช่นเดียวกันนี้ว่า อุ่นใจ คลายใจในปัญหา และ มั่นใจที่จะไปดูแลด้วยตนเอง

ล่าสุด ในวาระครบรอบ 25 ปีของ “รักลูก” อาจารย์หมอนิดได้กรุณามาร่วมงานในฐานะหนึ่งในครูอาจารย์แพทย์ที่ได้เมตตาที่มงานมาอย่างยาวนาน ตลอดช่วงการเติบโตของพวกเรา คำพูดของท่านให้กำลังใจแก่ทีมงานอย่างยิ่ง ที่ว่า “ เมื่อเริ่มต้น หมอกลับมาจากเมืองนอกใหม่ๆ ก็ไม่มีใครวางใจสื่อนัก เพราะเคยเห็นประสบการณ์ของสื่อ บางรายที่ทำให้เรื่องวิชาการบิดเบี้ยว แต่เมื่อตัดสินใจคบกับ “รักลูก”แล้ว จนกระทั่งถึงวันนี้... 25 ปี ก็รู้สึกดีใจมากที่สุดที่ “รักลูก” ไม่ทำให้หมอนิดผิดหวัง... “รักลูก”ได้ทำหน้าที่ของสื่อมวลชนอย่างรับผิดชอบและสร้างสรรค์สังคมไทยดังที่เคยพูดไว้กับหมอนิด ตั้งแต่ครั้งแรกเมื่อพบกัน”

ดิฉันและทีมงานตระหนักเสมอว่า ในฐานะสื่อมวลชนที่พิจารณาตัวเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัวในสังคมไทย “รักลูก”จะไม่มีการทำหน้าที่ได้อย่างที่ควรเลย หากปราศจากการโอบเอื้อเกื้อกูล ชี้นำและให้โอกาสจากผู้รู้ หรือ ผู้ใหญ่ที่เห็นคุณค่าของการทำหน้าที่สร้างการเรียนรู้แก่สังคมของสื่อมวลชนอย่างอาจารย์หมอนิด

ดิฉันไม่คิดว่า จะมีคำว่า “เกษียณจากการงาน”ในพจนานุกรมของอาจารย์หมอนิดที่แฉะที่พออย่างอาจารย์หมอนิด แม้ในวาระที่ท่านจะมีสิริอายุครบ 60 ปีและเกษียณอายุราชการในปีนี้ ดิฉันเชื่อมั่นว่าวงการกุมารเวชและการพัฒนาเด็กกับครอบครัวไทย จะยังมีท่านและอาจารย์ ดร.นัยพินิต เป็นสองหัวเรือใหญ่ ที่จะขับเคลื่อนสุขภาวะทุกด้านของเด็กไทยอย่างเข้มแข็งต่อไป

เสียงหัวเราะสดใส ใบหน้ายิ้มแย้มร่าเริง พร้อมด้วยคำแนะนำจากความรู้และประสบการณ์อันมีค่ามากมายของท่าน จะยังเป็นแสงสว่าง ที่ส่งทั้งพลังปัญญาและพลังใจให้พวกเราในทุกๆส่วน ที่เดินตามท่านไป บนเส้นทางพัฒนาคุณภาพเด็กไทยต่อไป อย่างแน่นอน

ขอคุณงามความดีทั้งหมด ที่ท่านอาจารย์หมอนิตยา คชภักดี และท่านอาจารย์ ดร.นัยพินิต คชภักดี ได้สร้างไว้กับสังคมไทย ทั้งในระดับปัจเจกบุคคล และระดับสังคม ได้กลับมาเป็นพลพรรคปัจเจก ส่งกุศลผลบุญให้มีความสุข สานติ และสุขภาพทั้งแข็งแรง แก่ท่านทั้งสองและครอบครัวตลอดไป

ด้วยความเคารพอย่างยิ่ง

สุภาวดี หาญเมธี และทีมงาน “รักลูก กรุ๊ป”

อาจารย์นิตยาที่เคารพรัก.....

หากจะพูดถึงความภาคภูมิใจและความทรงจำครั้งแรกที่เกิดขึ้นในฐานะที่ได้มาเป็นลูกศิษย์คนหนึ่งของอาจารย์ ก็คงต้องย้อนเวลากลับไปตั้งแต่เป็น นศพ. ปี 5 ตอนผ่าน ward เด็ก ก็ลืบลืมว่าปีมาแล้ว ตอนนั้นทิพย์คิดว่าคงเป็นเพราะบุญพาไป ทำให้ทิพย์ได้มีโอกาสช่วยอาจารย์เตรียมงาน Faculty Hour โดยอาจารย์ให้ทิพย์ช่วยตัดต่อวิดีโอ หนังสือชาติเรื่อง The Doctor หลายท่านอาจจะเคยดู เป็นหนังสือเกี่ยวกับศัลยแพทย์ท่านหนึ่งที่ทำงานและมักจะพูดจาโดยไม่ค่อยใส่ใจความรู้สึกของผู้ป่วย...จนมาวันหนึ่งที่ตัวเขาเองต้องป่วยเป็นโรคมะเร็งเขาถึงจะเข้าใจความรู้สึกของคนไข้ว่าเป็นอย่างไร ในครั้งนั้นอาจารย์ช่วยทำให้ทิพย์ได้เข้าใจและตระหนักถึงความสำคัญของ ทักษะในการสื่อสารของแพทย์ และการเป็นแพทย์ที่ดีต้อง เอาใจเขามาใส่ใจเรา

อาจารย์นิตยาเป็นครูแพทย์ที่นอกจากจะอบรมสั่งสอนพวกเราแล้ว อาจารย์ก็ยังเป็นแบบอย่างที่ดีในการปฏิบัติต่อผู้ป่วยให้พวกเราเห็นมาโดยตลอด ภาพรอยยิ้มของอาจารย์ ความเป็นกันเองที่อาจารย์แสดงออกกับคนไข้เด็กและพ่อแม่ มีมาอย่างต่อเนื่องจนถึงทุกวันนี้ นอกจากนี้อาจารย์จะเน้นย้ำเสมอกับลูกศิษย์ให้ใส่ใจและซักถามประวัติที่นอกเหนือจากปัญหาทางด้านร่างกายที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยทางด้านจิตใจ อารมณ์ สังคม ของเด็กและครอบครัวนั้นๆ อย่างเป็นองค์รวม สิ่งต่างเหล่านี้เป็นภาพที่ทิพย์ประทับใจ จดจำและยึดถือเอาเป็นตัวอย่างในการปฏิบัติในการดูแลผู้ป่วยและญาติ นอกจากนี้ยังได้นำประสบการณ์ที่เรียนรู้มาจากอาจารย์มาสอนนักศึกษาแพทย์และแพทย์ประจำบ้านรุ่นต่อๆ มา

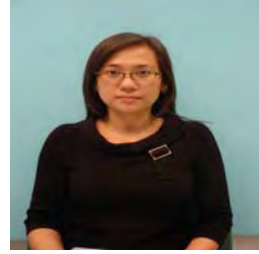
ในวาระที่อาจารย์นิตยา จะเกษียณอายุราชการ ทิพย์ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์ที่อบรมสั่งสอน ทั้งทางด้านความเป็นแพทย์และครูแพทย์ที่ดีให้แก่ทิพย์และเป็นแรงบันดาลใจในการทำงานในชุมชน ทิพย์ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลกโปรดดลบันดาลและคุ้มครองให้อาจารย์และครอบครัวมีความสุข และสุขภาพพลานามัยแข็งแรงตลอดไปค่ะ

ด้วยความเคารพรักอย่างสูง
พญ. สุรชาติทิพย์ ศิริจันทร์เพ็ญ

คำพูดที่หนุ่มมักจะได้ยินจากท่านอาจารย์นิตยา เสมอๆ คือ “ทำงานเพื่อชาติ” ฉะนั้นหนุ่มจึงประทับใจอาจารย์ที่อาจารย์ทำงานเพื่อชาติค่ะ

ดวงรัตน์ เทพพานิช (ษา)

สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว เป็นสถาบันที่เต็มเปี่ยมไปด้วยบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถและพร้อมที่จะให้กับให้โดยการถ่ายทอดความรู้ สนับสนุนทั้งภาครัฐและภาคเอกชนให้กับอำเภอพุทธมณฑลและพื้นที่ใกล้เคียงมาโดยตลอด ไม่ว่าจะเป็นงานด้านการบริหาร การบริการ ด้านวิชาการหรือแม้กระทั่งการสร้างเสริมความเชื่อถือศรัทธาให้กับเด็ก ผู้ปกครองและประชาชนมาโดยตลอดตราบนานทุกวันนี้ โดยเฉพาะท่านรองศาสตราจารย์แพทย์หญิงนิตยา คชภักดี ท่านเป็นบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถ ทักษะและมีประสบการณ์อย่างมากมายในการปฏิบัติงาน ท่านเป็นสุดยอดผู้นำ

ในโอกาสนี้ ข้าพเจ้าพร้อมทั้งชาวศาลายาหมู่ 5 และ 6 ทุกคน ขอพรคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลก โปรดดลบันดาลให้ท่านรองศาสตราจารย์แพทย์หญิงนิตยา คชภักดี ครอบครัวและบุคลากรทุกท่านของสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว จงประสบแต่ความสุข ความเจริญยิ่งๆ ขึ้น

นางหทัยรัตน์ นาคเรืองศรี

หัวหน้าสถานีอนามัยบ้านศาลวัน

ตำบลศาลายา อำเภอพุทธมณฑล จังหวัดนครปฐม

ได้รู้จักกับอาจารย์ หมอนิตยา คชภักดี เมื่อท่านมารับงานเป็นผู้อำนวยการสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว และมีโอกาสได้ร่วมงานในพื้นที่ด้วยกันหลายครั้ง ได้เห็นถึงความรู้ความสามารถในด้านการบริหาร ด้านวิชาการ ด้านการวิจัย ตลอดจนการจัดกิจกรรมเนื่องในโอกาสสำคัญหลายครั้ง เช่น วันสงกรานต์ วันแม่ และวันเด็ก ฯลฯ ซึ่งได้รับความร่วมมือจากหน่วยงานในมหาวิทยาลัยมหิดล และชุมชนเป็นอย่างดี นอกจากนี้ยังประทับใจในครอบครัวของอาจารย์หมอนิตยา ซึ่งมีความอบอุ่นมากจนถือเป็นแบบอย่างที่ดีได้

ในโอกาสที่ท่านอาจารย์มีอายุครบ 60 ปี กระผมขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายให้โปรดดลบันดาลให้ท่านอาจารย์และครอบครัวมีความสุขตลอดไป

นายแพทย์ วัฒนา เทียมปฐม

ผู้อำนวยการโรงพยาบาลพุทธ

ดิฉันมีความภูมิใจและถือเป็นความโชคดีที่มีบุญอย่างสำคัญ ทุกครั้งที่นึกถึง “พี่หมอ” และหลายคนที่รู้จัก “พี่หมอ” ก็คงรู้สึกเช่นเดียวกัน ขอขอบคุณในความเมตตาที่กรุณามอบความรู้ความเจริญทางสติปัญญาให้มาตลอดชีวิตการทำงาน ขอขอบคุณในความอบอุ่น ชุ่มชื่นใจ ความเข้าใจ การยอมรับที่ “พี่หมอ” มีอย่างมหาศาลให้เสมอ ขอขอบคุณในโอกาสของความก้าวหน้าที่กรุณามอบให้ ขอขอบคุณในความไวใจที่ถือเป็นสิ่งที่มีค่ายิ่งกว่าชีวิต ที่คนๆ หนึ่งจะให้อีกคนหนึ่ง

กราบมาด้วยความเคารพรักเสมอและตลอดไป
รศ. ดร. สายฤดี วรกิจโกศาทร
ผู้อำนวยการ
สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว
มหาวิทยาลัยมหิดล ศาลายา นครปฐม

หนูประทับใจอาจารย์มากที่สุด เพราะหนูรู้สึกเหมือนมี “แม่” ผู้ห่วงใยลูกๆ ในที่ทำงาน

พิณรัฏฐ์ ไชยपाल (ปึก)

ในโอกาสครบ 60 ปี ท่านรองศาสตราจารย์แพทย์หญิงนิตยา คชภักดี ผู้อำนวยการสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดลนี้ ข้าพเจ้าในฐานะที่เคยได้ร่วมงานกับท่านมากมายหลายอย่าง อาทิ เช่น การจัดกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็กและเยาวชนเพื่อก้าวเดินไปในทางที่ดี หรือแม้แต่การออกพบปะเด็ก และเยาวชน พร้อมทั้งได้นำชาวต่างชาติเข้าเยี่ยมบ้านตามโครงการยูนิเซฟ เพื่อแลกเปลี่ยนเรียนรู้เพื่อนำเอาไปปรับใช้ให้เข้ากับสถานการณ์ปัจจุบัน กิจกรรมที่ท่านได้ทำไปนั้นถือเป็นเรื่องที่ดี และเป็นการเติมเต็มให้กับเด็ก และเยาวชน ที่จะเติบโตเป็นกำลังของชาติในอนาคตต่อไป ข้าพเจ้าคิดว่าเป็นการสร้างกำแพงป้องกันเป็นอย่างดี

ในโอกาสครบ 60 ปี ที่ท่านจะเกษียณอายุราชการนี้ ข้าพเจ้าก็ขอให้คุณงามความดีของท่านที่ได้สั่งสมมา ก็ขอให้ความดีกลับไปหาท่านเช่นเดียวกัน และในวาระนี้ข้าพเจ้าก็ขอให้คุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายที่อยู่บนสากลโลกนี้ จงปกป้องรักษาคุ้มครองท่านให้ปราศจากทุกขโศก โรคภัยทั้งปวงด้วยเทอญ ทั้งนี้ตั้งแต่นี้เป็นต้นไป

นาย ธนชัย ฤทธิธ
ครูชำนาญการโรงเรียนวัดสุวรรณาราม

สุขใจ-ซึ่งใจ-ประทับใจในมิตรภาพทั้งดงาม

ก่อนอื่นขอเริ่มต้นกราบขอบพระคุณคุณหมอนิตยาจากส่วนลึกของหัวใจสำหรับ...ไม่ตรีจิต ความเป็นกัลยาณมิตร และโอกาส...ที่คุณหมอมอบให้ด้วยความปรารถนาดีมาโดยตลอด ช่วงเป็นวันเวลาแห่งความทรงจำที่ดี ๆ มากมายเกินกว่าจะร้อยเรียงเป็นคำพูดที่สื่อความหมายตรงกับความรู้สึกและประสบการณ์ที่ได้รับอันยาวนาน อย่างไรก็ตามขออนุญาตสะท้อนความในใจตามหัวเรื่องก็แล้วกันนะคะ

เมื่อได้รับทราบทามให้ช่วยเขียนถึง (รอง) ศาสตราจารย์ แพทย์หญิง นิตยา คชภักดี เพื่อจะได้ลงในหนังสือครบรอบอายุ 60 ปี นึกไม่ถึงว่าจะระยะเวลาที่ได้ทำงานร่วมกันมาเกือบสิบปี รู้สึกว่าวันเวลาช่างผ่านไปรวดเร็วจริงๆ ขอเริ่มเอ่ยเรียกชื่อคุณหมอนิตยาแบบคนคุ้นเคยใกล้ชิด (ถือโอกาสคิดเอาเองใช้) ว่า “คุณหมอนิต” ก็แล้วกันนะคะ ในการเดินทางรำลึกความหลังที่มีนัยสำคัญต่อกัน ณ บัดนี้

ครั้งแรกที่รู้จัก “คุณหมอนิต” ก็รู้จักเพียงชื่อเสียงเรียงนาม... รู้ว่าเป็นคนเก่ง มีชื่อเสียงเป็นที่รู้จักทั่วไป โดยเฉพาะในวงการวิชาการด้านพัฒนาการเด็กและครอบครัว เนื่องจากคุณหมอเป็นกุมารแพทย์ที่มีความรู้ความเข้าใจแตกฉานในเรื่องเด็ก อีกทั้งยังออกรายการโทรทัศน์-รายการวิทยุ ต่างๆ มากมาย แลผมจะเห็นภาพ “คุณหมอนิต” พร้อมคำปรึกษาชี้แนะอยู่ในนิตยสารเรื่องแม่และเด็กหลายฉบับอยู่เป็นประจำ แม้กระทั่งในบทความวิชาการบทความวิจัย ตำราหรือคู่มือ ก็จะมีคอลัมน์ที่มีชื่อ “คุณหมอนิต” ไปร่วมด้วยเต็มไปหมด (ไม่รู้หาเวลาแบ่งภาคอู๊ย! ขอโทษคะ ไม่ทราบแบ่งเวลาทำได้สารพัดเรื่องตอนไหนกันนะเนี่ย) ดูเหมือนว่าคงจะมาจาก “ความสุขใจ” ที่ได้ทำอะไรที่ตนเองถนัด รู้จริงและชอบ ทำให้เกิดเป็นแรงจูงใจด้วยความปรารถนาดี ที่ต้องการเห็นเด็กของชาติเติบโตและมีพัฒนาการสมวัย ไม่แพ้เด็กชาติอื่นนั่นเองกระมัง ความสุขใจนี้สังเกตได้จากสีหน้าแววตาและรอยยิ้มที่ปรากฏบนใบหน้าอันแสนหวานและเสียงหัวเราะสดใสที่มาจากความสุขสดชื่นภายใน สิ่งนี้เองที่ทำให้คนรอบข้างสัมผัสได้ถึงความรู้สึกดี ๆ รู้สึกผ่อนคลายสบายใจ และเต็มใจที่จะทำงานด้วยอย่างมีความสุข

หลายครั้งที่ได้มีโอกาสทำงานร่วมกับผู้ใหญ่หลายท่านในแวดวงเรื่องเด็กและครอบครัว เราจะทำไรและโชคดียุหลายอย่างที่เดียว แม้ว่าบางคนจะมองเห็นว่าการทำงานกับผู้ใหญ่ อาจทำให้ไม่มีอิสระไม่เป็นตัวของตนเองในการแสดงความคิดเห็นหรือมักจะถูกใช้หรือมอบหมายงานให้รับผิดชอบทำโน่นนี่ ครั้นจะบ่นบ่นก็จะกระไรเพราะผู้ใหญ่สั่งก็ต้องจำใจทำ แต่สำหรับตนเองกลับมีความคิดที่แตกต่างไปอีกมุมว่า การที่เราได้มีโอกาสอยู่ใกล้ชิดผู้ใหญ่ที่ท่านเป็นปรมาจารย์หรือเรียกง่าย ๆ ว่า...ผู้รู้ กล่าวคือ ท่านมีความรู้จริงและสามารถถ่ายทอดความรู้ไปสู่การปฏิบัติได้เราต่างหากที่โชคดีที่จะได้เรียนรู้แบบอย่างดีในคุณสมบัติที่ท่านมี เพื่อเก็บเกี่ยวสิ่งดี ๆ เหล่านั้นมาเป็นของเราทีละเล็กละน้อยแบบน้ำซึมบ่อทราย ยิ่งเรารู้จักสังเกตและคิดตามมากเพียงไร เราก็จะซึมซับคุณสมบัติเหล่านั้นมาผสมผสานในตัวเรา โดยที่เราไม่จำเป็นต้องลอกเลียนแบบหรือบีบบังคับตนเองให้เป็นได้เหมือนท่าน อย่างไรก็ตามเสียเราก็ยังไม่สามารถจะเป็นเหมือนใครได้เลย เพราะทุกคนต่างมีบทบาทเฉพาะตัวในโรงละครโลกนี้ แต่เราสามารถเรียนรู้สิ่งดี ๆ ในตัวบุคคลแต่ละคนที่เราสัมผัสได้ สำหรับสิ่งที่ตนเองได้เรียนรู้จาก “คุณหมอนิต” เป็นประสบการณ์ส่วนตัวที่ได้รับแรงบันดาลใจในการทำงานร่วมกันก็คือ... การรับฟังและให้เกียรติเพื่อนร่วมงาน เป็นความรู้สึกถึง ความลึกซึ้งของจิตใจภายในที่บ่งบอกและรับรู้ได้ เป็น “ความซึ่งใจ” ในคุณสมบัติของการถ่อมตนในการยอมรับผู้อื่นได้ในสิ่งที่ผู้อื่นเป็น ซึ่งบางครั้งค่อนข้างจะเห็นได้ไม่ถนัดนักในวงการวิชาการที่มีแต่คนเก่ง สิ่งนี้เองที่ตนเองได้ซึมซับและนำมาเป็นแบบอย่างในทางปฏิบัติกับเพื่อนร่วมงาน ไม่ว่าจะมีพื้นฐานเป็นมาอย่างไร ขอให้เรามองทะลุถึงแก่นแท้ความดีงามภายในที่เราทุกคนมี แม้ว่าจะแตกต่างกันไปบ้างในความพิเศษโดดเด่นบางประการเท่านั้น

จากประสบการณ์ที่ได้มีโอกาสร่วมงานกับ “คุณหมอนิต” ในกิจกรรมหลายเรื่อง ทั้งในฐานะวิทยากร บรรยาย กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ ผู้ร่วมงานวิจัย ผู้เข้าร่วมประชุม/สัมมนา/เสวนา แขกรับเชิญร่วมกิจกรรม หรือ

แม้กระทั่งผู้เข้ารับการศึกษาอบรม แหม! หลายตำแหน่งเหมือนกันนะเนี่ย เอ...คิดไม่ถึงเหมือนกันนะว่าเราจะเกี่ยวข้อง กับ “คุณหมอนิต” หลายเรื่องจริง ถ้ารู้ก่อนว่าจะต้องมารำลึกความหลังคงจะรวบรวมเรื่องราวต่างๆ ได้หลายแฟ้มแน่ๆ ยังรู้สึกเสียดายที่ไม่ได้รวบรวมไว้เป็นระบบคงน่าจะเป็นบันทึกความทรงจำที่ดีนะคะ เพราะมี “ความประทับใจ” ใน คุณสมบัติพิเศษของความเป็น “คุณหมอนิต” หลายประการ ซึ่งจะขอนำมาแบ่งปันเฉพาะในเรื่องที่พอจะคิดเร็วๆ ได้ทันที ตัวอย่างเช่น การวางตนเป็นแบบอย่างของนักวิชาการที่ก้าวไปกับวิทยาการใหม่ๆ แต่ไม่ลืมบริบทความเป็น ไทยที่จำเป็นต้องคิดหาวิธีการในการพัฒนาความก้าวหน้าทางวิชาการและการปฏิบัติในเรื่องของการพัฒนาเด็กและ ครอบครัวไทย สมกับที่ “คุณหมอนิต” สามารถผลักดันให้เกิด...สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว... เป็นหน่วยงานเฉพาะด้านที่ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กและครอบครัวโดยตรง ซึ่งปัจจุบันเป็นหน่วยงานที่มี ชื่อเสียงเป็นที่รู้จักทั่วไป เมื่อก่อนเรายังแอบแซวกันในหมู่คนคุ้นเคยที่ไปไหนก็เจอกันหน้าเดิมๆ...ชมรมคนแพ้เด็ก...ก็ คือ มีเรื่องอะไรเกี่ยวข้องกับเด็กและครอบครัว เป็นต้องเข้าไปร่วมวงได้ทุกที ไม่ติดขัดแรงจูงใจอะไรทางวัตถุ ขอเพียง แค่ให้รู้ว่าต้องการความช่วยเหลือ...ไม่เคยพลาด นี่แหละค่ะหัวใจของคนทำงานด้านเด็กและครอบครัว เป็น...หัวใจสี ชมพู ที่อะไรก็แลดูสวยงามไปหมด เพราะทำด้วยใจรักซะอย่าง นี่ก็คือ “ความประทับใจ” ที่มองเห็นในมิตรภาพ ของ “คุณหมอนิต” ถ้าเป็นเรื่องของเด็กและครอบครัว “คุณหมอนิต” ไม่เคยปฏิเสธและตอบรับด้วยใบหน้ายินดี เสมอ

ขอขอบพระคุณแทนเด็ก ๆ ทุกคนในมิตรภาพที่งดงาม...ความสุขใจ-ซึ่งใจ-ประทับใจ “คุณหมอนิต” หรือ “ป้า หมอ” ของเด็กไทยทุกคน ด้วยความรักความปรารถนาเช่นเดียวกันตราบนาน

ศ.ดร. จิตตินันท์ เตชะคุปต์
มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช

อาจารย์นิตของพวกเรา

นึกถึงเมื่อครั้งยังเป็น นศพ. ชั้น ward เด็ก ได้เรียน well child care กับอาจารย์นิตยา ชอบมองหน้าอาจารย์ เพราะเห็นแววตาที่สดใสภายใต้ผิวพรรณที่เนียนสวย รู้สึกว่าอาจารย์สอนสนุก ใจดี อีกทั้งอาจารย์ในภาควิชากุมารฯ อีกหลายท่านก็ใจดี ทำให้ชอบ ward เด็ก แม้ในเวลานั้นจะไม่ค่อยรักเด็กแบบป่วยหรือนางสาวไทยคนอื่นๆ ...

จนกระทั่งจบไปใช้ทุนและจะกลับมาเป็นแพทย์ประจำบ้าน ภาควิชากุมารฯ ก็เป็นจุดเด่นที่แพทย์หลายคนอยากมาเรียนรู้เพิ่มเติม แม้เวลาจะผ่านไป 10 กว่าปีแล้วก็ยังจำได้ว่า “อาจารย์นิต” ที่พวกเราชอบเรียกกันก็ยังสอนเรา ในเรื่องเดิม แต่คราวนี้จะเข้มข้นขึ้นเพราะเราเป็นแพทย์ประจำบ้านแล้ว อาจารย์จึงใจพวกเรามากกว่าระดับ นศพ. ก็แน่ละ ... จะเป็นหมอมเด็กแล้วไม่รู้เรื่องนี้ได้ยังไง ...

เมื่อใกล้เสร็จสิ้นการศึกษาแพทย์ประจำบ้านในปีที่ 3 ก็มาถึงจุดสำคัญอีกครั้งของชีวิต คือการสมัครเข้า ฝึกอบรมเป็นแพทย์ผู้ช่วยอาจารย์หรือแพทย์สาขาต่อยอดด้านพัฒนาการเด็ก ที่พวกเราเรียกกันว่า “child dev...elopment” (แต่คนอื่นอาจฟัง เป็น child def ที่ต่อด้วย... iciency) ซึ่งเมื่อได้เรียนให้อาจารย์ทราบ อาจารย์ก็รับ และพูดกับเราอีกหลายประโยคทำให้เรารู้สึกตื่นตันใจมาจนถึงทุกวันนี้

จากนั้นมา...ได้เห็นการทำงาน การเรียน การสอน ถ่ายทอดองค์ความรู้ของปรมาจารย์ด้านพัฒนาการเด็ก ไม่ใช่ของเฉพาะประเทศไทย แต่ไปถึงระดับนานาชาติ ก็รู้สึกทึ่งเพราะอาจารย์ active มาก...มาก จนสงสัยว่าอาจารย์ ไม่รู้สึกเหน็ดเหนื่อยหรือเครียดบ้างหรือไม่ และก็ได้พบคำตอบว่าอาจารย์มีความสุขกับการทำงานที่พวกเราควรยึด

เป็นแบบอย่าง งานของอาจารย์มีมากมายหลายชิ้นมาก ตัวอย่างที่คลาสสิกอันหนึ่ง คือ วิชาที่สอนเรื่อง “หมอนิตมาแล้ว” เชื่อว่าหลายๆคนที่ได้ดูคงรู้ว่าคลาสสิกอย่างไร

ระหว่างการฝึกอบรม อาจารย์จะเป็นห่วงว่าเราจะไม่รู้ในสิ่งที่ต้องรู้ (must know) หรือควรรู้ (ought to know) เพราะหน้าตาอาจจะดูไม่ค่อยรู้เรื่องจริงๆ... อาจารย์ก็จะนัดสอนรวมทั้งดูแลทุกข์สุขของพวกเราด้วย นับว่าโชคดีมากที่ได้เรียนกับอาจารย์ อาจารย์จะถามพวกเราว่าอ่านหนังสือจบหรือยัง ถ้าตอบว่าอ่านจบแล้ว (จริงๆยังไม่ได้อ่านเลย) อาจารย์จะถามว่าอ่านก็จบ อาจารย์บอกว่า ถ้าอ่านจบเดี๋ยวให้อ่านหลายๆจบ เพราะการอ่านแต่ละจบจะได้อะไรที่ไม่เหมือนกัน คือได้เรียนรู้เพิ่มขึ้น ตอนนั้นก็นึกค่านอาจารย์อยู่ว่า ไม่จริง หนังสือก็เขียนเหมือนเดิม อ่านก็รอบก็งเหมือนๆเดิม แต่พอทำอย่างที่อาจารย์บอกก็ประจักษ์เองว่าจริง... ยกตัวอย่าง เช่น Denver II ที่เราและรุ่นน้องๆเคยคุยกัน

แม้เมื่อจบการฝึกอบรมมาแล้ว อาจารย์ก็ยังมีความเมตตาต่อบุคลากรทุกคน มีการติดต่อเพื่อให้ช่วยกันทำงาน (เพื่อชาติ) มีโอกาสพัฒนาตนเองเมื่อมีการบรรยายหรือฝึกอบรมโดยเฉพาะเมื่อมีวิทยากรจากต่างประเทศ ซึ่งมีผลพลอยได้ในทุกๆครั้ง คือ อาหารการกินที่อร่อย อเฮีย ! ไม่ใช่ เป็นการเชื่อมความสัมพันธ์ระหว่างอาจารย์กับลูกศิษย์ และระหว่างลูกศิษย์กับลูกศิษย์ รุ่นพี่..รุ่นน้อง.. รุ่นแล้ว..รุ่นเล่า... ทำให้สังคมของแพทย์ด้านพัฒนาการเด็กมีสมาชิกเพิ่มขึ้นเรื่อยๆโดยไม่มีใครรู้สึกว่าหลงผิด

อาจารย์จะเรียกชื่อเล่นของพวกเราหรือเรียกพวกเราว่า “ลูก” เมื่อเจอกันบางครั้งก็เข้ามากอด ทำให้พวกเรา รู้สึกอบอุ่นที่อาจารย์ไม่รังเกียจพวกเรา (ว่าตัวเหม็น) คำพูดของอาจารย์ที่ว่า “ลูกศิษย์แต่ละคน อาจารย์จะติดปีก ติดหางให้ดังงามกันไปคนละแบบ” นั้นบอกถึงว่าอาจารย์ใช้ IEP (Individualized Educational Plan) กับพวกเรา (คงจะเป็น child deficiency จริงๆ)

สิ่งที่ได้รับจากอาจารย์นั้นมากมายและประทับอยู่ในใจ.... ยากที่จะพรรณนาออกมาให้ทุกคนรับรู้ได้หมดในหน้ากระดาษอันน้อยนิดนี้... เชื่อว่าสิ่งที่พวกเราทุกคนได้ช่วยกันเขียนถึงอาจารย์นิตยาที่เคารพรักของพวกเรานั้น จะช่วยต่อ jigsaw ร้อยเรียง...ให้เห็นถึงความรักและความเมตตาที่พวกเราได้รับจากอาจารย์ชัดเจนยิ่งขึ้น ให้คนที่อ่านหลายๆรอบตามที่อาจารย์เคยสอนพวกเรานั้น อ่านแล้วรับรู้และสัมผัสได้ถึงสิ่งดีๆที่พวกเราได้รับจากอาจารย์

ในโอกาสสำคัญ... การเกษียณอายุราชการของอาจารย์นี้ ศิษย์ขอกราบขอบพระคุณและแสดงมุทิตาจิตต่ออาจารย์ ด้วยความซาบซึ้งใจในความเมตตาที่มีต่อศิษย์มีรัฐคล้าย และขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยช่วยดลบันดาลให้อาจารย์และครอบครัวประสบแต่ความสุขแบบองค์รวมและมีสุขภาพที่แข็งแรงสมบูรณ์ในทุกมิติตลอดไป.

พญ.นพวรรณ ศรีวงศ์พานิช (หมวย)

ข้าพเจ้ารู้สึกยินดีมากที่ได้มีโอกาสเขียนแสดงมุทิตาจิต ในโอกาสที่ท่านรองศาสตราจารย์ พญ. นิตยา คชภักดี จะมีอายุครบ 5 รอบในวันที่ 29 ธันวาคม พศ.2550 นี้ หมอนิต เป็นผู้ที่ข้าพเจ้านับถือและยกย่องในความรู้ความสามารถเป็นอย่างยิ่ง ท่านเป็นผู้ทำคุณประโยชน์ต่อสังคมไทยเป็นนิตย์มากในด้านการพัฒนาเด็กและครอบครัว ในโอกาสนี้ข้าพเจ้าขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย ทั้งเดชะพระบารมีของพระสยามเทวาธิราช เดชะพระบารมีขององค์สมเด็จพระราชบิดา จงดลบันดาลให้ รศ. พญ. นิตยา คชภักดี มีสุขภาพพลานามัยที่สมบูรณ์แข็งแรง เพื่อที่จะได้ทำประโยชน์แก่ชาวมหาดล สังคม และประเทศชาติตลอดไป

ด้วยความเคารพอย่างสูง
ผศ.ดร. นวลจันทร์ จุฑาภักดีกุล
20 ธันวาคม พศ.2550

ที่จริงแล้วรู้จักอาจารย์นิตยา ทางวารสาร นิตยสาร วิทยุ โทรทัศน์ สื่อต่าง ๆ ในนาม “หมอนิต” มานานมากแล้ว แต่ได้มีโอกาสมารู้จักตัวจริง เสียงจริง (สวยมาก) เมื่อปี พ.ศ.2540 เนื่องจากเป็นนักเรียนปริญญาเอกสาขา Neuroscience ของ รศ.ดร.นัยพินิจ คชภักดี ซึ่งห้องพักนักศึกษาจะอยู่ตรงข้ามกับห้องโครงการจัดตั้งสถาบันแห่งชาติ เพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว โดยมี รศ.พญ.นิตยา คชภักดี เป็น ผอ.โครงการฯ พวกเรานักศึกษาจะได้รับความกรุณาจาก “อ.นิต” เสมอ ทั้งเอกสาร หนังสือ ประกอบการเรียน รวมทั้งอาหารการกิน ขนมมมเนย ตลอดเวลาที่ศึกษาอยู่ พวกเรามักเรียก “อ.นัย” ว่า “ป๊ะป๋า” และเรียก “อ.นิต” ว่า “มะมี” นอกจากความกรุณาดังกล่าวแล้ว “อ.นิต” ยังเป็นแบบอย่างของความทุ่มเท เสียสละ อดทน ในหน้าที่การงานเพื่อบรรลุเป้าหมายสังคมร่มเย็นเป็นสุขของเด็กเยาวชน และครอบครัวไทย เห็นได้จาก จากโครงการแผ่นกระดาษสู่อาคารสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัวที่สว่างงามในปัจจุบัน และโครงการต่าง ๆ ทั่วประเทศไทย “อ.นิต” ไม่ได้เป็นเพียงครู แต่เป็นได้ทุกอย่าง เจ้านายใจดี พี่สาวที่น่ารัก และป้าหมอสําหรับเด็กไทยทุกคน สุดท้ายขอบอกว่าประเทศไทยโชคดีที่มีปรมาจารย์ด้านพัฒนาการเด็ก ตัวจริง เสียงจริง ชัดเจน ที่จะหาผู้เสมอได้ยาก และดิฉันเป็นหนึ่งในผู้โชคดีที่มีโอกาสได้เป็นทั้งศิษย์ และลูกน้องของอาจารย์ทั้งสอง และจะขอแนะนำแบบอย่างของอาจารย์ไปปฏิบัติให้ดีที่สุด เพื่อประโยชน์สุขของส่วนรวม

ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายจงดลบันดาลให้ รศ.พญ.นิตยา คชภักดี และครอบครัวมีความสุข มีสุขภาพที่แข็งแรง ยิ่งขึ้นตลอดไป

ด้วยความเคารพรักอาจารย์ค่ะ

อ.ดร.ประภาพรรณ จุเจริญ

เรียน อาจารย์นิตยาที่เคารพรัก

ขอบคุณ สำหรับโอกาสดีที่ทำให้ได้ ทำงานภายใต้การนำของอาจารย์

อาจารย์เป็นผู้นำที่เป็นผู้ให้สำหรับพวกเราทุกคน อาจารย์ให้ความรัก ให้ความรู้ ให้ความคิด

ให้มุมมองในการทำงานและการใช้ชีวิต สำหรับกิจแล้วอาจารย์ก็เปรียบเหมือนแม่คนหนึ่ง

ส่วนหนึ่งอาจเป็นเพราะเป็นเด็กต่างจังหวัด การได้ใกล้ชิด ได้ทำอะไรให้อาจารย์ได้บ้างก็เป็นความยินดีอย่างยิ่ง

ได้เห็นการทำงานของอาจารย์แล้วก็รู้ว่าคนที่มีความสุขกับการได้ทำงานนั้นเป็นอย่างไร

อาจารย์ไม่เคยรู้สึกเหน็ดเหนื่อยกับการทำงาน

แต่ยังให้กำลังใจส่งเสริมให้คนอื่น ๆ รักและมีความสุขกับการทำงานอีกด้วย

Sukit Kaewsuk, NICFD

อาจารย์นิตยาที่เคารพรัก

อาจารย์นิตยา หรือที่เจ้าหน้าที่มักจะคุ้นเคยการขานนามว่า “อาจารย์นิต”

ในสายตาของเจ้าหน้าที่กุมารฯ อาจารย์นิต เป็นแบบอย่างของอาจารย์แพทย์ที่มีความมุ่งมั่นสอนให้นักศึกษาแพทย์มีความรู้ทางวิชาการ พร้อมๆ ไปด้วยกับการมีจิตใจที่อ่อนโยน เอาใจเขามาใส่ใจเรา โดยเฉพาะอย่างยิ่งการดูแลสุขภาพของเด็กที่มีสุขภาพดีอยู่แล้ว ซึ่งเป็นการป้องกันไม่ให้เกิดการเจ็บป่วย เป็นผลทำให้เด็กเหล่านั้นมีคุณภาพชีวิตที่ดี เสริมสร้างความเข้มแข็งให้แก่สถาบันครอบครัว และประเทศชาติโดยส่วนรวม นอกจากนี้ อาจารย์ยังเป็นผู้ที่ให้ความเคารพอาจารย์ผู้ใหญ่อย่างเสมอต้นเสมอปลาย อันเป็นการแสดงถึงความกตัญญูต่ออาจารย์ผู้มีพระคุณ เป็นแบบอย่างที่ดีของอนุชนรุ่นหลัง

ถึงแม้อาจารย์จะมีภารกิจมากมายเพียงไร อาจารย์จะมาร่วมกิจกรรมที่ทางภาควิชาฯ จัดขึ้นทุกครั้งที่มีโอกาส และทุกครั้งที่อาจารย์มาที่ธุรการภาควิชาฯ สิ่งแรกที่อาจารย์ทำคือแวะมาทักทายเจ้าหน้าที่พร้อมรอยยิ้มและเสียงหัวเราะที่เป็นเอกลักษณ์เฉพาะตัว ทำให้รู้สึกประทับใจที่อาจารย์ให้ความรักและความเป็นกันเองกับเจ้าหน้าที่ประจำญาติมิตร รวมถึงภาพที่เราเห็นอาจารย์เป็นพิธีกรในงานจัดเลี้ยงของภาควิชาฯ เนื่องในโอกาสต่างๆ จะออกมาในรูปแบบสนุกสนาน สามารถเรียกเสียงหัวเราะจากผู้เข้าร่วมงานได้ตลอด อีกทั้งยังได้ฟังเพลงเสียงหวานๆ อย่างมีอรรถาธิบายจากอาจารย์ด้วย

ในวาระที่อาจารย์นิตยา จะมีอายุครบ 5 รอบ เจ้าหน้าที่ของภาควิชากุมารฯ ทุกคน ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยคุ้มครองให้อาจารย์และครอบครัวมีความสุข สุขภาพแข็งแรง มีจิตใจเบิกบาน ในชีวิตหลังเกษียณฯ ตลอดไปค่ะ

จาก เจ้าหน้าที่ภาควิชากุมารเวชศาสตร์

คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี

เนื่องในโอกาสครบ 60 ปี ของพญ.นิตยา คชภักดี ในฐานะของลูกศิษย์ของอาจารย์ ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย จงดำนวยพรให้อาจารย์มีความสุขแข็งแรง ประสบแต่ความสุข สมปรารถนาในทุกสิ่งตลอดไปนะคะ

รองศาสตราจารย์ ดร.นงลักษณ์ จันทนดิลก

รองคณบดีฝ่ายวิชาการ

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

ขอบพระคุณอาจารย์ที่ได้พัฒนาวิชาการด้านพัฒนาการในเด็กในประเทศไทย
ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย อำนวยพรให้อาจารย์มีความสุขแข็งแรงตลอดไปค่ะ

นางสาวอุดมญา พันธนิตย์

ภาควิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์ คณะพยาบาลศาสตร์

มหาวิทยาลัยมหิดล

อาจารย์ พญ. นิตยา ที่เคยรู้จักเมื่อหลายสิบปีที่ผ่านมา เป็นสุภาพสตรีที่มีอารมณ์ดีแจ่มใส มีพลังในการทำงานสูง นอกเหนือจากการเป็นบุคคลสำคัญในการพัฒนาเด็กและครอบครัวของประเทศ เป็นผู้ทรงคุณวุฒิทางด้านวิชาการและวิจัย แล้วยังเป็นผู้ที่มีน้ำใจ มีความเมตตา และเอื้อเฟื้อต่อผู้อื่นเสมอมา

ในวาระครบ 60 ปี ของอาจารย์ ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์ในสากลโลก โปรดดลบันดาลให้อาจารย์มีสุขภาพแข็งแรงและมีความสุขตลอดไปค่ะ

รองศาสตราจารย์ กรรณิการ์ วิจิตรสุคนธ์

ภาควิชาการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์

คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยมหิดล

เนื่องในโอกาสเกษียณอายุอาจารย์นิตยา คชภักดี

ก้าวแรกที่ผมสัมผัสภาควิชาการกุมารเวชศาสตร์คณะแพทยศาสตร์รามธิบดี ผมรู้สึกตื่นเต้นเนื่องจากเป็นเด็กต่างจังหวัด ไม่เคยเข้ามาเรียนในกรุงเทพ รู้สึกเกรงๆและกลัวๆคุณาจารย์ภาควิชากุมารที่นี่เป็นอย่างยิ่ง แต่เมื่อมาสัมผัสสักพบว่า ที่นี่แหละคือสถาบันที่ผมประทับใจและศรัทธา คุณาจารย์ที่นี่ทุกท่านล้วนแต่มีความรู้ความสามารถที่นำทางและให้ความเมตตาต่อศิษย์ทุกคนไม่ต่างกัน จนผมเองอดไม่ได้ที่จะคิดอยากจะเรียนต่อเป็นแพทย์ผู้ช่วยอาจารย์ทุกสาขาด้วยความประทับใจ ทุกสาขา ซึ่งก็รู้ว่าเป็นไปไม่ได้เพราะแต่ละสาขามีดีแตกต่างกันไป และที่ผมสะดวกใจและทิ้งและเลือกที่จะเรียนต่อมากที่สุด คือสาขาพัฒนาการเด็ก เมื่อตอนที่ผมเลือกมาทำงานที่หน่วยพัฒนาการเด็ก ก็ได้เรียนกับอาจารย์นิตยา ภาพที่จำได้ดี คืออาจารย์จะเป็นผู้ที่บรรยายได้ดีมาก สามารถนำความรู้ทางด้านพัฒนาการเด็กมาประยุกต์ให้สนุกสนานและน่าสนใจ และผู้ฟังสามารถมองภาพที่อาจารย์บรรยายได้เป็นอย่างดี ทำให้ผมจากเดิมไม่คิดว่าเรื่องพัฒนาการเป็นสิ่งสำคัญต่อเด็กทุกคน เพราะมองแต่เด็กที่เจ็บป่วยมาเป็นอะไร มองหาแต่โรคและให้การรักษามากกว่าป้องกัน ต้องกลับมามองใหม่ว่าการป้องกันจะดีกว่าการให้การรักษา

ผมจำได้ว่าวันที่ผมเดินเข้ามาพบอาจารย์นิตยาที่ห้องของอาจารย์เพื่อจะสมัครเป็นแพทย์ผู้ช่วยอาจารย์กับท่าน อาจารย์นิตยาได้ถามผมว่าสนใจแน่หรือหน่วยนี้ยังไม่ค่อยเป็นที่รู้จักและคนสนใจน้อยอีกทั้งทางหน่วยตำแหน่งก็เต็มเพราะมีตำแหน่งเดียวและท่านก็รับไปแล้ว แต่ผมก็ยืนยันว่าอยากจะเรียนโดยไม่ขอรับตำแหน่งก็ได้โดยไม่ขอรับเงินเดือนแต่ขอให้ได้เรียน ซึ่งอาจารย์ท่านเองก็ให้ความเมตตาพยายามจนสามารถรับผมเข้าเรียนได้ ในช่วงระยะเวลาสองปีที่ได้เรียนและทำงานที่หน่วยพัฒนาการเด็กที่รพ.รามธิบดี ผมได้รับความรู้มากมายและแบบอย่างที่ดีๆจากอาจารย์และนำมาปฏิบัติจนปัจจุบันนี้ ผมสามารถนำความรู้มาประยุกต์กับการทำงานการดำรงชีวิตได้เป็นอย่างดี ท่านอาจารย์นิตยาในมุมมองของผมท่านเป็นผู้ที่มากด้วยความรู้ความสามารถและผลงานมากมาย สามารถทำงานได้หลายๆอย่างได้ดีและผลที่ออกมาดีจนทำให้ทุกคนประทับใจ แม้ว่าอาจารย์จะมีงานมากจนล้นมือและผมก็ไม่เคยได้ยินอาจารย์บ่น ท้อ หรือเหนื่อยเลย กลับเป็นผมเองบางทีก็ท้อและเหนื่อยเพราะทำตามอาจารย์ไม่ทัน แต่มีอาจารย์เป็นแบบอย่างที่ดีและเป็นกำลังใจให้ก็สามารถผ่านวิกฤตเหล่านี้ได้

เนื่องในโอกาสเกษียณอายุท่านอาจารย์นิตยา คชภักดี ศิษย์ทุกคนรวมทั้งตัวผมเองรู้สึกยินดีเป็นอย่างยิ่ง ที่อาจารย์ที่เคารพรักและผู้เป็นแบบอย่างที่ดีงามในทุกๆด้าน ได้ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์

ทั้งหลายทั่วสากลโลก ได้ดลบันดาลให้ท่านอาจารย์นิตยา คชภักดี ประสบแต่ความสุข อายุมั่น ขวัญเย็น เป็นมิ่งขวัญ แก่ลูกศิษย์ทุกคน

ด้วยความเคารพรักอย่างสูง

นายแพทย์ คณศ คณินวรพันธุ์

อาจารย์นิตยา เป็นอาจารย์ที่ดิฉันประทับใจตั้งแต่เมื่อครั้งเป็นแพทย์ประจำบ้าน เพราะอาจารย์นิตยา เป็นอาจารย์ท่านแรกๆ ที่ทำให้พวกเราเห็นถึงความสำคัญของงานด้านพัฒนาการเด็ก อาจารย์ได้แสดงให้เห็นว่ากุมารแพทย์แพทย์สามารถทำงานด้านพัฒนาการเด็กได้อย่างสนุกและไม่น่าเบื่อ และยังเป็นงานที่สร้างสรรค์เพื่อให้เด็กๆ เติบโตมีคุณภาพอย่างแท้จริง นอกจากนี้อาจารย์ยังเป็นผู้ที่มีบุคลิกยิ้มแย้ม แจ่มใส มอง

โลกในแง่ดี มีน้ำใจและเมตตาต่อศิษย์และคนรอบข้างเสมอ

รองศาสตราจารย์แพทย์หญิงสุพร ตรีพงษ์กรุณา

ผมและภรรยาได้มีโอกาสรู้จักกับอาจารย์นิตยา และอาจารย์นัยพินิจ คชภักดี และครอบครัวมาเป็นระยะเวลา นานพอสมควร รู้สึกยินดีและเป็นเกียรติที่ได้มีโอกาสเช่นนี้ทั้งในเรื่องงานและส่วนตัว ครั้งแรกที่พบมีความประทับใจว่าอาจารย์นิตยาเป็นคนเก่ง นิสัยดี น่ารัก friendly และเสียงร้องเพลงไพเราะมาก ในระยะต่อๆ มากยิ่งพบว่าอาจารย์เป็นคนที่มีความสามารถ มีความรู้ดี และเพียบพร้อมด้วยน้ำใจ จริยธรรมอันดีงามยิ่ง ได้ช่วยเหลือเอื้อเฟื้อแก่แก่บุคคลรอบข้าง และเป็นครูที่ดี จึงเป็นที่รักของทุกคนที่รู้จัก ครอบครัวของอาจารย์นับเป็นแบบอย่างที่ดีมากของครอบครัวที่มีคุณภาพ นอกจากนี้แล้วอาจารย์ และคู่ชีวิตยังเป็นตัวอย่างที่สมบูรณ์แบบในการอยู่ร่วมกัน และช่วยกันทำงานเพื่อจรรโลงสังคม จากความรู้ความสามารถ มนุษย์สัมพันธ์ที่ดี ทำให้มีการติดต่อจัดตั้งหน่วยงาน และการจัดหาทุนต่างๆ มาช่วยในการค้นคว้าวิจัยทางชีววิทยาของระบบประสาทและพฤติกรรม ซึ่งนำไปสู่การพัฒนาการที่ดีขึ้นของเด็ก และครอบครัวในสังคมไทย แม้ว่าอาจารย์จะถึงวัยครบรอบ 60 ปี แต่ประสบการณ์ต่างๆ ที่มีอยู่จะยังคงได้ใช้

ที่ระลึก พญ. นิตยา คชภักดี อายุครบ 60 ปี (5 รอบ) 29 ธันวาคม 2550 Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi 60th Birthday on 29th December 2007

ต่อ เป็นที่ต้องการของเด็ก และครอบครัวไทยต่อไปอีกนาน เนื่องในวาระโอกาสอันเป็นมงคลนี้ ผมและภรรยาขอ
อัญเชิญคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายที่อาจารย์เคารพนับถือ จงดลบันดาลให้อาจารย์และครอบครัว
ประสบแต่ความสุขสมหวังในสิ่งที่ตั้งตามทุกประการ

ศ.คลินิก นพ.สุนทร — พญ. ลัดดาวัลย์ อ้อเผ่าพันธ์

ในนามหัวหน้าสถานีอนามัยวัดสุวรรณ และเจ้าหน้าที่ ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลก
ตลอดจนคุณงามความดีที่ท่านอาจารย์ได้ปฏิบัติมา จงส่งผลให้ท่านอาจารย์พบกับความสุข ความเจริญ สุขภาพแข็งแรง
ปลอดภัยอันตรายทั้งปวง

เอื้อง รอดโพธิ์ทอง

รู้สึกเป็นเกียรติเป็นอย่างยิ่งที่ได้ร่วมงานกับท่าน พญ.นิตยา คชภักดี ท่านได้อุทิศเวลาที่ผ่านมาให้กับการทำงาน และ
พัฒนาสังคม โดยไม่รู้สึกรู้หาเหนื่อย ย่อท้อต่ออุปสรรคใดๆ เลย และยังเป็นแบบอย่างที่ดีต่อลูกน้อง และบุคคล
ต่างๆ ที่ได้ร่วมงานด้วย ตลอดระยะเวลาที่ผ่านมา คุณธรรมและน้ำใจของท่านเป็นสิ่งที่ติดตาม และงดงาม เหมาะที่จะเป็น
ตัวอย่างที่ดีเป็นบุคคลตัวอย่างที่น่ายกย่องเป็นอย่างยิ่ง

นางบุญมี โชติแสงศรี

81/4 ม.5 ต.ศาลายา พุทธมณฑล นครปฐม 73170

โทรศัพท์ 02-889-2649 มือถือ 084-166-0270

ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย พระบรมโพธิสมภารพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัว อำนวยอวยพรให้ท่านอาจารย์
นิตยา คชภักดี มีความสุขภาพ แข็งแรง มีความสุขใจ มีกำลังใจที่จะสร้างสรรค์งานและมุ่งมั่นทำงานดี ๆ อย่างนี้ต่อไป

ขอขอบคุณอาจารย์ที่เปิดโอกาสให้เป็นลูกศิษย์ สั่งสอน อบรมบ่งเพาะนักศึกษาให้เป็นต้นกล้าแข็งแรง เปิดโลก
ทัศน์ของศิษย์ให้รู้ในสิ่งที่ไม่เคยรู้เห็นในสิ่งที่ไม่เคยเห็น และไปในที่ที่ไม่เคยไป

ขอขอบคุณอาจารย์อีกครั้งที่อุทิศแรงกายแรงใจ จนล่วงวัย 60 ปี ก็ยังคงยึดมั่น อุทิศหา ศิษย์จะน้อมรับคำสอน
และยึดมั่นในความดีตั้งความดีของอาจารย์สืบต่อไป

นางสาวบุษยรัต รุ่งสาคร

153/1 ถ. สุนทรวิท ต.ตลาด อ.กระทุ่มแบน จ.สมุทรสาคร 74110

โทรศัพท์ 034-471399 มือถือ 086-984-5300

ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ในสากลโลก จงดลบันดาลให้ท่านอาจารย์นิตยามีสุขภาพร่างกายและจิตใจสมบูรณ์แข็งแรง เป็นร่มโพธิ์ร่มไทรเป็นต้นแบบและกำลังสำคัญในการสร้างสรรค์งานเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัวต่อไป

ดีใจมากค่ะที่ได้เป็นลูกศิษย์อาจารย์ ชอบคุณความรู้ต่าง ๆ และความห่วงใยที่อาจารย์มีให้ต่อศิษย์ทุกคน จะยึดมั่นอาจารย์เป็นแบบอย่างที่ดีในการทำงานเสมอไปค่ะ

นางสาวชาลินี สามงามเหล็ก

งานการพยาบาลกุมารเวชศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามธิบดี
48/11 ม.3 แขวงคลองถนน เขตสายไหม กทม.๙

เรียน อาจารย์นิตยาที่เคารพค่ะ

เนื่องในโอกาสที่อาจารย์ครบวาระ 60 ปีในปีนี้ และในวาระนี้ที่อาจารย์ได้ผ่านประสบการณ์ในการเป็นผู้ให้มา โดยตลอดในช่วงโอกาสที่ผ่านมาเช่น การเป็นผู้ให้ในด้านของความรู้ วิชาการให้กับลูกศิษย์ผู้ให้ในฐานะแพทย์ผู้ดูแลรักษาผู้ป่วยเด็กให้กับครอบครัวต่าง ผู้ให้ในฐานะอาจารย์หัวหน้างานที่ก่อกำหนดงานในด้านต่าง ๆ มากมาย เช่น งานวิจัย งานการเรียนการสอนในหลักสูตรต่าง ๆ และโดยเฉพาะผู้ก่อตั้งหลักสูตรสาขาพัฒนาการมนุษย์ รวมทั้งอาจารย์เป็นผู้ให้ในฐานะผู้ก่อตั้งสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว จนปัจจุบันนี้สถาบันนี้มีอายุครบรอบ 10 ปีแล้วเช่นกัน

จึงขอให้โอกาสนี้เป็นโอกาสแสดงเจตจำนงที่ดีต่ออาจารย์ให้ได้มีความสุข สดชื่น รื่นรมย์ สุขภาพแข็งแรงทั้งกายและใจ เพื่อเป็นขวัญและกำลังใจให้กับบุคลากร ผู้ร่วมงาน ลูกศิษย์ กลุ่มผู้ป่วยเด็กและครอบครัว และรวมทั้งชุมชนศาลายาต่อไปด้วยค่ะ

ด้วยความเคารพรักค่ะ

พญ. หทัย ดำรงค์ผล

12 ธันวาคม 2550

ขอให้ท่านอาจารย์มีความสุข มีโอกาสได้ฟังวิชาการที่เกี่ยวข้องกับพัฒนาการเด็กจากอาจารย์ จึงขอเป็นกำลังใจให้อาจารย์ได้ทำงานเพื่อเด็กไทย และประเทศชาติ ให้พัฒนาและเจริญก้าวหน้าสืบไป ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์จงดลบันดาลให้อาจารย์มีสุขภาพร่างกายแข็งแรงสุขภาพใจสดชื่น มีความสุขมาก ๆ นะคะ
ศิริพร นีราพันธ์ หอผู้ป่วยเด็ก 4 คณะแพทยศาสตร์ รพ.รามธิบดี

คำกล่าวมุทิตาจิต

แต่ รศ. พญ. นิตยา คชภักดี

นับแต่วันที่เราได้มาเป็นศิษย์ของอาจารย์ ด้วยการเป็นนักศึกษา รุ่นที่ 1 สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล ในหลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาพัฒนาการมนุษย์ ที่อาจารย์ได้เป็นผู้ริเริ่มเปิดหลักสูตรนี้ขึ้นนั้น เราทุกคนต่างได้รับความรู้และการพัฒนาจากอาจารย์เป็นอย่างมาก ความสำเร็จของพวกเราในวันนี้มีอาจารย์เป็นผู้มีส่วนสำคัญในการผลักดัน และสรรค์สร้างขึ้นทั้งสิ้น อาจารย์เป็นครูที่ให้ความเมตตา กรุณา ต่อศิษย์เป็นอย่างยิ่งอาจารย์พยายามผลักดันและให้ความช่วยเหลือ เพื่อให้ศิษย์ได้สำเร็จการศึกษาโดย

ไม่เลือกที่จะเป็นนักศึกษาในความดูแลของอาจารย์หรือไม่ พระคุณของอาจารย์ทั้งที่กล่าวมาและที่ไม่สามารถกล่าวถึงได้หมดนั้น ยังคงจารึกอยู่ในใจของเราทุกคนอยู่เสมอมา

ในโอกาสที่อาจารย์จะมีอายุครบ ๖๐ ปีนี้ ในนามของศิษย์ทุกคนขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลก โปรดดลบันดาลให้อาจารย์ และครอบครัว มีความสุข สุขภาพแข็งแรง และประสบแต่สิ่งที่ดีงามตลอดไป

ด้วยความเคารพอย่างสูง
ศิษย์หลักสูตรวิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต
สาขาพัฒนการมนุษย์ รุ่นที่ ๑

กราบเรียนอาจารย์นิตยา คชภักดี

วันเวลาที่ผ่านมามาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ทำให้เราทั้งสองรับรู้ถึงพระคุณของอาจารย์ที่ให้ความเมตตา กรุณา อบรมสั่งสอนเราทั้งสองคน ให้อยู่ในกรอบของความดี อย่าประมาทในการดำเนินชีวิต และช่วยเหลือในยามที่เราพลาดพลั้ง อาจารย์เปรียบเสมือนแม่ของเรา แม่ผู้มีแต่ให้และไม่หวังสิ่งตอบแทนใดๆ จากลูก เราทั้งสองยังจำได้ดี ถึงวันที่อาจารย์อวยพรให้เราดำเนินชีวิตคู่ และตั้งแต่วันนั้น ชีวิตของเราทั้งสองได้ดำเนินตามทีอาจารย์ได้สอนสั่งตลอดมา และจักทำตลอดไป

เนื่องในวาระโอกาสที่อาจารย์มีอายุครบ 60 ปี เราทั้งสอง ขออัญเชิญคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย ดลบันดาลให้อาจารย์และครอบครัวได้รับสรรพมงคล ตลอดจนความสุขสวัสดิ์จงเกิดกับอาจารย์และครอบครัวทุกเมื่อ

ด้วยรักและเคารพอย่างสูง
ศรัล-รุ่งปิยะดา ชุนวิทยา
(เต้-โซ่)

งานสร้างสรรค์ท่านทำด้วยใจ เสียตายจนพูดไม่ออก อยากบอกถึงความภายใน ภูมิใจที่ได้เป็นศิษย์ จะดำเนินชีวิตตามท่านบ่มชี้

ท่านอุทิศในงานจนวัยเกษียณ ต้องทนทุกอย่างดุจตั้งแสงเทียนต้านลมผ่านเวียนผันเปลี่ยนชีวิตคน จะนานแค่ไหนยังซึ้งในกมล ขอบุญกุศลทั่วหล้าสากล โปรดบันดาลดล ให้ครูประสบสุขนิรันดร์เทอญ แต่ “อาจารย์นิตยา ผู้เป็นครูด้วยจิตวิญญาณ ห่มเทอบรมสั่งสอนพวกผมอย่างจริงจัง ท่านไม่กลัวว่าลูกศิษย์จะไม่ชอบ ท่านอบรม ท่านชี้แนะทุกคน อย่างจริงจัง นี่แหละ....ครูในดวงใจ....ของทุกคน

นายอนุชา จิตรอักษร
สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว
5/236 ซ.จูลโซติ ถ.สุขาภิบาล 5, ออเงิน เขต สายไหม กทม.10220
โทร.085-0447400
E-mail: okanucha@hotmail.com

ที่ระลึก พญ. นิตยา คชภักดี อายุครบ 60 ปี (5 รอบ) 29 ธันวาคม 2550 Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi 60th Birthday on 29th December 2007

กราบขอบพระคุณในความเมตตากรุณาที่อาจารย์มีให้ต่อลูกศิษย์ทุกคน

กราบขอบพระคุณในทุกโอกาสที่อาจารย์ได้มอบให้ตลอดมา

กราบขอบพระคุณด้วยรักจากใจ ขอให้อาจารย์นิตยา มีสุขภาพแข็งแรงตลอดไปค่ะ

นางสาวอัจฉรีย์ สุวรรณชื่น

ฝ่ายโภชนาการ โรงพยาบาลรามาริบัติ

166/6 ซอยวัดราชา ถนนสามเสน แขวงวิหิระ เขตดุสิต กทม.10300

โทร.02-2434596 มือถือ 089-6933981

E-mail: aunchun87@hotmail.com

อยากกราบขอบพระคุณอาจารย์นิต สำหรับคำแนะนำ และความรู้ที่ได้รับหลักสูตรพัฒนาการมนุษย์ที่อาจารย์ก่อตั้ง เหมือนเป็นการเปิดโลกให้หนูได้รู้จักสิ่งต่างๆ มากขึ้น ขอบพระคุณอาจารย์สำหรับการชี้ทางการทำวิทยานิพนธ์ให้หนู และสิ่งสำคัญที่สุดคือกำลังใจที่ มีให้นักศึกษารุ่น 49 เสมอมา

กราบขอบพระคุณอาจารย์อย่างยิ่งค่ะ

นางสาวอลิษา (ขวัญ) สรรพพงศ์

บริษัท ศรีไทย ซุปเปอร์แวร์ จำกัด

63/5 ซ.115 ถ.พหลโยธิน จรเขี้ยว ลาดพร้าว กทม.10230

โทร.02-578-1408 มือถือ 085-919-5131

E-mail: a_suppamong@hotmail.com

เมื่อ 20 กว่าปีที่แล้วผมได้เจอกับหมอนิตยา ในฐานะแพทย์กับเด็กที่มาตรวจ IQ เมื่อเวลาผ่านไป ผมได้มาเจอกับหมอนิตยาในฐานะอาจารย์ที่ “สถาบันเด็ก” อาจารย์หมอนิตยาเป็นอาจารย์ที่น่ารักมาก รักลูกศิษย์ทุกคน สอนเก่งมากเข้าใจง่าย ท่านทุ่มเทร่างกาย แรงใจในการสอนเป็นอย่างมาก

“ผมดีใจ และขอขอบคุณ อาจารย์หมอนิตยา ที่รัก และเมตตา ลูกศิษย์คนนี้”

รักอาจารย์มาก

นายวิพรัตน์ พูลลาภ

304/370 ซ.49/1 ถ.พหลโยธิน เขตหลักสี่ กทม.10210

โทร.083-244-4464 โทรสาร 02-5613970

E-mail: priest_dinny@hotmail.com

ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย อำนวยพรให้อาจารย์นิตยาผู้เป็นที่เคารพรักของศิษย์ทุกคน มีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง มีความสุขสดชื่นตลอดไป

หนูดองขอกราบพระคุณอาจารย์ที่กรุณาให้หนูได้มีโอกาสร่วมทำงานและเรียนรู้จากอาจารย์หลายๆ อย่าง ได้เรียนรู้แนวทางการทำงานด้านพัฒนาการเด็กทั้งในส่วนของชุมชน และการจัดการฝึกอบรมต่างๆ ขอกราบขอบพระคุณอาจารย์เป็นอย่างสูงค่ะ

พญ.แก้วตา นพมณีจำรัสเลิศ

สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล

โทร. 02-4410241-8 มือถือ 089-4912605

ที่ระลึก พญ. นิตยา คชภักดี อายุครบ 60 ปี (5 รอบ) 29 ธันวาคม 2550 Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi 60th Birthday on 29th December 2007

60 ปีเวียนมาครบรอบ

ขอประสพพบสิ่งที่สร้างสรรค์

นักศึกษาแห่งสถาบันฯ

ขอให้คุณพระท่านจงคุ้มครอง

นางสาววัฒนาрі อัมมวรรณี

นักศึกษาปริญญาโท สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว

โทร.086-188-0335

E-mail: tsuyu_tiki@hotmail.com

ขอขอบพระคุณอาจารย์สำหรับความรู้ ความกรุณา ความเอื้ออาทรที่อาจารย์มอบให้กับพวกเรา ขอให้อาจารย์มีความสุข มีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง มีสุขภาพใจที่สดชื่นแจ่มใส

นางสาวพิมพ์ชนก วงศาโรจน์

202/5 ม.5 ต.นครปฐม อ.เมือง จ.นครปฐม

โทร.034-215006 มือถือ 086-1702719

E-mail: aompsy29@hotmail.com

ขออัญเชิญสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายจงดลบันดาลให้อาจารย์มีความสุขที่แข็งแรง ไม่มีโรคภัยไข้เจ็บเข้ามาถล่มร้าย

นางสาวสุจินดา ย่องเงิน

นักศึกษาปริญญาโท สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว

โทร.086-6932997 E-mail: pani_pook@hotmail.com

เนื่องในโอกาสที่อาจารย์มีอายุครบ 60 ปีนี้ ขอให้อำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยดลบันดาลให้อาจารย์มีความสุขที่แข็งแรง ปราศจากโรคภัยไข้เจ็บใดๆ ทั้งปวง รวมทั้งมีความสุขตลอดไปนะคะ

นางสาวจอมขวัญ รัตนกิจ

นักศึกษาปริญญาโท สาขาพัฒนาการมนุษย์ สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว

เอ.อาร์.อพาร์ทเมนต์ ห้อง 139 ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม

โทร.081-9727280

E-mail: jomkwant@hotmail.com

พญ.นิตยา คชภักดี เป็นอาจารย์แพทย์ท่านแรกที่ข้าพเจ้าคิดถึง ด้วยเคยมีประสบการณ์ในการเข้าฟัง อาจารย์บรรยายเรื่องพัฒนาการเด็กเมื่อเกือบ 7 ปีที่ผ่านมา ประทับใจท่านสามารถบรรยายเรื่องต่างๆ ของเด็ก ให้ฟังเป็นเรื่องใกล้ตัว ฟังง่าย ๆ มองเห็นภาพตามชัดเจน ข้าพเจ้ารู้สึกสนุกกับการทำงานกับเด็ก ๆ มากขึ้น

เมื่อมีโอกาสเข้ามาศึกษาที่สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว สิ่งที่ประทับใจมาก ๆ คือ อาจารย์ให้ความรัก สนใจ เป็นกันเองกับเด็ก ๆ ที่เหมือนเป็นสิ่งมีชีวิตเล็กๆ ภายในสถาบันฯ อาจารย์ช่วยกรุณาอธิบายวิชา ความรู้ที่ทันสมัย และยังกรุณาสอนแม้แต่มารยาทในการนำเสนอข้อมูลต่างๆ ขอบพระคุณค่ะ

ข้าพเจ้า ขออำนาจพระคุณศรีรัตนตรัย ดลบันดาลให้อาจารย์มีความสุขอนามัยที่แข็งแรง เป็นร่มโพธิ์ ร่มไทร ของชาวสถาบันแห่งชาติฯ ไปนานแสนนาน

นางสาวไพบดา วิรัชมี

สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว
โทร.086-5341743
E-mail: paiyada2@hotmail.com

นับตั้งแต่ก้าวเดินเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว ซึ่งก็ได้รู้จักกับท่าน
อำนวยการชื่อ รศ.พญ.นิตยา คชภักดี ในสมัยนั้น เป็นเวลา 3 ปีมาแล้ว ผมขอเรียกท่านว่า “อาจารย์นิตยา” ความรู้สึก
แรกที่ได้พบและพูดคุยกับท่านรู้สึกว่าคุณเป็นผู้มีบุคลิกภาพของผู้นำที่มีความมั่นใจสูง เป็นคนเก่ง ผมนับถือท่านที่ เป็นผู้
ประสบความสำเร็จในหน้าที่การงานและชีวิตครอบครัว เป็นแบบอย่างที่ดีให้กับลูกศิษย์ และผู้ได้บังคับบัญชา ท่านมี
ส่วนสำคัญในการที่ผมได้ทำงานอยู่ที่สถาบันฯ ในเวลานี้ เพราะความเอื้ออารีของท่าน ผมไม่มีสิ่งใดจะกล่าวไปมากกว่า
ขอให้สิ่งศักดิ์สิทธิ์ คุ่มครองภยันตรายใด ๆ ที่ล่วงล้ำท่าน-ครอบครัว-และขอให้สุขภาพของท่านแข็งแรง อยู่เป็นร่มโพธิ์
ร่มไทรให้เหล่าลูกศิษย์ และลูกศิษย์ และลูกหลานบริวารของท่านต่อไปนาน ๆ

ด้วยความเคารพและนับถือ

นายพนพฤทธิ์ ชาตินิยม

งานบัณฑิตศึกษาและฝึกอบรม สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว

นับเป็นเวลาเพียงไม่กี่ปีที่ได้พบเจอกับอาจารย์ แต่ความเมตตากรุณาความโอบอ้อมอารี และความหวังดีของอาจารย์ที่มี
ต่อศิษย์ ยังมีเหลือไหลมาอย่างสม่ำเสมอไม่เคยขาดหาย แม้ศิษย์อาจจะหลงทางไปบ้าง แต่อาจารย์ยังคงให้อภัยศิษย์
เสมอมา ความรักของอาจารย์ที่มีต่อศิษย์ หากจะกล่าวและตอบแทนคุณที่ล้นเหลือของอาจารย์คงจะไม่สามารถแทนคุณ
ได้หมด ดังนั้นในโอกาสวาระที่ดังนี้ ขอให้ความรัก ความดีงามทั้งหลายในโลก จงกลับคืนมาสู่อาจารย์ด้วยใจที่รักอาจารย์
อย่างคงมั่น

นางสาวสุชีชา จิตรจารุงศ์

กลุ่มนิทานกระดานหก

20 ซ. เพชรเกษม 62/1 แยก 3 บางแคเหนือ บางแค กทม.10160

โทรศัพท์ 02-4559075 มือถือ 086-9778826

E-mail: oooh_zaa@hotmail.com

กราบเรียนอาจารย์ พญ.นิตยา คชภักดี เนื่องในโอกาสครบ 60 ปีนี้ ขอให้คุณพระศรีรัตนตรัยดลบันดาลให้
อาจารย์มีสุขภาพกายแข็งแรงยืนนาน ขอให้มีความสุข และอยู่เป็นที่เคารพรักของพวกเราตลอดไป

ขอบพระคุณอาจารย์ที่เป็นผู้ให้โอกาส ให้โอวาท ให้ความรู้และให้ประสบการณ์ต่างๆ มากมายในชีวิต รวมทั้ง
เป็นแรงบันดาลใจด้านการงานพัฒนาการเด็กอย่างเป็นองค์รวม และเป็นแม่แบบให้กับพวกเราได้ก้าวเดินตามและ
พัฒนางาน พัฒนาชีวิตสืบต่อไป

ด้วยความเคารพรักอย่างสูง

นางสาวประพา หมายสุข

สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว

999 มหาวิทยาลัยมหิดล ต.ศาลายา อ.พุทธมณฑล จ.นครปฐม

โทรศัพท์ 02-4410602 โทรสาร 02-4410167 มือถือ 086-3872674

E-mail: prapamaisooh@hotmail.com

ที่ระลึก พญ. นิตยา คชภักดี อายุครบ 60 ปี (5 รอบ) 29 ธันวาคม 2550 Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi 60th Birthday on 29th December 2007

ประทับใจในความอบอุ่นและความเมตตา ที่เป็นเหมือนรัศมีที่อยู่รอบๆ ตัวอาจารย์หมอนิตไม่ว่าเรารู้สึกเหนื่อยหน่ายต่ออะไรๆ เมื่อได้ยินเสียง และเจอรอยยิ้มทุกอย่างที่รู้สึกเหนื่อย กลายเป็นความกระตือรือร้น อยากรู้ อยากอ่าน อยากเรียน สนุกที่จะเรียนในสาขา “พัฒนาการมนุษย์”

ขอขอบพระคุณท่านอาจารย์ที่เสียสละเวลา ทุ่มเทพลงกาย ใจ ที่ถ่ายทอดความรู้ ประสบการณ์ที่หลากหลายให้พวกเรา

“จารย์หมอนิต คือ แม่พิมพ์ในดวงใจ และคือแม่แบบที่เรย์ตั้งใจจะทำตามแบบอย่างของอาจารย์ แม้ไม่ได้ 100 เปอร์เซ็นต์ ขอแต่ 1 เปอร์เซ็นต์” ก็ยังดี

อ้อมกอดแสนอบอุ่น	ยิ้มละมุนตราตรึงใจ
แทนความรักอันมากมาย	เกินบรรยายเป็นถ้อยคำ
กราบแทบเท้าขอบพระคุณ	ที่การุณและหนุนนำ
ทุกคำสอนฟังใจจำ	จักทำดีตามอย่างครู

เรย์ 49

นางสาวศศิธร จเร
โรงเรียนสัมมาสิกขาสันตือโสภ
64/50 ห้อง 512 ถ.ตะวันออก 1 ซ. นวมินทร์ 44 เขตบึงกุ่ม กทม.
โทรศัพท์ 085-9048160
E-mail: kaka_na@hotmail.com

เนื่องในโอกาสอายุครบ 60 ปี ผมขอให้อาจารย์มีสุขภาพแข็งแรง อารมณ์เบิกบาน แจ่มใส อย่างที่ผมเคยเห็น เคยสัมผัส แม้จะเป็นช่วงระยะเวลาสั้นๆ แต่มันก็เป็นช่วงที่มีคุณค่ากับผมมาก และขอให้อาจารย์ยังเป็นอาจารย์ของผมไปเรื่อยๆ

นายหัสติน แก้ววิชิต
นักศึกษาปริญญาโท สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว
E-mail : thanatosy@hotmail.com

ถึงแม้ว่าเวลาจะผ่านมาแล้วถึง 60 ปี แต่คุณหมอนิตยาท่านก็ยังคงทำประโยชน์เพื่อสังคมและประเทศชาติอยู่ตลอดเวลา ท่านเป็นทั้งคุณหมอ เป็นทั้งครู เป็นทั้งเจ้านาย และเป็นที่พักพิงของผมตลอดมา และต่อไป ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย จงอำนวยอวยชัยมงคลให้ท่านมีสุขภาพแข็งแรงเป็นร่มโพธิ์ให้ความร่มเย็นแก่พวกเราตลอดไป

นายสิทธิพร กล้าแข็ง
สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว
91/264 อาคาร 30 ชั้น 1 บ้านเอื้ออาทรศาลายา
ต.ทรงคนอง อ.สามพราน จ.นครปฐม
โทรศัพท์ 084-1398674
E-mail : porn_2518@yahoo.com

ที่ระลึก พญ. นิตยา คชภักดี อายุครบ 60 ปี (5 รอบ) 29 ธันวาคม 2550 Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi 60th Birthday on 29th December 2007

ขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายจงดลบันดาลให้อาจารย์นิตยา มีสุขภาพแข็งแรง อายุยืนยาว และประสบแต่ความสุขตลอดไปค่ะ

นางสาวสาริณี เอื้อกิตติกุล

92/15 ถนนราธิวาสราชนครินทร์ 15 แขวงทุ่งมหาเมฆ เขตสาทร กทม.10120

โทรศัพท์ 02-286-6884 โทรสาร 02-2864847 มือถือ 089-1925979

E-mail: t_mo111@hotmail.com

ตั้งแต่ที่หนูได้เข้ามาเรียนที่สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว ความรู้สึกที่หนูมีต่ออาจารย์ตั้งแต่แรกจนถึงตอนนี้คือหนูรู้สึกอบอุ่นใจ เพราะหมอนิตเป็นเหมือนแม่ที่คอยห่วงใยลูกเสมอ หมอนิตมักจะทักทายและไต่ถามถึงความเป็นอยู่ด้วยรอยยิ้ม ทำให้หนูรู้สึกอึดอัดใจทุกครั้ง หนูก็ขอกราบขอบพระคุณหมอนิตเป็นอย่างสูงนะคะที่ช่วยทำให้หนูเข้าใจอย่างยิ่งว่า การที่มนุษย์เราจะพัฒนาได้อย่างสมบูรณ์ต้องมีความพร้อมทั้งด้านกาย จิตใจ และสังคม สิ่งแวดล้อม ซึ่งสามารถนำไปประยุกต์ใช้ได้กับชีวิตของตัวเอง เนื่องในวันที่อาจารย์เกษียณอายุราชการหนูก็ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลายในสากลโลกจงช่วยคุ้มครองอาจารย์และครอบครัวให้ประสบแต่ความสุขสุขภาพสมบูรณ์ แข็งแรงตลอดไปนะคะ

ด้วยความเคารพอย่างสูง

นางสาวเบญจวรรณ งามวงศ์วิวัฒน์

โรงพยาบาลศิริราช

33/13 หอพักพยาบาลบางระมาด แขวงบางระมาด เขตตลิ่งชัน กรุงเทพฯ 10170

โทรศัพท์ 081-0821147

E-mail: benjii_hotmail.com

เก่งกล้าเกริกเกียรติหญิงไทยนาม “นิตยา”

อีกสกุลฟุ้งขจรระบือไกล “คชภักดี”

คู่บารมี “นัยพินิจ” ชิดแนบเสนาหา

ดำรงตำแหน่งวิชาการงามสมสง่า

พัฒนาเด็กไทย นำร่องสมองดี (Brain Child Development)

อีกทั้งสอนนอนหลับ (Sleep) ไม่ทับสิทธิ์

ให้ทุกคนหลับสนิทตั้งใจหมาย

แถมชวนชวายนสอนพฤติกรรม (Behavior) นำวิถี

อาจารย์สมเป็นครูดีผู้สอนศิษย์

เป็นมิ่งมิตรคอยช่วยคิดช่วยปรึกษา

เฝ้าอบรมสั่งสอนศิษย์สมดังเจตนา

ร่วมกันพาพัฒนาชาติไทยให้ดำรง

บัดนี้ ถึงเวลาที่ต้องจาก แต่ไม่พรากจากใจศิษย์ทั้งหลาย

แม้เกษียณก็ยังไม่ได้ตาย ไฟในกายของอาจารย์ยังเปี่ยมพลัง

ศิษย์ขอคารวะด้วยใจที่เคารพ ศิษย์ขอนบวันทาหัตถ์ขึ้นเหนือเศียร

ขอเคารพท่านอาจารย์นิตยาผู้พากเพียร ให้สถิตเสถียรสุขสถาพรนิรันดร์เทอญ....

ด้วยรักและเคารพ

ดร.ธัญดา สุทธิธรรม

ภาควิชาสรีรวิทยา คณะแพทยศาสตร์

มหาวิทยาลัยขอนแก่น

แต่ครูผู้เป็นแรงบันดาลใจและเป็นแสงไฟส่องนำทาง

นับจากวันแรกที่ได้ก้าวเข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว ในฐานะ นักศึกษาหลักสูตรพัฒนาการมนุษย์ ยังไม่เคยรู้สึกผิดหลังกับการได้เข้ามาเป็นส่วนหนึ่งของที่นี่เลย ทุกครั้งที่ได้ยินชื่อ อ. นิตยา ก็จะต้องนึกถึงผู้หญิงเก่ง ผู้มากด้วยความสามารถและแสนจะใจดี การที่ได้เรียนและสัมผัสกับ อ.นิตยา ทำให้ได้ เปิดโลกทัศน์ที่กว้างขึ้น อ.นิตยาไม่เพียงแต่จะประสิทธิ์ประสาทวิชาให้เท่านั้น แต่อาจารย์ยังมอบความรัก ความเมตตา และเป็นเสมือนแสงสว่างให้กับคนที่กำลังหลงทางในความมืด จิตวิญญาณของความเป็นครูในตัวท่าน ได้เปล่งแสงให้ทุกคนได้ประจักษ์ว่านี่คือครูในอุดมคติ ครูที่เป็นแบบอย่างที่ดี ครูที่เป็นแรงบันดาลใจที่จะทำให้ไม่ย่อท้อต่ออุปสรรคขวากหนาม แม้ว่างานของท่านจะหนัก แม้ว่าท่านจะเหนื่อยเพียงไหน แม้ว่าเวลาทุกนาทีของอ.นิตยาดูเหมือนจะสั้นกว่าคนอื่น เพราะท่านมีหน้าที่ต้องรับผิดชอบมากมาย อ.ก็ยังไม่เคยละทิ้งมันไปจากใจ ทั้งยังแบ่งเวลามารับประสิทธิ์ประสาทวิชาให้กับเราอีก ทุกครั้งที่ได้เรียนกับอ.จะต้องรู้สึกทึ่งและภาคภูมิใจทุกครั้งไป ทั้งที่อ.สามารถรับรู้ถึงความต้องการของศิษย์ เสมือนว่าท่านมีญาณวิเศษที่สามารถมองเห็นไปถึงกันบั้งหัวใจได้ ไม่ว่าจะได้ยินใครเอ่ยถึงอ.ก็จะได้ยินแต่เสียงคำชม คำสรรเสริญ และคำเหล่านั้นก็ไม่เคยเกินจริงเลยแม้แต่นิดเดียว การได้เป็นหนึ่งในอีกหลายพันหลายหมื่นคนที่ได้เป็นศิษย์ของอ.นิตยา แม้จะเป็นช่วงเวลาที่ไม่ยาวนานนัก แต่ทุกนาทีที่ผ่านไปมันช่างแสนจะมีคุณค่า ไม่ว่าใครจะถามหรือไม่ก็ตาม แต่ทุกครั้งที่เล่าแก่คนอื่นฟังด้วยความภาคภูมิใจว่าเราก็เป็นหนึ่งในลูกศิษย์ของอ.นิตยา ผู้ซึ่งมีอุดมการณ์มีปณิธาน และมีจิตวิญญาณของความเป็นครูผู้ให้อย่างแท้จริง

ขอบคุณโชคชะตาสำหรับโอกาสที่ทำให้เราได้รู้จักและเป็นหนึ่งในศิษย์ของอ.นิตยา รู้สึกว่าตนเองเป็นคนโชคดีมากคนหนึ่งที่ได้เรียนกับอาจารย์ผู้มากด้วยความสามารถ เต็มเปี่ยมไปด้วยพรสวรรค์ เป็นปูชนียบุคคลที่ไม่ว่าเวลาจะผ่านไปนานแค่ไหน ความประทับใจที่มีต่ออาจารย์จะคงติดตราตรึงและประทับอยู่ในหัวใจดวงนี้ตลอดไป

ด้วยความเคารพรักและศรัทธายิ่ง

นางสาวนภาวี ศรีจันทร์นิล

โรงพยาบาลวิชัยยุทธ

114/4 ถ.เศรษฐศิริ สามเสนใน พญาไท กทม.

โทรศัพท์ 02-265-7777 โทรสาร 02-2657656

มือถือ 056-7110252

E-mail: iamnophawcc@yahoo.com

แต่ อาจารย์นิตยา คชภักดี ผู้เป็นที่เคารพรัก

เมื่อครั้งที่เจ๊ียบได้มาพบและมาร่วมงานกับ รองศาสตราจารย์ พญ.นิตยา คชภักดี อาจารย์ได้กรุณาตอบรับเป็นกรรมการสอบวิทยานิพนธ์ ซึ่งตอนนั้นเจ๊ียบรู้สึกดีใจบวกกับความกลัวและกังวลบ้าง เพราะทราบมาว่าอาจารย์มีความเชี่ยวชาญด้านพัฒนาการเด็กมาก พอสอบป้องกันวิทยานิพนธ์สำเร็จ อาจารย์ได้ถามขึ้นมาว่า “อยากมาทำงานด้วยกันไหม รอให้จบก่อนละกัน” หลังจากจบปริญญาโทได้ระยะหนึ่งก็เลยตัดสินใจมาทำงานร่วมกับอาจารย์ที่สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว โดยคาดหวังว่าจะเรียนรู้ เพิ่มพูนในเรื่องการวิจัยด้านเด็กและครอบครัวมากยิ่งขึ้น เพื่อจะนำไปปรับใช้และต่อยอดความรู้กับการทำงานในอนาคตได้ สิ่งที่ได้รับจากอาจารย์ไม่เพียงแต่ในงานด้านบริหารและงานวิจัย ยังได้รับประสบการณ์การใช้ชีวิตร่วมกับคนอื่นซึ่งอาศัยการเรียนรู้จากอาจารย์โดยตรง จากวันนั้นถึงวันนี้ก็เป็นระยะเวลา 5 ปีแล้ว ที่ได้ทำงานร่วมกับอาจารย์ในตำแหน่งนักวิจัยและเลขานุการผู้อำนวยการสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว ถือเป็นความคุ้มค่าและ จุดเปลี่ยนในชีวิตเลยก็ว่าได้ นับเป็นความโชคดีของเจ๊ียบที่ได้ครูดีมาช่วยสั่งสอน และสนับสนุนให้เกิดการเรียนรู้อย่างต่อเนื่องและสม่ำเสมอ หากจะมองให้ลึกซึ้งจริงๆ สิ่งที่อาจารย์สอนสามารถนำไปใช้ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ทั้งใน-นอกองค์กรได้เป็นอย่างดี ซึ่งอาจารย์สอนเสมอว่า “มนุษย์แต่ละคนมีความแตกต่างกันขึ้นอยู่กับอบรมเลี้ยงดู และสภาพแวดล้อมที่เขาดำรงอยู่” ทำให้เจ๊ียบได้รู้ เข้าใจชีวิตของคนแต่ละคน มองคนเป็น และมีความแข็งแกร่งที่จะอยู่ร่วมกับคนในสังคมแม้ว่าจะเป็นสังคมเล็ก ๆ ในสถาบันฯ ก็ตาม

ในการทำงานที่สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัวถือเป็นรสชาติแห่งชีวิตและการเรียนรู้ เพราะเจ๊ียบได้พบปะกับคนทำงานในสถาบันฯ ที่หลากหลายลักษณะนิสัย หลายแง่มุม หลายความคิด อีกทั้งยังมีโอกาสได้

พบปะกับคณาจารย์ชาวต่างประเทศที่มาแลกเปลี่ยนและทำความตกลงร่วมมือในการวิจัยร่วมกับสถาบันฯ เช่น การวิจัยข้ามวัฒนธรรม การจัดประชุมวิชาการนานาชาติ 9th ICBM, WASM, BBSM, การจัดฝึกอบรม Early Warning Rapid Response (UNDP) ทำให้ได้มีโอกาสเปิดโลกทัศน์วิทยาการและแลกเปลี่ยนเรียนรู้ด้านงานวิจัยเด็กและครอบครัวและความรู้ทางวิชาการแขนงอื่น ๆ ร่วมกัน วิธีการที่อาจารย์สอนจะให้เรียนรู้กับประสบการณ์จริง และจับโยนลงในสถานการณ์ที่ต้องแก้ไขปัญหาทำให้เราสามารถจดจำสิ่งเหล่านั้นได้ดี อีกทั้งอาจารย์ยังมีวิสัยทัศน์กว้างไกลที่จะให้เจี๊ยบ หรือคนทำงานเชื่อมต่อไปเป็นเครือข่ายทางวิชาการร่วมกันต่อไป นอกจากนี้ มีโอกาสได้เรียนรู้วิธีการทำงานด้านวิจัยเด็กและครอบครัวทั้งในระดับชาติและนานาชาติร่วมกับคณะบุคคลที่มีชื่อเสียงในแวดวงด้านการพัฒนาเด็กและครอบครัว ทั้งในกระทรวง ทบวง กรม และองค์กรนานาชาติ (UNDP, UNICEF, WHO, UNESCO) เช่น โครงการวิจัยครอบครัวอยู่ดีมีสุข, โครงการพัฒนาตัวชี้วัดมาตรฐานหญิงชายในหน่วยงานภาครัฐและมาตรฐานครอบครัวเข้มแข็ง, งานวิจัยกับองค์กรยูนิเซฟ เช่น การจัดทำหนังสือความรู้เพื่อชีวิต, โครงการวิจัยพฤติกรรมการณ์เลี้ยงดูเด็กในครอบครัวและชุมชนในพื้นที่ 6 จังหวัดที่ประสบภัยสึนามิ เป็นต้น ทำให้เห็นภาพของการพัฒนาเด็กและครอบครัวอย่างเป็นองค์รวม และเรียนรู้วิธีการทำวิจัยร่วมกับคณาจารย์ในมหาวิทยาลัยต่าง ๆ เช่น มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ มหาวิทยาลัยวลัยลักษณ์ และมหาวิทยาลัยทักษิณ

ในด้านจิตใจ ในยามที่เจอกับปัญหา อุปสรรค ความทุกข์ ท้อแท้ใจ อาจารย์เป็นผู้ที่ให้คำแนะนำ ชี้แนะแนวทางที่ถูกต้อง ให้กำลังใจ และข้อคิดดี ๆ กับเจี๊ยบเสมอมา สอนวิธีในการใช้วาทศิลป์ในการสื่อสารกับคนด้วยความนุ่มนวลพร้อมกับการสัมผัสตัวอย่างอ่อนโยน ซึ่งเจี๊ยบก็ได้แบบอย่างมาโดยไม่รู้ตัว

เจี๊ยบในฐานะลูกศิษย์ ผู้ร่วมงาน และลูกสาวของอาจารย์ ขอกราบขอบพระคุณเป็นอย่างสูงในความกรุณาของท่านอาจารย์ และเจี๊ยบอยากจะทำให้อาจารย์มีเวลาพักผ่อนและดูแลสุขภาพของอาจารย์ให้มากยิ่งขึ้น (เป็นห่วงมากมาก....ค่ะ) เนื่องในโอกาสที่อาจารย์จะมีอายุครบ 60 ปีในปี นี้ ขอกราบอำนวยพร และขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์ในสากลโลกทั่วทุกสารทิศจงดลบันดาลให้ท่านอาจารย์มีสุขภาพแข็งแรง มีกำลังใจสมบูรณ์เพื่อจะเป็นแรงผลักดันให้อาจารย์ทำงานด้านการพัฒนาเด็กไทยให้เติบโตอย่างมีศักยภาพทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และมีความสุขอยู่บนโลกนี้ได้อย่างมั่นคงและเข้มแข็งตลอดไป....

ด้วยรักและเคารพอาจารย์เป็นอย่างยิ่ง

นางสาวนิตยา หนูไฉยา (เจี๊ยบ)
นักวิจัย

พวกเราชาวพุทธมณฑลโดยเฉพาะคนสาลาฯ ขอร่วมแสดงมุทิตาจิตและขอขอบคุณอาจารย์หมอนิตยาเป็นอย่างสูงที่ได้มาเป็นผู้บุกเบิก ทำวิจัย พร้อมการลุยงานหมู่บ้าน/ชุมชน ในเรื่องพัฒนาการเด็ก เยาวชน และการสร้างสถาบันครอบครัวให้ยั่งยืน ตลอด ๕ ปีที่ผ่านมา อาจารย์หมอไม่เคยเปลี่ยนความมุ่งมั่น ความตั้งใจในการทำงานในหมู่บ้าน/ชุมชน

ผมได้มีโอกาสรู้จักอาจารย์หมอ ตอนที่ผมได้รับมอบหมายจากท่านนายอำเภอให้เข้าร่วมโครงการชุมชนสาลาฯเอื้อต่อเด็ก เยาวชน ณ หมู่ที่ ๑ ตำบลสาลาฯ ได้เห็นอาจารย์หมอและคณะในนามสถาบันแห่งชาติ เพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว มหาวิทยาลัยมหิดล ได้พูดคุยกับชาวบ้าน เด็กๆ เยาวชนที่มาเป็นครอบครัวอย่างเป็นกันเอง เห็นหน้าตาผู้เข้าร่วมโครงการทุกคน รู้สึกเบิกบาน อบอุ่น และมีความสุข ตั้งแต่นั้นเป็นต้นมา ผมได้เห็น และสัมผัสความเป็นกันเองของอาจารย์หมอกับหมู่บ้าน/ชุมชน บางครั้งอาจารย์หมอก็กี่พาครอบครัวมาร่วมด้วย

พวกเราขอขอบคุณอาจารย์หมอนิตยาและครอบครัวอย่างจริงใจอีกครั้งหนึ่ง

ธวัชชัย แก้วคงคา

ปลัดอำเภอพุทธมณฑล นครปฐม

แต่ อาจารย์นิตยาที่เคารพรัก

หนูมีโอกาสได้เรียนวิชา Art appreciation กับอาจารย์หมอนิตยาตั้งแต่ปี 2526 ที่ห้อง N101 คณะวิทยาศาสตร์ ตอนนั้นหนูเป็นนิสิตกายภาพบำบัดปี 1 มหาวิทยาลัยมหิดล หนูรู้สึกประทับใจตั้งแต่เรียนกับอาจารย์ครั้งแรก อาจารย์เป็นครูที่ใจดี น่ารัก ยิ้มเก่ง คุยเก่ง เวลาอยู่ใกล้สามารถรู้สึกได้ถึงความเป็นผู้มีพลังอยู่ในตัว หนูไม่เคยคิดว่าจะได้กลับมาเรียนกับอาจารย์อีกครั้งตอนเรียนปริญญาเอก Neuroscience อาจารย์ก็ยังคงน่ารักและใจดีเหมือนเดิม เวลาช่วงผ่านไปรวดเร็วเหลือเกินผลอเดียวยุติแล้วแต่หนูจะไม่วันลืมเอกลักษณ์ประจำตัวของอาจารย์คือการร้องเพลงที่ไพเราะมาก หนูขอให้อาจารย์มีความสุขมีสุขภาพสมบูรณ์แข็งแรง ให้อยู่เป็นขวัญและกำลังใจของลูกศิษย์ตราบนานเท่านาน

ตัวรักและเคารพ

ผศ. ดร. ภานรี บุษราคมตระกูล

ในโอกาสที่ท่านอาจารย์มีอายุครบ 60 ปี ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยดลบันดาลให้ท่านอาจารย์และครอบครัว ประสบความสุข ความเจริญ ผลบุญใดๆ ที่ท่านอาจารย์ได้สั่งสมไว้จากการช่วยผู้ป่วยให้พ้นทุกข์ ขอให้ส่งผลให้ท่านอาจารย์ประสบแต่โชคดีและ มีความสนุกกับชีวิตหลังเกษียณมากๆ ค่ะ

จาก พญ.ปราณี เมืองน้อย

กุมารแพทย์-จิตแพทย์เด็กและวัยรุ่น สถาบันสุขภาพเด็กแห่งชาติมหาราชินี

ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย และสิ่งศักดิ์สิทธิ์ที่คุณหมอนิพนธ์ถือ ได้โปรดอำนวยพรให้ คุณหมอนิพนธ์มี สุขภาพแข็งแรง คิดสิ่งใดขอให้สมปรารถนาทุกประการ และเป็นคุณหมอนิพนธ์ผู้นำรักของทุก ๆ คน โดยเฉพาะเด็ก และครอบครัวที่คุณหมอนิพนธ์ทุ่มเทกำลังกาย และกำลังใจในการทำงานด้านนี้ตลอดมา

ด้วยความเคารพรัก

ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.จริยา วิทยะศุกร

หัวหน้าภาควิชาพยาบาลศาสตร์ คณะแพทยศาสตร์ โรงพยาบาลรามาริบัติ

ตั้งแต่ปี 2517 ที่ผม และรัตนาได้พบพินิจของแพทย์ประจำบ้านแผนกกุมารจนถึงปัจจุบัน พี่เป็นที่ปรึกษาที่ดี ของน้องๆ มาตลอด ในระยะที่ทำงานแล้วถึงจะไม่ได้พบโดยตรง แต่ถ้ามีเด็กที่มีปัญหาด้านพัฒนาการพี่ก็จะให้ คำแนะนำ และยินดีรับดูแลต่อเนื่องในรายที่มีปัญหาค่อนข้างมากด้วยความกรุณา ซึ่งได้รับฟังคำชมจากคุณพ่อคุณแม่ เด็กที่ส่งไปพบถึงแม้จะต้องรอคิวนานเป็นเดือน ไม่ว่าจะนานเพียงใด บุคลิกของพี่ที่สดใสให้ความรู้สึกที่ดีต่อผู้ใกล้ชิดก็ ไม่เคยเปลี่ยนแปลง

ผมขอแสดงความยินดีในโอกาสที่จะได้ปรับการทำงานจากงานประจำที่มีความก้าวหน้า และประสบความสำเร็จมาโดยตลอดไปสู่งานอีกหลายหลายโครงการที่พี่วางไว้ว่าจะทำด้วยความสุขใจ และจะระลึกถึงพี่ตลอดไป ครับ

รัตนา — เจตน์ โลหารชุน

ได้พบได้รู้จักอาจารย์มาเป็นเวลานาน...อาจารย์มีแต่คำพูดที่คอยชม มีกำลังใจ

.ขอเป็นกำลังใจแก่อาจารย์เพื่อพัฒนาการเด็กไทยต่อไป

หมึกคะ

ศรีสองค์ คล้ายโกศล

หอผู้ป่วยเด็ก 4 รพ.รามาริบัติ ถ.พระราม6 แขวงทุ่งพญาไท

เขตราชเทวี กทม.

ข้อความแสดงมุทิตาจิต เนื่องในโอกาสครบรอบ ๖๐ ปี พญ.นิตยา คชภักดี

ในโอกาสที่ รศ. พญ. นิตยา คชภักดี จะมีอายุครบ 60 ปี พวกหนูจากทีมงานวิจัย คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ขอร่วมแสดงความระลึกถึงอาจารย์ ผู้ซึ่งถึงแม้ว่าพวกดิฉันได้ทำงานกับอาจารย์ใน

ที่ระลึก พญ. นิตยา คชภักดี อายุครบ 60 ปี (5 รอบ) 29 ธันวาคม 2550 Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi 60th Birthday on 29th December 2007

ช่วงเวลาสั้นๆ 5-6 เดือนก็ตาม แต่พวกดิฉันมีความประทับใจในตัวอาจารย์มากๆ ด้วยบุคลิกของอาจารย์ที่เป็นคนใจดี ยิ้มเก่ง ทักทายและเป็นกันเองกับพวกเรามากๆ ที่สำคัญยิ่งอาจารย์มีพลังในการทำงานมาก อาจารย์สามารถทำงานได้ตลอดเวลาจนพวกเรามีคำถามกันอยู่ว่า อาจารย์เอาพลังนั้นมาจากไหน? (จากคนข้างกายอาจารย์หรือเปล่า) พวกเราหลายคนได้เรียนรู้วิธีการทำงานจากอาจารย์มากๆ และหวังไว้ว่าสักวันหนึ่งพวกเราคงมีพลังอย่างอาจารย์บ้าง...อยากบอกอาจารย์ว่าพวกเราดีใจและภูมิใจที่ได้มีโอกาสทำงานกับอาจารย์ค่ะ

ในวาระที่อาจารย์มีอายุครบ 60 ปี นี้ พวกหนูจากทีมงานวิจัย คณะพยาบาลศาสตร์ มหาวิทยาลัยสงขลานครินทร์ ขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัยและสิ่งศักดิ์ทั้งหลายโปรดดลบันดาลให้อาจารย์และครอบครัวมีความสุขกายและจิตที่ดีตลอดไปค่ะ

จาก.....

ที่ปรึกษาโครงการวิจัย รองศาสตราจารย์ ดร.ลดาวัลย์ ประทีปชัยกุล

หัวหน้าโครงการวิจัย ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุษกร พันธุ์เมธาฤทธิ์

คณะทีมวิจัย

1. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. วันธณี วิรุพห์พานิช
2. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร. ปิยะนุช จิตตนนท์
3. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.โสเพ็ญ ชูนวล
4. ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.อุไร หัตถกิจ
5. ดร.วรรณวิมล เบญจกุล
6. ดร.วีณา คันฉ่อง
7. นางสาวศิรินทร์ทิพย์ ตันชัชवाल (ผู้ช่วยวิจัยโครงการฯ)

คุณป้าหมอคือคนสำคัญ

คำพันคอสินนี้ เป็นความตั้งใจของคนทั้งอายุ 81 ปี
เพื่อมอบ ให้กับคนสำคัญของครอบครัวน้องบอสต

อาม่า ใช้เวลาพักผ่อนคำพันคอสินนี้เพียงเดือนเศษๆ เพื่อ
มอบให้กับคุณป้าหมอ ที่ดูแลน้องบอสต หลายชายของอาม่า
มาตลอดเกือบยี่สิบปี

อาม่า บอกว่า คุณป้าหมอ เป็นคนสำคัญของน้องบอสต
ที่ทำดีเป็นคนสำคัญของครอบครัวของเรา

พวกเราต่างให้อาม่าฟังว่า คุณป้าต้องเดินทางไป
ต่างประเทศบ่อยๆ บางทีก็มีอากาศหนาวเย็น อาม่า บอกว่า
คำพันคอสินนี้รักทอด้วยหัวใจ จะติดตามคุณป้าหมอ ไปให้
ความอบอุ่นทุกๆที่

ครอบครัวของเรา ขออ้อมนํากความสุข ความยินดีต่างๆ
มาพร้อมกับคำพันคอของอาม่าสินนี้ มอบแก่คุณป้าหมอที่เป็น
คนสำคัญของพวกเรา สำหรับการครบรอบวันเกิดในปีนี้จะ

ครอบครัวของน้องบอสต

บอสต อาม่า อาม่า อาม่า อาม่า
ป้าอ๊อ อาม่า อาม่า อาม่า

ปี 1990-1993 เมื่อดิฉันเป็นแพทย์ประจำบ้านกุมาร รามาฯ ดิฉันเป็นลูกศิษย์ของอาจารย์นิตยา อาจารย์สอนพวกเราหลายอย่าง และเป็นอาจารย์ที่ดิฉันชื่นชอบเป็นพิเศษท่านหนึ่ง

ปี 1994 เมื่อดิฉันเป็น staff ใหม่ ของภาควิชากุมาร ไม่มีที่นั่งทำงาน เพราะสถานที่ที่รามาฯ เราคับแคบมาก อาจารย์ก็กรุณาหาโต๊ะให้ดิฉันนั่งทำงานในห้องเดียวกับอาจารย์ ซึ่งก็มีเลขของอาจารย์นั่งอยู่แล้วด้วย ห้องของอาจารย์ไม่ใช่ห้องใหญ่ ทั้งๆที่ทำให้ห้องของอาจารย์แคบลงและความเป็นส่วนตัวของอาจารย์ลดลง แต่อาจารย์ก็แบ่งปัน ทั้งๆที่อาจารย์ไม่จำเป็นต้องแบ่ง ดิฉันรู้สึกซาบซึ้งและขอบพระคุณอาจารย์ตลอดมา แม้ฟังดูเหมือนเรื่องเล็กน้อย แต่สำหรับจิตใจแล้วนี่เป็นเรื่องที่ดิฉันไม่เคยลืมเลือน

ปี 1995 เมื่อดิฉันยังหาที่ training ต่อในต่างประเทศไม่ได้ มีแต่จดหมายตอบปฏิเสธจนแทบหมดกำลังใจ อาจารย์บอกดิฉันว่า “น้องรัก there is always a silver line in the sky” ประโยคนี้ดิฉันก็จำจนถึงทุกวันนี้เช่นกัน

อยากให้อาจารย์รู้ว่า น้ำใจอันดีงามของอาจารย์ที่มีต่อลูกศิษย์คนนี้มีค่าทางจิตใจเพียงใด สิ่งเล็กน้อยที่อาจารย์ให้และคำพูดเพียงไม่กี่คำเป็นสิ่งเติมเต็มกำลังใจให้ลูกศิษย์คนนี้เสมอมา ขออนุญาตบอกกล่าวความในใจนี้แต่อาจารย์คะ และในโอกาสครบ 60 ปี ของอาจารย์ ขอคุณความดีของอาจารย์ช่วยอำนวยพรให้อาจารย์มีสุขภาพกายและใจแข็งแรงและเป็นที่ยรักของพวกเราตลอดไป

ด้วยรักและเคารพ

รศ.พญ.ดวงฤดี วัฒนศิริชัยกุล

“ความประทับใจจากแพทย์รุ่นน้องคนหนึ่ง”

ได้รู้จักกับ อ.นิตยา หรือ “พีณิต” ของน้องๆ ตั้งแต่เข้าเรียนเตรียมแพทย์ (คณะวิทยาศาสตร์ การแพทย์-SC) จำได้ว่า “พีณิต” เป็นกรรมการของรุ่น ซึ่งมีคุณหญิง ดร. มธุรส รุจิรวัฒน์ (มงคลสุข) เป็นประธาน นักศึกษาหญิงจึงได้เห็นพีณิตยืนอยู่หน้าห้องเรียนเพื่อต้อนรับ และกล่าวโอวาทแก่น้องๆ เป็นประจำ มีความประทับใจในบุคลิกที่อ่อนหวาน เป็นผู้ใหญ่ โบราณสวย และยิ้มหวานของพีณิต ทั้งที่เป็นรุ่นพี่เพียงปีเดียว แต่พีณิตเป็นผู้ใหญ่ คอยให้คำปรึกษาแก่น้องๆ เป็นประจำ และที่ประทับใจมากที่สุดซึ่งถ้าถามคนในรุ่นก็คงจะทราบว่าเป็น “พีณิต” ร้องเพลง เพราะหลายๆ มีเสียงหวานซึ้ง เป็นกังวาน เพื่อนบางคนร่วมวงร้องเพลง Folk song กับ “พีณิต” เป็นภาษาอังกฤษ ส่วนดิฉันก็เป็นเพียงผู้ฟัง และคอยเชียร์อยู่เสมอ ถ้าพูดถึง “พีณิต” ก็ต้องไม่ลืม “พีณิตพิณิจ” ซึ่งพีทั้งสองเป็นคู่กันมาตลอดตั้งแต่เป็นนศพ. จนมีช่วงหนึ่งพีณิตพิณิจไปศึกษาต่อต่างประเทศ แต่พีทั้งสองก็ยังมีความรักและผูกพันกันตลอดเวลา

จำได้ว่าช่วงที่ขึ้นเรียนแพทย์ชั้นปีที่ 5, 6 และแพทย์ฝึกหัด (intern) ที่คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาล รามาธิบดี เคยได้ทำงานร่วมกับพีณิตอยู่ช่วงหนึ่ง โดยดิฉันเป็น (intern) และพีณิตเป็นแพทย์ประจำบ้านเด็ก มีคืนหนึ่งต้องอยู่เวร และมีเด็กมารักษาเรื่อง intussusception และเกิด arrest (จำไม่ได้ว่าด้วยสาเหตุใด) เราสองคนได้ช่วย resuscitate เด็กจนฟื้น และต่อมา ก็กลับบ้านได้ นับเป็นความภูมิใจของดิฉันโดยตลอด หลังจากนั้นดิฉันก็ไม่ได้มีโอกาสร่วมงานกับพีณิตอยู่นาน เพราะเราทำงานคนละ field กัน พีณิตเป็นกุมารแพทย์ และต่อมาได้เป็นผู้อำนวยการสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็ก และครอบครัว ส่วนดิฉันเป็นพยาธิแพทย์ แต่ทุกครั้งที่เราพบกันเราจะทักทายกัน ดิฉันพี่น้องเสมอ อีกอย่างหนึ่งคือคุณแม่พีณิต และคุณแม่ดิฉันก็เป็นเพื่อนกันตั้งแต่สมัยสาว ๆ แต่เราไม่เคยทราบ และไม่เคยพบกันจนเข้าเรียนแพทย์ และคุณแม่บอกรัก

ในที่สุดเราได้ร่วมทำงาน ของสมาคมศิษย์เก่าแพทย์รามาธิบดี โดยดิฉันเป็นเหรียญกษาปณ์ และปี ต่อมาพีณิตก็ได้รับเลือกเป็นนายกสมาคมศิษย์เก่าแพทย์รามาธิบดี ซึ่งเป็นนายกหญิงคนแรกของสมาคม ช่วงนั้น เราได้ฟังเพลงเพราะๆ เสียงหวานๆ จากท่านนายกในงานคืนสู่เหย้าเป็นประจำ

ในฐานะนายกสมาคมศิษย์เก่าแพทย์รามาธิบดี ซึ่งเป็นนายกหญิงคนที่สอง ดิฉัน และคณะกรรมการ บริหารสมาคม พร้อมด้วย พี่ๆ น้องๆ และเพื่อนๆ ศิษย์เก่าแพทย์รามาธิบดีทุกคน ขอแสดงความยินดีแก่ “อ.นิตยา คชภักดี” ที่ท่านได้ปฏิบัติหน้าที่ราชการในฐานะกุมารแพทย์โดยใช้ความรู้ความสามารถอย่างเต็มที่จนอายุครบ 60 ปี เป็นประโยชน์สุขต่อสังคม และประเทศชาติมาโดยตลอดนำความเจริญก้าวหน้าให้แก่การพัฒนาเด็กและครอบครัว และขออำนาจคุณพระศรีรัตนตรัยจงดลบันดาลให้ พีณิต และครอบครัวจงประสบแต่ความสุข มีสุขภาพพลานามัยที่ สมบูรณ์แข็งแรง คิดสิ่งใดขอให้สำเร็จสมความมุ่งหมายทุกประการ

รองศาสตราจารย์แพทย์หญิงยุวดี เลี้ยวไพรัตน์
นายกสมาคมศิษย์เก่าแพทย์รามาธิบดี

อีกหนึ่งผู้มีพระคุณ

เป็นเวลาที่ไมห่างกันมากนักที่ผม นายชยานนท์ อวิคุณประเสริฐ (ฮาร์ท) จะได้มาบรรยายถึงผู้มีพระคุณอีกหนึ่งท่านในชีวิตของผม ถึงแม้ว่าจะขากสักหน่อยแต่ก็พร้อมและเต็มใจที่ได้ทำ ผมได้รู้จักและพบปะท่านอาจารย์หมอ (รศ.พญ. นิตยา คชภักดี) หลังจากที่ผมได้ทำงานกับท่านอาจารย์นัย (รศ.ดร. นัยพินิจ คชภักดี) ได้ระยะหนึ่ง ก่อนหน้านั้นผมก็ทราบเพียงชื่อและฐานะของท่านอาจารย์หมอนั้นว่าเป็นอย่างไร แต่ไม่เคยได้พบตัวจริง วันแรกที่ผมได้พบตัวท่านอาจารย์หมอก็ไม่ได้มีอะไรมาเพียงแค่นั่งในห้องทำงานด้วยกันในห้อง EEG ซึ่งให้ดูว่านี่คือ “หมอนิต” ภรรยาอาจารย์นัย ซึ่งผมก็จำไว้ เพราะวันนั้นท่านอาจารย์หมอยังมากผมก็เลยไม่มีโอกาสได้สวัสดี นี่คือเหตุการณ์ครั้งแรกที่ผมได้พบท่านอาจารย์หมอ หลังจากนั้นงานของผมเริ่มมีโอกาสได้ช่วยงานท่านอาจารย์หมอมากขึ้น ทำให้ผมได้รับความเมตตาจากท่านเรื่อยมา

อย่างที่ผมเคยกล่าวไปแล้วในหนังสือ 60 ปีของท่านอาจารย์นัยพินิจว่า ในช่วงที่ผมได้มีโอกาสบวชถวายในหลวงที่วัดบวรนิเวศวิหารนั้น ถึงแม้ว่าท่านอาจารย์หมอมองไม่ได้ไปร่วมงานในครั้งนั้นด้วย แต่พอท่านทราบข่าวว่าผมจะบวชท่านก็อวยพรให้ผมเป็นการใหญ่ แม้กระทั่งตอนผมไปรับใช้ชาติเป็นทหารเกณฑ์ท่านก็ยังฝากความคิดถึงมายังผม การที่ท่านอาจารย์ทั้ง 2 เมตตาต่อผม นั้นผมรู้สึกว่ามันเป็นความน่าปลื้มปิติเป็นอย่างมากที่ผู้ใหญ่ 2 ท่านให้ความเอ็นดูในตัวเราขนาดนี้

หลังจากที่ผมได้กลับมาทำงานให้ท่านอาจารย์นัยพินิจอีกครั้งนั้นท่านอาจารย์หมอก็ให้ความช่วยเหลือผมทั้งในทางตรงและทางอ้อมมาตลอดเวลาเป็นระยะๆ ทั้งในส่วนของการเรียนต่อปริญญาโท หรือแม้กระทั่งการรับเข้าทำงานที่สถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว ผมกล่าวในที่นี้ได้โดยไม่อายเลยว่าในจำนวนผู้ที่ทำงานให้ท่านอาจารย์ทั้ง 2 ท่านนั้น มีเพียงไม่กี่คนเท่านั้นที่ท่านอาจารย์ทั้ง 2 จะให้ความไว้วางใจถึงขนาดเข้านอกออกในบ้านและห้องทำงานของท่านได้ในขณะที่ท่านไม่อยู่ ซึ่งหนึ่งในนั้นคือผมที่ท่านอาจารย์ได้ให้ความไว้วางใจในตัวผมถึงขนาดนี้ ผมถือว่าเป็นเกียรติอย่างยิ่ง

เวลาท่านอาจารย์หมอมองหน้าผมจะเรียกผมอยู่ 3 อย่างด้วยกันคือชื่อจริงแล้วก็ชื่อเล่น ส่วนอีกสรรพนามหนึ่งที่ท่านใช้เรียกก็คือ “ลูกชาย” ท่านจะทักทายและจะถามว่าเป็นยังไงบ้างสบายดีไหม สารพัดสุขดิบทั่วไปตลอดที่พบหน้า ทำให้ผมนั้นรู้สึกถึงความผูกพันที่ท่านมีให้มาตลอดเวลา ถึงแม้บางครั้งจำเป็นต้องหลบหน้าบ้างก็ตามด้วยเหตุที่ว่างานบางสิ่งที่ต้องส่งนั้นไม่เสร็จตามเวลา อีกประการหนึ่งคือลูกชายของท่าน (นิคกี้) ก็เป็นรุ่นน้องที่โรงเรียนเดียวกับผม (โรงเรียน ภ.ป.ร. ราชวิทยาลัยฯ) ดังนั้นบางครั้งท่านก็จะฝากผมคอยช่วยเหลือลูกชายของท่านด้วยในบางโอกาส

ระยะเวลาต่างๆที่ผ่านมาฉันนับได้ว่าผมเป็นคนหนึ่งที่ได้รับโอกาสจากท่านอาจารย์หมอเป็นอย่างมาก ผมกล่าวได้อย่างเต็มปากเลยว่าหากไม่ได้รับโอกาสจากท่านอาจารย์ทั้ง 2 ผมคงไม่มี

โอกาสที่จะได้มาถึงตรงจุดนี้อย่างแน่นอน ระหว่างผมกับท่านอาจารย์ทั้ง 2 คงจะมีความผูกพันกันไปเรื่อยๆ ถึงแม้ว่าตอนนี้ผมจะไม่ได้อยู่ทำงานให้ท่านแล้วก็ตามแต่ในโอกาสข้างหน้าผมก็หวังว่าหลังจากเรียนสำเร็จคงจะได้มีโอกาสกลับไปรับใช้ท่านทั้ง 2 อีกครั้ง เพราะความเมตตาของท่านยังฝังอยู่ในสามัญสำนึกของผมตลอดมา ดังนั้นในโอกาสที่ท่านอาจารย์หมอมีอายุครบ 60 ปี ในครั้งนี้ ผมในฐานะที่เป็นทั้งลูกศิษย์ ลูกน้อง และลูกชาย ของท่านจึงอยากจะขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย สิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย และบารมีแห่งราชจักรีวงศ์ทุกๆพระองค์ ช่วยคุ้มครองท่านอาจารย์หมอและครอบครัวให้ปราศจากภัยอันตรายทั้งปวง โรคภัยไข้เจ็บต่างๆ ขอให้ยูเป็นที่พึ่งของลูกศิษย์ลูกหาตราบนานเท่านาน

ด้วยความเคารพอย่างสูง

นายชานนท์ อวิคุณประเสริฐ (ฮาร์ท)

นิสิตปริญญาเอก

วิทยาลัยวิทยาศาสตร์การกีฬา มหาวิทยาลัยบูรพา

7 ธันวาคม พ.ศ. 2550

สวัสดิ์ค่ะ ป้าหมอของลูก ๆ
(น้องเชี๊ยะ, น้องป้อ, และน้องยุ้ย)

หนูดีใจเป็นอย่างยิ่งที่ได้มีโอกาสเขียนแสดงความรู้สึกดี ๆ ที่มีต่อคุณหมอ เนื่องในวันคล้ายวันเกิดของคุณหมอในวันที่ 29 ธันวาคม 2550

คุณหมอเป็นทั้งหมอและคุณป้าของลูก ๆ ที่ดูแลทั้งกายและใจของลูกทั้งสามเป็นเวลากว่า 20 ปี ด้วยจิตใจอันงดงามของคุณหมอ จนตอนนี้ลูก ๆ ทั้งสามของหนูได้เติบโตใหญ่ขึ้นและก้าวเดินไปด้วยความมั่นคง ในขณะเดียวกันคุณหมอยังเป็นเสมือนพี่สาวของหนูที่คอยให้กำลังใจและแนะนำการเลี้ยงดูบรมลูก ๆ โดยมิได้ท้อถอย

หนูเชื่อมั่นเป็นอย่างยิ่งว่าคุณความดีของคุณหมอจะเสริมให้คุณหมอมีความสุขกายและใจตลอดไป ขออำนาจคุณพระได้โปรดคุ้มครองให้คุณหมอมีอายุวรรณะ สุขะ พละที่สมบูรณ์ เพื่อที่จะได้ทำคุณประโยชน์ให้กับผู้คนอย่างที่คุณหมอได้ทำตลอดมา

สุขสันต์วันเกิด และ สวัสดิ์ปีใหม่ 2551 ค่ะ
รักและเคารพยิ่ง

คุณแม่ น้องเชี๊ยะ น้องป้อ และ น้องยุ้ย

ภาควิชากุมารเวชศาสตร์
คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี
มีความยินดีขอเชิญร่วมงานแสดงมุทิตาจิต
และร่วมพิธีทำบุญ
เนื่องในโอกาสอายุครบ ๕ รอบ
รองศาสตราจารย์ พญ.นิตยา คชภักดี
วันอังคารที่ ๒๕ ธันวาคม ๒๕๕๐

ที่ห้องประชุมภาควิชากุมารเวชศาสตร์ อาคาร ๑ ชั้น ๘
เวลา ๗.๐๐ น. ถวายภัตตาหารเช้า แต่พระสงฆ์
๗.๓๐ น. พิธีสงฆ์, ปาฐกถาธรรม ปีใหม่ ชีวิตใหม่
โดย พระอาจารย์สุรศักดิ์ วัดชลประทานรังสฤษฎ์
๘.๔๕ น. แสดงมุทิตาจิต

เสร็จพิธีขอเชิญรับประทานอาหารร่วมกัน

แต่คุณแม่ที่ผมรักที่สุดในโลก

เนื่องในโอกาสครบรอบอายุ 60 ปี ของ พญ. นิตยา คชภักดี หรือที่รู้จักของญาติพี่น้องทุกคน เรียกว่า หม่ามี้ และ เป็นคุณแม่ของกระผม บุคคลที่ผมรักที่สุดในโลกนี้ ผมขออาราธนาคุณพระศรีรัตนตรัย สิ่งศักดิ์สิทธิ์ทั้งหลาย จงดลบันดาล หม่ามี้ ให้ปราศจากภัยอันตรายทั้งปวง โรคภัยไข้เจ็บต่างๆ ขอให้อยู่เป็นที่พึ่ง ของลูกคนนี้ และทุกคนตราบนานเท่านาน ครับ

คำว่าแม่นั้นผมเชื่อว่า คงเป็นคำที่ทุกๆคน รู้จักดี ตั้งแต่เกิดมา ทุกๆคน ส่วนมาก จะพูดได้คำแรกคือคำว่า “แม่” ซึ่งแน่นอนครับ ทุกๆคนย่อมมีคุณแม่ และ ทุกๆคนก็ย่อมรักคุณแม่ เพราะ คุณแม่คือผู้ที่มีบุญคุณ มากที่สุดในชีวิตของเราทุกคน แต่ถ้าผมอยากจะเล่าเรื่องราว ความสัมพันธ์ และความรักระหว่าง ผม กับหม่ามี้ของผมนั้น ให้พิมพ์ทั้งวันก็คงไม่อาจหาคำบรรยายไม่หมดแน่ๆเลย ครับ จึงขอเล่าพอสังเขปละกันนะครับ พี่น้อง ครับ

ตั้งแต่ผมได้เกิดมาบนโลกใบนี้ และพอตั้งแต่จำความได้นั้นก็มีหม่ามี้ที่แหวะครับที่ผมจำได้มากที่สุดตั้งแต่เล็กๆ ยังไม่ก็ขวด เอ๊ย ขวบ หม่ามี้จะเป็นผู้เดียวที่คอยดูแลผม อย่างดีที่สุด ท่านเป็นคนที่มีความอ่อนโยนต่อลูกมาก หม่ามี้เป็นคนที่พูดจาไพเราะมากๆ และแค้น ต่อทุกๆเรื่องทุกอย่างอย่างต้องสะอาด อาหาร ต้องหาอย่างดีมาให้ จนผมเริ่มขึ้นมาโตมา ตั้งแต่จำความได้ ตั้งแต่อนุบาล (รร อนุบาลพิบูลเวศม์ แถวๆสุขุมวิท 71) จะขอท้าวความก่อน ว่าผมจะมีเพื่อนสนิทอยู่สี่ห้าคน ที่สนิทแบบสนิทจริง ๆ สองคนหลักๆก็คือหมูหิ้น กับ บอมบี้ สองคนนี้จะแหวะเวียนมาเล่นกันกับผมตั้งแต่เด็กๆ ซึ่งจะเป็นที่รู้จักดีของญาติๆทุกคน ก็มีหม่ามี้ที่แหวะที่คอยไปรับไปส่ง ผมและเพื่อนๆ ไปเล่นกัน ไปว่ายน้ำกัน และอะไรต่อมิอะไร ตามประสาเด็กๆ ท่านคอยเอ็นดูพวกเรามาตลอด และเอ็นดูเพื่อนๆของผมเปรียบดังลูกๆของท่านเสียด้วยซ้ำไป ทุกๆครั้งที่หม่ามี้ไปเมืองนอก เวลาท่านจะกลับมา ท่านก็จะซื้อของเล่นดี ๆ มาจากเมืองนอกตลอด ตอนนั้น ช่วงๆประถม ผมถือว่าเป็นเด็กที่มีของเล่นเยอะมากที่สุดในโรงเรียนเลยก็ว่าได้ ก็จะเป็นที่แหวะเวียนของเพื่อนๆอย่างไม่ขาดสาย(สมัยเมื่อยังอยู่ที่บ้านที่พระโขนง) ท่านจะคอยซื้อของเล่น และ ซ็อคโกแลต เพราะท่านรู้ว่าผมชอบทานมากๆ ทุกๆครั้งที่ท่านไปประชุม ที่เมืองนอก เพราะเมื่อก่อนท่านไปบ่อยมากๆ ผมจะคิดถึงท่านมากๆ และรู้สึกอยากจะร้องไห้เมื่อท่านยังไม่กลับมาเสียที ด้วยความที่ว่าผมเป็นลูกคนเดียว ตอนนั้นที่บ้านผมที่พระโขนง เป็นบริษัทใหญ่ชื่อว่า Neurotech เป็นบริษัทที่ค้าขายเกี่ยวกับคอมพิวเตอร์ ถ้าทุกๆคนจำได้บ้านหลังนั้นจะเป็นแบบเหมือนบ้านหลังเดียวที่ใหญ่โตในซอยเล็กๆ ทั้งบ้านก็จะมีแต่คนงานในบริษัท เพราะคุณพ่อและคุณแม่จะยุ่งอยู่กับงาน ดังนั้น วันๆผมจะอยู่กับของเล่นและ วิดีโอเกม เพื่อนบ้านก็ไม่มี แต่ผมก็สนุกกับมัน แต่หม่ามี้ก็ไม่เคยละเลยในความเป็นห่วงเป็นใยผมแม้แต่น้อย ทุกๆครั้งที่ท่าน กลับมาจากที่ทำงานท่านก็จะถามสารทุกข์สุกดิบผมตลอด แถมคอยช่วยสอนการบ้านผมด้วย เพราะผมเป็นเด็กประเภทไม่ค่อยตั้งใจเรียน ท่านจะคอยอธิบายให้ผมเข้าใจและสอนให้ผมทำแบบฝึกหัดและพยายามฝึกทำความเข้าใจด้วยความเข้าใจจริงๆ ไม่ใช่แบบมานั่งท่องจำแบบนกแก้วนกขุนทองอะไรอย่างนั้น หม่ามี้เป็นคนที่ใจดีมากๆกับลูก และทุกๆคน รวมไปถึงหลานๆทุกคน จนเป็นที่รักต่อเด็กๆทั้งหลายยิ่งนัก เพราะหม่ามี้จะมีวิธีการพูดและเข้าหาเด็กๆได้ดีมาก สมกับที่เป็นกุมารแพทย์ที่แท้จริง เมื่อพวกเราต้องย้ายมาอยู่ที่ ศาลายา ตอนนั้นผมก็ได้ย้ายไปเรียนที่ รร ภาปร ราชวิทยาลัย นครปฐมเป็น รร ประจำที่เป็นเหมือน คู่กัดกับ รร วัชรราชวิทยาลัย ในระดับมัธยมศึกษาตอนต้น ผมก็ได้เจอเพื่อนๆเยอะมากได้รู้จักคำว่าความมีน้ำใจ และspirit ตามที่หม่ามี้เคยพูดไว้วันแรกที่ส่งผมไปเรียนที่นี่ ตอนอาทิตย์แรกๆ ผมคิดถึงหม่ามี้มากๆเลย เคยร้องไห้คิดถึงอีกตะหาก แต่อยู่ไปก็สนุกenjoyไปกับเพื่อนๆจนจบ ม 3 ผมได้ศรัทธา รุ่นพี่คนหนึ่งมากชื่อ นาย ชยานนท์ อวิคุณประเสริฐ หรือน้องๆจะเรียกว่า พี่ฮาร์ด แก่เป็นคนตัวเล็กแต่มีความเป็นผู้นำมากๆ และใจดีต่อน้องๆมาก (หากใครไม่รู้จักก็หาอ่านได้ใน หนังสือ ที่ระลึกครบรอบ 60 ปี ของ ดร. นัยพินิจ คชภักดี คุณพ่อผมเอง) ซึ่งในเวลาต่อมาเรามาเจอกันอีกทีคือพี่ฮาร์ด แก่ มาเป็นมือขวาคุณแม่ของผม และได้จบการศึกษาในระดับปริญญาโท ของ

ที่ระลึก พญ. นิตยา คชภักดี อายุครบ 60 ปี (5 รอบ) 29 ธันวาคม 2550 Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi 60th Birthday on 29th December 2007

สถาบันฯเด็ก ซึ่งหม่ามีเป็นเจ้าของโครงการ ซึ่งหม่ามีก็ได้เอ็นดูที่เค้า อย่างดี และใจดี จนเป็นที่รำลึกกันปากต่อปากว่า ผู้ก่อตั้งสถาบันฯเด็ก เป็นคนที่ใจดี มีความรู้ และมีความ แตกต่างมากๆ เมื่อเทียบกับกับอาจารย์หลายๆคน ในระดับเดียวกันซึ่งผมรู้สึกภูมิใจมากๆที่ได้ยินเช่นนั้น เมื่อผมโตขึ้น หม่ามี ก็มีปัญหาทางสายตา มาตั้งแต่ปลายปี45 และได้รับการผ่าตัดต้อตาขวา ผมจึงบอกว่าต่อไปนี้ไม่ว่าหม่ามีจะไปไหนผมจะเป็น นัยน์ตา ให้อายไปไหนลูกจะพาไปทุกที่ที่อยากไปและทุกๆเวลาที่ท่านต้องการจะไป ท่านก็รู้สึกดีใจ และผมก็รู้สึกภูมิใจที่ได้ทำอะไรให้หม่ามี เพราะผมอยากจะทำแทน ในส่วนที่ขาดหายไปในช่วงวัยรุ่น ที่ผมละเลย ได้แต่สนุกไปวันๆกับเพื่อนและชีวิตส่วนตัว จนลืมไปว่าใครคือผู้ที่รักและเป็นห่วงเราเสมอ มาตลอด จนมาถึงทุกวันนี้ ผมมีความประทับใจ อีกอย่าง เนื่องด้วยว่า เวลาไปไหนมาไหน เราก็จะอยู่กันแต่ในรถซะส่วนใหญ่ เราก็เลยมักจะชอบคุยกันสนทนา กันสนุกสนานตามประสาแม่ลูก เราจะคุยกันทุกเรื่องต่าง ๆ นานา ไม่ว่าจะเป็นการเมือง เรื่องรอบๆตัวเรื่องส่วนตัวท่านก็จะคอยแนะนำว่าอะไรคือดีอะไรคือชั่ว อะไรคือสิ่งที่ควรหรือไม่ควร หรือแม้ว่าบางครั้งท่านเห็นผมกำลังมีความทุกข์หรือมีเรื่องอะไรไม่สบายใจ ท่านก็จะคอยถามไถ่และให้คำแนะนำ มาตลอดจึงทำให้ผมรู้สึกดีมากๆหลังจากที่ได้คุยกับท่าน

สุดท้ายนี้ผมก็อยากจะขอให้หม่ามีมีความสุขภาพที่ดี และอายุยืนยาว เป็นที่รักของลูกหลาน และทุกๆคนที่รัก ไม่อยากจะให้หม่ามีหักโหมงานมากเกินไปเพราะเป็นห่วงสุขภาพมากๆ ผมรักหม่ามีครับ

ด้วยรักและเคารพอย่างสูง

สุภักดี คชภักดี (Nicky)

ลูกชายสุดที่รักของหม่ามี

กว่า 42 ปี ที่เรารู้จักกันมา

ผมยังจำได้ดีว่าเห็น นิตยา จิราธิยุต เป็นครั้งแรกในเดือน พฤษภาคม พ.ศ. 2508 ที่ห้องกองคลัง ของมหาวิทยาลัยแพทยศาสตร์ ซึ่งอยู่ที่ชั้นสองของอาคารหลังสำนักงานมหาวิทยาลัย ที่โรงพยาบาลศิริราช ในตอนไปรายงานตัว ชำระค่าเล่าเรียนก่อนเปิดเทอมเข้าเรียนปีหนึ่งที่คณะวิทยาศาสตร์การแพทย์ ในสมัยนั้นเรียกกันว่าโรงเรียนท่านศาสตราจารย์ ดร.สตางค์ มงคลสุข ตอนนั้นผมยังไม่รู้ว่าเพราะอะไรถึงได้สนใจเธอมากกว่าใครๆ (อาจจะเพราะเธอถือกระเป๋าที่ไม่เหมือนใคร) ต่อมาจึงรู้ว่าเธอชื่อ นิตยา จิราธิยุต และชื่อของเธออยู่ต่อกับผมในรายชื่อนักศึกษาแพทย์ปีที่หนึ่ง ของนักศึกษาวิทยาศาสตร์การแพทย์ รุ่น 7 (Sc 7) นอกจากนั้นเราสองคนต้องทำแลปฟิสิกส์ และเคมีในกลุ่มเดียวกัน 4 คนกับ นิรมล และ นริส ในช่วงปีหนึ่ง นิตยาทำกิจกรรมหลายอย่างให้กับนักศึกษาปีหนึ่ง จนหลายครั้งผมไม่ได้พบกับเธอในห้องแลป และรู้สึกกังวลที่จะเช็คผลการทดลองกับเธอก่อนส่งรายงานให้อาจารย์ ตอนนั้นผมไม่รู้ว่าทำไมไม่มีความรู้สึกเป็นห่วงใยเธอมากกว่าธรรมดา แต่นิตยาก็สามารถส่งงานได้ทัน และไม่มีปัญหาในการเรียนแต่อย่างใด ตอนแรกผมจะอยู่กับเพื่อนๆที่จบมาจากห้องเดียวกันของโรงเรียนอำนวยการศิลป์ ที่อยู่ฝั่งตรงข้ามถนนศรีอยุธยา ขณะที่นิตยาจะเดินอยู่กับเพื่อนที่มาจากโรงเรียนเตรียมอุดม เราารู้จักกันมากขึ้นเมื่อรุ่นพี่ปีสองจัดงานรับน้องใหม่ที่คณะฯ และที่จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ พี่ๆมาชวนให้ไปซ้อม และเล่นบาสเกตบอล เพื่อแข่งชิงชนะเลิศกับนักศึกษาสาขาอื่นๆ บางครั้งก็ได้ไปกินข้าวเย็นกับรุ่นพี่ปีสองที่เป็นประธานบาสคือ พี่กนก และพี่บุญ (ระวีพรรณ) ที่ร้านตุ้ม-แก๊วโภชนา สมัยนั้นพวกเรารู้สึกสนุกสนานกับการเรียน และทำแลป มีอาจารย์อาวุโสเก่งๆ และมีชื่อเสียงหลายท่านตั้งใจสอนอย่างทุ่มเทกับพวกเรา เช่น ศ.ดร. สตางค์ มงคลสุข และ ศ.ดร. บุญฤกษ์ จาฎามระสอนวิชา Organic Chemistry, ศ.นต.ดร. กำจร มนูญปิฎ และ อาจารย์ประพันธ์ ศิริจรรยา สอนวิชา Analytical Chemistry, ศ.ดร. ทองสุข พงศทัต สอนวิชา Inorganic Chemistry, ศ. ดร. กัลย์ อิศระเสนา และ อาจารย์ ดร. ไพโรจน์ เปรมปรีดี สอนวิชา Physical Chemistry, ศ.ดร. คลุ้ม วัชโรบล สอนวิชาชีววิทยา, ศ.ดร. ประเสริฐ ณ นคร สอนวิชาสถิติ, อาจารย์เจริญ เจตนาเสน, อาจารย์ดร. แสงว โภธิเงิน, อาจารย์ดร. วุฒิพันธ์ ปรัชญพฤทธิ (พวกเรานิยมเรียกท่านว่า "อาจารย์จิงใจ") สอนวิชาฟิสิกส์, อาจารย์ นพ. ประสพ รัตนากร สอนวิชาจิตวิทยา, ศ.ดร. กำแหง พलगูร สอนวิชากายวิภาคศาสตร์เปรียบเทียบ, ศ.ดร. สิริินทร์ โลจายะ, ดร. วิชัย บุญแสง, Professor Dr. James Allen Olson และ Professor James S. Dining สอนวิชาชีวเคมี ท่านอาจารย์ไม่เพียงแต่สอนวิชาความรู้ในหลักสูตรเท่านั้น ท่านยังอบรมนิสัย ความมีระเบียบวินัย และมารยาทในสังคม เช่น ท่านจะมาร่วมงานเลี้ยงรับน้องใหม่ งานปีใหม่ สอนมารยาทการเข้าสังคม และลีลาศให้นักศึกษาเวลามางานต่างๆ เรามีพวกรุ่นพี่มาคอยสอน (ว้าก) และซ้อมเชียร์ด้วย มีกิจกรรมกีฬา งานสังคม และพบกับเพื่อนๆที่มาจากหลายโรงเรียน ล้วนแต่เป็นคนที่ยึดมั่นกับงาน เช่นติดบอร์ด 50 คนแรกของประเทศ นิตยาเป็นคนเรียนเก่ง และติดบอร์ดลำดับที่ 35 ของรุ่นเรา ผมรู้จักและสนิทกับนิตยามากขึ้นอีกในช่วงปีที่สองเมื่อเราต้องทำกิจกรรมต่างๆด้วยกันมากขึ้น เช่นจัดงานรับน้องใหม่ (Sc 8) ที่บางละมุง งานซ้อมและแข่งขันบาสเกตบอลซึ่งนิตยา และผมได้ช่วยกันดูแลทีมบาสหญิงและชายของ Sc ต่อจากรุ่นพี่ ผมเลยมีโอกาสได้ไปส่งน้อง เพื่อน และเธอกลับบ้านตอนค่ำหลังเสร็จการแข่งขันบาส ผมรู้ว่าที่บ้านเธอทั้งคุณพ่อจิงใจแก๊วเอี้ยง คุณแม่สุเมธ และน้องชายอีก 5 คน วิสุทธ์ วิชัย วิรัช วิชิต และวิชาติ จิราธิยุต ชอบเล่นบาสเกตบอลทุกคน ผมก็เลยได้รับการต้อนรับอย่างดีเวลามาส่งเธอที่บ้าน บางวันคุณแม่สุเมธใจดีทำอาหารเย็นแล้วชวนพวกเราให้ทานข้าวเย็นด้วยกันที่บ้าน ร้านส.สีลมสโตร์ ศาลาแดง ผมมารู้จักว่านิตยาเรียนชั้นมัธยมต้นจากโรงเรียนเซนต์โยเซฟคอนเวนต์ ซึ่งเป็นโรงเรียนเก่าของคุณแม่ ป้า น้ำ พี่สาว และน้องสาวของผม เรายังชอบฟังเพลง ร้องเพลง ดูภาพยนตร์เก่าๆ และมีอีกหลายๆอย่างที่เหมือนกัน ก่อนปีใหม่ได้มีโอกาสชวนนิตยากับเพื่อนอีกหลายคนมาที่บ้านซอยอโศก เพื่อ

ช่วยกันจัดผักสลัดสำหรับงานเลี้ยง ทำให้ได้มีโอกาสแนะนำให้นิตยารู้จักกับคุณพ่อ คุณแม่ และญาติพี่น้องที่บ้านอโศก หลังจากปีใหม่ 2510 เราสนิทกันมากขึ้น และได้มีโอกาสเชิญให้ คุณพ่อ คุณแม่ และน้องๆของเราทั้งสองครอบครัวไปชมภาพยนตร์เรื่อง 80 วันรอบโลก (80 Days Around the World) ด้วยกันเป็นครั้งแรก ทำให้ผู้ใหญ่ และพี่น้องทั้งสองบ้านรู้จักกันดีต่อมา เราสองคนปรึกษากันแล้วเลือกที่จะไปเรียนต่อที่คณะแพทยโรงพยาบาลรามารับดี เป็นรุ่นที่สอง ขณะที่เพื่อนส่วนมากเลือกไปเรียนที่ศิริราชฯ หรือ จุฬาฯ เราคุยกันว่าน่าจะดีที่จะได้เรียนกับอาจารย์ชาวไทย และชาวต่างประเทศที่ท่านอาจารย์สตาจ์ และมูลนิธิรีดอคก็เฟลเลอร์เชิญมาช่วยสอนวิชาปรีคลินิกที่ตึกใหม่ถนนพระราม 6 ตรงข้ามกับกระทรวงอุตสาหกรรม ในช่วงปิดภาคเรียนฤดูร้อนเราต้องเรียนภาษาอังกฤษแบบเข้ม เพื่อให้ฟัง พูด อ่าน และเขียนภาษาอังกฤษได้อย่างคล่องแคล่ว ผมได้รับเลือกให้เป็นนักศึกษาใน Honor Student Project ทำงานวิจัยในช่วงปิดเทอม 2 เดือน ได้มีโอกาสเรียน และทำงานด้านสรีรวิทยาาระบบประสาท (Neurophysiology) กับ Professor Dr. Walter S. Root ที่ภาควิชาสรีรวิทยา ชั้น 4 ของตึกปรีคลินิก ผมได้เรียนรู้วิธีการดมยาสลบ และผ่าตัดสมอง สัตว์ทดลอง บางวันจะดีใจมากที่นิตยามาช่วยดมยาสลบให้สัตว์ทดลองในขณะที่ผมทำผ่าตัด เราเรียนรู้จากประสบการณ์ และการสอนของ Dr. Root ทำให้ได้ผลการผ่าตัดดีมาก ไม่มีสัตว์ตายขณะกำลังผ่าตัด และฟื้นขึ้นมาหลังผ่าตัดเสมอ ตอนเปิดเทอมปีสาม เราต้องปรับตัวกับการเรียนแบบใหม่ที่อาจารย์สอนเป็นภาษาอังกฤษ เราต้องอ่านตำราภาษาอังกฤษเล่มโตๆอย่างรวดเร็วเพื่อตอบคำถามท่านอาจารย์เวลามี Group Discussion ในชั้นเรามีนักศึกษา 64 คน จัดเป็นกลุ่มเล็กๆ กลุ่มละ 4 คนจำนวน 16 กลุ่ม เรามีที่นั่งเรียน และทำแลป อย่างดี ในกลุ่มเรามีอีกสองคนคือ นิรมล และ ชำรงค์ ในระยะแรกๆเรายังฟังไม่ค่อยรู้เรื่อง และตามไม่ทันเพราะมีคำศัพท์ใหม่มาก ทางแลปปรีคลินิกได้กรุณาอัดเทปเสียงคำบรรยายของท่านอาจารย์ให้เราเปิดฟัง และทบทวนภายหลัง หนักๆเข้าพวกเราหลายคนลงทุนอัดเทปกันเอง แล้วแบ่งกันถอดเทปแบบทุกคำพูด เพื่อให้เข้าใจ และตอบคำถามได้ถูกต้อง สมัยนั้นยังไม่มีเครื่อง Xerox ถ่ายเอกสารแบบทุกวันนี้ เราจะใช้กระดาษคาร์บอนรองกระดาษเขียนจดบันทึกๆให้ได้หลายๆชุด เอามาแจก หรือแลกกัน เรายังต้องปรับตัวกับวัฒนธรรมใหม่ในการเรียน คือเราต้องอ่านตำรา คู่มือใน Assignment และหาคำแปลของคำศัพท์ต่างๆที่ยังไม่รู้ใน Dictionary มาก่อนที่จะมาเรียน จึงจะฟังบรรยายทัน และเข้าใจคำถามของอาจารย์ฝรั่ง การปรับตัวครั้งใหญ่นี้มีประโยชน์กับเราอย่างมหาศาลมาตลอดชีวิต และนับว่าเราโชคดีมากๆที่ได้มีโอกาสเรียนกับท่านอาจารย์ทั้งชาวไทย และชาวต่างประเทศที่มูลนิธิรีดอคก็เฟลเลอร์เชิญมาช่วยสอนวิชาปรีคลินิก อาทิ เช่นได้เรียน Structure and Function in Biology (Cell Biology) และ Biochemistry กับ Professor J. A. Olson, Dr. Gordon Bailey, วิชา Microanatomy-Histology, Neuroanatomy, และ Gross Anatomy กับ Professor Dr. Robert Holland, Dr. Callahan, Dr. Yeager อาจารย์ผดุง ว่องพยาบาล, อาจารย์ ดร. เสริมศรี วิเศษสุวรรณ, อาจารย์สุเทพ จันทร์ผ่อง, อาจารย์ ดร. เรือน สมณะ, วิชา Physiology กับ Professor Dr. Walter S. Root, Professor Dr. Ward W. Moore, Dr. Gordon J. Leitch, พีธีรยุทธ กลิ่นสุคนธ์, พีปราณี ใจอาจ และพีสำลี ใจดี, วิชา Microbiology and Immunology กับ Professor Dr. Williams D. Sawyer, Dr. Roy Olson, Dr. Rodriguez, อาจารย์ ดร. สกิตต์ สิริสิงห์, อาจารย์ดร.ประเดน จาติกวณิช, อาจารย์ ดร. พรชัย มาตังคสมบัติ, พีมาลี จึงเจริญ, พีจินดา นัยเนตร และพีช่อฟ้า ทองไทย, เรียนวิชา Pharmacology กับ Professor Dr. Albert S. Kuperman, Dr. Bedeka, Dr. Barbara, และอาจารย์ ดร. จิรวัดก์ สดาวงค์วิวัฒน์, วิชา Pathobiology and Pathology กับ ศ.นพ.ดร. ภัทร ภมรประวัตติ, ศ. พญ. อนงค์ นนทะสุต, ศ.พญ. สมเนตร และ ศ.นพ. วิจิตร บุญพรคนาวิก, วิชา Hematology and Clinical Pathology จาก ศ. พญ. ภัทรพร อิศรางกูร ณ อยุธยา, ศ.พญ. ถนอมศรี ศรีชัยกุล และ ศ. พท. นพ. สมพันธ์ บุญยคุปต์ เป็นต้น ท่านอาจารย์ทุกท่านตั้งใจสอน อบรมพวกเราอย่างดี ทำให้เรามีรากฐานความรู้ ประสบการณ์ที่ดี ได้เห็นตัวอย่างของครู และกัลยาณมิตรที่ดี มีคุณธรรม จนสามารถทำงานให้เกิดประโยชน์ได้ทุกวันนี้

ในช่วงปลายปีสาม นิตยาได้รับเลือกให้เป็นนักศึกษาใน Honor Student Project ทำงานวิจัยในช่วงปิดเทอม 2 เดือนกับ Dr. Gordon Bailey ที่ภาควิชาชีวเคมี ที่ชั้นสามตึกปริคตินิก งานวิจัยของเธอเป็นการพยายามเพาะเลี้ยงเชื้อโรคบิด ในหลอดทดลองโดยใช้เชื้อ Amoeba viridens และ Entamoeba histolytica เพื่อศึกษาวงชีพ และเงื่อนไขต่างๆที่ทำให้เชื้อเจริญเติบโต หรือตาย และการสร้างเกราะป้องกันตัวของเชื้อบิด (Encystation) นิตยาต้องใช้เวลาและความพยายามอย่างมากในการผสมอาหารเลี้ยงเชื้อ และคอยเปลี่ยนย้ายเชื้อในจานเลี้ยงทุกวัน ในห้องปลอดเชื้อโรคอื่นๆ จนสุดท้ายสามารถส่ง รายงานเป็น Honor Project ให้คณะกรรมการได้ทันเวลา ร่วมกับผลการเรียนที่ดีทำให้เราสองคนได้รับ ปริญญาวิทยาศาสตรบัณฑิตเกียรติคุณ ในปี พ.ศ. 2513 ในช่วงปลายของปีสี่ และต้นปีห้าที่เราเข้าไปเรียนที่โรงพยาบาลรามารับดี ได้เรียนวิชา Community Medicine กับ Dr. Joe D Wray, ศ.นพ. เปรมบุรี และอาจารย์อีกหลายท่าน บางวันนักศึกษาแพทย์ก็ไปทำงานกันในกลุ่มที่บางปะอิน และมีเรื่องสนุกๆที่เรารู้มาเล่ากัน เราได้เรียนวิชา Radiobiology and Radiology กับ ท่านอาจารย์นพ.ทวี บุญยโชติ อาจารย์นพ.กวี ทั้งสองอาจารย์พญ. สุวีธนา นนทะสุด อาจารย์จิโรชน สุชาติ และพี่ Resident อีกหลายคน หลังจากนั้นพวกเราแยกย้ายกันเป็นกลุ่มเล็กๆเพื่อขึ้นทำงานบนหอพักผู้ป่วยด้วยระบบเวียนไปตามภาควิชา และ wards ต่างๆ ผมงกับนิตยามีโอกาสได้ขึ้น ward Med และ Ward ศัลยกรรมด้วยกัน การเรียนมีความใกล้ชิดกับท่านอาจารย์มากๆเพราะท่านไม่เพียงแต่ ท่านมาสอนบรรยาย แต่ต้องสอนพวกเราที่เตียงคนไข้ สอนวิธีตรวจ โดยการซักประวัติ อาการของคนไข้ ใช้หูฟัง Stethoscope ฟังการเต้นของหัวใจ การหายใจ เสียงที่ปอด ใช้มือคลำ เคาะฟังเสียง อ่าน EKG ตรวจระบบประสาท การเจาะเลือด สอนในแล็บทำ Blood smear ย้อมสี นับเม็ดเลือด ตรวจปัสสาวะ ตรวจอุจจาระ อ่านฟิล์ม X-ray ทำ Differential diagnosis รายงานและอภิปราย case คนไข้ บางครั้งก็ได้ดู และเป็นผู้ช่วยท่านอาจารย์ Resuscitate คนไข้ที่หัวใจวายเฉียบพลัน พอ นิตยาไปขึ้น Ward เด็ก ผมงต้องกลับไปที่คุณะวิทยาศาสตร์เพื่อเตรียมตัวเดินทางไปเรียน Ph.D. ที่มหาวิทยาลัยอิลลินอยส์ โดยทุนจากมูลนิธิรีออคกีเฟลเลอร์ ผมงออกเดินทางจากเมืองไทยในตอนสายของวันที่ 22 สิงหาคม 2513 นิตยาและเพื่อนๆมาส่งที่สนามบินดอนเมือง ก่อนออกเดินทางคุณพ่อ คุณแม่ของผมงได้ไปพบกับคุณพ่อ คุณแม่ของนิตยาเพื่อสูขอนิตยา เราต้องจากกันและอยู่ห่างไกลกันเป็นเวลา 3 ปี 4 เดือน กับ 7 วัน ทำให้คิดถึงกันมาก แต่ได้ติดต่อกันเป็นประจำโดยเขียนส่งจดหมาย และ postcard มาเล่าเรื่องต่างๆอย่างสม่ำเสมอรวบรวมได้มากกว่า 650 ฉบับ ในช่วงเวลาที่ผมงไปเรียนที่อเมริกา นิตยาได้มีโอกาสพบ และให้การต้อนรับ Professor Dr. C. Ladd and Mrs. Hazel Prosser ซึ่งเป็นอาจารย์ที่เป็นผู้ดูแลผมงที่อเมริกา เมื่อท่านมาเมืองไทย นิตยาพาท่านไปเยี่ยม และบรรยายที่ภาควิชาสัตววิทยา และเภสัชวิทยา คณะวิทยาศาสตร์ ไปพบและเยี่ยมครอบครัวของเราสองคน กลับไปอเมริกาท่านมีความประทับใจมาก ให้การดูแล สอน และให้โอกาสในการเรียนรู้ ทำงานใกล้ชิดกับท่าน จนต่อมาเราสองคนมีสภาพเป็นเหมือนคนในครอบครัวของท่าน ผมงได้ไปทำวิจัยกับท่านที่ Marine Biological Laboratory ที่ Woods Hole ก่อนสอบ final ท่านกรุณาให้ผมงไปพักที่บ้านของท่านจนเขียนวิทยานิพนธ์เสร็จ ผมงสอบ Final dissertation exam รวดเดียวจบก่อนคริสมาส ปี2516 พอส่งวิทยานิพนธ์เสร็จ ก็รีบกลับเมืองไทยเพื่อให้ทันวันเกิดของนิตยา เนื่องจากสโนว์ตกมาก Professor Prosser แนะนำว่าถ้ารอไปขึ้นเครื่องบินตอนเช้าที่สโนว์ตกมาก เครื่องอาจจะขึ้นไม่ได้ จะพลาดเครื่องบินจากชิคาโกที่นำผมงบินต่อกลับเมืองไทย ท่านขับรถไปส่งให้ผมงขึ้นรถบัสไปสนามบินชิคาโก และกลับมาถึงดอนเมืองเวลาหนึ่งนาฬิกาในวันใหม่ของวันที่ 29 ธันวาคม 2516 แต่ที่ดอนเมืองหลังเหตุการณ์ 14 ตุลาคม 2516 เปลี่ยนไปมาก มีเคอร์ฟิวส์ห้ามออกจากเคหะสถานในเวลากลางคืน และนิตยาคงจะเข้าใจผิดจากโทรเลขที่ผมงส่งมาก่อนล่วงหน้าว่า "Arrive 29 December on Pan AM Flight 1 1 AM" ว่าผมงจะมาถึงเวลา 11 น. จึงไม่พบใครไปรับที่ดอนเมือง ต่อมาผมงติดต่อทางโทรศัพท์ได้ น้องชายกับคุณพ่อมารับกลับบ้านที่ซอยอโศก เมื่อถึงบ้าน กราบคุณพ่อ คุณแม่ อาบน้ำเปลี่ยนเสื้อผ้าแล้ว จึงได้ขอยืมรถที่บ้านขับมาสิบลม มา surprise นิตยาที่บ้านใกล้โรงแรมนารายณ์ เราสองคนเลยได้มีโอกาส ใส่บาตรพระที่มารับบาตรหน้าบ้านด้วยกันในวันเกิดของนิตยา

กับอามา และครอบครัวของนิตยา ตอนเย็นได้ไปงานปีใหม่ที่คุณได้ ได้รับความดีกับท่านอาจารย์กำจร มนูญปิจุ ซึ่ง เป็นคนบดเคี้ยวที่สองต่อมาจากท่านอาจารย์สแตงค์ถึงแก่กรรม พบกับท่านอาจารย์ Albert S Kuperman ผู้ให้การ สนับสนุนให้ผมไปเรียนต่อที่อเมริกาโดยทุนมูลนิธิร็อกกี้เฟลเลอร์ ผมได้รับการบรรจุเข้าทำงานทันทีในวันที่ 2 มกราคม 2517 ขณะที่นิตยากำลังเป็นแพทย์ประจำบ้านในภาควิชากุมารเวชศาสตร์ ที่คณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาล รามาธิบดี เมื่อได้ทำงานเรียบร้อยแล้ว ได้รับความกรุณาจากท่านอาจารย์ให้ใช้ห้องพักที่คณะฯสร้างไว้สำหรับอาจารย์ ที่กลับมาใหม่ และเก็บเงินเป็นทุนมาจากอเมริกาพอสมควร ทั้งคุณยายละม้าย เหล่าวานิช รู้ว่าผมรักนิตยาได้กรุณา มอบแหวนเพชรของท่านให้วงหนึ่ง ผมก็ได้กราบเรียนขอให้คุณตา เรือเอก สุทัศน์ เหล่าวานิช ไปสูขอ และได้ทำพิธี หมั้นตามประเพณีกับนิตยา ในวันอาทิตย์ที่ 28 กุมภาพันธ์ 2517 ที่บ้านของคุณยายฮองเจ็ง และคุณน้าสุนิสาที่ซอย ปราโมทย์ สีลม บางรัก และได้กำหนดพิธีรดน้ำเต่างานในวันอาทิตย์ที่ 12 พฤษภาคม 2517 ที่บ้านคุณตาในซอย อโศก ในวันนั้นญาติผู้ใหญ่ พี่น้อง และเพื่อนๆเกือบทุกคนได้มาช่วยกันทำบุญตอนเช้าที่บ้านซอยอโศก โดยมีพระ สมเด็จพระเจ้าอวาส (ปัจจุบันคือ สมเด็จพระพุฒาจารย์) และพระจากวัดสระเกศวรวิหารมาทำพิธี รดน้ำพระพุทธรูป และให้พรทางศาสนา นายอำเภอพระโขนงกรุณามาจดทะเบียนสมรส คุณพระบาราศนราดูลซึ่งเป็นพี่เขยกับ ทางบ้านอโศกให้ความเมตตา และกรุณาเป็นผู้ใหญ่สวมมงคล และทำพิธีรดน้ำให้พร ท่านอาจารย์กำจร, อาจารย์ วิภาวรรณ มนูญปิจุ, อาจารย์ พญ. มรว. จันทรวินัย เกษมสันต์, คุณยายฮ้อย นันทากวิวัฒน์ และคุณป้ามรว. อุไร ชมูณี ภรรยาของ ศ.นพ.อภัย ชมูณี และมารดาของเพื่อนรักดร. ไพโรจน์ ชมูณี ได้มาร่วมงานรดน้ำและอวยพรให้ผมกับ นิตยา พร้อมกับญาติผู้ใหญ่ของเราทั้งสองครอบครัว ในตอนเย็นมีงานเลี้ยงอาหารเย็นที่ใต้ตึกฟิสิกส์ คณะวิทยาศาสตร์ ที่พญาไท มีท่านอาจารย์ทั้งคณะวิทยาศาสตร์ และคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ญาติพี่น้อง และเพื่อนๆ มาร่วมงานอย่างอบอุ่น โดยมีท่าน ศ. นต. ดร. กำจร มนูญปิจุ ศ.นพ. ญัฐ ภมรประวัติ และ คุณตา รอ. สุทัศน์ เหล่าวานิชเป็นผู้กล่าวอวยพรให้คู่บ่าวสาว หลังจากเสร็จงานแล้วคุณพ่อ คุณแม่ของเราทั้งสองคนได้มาส่งเราที่บ้านอโศก ท่านสั่งสอนและอวยพรให้เรารักกันมากๆ และอยู่ด้วยกันอย่างเข้าใจกัน รุ่งขึ้นเราได้มีโอกาสไปพักผ่อนที่ Orchid Lodge ที่พญาไท 3-4 วันก่อนกลับมาทำงานที่คณะวิทยาศาสตร์ และคณะแพทยศาสตร์โรงพยาบาลรามาธิบดี ผมและ นิตยาได้ย้ายมาอยู่ที่ห้องพัก R401 ที่คณะวิทยาศาสตร์เพื่อให้สามารถทำงานได้เต็มที่ในการสร้างห้องปฏิบัติการวิจัย และสอนนักศึกษาทั้งนักศึกษาแพทย์ นักศึกษาชีววิทยา และนักศึกษาปริญญาโท-เอกในภาควิชาเภสัชวิทยา

จากวันที่เราพบกัน แต่งงานกันมาจนถึงวันนี้ เราได้อยู่ด้วยกัน เป็นครอบครัวที่อบอุ่น ช่วยเหลือเป็นกำลังใจ ให้กันและกัน และทำในสิ่งที่เราคิดว่าเป็นเรื่องที่ดี สร้างสรรค์ และช่วยให้ทุกคนที่เกี่ยวข้องมีความสุข ผมมีเรื่องอีก มากมายที่จำได้เกี่ยวกับหมอนิตย์ แต่คงมาเล่าให้ท่านได้ไม่หมดตอนนี้ ขอเก็บไว้ในโอกาสต่อไป แต่สำหรับ หมอนิตย์ คงบอกอีกครั้งว่า ให้เธอได้ทุกอย่างที่ทำให้เธอมีความสุข เหมือนที่เคยร้องเพลง “**MORE**” ให้เธอฟัง ตอนผมไป สารภาพว่ารักเธอ

รักเธอเสมอ & MORE

นัยพินิจ คชภักดี

ภาพครอบครัว “จิราธิยุต” ในโอกาสฉลองครบรอบสมรส 50 ปีของคุณพ่อแก้งเอี้ยง - คุณแม่สุเมธ
“Jirathiyut” Family on the Golden Wedding Anniversary of our parents

ขอบพระคุณในความเมตตา และมุทิตาจิตที่ท่านกรุณามอบให้ พญ. นิตยา คชภักดี ในโอกาสวันอายุครบ 60 ปี

Thank you for your kind wishes to Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi on her 60th Birthday

**Thank you very much
and Sawasdee**

มหาวิทยาลัยมหิดล
สถาบันแห่งชาติ
เพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว

การประชุมวิชาการ การพัฒนาเด็กไทย จากอดีต ปัจจุบัน สู่อนาคต ประเทศไทย 4.0

Development of Thai Children from Past, Present to the Future of Thailand 4.0

เพื่อเป็นที่ระลึกทางวิชาการ (Festschrift) และแสดงมุทิตาจิตในโอกาสที่ รองศาสตราจารย์ พญ.นิตยา คชภักดี ผู้พัฒนาและก่อตั้งสถาบันแห่งชาติเพื่อการพัฒนาเด็กและครอบครัว สาขาวิชาการพัฒนาการเด็กและพฤติกรรม (Developmental and Behavioral Pediatrics: DBP) และหลักสูตรบัณฑิตศึกษาปริญญาโท วิทยาศาสตร์มหาบัณฑิต สาขาพัฒนาการมนุษย์ มหาวิทยาลัย มหิดล ศาลายาและงานวิจัยด้านการตรวจคัดกรองและส่งเสริมพัฒนาการเด็กในประเทศไทย จะมีอายุครบ 72 ปี (6 รอบนักษัตร) ในวันอาทิตย์ที่ 29 ธันวาคม 2562

การประชุมวิชาการ การพัฒนาเด็กไทย
จากอดีต ปัจจุบัน สู่อนาคต ประเทศไทย 4.0
Development of Thai Children from Past,
Present to the Future of Thailand 4.0

ที่ระลึก พญ..นิตยา คชภักดี

อายุครบ 72 ปี (6 รอบนักษัตร) 29 ธันวาคม 2562

Dr. Nittaya J. Kotchabhakdi
72nd Birthday on 29th December 2019

